

ספר

אֲשֶׁר בַּנְחַל

חֶלֶק קָמוּ

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחַל הַנּוֹכֵחַ מְקוֹר הַכְּמָה
יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, מַעֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחֻזּוֹת
וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל ה' יִתְפָּרֵד בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם
שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל פִּי דְבָרַי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַבְּנוֹי וְהַצִּפּוֹן

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, אֲדוֹנֵנּוּ, מוֹרְנֵנוּ וְרַבְּנֵנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל פִּי תַלְמִידוֹ מוֹרְנֵנוּ הַנָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלְאָ, אֲשֶׁר כָּל רֹז לֹא אָנִים

לִיָּה

רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסְגֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

מִגְּמָרָא מִדְּרָשִׁים וְזִמְרַת הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכְבֵ"א

שְׁנַת תִּשְׁעֵי"ג לַפ"ק.

הכתבת להשיג את הספר הקדוש הזה
ובל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"
וספרי תלמידיו הקדושים:

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדוש
Mesifita Heichal Hakodesh
1129-42hd street
Brooklin N.Y. 11219

מוסדות היכל הקדוש חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל ידי עמותת 'ישמח צדיק' - קהלת ברסלב בגליל
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 42 יבנאל 15225
טלפון רב קוי 04-6708356 פקס 04-6708359

"והנה יהיה הכרז הפי נתן
זכרנו לזכרה הפליח
לעשות צוה כל ימיו לקה
בני אדם לעבודת השם
יתצק ולהודיע להם
מנוחאות נשגבות מעלת
קדשת רצנו זכר גדיק
לזכרה, ומעלת קדשת
תורתו ושיחותיו וכו' וכל
עניניו הקדושים והרצה
לכאז ספרים קדושים צוה
ולתפיסם, צדיק לקים
יסונו מעינותך חוה"ה"

(אקדמה ימי מוהר"ן)

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵינְתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְּפָרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כִסְדָר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסִדָר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתְּפָם בְּיוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדְנוּ אַחֲר־כֵּן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַיָּפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ך וּבְחֻמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵנָנִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וְלֹאֲחֵר עָמַל וַיִּגְיַעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כַּרְף קִט"ו,
וּמִקֻּיִם לְהוֹצִיא אֲחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַפְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כַּרְף אֲחֵר כַּרְף, וּבְלִבְנוֹ תִקְנָה, שְׁפָל מִי שְׂיִקְרָא בְּזָה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלָיו הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָף חֲדָשָׁה בְּפִרְוִשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חו"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוֹשׁ וְכו', וְגִלּוּיִם חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלֻבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֶפֶן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעֵלּוּל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְּטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֵם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַן ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים ז'וֹלְתִיךָ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁל'מ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אִזּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לֹא וְהֵן לְאַחֲרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁגֵּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שְׁנֵדְבָקוֹ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחֻת-הֲרִין, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשְׁטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכָלִים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשְּׂאֵלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלֹהֵי הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֲפֹלוֹ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמוֹ, מִכָּל שָׁפָן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֲרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פְּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבַר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׂזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרְץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סֵפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שְׂכָל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סֵפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כַּמָּה סֵפָרִים, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֶסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסֵּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם מִמִּטְחֵי קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמֵץ וּשְׂאֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ', וְכוּ', וְרֵאיוּ לְגֹזֵר שְׂלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסֵּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּיֹדָאֵי מַצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סֵפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פְּשֻט, אוֹ דְרוּשׁ, אוֹ רְמֵז, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סֵפֶרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובנדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפייהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה פראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נְצַחִים?! וְהֲלֹא כַּמָּה תַּחְבוּלוֹת עוֹשִׁים וְכַמָּה סְפָרִים לְאַלְפִים וְלִרְבּוֹת מִחֻבְרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כַּמָּה אַלְפֵי אַלְפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ', סְפָרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֵצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוּקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבִטְעוּיֹתָיו וְכוּ', וְכַמָּה סְפָרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתֵם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שְׁכָל הַסְפָּרִים הַקְדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכִּבֵּר נִמְצָאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁיִּתְחַיֵּל לַגַּע בְּתוֹרָה, מִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן לְבּוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיַרְדֵּה לְעִמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְפָּרִים הַקְדוֹשִׁים שֶׁחֻבְרוּ עַד הַנֵּה, עַדִּין אֵינָם חִלְקֵ אֶחָד מֵאַלְף מַעֲמָק רַבּוּי הַסְפָּרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרֻזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְהָר הַקְדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקוּמוֹת אֵלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלוּ הַסְפָּרִים וְהֵם מְחִינִין אֶת עֵצְמָן בָּהֶם, וּבְמִקוּמוֹת אַחֵרִים מְחִינִין אֶת עֵצְמָן בְּסְפָרִים אַחֵרִים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוצה, רק נלקט מפל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ו, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מפל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, ותברא חברי אית ליה, ותברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיוחדי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקנת כל הדורות ותקנת כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר

אֲשֶׁר בִּנְחַל כֶּרֶךְ קטו

כז יח.

בעזרת השם ותפלתו, יום ששי לסדר וילך, ה' אלול ה'תשנ"ח.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל נשות אנשי
שלומנו "חסידי ברסלב" הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה
עליהן ושרה שכינתו תמיד.

באתי להודיע לכלכן, שבעזרתו ותפלתו שמו, יהיה לנו מגן
ב"היכל הקדוש" בראש השנה, ולכן תשתדלנה מאד שכלכן תבאנה
ותתפללנה בבית המדרש שלנו דיקא, ותשמענה תקיעת שופר,
והקדוש-ברוך הוא יעזר לכן, שתזכינה לנצל את שני הימים
הקדושים האלו, ותבקשנה ממנו ותפלתו כל מה שאתן צריכות, כי
התפלה שמתפללים בראש השנה, מקבלת ומרצה מאד בשמים,
ובפרט אתן, שזוכות שבעליכן נוסעים אצל ציון רבנו ז"ל בעיר
אומן, ולכן מגיע לכן היישר כח' הכי גדול, כי בלעדיכן בעליכן
לא היו יכולים לנסע. ולכן כל השכר מגיע לכן, ובודאי בזכות זה
תקבל תפלתכן לרחמים ולרצון לפני אדון כל, ובפרטיות שבעליכן
יתפללו עליכן, ובפרטי פרטיות, שאני מבטיח להתפלל על כל אחת
ואחת מכן בנפרד, כפי הרשימה של כל שמותיכן, הנמצאת תחת
ידי.

הקדוש-ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְכֶן, שְׁתַּהֲיֶה לְכֵן שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שֶׁל בְּרִיאוֹת, שָׁנָה שֶׁל פְּרֻנְסָה בְּרוּחַ, וְלִצְאֵת מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחֻבְתֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֵּן, שְׁגִם אֶתְּן תִּתְפַּלְּלֶנָּה עָלַי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַהֲיֶה לְכֵן אֲסִיר תּוֹדָה.

כז יט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר וַיִּלֶךְ, ה' אֱלוֹהֵי הַתְּשֻׁבָּה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ יִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה זֶה הַיּוֹם קוִינּוֹ לּוֹ, שֶׁהִחֲיֵנוּ וְקִיֵּמְנוּ וְהִגִּיעְנוּ לְהַיּוֹם הַזֶּה, שְׁאֵנוּ זֹכִים לְנִסְעַ לְצִיּוֹן קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ אֵלָיו כָּלֵל, וְכִלְנוּ אֵינְנוּ יוֹדְעִים שְׁאֵינְנוּ יוֹדְעִים מַה זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי זֶה הִיא רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ'.

חֲסִדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, בְּתוֹךְ תַּקְּףָ צְרוּתִי וַיְסוּרֵי, שְׁאֵנִי סוֹבֵל עַלְבוּנוֹת וּבּוֹשׁוֹת וְחֻרְפוֹת וְכוּ' וְכוּ', מִכָּל הַצְּדָדִים, אֲשֶׁר אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ מִזֶּה כָּלֵל מַה קוֹרָה, הֵן בִּיבְנָאֵל וְהֵן בְּשֵׁאֵר מְקוֹמוֹת מִמֵּי אֲנִי רַק סוֹבֵל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מַחֲיָה אֶת עֲצָמֵי, שְׁאֵנִי יוֹשֵׁב מִהֲצַד וְשֹׁמֵחַ, שֵׁישׁ לִי חֵלֶק הַכִּי גְדוֹל בַּחֲתֻנָּה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁבָאִים אֵלַי אֲנָשִׁים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, הַכֹּל אוֹדוֹת הַקּוִינְטְרָסִים שְׁמוּפָצִים בְּכָל קְצוֹי תֵּבֵל מִמֶּשׁ, בְּשִׁתִּים-עֶשְׂרֵה שְׁפוֹת, וְזֶה עוֹשֶׂה פְּעֻלוֹת נִפְלְאוֹת, אֲבָל אֲנִי מְשַׁלֵּם עַל זֶה מְחִיר כָּבֵד מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, קִפְצָתִי יוֹתֵר מִדָּאִי לְמַעַלָּה מִכַּחֲוֵי וְכוּ', עִם כָּל זֹאת בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲנִי בּוֹטַח, שִׁיעֲשֶׂה עִמִּי חֲסִדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, וְהַשָּׁנָה אֲזַכֶּה לְרֹאוֹת נִסִּים וְנִפְלְאוֹת יוֹתֵר מִתְּמִיד, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְנִזְכֶּה לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְנִכְבֵּשׁ אֶת יְבֻנָּאֵל

במלא מובן המלה, וממילא יתמלא כל העולם במלכות שדי, שתתגלה אמתת מציאותו יתברך בעולם, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.

הנה בענין הנסיעות לאומן, אשתדל בעזרתו יתברך, לבטל את כל הסוכנים חדשים מקרוב באו, שמוכרים מציאות, ולבסוף משלמים ביקר ועם עגמת נפש, מסבן ... גרו יאיר, 'סדרו' אותו באופן מגנה מאד, ומי? ... אוי לאותה בושה.

הקדוש-ברוך-הוא ירחם עלי, וישמחני כימות עניתני.

המצפה לראותך באומן...

כז כ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך "שובה", ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לפי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, אף מרב טרדותי המרבות, ומה גם יסורי וכו', הנה מהנמנע לכתב לך.

בענין ההלוואה לרב ... גרו יאיר, דברתי עם ידידנו ... גרו יאיר, וכן עם ... גרו יאיר, והם הבטיחו לי לדאג לסף שלשים אלף ש"ח, כדי לשלם לו תכף-ומיד, כי סוף כל סוף הוא צריך לקנות דירה, ויש לו עכשו הודמנות טובה, ולמה שאני אהיה המונע לזה, לכן אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שההלוואה תצא מהכס אל הפעל. רציתי מאד שתדווח לי מה עם הכתמים על הרצפה וכו', ומה אמרו לך בחברה וכו'. וכן מה בקשר לכסאות ושלחנות וכו' וכו'.

חסדי השם יתברך, הנה נכנסה שנה חדשה, וזכינו להיות אצל רבנו ז"ל, ואף שעבר על כל אחד ואחד מה שעבר, עם כל זאת

זכינו לחטף בזה העולם להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, אשר גדל המעלה הנוראה והנפלאה הזו אין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שזוכה להיות בכל שנה אצל רבנו ז"ל בראש השנה באומן, כי אין למעלה מזה, וכל זמן שאדם מלבש בגוף גשמי וחקרי, הוא אינו יכול לתאר ולשער את גדל המעלה שזוכה להיות בראש השנה באומן, ואף שבחיציוניות לא רואים פלום וכו' וכו', אבל בפנימיות הנשמה כבר רואה וכו', ועוד איך היא רואה וכו', ובאמת גם בגשמיות הרגשנו שם, שקדשת רבנו ז"ל חופפת על כל אנשיו, אשרי מי שהיה שם.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין מלים בפי יהודות לך על גדל החסד שאתה עושה עמי בענין הטרחות בעבור האולם שמחות, ובנדאי בזכות זה יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתהייה לך תמיד שמחות בבית, והילדים יהיו שמחים, ותרוה רב נחת מהם, והעקר שאזכה להשתתף תמיד בשמחתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך חתימה טובה...

כז כא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך "שובה", ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין מלים בפי יהודות לך על כל החסד הנם שאתה עושה בשבילי, שאתה דואג, שיהיה לי ללוות שלשים אלף שקל לשלם לרב ... גרו יאיר, שהוא צריך עכשו לקנות דחוף דירה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות הגמילות חסד הנה, יתרחב לך בין בגשמיות ובין ברוחניות, ולא יחסר לך אף פעם שום דבר.

מה אמר לך, ידידי היקר! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר. ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה עצומה, ועל-ידי שמחה יתרחב לך בגשמיות וברוחניות, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'); ועל-ידי-זה יפתח פיך, ותזכה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר אין עוד מעלה גדולה בעולם כמי שמרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך חתימה טובה...

כז כב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, "שובה", ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתיני.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שמדי פעם בפעם תכתב לי מכתב, ותשמח אותי עם בשורות משמחות מה שקורה בקהלתנו, כי כל בשורה ובשורה משמחת אותי מאד, כי לבי שם אתכם כל הימים.

באתי לבקש אותך, שאת ה... לא תניח בשום פנים ואפן להפגס לבית-הפגסות שלנו, באומן זה ענין אחר לגמרי, באים אל הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, ועל-פני בית-המדרש אצלי פתוח לכל, אבל ביבנאל אני לא רוצה בשום פנים ואפן שיפגס שם, כי כך מבאר בשלחן ערוך, ארח חיים, סימן תרו, שהמוציא שם רע, אין לו מחילה עולמית, עד שיקבל עליו תשובה; וכפי הנראה, הוא סתם עושה צחוק, ואינו מענין כלל לשוב בתשובה, ועל-פני אין לו מקום אצלנו בשום פנים ואפן, ותהיה על זה חזק מאד.

ראה לחזק את עצמך לקראת-השנה החדשה, ותתבודד בכל

יום אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

ומה גם ראה לקבץ לעצמו שעורים במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, אשר הד' למודים האלו הם כנגד הד' עולמות, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ולומד את השעורים האלו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך חתימה טובה...

כז כג

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, וי תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל טוב" חמה על הלדת בתכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיתקיים אצלכם (בכא בתרא קמא): 'בת תחלה סימן יפה לבנים', וזו תהיה התחלה טובה, ויהיה לכם נחת מפל יוצאי חלציקם. העקר תתחזקו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם לרוות לב נחת אחד מהשני.

גא ונא תשתדלו מאד להבין אחד את השני, ולעזר אחד לשני, פי בזה תלויה כל הצלחתכם בכל ימי חייכם.

... גרו יאיר, ראה לקבץ עתים לתורה, פי לא נשאר לאדם שום דבר רק מה שיוכח ללמד בכל יום — קצת מקרא, קצת משנה, קצת גמרא וקצת הלכה. וכבר אמר התנא הקדוש (אבות פ"ק ו'): אין מלויים לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד; ועל-פן אל תהיה בטלן! אלא תחטף בכל יום קצת תורה, ואז תתן מזונא לנשמתא, הינו

מְזוֹן לַנְּשֻׁמָה, וְכִמּוֹ שְׂאֵדָם צָרִיף לְתֵת מְזוֹנָא לְגוֹפָא, הִינּוּ מְזוֹן לְגוֹף, כִּף הוּא צָרִיף לְתֵת מְזוֹן לַנְּשֻׁמָה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ אֶפְלוֹ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֲבָל שְׂיִהְיֶה בְקַבִּיעוֹת, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל מַה שְׂאֵתָה צָרִיף, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחַ דְּרַכָּךְ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז כד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֵדֵר וְיִלְךְ, וְיִתְשַׁרֵּי ה'חֲשַׁנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאֵחַל לָכֶם בְּרַפְת "מְזֹל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל הַלְדַת בְּתָכֶם הַיְקָרָה. יַעֲזוֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכְּנוּ לְגִדְלָה וּלְחֻנְכָה בְּנִקְל, וְכֵן תִּרְוּ רַב נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

... גִּרוּ יֵאִיר! רְאֵה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם קָצַת מִקְרָא, וּקָצַת מִשְׁנָה, וּקָצַת גְּמָרָא, וּקָצַת הַלְכָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי חֲכָל מְאֹד עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלִי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי כִּמוֹ שֶׁהַגּוֹף צָרִיף לְאֹכֵל, כִּף גַּם הַנְּשֻׁמָה צָרִיכָה לְאֹכֵל, הַגּוֹף אוֹכֵל לְחֵם וּבִשָּׁר וְכו', וְכו', כִּף הַנְּשֻׁמָה צָרִיכָה לְאֹכֵל מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְהַלְכָה, וְאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְל הַשֶּׁכֶר שְׂיֵשׁ לְאָדָם שְׂזוּכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם 'לְגַנּוּב' עֵתִים לַתּוֹרָה, וְאֵם תּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמָךְ סֵדֵר בְּחֻבְרוּתָא עִם מִישָׁהוּ, לְלַמֵּד בְּיַחַד חֲמֵשׁ וְרַש"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְכֵן מִשְׁנִיּוֹת וּגְמָרָא וְהַלְכָה אֶפְלוֹ בְּגִרְסָא — מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְדַבֵּר עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבִוּר

עם הקדוש-ברוך-הוא — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם חתימה טובה...

כז כה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך רפואה שלמה, רק תתחזקי מאד, ואל תציתי למה שהרופאים מסיתים אותך כאלו אבד מנוס ותקוה וכו', חס ושלום, לחשב מחשבות כאלו, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ואצל הקדוש-ברוך-הוא הכל יכול להתהפך לטובה.

העקר ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה מן השמים.

המאחל לך חתימה טובה...

כז כו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בערב-שבת-קדש, ולא היה הפנאי

לְהַשִּׁיבָךְ תִּכְרֶה-וּמְיָד, כִּי נִגְשַׁתִּי אֶל הַרְּפָא בְּשָׁבִיל הַרְּגֵל שְׁעָרַיִן כּוֹאֶבֶת לִי מְאֹד.

אוֹדוֹת נִסִּיעַתְךָ לְכָאן וְכוּ', תִּתְאַכְסֵן אֶצְלִי בְּכָבוֹד גָּדוֹל מְאֹד, וְאֵל תִּדְאָג, וַיְהִיָּה זֶה לִי כְבוֹד גָּדוֹל מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִשְׁנָה נוּכַל לְהַדְפִּיס הַרְבֵּה סְפָרִים חֲדָשִׁים, הָעֵקֶר שְׁלֹא תִהְיֶה לְךָ שׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי כָל סֵפֶר וְסֵפֶר שֶׁאֵתָּה מְדַפִּיס, זֶה מִמֶּשׁ פָּאָר, וְאִפְּי אֶחָד אֵינִי יָכוֹל לְהִתְחַרֵּת אִתְּךָ, וְאֵתָּה צָרִיף לְהַבִּין, מַחֲמַת שְׁזֵה הוּלֵךְ כָּל-כָּף בְּמַהִירוֹת, הַהִכְרַח שֶׁתִּהְיֶה פֹה וְשָׁם אֵיזוֹ טְעוֹת קִטְנָה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵל תִּקַּח אֶת זֶה אֶל לִבְךָ, אֲדַרְבֵּה תִתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי הַסְּפָרִים הָאֵלוּ יִדְפְּסוּ וַיִּחְזְרוּ וַיִּדְפְּסוּ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֶה, שְׁכָל סְפָרֵי יִדְפְּסוּ פְּעַם אַחַר פְּעַם, עַד שִׁיתְּמַלֵּא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֲנִי מְקוּיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִגְמַר אֶת הַסְּדוּר נִסְחַ עֲדוֹת הַמִּזְרַח וְנִסְחַ הָאֲשִׁכַּנְזִים מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהַפִּיץ אֶת זֶה בְּכָל קְצוּי תֵּבֵל. וְכֵן עֲכָשׁוּ אֲנִי מִתְחִיל לְסַדֵּר אֶת הַ"שִּׁפְת הַנַּחַל" — פְּרוּשׁ עַל כָּל הַ"לְקוּיטִי-מוֹהַר-וּן", בְּאִפְּן שְׁנוּכַל גַּם לְהִתְקַדֵּם בְּזֶה, אֲנִי מְקוּיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְהַדְפִּיס הַשְּׁנָה לְכָל הַפְּחוֹת שְׁנֵי כְּרָכִים מִ"שִּׁפְת הַנַּחַל".

בֵּין כָּף רְצִיתִי שֶׁתִּמְשִׁיכוּ לְסַדֵּר אֶת הַמְּכַתְּבִים וְלְהַדְפִּיס כְּרֵף אַחַר כְּרֵף, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה בְּאִמַּת לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל כְּסוּפִינוּ, לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֵתָּה וְאֲשַׁתְּךָ צְרִיכִים תְּמִיד לְרַקֵּד מְרַב שְׁמֻחָה, שְׁזִכִּיתֶם לְהַגִּיעַ אֶל מַדְרֵגָה כְּזוֹ לְהַדְפִּיס יוֹמָם וְלַיְלָה מִמֶּשׁ, בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, סְפָרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוּ, הַמְּגִלִּים וּמִפְרָסְמִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְזֶה לִי בְּנַפְשִׁי לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּאֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שִׁיקֵּם: "וַיִּדַע כָּל פְּעוּל"

כי אתה פִּעֲלָתוֹ, וַיִּבִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יִצְרָתוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה
בְּאִפּוֹ הַיְיָ"ה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ, וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה."

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מַה בְּעֵנִין הָאֶתְרוּגִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כז כז

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּלְךְ, וְיִתְשָׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְיָ לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְרֵאוֹתָךְ בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עִם יְלָדֶיךָ, וְאַנִּי
בְּטוֹחַ, שְׁפַעֲלֶתֶם יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, וְתִזְכֶּה לְחַתֵּן הַשָּׁנָה עוֹד בֵּין בְּסִימָן
טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, בְּעֵזֶרֶתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי בְּעֵתִים הִלְלוּ צְרִיכִים לְחַתֵּן
אֶת הַיְיָ בְּגִיל צְעִיר.

מַה נִּפְלֵא וְנוֹרָא הִיָּה הַמַּחֲזָה לְרֵאוֹת אוֹתָךְ עִם יְלָדֶיךָ אֲצֵל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוּל מְזָה — לְהִיּוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ
ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְשִׂמְח בְּזֶה כָּל הַשָּׁנָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (תַּיִי־מוֹהַר"ן, סִימָן תג): מִי שֶׁהִיָּה אֲצֵלוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, רֵאוּי לוֹ
לְשִׂמְח כָּל הַשָּׁנָה, וּבִפְרָט אַתָּה, שֶׁהָיוּ לָךְ כָּל־כֶּף הַרְבֵּה סִפְקוֹת
וּבְלִבּוּלִים וְכוּ' וְכוּ' לְהַגִּיעַ, וּלְבַסּוֹף קִפְצָת וְדַלְגָתָ עַל הַכֹּל, וּבֵאתָ
אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלֻקָּךְ.

רְאֵה לְדַוּחַ לִי בְּעֵנִין הָאֶתְרוּגִים, כִּי אֲנִי צָרִיךְ שְׂכָעָה אֶתְרוּגִים,
וְאִם יָכוֹל לְהִיּוֹת מֵתוֹכֶם אֲרַבְּעָה עִם פֶּטֶם — מַה טוֹב וְיֵמָה נְעִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כז כח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדוש לסדר וילך, ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות "חסיד
ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו
תמיד.

חסדי הקדוש־ברוך־הוא, שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש
השנה, ואת גדל השמחה הזו אין לתאר ואין לשער כלל, כי כל זמן
שאדם מלבש בגוף גשמי וחקרי, אינו יכול לתאר ולשער את גדל
הזכות הזו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, ואם כבר היינו
אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, ראוי לנו לשמח כל השנה בשמחה
זו, ובודאי פעלנו כל מה שאנחנו צריכים בגשמיות וברוחניות גם
יחד.

הנה עכשו אנחנו עומדים לפני יום הכפורים, אשר חכמינו
הקדושים אמרו (יומא פה:): עברות שבין אדם למקום יום הכפורים
מכפר, ועברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר, עד
שירצה את חברו, לזאת אני מאד מאד מבקש את כל אחד ואחד
מאנשי שלומנו היקרים, שאחד ירצה את חברו, ותמחלו אחד לשני,
ותגורו ביחד באהבה גדולה מאד כמו משפחה אחת, כי בשנה הזו
תהיינה לכם הרבה שמחות, בעזרתו יתברך שמו, העקר תחזיקו את
עצמכם ביחד, וזה יועיל לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד, כי
במקום שיש אהבה, שם יש השראת השכינה, וכמו שאמר רבנו ז"ל
(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): 'אהבה עולה בגימטריה אחד', כי
במקום שיש אהבה, שם יש אחדות.

מאד מאד אבקש את כל אנשי שלומנו, שתעשו לעצמכם
תכנית לנסע באחד מימי חל המועד ספות לקרית ארבע ולירושלים
עם כל המשפחה, באפן שנעשה הפצה מרכזת, שיכנס שפע לאולם

הַשְּׂמֵחוֹת שְׂאֲנֵי רוּצָה לְקִנּוֹת עֲכָשׁוּ שְׁלֵחֲנוֹת וְכִסְאוֹת יָפִים, וְכֵן יֵצְאוּ
שְׂשֵׁה-עֶשֶׂר קוֹנְטֵרְסִים חֲדָשִׁים מְאֹד יָפִים, וְאֵת זֶה יְכוּלִים לְהַפְיֵץ בֵּין
רַבּוֹת אַנְשִׁים שְׂעוּלִים לְחִבְרוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם בְּחַל הַמוֹעֵד. יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַזְכֶּה הַשָּׁנָה לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל
אַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּלְקַרֵּב אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנֵי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז כט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֶדֶשׁ לְסֹדֵר וְיִלְךְ, וְיִתְשַׁרֵּי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

בְּאִתִּי לְאֲחֵל לָכֶם בְּרַפְת "מְזֹל טוֹב" עַל הַלְדֹת נְכֻדְתְּכֶם, יַעֲזֹר
לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְווּ רַב נַחַת מְמֻנָה וּמְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם,
וְיִהְיוּ רַק שְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְאִזְכֶּה לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשְׂמֵחוֹת שְׁלָכֶם.

... גְּרוּ יְאִיר, אִם אַתָּה יְכוּל לְהַשִּׁיג לִי אֶת הַהֲלוּאָה שְׁלֵשִׁים אֶלֶף
ש"ח כַּמָּה שְׂיֹתֵר מֵהָר, אֶהְיֶה לָךְ אֶסִיר תּוֹדָה, כִּי לְרַב ... יוֹצֵא עֲכָשׁוּ
לְקִנּוֹת דִּירָה, וְחִסָּר לוֹ הַסְּכּוּם הַזֶּה, וְאֲנִי הַבְּטַחְתִּי לוֹ, כִּי לֹא רָצִיתִי
שְׁבִשְׁבִילִי תַחְבֹּטֵל לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, הַקְּנִיָה. וְלָכֵן אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲזֹר
לִי לְלוֹת אֶת הַסְּכּוּם הַזֶּה עַד חֲדָשִׁים — אֶהְיֶה לָךְ אֶסִיר תּוֹדָה.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַשְּׂמֵחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂאִפְלוּ עָלָה בְּמַחְשַׁבְתְּךָ לְהֲלוֹת לִי, מְכָל שְׂכָן
כְּשֶׁתְּזַכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל. גַּם אֶת הַמְּאֲתִים וְחֲמִשִּׁים דּוּלָר
בְּשִׁבִיל הַעֲלִיּוֹת תִּמְסֹר לִידִידֵנוּ ... גְּרוּ יְאִיר, וְזֶה יִלְךְ גַּם-כֵּן עַל בְּנֵי

אולם השמחות. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה לצאת מכל הצרות והיסורים, וכבר נזכה לשמח בשמחה נצחית.

המאחל לך חתימה טובה...

כּוּ ל.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שהיתה לי, שראיתי אותך אצל ציון רבנו ז"ל. ואני בטוח, שפעלת שם מה שהיית צריכה לפעל. העקר ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותשתדל מאד להיות רגוע בפרט בבית, ושתהיה ביניכם אהבה, אחנה ורעות, והבנה הדדית, כי במקום שיש אהבה — שם השכינה שורה, פי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): "אהבה" בגימטריה "אחד", הינו כשיש אהבה — יש אחדות הבורא יתברך שמו, וכשמרגישים את הקדוש-ברוך-הוא, אז כל החיים הולכים כבר בצורה אחרת. לזאת ראה להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך ביתך, ותמיד תדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה יתרחב לך בתוך ביתך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ראה לדבר בכל יום אליו יתברך, ואפלו כמה דקות, פי הדבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזאת, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך חתימה טובה...

כּוּ לֹא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וילך, ו' תשרי ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׂנֵה יִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת אֲמַתִּי וְאַהֲבָה גְדוֹלָה
וְהַבְנָה הַדְּדִית בִּינֵךָ לְבֵין בְּעַלְךָ, וְשִׁתְּגוּרוּ בְּיַחַד בְּשִׂמְחָה וּבְשְׁלוֹם,
שְׂבֻזָּה תְלוּיָה הַצְּלַחְתְּכֶם.

אוֹדוֹת שְׂאֵת רוּצָה לְלַמֵּד פַּעַם בְּשָׁבוּעַ וְכוּ' כְּדֵי לְקַבֵּל תֹּאֵר וְכוּ',
מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְיַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלַחָה
גְדוֹלָה בְּזֶה.

נָא וְנָא רְאוּ תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִבְרָחוּ מֵהַדְּאָגוֹת, וְאִי פַעַם
אֶל תִּסְתַּפְּלִי חֲזָרָה, אֲלֵא תְּמִיד תִּסְתַּפְּלִי עִם הַפָּנִים קְדִימָה, וְעַל-יַד־
זֶה תִּצְלִיחִי מֵאֵד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחִי בְּחַיֵּיךָ מֵאֵד.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כז לב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָה וְיֵלֶךְ, וְיִתְשַׁרֵּי הַחַשְׁנָה ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, הֵרֵב ... גְרוֹ יֵאִיר.

דִּבְרַתִּי כְּבָר עִם כַּמָּה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כְּדֵי שֶׁיִּדְאָגוּ שֶׁתִּקְבַּל אֶת
הַשְּׁלֵשִׁים אֶלְפֵי ש"ח מֵה שְׁיֹתֵר מִקֶּדֶם, בְּאִפְסָן שֶׁתּוֹכֵל לְגַמֹּר אֶת
הַעֲסָקָה, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּצָּא מֵהַגְּלוּת שְׁלָךְ, וְתִהְיֶה לָךְ דִּירָה מְסֻדָּרָת,
וְאֲנִי מֵאֵד שֶׁמִּחַ בְּשִׁבְלֶךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ דִּירָה רְחֹבָה מֵאֵד.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה מֵאֵד, וְתִכְנִיס עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הַשְּׂמִיחָה, וְעַקֵּר

הַשְּׂמִיחָה זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָכָל שְׂאָדָם חוֹשֵׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּן מְצַלִּיחַ בְּחַיָּיו. וְאָדָם צָרִיךְ תְּמִיד לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְאִף שֶׁבָּאָה לוֹ נִקְדָּה זוֹ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי אֵין דְּבַר קָשָׁה שֶׁבָּא לְאָדָם כְּמוֹ מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי הָאָדָם נִמְשָׁךְ אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאוֹן, כִּי זֶה טָבֵעוּ, כִּי טָבֵעַ שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא מִיִּסוּד הָעֵפֶר, כַּמּוּכָא (לְקוּיטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ט); וְלָכֵן צָרִיכִים לְמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֵבוֹר מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה בָּא לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה.

שְׂלֵא תַחֲלֵשׁ דַּעְתָּךְ כְּרַגַּע, שְׂלֵא הֵייתָ בְּאוּמָן עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה, כִּי הַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי מִהוֹנִי"ה מְצַעְדֵי גָבֵר וְגו' (תְּהִלִּים לז, כג), הַכֹּל הוּא מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְיַדָּיו הַצְּרִכָּה לְהִיּוֹת בְּמִקּוֹם שֶׁהֵייתָ וְכוּ' כְּדִי לְתַקֵּן שָׁם, כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲסוּר לוֹ לְהִתְעַקֵּשׁ עַל שׁוֹם דְּבַר, אֲלֵא כְּפִי שְׂמִנְהִיג אֶתוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָרִיךְ לְהִסְכִּים, וְשְׂלֵא יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבַעוּלָם. הָעֵקֶר תְּכַנִּיס בְּדַעְתָּךְ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהוָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי וּמְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָכָל שְׂאָדָם נִכְנָס בְּתוֹךְ זֶה, כִּן מֵאִיר לוֹ בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה גְדוּלָה מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רֵאָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכָּה לְהִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כּוּ לַג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַ וְיִלְךְ, ו' תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה גדל שמחתי, שאשתך הרה וגם ילדה בן למזל טוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה בריא ברפואת הנפש ורפואת הגוף, באפן שתוכל לעשות את הברית.

אודות קריאת שם, בודאי אתה צריכה לקרוא לו על שם אביך, עליו השלום, כי זה בכלל כבוד אב, ואיני יודע מה אתה שואל.

אודות הספרים שהביאו לאומן, קבלתי חזרה רק חמשה אחוז מכל הסכום, ואיני יודע איפה הלך הכסף, אולי תברר זאת, כי אני הצרכתי לשלם לידידנו ... הון תועפות, ולא קבלתי חזרה כמעט כלום, ולכן אם אתה יכול לברר בין אנשי שלומנו.

ראה לכבד ולקרא את אשתך, ובפרט עכשו שנכנסה שנה חדשה, ראה לשנות את מדותיך, ותשתדל שתהיינה לך מדות טובות, כי אין זו דרך ללכת עם האשה ביד תקיפה או באדישות, תראה לה אהבה וחם, איני יודע איפה למדת את הלמודים האלו, להיות כל-כך אדיש וכו', אדם צריך להכניס חם בבית, שמחה ואהבה בבית, ואז תהיה הכי מאשר בחיך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח בדרךך, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

אם אפשר לגייס כמה מאנשי שלומנו, שיצאו על-כל-פנים פעם אחת בחדש, ללכת להפיץ — מה טוב ומה נעים, כי יש צמאון גדול בין האנשים לספרים, ורב רבם לא ראו אפלו את הספרים, ובפרט בני הנעורים, וכלם חפצים בהם, ובפרטיות הקונטרסים של "סדר השיבה", "בין הזמנים", "בחור שיבה", וכן קונטרסים המדברים משלום-בית ומציאת הזוג.

המאחל לך חתימה טובה...

כז

בַּנְחֵל

כז לד — כז לה

אֲשֶׁר

כז לד.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר ה'תשנ"ט.

הַכֶּתֶב וְהַמְּכָתֵב בְּיַד מוֹסֵר כְּתָב זֶה, הַבְּחֹר ... גֵּרוֹ יָאִיר, הִיא לְאוֹת וְלִרְאָיָה שֶׁלְּמַד אֲצָלִי, וְעַכְשָׁיו עוֹמֵד בְּקִשְׁרֵי נְשׂוֹאִין, וְלִרְשֵׁי אֵין כֹּל, וְלִכֵּן מִצְוָה רַבָּה לְעֹזֵר לוֹ בְּכֹל מִיַּי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, הוּא בָּא מִמְשַׁפְּחָה עֲנִיָּה וְהַהוֹצָאוֹת מְרַבּוֹת, וְאֵין לוֹ מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּעֲזֹר וְיִתְמַךְ בּוֹ, וְיִתְבָּרֵךְ מִפִּי עֲלִיוֹן.

נָא וְנָא לְקַבְּלוּ בְּסִבְר פָּנִים יְפוֹת, וְלִהְיוֹת לוֹ לְעֹזֵר שְׂיֻכָּל לְהִתְחַתֵּן בְּמוֹעֵד, וּמִצְוָה כְּזוֹ לָאוּ בְּכֹל יוֹמָא מִתְרַחֵשׁ, אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שְׂיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּמִצְוָה זוֹ.

הַפּוֹתֵב וְהַחוֹתֵם לְמַעַן הַמִּצְוָה...

כז לה.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי הָאֲזִינוּ, ז' תְּשֻׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת הַמְּכָתֵב "מִצָּב תְּרוּם", וְאַתָּה יְכוֹל לְתוֹלוֹת אֶת זֶה בְּלוֹחַ מוֹדְעוֹת, אֲנִי מֵאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִרְאָה לְנוֹ נְסִים נְגָלִים אֵיךְ לְעֵבֵר אֶת הַקֶּר הַגָּדוֹל שֶׁל הַחֹבוֹת הַרוֹבְצִים עֲלֵינוּ.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ שֶׁנִּכְנַסְתָּ בְּכָאֵב רֵאשׁ הַזֶּה וְכוּ', אֲבָל תִּאֲמִין לִי, שֶׁלְּבִסוּף הַכֹּל יִשְׁתַּלֵּם, וְתִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן בְּכַנֵּי תִי וּמְזוֹנֵי רְוִיחָא.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כז לו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ז' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים.

מָה אָמַר לָךְ! הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ שְׁאַנִּי מְרַחֵם עָלֶיךָ וְכו', אֲבָל אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וּבְעֵינַי בְּנֶגֶד ... גֵּרוֹ יָאִיר, הַכֹּל יָבֹוא עַל נִכּוֹן, אֲנִי בָּא בְּעוֹד כְּשֶׁלֶשָׁה שָׁבוּעוֹת, וְאֲדַבֵּר עִמוֹ, וְיִכּוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת שְׁאֵקָח אוֹתוֹ אֶצְלִי, אִךְ שְׁלֵעַת כְּזֹאת מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לִי, הַבְּחוּרִים הֵם לֹא קָלִים, וּבִינֵיהֶם בְּנֶגֶד ... אֲבָל כְּשֶׁאַנִּי לוֹקֵחַ עַל עֲצָמֵי מְשִׁימָה, אֲנִי מְכַרְח לְגַמֵּר אוֹתָהּ עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב. וְלִכֵּן אֵל תְּדַאֲגִי, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ.

מַחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי עֶכְשׁוֹ אֶקְצֹר.

הַמְּאֵחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כז לז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ז' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

פֶּה תִּקְבְּלִי אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים מְשַׁנֵּי הַקּוּוֹנְטְרָסִים שֶׁדִּבַּרְתִּי הַיּוֹם, וְלֵעַת עָרֵב מְחַר אֲשַׁמֵּיעַ לָךְ מַה שֶׁהַחֲסֵרָתִי, בְּאִפְּן שְׁתּוֹכְלִי לְהַשְׁלִים אֶת שְׁנֵי הַקּוּוֹנְטְרָסִים, וְהַשִּׁיחָה הַשְּׁלִישִׁית הִיָּה מְכַתְּבִי, וְתַעֲשֵׂי מִזֶּה מְכַתְּבִי.

עֶכְשׁוֹ כְּשֶׁאַנִּי הוֹלֵךְ לְהַגִּיֵּה אֶת הַקּוּוֹנְטְרָס "נְסִיוֹנוֹת גְּדוֹלִים", אֲנִי

אָשֶׁר כּוֹ לַח — כּוֹ לֵט בְּנַחֵל כּט

רוֹאֵה שְׂאִין לִי רַק עַד דֶּף ט' י', וְלִכֵּן רְאוּ לְשַׁלַּח אֶת הַהַמְשָׁךְ, כִּדְרֵי
שְׂאוּכַל לְהַגִּיהוּ, וְלְשַׁלַּח אֶת זֶה חֲזָרָה.

גַּם תִּקְבְּלִי פֹה פְרוּשׁ עַל "רִפְאָנוּ", וְתִכְּף-וּמִיד לְתַקְתֵּק בְּאַפֵּן
שְׁלֹא יֵאבֵד, כִּי זֶה בָּא לִי בִיגִיעָה גְדוֹלָה.

מִסְתַּמָּא אַדְבָר מְחַר בְּשַׁעוֹר מְקוּנָטְרִס "יוֹם הַכְּפוּרִים", וּכְדֵאי
לְתַקְתֵּק אֶת זֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כּוֹ לַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ אוֹדוֹת הַחוֹב שְׂאִנִּי חֵיב לְהֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר,
הָאֵם עָשִׂיתְּ כְּכֹר מִשְׁהוּ בְּשִׁבִיל זֶה, לְהִלוֹת לִי הַלְוָאָה עַד שְׂאֵבוֹא,
כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְתַבֵּישׁ, וְאֲנִי לֹא רוֹצֵה שְׂאֵדָם יְאָבֵד עֲסָקָה
בְּשִׁבִילִי, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֶהְיֶה לָךְ אֶסִיר תּוֹדָה, אִם תּוּכַל לְעֹזֹר
לִי לְהַשִּׁיג הַלְוָאָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָת, שָׁנָה שֶׁל
שְׂמֵחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כּוֹ לֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הָאֵם גַּעֲשֶׂה מִשְׁהוּ בְּעֶנְיֵן הַחוֹב שְׂאִנִּי צְרִיךְ לְשַׁלֵּם לְהֵרֵב ... גֵּרוֹ

יֵאִיר? מָאד אֲשַׁמַּח אִם תִּשְׁתַּדֵּל בְּעֵבֹר זֶה, וְאֲנִי מָאד מְקוּהָ לְשַׁלֵּם אֶת זֶה כְּשֶׁאֲבֹא.

מָה אֵמַר לָךְ! עֲבָרָה שָׁנָה קָשָׁה מָאד, אֲבָל חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, בְּצַר הֶרְחִיב לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִנֵּה אוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת עוֹמֵד, אַף שְׁעַדִּין אֲנַחְנוּ צְרִיכִים הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת שִׁיגְמַר בְּפָנִים, וְעוֹד יְשׁוּעוֹת, אֲבָל גִּדְּלָתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַד אֵין חֶקֶר, וּבְיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלֹום רַב אֵל ... וְ... שִׁיחִיו.

בְּאֵתִי לְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַּת חֲתִימָה טוֹבָה, שָׁנָה מְבֹרָכָה, אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל הַמְּסִירוֹת נַפְשׁ שֶׁעָשִׂיתֶם עִמִּי כָּל הַזְּמַן, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין וְהַעֲלֹבוֹנוֹת שֶׁהָיוּ לָכֶם בְּעֵבֹר זֶה, בְּיָדָי בְּזִכּוֹת זֶה יִתְפַּפֵּר לָכֶם הַכֹּל, כִּי אֵין עוֹד פְּפָרָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ כְּמִי שֶׁסּוּפָג עֲלֹבוֹנוֹת. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְרוֹוֹת רַב גַּחַת מִכָּל יְלִדְכֶם, וְאַזְכֶּה לְשִׁמַּח תְּמִיד בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלֹום וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמָאד מָאד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם, וּבְפָרֵט מִהַשָּׁנָה טוֹבָה שֶׁל הַיְלָדִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

אָשֶׁר כּוּ מִב בְּנַחֵל לֹא

שְׁתַּהֲיֶה לְכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָת, וְתִזְכּוּ לַחַיּוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה
וּבְהִבְנָה הַדְּדִית.

גַּא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיְנֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְתִשְׁתַּדְּלוּ שֶׁהַבַּיִת שֶׁלְכֶם יִהְיֶה תְּמִיד שְׂמֵחַ, כִּי בַיִת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שִׂמְחָה
— יֵשׁ בּוֹ הַצְּלָחָה, אֲשֶׁרֵי הַבַּיִת שֶׁתְּמִיד שְׂמֵחַ. וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִיְנֵי
מֵאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזוֹב
אֶתְכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כּוּ מִב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה נִכְנָס הַיּוֹם הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְעֲלִינוּ
לְהִתְאַחַד יַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר תְּזַק,
וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּפְיִסוּ
זֶה אֶת זֶה, שְׁלֹא יִמָּצְאוּ בֵּינֵינוּ, חֶסֶם וְחִלְלָה, שְׁנֵי אֲנָשִׁים שְׁלֹא
מְדַבְּרִים אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, כִּי זֶה עֹנֵשׁ חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְעוֹבְרִים עַל
לֹא שֶׁל "לֹא תִשָּׂא אֶת אָחִיךָ בְּלִבְךָ" (וַיִּקְרָא יט, יז), וּבְגִי-אָדָם אֵינָם
קוֹלְטִים שֶׁהוּא לֹא חֲמוּר מְאֹד, לִכֵּן עֲכָשׁוּ קֹדֶם יוֹם הַכְּפּוּרִים
צְרִיכִים לְפִיֵּס אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יּוֹמָא פה:):
עֲבֹרוֹת שְׁבִין אָדָם לְמִקּוֹם יוֹם הַכְּפּוּרִים מְכַפֵּר, עֲבֹרוֹת שְׁבִין אָדָם
לְחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכְּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שֶׁיִּרְצֶה אֶת חֲבֵרוֹ; לְזֹאת צְרִיכִים
לְפִיֵּס אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְתַגּוּרוֹ יַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה, וְלַעֲזוֹר אֶחָד אֶת

הַשָּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לָכֶם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבֵין בְּרוּחַגִּיּוֹת.

עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, שֶׁכָּל עֶקֶר הַצְּלָחָתְנוּ הוּא רַק הָאֲהָבָה וְהָאֲחָדוּת
שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ, וְעַל זֶה אֲנִי מִבְּקֵשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנוֹזֵכָה לְהִקָּים
קְהֵלָה קְדוּשָׁה, שְׁלֹא נִתְבַּיֵּשׂ עִמָּה — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם
הַבָּא, שְׁנוֹזֵכָה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים סָמוּךְ לְפָרְקֵם, שְׂיִהְיוּ קְדוּשִׁים
וּטְהוּרִים, שְׁלֹא יִדְעוּ מַה זֶה חֲטָא, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הֶרְבִּים, עֲכָשׁוּ הַדּוֹר
מְאֹד מְקַלְקֵל, וַיִּצְרִיכֵם רַחֲמִים רַבִּים לְהַצִּיל אֶת יְלָדֵינוּ. וְלִכֵּן אֲנִי
מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּרְאוּ לַעֲזֹר לִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּחַ
אֶל הַפַּעַל חֲפָצִי וְרִצּוֹנִי, שְׁאַזְכֶּה לְגַדֵּל אֶת יְלָדֵיכֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁאַחַד יַעֲזֹר לִשְׁנֵי
לְבָנוֹת אֶת הַסִּפָּה, אֲשֶׁר הַסִּפָּה מְרַמְזֶת עַל אֲהָבָה וְאֲחָדוּת, וְהַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ חֲתִימָה טוֹבָה, שְׂיִחַתֶּם לָנוּ עַל כָּל
מַה שְׁקִבְלָנוּ אֶצֶל רַבֵּנוּ וְ"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְשֶׁתִּהְיֶה לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה
וּמְבֹרָכָת, שָׁנָה פּוֹרְיָה בְּחֻנוּךְ הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, שָׁנָה שְׁנוֹזֵכָה לְבָנוֹת אֶת
בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ הַגְּדוֹל, וְלִגְמֹר עִם הָאוֹלָם שְׂמֵחוֹת, וְשְׂיִהְיוּ אֶצְלָנוּ כָּל
יּוֹם שְׂמֵחוֹת.

וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלְכֶם, שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בְּעַדִּי,
שְׁאַזְכֶּה לְצֵאת מֵהַגְּלוּת וְהַחֹבֹת וְכוּ', וְלָבוֹא לְגוֹר אֲתָכֶם בְּיַחַד.

הַמֵּאַחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְחִזָּק וּלְעוֹרֵר וּלְשַׂמֵּחַ אֲתָכֶם לְכַבּוֹד יוֹם הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא

אָפּשׁר כּז מּד בּנחל לּג

שׁוֹכֵנִס לְנוּ, שֶׁהוּא יוֹם הַכּפּוּרִים, אָפּשׁר מִלְּאָכִים בּוּ יִחַפְּזוּן וְיִרְעֲדוּן וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שֶׁל אֱהָבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְתַעֲזְרוּ אִתָּךְ לְשָׁנִי, וְזֶה עֲקֹר הַהַצְלָחָה בְּבֵית, כְּשֵׁיט הִבְנָה בֵּין הַזּוּג, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אִתָּךְ אֶת הַשָּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּהִיָּה לָכֶם הַצְּלָחָה מְפֹלָגָת.

נָא וְנָא ... גֵּרוּ יְאִיר, רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוּ יִתְבַּרַךְ, וְתִדְבֵר עִם כָּל אִתָּךְ מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם אֶף אִתָּךְ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחֻבֵּל לְדַבֵּר מִבְּשׁוּר וְדָם, שֶׁהַיּוֹם כָּאֵן וּמִחַר בְּקִבְר, וּמָה לְנוּ לְדַבֵּר מְאַחֲרִים; וְעַל-כֵּן תִּדְבֵר עִם כָּל אִתָּךְ מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְעַצוֹת רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכָּךְ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, כִּי אֵין לְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַתּוֹרָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

כּז מּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשַׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאַתִּי לְבָרַךְ אֶת כָּלְכֵן בְּכִרְפַּת חֲתִימָה טוֹבָה, שֶׁנִּזְכָּה כָּלְנוּ לְשָׁנָה מְבֹרָכָת, וְשִׁיחָה לְכָלְכֵן נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלְכֵן, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלֶנָּה לְהַתְפַּיֵס אַחַת עִם

השְׁנִיָּה, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד יִקָּר כְּשֵׁשׁוּרָה אֶהְבֶּה וְאֶחָדוֹת בֵּין
נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן אֶבְקֶשׁ אֶתְכֶן מִפְּנִימִיּוֹת לִבִּי, תִּשְׁתַּדְּלֵנִה לְעֹזֵר
זוֹ לְזוֹ, וְעַל־יְדִי־זֶה תִּשְׁרֶה הַשְּׂכִינָה בֵּינֵינוּ, וְתִתְבָּרַכְנָה מִפִּי אֵל
עַלְיוֹן.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵד כָּל אַחַת וְאַחַת מִכֶּן, שְׁתַּהַיֶּה לְכֵן הַרְחֲבָה כָּל
הַשְּׂנָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, ח' תְּשַׁרֵּי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצְחָ.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְאֲנִי
מִכְרַח לְהַגִּיד לְכֶם, שְׂאִין אַתֶּם מִתְאַרִים אֵל אֵיזָה אֲשֶׁר תִּזְכּוּ — אִם
תִּשְׂאָרוּ בִּיבְנָאֵל, כִּי הַמְּקוֹם עוֹמֵד לְהִתְהַפֵּף לְעִיר חֲרָדִית, לֹא יוֹעִיל
לְאִף אֶחָד שׁוֹם דְּבָר, כִּי כֶּף הוּא רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאַתְּ גֹּדֵל
הַנַּחַת שְׂיַהֲיָה לְכֶם מִיִּלְדֵיכֶם אִם תְּגוּרוּ פֹה, אִינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר
וּלְשַׁעַר כָּלָל, כִּי הַיִּלְדִּים יִהְיוּ נְקִיִּים מִכָּל מִינֵי חַטָּאִים וְכוּ', וְתַהֲלָה
לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְהִתְגַּאוֹת בְּקַהֲלָנוּ.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִחַלֵּשׁ, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר
לְכֶם, שְׁתַּהַיֶּה לְכֶם שְׂנָה טוֹבָה וּמִבְּרָכָת, שְׂנָה שֶׁל פְּרֻנְסָה וְנַחַת מִכָּל
יִלְדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרֵב יוֹם הַקָּדוֹשׁ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שִׁיחִיו נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי עֲכָשׁוּ בְיוֹם שְׁמֵלְאָכִים יִחְפּוּזוֹן אֶת קוֹנְטֵרַס "יוֹם הַכְּפוּרִים" בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ מִמֶּשׁ, רַק עֲמוּדִים ג' וְד' לֹא יֵצְאוּ, נָא לְשַׁלַּח עוֹד פֶּעַם, כִּי ג' וְד' הֵם מְאֹד נְחוּצִים, וְזֶה עֲנִינְנוּ — שְׁהֵג' יְרוּץ אַחֵר הַד', שְׁנֵהִיָּה גְוִימֵל דְּלִים, לְגַמֵּל חֶסֶד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

הָאֲתָרוּגִים הַגִּיעוּ, וּתְשׁוּאוֹת חֵן חֵן לָכֶם עַל זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרֵב יוֹם הַקָּדוֹשׁ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

הָאֲתָרוּגִים הַגִּיעוּ, וְהֵם יָפִים וּמְהֻדָּרִים מְאֹד מְאֹד, יַעֲזוֹר לָכֶם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחֲתִימָה טוֹבָה, וְנִזְכֶּה לְהַתְּבַשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְיִמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מֵעַל כָּלֵל נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

כז מה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר הָאֲזִינוּ, מְחַרַת יוֹם הַכְּפוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים, וְהִגַּהְתִּי אֶת זֶה, וַיּוֹצֵא כָּל-כֶּף יָפֵה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתֹּזְפִי לְסֹדֵר עוֹד כֶּרֶךְ "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר הַמִּכְתָּבִים הָאֵלֶּוּ הֵם מִתְּנָה שְׁנַתָּן לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרִי מִי שִׁידְפִּיסְנוּ, וּבִנְדָאִי תִהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה — אִם יִדְפִּיס כֶּרֶךְ אֶחָד, וַיִּמְלֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁאַלּוֹת לְבוֹ לְטוֹבָה.

אָבֵל הַמִּכְתָּב הָאֲחֵרוֹן שִׁיךָ לְשָׁנָה זוֹ, וּמִי יִתֵּן, שֶׁכָּבֹד נִחְזִיק בְּמִכְתָּבִים עַד שָׁנָה זוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵאָבֵד לִי אֶפְלוֹ מִכְתָּב אֶחָד, כִּי לְצַעֲרִי, לְפָנַי שְׁנַתִּים אָבִדוּ בְּמַחְשָׁב כְּמַעַט שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִכְתָּבִים, וְזֶה הַפֶּסֶד כְּזֶה שְׁאִין לְתֹאֵר.

אֶת הַקּוּוֹטְרִס "יוֹם הַכַּפּוּרִים" הִגַּהְתִּי, וְזֶה יוֹצֵא כָּל-כֶּף נִפְלֵא, אֲשֶׁרִי עֵין רְאֵתָה זֹאת, אֶף אֲנִי מִכְּנִיס אֶת הַמַּרְאִי מְקוּמוֹת, וְאֵז אֲשַׁלַּח חֲזָרָה בְּצֵרוּף "לְקוּטִי עֲצוֹת" עַל זֶה וְכֵן תְּפִלוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כָּל טוֹב...

כז מט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁם ה' [י] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאֲחֵל לְכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שָׁנָה שְׁיִתְרַחֵב לְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, שָׁנָה שְׁיִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם.

נָא וְנָא תַחֲיוּ בִיחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד וּבִהֲבָנָה הַדְּדִית, וְאֶחָד יִכְבֹּד אֶת הַשָּׁנִי, וּבְזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחַת בֵּית יִשְׂרָאֵלִי.

נָא וְנָא רְאֵה ... נִרוּ יְאִיר הַיָּקָר לִי מְאֹד, לְהַפְיִץ בְּכָל יוֹם אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבְזִכּוֹת זֶה יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתְרַחֵב לְךָ גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְגַם בְּרוּחַנִּיּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָפְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּן נ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֵׁם ה' [י']
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נְצַח.

חֲסֵדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכִּינוּ שְׁעֵבֵר עֲלִינוּ יוֹם הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא,
וּבּוֹדָאֵי פְּעֵלָנוּ מַה שְׁפַעֲלָנוּ.

יָאוּ לְהִתְחַנֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה
וְהַצְּלָחָה וְנַחַת מְכֹל יְלִדֵיכֶם, הַעֲקֵר אֵל תִּדְאָגוּ, וְאִז תִּרְאוּ נְסִים נִגְלִים
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

בְּנֶכֶם ... נִרוּ יָאִיר, מְצַלִּיחַ מְאֹד בְּלִמּוּדֵים וְהוּא בְּחוֹר טוֹב
וְצִיִּתָן, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַהֲיֶה לָכֶם רֵב נַחַת מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּן נא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י']
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נְצַח.

חֲסֵדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, זְכִינוּ שְׁעֵבְרוּ עֲלִינוּ הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה,

יעזור הקדוש-ברוך-הוא, שְׁכַל הַתְּפִלוֹת שְׁלָנוּ תַעֲלִינָה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתַעֲשִׂינָה רֶשֶׁם בְּשָׁמַיִם לְטוֹבָה.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתַּחֲזִקוּ יַחַד, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, כִּי בְּזֶה תְלוּיָה כָּל הַצְּלַחַת בֵּית יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא ... גֵּרוּ יָאִיר, רְאֵה 'לְגַנֵּב' בְּכָל יוֹם זְמַן מְזַמְנֵךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְתִּיק בּוֹ הָאוֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל בְּנֵי-אָדָם, הֵן מְפַנֵּי שְׁלֵא מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא מְבַטְלִים אֶת עַצְמוֹ אֲלִיו, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחֻרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁם ה' [י] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, וְכָל הַתְּפִלוֹת שֶׁהַתְּפִלְלָתִי עֲלֵיכֶם בַּיָּמִים הַנּוֹרְאִים הָאֵלֶּה, שֶׁתַּתְּקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל, וְיִהְיֶה לְכֶם הַרְבֵּה נַחַת.

הַעֲקֹר אֶל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עַצְמְכֶם הַרְבֵּה בְּעִנְיַן הַיְלָדִים, כִּי בּוֹדֵאֵי יִיטִיב עִמְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַצְּלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא הִרְגִּילוּ אֶת עֲצַמְכֶם לַתַּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוא, וּבִזְכוּת זֶה תִּרְאוּ עוֹד יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַפְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁם ה' [י']
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נֶצַח.

בְּאֵתִי לְאֵחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה, שָׁנָה שֶׁל אֲשֶׁר וְנִחַת
מִהֵילָדִים.

רְאוּ לְהַתְפַּלֵּל כָּל יוֹם עַל הַהַצְלָחָה שֶׁל יְלַדְיְכֶם, כִּי כָּךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: אִם הָאָבָא וְהָאָמָא מִבְּקָשִׁים וּמִתְחַנְנִים מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ עַל הַהַצְלָחָה שֶׁל הַיְלָדִים — תְּפִלְתֶּם מִתְקַבֵּלֶת בְּשָׂמַיִם;
וְהִיא כֹהֵן אֶחָד, שֶׁהִיוּ לוֹ עֲשָׂרָה יְלָדִים — חֲמֵשֶׁה בָּנִים וְחֲמֵשׁ בָּנוֹת,
וּבְכָל יוֹם לָקַק אֶת הָעֶפֶר עִם לְשׁוֹנוֹ, וְהִתְחַנַּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲיוּ
לוֹ בָּנִים טוֹבִים, וְזָכָה לְרֵאוֹת חֲמֵשֶׁה בָּנִים כֹּהֲנִים גְּדוּלִים, וְחֲמֵשֶׁה
חֲתָנִים כֹּהֲנִים גְּדוּלִים. וְלָכֵן יַעַן שְׂיַשׁ לָכֶם יְלָדִים כָּל-כָּךְ קָשִׁים,
עֲלִיכֶם לְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, שְׂיַחֲיוּ לָכֶם יְלָדִים יְרָאֵי ה'.

מָה אָמַר לָכֶם! אֶת גְּדֹל הַטְּרַחָה וְהַיְגִיעָה שֶׁהִיא לִי עִם בְּנֵיכֶם
... גְּרוּ יְאִיר, זֶה רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא יוֹדֵעַ, אֲבָל חֲסָדֵי ה' יִתְבָּרַךְ,
שֶׁהוא לוֹמֵד בְּהַתְמַדָּה, וְהוא יֵלֵד טוֹב, וְתִרְוּ מִמֶּנּוּ רַב נִחַת. רַק
תִּתְחַזְּקוּ מְאֹד וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְרִיב בֵּינֵיכֶם, כִּי זֶה מְשַׁפֵּיעַ
עַל הַיְלָדִים, וְכֵן לֹא לְדַבֵּר דְּבָרִים שְׂבִינוּ לְבִינָה וְכוּ' וְכוּ' לְפָנֵי
הַיְלָדִים, וְדִי לְחַכְמָא.

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאָזִינוּ, מְחֵרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י]
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְבָרוּךְ אֲתַכֶּם בְּבִרְכַת שְׁנָה טוֹב וּמְתוּקָה, וְכָל הַתְּפִלוֹת
שֶׁהַתְּפִלְלוּנוּ בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה וּבִיּוֹם כַּפּוּרִים תַּעֲלִינָה וְתִגְעַנְנָה אֵל מְקוֹם
שְׂצָרִיכִים לְהַגִּיעַ, וַיִּמְשֹׁךְ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂי
יְדֵיכֶם, וַיְהִיֶּה לָכֶם אֶף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנֵא תִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לֹא לָרִיב בֵּינֵיכֶם, אֲדַרְבֵּה, תִּתְחַזְּקוּ מְאֹד,
שֶׁלֹּא תַעֲבֹר עֲלֵיכֶם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת הַשְּׁנָה, וְזֶה תְלוּי כְּפִי הַשְּׁלוֹם-בֵּית
שְׂיַהֲיֶה בֵּינֵיכֶם. וְלִכֵּן תַעֲשׂוּ כָּל מִיַּי מְאֻמְצִים שְׁבַעוּלָם, שְׂיַהֲיֶה לָכֶם
שְׁלוֹם-בֵּית, וְאֵל תְּרִיבוּ, וְאִז תַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאָזִינוּ, מְחֵרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֵׁם ה' [י]
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שְׁכָּל הַתְּפִלוֹת

אָשֶׁר כִּז נֹו בְּנַחַל מֵא
שֶׁהִתְפַּלְּלֵנוּ עֲלֵיכֶם בַּיָּמִים הַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה, שֶׁתִּתְקַבְּלֵנָה לְרַחֲמִים
וּלְרַצוֹן, וַיְהִיֶּה לָכֶם נַחַת מִבְּנוֹתֵיכֶם הַיְקָרוֹת.

נָא וְנֵא תִשְׁתַּדְּלוּ לְגוֹר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְאִישׁ אֶת
רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, וּצְרִיכִים לְרֵאוֹת שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת אֲמַתִּי
וְאַהֲבָה גְדוֹלָה, וְהַכְּנָה הַדְּדִית, וּבְזָה תִצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, כִּי
הַיְלָדִים תָּמִיד מְסַתְּפִלִים עַל הַהוֹרִים, וְאִם הֵם רוֹאִים שֵׁשׁ אֵילוֹ
חֲלוּקֵי דַעוֹת בֵּינֵיהֶם, זֶה מִשְׁפִּיעַ לְרַעַה עֲלֵיהֶם, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְאַחֲנָה גְדוֹלָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז נֹו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִתְּחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁם ה' [י']
הַתְּשַׁנֵּי"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיְחִיו
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם בְּרַכַּת שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, בְּרָכָה מְכֹל לְבִי,
שִׁשְׁשֶׁפַע עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה כָּל הַחַיִּים, וְהַשְּׁנָה תִהְיֶה לָכֶם
שְׁנָה טוֹבָה מִיַּחַדָּת, שְׁלֵא תִחַדַּל לָכֶם פְּרִנְסָה, רַק תַּעֲלוּ מַעֲלָה מַעֲלָה
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

נָא וְנֵא ... גֵּרוּ יְאִיר, רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְבַטֵּל אֶת זְמַנּוֹ לְהִבָּל וְלָרִיק, כִּי
כָּל מָה שְׂאֵדָם זוֹכָה לְלַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם — זֶה מָה שְׂגַשְׂאָר לוֹ לְנִצַּח
נִצְחִים. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קִצַּת מְקַרָּא, קִצַּת
מְשָׁנָה, קִצַּת גְּמָרָא, קִצַּת הַלְכָה, שְׂאִין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י'
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׂיחִיו
לְנִצָּח.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָבְרוּ עָלֵינוּ הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים בְּשִׁמְחָה,
וּבִירָאָה וְכוּ' וְכוּ', יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפָל הַתְּפִלוֹת שְׁלָנוּ
תִּתְקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וְלִרְצוֹן לְפָנֵי אֲדוֹן כָּל, וְתִהְיֶה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה
וּמְתוּקָה, וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם... גִּירוּ יְאִיר, רָאָה
לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגָּיִם שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְתִרְאֶה לְקַבֵּעַ עַתִּים לַתּוֹרָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וּבִזְכוּת לַמּוֹד הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְלֹא
תִצְטָרֵךְ לְהַגִּיעַ אֵל טוֹבוֹת מִהַבְּרִיּוֹת וְכוּ'.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא,
מְדַרְשׁ וְהַלְכָּה — מִכָּל לַמּוֹד קִצֵּת כְּסִדְרָן, וְאֲזִי בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן תִּרְאֶה
בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלִי לַמּוֹד
הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה — זֶה חֶסְרוֹן, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשְׁלִים, "מַעֲוֹת אֲשֶׁר
לֹא יוּכַל לְתַקֵּן".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם הַצְלָחָה, וְשֶׁתִּתְרַבֶּה לָכֶם פְּרִנְסַתְכֶם כְּפֹל
כְּפִלִים, וְלֹא יִחְסַר לָכֶם כְּלוּם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים. שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ לְנִצָּחַ.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁכָּל הַתְּפִלוֹת שֶׁהַתְּפִלְלוּנוּ בְּיָמִים הַנּוֹרָאִים הָאֵלֵינוּ, שֶׁתִּתְקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל, וְנִזְכָּה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

... גְּרוּ יְאִיר! רְאֵה לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה יִהְיֶה לָנוּ כּוֹלֵל מְסֻדָּר, וְגַם יִהְיֶה שֶׁפַּע לְתַת לְאַבְרָכִים. הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם וּלְחַזֵּק אֶת הָאַבְרָכִים, כִּי אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד, שֶׁהַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ יִהְיֶה מְקוֹם שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוּת, שֶׁכָּל יוֹם וְיוֹם תִּדְבֹר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז נט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצָּחַ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּרְאוּ לְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הַהוֹרִים שֶׁלָּכֶם,

כִּי אֵין עוֹד מִצְוָה כְּמוֹ כְּבוֹד אָב וָאִם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד
מִקְפִּיד עַל זֶה.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד לְגוֹר בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וְאֲנִי מִבְטִיחַ
לָכֶם, שְׂאֵם תְּצִיחוּ אוֹתִי, לֹא תִתְחַרְטוּ — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא
בְּעוֹלָם הַבָּא.

נָא וְנָא ... גֵּרוּ יְאִיר, רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, כִּי חָבַל עַל כָּל
יוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלִי לַמּוֹד תּוֹרָה, אֲשֶׁר זֶה הַפֶּסֶד שְׂאִי אֶפְשָׁר לְשַׁלֵּם
בְּעֵדוֹ, וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַע עוֹלָם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קִצַּת
מִקְרָא, קִצַּת מִשְׁנָה, קִצַּת גְּמָרָא וְקִצַּת מְדֻרָשׁ, כִּי הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים
הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת, וּמִי שְׂזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת
הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הָאֵלוּ, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדִבְקוּת
הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יוֹדֵעַ אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן הוּא מוֹנֵעַ
מִבְּנֵי-אָדָם לְלַמֵּד, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְלַמֵּד אֶת
הָאֲרַבְעָה שְׁעוּרִים הָאֵלוּ, וְתִתְחִיל מֵהִתְחַלָּה, וּבְכָל יוֹם קִצַּת, וְעוֹד
קִצַּת, וְאִזּוֹ תִרְאֶה בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן שֶׁתְּצַלִּיחַ מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ס.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מִתְּרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י'
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם בְּרַפְתַּת הַשְּׁנָה, שְׂיַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהַשְּׁנָה הַזֹּאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹר בְּבִית, וְתִמִּיד תִּהְיֶה שְׂמִחָה וְדִבְקוּת בּוֹ

אֲשֶׁר כֹּז סֵא בְּנַחֵל מֵה

יִתְבַּרֶךְ, כִּי אֵין עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם יוֹתֵר טוֹב כְּמוֹ הַשְּׂמֵחָה וְהַדְּבָקוֹת
בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לֹא לָרִיב
בֵּינֵיכֶם, וְשִׂתְהִיָּה בֵּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּדִית, אִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק,
וּבְכִיִּת שְׂהֵאֲשֶׁה וְהִבְעֵל גָּרִים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, יֵשׁ
הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּיִחְנִיּוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז סֵא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֶךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר הָאֲזִינוּ, מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י'
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאֲחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שָׁנָה שְׂיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה
נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, שָׁנָה שְׂתִהְיֶה לָכֶם הַרְחֵבֶת הַדַּעַת וְגְדוּלוֹת
הַמַּחֲיוֹן, לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּחַיֵּי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֶךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר
גְּדוֹל מִזֶּה מִלְחָשֵׁב מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂכָל הַתְּפִלוֹת שְׂהַתְּפַלְלֵתִי בְּעַבּוּרְכֶם
בְּיָמִים הַנּוֹרְאִים, שְׂתַתְּקַבְּלֵנָה לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

נָא וְנָא תִרְאוּ לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבְנוּ ו'ל אָמַר
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), שְׂהַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל בֵּין
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּיִחְנִיּוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂרַק נְתַבְשֹׁר
תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז סב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [י] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... נְרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שָׁנָה שְׂיִהְיֶה לָכֶם פְּרִי בְּטוֹן, רַק שְׁתַּגּוּרוּ בַיַּחַד בְּאַהֲבָה וּבִהְבֵּנָה הַדְּדִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֹזֵק, כִּי כְּשֶׁהִבְעֵל וְאֶשְׁתּוּ שְׂמַחִים יַחַד, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, אֲזוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא בִּינֵיהֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, וְלָכֵן רְאוּ מְאֹד לְדוֹן אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְלִשְׁמֹר מִכָּל מִינֵי עֲבֻרוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

נָא וְנָא ... נְרוּ יְאִיר, רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּתְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, שְׂאֲדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְאִף שְׁבִהֲתַחֲלֶה זֶה בָּא לְאָדָם מְאֹד קָשָׁה, כִּי נִדְמָה לוֹ כְּאִלוּ אֵין בְּמִקּוֹמוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַע עוֹלָם לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲזוּ תַחֲזִיחַ חַיִּים נְצַחִים, חַיִּים עֲרֻבִים וּמְתוּקִים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲזוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רַק תְּדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז סג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֲרֻב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ, מְחַרַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי לִשְׁמַע מֵה נִתְחַדֵּשׁ בְּכָל־לַיּוֹת בְּעֵנִין הַבְּנֵיהָ וְכוּ', וּמֵה הַתְּחַדֵּשׁ בְּעֵנִין הַחֹבֵב שֶׁל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, מֵה מָאד נִשְׁפָּר לְבִי בְּקִרְבִי, שְׁנִסְתַּבְּכְתִּי בְּחֻבּוֹת כְּאֵלוֹ, וְאִינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ לְצֵאת מִזֶּה, וְאִנִּי עֵינִי רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֲנִי חֲנוּנֵי רַק בְּיָדָיו יִתְבָּרֵךְ, כֹּל מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה כִּף יִהְיֶה, וְעֵלֵינוּ רַק לְבַטֵּל אֶת דַּעְתָּנוּ וְשִׁכְלָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכָל זֶה הַתְּחִזְקוֹתֵי עֲכָשׁוּ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה לְטוֹבָה.

הַמְצַפָּה לִשְׁמַע מִמֶּךָ...

כז סד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי הָאֲזִינוּ, מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

שְׁמַעְתִּי שֶׁהַחֲשָׁמַל בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ הַתְּקַלְקֵל, וְ... גֵּרוֹ יְאִיר, דְּבַר עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁיִּתְקַשֵּׁר אֶל חֲבֵרַת חֲשָׁמַל, וְאִינִי יוֹדֵעַ מֵה קִנְיָה הַלְּאָה, אוֹלֵי תִבְרַר אֶצֶל ... כִּי ... נִסַּע הַיּוֹם לְשִׁלְיחוֹת חֲשׁוּבָה בְּשִׁבְלֵי וּבְשִׁבְלֵי הַקְּהֵלָה.

נָא לְבַרֵּר בְּעֵנִין הַחֲשָׁמַל, כִּי הִנֵּה נִכְנָסוּ שַׁבַּת וְחַג, וְאֵיךְ יִתְכַן שְׁלֵא יִהְיֶה חֲשָׁמַל בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ.

הַמְצַפָּה לִשְׁמַע מִמֶּךָ...

אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁמִּסְרַת אֶת הַמְּכַתְּבִים, הַיּוֹם יִהְיוּ לִי עוֹד מְכַתְּבִים כְּמַעַט לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

כז סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל הַיְגִיֵּק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי מַה שְּׂאֵתָה מִבְּקֵשׁ הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְחַג הַסְּפוֹת וְכוּ', תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ שְׂפַע שֵׁל דְּבוּרִים שֶׁדְּבַרְנוּ בְּעֶבֶר, שִׁיחוֹת יְקָרוֹת וְתוֹרוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁכָּבֵר גִּדְּפָסוּ — תִּקְחֶם מִשָּׁם וְתִתְחַזְּקוּ.

הַעֲקֵר שְׁצָרִיכִים לְזָכֹר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְהַסִּיחַ דַּעַת כְּרָגַע, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

עֲכָשׁוּ בְּגִיל צָעִיר רְאֵה לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה, כִּי מַה שְּׁלוֹמֵדִים בְּגִיל צָעִיר, זֶה מַה שְּׁנֹשָׂאֵר לְאָדָם לְכֹל חַיּוֹ, וְעַל־כֵּן תִּתְמַיֵּד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוֹ תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

וּמִחֲמַת טְרָדוֹת הַשַּׁבָּת — עָלִי לְקַצֵּר.

הַמְּאַחַל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז סו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעַ שְׂאֵתָם חוֹגְגִים אֶת הַחַג בְּיַבְנָאֵל, וְלְהַפְּךָ — אֵין אַתָּם יְכוּלִים לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצָּעֵר וְהַעֲגַמַת נֶפֶשׁ שִׁישׁ לִי, שִׁיִּצְאָתָם מִיַּבְנָאֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף מַה רְצִיתִי? רַק אֶת הַטוֹב בְּשָׁבִיל יְלִדֵיכֶם, וְלִבְסוּף אַתָּם לֹא רוֹצִים אֶת הַטוֹב הַזֶּה, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמַה, הַשְּׁקַעְתִּי בְּבַנְכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִמֶּשׁ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, וְאֲנִי

אוהב אותו אהבת נפש, כִּאֲשֶׁר תִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ, וּמָאֵד מָאֵד הִצִּטְעַרְתִּי שְׂנֹסֵעַ מִכָּאֵן וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עֲדִין אֲנִי מְחַפֶּה וּמְצַפֶּה לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחָתוֹ, אִם רַק תַּעֲזֹרוּ לִי לְסִיִּם בְּמָה שֶׁהִתְחַלְתִּי, הֲרִי הוּא לְמַד פֶּה בְּמָה שְׁנִיִּם.

נָא וְנָא רְאוּ לִפְקֹחַ אֶת הָעֵינַיִם מֵה קוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם וְאִיךְ שְׁצָרִיכִים לְשֹׁמֵר אֶת הַיְלָדִים, הַדּוֹר פְּרוּץ לְגַמְרֵי פִרְצָה אַחַר פִּרְצָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכָּת, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵין לָנוּ בְּמָה לְהִתְבַּיֵּשׁ מִהַחֲנוּף שְׁלָנוּ בִּיבְנָאֵל.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַבְּעִיּוֹת שְׁלָכֶם זֶה מִחֲמַת שְׂאֵתָם נִמְשָׁכִים אֶל הָעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וְאֵתָם רוֹצִים דְּבַר שְׁלֵא הִיָּה עוֹד וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּאֵמַת אִם אָדָם מִבְּטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ דְּרַכּוֹ. וְעַל-כֵּן אֲנִי מָאֵד מָאֵד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ לְהַחֲדִיר בְּכֶם אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגָּיִם שְׁבַע-עוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחוּ דְּרַכְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת בְּכָל חַג הַסְּפּוֹת זְמַן שִׂמְחָתָנוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וְתִרְוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבּוֹא מִיַּד אַחַר חַג הַסְּפּוֹת, וְלְרֵאוֹת אֶתְכֶם שָׁם, וְעַל-כֵּל-פָּנִים אֲנִי מָאֵד רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה בִּיבְנָאֵל וְלַעֲזֹר לִי, וַיֵּשׁ לִי הַרְבֵּה מֵה לְדַבֵּר אֶתְכֶם, וּבִפְרֹט אֹדוֹת הַחֲתָן שְׁלָכֶם, שְׁפָדָאֵי לַעֲשׂוֹת בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם-בֵּית, וְשְׁלֵא יְבּוֹא, חֵס וְחִלְלִיָּה, לְגַרוּשִׁין, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי מֵה כְּבָר יִהְיֶה? יִהְיֶה לָכֶם בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, וּמֵה יִהְיֶה הֲלָאָה?! וּבִפְרֹט שְׁהִיא מְעַבְרַת וְכוּ' וְכוּ', וְלָכֵן אֲנִי מוֹכֵן מָאֵד לַעֲזֹר לָכֶם בְּעֵינֵן עֲשִׂית שְׁלוֹם-בֵּית.

נָא וְנָא תְּסַלְקוּ אֶת חֻכְמַתְכֶם הַמְדַמָּה, וְתִתְחַזְקוּ בְּאִמוּנַת חֻכְמִים,
וְאִז תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָכֶם שְׂבַת שְׁלוֹם...

כז סז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שְׂבַת-קִדְשׁ לְסֹדֵר הָאִזְנוֹ, מִתְחַרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים
שֵׁם ה' [ה] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְיָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, שֶׁתְּשֻׁמְחוּ כָּל
חַג הַסְּכוֹת, שֶׁהוּא זְמַן שְׂמֵחָתְנוּ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שֶׁבְּכָל לַיְלָה תִּהְיֶה שְׂמֵחַת
בֵּית הַשְּׂוֹאֵבָה אֲצֵל סִפָּה אַחֲרַת מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ
כָּלְכֶם לְבוֹא, כִּי זֶה עֵקֶר הַנִּצְחוֹן שְׁלָנוּ, שֶׁנִּהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה
וּבְאַחֲדוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אַחַת גְּדוּלָה, וְעוֹד
מְעַט כָּלְכֶם תִּשְׁתַּדְּכוּ אַחַד עִם הַשְּׁנִי, וְאִז מִמִּילָא תִּהְיוּ כָּלְכֶם
מִשְׁפָּחָה אַחַת גְּדוּלָה, וְרְאוּי לָכֶם לְשִׂמְחָה מָאד מָאד בְּשִׂמְחַת הַחַג,
שְׂזִכְיֵנו לְהַבְרָאוֹת מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְזִכְיֵנו לְבָנוֹת סִפָּה וּלְהַכְּנֵס בְּסִפָּה,
וְלֶאֱכֹל שְׂמָה וְכו' וְכו', וּלְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת בּוֹרְאָנוּ יִתְבָּרַךְ שְׂמוּ וְכו'
וְכו', וְכֵן לְשִׂמְחָה מָאד, שֶׁתִּהְלֶה לְאֵל, הִיִּינוּ אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ, שְׂרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה כָּל הַשָּׁנָה בְּשִׂמְחָה
זו.

אֲנִי מָאד מְקוּוֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל־לִי רַבִּיעֵי י"ז תְּשׁרִי,
תַּעֲשׂוּ אַחַר עֲרֻבֵית אֶת סְעֻדַת הַהִלּוּלָא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּאַחַת מֵהַסְּכוֹת
הַגְּדוּלוֹת, וְאִז אֲדַבֵּר אִתְּכֶם בְּאַרְיִכוֹת מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וּמָאד מָאד
רְצִיתִי שֶׁהֵן הַגְּבָרִים וְהֵן הַנְּשִׂימִים יִתְקַבְּצוּ, כִּי יֵשׁ לִי הַרְּבָה מֵה לּוֹמֵר
לָכֶם וּלְסַפֵּר לְפָנֵיכֶם, וְאֲנִי מְקוּוֶה תִּכְף-וּמִיד אַחַר חַג הַסְּכוֹת לְבוֹא
בְּמַחְנִיכֶם.

היות שְׁבַחַל המוֹעֵד מִתְקַבְּצִים בִּירוּשָׁלַיִם רַבּוֹת רַבּוֹת אֲנָשִׁים, הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִסְעוּ בִּיחַד עִם מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם לְעֵלוֹת לִירוּשָׁלַיִם, וְלִהְפִיץ בְּהַפְּצָה מְרֻפָּזָה, כִּי נִדְפְּסוּ עֲכָשׁוּ עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם קוֹנְטְרָסִים חֲדָשִׁים נִפְלְאִים מְאֹד, וְזֶה יַעֲזֹר קִדְּם כָּל לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְכֵן שֶׁהַמִּשְׁפָּחָה תֵּצֵא לְטִיּוֹל בְּחַל הַמוֹעֵד, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — שֵׁיכְנֶס שְׁפַע בְּעֵבוּר גִּמְרֵי הָאוֹלָם-שְׁמַחוֹת, שְׁנַתְנוּ טְשֻׁעִקִים דְּחוּיִים לְ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְאִין בְּמָה לְכַסּוֹת אוֹתָם. לְכֵן מְאֹד מְאֹד הֵייתִי רוֹצָה, מִי שֶׁרַק יְכוּל לְהַצְטַרֵף אֶל הַתְּפָצָה הַמְרֻפָּזָה — תְּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וּבְזֶה תִּחְנַכּוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם וְיִלְדֵיכֶם לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי סוּף כָּל סוּף בְּמָה אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְשַׁלֵּם חֲזָרָה לְרַבְּנוּ ז"ל! כִּי אִם עַל-יְדֵי הַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, כִּי בְּהִכְרַח לְקָרֵב עֲכָשׁוּ אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, לְגַלּוֹת לְכֻלָּם אֶת הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אִין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

נא וְנָא רְאוּ לַעֲזֹר אַחַד לְשָׁנִי, אֲשֶׁר זֶה אֲצִלִי יְסוּד גְּדוֹל, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

אל תַּנִּיחוּ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת לְהַכְנִס בְּכֶם, וּבִכְפָּרְט בִּימֵי חַג הַסְּכּוֹת, זְמַן שְׁמַחְתָּנוּ, אֲשֶׁר אִם אָדָם שָׁשׁ וְשִׂמַּח כָּל יְמֵי חַג הַסְּכּוֹת, וּבִכְפָּרְט שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת בְּצִלָּה דְמַהִימְנוּתָא לְהַכְנִס בְּתוֹךְ הַסְּפָה, יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שִׁיְהִיָּה שְׁמוֹר מִמְזִיקִים כָּל הַשָּׁנָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַכְנִים דְּבוּרִים אֵלוּ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם וְחַג שְׁמַח...

כִּז סח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת קִדְּשׁ לְסִדְרֵי הָאֲזִינוּ, שָׁם ה' [ה] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה אֶל הַיְיָנִיק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאוֹדוֹת שְׁאִתָּה מְבַקֵּשׁ הַתְּחַזְּקוֹת לְחַג הַסְּכּוֹת, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ שְׁפַע שֶׁל דְּבוּרִים, רְאֵה לְעֵינַי בְּכָל

השיחות ובדבורים שפָּכַר גִּדְפָסוּ, וְתִהְיֶה לָךְ הַתְחַזְקוֹת רַבָּה, וּבִפְרֹט בְּלִקְוִי-עֲצוֹת הַמְשַׁלֵּשׁ, אוֹת סְכוּת, תִּמְצָא שֵׁם דְּבָרִים נִפְלְאִים מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ שְׁנֵי סְפָרִים עַל חַג הַסְּכוּת: "חֶק נֶתֶן" עַל הַמוֹעֲדִים, וְכֵן סֵפֶר "סִפְּהַ שְׁלֵמָה", אֲשֶׁר שֵׁם מְדַבֵּר בְּאֲרִיכוֹת גְּדוֹלָה מֵעֲנִינֵי הַחֶג. רְאֵה לְנִצֵּל אֶת הַזְּמַן שְׁלֶךְ, וְלִהְרַבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי רַק זֶה מֵה שְׂאֵדָם לִזְקֹחַ אֶתוֹ. וּבִפְרֹט בִּימֵי הַנְּעוּרִים, אִם לֹמְדִים בְּהַתְמַדָּה — זֶה מֵה שְׁנֹשְׂאָר עַל כָּל הַחַיִּים.

אוֹדוֹת שְׂאֵתָה כָּל-כֶּף מִבְּקֵשׁ שְׂאֵתָה רוּצָה לְלַמֵּד פֶּה וְכוּ' וְכוּ', מֵה אָמַר לָךְ! פֶּה לֹמְדִים רַק אֵלּוּ שְׁגָרִים בִּיבְנֵאֵל, וְהֵם בְּרַמָּה אַחֲרֵת מִהֲרַמָּה שְׁלֶךְ בְּלִמּוּדִים, וְעַל-כֵּן לֹא שִׁיף שְׁתַּבּוֹא לְפֶה וְכוּ', וּבִפְרֹט שְׂעַכְשׁוּ אֵין לָנוּ מְקוֹם כָּלֵל, אֲנִי מְקַנֶּה שְׁהַחֲרֵף הַזֶּה נִכְנָס בְּבִגְזָן חֲדָשׁ, אֲזִי נִדְבַר כָּכָר מֵעֲנִין זֶה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כז סט

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסִדֵּר הַאֲזִינוּ, שֵׁם ה' [ו] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְנַעֵנֵעַ אֵלֶיךָ, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְרְאוֹת אֶת כְּתָב יְדֶךָ, רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתִּכְתֵּב לִי אִיפֹה אֶתָּה לֹמֵד וְכוּ' וְכוּ', רְאֵה לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְתִלְמַד בְּהַתְמַדָּה אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה מֵה שְׁנֹשְׂאָר מִהֲאָדָם, כְּמוֹ שְׁשִׁמְעֵת אֲצִלְנוּ זֶה יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, חֲדָשִׁים וְשָׁנִים וְכוּ', וְלִכֵּן רְאֵה לְנִצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלֶךְ, כִּי "יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוִוְדָא" (שֶׁבֶת קִנְב.), עֵקֶר יְפִי הַפְּרַח — כְּשֶׁהוּא עֲדִין בְּצַעִירוּתוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

אָנִי בָּא לִיבְנָאֵל שְׁבוּעַ אַחַר חֲדָשׁ חֲשׁוֹן, וּמֵאֵד רְצִיטִי שְׁתִּשְׁבּוֹת
אֹז בִּיבְנָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר הָאֲזִינוּ, שֵׁם ה' [ו] ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דֵּי בְּכַל
אַתֵּר וְאַתֵּר, הַרְוִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל
צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים עִתָּהּ לִפְנֵי חַג סְפוֹת, סְפוֹת
זֶה חַג שְׁנֵקֶרָא זְמַן שְׁמִחְתָּנוּ יוֹתֵר מִכָּל הַחֲגִים, מֵדוּעַ? כִּי סִפָּה זֶה
צֵלָא דְמַהִימְנוּתָא, צֵל שֶׁל אַמוּנָה, אָנוּ נִכְנָסִים בְּתוֹךְ הַסִּפָּה כְּמוֹ
שְׁאַנְחָנוּ, עִם הַבְּגָדִים, עִם הַנְּעֻלִים, עִם הַכוּבַע, אֶפְלוֹ שְׁהַבְּגָדִים
מְלַכְלָכִים, חֵס וְשְׁלוֹם, הַנְּעֻלִים מְלַכְלָכוֹת, אָנוּ נִכְנָסִים כָּל כְּלָנוּ
בַּסִּפָּה, וְזוֹ הַשְּׂמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה. וְאֵין עוֹד מִצְוָה שְׂאָדָם יִכְנֹס עִם
הַגּוֹף הַגְּשָׁמִי וְהַחֲמָרִי, וְהַלְבוּשִׁים הַצּוֹאִים וְהַמְלַכְלָכִים כְּמִצְוֹת סִפָּה.
לְכֵן סִפָּה הִיא הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. וְדִיקָא עַל סִפָּה נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה
ד, ו): "וְסִפָּה תִהְיֶה לָנוּ לְצֵל", הַסִּפָּה זֶה הַצֵּל שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל.

וְאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א): סִפָּה לְשׁוֹן
שְׁסִפָּה בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ, מַה זֶה רוּח־הַקֹּדֶשׁ? אָדָם זוֹכֶה לְמַח מְזוֹכָר;
וּבְרַגַע שְׁנִזְדַּכַּף הַמַּח שֶׁלוֹ, אֹז הוּא מִבִּין דְּבָר מֵתוֹךְ דְּבָר, מִבִּין
דְּבָרִים שְׂאֲחָרִים אֵינָם יְכוּלִים לְהַבִּין, שְׁזֵה נִקְרָא רוּחַ הַבָּא מִן הַקֹּדֶשׁ.
הָרִי לְכָל אֶחָד יֵשׁ רוּחַ, הֵינּוּ יֵשׁ לוֹ רְצוּנוֹת כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוּ, אָבֵל
שְׁלֵמוֹת הָרוּחַ צָרִיף לְהִיּוֹת רוּחַ שֶׁל קֹדֶשׁה וְטְהָרָה, לֹא רוּחַ שֶׁל
טְמֵאָה וְלֹא רוּחַ רְחוּבִית. וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְרוּח־הַקֹּדֶשׁ, אֶלָּא
כְּשֶׁמְקַדְּשִׁים אֶת הַשְּׁבַעָה גְרוֹת: הַעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה.

כְּשֶׁאָדָם מִזְכֵּךְ אֶת עֵינָיו וּמִסְתַּכֵּל רַק עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוֹמֵר עַל אֲזָנָיו לְשִׁמְעַע רַק בְּקוֹל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, מִתְחַזֵּק בְּאִמוּנַת חֲכָמִים, וְשׁוֹמֵר עֲצָמוֹ מִכַּעֵס, וְהוּא סִבְלָן, וְכֵן שׁוֹמֵר אֶת פִּיו, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ מַח נָקִי. אֲבָל אִם לֹא, כָּבֵר מֵחוּ נִפְגָּם, וְאִם אֵין לוֹ אִמוּנַת צְדִיקִים — נִפְגָּמוֹת עֵינָיו, וְאִם אֵין לוֹ סִבְלָנוּת וְאֲרִיכוּת אִפִּים — פּוֹגֵם בְּאָפוֹ, וְאִם פּוֹגֵם בְּדַבְּרוֹ וּמְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת — נִפְגָּם מֵחוּ, כִּי כָּל אֱלוֹ הַשְּׁבָעָה גְרוֹת תְּלוּיִים בְּמַח, כְּפִי שְׁמַקְדָּשׁ, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ לוֹ מַח נָקִי. הֵינּוּ שְׁמַתְבוֹנֵן אִיךָ כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה אֱלָקוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַבֵּף עֲלֵינוּ, שֶׁזוֹ מִצְוַת סִפָּה, שְׁאֵנוּ עוֹשִׂים מִהַחוּץ פָּנִים.

כִּי בְּאִמַּת אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁפָרְשׁוֹת הַיְחִיד, מִי בַעַל-הַבַּיִת? מִי שֶׁגָּר בַּפָּנִים, וּבַחוּץ זֹהִי רְשׁוֹת הַרְבִּים; הֵינּוּ רְשׁוֹת הַיְחִיד — רְשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׁאָדָם יְכוּל יוֹתֵר לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ, כִּי גַר לְבַד, וְאֵין לוֹ הֵיכָן לְהִסְתַּכֵּל, אֲלֵא עַל הַקִּירוֹת, אֵין לוֹ מַה לְקַרֵּא רַק בַּסְּפָרִים שֶׁבְּאִמַּתְחַתּוֹ, אֵין לוֹ עַל מִי לְהִיּוֹת בְּכַעֵס, כִּי אֵין אִף אֶחָד בַּבַּיִת, אֵין לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, כִּי הוּא לְבַד. נִמְצָא, שֶׁהַבַּיִת זֶהוּ רְשׁוֹת הַיְחִיד, רְשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁהַשְּׂכִינָה עִמוֹ, בְּרַגַע שֶׁנִּמְצָא בַחוּץ, זֶה רְשׁוֹת הַרְבִּים, רְשׁוֹת הַסְּטָרָא אַחֲרָא, כָּבֵר רוּאָה פְּרִיצוֹת, כָּבֵר שׁוֹמֵעַ לִיצְנוּת, אֲשֶׁר עֵקֶר הַטְּמָאָה זֶה הַלִּיצְנוּת, וְלָכֵן רַבְּנֵנוּ הַקְדוּשׁ, שֶׁחִבֵּר אֶת הַמְּשֻׁנָּה, אָמַר לְבָנָיו: אַל תְּדוּרוּ בַשְּׂכִנְיָב, מִשׁוּם דְּלִיצְנֵי הוּוּ וּמִשְׁכּוֹ לָךְ בְּלִיצְנוּתָא (פְּסָחִים קיב:); שֶׁהַזְהִירָם לְבַל יִגּוּרוּ בְּעִיר הַמְּלָאָה לִיצְנִים, שֶׁעֲלוּלִים לְהִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם בְּטְמָאָתָם וְכו'. וְכֵן בַחוּץ יִשְׁנֹם אֲנָשִׁים הַמְּכַעֲסִים אוֹתוֹ, אֲזִי נַעֲשֶׂה בְּכַעֵס, וְכֵן יֵשׁ לוֹ עִם לְדַבֵּר כָּל דְּבַר אָסוּר, אֲזִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עוֹקֵר עֲצָמוֹ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה נִקְרָא רְשׁוֹת הַרְבִּים.

וְכַתוּב (בְּרַאשִׁית ב, יז): "לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ, אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצָה שְׁנַתְחַתֵּן, אֲשֶׁר זוֹ הַמִּצְוָה הַרְאֵשׁוֹנָה, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְגוֹר עִם הָאִשָּׁה בַּבַּיִת. וּבַדְרָךְ כָּלֵל אִישׁ זֶה חֶסֶד וְאִשָּׁה זֶה גְבוּרָה. אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן

פ), שְׁעַקֵּר שְׁלֹמוֹת הַשְּׁלוֹם — כְּשִׁשְׁנֵי הַפְּכִים מִתְאַחֲדִים יַחַד, כִּי אִם שְׁנֵיהֶם חֹסֵד — אִין רִיב, אִם שְׁנֵיהֶם גְּבוּרָה — אִין רִיב, זֶה בְּרַגְזוֹ וְזֶה בְּרַגְזוֹ, זֶה בְּכַעַס וְזֶה בְּכַעַס, שְׁנֵיהֶם — אוּ רַק טוֹב, אוּ רַק רַע. וְאִמְתִּי שִׁיף רִיב? כְּשֶׁאֶחָד חֹסֵד וְשֵׁנִי גְבוּרָה וְכוּ', הַהוּא וְתָרַן וְהִיא אֵינָה וְתָרְנִית, אֲזִי שִׁיף רִיב. וְאִם עוֹשִׂים שְׁלוֹם, זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֹמוֹת, כְּשִׁשְׁנֵי הַפְּכִים בְּנוֹשֵׂא אֶחָד מִתְאַחֲדִים, אֲזִי שְׁרוּיָה הַשְּׁכִינָה.

וְהָאִשָּׁה הִיא הַשְּׁכִינָה. וְכִמּוֹ שֶׁסִּפֵּר רַבְּנּוּ ז"ל (חֵי-מוֹהֲרָן, סִימָן חסג), שְׁבִימֵי אַבְרָהָם, הֵיטָה הַשְּׁכִינָה שְׂרָה, בִּימֵי יִצְחָק, הֵיטָה הַשְּׁכִינָה — רַבְּקָה, בִּימֵי יַעֲקֹב — הֵיטָה הַשְּׁכִינָה רַחֵל וְלֵאָה. וְסִים רַבְּנּוּ ז"ל, שְׂאֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד זֶהוּ כָּף, שְׂאֲשֵׁתוֹ הִיא הַשְּׁכִינָה, וְכִשְׂשֵׁשׁ שְׁלוֹם בְּתוֹף הַבֵּית, אֲזִי הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה בַּבֵּית, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה זְכוּ — שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בִּינֵיהֶם (סוֹטָה יו.), אֲצֵל הָאִישׁ יֵשׁ י' וְאֲצֵל הָאִשָּׁה יֵשׁ ה', וּבִיחַד: י"ה — הַמְּחִיץ.

כְּשֶׁנִּמְצָאִים בְּתוֹף הַבֵּית, יֵשׁ לָנוּ עֵינַיִם, מֵה צָרִיף לַעֲשׂוֹת עִמָּהּ? לֹא לְהִיּוֹת צָרֵי עֵין. לַבְּעַל אֲסוּר לְהִיּוֹת צָר עֵין עַל אִשְׁתּוֹ, וְלָאִשָּׁה אֲסוּר לְהִיּוֹת צָרֵת עֵין עַל בְּעָלָהּ, וְצָרִיכִים לְפָרְגַן זֶה לְזֶה, לְהִסְתַּכֵּל בְּטוֹב עֵין. כְּגוֹן: הִיא צָרִיכָה בְּגַד וְכוּ', יִרְאֶה לְדַאֵג לָהּ, חֹסֵר לָהּ שְׂאֵר צָרִיכִים — יִדַּאֵג לָהּ לְשַׁפֵּעַ רַב, וְתִמִּיד יִשְׁפִיעַ שְׁפַע טוֹב וְכוּ'. וְכֵן הָאִשָּׁה — בְּעָלָהּ רוֹצֶה לְלַמַּד תּוֹרָה — תִּתֵּן לוֹ, רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת — תִּתֵּן לוֹ, שְׂיִהְיוּ טוֹבֵי עֵין זֶה לְזֶה. וְכֵן עִם הָאֲזֻנִים — לְשַׁמֵּעַ זֶה לְזֶה, הִיא מִתְאַנַּחֶת, כּוֹאֵב לָהּ מִשְׁהוּ — לְשַׁמֵּעַ אוֹתָהּ, יֵשׁ לוֹ מֵה לְסַפֵּר וְלוֹמַר, עָלֶיהָ לְשַׁמְעוּ. הַחֹטֵם — אֵף פַּעַם לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וְלֵאמֹץ אֶת מַדַּת הַסְּבָלָנוּת. הַפֶּה — רַק לְדַבֵּר דִּבּוּרִים טוֹבִים, שְׂאֶחָד יַחֲזֹק אֶת הַשְּׁנִי. וְאִם תְּשִׁימוּ לָב, הַפֶּה יְכוּלִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְטוֹב אוּ לְהַפֵּץ, יְכוּלִים לְדַבֵּר רַק דִּבּוּרֵי אַהֲבָה וְשִׂמְחָה, לְעוֹדֵד וְלַחֲזֹק זֶה אֶת זֶה, הָאֲזֻנִים מְבִינִים בְּהֵן זֶה אֶת זֶה, שׁוֹמְעִים בְּהֵן זֶה אֶת זֶה, הָעֵינַיִם מְסַתְּכָלוֹת זֶה עַל זֶה בְּרַחֲמָנוּת, הַכַּעַס, הָאֵף — אוּ שְׂאֵדָם בְּרָצִיחָה וְכָל דְּבַר קָטָן מְעַצְבָּנוּ, אוּ שֶׁהוּא

סבֵּלָן גְּדוּל, אִם אָדָם קוֹנֶה לְעֶצְמוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת אֵלּוּ, הַבֵּית שֶׁלוֹ
נַעֲשֶׂה רְשׁוֹת הַיְחִיד, רְשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְזוֹ הַסֵּפֶה שֶׁלוֹ.

לִכְן עַל הַסֵּפֶה כְּתוּב (סֵפֶה ט): תִּשְׁבוּ כְּעֵין תְּדוּרוֹ, כִּי הַסֵּפֶה
נִקְרָאת סֶכֶת שְׁלוֹם, אָנוּ יוֹצְאִים בַּחוּץ, וְעוֹשִׂים מִהַחוּץ פְּנִים. הוֹלְכִים
לְחֶצֶר, שָׂזוּ רְשׁוֹת הַרְבִּים, וְשֵׁם בּוֹנִים אֶת הַסֵּפֶה, וְשֵׁם אוֹכְלִים
וַיִּשְׁנִים, כְּדֵי לְגַלוֹת שְׁגָם בַּחוּץ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא. וְאִם אָדָם
הוֹלֵךְ בַּצּוּרָה כְּזוֹ, אִזּוֹ הֵיכָן שֶׁהוֹלֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם, הוּא מְסַפֵּךְ עִם סֵפֶה,
עַנְיֵי כְבוֹד, לִכְן הַצְדִּיקִים הֵיכָן שֶׁהוֹלְכִים — הַשְּׂכִינָה עִמָּהֶם, כִּי הֵם
מְסַפְּכִים עִם הַסֵּפֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵרֵם. וְלִכְן הֵם זוֹכִים
לְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ הַבָּאָה מִן הַקֹּדֶשׁ.

וְלַהֲפֹךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְשָׁעִים שֶׁרְחוּקִים מִכָּל זֶה, מְסַפְּנִים, וּבְבֵית
אֶחָד מְסַתְּפֵל בְּרַע עֵין עַל הַשְּׂנִי: מִדּוּעַ אֶת צְרִיכָה בְּגַד וְכִדּוּמָה, לָמָּה
אֶת אוֹכְלֵת כָּל-כֶּף הַרְבֵּה וְכוּ'. וְהִיא: לָמָּה אֶתָּה הוֹלֵךְ לְכוֹלֵל לְלַמֵּד
וְכוּ', זֶה נִקְרָא רַע עֵין, שְׂאֶחָד מְסַתְּפֵל עַל הַשְּׂנִי בְּעֵין רַעָה, בְּמִקּוֹם
לְשִׁמְעַ צַעֲקוֹתֶיהָ וְאַנְחוֹתֶיהָ וְלַעֲזוֹר לָהּ, אוֹ בְּמִקּוֹם לְשִׁמְעַ כְּאָבוֹ, אֵין
מְעַנֵּן אֶת אִישׁ מְסַבֵּל רַעָהוּ. כְּמוֹ-כֵן הֵם עֲצָבָנִים, וּמִכָּל שֶׁפֶן
שֶׁמִּגְבִּיהִים יָדִים וְכוּ', אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲרִין נח):
אֶף-עַל-פִּי שְׁלֵא הִכְהוּ — נִקְרָא רַשָּׁע וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁפֶן עַל אֲשֶׁתּוֹ,
זוֹ עֵבְרָה הַכִּי גְדוּלָּה לְהַגְבִּיָּה יָדִים, וּבַעֲבוּר זֶה אֵין לְאָדָם פְּרִנְסָה,
כְּמֵאמְרָם ו"ל (בְּבֹא מִצִּיעַא גט). אוֹקִירוּ לְנִשְׁיכּוֹ כִּי הִכִּי דִתְתַעֲתְרוּ;
וְרַבְנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
ט), שְׁעַקֵּר הַכֶּסֶף וְהַפְּרִנְסָה בָּא לְאָדָם בְּזָכוּת אֲשֶׁתּוֹ. וְכֵן הַדְּבָר,
כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר עַל דְּבוּרוֹ וּמְדַבֵּר יָפֶה עִם אֲשֶׁתּוֹ, אֵין דְּבַר יָפֶה יוֹתֵר
מִזֶּה, וְעַל זֶה מְסַמְּלֵת הַסֵּפֶה, וְזֶה נִקְרָא רוּחַ הַבָּאָה מִן הַקֹּדֶשׁ, וְאִם
יִבְנוּ אֶת הַבֵּית בַּצּוּרָה כְּזוֹ — יִצְלִיחוּ בַחַיִּים, וְיִהְיוּ הַכִּי מְאֻשְׁרִים
בַּחַיִּים.

וְדַבֵּר זֶה אָנוּ לוֹמְדִים בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ". חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כָּל
מֵה שְׂאָנוּ לוֹמְדִים, אָנוּ לוֹמְדִים מְסַפְּרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְאֵין שׁוֹם דְּבַר
שְׂאָנוּ מוֹצְצִים מִהֶאֱצָבְעוֹת וְכוּ', אֲלֵא סְפָרֵי רַבְנוּ ו"ל הֵם גַּר לְרַגְלֵינוּ.

יש לנו, ברוך השם, "לקוטי-מוהר"ן", שזה הספר שרבנו ז"ל הקפיד מאד ללמדו, ואמר (חיי-מוהר"ן, סימן שמו), שיכולים להיות בעל תשובה גדול על-ידי הספר שלו, ואמר, שמי שיעסק בספרו הקדוש בלי קנטור ונצחון, ויסתכל בו באמת, בנדאי יהיו נפתחים כל קשיות גידי לבבו, וכל אחד מִכֶּרַח לקנות את הספר שלו, ומי שאין לו במה לקנות, שימכר בר תחת לראשו. ומי שאין לו בר, ימכר ספרים אחרים ויקנה ספרו. כל-כֶּף רצה רבנו ז"ל, שנלמד את ספרו, ואמר (חיי-מוהר"ן, סימן שמו), שהספר שלו הוא אתחלתא דגאָלָה, וצריכים ללמד הרבה בספרו, עד שיהיה בקי בו.

ואמר (חיי-מוהר"ן, סימן שמו), שעל-ידי הספר שלו יכולים להיות בעל מח גדול, בעל השגה גדולה, כי יש בספרו עמקות מאד מאד גדולה. ובאמת מי שמרגיל עצמו ללמד "לקוטי-מוהר"ן", רואה שהספר הזה הוא ספר מפתח לכל חכמת הקבלה, ומי שרוצה להבין בחכמת הקבלה, בספרי הזוהר והתקונים, ברעיא מהימנא, בספרא דצניעותא, מי שרוצה להיות בקי בספרי האר"י ז"ל, ואפלו בלמוד העמק, עמק עמק מי ימצאנו של הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, מכרח שיהיה לו המפתח, שהוא ה"לקוטי-מוהר"ן".

ופעם אָמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שמג): אם לא היה הספר הזה "לקוטי-מוהר"ן" יוצא בעולם, היה לו ספר אחר. עכשו שיצא הספר הזה, כבר לא צריכים ספר אחר, כי רציתי כמה פעמים לעשות הלכות פסוקות על השלחן ערוף, לבאר כל דין ודין בהלכה פסוקה וכו', הינו שרבנו ז"ל רצה לעשות ספר של הלכה, כי רבנו ז"ל היה בקי בשלחן ערוף ישר ונהפוך, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן עו): עד שבני-אדם מתאספים יחד לתפלה ועד שמתעטפים בטלית וכו' וכו', אני לומד ארבעה דפים שלחן ערוף; כי בדרך כלל עד שמתפללים לוקח זמן, זה הולך למקוה, זה חוזר, ועד שמניח תפלין, עד שמתעטף בטלית וכו', רבנו ז"ל כבר היה מספיק ללמד ארבעה דפים שלחן ערוף, כל-כֶּף היה מתמיד. ואמר רבנו ז"ל, שהוא למד כשהיה צעיר שלש פעמים את השלחן ערוף: פעם אחת

לְמַדוֹ כְּסֻדְרָן עַד שְׂיַדַע כָּל דֵּין וְדִין, פֶּעַם שְׁנִיָּה לְמַד וְיַדַע מֵהִיכָן
 נִמְשָׁכֶת כָּל הַלְכָה וְהַלְכָה, מֵאִיזָה מְקוֹם בְּבִבְלִי, יְרוּשָׁלַיִם, רַמְבַּ"ם,
 טוֹר וְשֶׁאֵר רֵאשׁוּנִים יוֹצֵאת הַהֲלָכָה. פֶּעַם שְׁלִישִׁית לְמַד וְיַדַע סוּדוֹת
 שֶׁל הַלְכָה וְהַלְכָה. לְמַדִּים מִכָּאן אֵיךְ רִבְנּוֹ ז"ל הִקְפִיד כָּל-כָּף עַל
 הַלְכָה, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה צָדִיק בְּעוֹלָם מֵאֲזַ שְׁנַתְחַבֵּר הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ,
 שְׂיִקְפִיד כָּל-כָּף עַל אֲנָשָׁיו שְׂיִלְמְדוּ שְׁלַחַן עָרוּךְ, עַד כְּדֵי כָף שְׂאָמַר
 רִבְנּוֹ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), שְׁכָל יְהוּדֵי מַחְיִב לְלַמַּד בְּכָל יוֹם
 שְׁלַחַן עָרוּךְ.

וּבִבְאֵמַת אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁמִי שְׂרוּצָה לְהַקְרֵא חֲסִיד בְּרִסְלָב, צְרִיף
 שְׂיִהְיוּ לוֹ שְׁנֵי דְבָרִים: לְלַמַּד שְׁלַחַן עָרוּךְ, וְלִהְתְּבוֹדֵד אֶל הַקְדוּשָׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵלוֹ שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְאָמַר רִבְנּוֹ ז"ל,
 שֶׁהוּא רָצָה לַעֲשׂוֹת סֵפֶר הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת, לְבָרַר כָּל דֵּין וְדִין בְּהַלְכָה
 פְּסוּקָה, אוֹ לְכַתֵּב מִי מֵהַפּוֹסְקִים הַלְכָה כְּמוֹתוֹ, אָבֵל תִּכְף וּמִיד
 כְּשֶׁצָּא הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן אָמַר, שְׁלֹא צְרִיכִים אֶת זֹאת, וּמַדּוּעַ?
 אֵלָּא אִם לוֹמְדִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַרְבֵּה מְאֹד, זֹכִים לְבָרוּר וְזָכוּף
 הַמְדַמָּה, שְׂאֲנִי בְּעֶצְמִי יוֹדַע עִם מִי וּמָה הַהֲלָכָה. לְמַדִּים מִכָּאן מָהוּ
 "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, סֵפֶר הַסְּפָרִים, עַד כְּדֵי כָף, שְׂאָמַר רִבְנּוֹ ז"ל
 (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמח), שֶׁבַּתּוֹרָה שְׁלוֹ יֵשׁ עֲמָקוֹת, עֲמַק עֲמַק מִי
 יִמְצְאוּ, וּמָה שְׁנִכְתַּב בְּלִשׁוֹנוֹ צְרִיכִים לְדַקְדַּק בּוֹ כְּמוֹ בְּמַקְרָא, אֲפֵלוּ
 שְׂרוּאִים שֶׁהוּא מְדַבֵּר כְּפוּל, צְרִיכִים לְדַעַת שְׂיֵשׁ לוֹ בְּזֶה כּוֹנֵן לְדַקְדַּק
 פֶּה כְּמוֹ שְׂמַדְקָדִקִים בְּמַקְרָא. וְאָמַר (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמב): הַבְּעַל-
 דָּבָר יָכוֹל לְחַפּוֹת וּלְכַסּוֹת אֶת הָעֵינַיִם מְאֹד עַל הַסֵּפֶר שְׁלוֹ, כִּי אִם
 הַבְּעַל דָּבָר וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא לֹא הָיוּ מְעַלְמִים וּמְסִתִּירִים אֶת הַתּוֹרָה
 שְׁלוֹ, זֶה הָיָה מְנַפֵּץ אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַשְּׁקֵר, כִּי תוֹרוֹת רִבְנּוֹ ז"ל
 מְעוֹרְרוֹת מֵהַשְּׁנָה. וּבִבְאֵמַת מִי שְׂרוּצָה לְרְאוֹת אֶת רִבְנּוֹ ז"ל וּמַקְרָב
 אֵלָיו, זֶה תְּלוֹי רַק בְּדָבָר אֶחָד — כְּפִי שְׁלוֹמֵד סִפְרֵי רִבְנּוֹ ז"ל, עַד
 שֶׁהוּא בָּקִי בָּהֶם בְּעַל-פֶּה יֵשֶׁר וְהַפּוֹף, כְּמוֹ שְׂאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן קצב), שְׂפָנָיו, שְׁכָלוּ וּנְשַׁמְתּוּ וְחִכְמָתוּ הֵם בְּתוֹף הַסֵּפֶר. וְאָמַר
 (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁסה): מִי שְׁלוֹמֵד סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חוֹשֵׁב
 שְׂגָם בְּזִהָר וְגַם בְּכַתְבֵי הָאֲרָ"י ז"ל מְרַמְזִים דְּבָרָיו, וְאֵינוּ יוֹדַע

שְׁבִדְכֶרְיוֹ כְּלוּלִים כָּל הַזֶּהָר וְכַתְּבִי הָאָר"י ו"ל. לְמִדִּים מִכָּאן מָה זֶה
 "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אִיזוֹ זְכוּת צְרִיכִים לְהִבִּין אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה שֶׁהוּא
 קִדְשׁ קִדְשִׁים. וְרַבְּנוֹ ו"ל אָמַר פְּעַם, שֶׁבְּשָׂמִים לומְדִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
 אֶת הַתּוֹרוֹת שְׁלוֹ עִם פְּרוּשׁ אַחֵר.

תִּתְּאוּרוֹ לְעֲצֻמְכֶם מֵהֶם סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל. מָה זֶה "לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן! וְאָנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים בְּמֵאֵד מֵאֵד, שְׂאָנוּ מֵאֲמִינִים
 בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וַיּוֹדְעִים מָהוּ הַסֵּפֶר הַזֶּה, שֶׁעַל-יְדֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה
 נִפְתָּח הַמַּחַ לְהַרְגִישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּלִי לַמוּד "לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, אָדָם אֵף פְּעַם לֹא יִדְבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם אָדָם
 אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵף שִׁיְהִיָּה לְמַדָּן גְּדוֹל מֵאֵד, וְהוּא
 מִתְּפַלֵּל וּמְקַיֵּם מִצְוֹת, אֵף-עַל-פִּי-כֵן הוּא יֵשֵׁן. כְּמוֹ שֶׁאֹמֵר רַבְּנוֹ
 ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'): יֵשׁ בְּגִי-אָדָם שִׁישִׁנִּים אֶת יְמֵיהֶם,
 אֵף שְׁלוֹמִדִים וּמִתְּפַלְּלִים וּמְקַיֵּמִים אֶת הַמִּצְוֹת — זֶה בְּחִינַת שְׁנָה,
 כִּי אִם אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ,
 מִסִּבָּן, מֵחֻז יֵשֵׁן. כְּמוֹ שֶׁאָדָם יֵשֵׁן הוּא חוֹלֵם חֲלוֹמוֹת, מְדַמְּיִן
 דְּמִיוֹנוֹת. חֲלוֹמוֹת וְרוּדִים, שְׁחוֹרִים, אֲבָל זֶה חֲלוֹמוֹת בְּעֵלְמָא.
 וּמִסְכָּנִים בְּגִי-אָדָם שְׁחוֹלְמִים כָּל יְמֵיהֶם, כִּי כְּפֹה חֵי אָדָם בְּזֶה
 הָעוֹלָם!?

הִבָּה לֹא נִטְעָה אֶת עֲצֻמְנוֹ, אֹמֵר דּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים צ, י): "יְמֵי
 שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שְׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׂמוֹנִים שְׁנָה", יוֹתֵר מִזֶּה
 אָדָם מִסִּבָּן, כְּכֹר אֵינוֹ מִתְּפַקֵּד, זֶה לֹא נִקְרָא חַיִּים, וְאִם אָדָם אֵינוֹ
 לוֹמֵד תּוֹרָה, אֵינוֹ מְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת, אֲזִי מָה שְׂוִים חַיִּים כְּאֵלוֹ?!
 שְׁבָעִים שְׁנָה אָדָם חֵי. וְעַל זֶה אֹמֵר חוֹנֵי הַמְּעַגֵּל (תַּעֲנִית כג): מִי
 אֵיכָּא דְּנִיִּים שְׁבָעִים שְׁנִין?! אֵיךְ אָדָם יְכוֹל לִישֵׁן שְׁבָעִים שְׁנָה?!
 מָה נִקְרָאת שְׁנָה? אִם אֵינְנִי יְכוֹל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן
 שֶׁהַמַּח שְׁלִי יֵשֵׁן. וְאֵף שֶׁאֲנִי לוֹמֵד תּוֹרָה, אֲנִי מִחְבֵּר סִפְרִים בְּהִלְכָה,
 אֲבָל הַמַּח יֵשֵׁן. אֵף שֶׁאֲנִי מְקַיֵּם מִצְוֹת, אֲפִלוֹ שֶׁאֲנִי מִתְּפַלֵּל אֶת
 הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה וּמְעָרִיב, אֲבָל זֶה מְלֵא דְּמִיוֹנוֹת
 וּמִחְשְׁבוֹת זָרוֹת, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, אֵינוֹ מַרְגִּישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂנִמְצָא פֹה

אֲתִי, עִמִּי וְאַצְלִי, וּמֵה שְׁאַנִּי רוֹאֶה — אָנִי רוֹאֶה אֱלֻקוֹת, וּמֵה שְׁאַנִּי שׁוֹמֵעַ — אָנִי שׁוֹמֵעַ אֱלֻקוֹת, הֵיכֵן שְׁאַנִּי הוֹלֵךְ — אָנִי הוֹרֵךְ עַל אֱלֻקוֹת, סִימָן שֶׁהוּא יֵשֵׁן.

וְלִכֵּן רַבְּנוּ ז"ל מְעוֹרֵר מֵהַשְׁנָה, וּמִי שְׁלוֹמֵד יוֹתֵר לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, הוּא נִתְעוֹרֵר יוֹתֵר מֵהַשְׁנָה, וּמִסָּבֵב עִם סָכָךְ, שְׂזוּ בְּחִינַת סָכָה. "הַפּוֹרֵשׁ סִפְתָּ שְׁלוֹם עָלֵינוּ", הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסוּכָךְ עָלֵינוּ, וְאַנְחֵנוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה וְעוֹזְרִים זֶה לְזֶה, מִיְּקָרִים זֶה אֶת זֶה, זֶה נִקְרָא 'סִפְתָּ שְׁלוֹם'. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סָכָה כו.): כָּל עַם יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְצַאת בְּסָפָה אַחַת, כִּי סָפָה זֶה סוּד שֶׁל אַחֲדוֹת, מְאַחֶדֶת אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — לְאַחַד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעא), כְּתוּב (דְּנִיאל יב, ב): "וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיָצוּ, אֵלֶּי לַחֲיֵי עוֹלָם וְאֵלֶּי לְחַרְפוֹת וְלְדָרְאוֹן עוֹלָם"; הֵינּוּ כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה דְרָךְ חֲדָשָׁה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יִשְׁנֵם שְׁנֵי סוּגֵי אַנְשִׁים: סוּג אֶחָד — מִתְחִילִים לְלַכֵּת עִם הַתּוֹרוֹת, עִם הַהֲנַגּוֹת שֶׁלְמָדוֹ, וּמִתְלַהֲבִים מְאֹד עִם הַסֵּפֶר, וְאוֹמְרִים: אֵיזָה סֵפֶר פֶּלֶא הוּא! כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה נִמְצָאִים בּוֹ וְכוּ', אֵין זֶה סֵתֵם סֵפֶר, אֶלֶּא סֵפֶר הַסֵּפָרִים, שְׁפוּתַח לִי מִחֲשַׁבְתִּי, שְׁאַבִּין אֶת כָּל הַתַּנ"ךְ, כְּמוֹ שְׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (מִי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עב), שְׁעַם כָּל תּוֹרָה יְכוּלִים לְעִבֵּר אֶת כָּל הַתַּנ"ךְ, שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה, אֶת כָּל בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי וְתוֹסֵפְתָא וְאֶת כָּל הַהֲלָכוֹת. וְאַחַד מִתְלַמִּידֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל — הֶרֶב מְטַשְׁהֲרִין, חִבֵּר סֵפֶר "נַחַת הַשְּׁלֶחָן", וְשֵׁם פָּרַשׁ אֶת ה'אַרְבַּח חַיִּים', 'יֹרְה דְעָה', 'אַבְּן הָעֶזְרָה', עַל-פִּי תוֹרָה אַחַת בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן", וְאֵם אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂיִכּוּלִים לְפָרַשׁ אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה עַל-יְדֵי תוֹרָה אַחַת שְׁלוֹ, בְּוֹדָאֵי זֶה אֶפְשָׁרִי, וְהֶרֶב מְטַשְׁהֲרִין הִרְאָה זֹאת. יִשְׁנֵם אַנְשִׁים שְׁלוֹמְדִים סֵפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל, וּמְאֹד מִתְלַהֲבִים, וַיֵּשׁ סוּג שְׁנֵי, שֶׁהוֹלְכִים לְהַתְגַּרוֹת עִם אַחֲרִים: אֵינְךָ יוֹדֵעַ מָה אִתָּה מְדַבֵּר, אָנִי יוֹדֵעַ וְכוּ', אִתָּה שְׁקָרָן וְכוּ', וּמִתְגַּרֵּם עִם בְּנֵי-אָדָם. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיָצוּ, כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה הַצְּדִיק בְּעוֹלָם עִם סֵפֶרוֹ, הִרְבָּה אַנְשִׁים

מתעוררים מהשנה, אבל אלו לחיי עולם — הולכים עם זה ומחיים עצמם בזה, ואלו לחרפות ולדראון עולם, שהולכים לחרף בני-אדם ולהתריס בהם שאינם יודעים.

ולכן מאחר שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, באו נהיה מהכפה הזו של "אלו לחיי עולם", גלף עם התורות של רבנו ז"ל, ולא נשים לב מה שאחרים מדברים.

אנו זכינו לידע מרבנו ז"ל, זכינו להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, זכינו להרגיש את הנעם והזיו שבכל תורה ותורה מ"לקוטי-מוהר"ן", כי לכל אחד מאנשי שלומנו יש לו תפיסה והשגה ברבנו ז"ל, אחרת לא היה עוזב את משפחתו, אשתו וילדיו לבוא לאומן, אין זה דבר קל כלל ועקר, השנה היו שנים-עשר אלף אנשים, ורצו לנסע עוד פחמשת אלפים איש, ולא היו מטוסים, וזו עבדה ולא חלום, ולא בחנם שהס"מ השתגע ויצא מדעתו. כי ידוע שרבנו ז"ל ספר לנו ב"ספורי-מעשיות" (מעשה ז) מהזבוב והעכביש, שקדם שיךדה נשמתו לזה העולם, צעק הס"מ: אם הנשמה הזו תרד, אין לי מה לעשות. ואמרו לו: הנשמה הזו מכרחה לרדת, ואתה תמצא עצה. וזוהי כלל המחלקת על רבנו ז"ל. אבל רבנו ז"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן רכט): נצחתי ואנצח, לא יועיל לאף אחד, רבנו ז"ל כובש את העולם, אם בן רוצים ואם לא רוצים, ואשרי העוזר לזה, שאור רבנו ז"ל יתפשט בעולם, ואוי לו לאדם שעוצר את הזרם.

הנה ראינו לנגד עינינו מה שקרה בחדש אחד, חדש אלול, שנעשתה התעוררות כזו לבוא לרבנו ז"ל, ושם רבנו ז"ל התפרסם בעולם, שזה מאה תשעים שנה לא הייתה פרסמת כזו, ולהפך — הערב-רב לא ההינו לגלות מפיהם כבר מאה שנה את זממם. שהרי ידוע, שראש הערב-רב, שם רשעים ירקב, רצה שלבסוף כלל ישראל ימירו את דתם, רחמנא לישזבן, וזה כתיב בכתיביו ומדפס שם. ומספן, ממנו לא נותר זכר, ובנו השתמד, ובת אחת התאבדה, ובת שניה לבסוף השתגעה, וסימה בבית חולי גפוש, ולא נותר מהמשפחה מאומה, ושמה נותר לשמצה ולדראון עולם, ובמשך

שָׁנִים רַבּוֹת לֹא הֵהִינוּ לְגַלוֹת בְּפִיָּהֶם מִה יֵשׁ בְּלַבָּם, וְהֵם הִצְלִיחוּ לְדַאֲבֹנָנוּ, לְהַעֲבִיר מְלִיוֹנִים יְהוּדִים עַל הַדֶּת, וְלִהְיוּרִידִם בְּיַרְאֵת שָׁמַיִם, שְׂיִחְיוּ חַיֵּי הַפֶּקֶד וְהוֹלְלוֹת נֹמֵי עֶזֶר לָהֶם? הִדְע־בָּנִים, כְּמוֹ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּיַבְנָאֵל, יִשָּׁנֵם עוֹד כְּאֵלֹה, וְהוּא הָאֱלֹוֹף שְׁבָהֶם, שֶׁהַמְקַנָּה אֵינֹו מְקַנָּה, הַכְּשָׁרוֹת אֵינָה כְּשָׁרוֹת, הַחַנוּף אֵינֶנּוּ חַנוּף, מִמִּילָא הִצְלִיחוּ וְכוּ'. אֲבָל בְּחֻדָּשִׁים הָאֲחֻרוֹנִים, הִתְחִיל לְגַלוֹת מִפִּיּו פְתוּחַ, שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת מִהַפְּכָה חִילוֹנִית, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵינִן יוֹתֵר שֶׁבֶת, יִשְׁנָה תַּחְבוּרָה צְבוּרִית, אֵינִן יוֹתֵר כְּשָׁרוֹת, אֵינִן יוֹתֵר חַנוּף וְכוּ'. וְהִנֵּה קָבַל מָנָה אַחַת אַפִּים: מִהַפְּכָה עֲרַבִּית. רְצָה שֶׁהַכְּבִישִׁים יִהְיוּ פְתוּחִים בְּשֶׁבֶת, וְהִנֵּה הַכְּבִישִׁים סְגוּרִים גַּם בְּיַמֵּי הַחַל, רְצָה חַנוּף שְׂיִשְׁירוּ אֶת הַשִּׁירִים שֶׁל מְשׁוֹרֵר אֲנַטִּישְׁמִי, עֲכָשׁוּ שָׁרִים שִׁירִים עֲרַבִּיִים, קָבַל מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה. וְלָכֵן אֵינִן לָנוּ לְהַתְּפַעֵל מִכָּל זֶה, אָנוּ מֵאֲמִינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹסְרִים נִפְשָׁנוּ אֵלָיו.

וּבְפָרֵט שְׁעִזְרָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָנוּ זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ו"ל, זֶה הַשְּׂמֻחָה שֶׁלָּנוּ, אֵף שֶׁבָּא קֶשֶׁה מְאֹד לְהִיּוֹת בְּאוּמָן, אֲבָל קָבַלְנוּ אֶת כָּל הַתְּקוּנִים מִרַבֵּנוּ ו"ל. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (חֵי-מוֹתֵר"ן, סִימָן תו), שֶׁהִרְבֵּה צְדִיקִים לֹא מְבִינִים אוֹתִי, לָמָּה דִּיקָא רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲצִלִּי חָשׁוּב מִהַכָּל, וְהַמְּשִׁיךְ: יֵשׁ עָלַי הִרְבֵּה קִשְׁיוֹת, אִז תְּהִיָּה עָלַי עוֹד קִשְׁיָה. בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֵינִן לָנוּ שׁוֹם קִשְׁיוֹת, וְיֵשׁ לָנוּ תַעֲנוּג, שֶׁהֵינֹו אֲצִל רַבֵּנוּ ו"ל בְּאוּמָן, וְאָנוּ מוֹכְנִים לְהַמְּשִׁיךְ לִילֵךְ לְרַבֵּנוּ ו"ל בְּאוּמָן עַד שֶׁתְּהִיָּה הַגְּאֻלָּה, וְאִז תְּהִיָּה תְּחִיַּת הַמַּתִּים, וְכָל הַצְּדִיקִים יִקוּמוּ. אֲבָל עַד אִז נִלְךָ אֲצִל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וְנַעֲשֶׂה תַעֲמוּלָה הַכִּי גְדוּלָה לִילְךָ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אָנוּ מֵאֲמִינִים בְּרַבֵּנוּ ו"ל, וּמְחִיִּים עֲצָמָנוּ עִם הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְאָנוּ שְׂמֻחִים עִם רַבֵּנוּ ו"ל וְשָׁרִים: "בְּךָ רַבֵּנוּ נְגִילָה, בְּךָ רַבֵּנוּ וְנִשְׂמַחָה".

יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂאִינָם מְבִינִים, זֶה מִחֲסֵר יְדִיעָה, כִּי לֹא כָּל דְּבָר מְבִינִים, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא בְּקִי בְּהִלְכָה, יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַהִלְכָה, אֲבָל בְּקַבְּלָהּ אֵינֶנּוּ מְבִין. אֵינִן לוֹ שׁוֹם מִשָּׁג בְּזָה, אֵינִן זֶה חֲסָרוֹן שֶׁל הָאָדָם, רַק אֵינִן זֶה מִהַתְּחוּם שֶׁלוֹ, יֵשׁ אָדָם שֶׁבְּקִי בְּקַבְּלָהּ אֲבָל אֵינֶנּוּ בְּקִי בְּהִלְכָה. אֵינִן זֶה הַתְּחוּם שֶׁלוֹ, הוּא מִתְּמַצָּא רַק בְּקַבְּלָהּ, וְכָךְ כְּתוּב

מֵהָאָרִי ז"ל, שְׁפַל אֶחָד יִלְמַד מֵה שְׁלֵבו חֶפְצִין, כִּי אִם אֶחָד נִמְשָׁף לְקַבְּלָהּ, סִימָן שֶׁבִּגְלָגוּל קֹדֶם לְמַד נִגְלָה, וְעַתָּה רוּצָה לְלַמֵּד נִסְתָּר, וְאִם אֶחָד נִמְשָׁף לְנִגְלָה שֶׁיִּלְמַד זֹאת וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה.

הִיָּה אֶצְלֵי אֶתְמוּל אֲבָרָךְ, שְׁעוֹד לֹא רָאִיתִי בַּדּוֹר הַזֶּה אֲבָרָךְ שֶׁבָקִי בַּהֲלָכוֹת מְקַוְאוֹת כְּמָהוּ, וְיוֹדֵעַ אֶת כָּל הַשִּׁיטוֹת מֵהֶרָאשׁוֹן שֶׁבְּרֵאשׁוֹנִים עַד הָאֲחָרוֹן שֶׁבְּאַחֲרוֹנִים, הוּא הַתְּמַחָה בַּתְּחוּם הַזֶּה, וְאִין זֹאת אוֹמֶרֶת שְׁאִין אַחַר הַמְּתַמְחָה יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בַּהֲלָכוֹת שֶׁבַת, יֵשׁ לִי סְפָרִים מֵאַבְרָךְ שֶׁחִבֵּר כְּמָה וְכְמָה סְפָרִים מְעַנִּינִים מְאֹד עַל הַלְּכוֹת שֶׁבַת, וְכִפִּי שְׁאֲנִי רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהוּא מְנַתַּח הַלְּכוֹת בַּהֲלָכוֹת שֶׁבַת, אֲנִי רוֹאֶה שְׁאִין כְּדֹגְמָתוֹ בָּקִי בַּהֲלָכוֹת שֶׁבַת, וּבְכָל פֶּרֶט וּפְרֶט מֵהַלְּכוֹת שֶׁבַת יֵשׁ לוֹ שְׁאֵלוֹת וַתְּשׁוּבוֹת.

לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁגַם בַּהֲלָכָה כָּל אֶחָד בָּקִי בַּתְּחוּמוֹ, וְכִמוֹ-כֵן כָּל אֶחָד בַּתְּחוּם שְׁלוֹ גְדוֹל מְאֹד, וְאִינוּ יָכוֹל לְהִפְנֹס בַּתְּחוּם זֹלָתוֹ. כְּפִי שְׂרוּאִים אֶצְל רֹפְאִים, יִשְׁנֹו רֹפֵא מְמַחָה לֵב, בָּא אֵלָיו אָדָם עִם שֶׁבַר בְּרַגְלֵי, לֹא שִׁיף שִׁיטְפַל בוֹ, כִּי אִין זֶה הַתְּחוּם שְׁלוֹ וְכוּ', וְאִף שִׁיּוֹדֵעַ אֶת תְּפִקוּד הַלֵּב הַיֵּטֵב וְכוּ', אֲבָל אִינְנוּ בָּקִי בְּשִׁבְרִים וְכוּ' בְּרַגְלִים וְכוּ'. אוֹ רֹפֵא אוֹרְטוֹפֵד וְכִירוֹג וְכוּ', אִינְנוּ יָכוֹל לְהִיּוֹת בָּקִי בְּבַעֲיוֹת עֵינַיִם אוֹ אֵף, אֲזַן גְּרוֹן וְכוּ'. וְכֵן יֵשׁ רֹפֵא מְמַחָה עַל עֵינַיִם, אוֹפְטִיקָאִי — זֶה הַתְּחוּם שְׁלוֹ, יָבוֹא אֶחָד עִם בְּעִיּוֹת לֵב, וְלֹא יוֹכֵל לְסַיְעוֹ, וְכֵן הַלָּאָה וְכֵן הַלָּאָה. כְּמוֹ-כֵן יִשְׁנֹם הַמוֹן צַדִּיקִים, הַרְבֵּה תְּלַמְדֵי חֻכְמִים, כָּל אֶחָד מִתְּמַחָה בַּתְּחוּם שְׁלוֹ.

רַבְּנוּ ז"ל נִשְׁלַח אֵל זֶה הָעוֹלָם לְהַצִּיל אֶת הַדּוֹר מִכְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, מִתְּאֹת נְאוּף, הוּא מְנַקֵּה אֶת הָאָדָם וּמַחְדִּיר בוֹ אִמוּנָה, וּמְכַנִּים בוֹ תְּשׁוּקָה, שְׁאָדָם יִלְמַד תּוֹרָה וִיקִיִּם אֶת הַמְּצוּוֹת וַיַּחְזוֹר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּתְּשׁוּבָה. וְלָכֵן אִם שׁוֹמְעִים הַתְּנַגְדוֹת עַל רַבְּנוּ ז"ל, צְרִיכִים לְדוֹן לְכַף זְכוֹת, וְלִדְעַת אֶת הַדְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַתְּבַטָּא: הָעוֹלָם אוֹמְרִים שֶׁגְּדוֹל בַּתּוֹרָה אִי אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּעַצְמוֹ טְעוֹת, וְאִם עָשָׂה טְעוֹת, כְּכֹר אִינְנוּ גְּדוֹל בַּתּוֹרָה. אוֹמֵר רַבְּנוּ

ו"ל: לאו, אָנִי אוֹמֵר אַחֲרַת, גְּדוּל בַּתּוֹרָה גַּם-כֵּן יָכוֹל לַעֲשׂוֹת טְעוֹת, וְאִם עָשָׂה טְעוֹת, לֹא נַעֲשֶׂה קַל שְׁבֻקָּלִים וּפְחוֹת גְּדוּל בַּתּוֹרָה. זֶה מֵה שֶׁלָּמַד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל.

וְעֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְרַגַע שֶׁנִּפְרָץ אֶת הַגְּדָרִים וּנְגַבֵּל אֶת הַפֶּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה, אֲזוּ תִמָּה הָאֲמוּנָה וְכָל הַיְהוּדוֹת. כִּי כָּל הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים. כְּמֵאמָרָם ו"ל (מְכִילָתָא בְּשַׁלַּח) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יד, לא): "וַיֹּאמְרֵנוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ", אִם בְּמֶשֶׁה הָאֲמִינוּ, בְּה' לֹא כָּל שֶׁכֵּן? אֲלֵא אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲלֵא עַל-יְדֵי חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן יְהוּדִים צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים. יִשְׁנֵם הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂאִינְנוּ מְבִינִים, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵרָן, חֶלֶק ב', סִימָן נב): כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ קְשִׁיּוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּף יֵשׁ קְשִׁיּוֹת עַל הַצְּדִיקִים; עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵשׁ לְכָל אֶחָד קְשִׁיּוֹת, לָמָּה אֵין לִי פְּרָנְסָה, לָמָּה אֲנִי רִוָּךְ וְכוּ', חֲבָרֵי שׁוּטָה יוֹתֵר מִמֶּנִּי וְלֹא יִצְלַח, וְהִתְחַתֵּן וְיֵשׁ לוֹ פְּרָנְסָה וְיִלְדִים וְכוּ', וְאֲנִי חֲכָם גְּדוּל וְאֵין לִי פְּרָנְסָה וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד עִם ה' לָמָּה שָׁלוֹ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל, כִּף כָּל אָדָם יֵשׁ לוֹ קְשִׁיּוֹת עָלָיו וְתִכְרֹךְ, כִּי אַתָּה טְפָה סְרוּחָה וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין סוּף, סִיִּם רַבֵּנוּ ו"ל וְאָמַר: אֲשֶׁרֵי אָדָם שְׂאֵין לוֹ קְשִׁיּוֹת, וְיוֹדַע "צְדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׁיו".

כְּמוֹ-כֵּן עַל הַצְּדִיקִים, בּוֹדָאֵי יֵשׁ עֲלֵיהֶם קְשִׁיּוֹת אַבָּל אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׂאֵין לוֹ קְשִׁיּוֹת, וְיוֹדַע שֶׁצְּרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּקוֹל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי אִם, חֶס וְשְׁלוֹם, נִדְבָר עַל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, יִלְדֵינוּ לֹא יִבְחִינוּ וְיִתְחִילוּ לְדַבֵּר עַל דוֹר קָדָם, וּנְכַדֵּינוּ יִדְבְּרוּ כְּבָר עַל כְּמָה דוֹרוֹת קָדָם, עַד שֶׁהִנְיָנִים, חֶס וְשְׁלוֹם, יִכְפְּרוּ בְּכָל, וְכִף קָרָה בְּמֵאָה הַשָּׁנִים הָאֲחֻרוֹנוֹת, הִתְחִילוּ הַמְּשֻׁכָּלִים הָאֲרוּרִים לְצַחֵק מִהַרְבָּנִים, וְהַבָּנִים שֶׁלָּהֶם צוֹחֲקִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מְהֵבֵל.

וְלָכֵן עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׂזֶה סוּד מִצְוַת הַסֶּפֶה,

שְׁפִלְנוּ נִכְנָסִים בְּסֶכֶה אַחַת, כְּמֵאֲמָרם וְ"ל, שְׁפֵל עִם יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְצֵאת בְּסֶכֶה אַחַת, וְעָקַר הַשְּׁלֵמוֹת לְשִׁבְת בְּיַחַד בְּסֶכֶה אַחַת. וְכִף אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת נח.): כָּשֵׁם שְׁפָרְצוּפֵיהֶם שׁוֹנִים כִּף דְּעוּתֵיהֶם שׁוֹנוֹת; יֵשׁ בְּעוֹלָם חֲמֻשָּׁה וְחֻצֵי בְלִיּוֹן אֲנָשִׁים, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ פְּרָצוּף אַחֵר וְכוּ', כִּף יֵשׁ לְכָל אֶחָד דְּעָה שׁוֹנָה. אָבֵל עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת שִׁיתְאֲחֵדוּ כָּלֶם בְּאַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט, בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֹזֶפֶה כְּלָנוּ לְהַכְּנִס בְּסֶכֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלִרְאוֹת שֶׁהַסֶּכֶה שְׁלָנוּ תִהְיֶה סֶפֶת שְׁלוֹם, וְנֵאֵהֵב זֶה אֶת זֶה וְלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם קָשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת — לֹא עַל עֲצָמֵנוּ, כִּי אֲסוּר לְשֵׁנָא אֶת עֲצָמוֹ כְּמוֹ שְׁאֲסוּר לְשֵׁנָא אֶת חֲבֵרוֹ. וְיִדוּן כָּל אֶחָד אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרָיִם לְכִף זְכוּת, וְיִשְׁמַר אוֹתָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזֻכוֹת מְצוֹת סֶכֶה, וְיִגַּן עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְיִקְיַם (שְׁמוֹת טו, טז): "תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחַד בְּגֹדֶל זְרוּעֶךָ יִדְמֻוּ כְּאֶבֶן", וְיִפְּלוּ בְּנֵי עֶשׂוֹ וּבְנֵי יִשְׁמַעֲאֵל; כִּי בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל מְרֵאִים בְּגִלּוּי מַה הֵם מְסֻגְלִים, וּבְנֵי עֶשׂוֹ מְחַפִּים בְּהַסְתֵּר, וּשְׁנֵיהֶם רְשָׁעִים אַרְוֵרִים, וְכְמוֹ שְׁאֲמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי: הִלְכָה הִיא בִּידוּעַ שְׁעֶשׂוֹ שׁוֹנָא לִיעֻקֵּב (סְפָרֵי בְהַעֲלוֹתָךְ ט, י); וְרֵאִינוּ בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּשׁוֹאָה, אֵיךְ הַגּוֹיִים הַרְשָׁעִים שָׂרְפוּ וְחָנְקוּ וְהִרְגוּ בְּמִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְכָל אַמּוֹת הָעוֹלָם סְבִיב שְׁמַחוֹ כְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל; וְלִכֵּן כְּלָנוּ צָרִיכִים לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלֵאָהֵב זֶה אֶת זֶה, וּבְזֻכוֹת זֶה נֹזֶכֶה לְגֵאֲלָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְכֻלְכֶם חַג שְׂמֵחַ, וְאַבְקֵשׁ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים תַּעֲזְרוּ זֶה לְזֶה לְבָנוֹת סֶכֶה, הֲרֵי לִילְדִים אֵין תְּלֵמוּד תּוֹרָה, אִז תַּעֲזוּדוּ אוֹתָם לִילֵךְ וְלַעֲזוֹר לְאַחֲרִים וְכוּ', זֶה יְבִיא סְכָךְ, זֶה קָרְשִׁים וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה מְצוּה גְדוּלָה לַעֲזוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּבְזֶה אָנוּ מְרֵאִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְגָמָא חַיָּה אֵיךְ אָנוּ אוֹהֲבִים אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְעוֹשִׁים חֶסֶד עִם הַבְּרִיּוֹת, וּבְזֻכוֹת זֶה נֹזֶכֶה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כז עא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון ערב חג הסוכות ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקור לי
מאד, ר' ... גרו יאיר ויזרח.

באתי לאחל לך חג שמח, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתחוג
את החג אמה ובני ביתך וכל יוצאי חלציה בשמחה עצומה, ותהלה
לאל, יש לך במה לשמח, שיש לך זכות כל-כף גדולה, במה שאתה
מחזיר עטרה לישנה מאחינו בני ישראל מעדות המזרח, שחוזרים
ומתקרבים אל המקורות, ולא בחנם שכל-כף מחרפין ומגדפין אותך
וכו' וכו', אבל עליך לדעת, פי זכותך גדולה בשמים, פי על ידך
דיקא נצולין רבבות רבבות נשמות יקרות, ואני מקנה להקדוש-
ברוך-הוא, שנוזקה להחזיר את כל אחינו מעדות המזרח בתשובה,
ויבנו ביתם על דעת תורתנו הקדושה, ולא ירחק היום, שיתקיים דבר
זה בשלמות במלא מובן המלה, שכל אחינו בני ישראל מעדות
המזרח יחזרו בתשובה שלמה, פי הם מאד מאד קרובים אליו
יתברך, על-ידי התמימות והפשיטות שנטבעה בהם מטבעם, פי
האמונה הקדושה אינה סובלת חכמות וכו', ולכן ראה להתחזק
מאד מאד, ותהיה בשמחה עצומה, ואל תפחד משום בריה
שבעולם, פי גדול אדונינו ורב להושיע. ומאחר שזכית להיות אצל
ציון רבנו ז"ל בראש השנה הקדוש והנורא, עליך לדעת, אשר שום
בריה שבעולם לא תוכל לעשות לך דבר, ואפלו שירצו להפחיד
אותך, זה הכל הבל וריק, רק תתחזק באמונה פשוטה בו יתברך,
ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו
והבן אל אביו, פי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
והוא יתברך שומע תפלות כל פה, ותהיה חזק בשיחה בינו לבין
קונו, ותראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רְאֵה לְשִׁמְחַ מְאֹד עַל זְכוּתְךָ, שְׂזוּכִית שִׁישׁ לְךָ חֶלֶק
הַכִּי גָדוֹל בְּהַחֲנֻת עֲטָרָה לְיִשְׁנָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד אֲשַׁתְּךָ וּלְרִיף, שְׁתֵּהִיו שְׂמוֹרִים
מִהַכֶּל, וְתִהְיֶה לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדִיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כז עב.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל גְּאוֹן הַגְּאוּנִים,
הַרְבֵּ ... שְׁלִיט"א.

בְּאֵתִי לְאֲחֵל לְכַבּוֹדוֹ חַג שְׂמֵחַ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה
לְכֶם בְּרִיאוֹת שְׁלֵמָה, וְתִזְכּוּ לְהַרְבוֹת חִילִים בַּתּוֹרָה, וּלְהַמְשִׁיךְ לְבָנוֹת
אֶת הַתּוֹרָה, וּלְהַחֲזִיר עֲטָרָה לְיִשְׁנָה לְכֹל אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת
הַמְּזֻרָח, אֲשֶׁר הִזְנִיחוּ אוֹתָם כָּל הַשָּׁנִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וּכְבוֹדוֹ
הָרָם הוּא הַיְחִיד בְּדוֹר הַזֶּה, שְׁעָלָיו שְׁמוֹ אֶת הַמְּשִׁימָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה.
יִמְשִׁיךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיכֶם,
וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵיכֶם אִיךָ שְׂרַבְּבוֹת רַבְּבוֹת וְכוּ' מִנְּשִׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁכָל עִם יִשְׂרָאֵל
יִחְזְרוּ אֶל הַמְּקוֹרוֹת, וַיִּקְיֵמוּ אֶת הַמְּצוּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כז עג.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

יְדוּעַ, אֲשֶׁר הָאָרִיז"ל בְּעָרֵב חַג הַסְּכּוֹת נָתַן הַרְבֵּה צְדָקָה, וְאָמַר, שְׂאֵז הוּא הַזְּמַן הַכִּי מְסַגֵּל לָזֶה, אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שְׁלַקְחָתָ לְשִׁלֵּם אֶת הַהִלּוּאָה שְׁלַקַּח ... גְּרוֹ יְאִיר, וּמִשְׁכַּן אֶת הַרְכָּב שְׁלוֹ, אֲנִי מְקַנְהָ שְׁתּוּכַל לְהַשְׁלִים אֶת זֶה עַד אַז.

מָה אָמַר לָךְ! בְּזִכּוֹת הַמְּצוּהָ שֶׁל גְּמִילוּת חֶסֶד שְׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְעַ כְּפוּל, וְתוּכַל לַעֲשׂוֹת כָּל-כֶּךָ הַרְבֵּה צְדָקָה, עַד שִׁישְׂאָר גַּם לְסַלֵּק אֶת הַחֹב הַזֶּה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ בְּעַד כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ, שְׁתִּזְכּוּ לְרֵאוֹת דֹּר יִשְׂרָיִם יְבָרְךָ, וְנַחַת-רוּחַ דְּקִדְשָׁה מִכֶּלֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה וְחַג שְׂמֵחַ...

כֹּז עַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּכּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מְקַנְהָ, שְׁנַעֲשֶׂתָה הַתְּעוֹרְרוֹת מִמֶּה שֶׁדִּבַּרְתִּי בְּעֵגֶן שְׁבַקְשָׁתָ אוֹתִי לְעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, גַּא לְדוֹחַ מִי הִיָּה בְּסַעֲדָה, וְאִיךְ הִיָּתָה הַתְּעוֹרְרוֹת. אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל מֶה שְׂאָתָה עוֹשָׂה בְּשִׁבְלִי.

גַּא וְנָא לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִכָּל מֶה שְׂאוּמְרִים וְכוּ', כָּל הַהַתְּחַלּוֹת קְשׁוֹת, אֲנִי מְקַנְהָ שְׁתַּעֲבֹר עַל הַכֹּל, רָאֵה לְדוֹחַ בְּעֵגֶן הַרְצָפָה — הָאֵם מִתְקַנְיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כז עה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחֹזֶק עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיַּי אָפְנִים, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וְתִזְכֹּר אֲשֶׁר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית.

גַּא לְדוֹחַ מֵהַעֲנִינִים וְכוּ', וְהֵאֵם פְּגִשְׁתָּ אֶת מִשְׁהוֹ וְכוּ' וְכוּ',
כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְדַעַת כָּל פְּרִט.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ חַג שְׂמֵחָ...
...

כז עו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי בְּהַשְׁגָּחַת
הַלְוָאָה, כְּדֵי שְׁלֹא תִהְיֶינָה לִי בּוֹשׁוֹת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יַעֲזֹר
הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שִׁיתְרַחֵב לְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

מֵה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הִיקָר! עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, שְׂאֵנוּ
זוֹכִים לְדַעַת מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, וְזוֹכֵינוּ לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּמֵה
הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ ו'ל?! יַעֲזֹר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁישְׁפַּע
עָלֵינוּ מִהָאֹר הַגָּנוּז הַזֶּה, וְנִזְכָּה לְהַכְנִס בְּצִלָּא דְמְהִימְנוּתָא.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ חַג שְׂמֵחָ...
...

כז עז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְבָרֵךְ אוֹתְךָ וְאֵת כָּל מְשֻׁפְחָתְךָ בְּחַג שְׂמֵחַ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזָכוֹת שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי בְּהַקְּמַת אוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת בְּתַכְלִית הַיְּפִי, שְׂתִּהְיֶינָה תְּמִיד שְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִזְכֶּה לְבָנִים תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים, וְחֻתְנִים תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים, וְתִרְוֶה רַב גַּחַת מִכָּלֵם.

הַמְּאַחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

פֶּה תִקְבֵּל שְׁנֵי מַכְתָּבִים לְמִסֹּר לִיעֲדָם, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁ... יַעֲשֶׂה עִמִּי חֻסֵּד, וַיִּשְׁלַם אֶת הַחֹב הַזֶּה, כִּי הַחֹבוֹת הוֹרְסִים לִי אֶת הַבְּרִיאוֹת, נוֹסֵף עַל כָּל צְרוּתֵי הַמְּרָבוֹת.

כז עח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו גַּחַת.

בְּאִתִּי לְאַחֵל לְכֶם חַג שְׂמֵחַ, יַעֲזֹר לְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיוּ לְכֶם יְמֵי שְׂמֵחָה, וְהִרְבֵּה גַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, שְׂתִזְכְּוּ לְרֵאוֹת תְּמִיד בְּשְׂמֵחָתֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂהִשָּׁנָה תּוּכְלוּ לְהַדְפִּיס הַמּוֹן סְפָרִים חֲדָשִׁים, וְהִזְכוֹת הַזֹּאת תֵּאִיר עֲלֵיכֶם תְּמִיד, כִּי מַעֲלַת זְכוֹת הַרְבִּים — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר מַעֲלָתָהּ בְּשָׁמַיִם.

אֲנִי מְקַוֶּה, שְׂאֵת כָּל הַסְּפָרִים "קַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל" יִפִּיץ ... גֵּרוֹ יְאִיר,

אָשֶׁר כּוּ עַט – כּוּ פּ בְּנַחֵל עֵא
וְתוּכְלוּ לְהַדְפִּיס מִהַדוּרָה חֲדָשָׁה לְהַפְיָצִים כָּאן עִם הַתְּקוּן שְׁאִמְרָתִי
לְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כּוּ עַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵאֵד אֲבָקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין הַמְּפִיָּצִים לְהַפְיָץ
אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנִּפְלָא "קְדָשֵׁת יִשְׂרָאֵל", וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים
גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, בְּפִרְטִיּוֹת בֵּין הַבַּחוּרִים, שֶׁהֵם סוֹבְלִים הַרְבֵּה מְאֹד,
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְאִין מִי שְׁיִרְחֵם עֲלֵיהֶם, בִּימֵי חַל הַמוֹעֵד כָּלֵם
עוֹלָיִם לִירוּשָׁלַיִם, וּבְפִרְטִיּוֹת אֶצֶל הַרֵב ... שְׁלִיט"א, שְׁבָאִים לְקַבֵּל
אֶת פָּנָיו אֶלֶפֵי אַנְשִׁים, כְּדֹאֵי לְהַפְיָץ שְׂמֵחַ, עִם הַהִסְפָּמָה שְׂיִתֵּן לְךָ
... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כּוּ פּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל שְׁנֵי מִכְתָּבִים נְחוּצִים לְמִסֵּר לִיעֲדָם, וְתִצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאָז יִהְיֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מְצוּיָה
בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ
לְנַשְׂיָכוּ כִּי הִיכִי דַתְתַּעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ אֶת נְשׂוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׂתַתַּעֲשְׂרוּ].

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּהַיֶּה לָךְ תָּמִיד עֲשִׂירוֹת
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כז פא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת הַיְתִשְׁנִי"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

אודות שְׁאֵת כּוֹתֶבֶת בְּעֵינֵי יְלָדִים וְכוּ', בְּנִרְאָה שְׁאֲנִי צָרִיךְ לְפָרֵשׁ
אֶת עֲצָמֵי עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט אַחֲרֵת לֹא מְבִינִים, אוֹלָם שְׂמֵחוֹת
מִשְׁפִּירִים לְבַעַל שְׂמֵחָה, הוּא מְשַׁלֵּם כְּפֵי הַמְּנוֹת שֶׁהִזְמִין, אִם הוּא
רוֹצֵה לְהִזְמִין יְלָדִים וּלְשַׁלֵּם בְּעֵבוֹרָם — זֶה הָעֵנִיךְ שְׁלוֹ, כְּמוֹ בְּכָל
אוֹלָם, לֹא יְכוּלִים לְאַסֹּר שְׁלֹא יִכְנָסוּ יְלָדִים, מַה שְׁאִין בֵּן סֵתֵם יְלָדִים,
זֶה בּוֹדְאֵי שְׁאִין נוֹתְנִים לְהַכְּנֵס, זֶה בְּכָל־לִיּוֹת אֶצֶל כָּל שְׂמֵחָה.

שְׁאֵלְתִי הִיא רַק כְּשֶׁאֲחַד אֵין לוֹ כֶּסֶף, וְרוֹצֵה לְשַׁכֵּר אֶת הָאוֹלָם,
וְהוּא יָבִיא אֶת הָאֶכֶל שְׁלוֹ, הָאִם שִׁיךְ דְּבַר זֶה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַגְּמִילוֹת חֶסֶד שֶׁעָשִׂית
בְּשִׁבְלִי, יְשַׁלֵּם לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁפָּרְתֵךְ שְׁלֵמָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁהָאוֹלָם יִהְיֶה עַל רַמָּה גְבוּהָה, וְשׁוֹב נִשְׁאֵלְת
הַשְּׁאֵלָה, מַה יִּהְיֶה בְּשִׁבְתְּ שִׁישׁ טִישׁ, אֵיךְ זֶה יִסְתַּדֵּר?! עַל כָּל זֶה
תַּחֲשָׁבוּ וְאֶקְבַּל אֶת עֲצַתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כז פב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת הַיְתִשְׁנִי"ט.

שְׁלוֹם אֶל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְדַעְתִּי, רְאוּי לָךְ לְנֹזֵף הַיֵּטֵב בְּ... מַה הִיא בּוֹרַחַת, כְּשֶׁהִיא לְקַחָה אֶת כָּל הַכֶּסֶף מֵרֹאשׁ, וְעַדִּין לֹא גָמְרָה אֶת כָּל הָעֲבוּדָה? תִּמְשֵׁף אוֹתָהּ אִיזָה הַפֶּסֶד יִהְיֶה לָּהּ שְׁבוֹרַחַת לְפָנַי גָּמַר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שְׂאֵז לֹא נִקְחָה אוֹתָהּ.

אֹדוֹת שְׁלַקְחָתָּ בְּעֶצְמָךְ דְּגָמָא — מַה טוֹב וַיְמָה נְעִים, כִּי לְדַעְתִּי, יֵשׁ לָךְ טַעַם הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב מְ... שֶׁהִיא סִתָּם עוֹבְדָת עֲלִינוּ.

בְּעִנְיָן שֶׁרַק עֲשֶׂרָה אַנְשִׁים תָּרְמוּ וְכוּ', אֲנִי רוֹאֶה אִיךָ שְׁכַנִּי-אָדָם מוֹכְנִים רַק לְנַצֵּל אוֹתָךְ עַד לְשֵׁד הָעֶצְמוֹת, לֹא אֶכְפַּת לָהֶם מִהַזְוִילַת כְּלוּם, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֵלּוּ שְׂיֵשׁ לָהֶם יְלָדִים הַלּוּמְדִים אֶצְלִי, שְׂזָה בָּא לִי מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וּבַפְּרָטִיּוֹת ... וְכוּ', הֵם בְּכֻלָּל לֹא יְלָדִים קָלִים וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַזְכֶּה לְגַמֵּר אֶת זֶה בְּזַמַּן.

נָא וְנָא לְהַזְמִין בְּשְׁמִי אֶת ... עִם כָּל הַתְּלַמִּידוֹת שְׁלָהּ, לְהַלּוּאָ שֶׁל אֲמִי, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז פג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב חַג הַסְּפּוֹת ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הָאֵם ... בָּא לְתַקֵּן אֶת הַרְצָפָה? וְכֵן מַה בְּקִשָּׁר הַשִּׁיחָה שְׁדַבְּרָתִי עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הָאֵם זֶה הִבִּיא תּוֹצְאוֹת, הֲלֹא יְכוּל לְגַשֵּׁת אֶל ... וְלוֹמַר לוֹ, אִם תִּכְבְּרוּ הַטּוֹב ... גִּתָּן 900 ש"ח גַּם הוּא יְכוּל לְתַת, כִּי יֵשׁ לִי הַרְבֵּה עֲגָמַת נֶפֶשׁ מִבְּנֵי, וְהוֹלֵךְ לִי מְאֹד קָשָׁה וְכוּ'. נָא לְדוּחַ לִי חֲדָשׁוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג שְׁמַח...

כז פד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, חֵל הַמוֹעֵד סְכוּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" דֵּי כָּכֵל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה כָּכֵל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאָנוּ זוֹכִים הַלִּילָה לְהִתְקַבֵּץ יַחַד וּלְדַבֵּר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאִין עָרַף אֱלִיו, וּבִפְרָט הַלִּילָה הַזֶּה, שֶׁהוּא הָאוֹשְׁפִיזָא שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק. אִיזוֹ זְכוּת הִיא זוֹ לְהִתְקַבֵּץ בְּצוּתָא. כִּי אָנוּ עֲדִים מַה שְׁקוֹרָה עֲכָשׁוּ, שִׁישְׁמַעְאֵל שֶׁהוּא פָּרָא אָדָם, הוֹצִיא אֶת כָּל זְמָמוֹ עַל קָבֵר יוֹסֵף הַצַּדִּיק דִּיקָא, כִּי הוּא מָאד מְפַחַד מִיוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא סֶמֶל קֹדֶשֶׁת הַבְּרִית. יוֹסֵף הַצַּדִּיק הוּא הַיְסוּד אֲצֵל עַם יִשְׂרָאֵל. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אֵלְמָלָא יוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיָה יוֹרֵד קֶדָם לְמַצְרַיִם, לֹא הָיָה לְעַם יִשְׂרָאֵל שׁוֹם קִיּוֹם בְּמַצְרַיִם. יוֹסֵף הַצַּדִּיק עַל־יְדֵי קֹדֶשֶׁתוֹ, זָכָה לְקֹדֶשׁ ד' אֲמוּתָיו, וְהוּא וְדִיקָא הוּא בֵּינָה אֶת כָּל הַמְשַׁפְּחָה בְּאַרְץ גִּשְׁן. וְשֵׁם בְּנֵה יְהוּדָה יִשְׁבִּיבָה וּלְמָדוֹ תוֹרָה, וּבְנֵוֹ אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. וְכֵן יְצִיאַת מַצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם סוּף הָיְתָה רַק בְּזְכוּת יוֹסֵף, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ שׁוּחַר טוֹב קִיד) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קִיד, ג): "הֵיִם רָאָה וַיִּגַּס", מָה רָאָה? אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף רָאָה. יוֹסֵף הַצַּדִּיק עַל־יְדֵי שֶׁהָיָה נוֹטֵר הַבְּרִית, הוּא זָכָה לְהִשְׁרֹת אֶת הַשְּׁכִינָה גַם בְּמַצְרַיִם, וְלֹא הוֹעִיל לְמַצְרַיִם לְטַמָּא אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְהִנֵּה אָנוּ מִתְאַסְּפִים עִתָּה בַסְּפִירַת יוֹסֵף, בְּאוֹשְׁפִיזָא שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר אֶת הַמִּדָּה שֶׁלוֹ לָקַח רַבְּנוּ ז"ל, וְעַמָּה רוֹצֵה רַבְּנוּ ז"ל לְגַאֵל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל; כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה הַיְסוּד — תְּקוּנַת הַיְסוּד, תְּקוּנַת הַבְּרִית. רַבְּנוּ ז"ל מָאד הִקְפִּיד לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צִעִיר

מֵאֵד. רַבְּנוּ ז"ל לֹא רָצָה שְׂיִתְקַרַּב אֵלָיו רֹק, פִּי מִי שְׁעֵדִין רֹק, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מַחוּ מְלֵא הַרְהוּרִים רְעִים, הַרְהוּרִים שֶׁל נְאוּף, וְקָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו'): וְזֶה כָּלֵל גְּדוּל, שְׂאֵי אָפֶשֶׁר לְתַפְסֵי בְּדַבְרֵי הַצְּדִיק אִם פּוֹגְמִים בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְגַם אֲכַרְףּ שְׂכָבֵר הַתְּחַתָּן, וְיֵשׁ לוֹ יְלָדִים, הוּא צְרִיף רַחֲמִים רַבִּים, שְׂיִהְיֶה לוֹ מַחֲזִין נְקִיִּים, שְׂיִשְׁמַר עַל עֵינָיו, עַל אֲזָנָיו, עַל חֲטָמוֹ וּפְיוֹ, שְׂאֵלוֹ הַשְּׂבָעָה גְרוּת: עֵינַיִם, אֲזָנַיִם, שְׁנֵי נַחֲרֵי הַחֲטָם וְהַפֶּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא); עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה רֹק אוֹ רֹקָה, הֵם מְסַכְּנִים.

וְעֲלִינוּ לְדַעַת, אִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אוֹמְרַת (בְּרֵאשִׁית ב, יח): "כִּי לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ", זֶהוּ זֶה! אָדָם לְבַד זֶה לֹא טוֹב, הוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, כִּי עַל חֲטָא פָּגַם הַבְּרִית, "כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר דְּרַכּוּ" וְגו', נֶאמַר (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר רַע בְּעֵינֵי ה'", וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׂהַחֲטָא הַמַּגְנֶה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, וְהוּא תְּמִיד עֲצָבָנִי וּבְכַעַס. וְלָכֵן בַּחוּר רֹק אוֹ בַּחוּרָה רֹקָה, קָשָׁה לָהֶם מְאֹד לְקַבֵּל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְזֶה הֵיזָה הַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל לְהַתְּחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, כְּדֵי לְשַׁמֵּר אֶת הַיְלָדִים.

וְהִנֵּה אָנוּ עֲדִים לְגַדֵּל הַפְּרִיצוֹת שְׂנַעֲשֵׂתָה בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי הַהֶפְקָרוֹת שְׂמַשְׁתּוּלְלָת עַכְשָׁו בַּחוּץ, וְעוֹשֶׂה פְּרִצוֹת בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין מה): אֵין הַיָּצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֵלָא בְּמָה שְׂעֵינֵינוּ רִואוֹת. הַנְּשִׁים הוֹלְכוֹת בְּפְרִיצוֹת נוֹרָאָה, וְזֶה מַה שְׂגוֹרֵם לְנַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל לְפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, וְזֶה מַה שְׂגוֹרֵם, שְׂכָל-כֶּף הַרְבֵּה דָם גִּשְׁפָּף בְּיִשְׂרָאֵל. כִּי כְּשֵׁישׁ גְּלוּי עֲרִיוֹת, אֲזַי לְמִלְאָף הַמַּשְׁחִית נִתְּנָה רְשׁוּת. אֲבָל אָנוּ מְבַקְּשִׁים מִהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא: בְּזָכוֹת יוֹסֵף הַצְּדִיק, שְׂהַלִּילָה הָאוֹשְׁפִיזִין שְׁלוֹ, וּבְזָכוֹת כָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים, שְׂהִיְתָה לָהֶם מִדַּת יוֹסֵף, וּבְפָרֵט בְּזָכוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שְׂזָכָה בְּשִׁלְמוֹת אֶל מִדַּת יוֹסֵף, שְׂהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְרַחֵם כְּבָר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂלֹא יִשְׂפָּף דָּם נְקִי.

אֲבָל אָנוּ מְצַדְּנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְגַדֵּר אֶת הָעֵנָן הַזֶּה. רֵאשִׁית — חֲנוּף הַבְּנִים וְהַבָּנוֹת צָרִיף לֵהִיֹּת בְּרֵאשׁ מְעִינֵינוּ. וְאֵל תִּקְחוּ אֶת זֹאת בְּנֵקֶל, וְאֵל תִּחְשְׁבוּ: הַבֵּן שְׁלִי הוּא מִשְׁהוּ מִיַּחַד, אוּ הַבַּת שְׁלִי מִיַּחַדֶּת בְּמִינָה וְכַדוּמָה, לֹא וְלֹא! בְּנֵקֶל יְכוּלִים לְהִתְקַלְקֵל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

לְזֹאת הָיוּ פְקָחִים, רְאוּ עִם מִי בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם מִתְחַפְּרִים, וּבִרְגַע שֶׁתְּרֹאוּ שֶׁהַבְּנִים וְהַבָּנוֹת יֵשׁ לָהֶם חֲבָרִים אוּ חֲבָרוֹת מְקַלְקְלִים וְכוּ', תִּכְרֹמוּ מִדְּתַפְסִיקוּ אֶת הַמַּגָּע אִתְּם, וְתַעֲמְדוּ עַל דְּבַר זֶה חֲזָק, וְאֵל תִּזְלְזְלוּ בָּזֶה, כִּי אִתְּם עוֹקְרִים אֶת עֵינֵיכֶם, הַיְלָדִים הֵם בְּבַת עֵינֵיכֶם, וְכַפִּי שְׂרוּאִים, אֲשֶׁר אִם רַק גְּרָגֵר עָפָר קָטָן נִכְנָס לְעֵינַי, כְּבָר אָדָם דוֹמֵעַ וְאִינוּ יְכוּל לִרְאוֹת בְּעֵינָיו, כִּף וְיֹתֵר מִכֵּן אִם רַק נִקְדָּה אַחַת נִכְנָסֶת בְּכֵן אוּ בְּבַת מְרוּחַ הַזְּמָן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּפְּמָה נִזְק גּוֹרֶמֶת.

וְלָכֵן אָנִי מְאֹד מִבְקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אִם אִתְּם רוּאִים אֲפִלּוּ רַק יֵלֵד אֶחָד מְקַלְקֵל, אֵל תִּנְיַחוּ אֶת בְּנֵיכֶם לְהִתְחַבֵּר אֲלֵיוּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, אִם אִתְּם רוּאִים בַּת אַחַת מְקַלְקֵלֶת, אֵל תִּתְּנוּ לְבְנוֹתֵיכֶם לְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, וְאֵל תִּקְחוּ דְּבַר זֶה בְּנֵקֶל, כִּי אִתְּם שׁוֹרְפִים אוֹתְם מִמֶּשׁ. וְזוֹ עֲבוּדָה זָרָה שֶׁל מֶלֶךְ, שֶׁהַעֲבִירוּ אֶת הַיְלָדִים דְּרָף הָאֵשׁ. כִּי אִם לֹקְחִים בְּנֵקֶל דְּבַר זֶה, תִּדְעוּ שְׁאִתְּם שׁוֹרְפִים אֶת יְלָדֵיכֶם בְּאֵשׁ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אָנוּ מִתְקַרְבִּים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל-יְדֵי רַבְּנוּ וַ"ל, אֲשֶׁר מִחֲזַקְנוּ, מְעוֹדְדֵנוּ וּמְשַׁמְחֵנוּ, וּמוֹרָה לָנוּ דְרָכִים אִיף לְהִתְחַזֵּק בַּמַּצְבִּים הַכִּי קָשִׁים, אֲשֶׁר אֵינן בֵּית שְׁלֵא תִהְיֶה שָׁם אִיזוֹ צָרָה וְכוּ', אֲבָל הוֹדוֹת הַשְּׂמִחָה שֶׁל רַבְּנוּ וַ"ל, הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וַ"ל, זֶה מָה שְׂמִחָזִיק אוֹתְנוּ, וּמְעוֹדְדֵנוּ לֵהִיֹּת בְּשְׂמִחָה, וּלְשַׂמַּח אֶת הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים.

וְעַקֵּר עֲצַת רַבְּנוּ וַ"ל הִיָּתָה תְּפִלָּה — לְדַבֵּר הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָדָם צָרִיף לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ הַרְבֵּה לְדַבֵּר אֲלֵיוֹ יִתְבַּרֵּךְ. רַבְּנוּ

ו"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צו): אָנִי רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה לָכֶם כָּל הַיּוֹם הַתְּבוּדוֹת, אֲבָל הֵיזוֹת שְׁקֻשָּׁה לְצוּוֹת אֶתְכֶם עַל זֶה, אֲזִי הַלּוֹאֵי שֶׁתְּרַגְּלוּ עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם. וּמָה זֹאת אוֹמֶרֶת לְדַבֵּר כָּל הַיּוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֲלֹא צָרִיף לְהַתְּפַלֵּל שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֲרֵבִית וְחֻצוֹת, צְרִיכִים לָקִים מְצוּוֹת, לְלַמַּד תּוֹרָה, צְרִיכִים לְעֶסֶק בְּמִשָּׁא וּמַתָּן, לְפָרְנֵס אֶת הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, צְרִיכִים לְאָכַל, לְשִׁתוֹת וְלִישֵׁן, וּמָה זֶה, אִם-כֵּן, לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל הַיּוֹם? וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׂרַבִּי יוֹחֲנָן אָמַר (בְּרִכּוֹת כ"א): הַלּוֹא יִתְפַּלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם? אֲלֹא הַפְּנֵה הִיא, שְׂרַבְנוּ ו"ל רָצָה לְהַרְגִילָנוּ, שֶׁתָּמִיד נִדְבַר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִהֲרַגַע שְׁפוֹקֵחִים אֶת הָעֵינַיִם בַּבֶּקֶר, עַד הֲרַגַע שְׁעוֹצְמִים אוֹתָן וְהוֹלְכִים לִישֵׁן, תָּמִיד נִדְבַר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְאִמְצַע נִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית, מְנַחָה וְעֲרֵבִית, וְתַקוּן חֻצוֹת, אֲשֶׁר הֵן תְּפִלוֹת מְסֻדְרוֹת, שֶׁסֻּדְרוּ אֲנָשֵׁי כְּנִסַּת הַגְּדוּלָה, וְאִין זֶה סוֹתֵר לָזֶה שֶׁמִּתְבוּדְדִים וּמְסֻפְּרִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל הָעוֹבֵר עָלֵינוּ, כָּל הַהוֹר רַע שְׁחוֹלֵף בְּמַחְנוּ מִתְּפַלְּלִים וּמְבַקְשִׁים: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תְּצִילֵנִי מִהַהוֹר רַע, מִשְׁמִיעָה רָעָה, מִדְּבוּר מְגַנָּה וְכוּ' וְכוּ', וּמְסֻפְּרִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וּמִתְנוּדִים וּמְבַקְשִׁים שְׂיִצְיִלָנוּ. וְזֶה נִקְרָא שְׂרָצָה רְבֵנוּ ו"ל, שֶׁנִּדְבַר כָּל הַיּוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִתְוֹךְ כֶּף מְקִימִים מְצוּוֹת, לוֹמְדִים תּוֹרָה, בְּתוֹךְ כֶּף אוֹכְלִים וְיֹשְׁנִים וְלוֹמְדִים תּוֹרָה — זֶה רָצָה רְבֵנוּ ו"ל מֵאֲתָנוּ.

וְזוֹ הֵיזָה מִדְּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים עַל יוֹסֵף הַצַּדִּיק (מִדְּרַשׁ פִּנְחוּמָא וַיֵּשֶׁב ח'): יוֹסֵף מִתְּפַלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר שֶׁהִזָּה עוֹשֶׂה, וְהִזָּה אֲדוֹנָיו רוֹאֶה אוֹתוֹ מְלַחֵשׁ בְּפִיו, וְהִזָּה אוֹמֵר לוֹ: מָה אַתָּה אוֹמֵר? וּמְשִׁיב לוֹ: מְבָרַךְ אָנִי לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אוֹמֵר אֲדוֹנָיו: מְבַקֵּשׁ אָנִי לְרְאוֹתוֹ. אָמַר לוֹ יוֹסֵף: הֲרִי חֲמָה שֶׁהִיא אֶחָד מִהַשְּׂמֵשִׁים שְׁלוֹ, וְאִין אַתָּה יְכוּל לְהִסְתַּפֵּל בָּהּ, וְאִיף אַתָּה יְכוּל לְהִסְתַּפֵּל בְּכַבּוּדוֹ? ! אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: חַיִּיךָ, בְּשִׁבִיל כְּבוֹדְךָ, שְׂאֲנִי מִתְגַּלֶּה אֵלָיו; מִפְּנֵי שְׂאֲמַרְתָּ דְבָר כְּזֶה לְמִצְרֵי, אָנִי מִתְגַּלֶּה אֵלָיו. וְהִיכָן מִתְגַּלֶּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִצְרֵי הַמְזוּהָם הַזֶּה, שׁוֹר הַשְּׂבָחִים, קֶצֶב? אֲלֹא כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לט, ג):

"וַיָּרָא אֲדוֹנָיו כִּי הִנֵּה עָמוּ", אוֹמֵר רַש"י: שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו; יוֹסֵף הִצְדִּיק תָּמִיד דִּבֶּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלָכֵן אָנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְאָנוּ לוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אָנוּ מִתְאַחֲדִים יַחַד. וְאַבְקֵשׁ אֶת כְּלַכְּם, אֵל תְּהִי בְּטָלְנִים! תִּדְבְּרוּ עִם כָּלֶם רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינן לָנוּ דְבוּרִים אַחֲרֵים רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּדְבְּרוּ עִם נְשׁוּתֵיכֶם וְעִם יְלָדֵיכֶם רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּדְבְּרוּ עִם הַשְּׂכָנִים וְעִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי עֲכָשׁוּ מְכַרְחִים לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְזֶה יִצְיָלְנוּ מִפָּנֵם הַבְּרִית. וְזוֹ הִיְתָה מִדְּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁהִלְיָה זֶהוּ הָאוֹשְׁפִיזִין שְׁלוֹ. וְזוֹ הִיְתָה מִדְּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁזָּכָה לְקִיּמָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שְׁאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ.

לְזֹאת אֲגִיד לָכֶם, לָמָּה הִישְׁמַעְאֲלִים הוֹצִיאוּ אֶת כָּל זְמַמָּם עַל קָבֵר יוֹסֵף? כִּי יִשְׁמַעְאֵל וְעָשׂוּ מִפְּחָדִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁהֵנָּה זְכוּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף תִּגָּן עַל עִם יִשְׂרָאֵל, וְכָלֶם יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה. אָבֵל לֹא יוֹעִיל לָהֶם כָּבֵר. עַל-כֵּן אֲבַקֵּשְׁכֶם, אֶת כְּלַכְּם, הֲבָה וְנִלְמַד מֵה קָרָה עִם יוֹסֵף.

יוֹסֵף הִצְדִּיק — אָחִיו שָׁנְאוּ אוֹתוֹ, עַד כְּדֵי כֶּף, שֶׁהִשְׁנְאָה גְרָמָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ לְמִצְרַיִם, וְסָבְלוּ סָבֵל גְּדוֹל. כָּל גְּלוֹת מִצְרַיִם נִתְגַּלְגְּלָה רַק עַל-יְדֵי הָאֲחִים שֶׁשָׁנְאוּ אֶת יוֹסֵף. וְדִבֶּר זֶה עָלֵינוּ לְהַבִּין הֵיטֵב, וּבְכַרְט בְּחַג הַסְּכּוֹת, שֶׁנִּקְרָא סֶכָּה שְׁלָמָה, סִכַּת שְׁלוֹם, נִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב לָמָּה שָׁנְאָה יְכוּלָה לְהַבִּיא. כְּשֶׁאֶחָד שׁוֹנֵא אֶת זוּלָתוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, תִּרְאוּ מַה יְכוּלוֹת לְהִיֹּת הַתּוֹצְאוֹת, שְׁאֲחִים יִרְצוּ לְהַרְגֵּ אֶת אַחֵיהֶם, וְאֵם לֹא מִצְּלִיחִים, מִשְׁלִיכִים אוֹתוֹ לְבוּר וּמוֹכְרִים אוֹתוֹ. רְאוּ מַה הַגְּלוֹת שָׁנְאוּ שְׂרוּיִים בָּהּ, כָּל הַצָּרוֹת בָּאוֹת לָנוּ רַק מִחֲמַת שָׁנְאוֹ שׁוֹנְאִים זֶה אֶת זֶה, וְאִין אַחֲדוֹת וְאִין אַהֲבָה, כָּל אֶחָד מִמֶּרְמֵר עַל זוּלָתוֹ, כְּאֵלוֹ הֵהוּא עָשָׂה לוֹ מִשְׁהוֹ, בְּמִקּוֹם לְחֻשְׁבִּ: הֵלֹא חֲטָאֲתִי בְּפָנֵם הַבְּרִית, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא לִי כְּלָב שִׁינְבַח עָלַי; וְכִמּוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג'), שֶׁהַעֲזִי פָּנִים הֵם הַכְּלָבִים הַנוֹשְׁכִים אֶת בְּגֵי-אָדָם. וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיה נו, יא):

”וְהַכְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ”, אִם יֵשׁ צֶעֶר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ מִמִּישָׁהוּ שֶׁהוּא חֲצוּף כְּכֹל, כְּמֵאֲמָרָם ו”ל (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה מֵב, סִימָן ט”): כְּכֹל חֲצוּף שִׁבְחִית; אִזּוּ בָּאוּ נִשׁוּב בְּתִשׁוּבָהּ. וּבְאֵמַת כָּל הַגְּלוּת שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ לְמִצְרַיִם הִיָּתָה רַק מִחֲמַת שִׁשָּׁנָאוּ אֶת יוֹסֵף, וַיֵּרְאוּ וַהֲתַבּוֹנְנוּ אֶל מֶה שֶׁנֶּאֱמָר יְכוּלָה לְהִבְיֵא. לָמָּה לֹא נִלְמַד לְקַח הַלֵּילָה, שֶׁהוּא הָאוֹשְׁפִיזִין שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, מֶה גִּוְרַמַת שֶׁנֶּאֱמָר.

וְהִנֵּה כֻלָּם מְדַבְּרִים מֵהַכֵּל, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ מְדַבֵּר מִגְּקֵדָה זֹו שֶׁל שֶׁנֶּאֱמָר וְגִזְעֵנוֹת, שֶׁאִישׁ שׁוֹנֵא אֶת רַעְהוּ, וְהִבָּה לֹא נִרְמָה אֶת עֲצָמָנוּ. וְאִם צְרִיכִים לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אָנוּ צְרִיכִים לְהִיֹּת הִרְאֵשׁוֹנִים. כִּי רַבְּנֵנוּ ו”ל הוּא הַמְּגַלָּה אֶת הָאֲמוּנָה, הוּא הַמְּגַלָּה לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם נִמְצְאִים בֵּין אֲנָשָׁיו כְּאֵלוֹ הַשׁוֹנְאִים אִישׁ אֶת רַעְהוּ, בְּוִדָּאֵי אֵין לָהֶם שׁוֹם שִׁיכוֹת לְרַבְּנֵנוּ ו”ל, וְאֶפְלוּ שְׁקוֹרְאִים אֶת עֲצָמָם עַל שְׁמוֹ, אִם יֵשׁ גִּזְעֵנוֹת בֵּינֵיהֶם, שֶׁם לֹא נִמְצָא רַבְּנֵנוּ ו”ל, כִּי הִיסוּד אֶצֶל רַבְּנֵנוּ ו”ל — לְאֶהֱבֵב אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה לְהִשִּׁיב אֶת כֻּלָּם בְּתִשׁוּבָהּ.

וְהִנֵּה אָנוּ רוֹאִים בַּחֲדָשׁ הָאֲחֵרוֹן, אִיזוֹ פֶּרְסֻמַת יֵשׁ לְרַבְּנֵנוּ ו”ל, אִיזוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת יֵשׁ לְדַבֵּר רַבְּנֵנוּ ו”ל, אֲשֶׁר לֹא נִמְצָא כְּזֹאת מֵעוֹלָם. וְלָכֵן רֵאשִׁית, עֲלִינוּ לְשַׁרְשׁ אֶת הַקְּנָאָה וְהַשֶּׁנֶּאֱמָר מִלְּבָנוּ. וְאֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּמַחְנֵנוּ לֹא תִהְיֶה קְנָאָה וְשֶׁנֶּאֱמָר. וְאִם מִישָׁהוּ אִינוֹ מְסַגֵּל לָזֶה — שְׁיִלֵּף לְמָקוֹם אַחֵר. הֲלֹא רַבְּנֵנוּ ו”ל אָמַר (חֵי-מוֹהֲרֵן, סִימָן שִׁיט): אֲעֻשֶׂה מִכֶּם כְּתוֹת כְּתוֹת, וּבְבִרְסָלָב יִשְׁנֶן כְּתָה כְּזוֹ וְכֹו, כָּל מִינֵי כְּתוֹת, הַהֲכָרַח לְהַכְרִיז וּלְהוֹדִיעַ: בְּכְתָה שְׁלָנוּ לּוֹמְדִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְגַלוּת וּלְפִרְסָם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִיֹּת שְׁמַח, לְקַרֵּב יְהוּדִים, לְהַפִּיץ אֶת אֹור רַבְּנֵנוּ ו”ל, זֹו הַכְּתָה שְׁלָנוּ! אָנוּ נִמְלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אֹור רַבְּנֵנוּ ו”ל, וְלֹא יוֹעִיל לְשׁוֹם כְּכֹל שִׁינְבַח עֲלִינוּ, אִינְנִי מִתְּפַעֵל מִשׁוֹם דְּבָר! כִּף אֲנִי מְלַמֵּד בְּכְתָה שְׁלִי, בְּד’ אֲמוֹת שְׁלִי, שֶׁזֶה הִד’ אֲמוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו”ל, כְּמוֹ שֶׁאֹמַר רַבְּנֵנוּ ו”ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א’, סִימָן נט), שֶׁהַצַּדִּיק בּוֹנֵה ”הֵיכַל-הַקְּדוּשׁ”, וְזֶה ”הֵיכַל-הַקְּדוּשׁ” שְׁלָנוּ! וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ — כָּל מִי שֶׁשִּׁיף אֲלֵינוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם חֶלֶק בְּגִזְעֵנוֹת! אֶצְלָנוּ מְאֻחָדִים

כֵּלָם: אֲשֶׁכְּנֹזִים וְסִפְרָדִים, אֵין אֲצִלְנוּ אִפְלִיּוֹת, אֲצִלְנוּ מִתְּפַלְלִים כָּל הַנְּסֻחָאוֹת בְּתוֹךְ בֵּית-הַכְּנֶסֶת שְׁלָנוּ, כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ.

לְזוֹת אֲבִקְשְׁכֶם מְאֹד, נָא וְנָא רְאוּ שְׁבַחְדָּר וּבִכְפֹּתָה שְׁלָנוּ, תִּהְיֶה אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה, וּמִי שְׂאִינוּ יִכּוֹל לַעֲמֹד בְּזָה, יַעֲשֶׂה לִי טוֹבָה וְיִלְךְ. אִם אַתֶּם זֹכְרִים, לְפָנַי תִּקְיַעַת שׁוֹפָר בְּקִשְׁתֵּי מִכְּלָם: מִי שְׂיִשׁ לוֹ אִיזוּ שְׁנָאָה וְקִנְאָה בְּלֵב עַל זֹלָתוֹ, שְׂיַעֲזֹב אֶת הַמָּקוֹם, יִשְׁנֶם עוֹד מִנְיָנִים, אִם אַתָּה שׁוֹנֵא אִיזָה יְהוּדִי — תִּצָּא מִכָּאן. אֲצִלִּי אוֹהֲבִים כָּל יְהוּדֵי וְיִהוּדֵי, אֲצִלִּי כָּל הַמְּפֻלְגוֹת זֶהוּ שְׁקָר אַחַד גְּדוֹל! זֶהוּ דוֹר הַהִפְלָגָה. לֹא אָנוּחַ וְלֹא אֲשַׁקֵּט עַד שְׂאֲמִילָא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אֲלָקוֹת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לִי אֶת הַחַיִּים. וְכֹאֲשֶׁר אֲצִטְרֵךְ לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, אֲנִיחַ תְּלַמִּידִים שְׂיִמְשִׁיכוּ בְּדָבָר זֶה.

וְזוֹ הַצְּנוּאָה שְׁלִי: אֲנִי רוֹצֵה שְׁכָּל תְּלַמִּיד מִ"הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ" יִדְבֵּר תְּמִיד מֵאֲלָקוֹת, וְיִדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיַפִּיץ אֶת הַסִּפְרִים הַקְּדוֹשִׁים. כִּי מָה הֵם אֵלּוּ הַסִּפְרִים שְׂזַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַדְפִּיס? כִּי קִבְּלָתִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה עֲלִבּוֹנוֹת, בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים, אֲזִי נִתֵּן לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּנָה — פְּרוּשׁ עַל "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", עַל "סִפְרוּי-מַעֲשִׂיּוֹת", עַל "סִפְרֵי הַמִּדּוֹת", עַל תּוֹרָה וּמוֹעֲדִים וְאַגְדוֹת חַז"ל, עַל סִדּוּר, הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח, וְעוֹד הַרְבֵּה סִפְרִים, שְׂמִפְרָשִׁים אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּלִשׁוֹן עִמְמִית, שְׂכָלָם יִכְלוּ לְהִבִּין דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכֶּם בְּלִשׁוֹן צְנוּאָה: תִּמְשִׁיכוּ רַק בְּזָה — לְהַדְפִּיס אֶת הַסִּפְרִים, וְעוֹד פַּעַם לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס, וְלְהַפִּיעַם בְּכָל חֻלְקֵי הָעוֹלָם! [וְאֵין זְכוֹת יוֹצְרִים עַל הַסִּפְרִים שְׁלִי, אֵין כָּל הַזְּכוּיוֹת שְׂמורוֹת, כָּל הַרוֹצֵה לְהַדְפִּיסָם — שְׂיִדְפִּיסָם]. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ קֶרֶן הַדְּפָסָה "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", אֲשֶׁרִי מִי שְׂיַעֲזֹר לָזֶה, בְּקֶרֶן הַזֶּה הַדְּפָסְנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַכְלִית הַיְפִי: "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", "סִפְרוּי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי הַמִּדּוֹת", "שִׁיחוֹת-הַר"ן" וְ"חַיֵּי-מוֹהֲר"ן", וְעַתָּה אָנוּ בְּאֲמָצַע לְהַדְפִּיס כָּל סִדְרַת "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְצִרְיָכִים לְצֵאת עוֹד כְּשִׁבְעָה פְּרָכִים. אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִשׁ לוֹ חֻלְק בְּזָה שְׂיִגְמֵר הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֲלֵא עַל-יְדֵי דְּבָרֵי מוֹהֲרַנְת"ן ז"ל.

והנה הקדוש-ברוך-הוא זכנו, שְׁקֵרן הַדְּפָסָה "היכל-הקדש" לפני ראש השנה כבר הדפיס בְּרַךְ אֶחָד מ"שפת הנחל", פרוש על ה"לקויטי-מוהר"ן, וְעַכְשָׁו מְכִינִים אֶת הַבְּרַךְ הַשְּׁנִי. רְצִיתִי מְאֹד שְׁכַל אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יַעֲזֹרוּ, וּמִי שְׁיִכּוֹל לְהוֹסִיף עוֹד וְעוֹד הוֹרְאוֹת קָבַע — אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חִלְקוּ! כִּי אֲנָשִׁים צְמֵאִים לְסִפְרִים אֱלוֹ, לְחוֹכְרוֹת אֱלוֹ, וְזֶה גַם יַעֲזֹר לְקֵרְן הַדְּפָסָה "היכל-הקדש", וְגַם יִקְבְּלוּ אֶת הַסִּפְרִים בְּחֵנֶם, בְּכָל חֹדֶשׁ נִשְׁלַח לָהֶם אֶת הַסִּפְרִים שְׁיִצְאוּ בְּאוֹתוֹ חֹדֶשׁ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, בְּכָל חֹדֶשׁ יוֹצֵאִים סִפְרִים רַבִּים, וְהַצְמָאוֹן עֲזוּ, וְאִין לְהַשִּׁיגֵם. בְּרַגְעַ שְׁנֹדְפָסִים כַּמָּה אֲלֵפֵי סִפְרִים כָּבֵד אוֹזְלִים. הִנֵּה מִכָּל הַמַּהְדוּרָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל "שפת הנחל" — לֹא נוֹתֵר אֶחָד, וּכְבָר מְדַפְסִים שׁוֹב.

והנה מדפיסים את הסדור "עת רצון" — הן לאשכנזים והן לספרדים, עם הסכמות נפלאות, וזהו סדור מיחד במינו, שאפלו מי שאבד חשקו להתפלל, רק יעבר על הפרוש הזה, ומעצמו יתחיל להתפלל, ולכן אשרי האדם שזוכה לתן צדקה תמיד על הדפסת ספרי רבנו ז"ל. ומי מדפיס עוד ספרים כל-כך יפים בקרן הדפסה "היכל-הקדש"?

אבל ההכרח לי לומר לכם ולחזר על זה פעם אחר פעם: הנפתה שְׁלָנוּ הִיא בְּבַחֲיַנַת הַקּוֹמָנָדוּ, הוֹלְכִים בְּחִזִּית הָרֵאשׁוֹנָה, וְאִינָם מְפַחְדִים מֵאֵף אֶחָד, נִכְנָסִים בְּתוֹךְ הָאוֹיֵב, וּמְפִיִצִים אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל. וְאֵל תַּחְלָשׁוּ כְּרַגְעַ, כִּי כָּל אֱלוֹ שְׁבָאוּ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהִיוּ קְרוֹב לְשָׁנִים-עֶשֶׂר אֶלְף אִישׁ, מִי גָרַם לָזֶה? אַתֶּם מְפִיִצִים יְקָרִים! שֶׁהַפְצַתֶם כָּל-כַּף הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְנַעֲשֶׂתָה תַעֲמוּלָה גְדוֹלָה, עַד שֶׁהִבַּאתֶם כָּל-כַּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים. כִּי כַּף נַעֲשֶׂה בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל — אֶחָד מְעוֹרֵר אֶת זוּלְתוֹ, וְזוּלְתוֹ אֶת זוּלְתוֹ, עַד שְׁנַעֲשִׂית פְּרִסְמַת גְּדוֹלָה. לְסִמְ"ךְ-מ"ם לֹא יוֹעִיל מְאוּמָה! אָנוּ נַעֲשֶׂה כָּל אֲשֶׁר בִּיכְלָתָנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל אִינוּ מְצַמְצֵם בְּשׁוּם מְקוֹם מְסִים, אֲלֹא הוּא מַתְּנָה לְכָלל יִשְׂרָאֵל, וְאֵף אֶחָד לֹא יִשְׁטָה בְּכֶם.

וְשׁוֹב אֲבָקֶשׁ, שֶׁבִּפְתָּה שְׁלֵנוּ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" לֹא יִמָּצֵא שׁוֹם אַחַד הַשׁוֹנֵא אֶת זִוְלָתוֹ. וְאִם יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לַעֲמֹד בְּזֶה, יִשְׁנֶן עוֹד כַּתוּת, שְׁיִלֵּךְ לְשֵׁם, וַיִּזְכֶּה אוֹתָם עִם הַגְּזֻעָנוֹת שְׁלוֹ וְהַשְׁנֵאָה שֶׁמִּבְעֵבֶעַת בְּקִרְבּוֹ וְהַדְּעוֹת הַכּוֹזְכוֹת שְׁלוֹ. וְאִנִּי חוֹזֵר עַל זֶה שׁוֹב וּמִנִּיחַ צְוֵאָה, כִּי אִינִי יוֹדֵעַ אִימְתִי אֵצֶא מִזֶּה הָעוֹלָם: "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, אֲנוּ נֶאֱמָנִים לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲנוּ לוֹמְדִים סֵדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִין אֶצְלָנוּ קוֹנֵצִים! כָּל שִׂיחָה מִה"שִׁיחוֹת-הַר"ן — זֶהוּ זֶה! לֹא יַעֲזוֹר לְאָף אַחַד, וְכֵן הַשִּׁיחוֹת בְּ"חֵי-מוֹהַר"ן, אֵלוֹ הַשִּׁיחוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִמוֹהַרנ"ת ז"ל, וְעַלֵּינוּ לְצִיְתָן! וְאֵל יֹאמֶר פְּלוֹנִי: לֹא, אֵיזָה זְקֵן עִם גִּבְנַת אָמַר שֶׁלֹּא לְלַמֵּד כֶּךָ וְכוּ', הֲלֹא אוֹתוֹ זְקֵן אִינוּ יוֹתֵר מִהַיֵּצֵר הָרַע שֶׁנִּקְרָא זְקֵן וְכִסִּיל'. וְאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהַיֵּצֵר הָרַע מְאֹד מִפְּחַד מִלְמוּד תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה שׁוֹבֵרֵת אוֹתוֹ. לְכֵן מִתְּלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, הָעֵקֶר לֹא לְלַמֵּד תּוֹרָה.

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! מָה אֲתַכֶּם?! תְּלַמְדוּ בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י עִם הַתַּרְגוּם, לְסִיִּים בְּכֹל שְׁבוּעַת אֶת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם, לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם מִשְׁנֵיּוֹת פָּרָק אַחַד, שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה וְכוּ', כְּכֹל יְכַלְתְּכֶם, וְכֵן דָּף גְּמָרָא אוֹ שְׁנַיִם וְכוּ', וְכֵן שְׁלַחַן עָרוּף כְּסִדְרָן כְּפִי יְכַלְתְּכֶם — סִימָן, שְׁנַיִם, חֲמֵשׁה סִימָנִים וְכוּ'. זֶה מִה שִׁישְׂאָר מִכֶּם. כְּמוֹ שְׁאוֹמֵר הַתַּנָּא הַקֹּדֶשׁ רַבִּי יוֹסִי בֶּן קִסְמָא (אֲבוֹת ו, י): אִין מְלוּיִים לוֹ לְאָדָם לֹא כְּסוּף וְלֹא זֶהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד; תְּדַבְּרוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֶה מִה שְׁאָמַר אֱלֹהֵי הַנְּבִיא (תַּנָּא דְּבִי אֱלֹהֵי, פָּרָק טו): לְפִי שְׁכַל הַמְּרַבָּה שִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת, הֵם הַמְּלוּיִים אוֹתוֹ עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; זֶה מִה שְׁמְלוּהָ אֶת הָאָדָם לְנֻצָח, רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה. וְדַבֵּר זֶה לוֹמְדִים בְּפִתָּה שְׁלֵנוּ: "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְאִינִי מַעֲנִין שֶׁיִּכְנָסוּ שׁוֹעֲלִים קְטַנִּים מִחֻבְלֵי כְּרָמִים. וְעַל זֶה צוֹעֲקִים בְּהוֹשְׁעָנָא רַבָּה: "הוֹשְׁעָנָא כְּרָם מִתְּלַעַת הוֹשְׁעָנָא"; שֶׁלֹּא יִרְחָשׁוּ בְּכַרְמֵנוּ תּוֹלְעִים שִׁיחֲלִישׁוּ דַעֲתְכֶם.

וְעַל כָּלֵם אֲבָקֶשְׁכֶּם, תִּשְׁמְרוּ עַל יְלַדְיְכֶם, כִּי הַיְלָדִים הֵם בְּבַת עֵינֵיכֶם, אֵל תִּתְּנוּ שֶׁהֵם יִתְחַבְּרוּ עִם יְלָדִים רְעִים, אֵל תִּתְּנוּ שֶׁבְּנוֹתְיְכֶם

תתחברנה לתברות מקלקלות, היום התפשט גאוף, סמים, אלימות, למה לכם את זאת? ! ואל תאמרו שאין לכם זמן, פי בנפשכם הוא. וכי אתם מפקירים את ילדיכם שיפלו בים הסוער? ! עתה זה הנסיון הקשה ביותר — לגדל ילדים, אף אחד בעולם איננו בטוח מה יהיה עם בנו או בתו, אוי להורים שיצטרכו למרט שערות ראשם, שהבן או הבת נהרסו ונרדו מהדרך. אל תעוף בשמים, אל תעצם עינים, אל תנפנף בידים, אלא יהא מנח כל הראש והמח והחוישים שלך בחנוף ילדיך, תחנך יותר טוב את ילדיך, וזה נקרא שאתה עף בשמים, אבל כל מיני דמיונות — לסגר עינים ולעוף וכו', זה הזיות בעלמא.

אנו יודעים, שמוהרנ"ת ו"ל מסר נפשו בעבור חנוף ילדיו. ונרדפו היתה לילך לישן מקדם, אבל קדם שהלך לישן, המתין לילדיו במסירות נפש הכי גדולה, שישובו מהחדר, ורצה לראות שהם נוטלים ידים, ומברכים ברפת-המזון בדרך ארץ, וקוראים קריאת שמע על המטה. ואמר, שעבודת חנוף הילדים, היתה אצלו חשובה כעבודת תקון חצות. ואף שהיתה אצל רבנו ו"ל עבודת תקון חצות קדש קדשים, ואצל מוהרנ"ת ו"ל היתה תקון חצות עבודה קדושה מאד, אף-על-פי-כן אמר, שחנוף ילדים חשוב אצלו כתקון חצות, כל-כך שמר עליהם.

וכן מוהרנ"ת ו"ל היתה מכניס אורחים גדול מאד. עם ישראל תמיד היתה להם המדה הזו של הכנסת אורחים, באו אורחים לבית-הכנסת, כל אחד תפס אורח, ומוהרנ"ת ו"ל חפה לאורח האחרון, הינו אותו אחד שהיה בזוי ומבזה, לבוש קרוע ובלוי, ואף אחד לא הזמינו, אותו הזמין מוהרנ"ת ו"ל. ופעם לקח אורח שגנף ממנו ריח רע, לבש בגדים מטנפים, ריר גזל על זקנו וכו', והיה מעורר שאט נפש לעמד על ידו, ורבנו של מוהרנ"ת ו"ל — ר' יצחק, לא רצה לשבת לידו. ומוהרנ"ת ו"ל סטר על לחיו, שיאות לשבת במקומו ליד האורח וכו', והיות שמוהרנ"ת ו"ל ספר כל אשר ענינו לרבנו ו"ל, אזי ספר לו את הספור הזה, שהיה אורח בזוי, שעורר שאט נפש וכו', ורבנו לא רצה לשבת לידו וסטר לו.

וְחָשַׁב שְׂרַבְנוּ וְ"ל יַעֲוֹדְדוּ בָּזֶה, עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבְנוּ וְ"ל: יֵלֵד, מִכֵּים
 אוֹתוֹ? וְאָנִי רוֹצֶה שְׁבֹאֲמַת תִּקַּח אוֹרַח טוֹב, שְׁתּוּכַל לְדַבֵּר עִמּוֹ
 דְּבוּרֵי אָמוּנָה. וּמָה אָנוּ לְמַדִּים מְשִׁיחָה זֶה? שְׂרַבְנוּ וְ"ל הִקְפִּיד מְאֹד
 קִדְּם לְשֹׁמֵר עַל יְלָדֵינוּ, וְלֹא לְהַזְמִין אוֹרַח בְּזוּי הַבֵּיתָה, שֶׁהֵילֵד יִבְרַח
 לְבַחוּץ וְכוּ', אֲלָא קִדְּם לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים, שֶׁהֵם יֵשְׁבוּ בְּשִׁלְחָן, וְלֹא
 לְהַכּוֹתָם וְכוּ'. וְלִהְיֵא אֹרַח שְׁיִכּוּלִים לְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבָרֵי אָמוּנָה וְיִרְאֵת
 שְׂמִים. לְמַדִּים מִכָּל זֶה מַהִי דַעַת רַבְנוּ וְ"ל, וּמָה רוֹצֶה מְאֲתָנוּ.

פַּעַם אַחַת בָּא אֵיזָה אָדָם וְנִכְנַס לִישִׁיבְתִי, וְגָרַם בְּטוֹל תּוֹרָה
 לְבַחוּרִים, הֵלֶךְ בְּכוֹבֵעַ קְרוּעַ, בְּבִגְדִים בְּלוּיִים וְכוּ', וְנוֹזַל רִיר מִפִּיו
 וְכוּ', וּבִקְשָׁתִיו שִׁילַף מִפֶּה תִּכְף־וּמִיד. וְהֵלֶךְ. שָׁאֵלוּ אוֹתִי הַבַּחוּרִים
 אַחֲרֵי־כֵן: אוּלֵי הִיָּה זֶה אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא? עֲנִיתִי לָהֶם: אִם הִקְדוּשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לְהִרְאוֹתֵנִי אֶת אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא, יִרְאֵנִי אוֹתוֹ לְבוֹשׁ
 בְּבִגְדִים מְסֻדָּרִים, נְאִים וְנִקִּים.

וְזֹאת אָנִי רוֹצֶה לְהַבְהִיר הַיֵּטֵב לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: בְּד' אַמּוֹת
 שְׁלָנוּ "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד שְׁלֹא יִכְנַס שׁוֹם מְשַׁעַע
 וְתַמְהוּנֵי בְּבִלּוּי סְחָבוֹת, מְסַמָּם וְכוּ', אֵין זֶה עֲנִין שְׁלָנוּ. אָנוּ אֵינְנוּ
 הַמְּקוֹם לְגַמְלַת סַמִּים. וְאָנִי כּוֹפֵל וְחוֹזֵר עַל זֶה: בְּשׁוֹם אִפֵּן אֵינְנִי
 רוֹצֶה, שְׁבִד' אַמּוֹת שְׁלָנוּ, בְּכַתַּת "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" יִהְיוּ מְסַמָּמִים, אֲרַחֲי
 פְּרַחֲי, שִׁילְכוּ לְכַתוֹת אַחֲרוֹת, בְּפִתָּה שְׁלָנוּ לֹא יִהְיֶה כְּזֹאת בְּשׁוֹם
 פְּנִים וְאִפֵּן! אֲצַלְנוּ שׁוֹמְרִים עַל חֲנוּךְ הַיְלָדִים מִכָּל מְשַׁמֵּר. אִם יֵשׁ
 בֵּן אוּ בַת מְקַלְקָלִים, תִּשְׁמְרוּ מְרַחֵק מֵהֶם, וְאֵל תִּהְיוּ תְּמִימִים. אֵין
 לָנוּ אֲלָא דְּבָרֵי רַבְנוּ וְ"ל! אָנוּ תְּלַמִּידֵי רַבְנוּ וְ"ל! אֵין לָנוּ כְּלוּם
 בְּעוֹלָם רַק אֶת רַבְנוּ וְ"ל! הוּא נוֹתֵן לָנוּ דַעַת וְשִׁכְל, וּמְגַלֶּה לָנוּ אֵיךְ
 לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמְעוֹדֵד וּמְחַזֵּק וּמְשַׁמֵּחַ אוֹתָנוּ.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! עֲתָה בְּלִילָה שֶׁל
 הַאוֹשְׁפִיזָא שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, הִבֵּה נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ אֲהָבָה וְאַחֲדוּת,
 שְׂזָה יִהְיֶה הַתְּקוּן שֶׁל הַשְּׁנֵאָה שְׁשֵׁנָאוּ אֶת יוֹסֵף, אֲשֶׁר גָּרַם לָכֵן,
 שֶׁהִשְׁמַעְאֵלִים, יִמַּח שְׁמֵם וְזַכָּרָם, יִהְרָסוּ אֶת קְבָרוֹ, אֲבָל בְּוַדַּאי לֹא
 יִכְלוּ לַעַז בְּיוֹסֵף. וּבְזַכּוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק, נִזְכָּה לְהַגְאֵל, וּכְמוֹ שֶׁהִגְאֵלָה

הַרְאֵנוּהָ הַיְתָה בְּזָכוֹת יוֹסֵף, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ שׁוּחַר טוֹב קִיד): הַיָּם רָאָה וַיָּנֶס, מָה רָאָה? אַרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף. כִּף הַגְּאֹלָה הָאֲחֵרוֹנָה תִּהְיֶה בְּזָכוֹת יוֹסֵף. יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֹזֶפֶת כָּבֵר לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּגִלּוֹי שְׂכִינָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, וּבִרְכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז פה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּיַבֵּנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

חֲסִידֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַנְחֵנוּ אוֹחֲזִים כָּבֵר בְּיוֹם הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, יוֹם חֲלֻקַּת הַפִּתְקָאוֹת, וּבּוֹדָאֵי יִהְיֶה לְכֹל אֶחָד וְאַחַת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים פִּתְקָא טָבָא, וְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

בְּיוֹם הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֲמַרְתִּי לְבוֹא אֲלֵיכֶם בְּשׁוּרוֹתַיִם אֱלוֹ.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁהַגְעֵנוּ לְמָה שְׁהַגְעֵנוּ, וְהַקְּמֵנוּ קְהֵלָה יְפָה מְאֹד מְאֹד, שְׁאִין לָנוּ לְהַתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם קְהֵלָה בְּעוֹלָם, הֵן הָאֲחֵרוֹת וְהָאֲהָבָה שְׁבִינֵינוּ, וְהֵן הַחֲנוּף, שְׁבַמְסִירוֹת נֶפֶשׁ אֲנַחְנוּ מִחֲנֻכִּים אֶת הַיְלָדִים בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים לַחֲתוּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, לְמַעַן לֹא יִדְעוּ מָה זֶה חֲטָא.

אַנָּא, אָנִי מְבַקֵּשׁ מִכָּל אֶחָד וְאַחַת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּעֲזְרוּ לִי בְּמָה שְׁאַתֶּם רַק יְכוּלִים לַעֲזֹר, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְפַתַח אֶת הַקְּהֵלָה בְּיִתֵּר שְׁאֵת וּבְיִתֵּר עֹז, שְׁהַשְׁנָה הַזֹּאת תִּהְיֶה לָנוּ שָׁנָה פּוֹרְיָה בְּקְהֵלָה.

אָנִי מַצִּיעַ לְכֹל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁהַשְׁנָה תַּעֲשׂוּ אֶת הַהַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת בְּרַחֲבַת "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", עִם תְּזַמְרַת וּבְצַנִּיעוֹת,

וְתִשְׁמַחוּ מְאֹד עַל נַעַם חִלְקֵיכֶם, עַל אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם חִלְקֵיכֶם וְגוֹרְלֵיכֶם,
וְזָכִיתֶם כָּלְכֶם לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא.

אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים לְהִתְעַרֵב בְּכָלֵל עִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ,
הוּא מִמִּילָא יִפֹּל נִפְיֵלָה אַחַר נִפְיֵלָה, לֹא כְּדַאי לָנוּ לְגִשֵׁת שְׁמָה,
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְאַחַד יַחַד, וְלַעֲשׂוֹת אֶצְלָנוּ שְׁמִיחַת הַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת,
וְרַק לְחַשֵּׁב אֶת טוֹבַת קְהֵלְתָנוּ וְאֶת טוֹבַת יְלָדֵינוּ, וְזֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת
בְּרֹאשׁ מַעֲיָנָנוּ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאַחַת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּלִי
יּוֹצֵא מִן הַכָּלָל, שְׂאֵל תִּכְנָסוּ בְּדִין וּדְבָרִים וּבּוֹכּוּחִים עִם אֲנִשֵׁי
הַמְּקוֹם, בְּעֵנִינִים הַקּוֹרִים בְּמוֹשָׁבָה, זֶה לֹא יָבִיא לָנוּ תוֹעֵלָת כָּל אֱלוֹ
הַבּוֹכּוּחִים וְכוּ', אַתֶּם צְרִיכִים רַק לַעֲנוֹת לְכֻלָּם מְלִים אֱלוֹ: "לָנוּ יֵשׁ
מִנְהִיג, וּמָה שֶׁהוּא יְחֻלִּיט — כֶּף נַעֲשֶׂה"; וְזֶה יִכְנִיס חֲשִׁיבוֹת גְּדוֹלָה
בֵּין תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, שִׁירָאוּ שְׂאֲנַחְנוּ מְאַחֲדִים, וְיֵשׁ לָנוּ אֲמוּנַת
חֲכָמִים, וְכֶף נַצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּלְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְּרַבְּכֶם, וְיִהְיֶה לְכֶם אֶף טוֹב
כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְכֶם חַג שְׂמִיחַ וּפְתִיקָא טַבָּא...

כז פו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הַוּשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. וְאֲנִי מְאֹד הַמוֹם מֵהַצַּעַד שֶׁלָּךְ, שְׂאֵת
מִתְחַמֶּקֶת מֵעֲבוּדְתֶךָ וְכוּ', לְאַחַר שֶׁכָּבַר לְקַחְתָּ שְׁנֵי שְׁלִישׁ מֵהַכֶּסֶף,
זֹאת אוֹמְרַת אֲלֵפִים דוֹלָר, וְעַדִּין לֹא עָשִׂית אֲפֵלוּ חֲצִי עֲבוּדָה.

לְדַעֲתִי, תַחֲשָׁבִי פְעָמִים עַל הַצַּעַד שֶׁלָּךְ, כְּסֵף לְקַחְתִּי, וְעִבּוּדָה לֹא עֲשִׂיתִי. אֲנִי מְקַנְהָ שֶׁתַּחֲזִירִי לְעִבּוּדְתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

כז פז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

קִבְּלֹתִי הַיּוֹם מִכְּתָב רְצוּף פֶּה שֶׁל ... וְאֲנִי שׁוֹלַח לָהּ חֲזָרָה מִכְּתָב, וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁתַּעֲבִירוּ אוֹתוֹ אֵלַיָּהּ. זֶה חֲצֵפָה גְּדוּלָה מִמֶּנָּה, שֶׁלִּקְחָה שְׁנֵי שְׁלִישׁ, וְעַדִּין לֹא עָשְׂתָה אֶפְלוּ חֲצִי עִבּוּדָה וּבְרָחָה, יִשְׁלַם לָהּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּגִמּוּלָה.

מָה אִמַּר לָכֶם! אֲנִי רוֹצֵה שֶׁרַק שְׁנֵיכֶם תִּהְיוּ בְּנֵהוּל הָאוּלָם שְׁמֻחוֹת, כִּי אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שֶׁתִּהְיֶה לָאֵל, הָעֶזְרַת נָשִׁים כָּל-כָּף מְסֻדֶּרֶת זֶה רַק בְּזִכּוֹתְכֶם, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהָאוּלָם שְׁמֻחוֹת יִהְיֶה תַּחַת נֵהוּל שְׁלָכֶם בְּלִבְד, וְאֲנִי עוֹמֵד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם גַּם פְּרִנְסָה מְזָה, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֵה שִׁיִּהְיֶה בְּחֻנָּם, עוֹד נִדְבַר אֶת הַפְּרָטִים, אָבֵל אֵל תִּפְחָדוּ מֵאֵף אָחָד, תַּעֲמְדוּ חֲזָק, כִּי אֲנִי אִמְסֹר לְכֹל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ אֲשֶׁר הִנֵּהוּל שֶׁל הָאוּלָם-שְׁמֻחוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי מִשְׁפַּחַת ... וְלִכֵּן אֵין לָכֶם מָה לְדַאֵג.

אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ שְׁאַתֶּם מוֹסְרִים בְּעִבּוּרֵי, כִּי סוּף כָּל סוּף לְמִי אֲנִי בּוֹנֵה אֶת הָאוּלָם שְׁמֻחוֹת? רַק לִילְדִים שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאֲנִי רוֹצֵה לְרְאוֹת בְּשְׁמֻחַתְכֶם, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַזְכֶּה לְרְאוֹת בְּשְׁמֻחַת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאֶתְבָּרַךְ מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן, וּבְפִרְט בִּיּוֹם הַזֶּה, שְׁאַנִּי צָרִיף יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת,

שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמְּנֵי אֶת כָּל הַדִּינִים, וְאֶזְכֶּה לָבוֹא וּלְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאַחַל לָכֶם חַג שְׂמַח...

מָאד רְצִיתִי, שְׁתַּדְּוַח לִי אִם גָּמְרוּ אֶת הַרְצוּף בְּאוֹלֵם-הַשְּׂמֻחוֹת, וְכֵן בְּעֵינֵי הַמַּדְרָגוֹת לְכַנִּיסַת בֵּית-כְּנֶסֶת, אִם הַרְצָף עָשָׂה מְשֻׁהוּ.

כז פח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

לְכֹזֵן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מָאד, יוֹם שְׂמַחֲלָקִים אֶת הַפְּתָקָאוֹת, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, הַרְבֵּה נַחַת מִלְּדִידֶךָ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְאִתָּה וְאֶשְׁתָּךְ תִּזְכּוּ לְרֵאוֹת בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּנֶיךָ וּמִבְּנוֹתֶיךָ.

אֵין מַלִּים לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל מַה שְּׂאִתָּה עוֹשֶׂה כָּל הַשְּׁנָה, בְּעִבּוֹר טְפוּל בְּמַקְוֶה, יַעֲזוֹר לְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּתְּבַרַךְ מִפִּי אֶל עֲלִיּוֹן.

מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם תּוּכַל לְדַבֵּר עִם כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂיִמְנוּ אֵיזָה אִישׁ, שְׂיִהְיֶה מְמַנֶּה עַל תַּחֲזוּקַת הַמְּבַנֶּה "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", כִּי מִתְחִיל לְהַתְּפוֹרֵר פֶּה וְשֵׁם, וְאֵין בְּעַל-הַבַּיִת שְׂיִשְׁמַר עַל זֶה. מָאד טוֹב לְקַחַת אֵיזָה אָדָם וְכוּ', אֲבַרְךָ צָעִיר מֵאַבְרָכִי אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִשְׁלֹם לוֹ אֶפְלוּ קֶצֶת, רַק שְׂיִשְׁמַר אֵיפֹה שְׂצָרִיכִים לְשִׁמּוֹר וְכוּ', וְיִבְדֵּק אֵיפֹה שְׂצָרִיכִים לְבִדּוּק וְכוּ', אֵיפֹה שְׂצָרִיךְ תִּקּוֹן וְכוּ'.

פה תקבל כמה מכתבים נחוצים, ותמסר אותם לייעדם עוד בימי החג.

כדאי להזמין את האברך ... גרו יאיר, עם הלהקה, שיבוא בהקפות שניות, ותשלם לו, כי רציתי מאד שאנשי שלומנו יעשו את ההקפות השניות ברחבת "היכל-הקדש" ויקא, כי לא רציתי שיתעסקו עם הסמ"ד-מ"ם, ימח שמו וזכרו, אין לנו שום עסק אתו, אנחנו צריכים רק להתעסק עם אנשי שלומנו, ולראות לבנות ולפתח את הלהקה שלנו.

המאחל לך חג שמח...

כז פטר

בצורת השם יתברך, יום ראשון הושענא רבה ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ידידי היקר לי מאד ר' ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתעזר את כל אנשי שלומנו, שיעשו את ההקפות שניות ברחבת "היכל-הקדש", ושלא יגשו לגמרי אל הרשע מרשע הסמ"ד-מ"ם, ימח שמו, כי אנחנו לא צריכים להתעסק אתם בכלל, אנחנו צריכים לראות רק לבנות את הלהקה שלנו, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהיום הזה שהוא יום הדין והנורא, יום חלקת הפתקים, שיצא דיננו לאור, ושתהיה להסמ"ד-מ"ם מפלה גדולה מאד, ויפל גפילה אחר גפילה, ויעזב אותנו כבר, ויסתלק מעלינו לגמרי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך פרנסה בשפע, ולא תצטרך לטובות של בני-אדם.

המאחל לך חג שמח...

כּוּ צ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשָׁעֵנָא רַבָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאַתָּה תְּדַבֵּר עִם הַנְּחָשׁ
וְכוּ' כְּמוֹ שְׂדֵבְרָנוּ, לֹא כְּדַאי לְהַכְנִס עֲכָשׁוּ בְּעַמּוֹת אֹתוֹ, הֵכִי טוֹב
לְבַלְבְּלוּ מָאד מָאד, שְׁיִחָשֵׁב עַד הַרְגַע הָאַחֲרוֹן שְׂאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים אֹתוֹ.

רְאִיתִי אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁקָּבַל הָאֲבִירָךְ ... מֵהֶרֶב ... שְׁלִיט"א, וְזֶה
מִכְתָּב מָאד מָאד יָפֵה, טוֹב מָאד שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת הַתְּמוּנָה שֶׁהוּא מְבַרְךָ
אוֹתָךְ מִצַּד אֶחָד וְאֶת הַמִּכְתָּב מִצַּד שְׁנֵי, וְאֵת זֶה לְשַׁלַּח לְכָל תּוֹשְׁבֵי
הַמְּקוֹם בְּעוֹד שְׁבוּעָה, וְכֵן מֵה טוֹב וּמֵה גַעִים שֶׁתַּסַּע אֹתוֹ תְּכַף-וּמְיָד
אַחַר הַחֵג אֶל הֶרֶב ... שְׁלִיט"א, וְהוּא יִתֵּן לָךְ הַמְּלָצָה וְתְמוּנָה, שֶׁמִּצַּד
אֶחָד תְּדַפִּיס אֶת הַמִּכְתָּב וּבְצַד הַשְּׁנֵי אֶת הַתְּמוּנָה, אִיךְ שֶׁמְבַרְךָ אוֹתָךְ
וְכוּ', וְאֲנִי מָאד מְקַנָּה, שְׁנִצְלִיחַ מָאד, וּבְאַמַּת אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא הַכֹּל יָכוֹל לְהִיּוֹת, עֲלִינוּ רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם.

בְּעֵינֵי הַבֶּן וְכוּ', אַתָּה צְרִיף לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שְׂאֵתָה מִבֵּין, אֲנַחְנוּ
לֹא יְכוּלִים לְהַפְקִיר אֶת הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ בְּשִׁבִיל יֵלֵד אֶחָד וְכוּ', וְלֹא
יְכוּלִים לְהַפְקִיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשִׁבִיל מְשַׁפְּחָה אַחַת. בְּקִשְׁתִּי
שְׁלֹא תִהְיֶינָה הַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת בְּקִרְבַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, אֶלֹא
שְׁיִהְיֶה בְּ"הִיכַל-הַקְּדוֹשׁ" עִם הַתּוֹזְמַרְתִּי שֶׁל ... גֵּרוּ יְאִיר, וּכְדַאי לְשַׁלֵּם
לוֹ, וְכֵן יִהְיֶה שְׂמִחַ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמִחָה...

כז צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

הַיּוֹם הוּא יוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, שָׁבוּ מְחֻלָּקִים אֶת הַפְּתָקָאוֹת, בְּאִתִּי
לְאַחַל לָךְ "פִּיתְקָא טָבָא", שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ הַרְחֵבָה,
שְׁנֵזְנָה לְהַתְבַּשֵּׁר כָּל הַשָּׁנָה בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָל הַבֵּית שְׁלֹךְ יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְתִהְיֶה לָךְ שָׁנָה טוֹבָה
וּמְתוּקָה.

מָאד הִיָּה פְּלֵא בְּעֵינַי, שְׁלֵא רָאִיתִי אוֹתְךָ כָּל הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁלֵא
נִכְנַסְתָּ אֵלַי, עִם כָּל זֹאת דְּנָתִי אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת, שְׁבִנְדָאֵי הָיִיתָ טְרוּד
עַל הַצִּיּוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הַעֲקָר שִׁיְהַפֵּךְ לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה,
וְתִרְוֶה רַב גַּחַת מִבְּנֵךְ וּמְחַתְנָךְ, גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁהוּא אַבְרָךְ יָקָר מָאד,
וְהוּא צָרִיךְ קִצְתַּת הַדְרָכָה, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁאֲנִי אֲדַרְיָךְ
אוֹתוֹ, וַיְהִיָּה לָךְ רַק גַּחַת מְמֻנּוּ, וְכֵן מְשָׁאֵר כָּל יוֹצְאֵי חֻלְצִיָּךְ.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר מָאד עַל הַבֵּן יְחִיד שְׁלֹךְ כְּמוֹ שְׁשׁוּמְרִים עַל בַּבַּת
עֵינַי.

הַמְּאַחַל לָךְ פְּתָקָא טָבָא...

כז צב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדְר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.
לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם עִם הַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׁמַּחַת שְׁנוּלְדָה

לְכֶם בֵּת לְמִזְל טוֹב, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתָּרוּי רַב גַּחַת מִבְּתֵכֶם וּמְכַל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנֵי אַפְנֵי שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת אָף בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. הִנֵּה נִכְנַס חֲרָף אָרוֹף, וַיֵּשׁ הַמִּזְוֵן עֲבוּדָה לְקִרְבֵּי אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן תִּקְחוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְתִשְׁכַּחוּ מִהָעֶבֶר, וְתַעֲשׂוּ כָּל אֶחָד מֵאֲתָכֶם פְּעֻלוֹת לְקִרְבֵּי אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֻכָּה לְרֵאוֹת בְּהַצְלַחְתְּכֶם וּבְשִׂמְחַתְּכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז צג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּהְיֶה נִכְנַס חֲרָף אָרוֹף, שְׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנֵי מֵאֲמָצִים לְצֵאת לְצַדִּיקָה וְתִצְלִיחַ מְאֹד, וּבֹא נַעֲשֶׂה שְׂתַפּוֹת וְכוּ' עִם רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', כְּדֵי שְׂאוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת הַשְּׁלֵשִׁים אֶלְף שְׁקָל ל... כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֶּסֶף הַלֵּךְ לְבִנְיָן אוֹלָם-הַשְּׂמֻחוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַכְנִס לְךָ שְׂפַע כְּזֶה, שְׂנוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֹב מֵהַ שְׂיוֹתֵר מֵהַר.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְתִרְאֶה לְקַבֵּעַ עֵתִים לְתוֹרָה, כִּי סוּף כָּל סוּף מֵהַ נִשְׁאָר מִהָאָדָם? רַק הַתּוֹרָה שֶׁהוּא לוֹמֵד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ צַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג סְכוּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתִּקְבַּל אֶת הַתְּחֻזָּקָה עַל הַמְּבִנָּה שֶׁל
"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" לְשִׁמּוֹר מָאד שְׁלֹא לְהִזְנִיחַ אֶת הַבְּנִינָן, וְאִם יֵשׁ דָּבָר
שְׁצָרִיף תִּקּוֹן — לְתַקֵּן אֶת זֶה וְכוּ', וּלְדַעֲתִי, אִתָּהּ יָכוֹל לְקַחַת מִכְּסָפֵי
צְדָקָה, וְאֲנִי אֲדַבֵּר הֵן עִם ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהֵן עִם ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשִׂיתָ אֵתִי עַד עַכְשָׁנוּ,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּעֲזֹר לִי תָמִיד.

פֶּה תִּקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים, וְתִמְסַר אוֹתָם לִיעָדָם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ צַה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג סְכוּת ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי בְּעִנְיַן
הַהֲלֻנְאָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַקְרוּב מָאד נוֹכַח לְסַלֵּק לָךְ אֶת
כָּל הַהֲלֻנְאָה שְׁלוּיִתִי, וְיִתְרַחֵב לָנוּ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת,
וְיִהְיוּ רַק שְׂמֵחוֹת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ תָמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ

הַיְקָרִים, וְתִקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה, כִּי מֵה נִשְׁאָר מֵהָאָדָם — אִם לֹא
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
בּו יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד תִּמְשִׁיךְ עַל עַצְמָךְ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז צו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג סְכוּת הַיְתַשְׁנ״ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאָד מָאָד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְקַחַת אֶת עַצְמְךָ בְּיַדֶּיךָ, הִנֵּה נִכְנָס
חֲרֶיךָ אַרְבֵּי מָאָד, רְאֵה לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִים בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנֵה,
בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ, כִּי הָאֲרַבְּעָה לַמּוֹדִים הָאֵלוּ הֵם פְּגוּד הָאֲרַבְּעָה
עוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי אָדָם שְׂזוּכָה לְגַמֵּר בְּכֹל יוֹם אֶת הָאֲרַבְּעָה שְׁעוּרִים
הָאֵלוּ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָאָד מָאָד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְשָׁמֵר עַל כְּבוֹד אִשְׁתְּךָ, וְאֵל
תְּוַלְּז לְכַבּוּדָהּ, אֲלֹא תִרְאֶה לַעֲזוֹר לָהּ וּלְהִיּוֹת אִתָּהּ תָּמִיד בְּקִשָּׁר, וְאֵל
תַּנִּיחַ אוֹתָהּ לְבַד אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד, כִּי דָבָר זֶה הוּא אֶסוּר בְּתַכְלִית
הָאֶסוּר, וְאִנִּי מְקַנְהָ מָאָד שְׂתַעֲשֶׂה רְצוֹנִי, שֶׁהוּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְפֶרֶט
בְּשָׁנָה רֵאשׁוֹנָה, צְרִיךְ מָאָד מָאָד לְשָׁמֵר לֹא לַעֲזוֹב אֶת הַבַּיִת בְּלִי
רְשׁוּת אִשְׁתּוֹ.

אִנִּי מָאָד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְכוּא בְּעוֹד פְּחוֹת
מְשֻׁבְּעִים, וְאִז נְדַבֵּר בְּאַרְיִכוּת. הָעֵקֶר תְּחִזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכֹל מִינֵי
אֶפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, אֲבָל רְאֵה לְשָׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר וְתַעֲשֶׂה לַעֲצֻמָּה
סֵדֶר פְּסִדְרָן בְּכֹל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַצְּלִיחַ מָאָד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ צוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נֶצַח.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם בְּרֵכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַכְּנֶסֶת
בְּנִכְסֵי בְּבִרְיָתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתָּרוּוּ רַב
נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ וּמְכַל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם. רְאוּ לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְאַהֲבָה וְהִבְנָה
הַדְּדִית, וְאֶחָד יַעֲזֹר לְשָׁנִי, בְּלִי תְרוּצִים וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה רְצוֹנוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִמְחַלוּ אֶחָד לְשָׁנִי, כִּי אֵין זֶה תְּכִלִּית לְהַסְתוֹבֵב
בְּמַחֲלָקַת וּמְרִיבוֹת, שְׁסַתֵּם מְכֻלָּה אֶת הַבְּרִיאוֹת וְאֶת הַכַּחַ, וּבְפָרֵט
שְׁהַמְשַׁפָּחָה גְּדֻלָּה וְהִילָדִים גְּדֻלִים, וּמָה הֵם צְרִיכִים לְרֵאוֹת אֵיךְ
הַהוֹרִים רַבִּים בֵּינֵיהֶם, לְכֵן רְאוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, וְאִךְ פַּעַם
שְׁלֵא תִהְיֶינָה בֵּינֵיכֶם מְרִיבוֹת, כִּי זֶה בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה, שְׁהִילָדִים צְרִיכִים
לְרֵאוֹת אֵיךְ הַהוֹרִים רַבִּים בֵּינֵיהֶם. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה
לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיֵּיכֶם, וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ צַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ רַק חֲצִי וְכוּ', וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ
דו"ח עַל מָה שְׁקוֹרָה אֶצְלָכֶם, וְזֶה מְאֹד מְחַיָּה אוֹתִי, כָּל דו"ח

מִיבְנָאֵל זֶה הַחַיִּים שְׁלִי, כִּי לִבִּי וְנַפְשִׁי שָׁם אֶתְכֶם, וְאֲנִי רוֹצֵה לְרֹאוֹת
בְּהַצְלַחְתְּכֶם.

אודות אולם-השמחות, אָנִי לֹא רוֹצֵה שְׂאֵף אֶחָד יִתְעַרֵב — רַק
אֶתָּה וְאֶשְׁתָּף הָאֶחָרָאִים עַל אֹלֶם-הַשְּׂמֻחוֹת! הֵן בְּעֵינַי הַמְּלַצְרִים וְהֵן
בְּעֵינַי הַקִּיטְרִינִג וְכוּ', אָנִי לֹא רוֹצֵה שְׂאֵף אֶחָד יִהְיֶה מְעַרֵב בְּזֶה, כִּי
כָּךְ אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ערויבין ג.): קִדְרָא דְבִי שׁוֹתֶפֶא לֹא
חֲמִימָא וְלֹא קָרִירָה וְכוּ', אִם אֶתָּה וְאֶשְׁתָּף תִּקְחוּ אֶת זֶה בְּיָדִים —
תְּצַלְיֵחוּ.

אודות ... תְּעֻשָׂה כְּמוֹ שְׂאֶתָּה מִבֵּין, נִגְמַר הַסְּפּוֹר שֶׁל הַנְּצוּל
שְׁיִנְצָלוּ אוֹתָנוּ.

אודות הַגָּג וְכוּ', אִם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה, מְכַרְחִים לַעֲשׂוֹת
אֶת זֶה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמֵהֵיוֹם אֲדַבֵּר וְאֶעֱוֹרֵר עוֹד
פַּעַם אֶת הָאֲנָשִׁים לְתָרֵם.

אַקְנֶה לְדַבֵּר אֶתְךָ יוֹתֵר מְאֹד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז צט

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג הַיְתִשְׁנִי"ט.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שֶׁלְּךָ עוֹד לְפָנַי הַחֵג, אֲבָל מְרִב
טְרוֹדוֹת הַחֵג לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבֶךְ.

בְּעוֹד פְּחוֹת מְשֻׁבְּעִים אָנִי אֶהְיֶה בְּמַחְגִּיכֶם, וְאִז אֲדַבֵּר עִם
הַבְּנוֹת, וְאַקְנֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְדַבֵּר אִתְּךָ שִׂיחָה דְרָךְ הַטְּלָפוֹן
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, וְשִׁלָּא תְהִיָּה לְךָ שׁוֹם חֲלִישׁוֹת

הדעת, כי את עושה עבודה קדושה מאד, לתנוף את בנות ישראל באמונה פשוטה בו יתברך, אשר אין דבר יותר גדול מזה.

ובענין שאת כותבת שיש ליצנות בפתה וכו', אני אדבר מזה, כי קלפת הליצנות זה הכי גרוע, כי ברגע שיש ליצנים בפתה וכו', מאד מאד קשה ללמד, ואני אדבר אתן על הנקדה הזו חד משמעית, בודאי זה לוקח הרבה עצבים וכו', אבל כשזוכים לנצח — זה הנצחון של הקדשה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז ק.

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר בראשית, אסרו חג ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כל המלמדים היקרים בתלמוד תורה "ילדי חן", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

באתי לבקש את בלכם, שתשימו לב אל דברי אלה שאני מדבר מקרב לבי, עליכם לזכור, שאתם שלוחי דרחמנא, ללמד את תינוקות של בית רבן תורה, וכלל גדול בחנוף, שהמתנוף צריך להיות מתנוף בעצמו, זאת אומרת אם מדברים עם הילדים מאמונה, המתנוף צריך להיות מלא אמונה, עד שיוכל להשפיע גם על הזולת אמונה, אותו הדבר אם המתנוף מלמד את הילדים הלכות, אזי המתנוף צריך להיות מלא הלכות, וצריך בעצמו לשמר את ההלכות, לא יתכן שהמלמד ילמד עם התלמידים את החיוב של תפלה בצבור, והוא בעצמו אינו מתפלל בצבור וכדומה, כל מה שמחנכים את הילדים צריכים לקיים בעצמו, וזה יסוד גדול בחנוף.

ועל-כֵּן הָיוּ שְׁעֶכְשׁוּ מִתְחִילָה שָׁנָה חֲדָשָׁה, אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ
 אֶת כָּל הַמְּלַמְּדִים וְהַמְּחַנְכִים בְּמוֹסְדוֹתֵינוּ, וְכִי תִתֶּם לְהִיּוֹת אֶצְלֵי צִיּוֹן
 רַבְּנוּ ו'ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׁקַבְּלֶתֶם אֶת הַתְּקוּנִים מִרַבְּנוּ ו'ל. גַּא וְנֵא הַרְגִּילוּ אֶת עֲצַמְכֶם
 לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִקְיָם אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת, וְתִהְיֶה
 דְּגָמָא חַיָּה לְכָל הַתְּלַמִּידִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַתְּלַמִּידִים יִקְבְּלוּ מִכֶּם
 בְּנִקְל.

רְאוּ לְבָנוֹת אֶת הַעֲתִיד שֶׁל הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֲמוּנַת צְדִיקִים, וְהַעֲקָר לְהַחֲדִיר בָּהֶם הֲלָכוֹת יוֹם יוֹם, שְׂיִדְעוּ
 אִיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל יוֹם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַצְלִיחוּ
 בְּמִשְׁמַתְכֶם הַקְדוּשָׁה.

יֵשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה עֲנִינִים לְכַתֵּב לָכֶם, אָבֵל לְקַצֵּר אָנִי צָרִיךְ, וְעוֹד
 חִזוֹן לְמוֹעֵד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ גִּצְח.

גַּא וְנֵא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק וְלִגְמֹר קוֹנְטְרַס אַחַר קוֹנְטְרַס, שְׁזֵה עוֹשֶׂה
 בְּשִׁקֵּט מִהַפְּכָה בְּעוֹלָם, וְאַף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ, אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאִיזוֹ
 פְּנֵה יְקָרָה, וּמִשֵּׁם יוֹצְאִים דְּבָרִים נִשְׁגָּבִים כְּאֵלוֹ, שְׂאֲלִפֵי אֲלָפִים וְרַב
 רַבּוֹת אֲנָשִׁים מְחִיִּים אֶת עֲצַמָּם עִם אֵלוֹ הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וְאִם
 הִייתֶם רוֹאִים אֶת זֶה, הִנֵּה בְּטוֹל הַבְּחִירָה לְגַמְרִי, לְצַדִּיק זֶה יֵשׁ אֵלָּךְ
 חֲסִידִים, לְצַדִּיק זֶה יֵשׁ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים חֲסִידִים, וְלְצַדִּיק זֶה יֵשׁ עֶשְׂרֵת
 אֲלָפִים חֲסִידִים וְכוּ' וְכוּ', וְתִהְיֶה לְאֵל, לְנוּ יֵשׁ כְּמָה מְלִיוֹן חֲסִידִים

בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, כִּי כָּל הַחַיּוֹת שְׁלָהֶם זֶה רַק מֵהַקּוֹנְטְרָסִים, וְתִתְאַר לַעֲצָמָהּ, שְׂרָבִי שֶׁל אֲלֵפֵי חֲסִידִים אָמַר לִי, שֶׁהַקּוֹנְטְרָסִים זֶה כָּל הַחַיּוֹת שֶׁלוֹ וְכו' וְכו'. וְעַל-כֵּן רָאוּי לָכֶם לְשֹׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד, וּבְשֹׂכֵר פְּעֻלַּתְכֶם וּיְגִיעַתְכֶם, תִּתְבָּרְכוּ עִם יְלָדִים יְרָאֵי ה', וְלוֹמְדֵי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, וְתִרְוּוּ רַב גַּחַת דִּקְדוּשָׁה מֵהֶם.

אֲנִי מִקְנֶה שְׁשָׁנֵי הַקּוֹנְטְרָסִים: "יֵשׁוּב הַדַּעַת", "כְּבוֹד הַפְּרִיּוֹת" יִגְמְרוּ, וְהִנֵּה יֵשׁ לָכֶם עוֹד שְׁנֵי קוֹנְטְרָסִים, אֲשֶׁר זֶה קָרָן נִפְלְאָה וְהַצְלָחָה, וְזִכּוֹת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְעוֹזֵר לְרַבּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק תִּהְיוּ שְׂמֵחִים בְּחֻלְקֵכֶם תָּמִיד.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּגְמְרוּ עוֹד כַּרְף "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהִתְקַדֵּם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וּמַחֲמַת שְׁהִיָּה כְּאֵן חַג, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי לַעֲבֹר עַל זֶה.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַגִּיעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה בְּיוֹם ג' ל'ך-לך, הַאֵם אַתָּה מִתְכוּנֵן לְבוֹא לְכָאן?! מִי יִתֵּן, שְׁהִיָּה לִי עֲכָשׁוּ עֲשֻׁרַת אֲלָפִים סְפָרֵי "קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל", זֶה הָיָה הוֹלֵךְ בְּחֻדָּשׁ אֶחָד בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵל.

מֵה שְׁעוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל הַנַּעַר רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, וְהַסְפָּר הַזֶּה זֶה מִמֶּשׁ הַצְּלַת נַפְשׁוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֵפִיצוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, אֶסְרוּ חַג ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶצֶל ... לֹא עוֹבֵד הַפֶּקֶס, וְלִכְן אִם תּוּכַל לַעֲשׂוֹת בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה
צְלוּמִים מִהַמְּכַתֵּב הַרְצוּף פֹּה, וְלַחֲלֹק אֶת זֶה בֵּין הַמְּלַמְּדִים, אֲהִיָּה
לְךָ אֶסִיר תּוֹרָה.

תֹּאמֶר ל... שֶׁהַיּוֹם בְּלִילָה יִהְיֶה שַׁעוֹר בַּתְּשַׁע וְחֻצֵי לַכִּלְלִיּוֹת
אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנּוּ, וְשִׁיפְרָסֶם אֶת זֶה לְכֻלָּם.

רַק חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי אִישׁ צָבוּר צָרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה
עַל כָּל שַׁעַל וּפְסִיעָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֵכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תּשְׁרִי ה'תּשנ"ח.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְּחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרֵט שֶׁנִּכְנַסְתָּ לְגוֹר בֵּיבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁפֹּה יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּגַשְׁמִיּוֹת וְטוֹב בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלֹא יִחְסֹר לְךָ שׁוֹם
דָּבָר, הַעֲקֹר רַק תִּתְחַזֵּק בְּשִׁמְחָה, וְתִחַזֵּק גַּם אֶת שְׂאֵר אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמִנּוּ,
וְתִצֵּא לְהַפְּצָה, וְתִקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה

אָשֶׁר כּוּ קַה בְּנַחַל קַא

כּוּ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כְּלָל, וְאִשְׁרֵי מִי שְׁחֹק בְּעֵבֹדָה
הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשׁוּרֵי ה'תשנ"ח.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

זֶה כְּמָה שֶׁלֹּא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְרִצִּיתִי מְאֹד שֶׁתְּבַשֵּׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

רֵאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת דְּבוּק
בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרַךְ
כְּלָל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאֲדָם
מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ מִחֻשְׁבוֹת אֱלוֹהֵי, הוּא נִגָּאֵל מִכָּל צְרוּתֵיו, כִּי כָּל הַצְּרוֹת
וְהִיסוּרִים שֶׁאֲדָם סוֹבֵל — הֵם רַק מִחֻמַּת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כְּמוֹכָא
בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'); וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַגְּאֻלָּה
הִיא רַק כְּשֶׁאֲדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל
הַצְּרוֹת שֶׁאֲדָם סוֹבֵל הֵן רַק מִפְּנֵי שְׂאִין הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"א, י"ז): "הֲלֹא עַל כֵּי אֵין אֱלֹהִים בְּקִרְבִּי מְצִאוֹנֵי הַרְעוֹת
הַאֲלֹהִים", כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁאֲדָם סוֹבֵל הֵן רַק מִפְּנֵי שְׂאִין הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-
הוּא נִמְצָא בְּתוֹכוֹ, הֵינּוּ שְׂאִין אֲדָם מְכַנֵּס אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ, מִזֶּה אֲדָם סוֹבֵל כָּל מִינֵי סֶבֶל. וְלִזְמַת רֵאָה לְהַחְדִּיר
בְּעֲצָמְךָ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק
עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ. וְלָכֵן רֵאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ
לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ יִתְרַחֵב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין
בְּרוּחָנִיּוֹת. אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ מְאֹד, וְהַשְׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם שְׁנָה

טובה ומתוקה, שְׁנָה שֶׁל שְׁפַע, שְׁנָה שֶׁל פְּרִנְסָה, שְׁנָה שֶׁל הֶרְחַבַת
הַדַּעַת, שְׁנָה שְׁאִשְׁתָּךְ תִּרְצֶה לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וְשָׁלוֹם אֵל ... תַּחֲיָה.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׁנָה יִהְיֶה לָכֶם פֶּה
בְּיַבְנָאֵל שְׁנָה מְצַלַּחַת מְאֹד מִכָּל הַבְּחִינֹת, הַעֲקָר רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמָּד,
לְשַׁמַּח אֶת נִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְאִז תִּרְאֵי בְּזָכוֹת גְּדֹל הַמְצָנָה הַזֹּאת
לְשַׁמַּח אֶת אַחֲרוֹת, תִּהְיֶה גַם לְךָ שְׂמִחָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם
יַחַד, וְיִהְיֶה לְךָ סְפוּק הַנֶּפֶשׁ, כִּי בְּזֶה שְׂמֵשְׂמִיחִים אֶת אַחֲרִים — יֵשׁ
לְאָדָם סְפוּק.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ח.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הָאֲמַת אַבְהִיר לְךָ, שְׂרָצִיתִי לְדַבֵּר בְּרַבִּים בְּעֵנִין הָאוֹלָם, אָף
מִקְצֵר הַזְּמַן לֹא עָלָה בְּיָדִי וְכו', וּבְעֵנִין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו אֲמַרְתִּי לְדַחוֹת
אֶת זֶה, לֹא לְדַבֵּר עִכְשָׁו, כִּי יֵשׁ צָרוֹת צְרוּרוֹת מִכַּמָּה סְבוּת, שְׁלֹא
רְצִיתִי לְעוֹרֵר אֶת הַדָּב וְכו', וְדִי לְחַפְּיָמָא.

בְּעֵנִין ... גֵּרוּ יְאִיר, מָה אֵמַר לְךָ! הָאָדָם הַזֶּה אָף שֶׁהוּא מְפֹלְדָה
וְכו', אֲבָל הוּא גַם-כֵּן נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי וְכו', סוּף כָּל סוּף הוּא בֶּן אָדָם,
וְעוֹבְרִים עָלָיו צָרוֹת וְיִסּוּרִים מִבֵּית וּמְחוּץ, הַהוֹרִים לֹא רוֹצִים בְּכָלֵל
לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה בַּתְּלִמוּד-תּוֹרָה, וּמִכָּל שְׂכֵן בְּבֵית-סֵפֶר, וְדִיקָא אֵלּוּ

ההורים הַבְּעִיתִיִּים, הם מְלֵאִים טְעֵנוֹת, וְאִינָם יוֹדְעִים, שְׁהִילָדִים שְׁלָהֶם בְּעִיתִיִּים, מִפְּנֵי שֶׁהֵם בְּעִיתִיִּים, וְנוֹסֵף עַל כָּל צְרוּתוֹ שֶׁל הַמְּנַהֵל, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִתְרוֹצֵץ כָּל הַיּוֹם בְּשִׁבִיל הַתְּלַמוּד תּוֹרָה, וּבְשִׁבִיל הַבֵּית-סֵפֶר, לְהַשִּׁיג תְּקִצִּיכִים, וְלָרוּץ לְמַשְׁרָדִים וְכוּ', וְכוּ', יֵשׁ לוֹ עוֹד צְרוּת עִם הַהוֹרִים, וְאִם זֶה לֹא מְסַפֵּיק, יֵשׁ לוֹ צְרוּת בְּקִהְלָה, וְאִם זֶה לֹא מְסַפֵּיק, יֵשׁ לוֹ צְרוּת בְּמוֹעֶצָה, אֲזַי כִּפְמָה אָדָם יִכּוֹל לְסַבֵּל, וְהוּא בּוֹכָה לִי כָּל יוֹם, שֶׁהוּא רוֹצֵה לְעֹזֵב, כִּי הוּא נִשְׁבָּר לְגַמְרִי. אֲנִי מִבִּין אֶת הַבְּעִיָּה שֶׁל הַגְּבֵרֶת ... תַּחֲזִיחַ, וְהִיא מְסַכְּנָה מְאֹד מְאֹד, וְמִי שֶׁרַק מְסַתְּפֵל מֵהֲצַד, לֹא צָרִיךְ לְהִיטֵת חֲכָם גְּדוֹל לְרֵאוֹת אִיךָ הָאִשָּׁה הַזֹּאת סוֹבֵלֶת סֶבֶל גְּדוֹל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי יַעֲזוּר לָהּ, אֲנִי דִבְרַתִּי אֶתָּה אֶתְמוּל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפַתֵּר אֶת הַבְּעִיָּה, הַעֲקוּר צְרִיכִים לְרֵאוֹת שְׁתַּהֲיֶה אֲהַבָּה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּיךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתִּשְׁלַח לִי רְשִׁימָה מִי הֵם הַחֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר אֲנָשִׁים שֶׁנִּתְּנוּ חֲמִשָּׁה טְשָׁקִים, אֲנִי מְקַוֶּה לְגִבּוֹת מִיֵּתֶר אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁאִשְׁתָּךְ לֹא תִדְאָג.

מָה אֶעֱשֶׂה, שְׂאֲנִי טְרוּד רַב הַזְּמַן עִכְשָׁו וְכוּ', וּפְהָ מִפְּחִידִים שְׁיִסְגְּרוּ לָנוּ אֶת הָאוֹלָם וְכוּ', וְלֹא כְּדָאֵי לְעֲשׂוֹת שְׁמֵחוֹת, שְׁלֹא לְעוֹרֵר אֶת הָרְשָׁעִים וְכוּ', וְאֲנִי עֵינֵי רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁיַחֲוֶם וְיִרְחַם עָלֵינוּ, וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, דִּידָן נָצַח.

הַמֵּצַפֶּה לְדַבֵּר אִתָּךְ...

כז קח.

בעזרת השם ותפודו, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בראשית, כ"ו תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וְכֵן טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ" דֵּי בְּכַל
אַתֵּר וְאַתֵּר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! הנה אֲנַחְנוּ זֹכִים עוֹד לִילָה לְהַתְקַבֵּץ יחד
וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְזוֹ לָנוּ זְכוּת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְכֵן זְמַן שְׂאֲדָם
מְלָבָשׁ בְּלָבוֹשׁ גִּשְׁמִי וְחֻמְרִי, אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה זֶה לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר הִדְבּוּר בְּעֶצְמוֹ מִרְבֵּנוּ ז"ל מְכַנֵּס בְּאֲדָם תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט): לְמָה
צְרִיכִים לְנִסְעַ אֶל צְדִיקִים, הֲרֵי יְכוּלִים לַעֲיֵן בְּסִפְרֵיהֶם? וּמְסַבֵּיר:
הַצְדִּיק זָכָף כָּל-כָּף אֶת הַלְשׁוֹן שְׁלוֹ, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ,
וְכִשְׁשׁוּמְעִים אֶת קוֹלוֹ, הַקּוֹל בְּעֶצְמוֹ מְעוֹרֵר. וְלָכֵן צְרִיכִים לְבוֹא אֶל
הַצְדִּיק וְלִשְׁמַע דְּבָרָיו, וְלֹא דֵי הַסְּפָרִים. לָכֵן בְּזֶה שְׂאֵנוּ חוֹזְרִים תָּמִיד
עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, רַבֵּנוּ ז"ל חֵי. וְלָכֵן בִּקֵּשׁ דְּוֹד הַמְּלֶכֶךְ מִמֶּנּוּ יְתַפְּרֵךְ
(תהלים סא, ה): "אֲגוּרָה בְּעוֹלָמְךָ עוֹלָמִים", וְשׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (ערויבין נד): וְכִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְגוֹר בְּשִׁנֵּי הָעוֹלָמוֹת? אֵלָּא
כְּשֶׂאֲדָם אוֹמֵר דְּבַר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ, הֲוֵי כְמוֹ שֶׁדָּר בְּשִׁנֵּי עוֹלָמִים;
כְּשֶׂאֲנוּ מְדַבְּרִים דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְחוֹזְרִים עַל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֵף
שְׂאֵנוּ כְּכֹר יוֹדְעִים אֶת זֹאת, חוֹזְרִים עַל זֶה שׁוֹב וְשׁוֹב,
עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ מְמַשִּׁיכִים אֶת רַבֵּנוּ ז"ל אֵלֵינוּ, וְכַמָּה אָנוּ צְרִיכִים אֶת
רַבֵּנוּ ז"ל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁלַח מִתְּנָה יָפָה לְעוֹלָם, שְׂזָה רַבֵּנוּ ז"ל,
וְאֵיךְ אָנוּ צְרִיכִים לְשִׁמְחַ עִם הַמִּתְנָה הַזֶּה, וְזֶה עַל-יְדֵי שְׁנַחֲזוֹר וּנְשַׁנֵּן

הַרְבֵּה אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים: הֲטוּ נָא אֶזֶן קִשְׁבֹת עֲכָשׁוּ לְמָה שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם.

יְדוּעַ בְּשֵׁם צְדִיקִים, שְׁפָל שְׁבוּעַ וְשְׁבוּעַ יוֹנָק מִפְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ. וּמוֹהַרְנֵת ז"ל מְאָרִיף בְּדַבְרֵים אֱלוֹ (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, קְרִיאַת הַתּוֹרָה, הַלְכָה ו'), שְׁפָל יוֹם וַיּוֹם יוֹנָק מִפְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, כָּל שְׁבוּעַ יֵשׁ לָנוּ אֶת פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ וּצְרִיכִים לְחַיּוֹת עִמָּה, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת ח.): לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר, וְכָל הַמְּשָׁלִים פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר, מְאָרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו; אָנוּ מְחַפְּשִׁים סִגְלוֹת לְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, אָנוּ מְחַפְּשִׁים תְּקוּנִים לְאֲשֶׁר חָטְאָנוּ וּפְגַמְנוּ, וְהִנֵּה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים דְּבוּר בְּזֶה — לְהִשְׁלִים אֶת פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: שָׁנִים מְקַרָּא וְאֶחָד תַּרְגוּם. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁזֶה תְּקוּן הַבְּרִית. וְהַרְפֵּ"א אוֹמֵר: וַיֵּרָא שָׁמַיִם יוֹצֵא יָדַי שְׁגִיחָם, שְׁלוֹמֵד גַּם פְּרוּשׁ רַש"י. וְאוֹמְרוּ עַל זֶה צְדִיקִים, שְׁמַכְאֵן רוֹאִים רַמְזוֹ, שְׁלִזְכוֹת לְהַגִּיעַ לְיִרְאָה — צְרִיכִים לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרַש"י. רַש"י הַקְּדוֹשׁ זֶה יִינֵה שֶׁל תּוֹרָה, תְּמַצִּית שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַע-עַל-פֶּה, וְאִם אָדָם לוֹמֵד כָּל שְׁבוּעַ פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ עִם פְּרוּשׁ רַש"י — קוֹנֵה לְעַצְמוֹ קִנְיַן הַתּוֹרָה.

וְלִכֵּן אֵל יִקַּל בְּעֵינֵיכֶם דְּבַר זֶה, חֲבַל חֲבַל שֶׁתַּעֲבֹר פְּרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית, וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יַחְמִיצוּ פְּרֶשֶׁה זוֹ, אֲשֶׁר הִיא הַיְסוּד בְּאֵמוּנָה, וְשֵׁם מִתְגַּלָּה לָנוּ כָּל הַבְּרִיאָה, מֵהַ בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם. וְהִנֵּה הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְסִימָת: "וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכָל הַמּוֹרָא אֲשֶׁר עָשָׂה מִשֶּׁה לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל", אוֹמֵר רַש"י: וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה — שֶׁקָּבַל אֶת הַתּוֹרָה הַלּוּחוֹת בְּיָדָיו, וּלְכָל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל — נְסִים וּגְבוּרוֹת שְׁבַמְדָּבָר הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא: לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל — שֶׁנִּשְׁאָו לְבוֹ לְשֹׁבֵר הַלּוּחוֹת לְעֵינֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם", וְהַסְפִּימָה דַעַת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְדַעַתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת לז, א): "אֲשֶׁר שִׁבְרָתָּ", יִישַׁר כַּחַף שֶׁשִּׁבְרָתָּ (שְׁבַת לב.). וְהַתּוֹרָה מִתְחִילָה: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", אוֹמֵר רַש"י: אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הָיָה צָרִיף לְהַתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה אֶלֶּא מִ"הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם", שֶׁהִיא מְצוּה רֵאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל, וּמֵה טַעַם פֶּתַח בְּבֵרֵאשִׁית? מִשׁוּם (תְּהִלִּים קיא, ו): "כִּחַ מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת לָהֶם

נחלת גוים", שאם יאמרו עובדי פּוֹכְבִים לְיִשְׂרָאֵל: לִיסָטִים אַתֶּם שְׂכַבְשֶׁתֶם אַרְצוֹת שְׁבַע אַמּוֹת. הֵם אוֹמְרִים לָהֶם: כָּל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִיא, הוּא בְּרָאָה וּנְתַנָּה לְאֲשֶׁר יֵשֶׁר בְּעֵינָיו, בְּרִצּוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרִצּוֹנוֹ נִטְלָה מֵהֶם וּנְתַנָּה לָנוּ. וּמַה הַקֶּשֶׁר? אֵלָּא אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ערויבין נד.): אֲלֵמָּלָא נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְלוּחוֹת, לֹא הִיְתָה שְׂכָחָה. מִשֶּׁה רַבְּנוּ יֵרַד לָזֶה הָעוֹלָם עִם הַלְלוּחוֹת, וְרָאָה שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, וְהִלְךְ וְשָׁבַר אֶת הַלְלוּחוֹת. וְאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: יֵישֶׁר כַּחַךְ שֶׁשִּׁבַּרְתָּ אֶת הַלְלוּחוֹת. מִסְבִּיר רַבְּנוּ ו"ל מֵהוּ חֲטָא הָעֵגֶל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב): כִּשְׂאָדָם עוֹשֶׂה מִהַסְּבָה עֵקֶר, שְׂחוֹשֵׁב שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת סְבוֹת בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה, וְאַחֲרֵית לֹא תִהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה, וִיכוּלִים לַתֵּת לַעֲצָמוֹ עֲצָה בְּלִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֵס וְשְׁלוֹם, זֶה חֲטָא הָעֵגֶל. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין שְׁל"ה הַקְּדוֹשׁ, פֶּרֶשֶׁת פִּי תִשָּׂא), שֶׁחֲטָא זֶה הָיָה כָּלוּל מֵעֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים.

עֲבוּדָה זָרָה — כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, אֵף אֶחָד אֵינוֹ יְכוּל לֹאמַר שֶׁהוּא נָקִי מִכְּפִירוֹת וּמִיְנוֹת, כִּי אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִכְנָסוֹת קְשִׁיוֹת וּסְפָקוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נב); לִכֵּן אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ יֵשֶׁנוּ חֲטָא עֲבוּדָה זָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן. גְּלוּי עֲרִיּוֹת — פֶּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אֲשֶׁר מִי יְכוּל לֹאמַר שֶׁהוּא נָקִי מִזֶּה?! וְאֵיךְ אָנוּ צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ עַל חֲטָאת נְעוּרִים שְׁלָנוּ. וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים — מִי נָקִי מִזֶּה?! כִּמָּה פְּעָמִים אָנוּ מְבַזִּים אֶת הַזּוּלָת?! כִּמָּה פְּעָמִים הִתְרַנּוּ לַעֲצָמָנוּ לְשַׁפֵּף דָּם הַזּוּלָת?! נִמְצָא, שֶׁיֵּשׁ אֲצֵלָנוּ בְּכָל יוֹם חֲטָא הָעֵגֶל: עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים.

וּמֵהֵיכֵן זֶה בָּא? מֵהַעֲנִינִים. אִם אָדָם זוֹכֵה לַעֲנִינִים קְדוֹשׁוֹת, אֲזִי מִסְתַּפֵּל רַק עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזִי הוּא חֲזַק בְּאַמוּנָה, וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שֶׁבְּכָל דְּבָר, שֶׁזֶה הַחִיּוֹת אֵלֶקוֹת הַמַּחֲיָה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. גְּלוּי עֲרִיּוֹת בָּא מֵהַעֲנִינִים, וּכְמֵאמָרָם ו"ל (סְנֵהֲדִין מֵה): אֵינִן יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט, אֵלָּא בְּמָה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק

א', סימן לא), שְׁבֵרִית וְאַמוֹנָה תְּלוּיֹת זֹו בְּזוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תהלים פט, כט): "וּבְרִיתִי נְאֻמָּנֹת לוֹ", אִם יֵשׁ לְאָדָם אַמוֹנָה, אֲזִי שׁוֹמֵר הַבְּרִית. שְׁפִיכוֹת דְּמַיִם בָּאָה גַם מִכְּפִירוֹת, כִּי בִּיּוֹן שְׁשׁוֹכַח שִׁישׁ כְּאֵן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-כֵּן שׁוֹפֵף דָּם תְּחַבְּרוּ, רוֹצְחוֹ וּמְשִׁפִּילוֹ. נִמְצָא, שְׁשָׁלֵשׁ הַעֲבֻרוֹת הָאֵלוֹ תְּלוּיֹת זֹו בְּזוֹ, וּבָאוֹת מִחֲמַת שְׁעָקֵר עֲצָמוֹ מִהָאֻמוֹנָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן תלג): אֲצֵל הָעוֹלָם אַמוֹנָה הוּא דְּבַר קָטָן, וְאֲצֵלִי הָעָקֵר הוּא אַמוֹנָה; וְלִכְּן רָצָה שְׁתַּמִּיד נִגְלָה אַמוֹנָה, וּנְפָרְסֵם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הֵן לְעֲצָמֵנוּ, הֵן לְנַשׁוֹתֵינוּ וְלִדְיָנוּ, הֵן לְשִׁכְנֵינוּ, הֵן לְקְרוֹבֵינוּ וְיַדִּידֵינוּ, וְלִכְּל בַּר יִשְׂרָאֵל, תַּמִּיד נִדְבַר מֵאַמוֹנָה, עַד כְּדֵי כָּף, שְׁאוּמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אַמוֹנָה, סימן לג): עַל-יַדֵּי אַמוֹנָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ. אֲבָל הַכֹּל תְּלוּי בְּעֵינַיִם; כִּי שְׁפִיכוֹת דְּמַיִם גַּם-כֵּן בָּאָה מִהָעֵינַיִם — שְׁמִסְתַּפֵּל בְּעֵינַי רָעָה עַל תְּחַבְּרוּ, עֲבוּדָה זָרָה — שְׁבִמְקוֹם לְהִסְתַּפֵּל עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִסְתַּפֵּל עַל הַכְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה. נִאֻפֵּף — שְׁרַחֲמָנָא לְצִלָּן, מִסְתַּפֵּל עַל גְּשִׁימִים, עַל דְּבָרִים אֲסוּרִים, עַל-כֵּן בָּא לְפָנֵים הַבְּרִית. לִכֵּן הַתּוֹרָה מְסִימָת: "לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל, הַכְּלִי לְקַבֵּל רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת — הוּא הָעֵינַיִם, וְלִכֵּן הֵן רְאִישֵׁי הַתְּבוֹת: כְּלִי.

וְהִנֵּה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְרוֹאֶה מָה עָשׂוּ יִשְׂרָאֵל, אֲזִי שְׁבַר אֶת הַלּוּחוֹת. שׁוֹאֵל מוֹהַרְנ"ת ז"ל, לָמָּה בְּאַמַּת שְׁבָרְךָ? וְלָמָּה נָתַן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "יִישֵׁר כַּח"? אֵלָּא אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן כו), שְׁמַעְלַת הַשְּׂכֵחָה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי אִם הָיָה אָדָם זוֹכֵר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, אָף פָּעַם לֹא הָיָה מִתְעַלָּה בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. וְכִּף יָכוֹל לְהִתְחִיל בְּכֹל פָּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְזוֹ מַעְלַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שְׁשֵׁבַר אֶת הַלּוּחוֹת, כְּדֵי שְׁתִּהְיֶה שְׂכֵחָה, וּבְרָגַע שְׁאָדָם שׁוֹכַח, אֲזִי נַעֲשֶׂה "בְּרֵאשִׁית בְּרָא", הֵינּוּ שְׁיָכוֹל לְהִתְחִיל מִהִתְחִלָּה לְהֵאֱמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּמְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְיָכוֹל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

וְהִנֵּה אָנוּ נִמְצָאִים עֹתָה בְּפָרְשַׁת בְּרֵאשִׁית, הִבָּה נַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה, בְּרֵאשִׁית — כְּתוּב בְּתַקּוּנֵי זֶהַר (טו), שְׁזָה נּוֹטְרִיקוֹן — יֵרָא שְׁבַת;

בְּשַׁבַּת נּוֹפְלֵת יִרְאֶה גְּדוּלָה עַל הָאָדָם, וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסז): מִי שֶׁשׁוֹבֵת עִם הַצְּדִיק בְּשַׁבַּת, כְּאִלוּ הִתְעַנָּה שְׁבַע פְּעָמִים מִשַׁבַּת לְשַׁבַּת. תִּתְאָרוּ לְעֲצַמְכֶם, אָנוּ צָמִים יוֹם אֶחָד, וְזֶה קָשָׁה לָנוּ מְאֹד, וְאֵין לָנוּ כַּחוֹת, וְאָנוּ מִמְתִּינִים בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם לְסוֹף הַצּוּם, וּמְצַפִּים שְׂיִהְיֶה כְּבָר צֵאת הַכּוֹכָבִים, לְפָנַי שְׂיִהְיֶה צֵאת הַנֶּשְׁמָה. וְהִנֵּה עַל־פִּי הָאֲרָ"י ז"ל, צְרִיכִים לְצוּם צוֹמוֹת עַל כָּל חֹטָא וְעוֹן, כְּדֵי לְתַקְּנוֹ, וְנִתֵּן תְּקוּנָיִם כַּמָּה תְּעִנּוֹת צְרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת עַל כָּל חֹטָא, וּבּוֹדָאֵי אֵין לָנוּ הַכַּחוֹת לָזֶה, אָזִי אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעַל־יְדֵי שְׁשׁוֹבְתִים אֶצֶל הַצְּדִיק בְּשַׁבַּת, הָרִי זֶה כְּאִלוּ הִתְעַנָּה שְׁבַע פְּעָמִים מִשַׁבַּת לְשַׁבַּת. רַבְּנוּ ז"ל הִזָּה מִתְעַנָּה מִמוֹצְאֵי שַׁבַּת עַד לֵיל שַׁבַּת — שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, מְלַבֵּד זֹאת הִתְעַנָּה פֶּה שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְשֵׁם יוֹמָיִם וְכוּ' וְכוּ'. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית ג'): כְּבוֹד שַׁבַּת עֲדִיף מֵאֲלֶף תְּעִנּוֹת; אָדָם שֶׁמְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבַּת, כְּאִלוּ הִתְעַנָּה אֶלֶף יָמִים, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו'): אֲכִילַת שַׁבַּת כְּלָה קִדְשׁ, כְּלָה אֱלֻקוֹת. וְצְרִיכִים לְדַאֵג לְאֶכֶל בְּכָל שַׁבַּת שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת דִּיקָא. וְכַתוּב בַּזֹּהַר (חֶלֶק ב' פּה:), שְׁמִי שְׁמַחְסִיר סְעֻדָה אַחַת, נִפְגַּמַת אֶצְלוֹ הָאֱמוּנָה. וְאִסוּר שְׂיִהְיֶה חֶכְם בְּעֵינָיו וְלֹא לְצִיַּת לָזֶה. וְקָבַל רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר (חֵי"מֹהַר"ן, סִימָן לב): הִנֵּה כְּבָר אוֹמְרִים מִן הַשָּׁמַיִם: נָא וְנָא תֵּאכְלוּ, כִּי זֶה מִצְוֶה גְּדוּלָה, וְגַם זֶה קָשָׁה לָנוּ לְקַיֵּם. כָּל הַשְּׁבוּעַ אֵין זֶה מִצְוֶה, אֲבָל בְּשַׁבַּת זֶה מִצְוֶה גְּדוּלָה וְתִקּוּן לְכָל אֲשֶׁר פָּגַם. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשַׁמַּח מְאֹד בְּשַׁבַּת. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה יא, סִימָן א'): "בְּרַכַּת הַנוֹי"הּ הִיא תַעֲשִׂיר" (מְשָׁלִי י, כב) — זֶה הַשַּׁבַּת; כְּשֶׁאָדָם שְׁמַח כָּל הַשַּׁבַּת, וְנִזְדַּק לְאֶכֶל הַשְּׁלֹשׁ סְעֻדוֹת בְּשַׁמְחָה, בְּזֶה מִתְּכַפְּרִים כָּל עוֹנוֹתָיו, וְזוֹכֶה לְעֵשִׂירוֹת.

וְלִכֵּן, הִנֵּה נִכְנַסַת הַשַּׁבַּת הֵרָאשׁוּנָה: בְּרֵאשִׁית — יִרָא שַׁבַּת, עֲלֵינוּ לְהַזְדַּהֵר מְאֹד בְּשַׁבַּת לֹא לְחַלְּלָהּ. וְכַפִּי שֶׁהַשַּׁבַּת הֵרָאשׁוּנָה תִּהְיֶה — כַּף תִּהְיֶינָה כָּל שַׁבָּתוֹת הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן עֲלֵיכֶם לְשַׁמֵּר מְאֹד שֶׁבְּשַׁבַּת לֹא תִּהְיֶה מִחְלָקַת. וְכַמוֹבָא בַּזֹּהַר (תְּקוּנֵי זֹהַר פּה:): "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם" (שְׁמוֹת לה, ג) — לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ הַכַּעֲס. תִּשְׁמְרוּ

מאד מפעס בשבת, לא לכעס על האשה והילדים, ולדאג שתהיה שבת שלום.

לזאת אבקש מאד את אנשי שלומנו היקרים! אל תהיו בטלנים! שמרו על עיניכם, פי כתוב (בראשית לח, כא): אִיִּה הַקֹּדֶשׁה — בְּעֵינַיִם; הֵינּוּ אִם רוֹאִים אֶת עֵינֵי הָאָדָם לְהִיכֵן מִסְתַּפְלוֹת, בְּזֶה יוֹדְעִים מָה אֶתּוֹ, אִם הוּא מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, אָזִי, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, הוּא טַמָּא מְטַמָּא. וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד, גָּבֵר אֲסוּר לוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל אִשְׁתַּי אִישׁ, וְשֵׁלָא יְהִיֵּה לוֹ עֶסֶק עִם אִשְׁתַּי אִישׁ, לֹא לְקַרְץ עֵינַיִם וְכוּ', כִּי אֲסוּר זֶה חֲמוּר מְאֹד, וּמְבִיא לְעַרְיוֹת, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְהַעֲרִיב עֲרָבוֹ נָשִׁים עִם גְּבָרִים וּגְבָרִים וְנָשִׁים, בְּשַׁעֲה שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַפְּרָדָה מִחֻלָּטָה, וְלִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד בְּדַבָּרִים אֵלּוּ, כִּי בְּמִקּוֹם שֶׁל גַּאֲוָה, מְגַרְשִׁים אֶת הַשְּׂכִינָה, וְאוֹי לָנוּ אִם הַשְּׂכִינָה אֵינָה יְכוּלָה לְהִפְגֹּס. וְלָכֵן אֲבַקֶּשְׁכֶּם, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקָּרִים! תְּדַאֲגוּ שְׁפָכִית־הַכֶּנֶסֶת תִּהְיֶה מִחֻצָּה כְּדַבְּעִי, וְאִם הֵילָדִים יֵרְאוּ דָבָר זֶה, הֲרֵי יִפְגֹּס בְּדַמָּם עֵינַיִם הַצְּנִיעוֹת וְקִדְשַׁת הָעֵינַיִם.

מאד אבקשכם, תשמרו על ילדיכם אשר הם בבת עיניכם, וכמו שפל גרגר אבק מפריע לעין, כי היא רגישה ועדינה מאד, ולכן שומרים עליה מפל משמר שלא תנזק וכו', כמזכיר ויותר מכן צריכים לשמר על הילדים, שלא ינזקו, אפלו מגרעין קטן, כי כל רבון הקל ביותר, עלול לקלקלם ולהורידם לבאר שחת, חס ושלום. אינכם יודעים מה נעשה מאחורי גבכם, הפריצות עושה פריצות בנשמות ישראל, ומה יעשה הבן שלא יחטא?! הילדים מסתכלים על פריצות וזמה, ובפרט פשיש חבר לא טוב, השם ישמר מה זה גורם. לכן צריכים לשמר עם מי הילדים מתחברים. ואני מאד מאד מקנה שנשמע במחננו את הפרוץ (דברים כג, טו): "וְהָיָה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ, וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲוֹנוֹת דָּבָר". עלינו להשמר מאד מאד שמחנו יהיה קדוש, ולא יהיה, חס ושלום, גלוי עריות, אם איננו יכולים לתקן את כל העולם, לכל הפחות את הקהלה שלנו, אנו יכולים לתקן. עלינו לראות לשמר על קדשה וטהרה, על

צניעות. זכרו היטב — כפי שמתחילים את השנה — כך ממשיכת כל השנה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שגנזה כבר לשמע בשורות משמחות, שבני ישמעאל ישחטו זה את זה, עירק תכנס באירן, ויהרגו זה את זה בהצלחה גדולה, ירדן תסתכסף עם סוריה, וממדינה למדינה של בני ישמעאל ישחטו זה את זה. ואנו נשב מהצד ונשחק, כמו שכתוב (תהלים קכו, ב): "אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה", וגם בני עשו יהיו עסוקים עם עצמם, שיפציצו אותם ויהרגו זה את זה, ויעזבו את עם ישראל.

אבל זה תלוי כפי שאנו נתנהג בקהלה שלנו. כי בודאי הכל תלוי בעם ישראל, אם אין אחדות בעם ישראל, אז מה אנו רוצים, שהגויים לא יבואו אלינו?! שבני ישמעאל לא ידחקו אותנו אל הקיר, ויאכלו בנו בכל פה?! לתקן את כל עם ישראל — אין ביכולתנו, וכמאמרם ז"ל: כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות; ולכן הכל תלוי באנשי שלומנו, וכפי שיתנהגו כך יתנהגו כל עם ישראל.

אבל לצערנו הרב, גם בין אנשי שלומנו יש חלוקי דעות, אז על-כל-פנים תלמידי "היכל הקדש", אתם תראו שתהיה ביניכם אהבה, ותוציאו את הקנאה והשנאה שיש בלבכם על זולתכם, ובזה תצליחו לדחות את בני ישמעאל שיהרגו זה את זה, ואת בני עשו שישחטו איש את רעהו, ואז נצפה לגאולה. אבל זה תלוי בקהלה שלנו! ואל תקחו את זאת בקלות, ואל תקחו את זה פליצנות, הכל תלוי כפי שיהיה בקבוץ הקדוש שלנו! וכך מוכא ביהר (זהו חדש נח): על-ידי בי כנישתא חדא שיתאחדו יחד — תבוא הגאולה. אני רוצה שזה יהיה בית-הכנסת שלנו. ולכן הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, עומד חזק שלא יבנה בית הכנסת שלנו, אשר זה בחינת בית-מקדש מעט, שמתפללים יחד אשכנזים וספרדים, תימנים ותוניסאים, אין אצלנו הפרש, אין אצלנו גזענות והבלים, ואת זה אני רוצה לעקר, זה הולך קשה, אבל אעקר את זאת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנֹשְׁמַע בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. הַגָּה
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹרִיד לָנוּ גְשָׁמִים, שְׁפַע, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר
לָנוּ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּעִיגֵית ט): יוֹם גְּשָׁמִים כְּיוֹם בְּרִיאַת
הָעוֹלָם, וְזֶה עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם. וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְנַצֵּל אֶת הָעֵת רְצוֹן
גְּדוֹל הַזֶּה לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, צְדָקָה וְחֶסֶד, תַּעֲזָרוּ זֶה
לְזֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ בְּזִכּוֹת זֶה, שְׁנֹזֵפָה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלָמָה
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן!

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם וּבִרְכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קֵט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ו תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לֹא לַעֲשׂוֹת
שְׁנוּיִים עַד שְׁאֵנִי אָבוֹא, בְּעוֹד שְׁבוּעַ, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים
לְפָנֶי זְמַן מִכְרִיעַ, וְהַפְעַם זֶה עֲנִין גּוֹרְלִי עַד מְאֹד, כָּל הָעֵתִיד שְׁלָנוּ
תְּלוּי בְּזֶה, וְכָל הַרְאֵשׁ וְהַתְּפִלוֹת שְׁלִי זֶה רַק בְּעִבּוֹר הַצְּלִיחָתְנוּ,
הַצְּלִיחַת קִהַלְתְּנוּ, הַצְּלִיחַת יְלָדֵינוּ, לְזֹאת אֵל תַּעֲשִׂי כְּרַגַע שׁוֹם שְׁנוּיִים,
אֲנִי מִכִּין אֶת צַעֲרֶךָ וְכוּ', אֲכַל תְּכִינֵי גַם אוֹתִי, אֲנִי אֲדַבֵּר אִתְּךָ בְּיוֹם
רֵאשׁוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּוּ קִי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ו תְּשַׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

בְּאִמַּת הַיִּיטִי צְרִיף לְדַבֵּר עִמָּךְ זֶה זְמַן רַב, אֲכַל תְּמִיד דְּחִיטִי
וְכוּ', אַחֲרֵי שְׁשֻׁמְעָתִי אֵיךְ אַתָּה מְגַרֵשׁ אֶת ... מִמָּךְ, מָה הוּא מִבְּקֵשׁ

מִמֶּךָ? חֲמֹשֶׁה טְשָׁקִים דְּחֻיִים עַל כְּסָאוֹת? ! זֶה כְּבָר בָּאוּ מִים עַד
נֶפֶשׁ, וְחִמּוֹר מְאֹד שֶׁגִּרְשַׁתְּ אוֹתוֹ, הָאֵם אַתָּה מוֹדֵעַ, שֵׁישׁ לִי צָרוֹת
צְרוּרוֹת מִבְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֵינֹו לֹוֹמֵד כְּלוּם, וְאֵיִן לוֹ מִדּוֹת וְדַרְךְ
אֶרֶץ כְּלָל, וְאֵנִי סוֹבֵל מִמֶּנּוּ סָבֵל נוֹרָא, וְאִף פַּעַם לֹא אֶמְרָתִי לָךְ, אִף
פַּעַם לֹא בִקְשָׁתִי מִמֶּךָ פְּרוּטָה אַחַת שְׁכַר לְמוֹד, כְּשֶׁאֲנִי שְׁלֵמָתִי לְבָנִי
בְּגִיל זֶה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר לְחֹדֶשׁ בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת,
וּלְבִסוּף סֶף הַכֵּל תִּשְׁעֵ-מֵאוֹת ש"ח שֶׁבִקְשׁוּ מִמֶּךָ חֵד פַּעַמִּי בְּעֶבֶר
כְּסָאוֹת לְאוּלָם, אַתָּה צְרִיךְ לְגַרֵשׁ אֶת הַגִּבְאֵי צְדָקָה? ! תִּדַּע לָךְ, שֶׁאֲנִי
חוֹשֵׁב בְּמַחְשְׁבָה רְצִינִית לְשַׁלַּח אֶת בְּנֶךָ הַבִּיָּתָה, כִּי בָאוּ מִים עַד
נֶפֶשׁ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כז קיא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֹת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁמְסַרְתָּ אֶת הַמְּכַתְּבִים, וְגַם אֵלוֹ הַמְּכַתְּבִים מְאֹד
נְחוּצִים לְמַסֵּר. בְּעֵנֵן הַסִּפָּה, כְּדָאֵי לְמַסֵּר אֵיזָה סְכוּם ל... שֶׁיִּפְרַק
אוֹתָהּ, כִּי חָבֵל שֶׁסַּתֵּם תִּהְיֶה סָפָה בְּחֻצָר.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרָאָה
לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵינִן לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבְעֵת
שֶׁמְגִיעַ אָדָם לְעוֹלָם הָעֶלְיוֹן, מְצַטְעֵר עַל כָּל רִגְעַ שְׁלֹא נִצַּל לְהַתְּמָדָה,
וְכֵן הַדְּבֹר וְהַשִּׁיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֵינִן לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
הַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁגוֹרֵם לְמַעַלָּה עַל-יְדֵי-זֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְדַעְתִּי, תִּלְחִיץ אֶת הַצָּבֵעַ, שְׂיִצְבֵּעַ כְּבָר אֶת הַעֲמוּדִים, כִּי אִם
יִתְחִיל לְדַחוֹת וְכוּ' יִדְחָה וְיִדְחָה.

רְאֵה לְכַתֵּב מֵהַ חֲדָשׁוֹת בְּעֵנֵן הָאוֹלָם, הָאִם נִתְחַדֵּשׁ מִשָּׁהוּ.
בְּעָרֵב אֶהְיֶה אִתְּךָ בְּקִשְׁרִי, כִּי הַגְּעֵתִי רַק עֲכָשׁוּ בְּשִׁלְשׁ בְּלִילָה הַבִּיתָה.
הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תַּחְיֶה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

נָא לְהוֹדִיעַ לְכָל הַפֶּתָה, שְׂבִשְׁעָה שְׁמוֹנָה בְּעָרֵב אֲנִי רוֹצֶה
לְשׁוֹחַח אִתָּם בְּ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" שִׁיחָה מְאֹד דְּחוּפָה.

בְּעוֹד שָׁבוּעַ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲגִיעַ לִיבְנָאֵל, וְאִזּוּ נִלְבֵּן הַרְבֵּה
דְּבָרִים בְּעֵנֵן הַבֵּית־סֵפֶר. הַעֲקָר רְאִי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי סוּף פֶּל סוּף
הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, כְּשֶׁאֲדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא
מְצַלִּיחַ מְאֹד, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת".

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קיד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר בראשית ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל הזוגות הצעירים מאנשי שלומנו ביבנאל,
הוי"ה ישרה שכינתו עליהם תמיד.

מאד מאד רציתי, שתתאספו הערב בשעה תשע, כי יש לי כמה
ענינים דחופים לדבר אתכם, ואין זמן עד שאגיע בעוד שבוע.

הקדוש־ברוך־הוא יעזר לכלכם עם פרנסה ברוח, ויתרחב לכם
בגשמיות וברוחניות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז קטו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ח תשרי ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו יגיעו ויךדפו אל ידידי ...
גרו יאיר.

התקשרה אלי אשה, שהתפללה בשבת בעזרת נשים, ומטפטה
מים מהדירה שלי, תודיע ל... גרו יאיר, חבל שיהרס הציוד.

מאד אבקש אותך שתתחזק, תאמין לי, כי לפי נוטה דם
מהחובות וכו', והרבה פעמים אני חושב מי הנה צריך את כל זה,
אף אני מחיה את עצמי עם הדבור של מוהרנ"ת ז"ל, שפרש על
הפסו (בראשית כב, ד): "וירא את המקום מרחוק", אף שעכשו רואים
הכל מרחוק, אבל לבסוף תהיה כאן ביבנאל עיר גדולה לאלקים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּוּ קטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח, כ"ח תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוּ יְאִיר.

נָא לְהַתְּוֹדַע מִהַעוֹרֶרֶךְ-דִּין ... גֵּרוּ יְאִיר, בְּפִרְטִיּוֹת מָה עָלִינוּ
לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי לֹא לְהִסְתַּבֵּךְ עִם הַחֵק, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד
לְהִזְהָר בְּזוּה.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְשַׁחַק עִם הַנַּחֵשׁ אֶת הַמְּשַׁחֵק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִצְיָלֵנוּ מִיָּדוֹ.

תֹּאמֶר לְ... שְׂצֻלְצֻלְתֵּי אֱלֹהֵינוּ, וְהוּא הֵיזָה בְּדִרְךָ, וְאָמַר לְהַתְּקַשֵּׁר
בְּעוֹד עֶשֶׂר דְּקוֹת, וּיְכַבֵּר הֵיזָה אֶצְלָנוּ אַחַר הַשְּׂקִיעָה, וְהַצְּרִכְתִּי לְרוּץ
לְהַתְּפַלֵּל מִנַּחֵה, וְלֹא אֶסְתַּיֵּעַ מִלְּתָא, אֲשֶׁתִּדְּלַל לְדַבֵּר אֶתוֹ הַיּוֹם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִמָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

יֵשׁ מִכְּתָב כָּלְלִי לְנָשִׁים, שְׂמֵאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׂיַעֲשׂוּ הָעֵתִיקִים,
וְיִמְסְרוּ אֶת זֶה לְכָל הַנָּשִׁים.

כּוּ קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נַח, כ"ח תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתִפְנֵס בְּדִירְתִּי, כִּי צְלָצְלָה אֵלַי הַיּוֹם אֲשֶׁה,
וְאוֹמַרְתְּ שְׂמֵטֶפְטֶפֶף מִים מִהַדִּירָה לְתוֹךְ הָעוֹרֶת נָשִׁים. נָא וְנָא רְאֵה
לְבָדֵק מִה קוֹרָה שָׁם, וְכֵן רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַמְּקַלְמַת אִם זֶה עוֹבֵד,
וְאֵהִיָּה לְךָ אֶסִּיר תּוֹדָה מְאֹד עַל הַטְּרַחָה.

עלינו לְשַׁבַּח, שְׁאָנוּ זֹכִים לִידַע מַרְבֵּי כְּזֹה, וּבְצֹר הַרְחִיב לָנוּ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נָח, כ"ח תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל מִכְּתָב כָּלְלִי לְנָשִׁים, אוֹלֵי תוֹכֵל לְמַסֵּר אֶת זֶה לְ...
גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁיַעֲשֶׂה הַעֲתָקִים, וְלְמַסֵּר לְנָשִׁים, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, אִם תוֹכֵל לְחַזֵּק כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים. וּבְכֻלֵּל טוֹב מְאֹד, שְׁאִישׁ יִחַזֵּק אֶת
רַעְהוּ, כִּי מִמֶּשׁ אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לְפָנֵי הַיְשׁוּעָה, וְדִיקָא עֲכָשׁוּ יֵשׁ
לְהַרְבֵּה חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאִנִּי אֲנִי בָּא, כֹּל הַיּוֹם רַק לְחַזֵּק אֶת
אֲחֵרִים, אֲשֶׁרֵינוּ שְׁיֵשׁ לָנוּ אֶת רַבְנוּ ז"ל, וּמֵה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְהוֹדִיעַ אִם קִבַּלְתָּ אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים.

כז קיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נָח, כ"ח תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד
ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּכְרִיז בְּבֵית-הַמְדַרְשׁ הַיּוֹם וּמָחָר,
שְׁרַצוֹנֵי לְדַבֵּר עִם כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי פָּרַשַׁת נָח
בְּשַׁעַת תְּשַׁע בְּעָרְב, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְדַבֵּר עִם כָּלָן, הַקְּדוֹשׁ-

אֲשֶׁר כּוּ קַב בְּנַחַל קִיז
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכָּה הַפַּעַם לְבַטֵּל אֶת הַסֵּם "ד-מ"ם לְגַמְרִי, וּכְבֹר
יִתְחִילוּ לְהִיּוֹת לָנוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים וּתְחַזְקֵם, וּבִזְהָ שֶׁתְּחַזֵּק
אֶת אַחֲרֵימ, גַּם לָךְ יִהְיֶה חֲזוּק, תְּחַזֵּק אֶת הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּתְחַזֵּק
אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּלֵם בְּחַלִּישׁוֹת הַדַּעַת, וּבַאֲמַת עַל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ עוֹבֵר צְרוּת וְיִסּוּרִים, כָּל אֶחָד כְּפִי הַחֲבִילָה
שָׁלוּ, אֲבָל תִּאֲמִין לִי, מֵה שֶׁאֲנִי רוֹאֶה וְאֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּכָל יוֹם, יְלָדִים
חוֹלִים וְכוּ', אֲנָשִׁים חוֹלִים וְכוּ', אֲזִי אֲסוּר לְהַתְּלוֹנֵן, רַק לְחַפֵּשׂ אֶת
הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ח תְּשֵׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה, יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְתַחֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבַּעוֹלָם, כִּי בִזְהָ הָעוֹלָם
עוֹבֵר כָּל-כָּף הָרַבָּה צְרוּת וְיִסּוּרִים, אֲשֶׁר מְרַגִּישִׁים הָרַבָּה פְּעָמִים
כְּאֵלוֹ אֲבֹד מְנוּס וְתַקְנוּה מִמֵּנוּ וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה עוֹבֵר עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל,
וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק מְעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר. לְזֹאת רְאֵה לְתַחֵּק עֲצָמְךָ מְאֹד
מְאֹד, וְאִף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁקִּשָּׁה וּמֵר לָךְ מְאֹד, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלְּכִסּוּף תִּהְיֶה לָךְ דִּירָה מְשֻׁלָּה, וְלֹא תִצְטָרֵף
לְהִגִּיעַ לְטוֹבוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם, וְיִרְוַח לָךְ, וְיִקְרִים בָּךְ (תְּהִלִּים צ, טו):
"שֶׁמִּחֲנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ", כְּפִי הַצְּרוּת שֶׁסְּבֵלֶתָ כְּבֹר בְּשָׁנִים הָאֵלוֹ, כָּף
יִתְרַחֵב לָךְ, וְתִזְכָּה לְהִרְבִּיץ תוֹרָה בְּרַבִּים.

עֲצֵה טוֹבָה אֲנִי נוֹתֵן לָךְ, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קוֹנְטְרָס מ"אֲוֹצֵר-
הַקוֹנְטְרָסִים", אִם אַתָּה יְכוֹל לְלַמֵּד אֶת זֶה בְּרַבִּים, וּתְחַיֶּה עוֹד אֲנָשִׁים

— אין למעלה מזה, כי כל קונטרס וקונטרס נכתב בדם ולא בדיו, פֶּאֶשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ, אִיזוֹ עֲגַמַת נַפְשׁ וְצַעַר וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים רָעִים, מַחְלוּקוֹת וּמְרִיבוֹת, עֲלִבּוֹנוֹת, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְאֲנִי סוֹבֵל, בְּחֶסֶדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּצַעַר, וְתַמִּיד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵב לִי.

לזאת ראה לחזק עצמך, ואז תראה נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נח, כ"ט תשרי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב

מִמֶּךָ.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם הַתְּלִמִּידִים יִרְאֵת שְׂמִים, וְלְהַכְנִיס בָּהֶם הַתְּמִדָּה, כִּי כָּל הַהוֹרִים מְאֹד מְרַצִּים מִמֶּךָ, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה עִם הַתְּלִמִּידִים, וְיִתְרַבֶּה גְּבוּלְךָ בַּתְּלִמִּידִים.

הַעֲקֹר רָאָה לְדַבֵּר אִתָּם תְּמִיד דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְסִפּוּרֵי צְדִיקִים, שְׁזָה מוֹשֵׁף אֶת לִבָּם. וְרָצִיתִי שְׂתַכְנִיס בָּהֶם חֶשֶׁק לְסִים אֶת הַשֵּׁם עוֹד לְפָנַי הַבְּרִ-מְצוּהָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: מִי שֶׁגּוֹמֵר אֶת הַשֵּׁם, מְמַשִּׁיף עָלָיו צָלֵם אֱלֹקִים; וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ בְּאִמְרָהּ בְּעֵלְמָא, זֶה דְּבַר גְּדוֹל לְסִים אֶת הַשֵּׁם לְיִלָּד לְפָנַי הַבְּרִ-מְצוּהָ, וְאֲשֶׁרֵי הַיֵּלָד שָׁבָא לְבַר-מְצוּהָ שְׁלוֹ עִם סִיוֵם הַשֵּׁם, וְאֵף שְׁזָה נִרְאָה מִגְּחָךְ, אֲבָל נִרְאָה מִי שִׁיִּצְחַק אַחֲרוֹן.

אָשֶׁר כּוּ קַכּבּ — כּוּ קַכּג בְּנַחַל קִיט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּמִּיד תִּתְבַּשֵּׁר בְּכַשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁהֵאֵמָּא בְקִשָּׁה.

כּוּ קַכּבּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר נח, כ"ט תְּשׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁתַּדְּלִי לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר,
כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִתְחַתֵּן וּלְהִקָּים בַּיִת, וְאֲנִי מִכְּבִיטִי לְךָ, שְׁיִהְיֶה
לְךָ נַחַת כָּל הַחַיִּים אִם תִּתְחַתְּנִי, כִּי כָּךְ תִּסְתַּוְּכְבִּי לְבַד וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא
יֵצֵא מִזֶּה שׁוֹם דְּבָר רַק בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת, לְזֹאת רְאִי לְהִתְחַתֵּן,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַכּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר נח, כ"ט תְּשׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... וְ... שְׁיִחְיֶה נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִכֶּם.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְכֶם עַל גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים,
שֶׁהַכְּנִסְתֶּם בְּבֵיתְכֶם אֶת ... וְ... שְׁיִחְיֶה, הֵם נִמְצְאִים עֹכְשׁוּ בְּמִצַּב מְאֹד

מָאד קָשָׁה בְּפִרְנֶסָה, וְחָבַל שֶׁהַזּוּג הַנִּפְלֵא הַזֶּה, שְׁאֲנִי הֵייתִי הַשְׂדֵּךְ, וְשִׂדְכָתִי בִּינִיָּהֶם, שְׂיִתְפָּרֵק זְוִוּגָם, חֵס וְשְׁלוֹם, הֵם עוֹבְרִים עִכְשׁוּ עֲנִיּוֹת גְּדוּלָּה מָאד, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַעֲוֹלָם, שְׂיִהְיוּ בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְאֲנִי מְקַוֶּה מָאד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב מָאד תִּהְיֶה לָהֶם דִּירָה מְשָׁל עֲצָמָם, וְלָכֵן רְאוּ לְחַזֵּק אוֹתָם, וְעַל זֶה יִהְיֶה לָכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ קִד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי נַח, כ"ט תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֲסֵד שְׁאַתָּ עוֹשֶׂה אֵתִי, שְׁאַתָּ מְשַׁתְּפֶת בְּכִשׁוּל סְעֵדַת הַהִלּוּלָא שֶׁל אָמִי, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם, יַעֲזוּר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד אֲשַׁתְּתֵּף בְּשִׂמְחוֹת שְׁלָכֶם, וְשִׁלָּא יִחַסֵּר לָכֶם שׁוּם דְּבָר.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק וְלְחַזֵּק אֶת שְׁאָר נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי אֵין עוֹד מַצָּנָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מְזוּ — לְחַזֵּק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׂמַח אֶת הַנְּשִׁים, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת כְּמוֹ מְשִׁפְחָה אַחַת, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד יִהְיֶה לָךְ טוֹב בְּזֶה וּבְכָּא לְנִצַּח וְנִצְחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ קִכּה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי נַח, כ"ט תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְאֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל

אָשׁר כּוּ קבוּ בּנַחַל קכא

הַחֶסֶד שְׁאֵת עוֹשֶׂה בְּשִׁבְלִי, כְּדֵי שְׁסַעֲדַת הַהִלּוּלָא תַעֲרֹךְ בְּהַצְלָחָה גְדוֹלָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׁאֲזַכֶּה לְשִׂמְחַת תְּמִיד בְּשִׂמְחַתְכֶם.

נָא וְנָא רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְהִיִּיתִי מְאֹד רוּצָה שֶׁתִּרְאִי לְחַזֵּק אֶת שְׁאָר נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה נְשִׁים שְׁמֵרְגִישׁוֹת אֶת עֲצָמָן בּוֹדְדוֹת, וְצָרִיכִים לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחַת אוֹתָן כְּמוֹ ... תַּחֲיָה, אוֹ ... תַּחֲיָה, וְשְׁאָר נְשִׁים, בְּכָלֵל רְצִיתִי שֶׁתַּהֲיֶה אַהֲבָה גְדוֹלָה בֵּין הַנְּשִׁים, כְּמוֹ מְשַׁפְּחָה אַחַת, וְזֶה עֶקֶר הַצְּלָחַתְנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֹשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ וְיִרְכָּכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קבוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נַח, כ"ט תְּשׁרִי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שְׁאֵת עוֹשֶׂה, בְּזֶה שְׁאֵת מְטַגְגַּת אֶת הַדְּגִים לְכַבוֹד סַעֲדַת הַהִלּוּלָא שֶׁל אֲמִי, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּזְכֵּי לַעֲשׂוֹת מַצּוּוֹת, וְתִרְאִי נַחַת מִכָּל יְלַדֶּיךָ וְיוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ, וְיִהְיוּ הַשְּׂמֵחָה וְהַשְּׁלוֹם שְׁרוּיִים תְּמִיד בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

נָא וְנָא רְאִי לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחַת אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְחִיוֹת בְּיַחַד כְּמוֹ מְשַׁפְּחָה אַחַת גְּדוֹלָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנַתְּבַשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשַׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ קכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי נַח, כ"ט תְּשֵׁרֵי ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה, וְעַל כָּל הַמְּסִירוֹת וְנַפְשׁ שֶׁלָּךְ, שֶׁאַתָּה מוֹסְרֵת אֶת נַפְשִׁי בְּשִׁבִיל הַצְּלָחַת גֵּיוֹס הַכֶּסֶף לְבְנֵי הָאוֹלָם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁגִם אֶצְלָךְ יִהְיוּ תָּמִיד שְׂמֵחוֹת, וְאַזְכָּה לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשְׂמֵחוֹת שְׁלֹכֶם.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְהַעֲבִיר כֶּסֶף לִידֵי יַדִּידֵנוּ הַגָּבִאי צְדָקָה הַנֶּאֱמָן ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי הַצְּאִיקִים מִתְחִילִים לַחֲזֹר, וְאַנְחֵנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְדוֹלָה מָאד.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתָּמִיד יִהְיֶה לָּךְ חֵלֶק בְּשְׂמֵחַתֵּנוּ, וְיִהְיֶה לָּךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ קכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדְרֵי נַח, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִפֶּךָ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְאַנִּי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֶּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הַרַע יָבוֹא הַטוֹב, וְתִזְכֵּי לְרְאוֹת אֶת הַטוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּבְרִיאָה.

עַקֵּר הַטוֹב הוּא נַחַת מֵהִילָדִים, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָּךְ,

אָשֶׁר כּוּ קַבֵּט בְּנַחֵל קַבֵּג

שְׁיִהְיֶה לָךְ בְּאֵמַת נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ, וְתִזְכֵּי לְבָנִים וּבָנוֹת צַדִּיקִים וְצַדִּיקָנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּעֲלֶי תָּמִיד מַעְלָה מַעְלָה.

רְאֵי לְהִתְחַבֵּר לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַבֵּט.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נַח, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּאֵמַת יֵשׁ לִי הַרְבֵּה מֵה לְדַבֵּר אִתְּךָ, אָבָל הֵייתָ שְׂאֵנִי אָבוּא בְּשָׁבוּעַ הַבָּא, אֲזוּ נְדַבֵּר פְּנִימִים אֵל פְּנִימִים כָּל מָה שְׁיֵשׁ לִי לְדַבֵּר.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלַי וְיִתְבָּרַךְ, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ סְבָלָנוֹת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת, וּבְכַפְרֵט בְּבֵית עַם הָאִשָּׁה וְעַם הַיְלָדִים, וְצְרִיכִים לְכַבֵּד אוֹתָם, וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נֹט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וְתִיַקְרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שֶׁתַּתְעַשְׂרוּ], כִּי עַקֵּר הָעֲשִׂירוֹת בָּאָה לְאָדָם רַק בְּזָכוֹת שֶׁמְכַבְּדִים וּמְיַקְרִים אֶת הָאִשָּׁה, וְכֵן רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה, כַּמוּבָא בְּדִבְרֵינוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, שִׁיחָה רִסג, רסד); וְאָמַר, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשָׂה פְעֻלוֹת שְׁיִהְיֶה בְּלָבוֹל בְּשְׁלוֹם-בֵּית, כְּדֵי שֶׁיִּכְשִׁיל אוֹתָם בְּחֻטָּאִים וּבְעוֹנוֹת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי

קבד אָשֶׁר כז קל — כז קלא בַּנְחַל

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, וְאֲנִי מִקְנֶה לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ רַק טוֹב
כָּל הַיָּמִים.

חֲזוּק וְאַמֵץ, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתִזְכֶּה
לְרֹאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל יוֹם, הָעֶקֶר תִּתְחַזֵּק, וְיִהְיֶה לְךָ כָּל טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִיעִי לְסֵדֶר נח, ב' דְּרֹאשׁ־הַחֹדֶשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

יַעַן שֶׁהִדְבַּר הוּא עֲנִינַן פְּרֻטִי, וְאִי אֶפְשֶׁר לְרַשְׁמוּ עַל הַכְּתָב וְכוּ'
וְכוּ', אֲזִי נִדְבַר אֶתְךָ פָּנִים אֵל פָּנִים כְּשֶׁאֲבֹא בְּשָׁבוּעַ הַבָּא לִיבְנֵאל.

הָעֶקֶר תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְתִתְחַזֵּק אֶפְלוּ בַּמַּצְבִּים הַכִּי קָשִׁים
שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי זוּ מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׂמְחָזִיק מַעֲמַד מִכָּל
מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִיעִי לְסֵדֶר נח, ב' דְּרֹאשׁ־הַחֹדֶשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד הַצְּטַעֲרֵתִי לְשִׁמְעַ מֵה
שְׁקוּרָה אֶתְךָ, וְאֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לְדַבֵּר עִם הַמַּנְהֵל שֶׁל
הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה, וְהַכָּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

רֵאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר

וְדָבוּר שְׁמִדְבָרִים אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְלָחָה נְצָחִית, הַצְלָחָה כּוֹז, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת, הָיוּ תָּמִיד מְדַבְּרִים אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִנִּי מְקַנֶּה אֵלָיו יְתִבְרַךְ, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְתוֹנָה לְשִׁמְעַתְּ תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְתַחֲזֹק וְתִאֲמַץ וְתַעֲוֹד עֲצֻמָּךְ וְאֵת אַחֲרִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קֵלֶב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר נח, ב' דְּרֵאשִׁיחֵי־שָׁנָה חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֵת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת הַבֶּרֶךְ-מְצוּהָ וְכוּ', עָלֶי לְהוֹדִיעַ לְךָ שְׁעַכְשׁוּ מִפְּנֵי טְרִדוֹתֵי הַרְבוּת, זֶה אֶצְלָנוּ עֲנִין שְׁנוּגַע בְּנִפְשָׁנוּ, שְׁנוּגַע בְּהַצְלַחַת קְהֵלְתָנוּ, הַפַּעַם אֲנִי לֹא יָכוֹל לָצֵאת בְּכָלֵל מִיְּבִנְאֵל, וְעַל-כֵּן אִם תַּעֲשׂוּ אֵת הַבֶּר מְצוּהָ בְּיְבִנְאֵל, אֲנִי יָכוֹל לְהִשְׁתַּתֵּף, אֲבָל אִם זֶה יִהְיֶה מַחוּץ לְיְבִנְאֵל, הַפַּעַם אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִשְׁתַּתֵּף בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן.

וְאוֹדוֹת מֵה שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת, עִם הַמְּנַהֵל בְּרִרְתִּי קֶצֶת, זֶה לֹא כְּמוֹ שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת, עִם כָּל זֹאת נִדְבָר, כִּי הָעֵקֶר הוּא לְתַקֵּן וְלֹא לְקַלְקֵל, וּבִפְרֻט יְלָדִים צְעִירִים, שֶׁהֵם אֶצְלֵי שְׁתִּילִים יְקָרִים, שְׁצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְעֶזֶר לָהֶם וְלֹא לְשִׁבֵּר אוֹתָם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאִנִּי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְתִבְשְׂרוּ לִי תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קלג.

בְּצִוְתַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר נח, ב' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וְכֵן אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים שֶׁלְּךָ קִבְלָתִי, אֵךְ מֵרֵב טְרוֹדוֹתִי בְּעֵתִים
הַלְלוּ, הַהִכָּרַח לְצִמְצָם אֶת עֲצָמִי, וּמִי יִתֵּן, שֶׁכִּבֵּר גִּזְכָּה לְהַתְרַאֵה
יַחַד, וְלִהְתַּחַזֵּק יַחַד.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים הֵרֵבָה הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי עַל כָּל
אֶחָד עוֹבֵר צְרוֹת וַיִּסּוּרִים וּמִכְאוּבִים רָעִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזְּקֵךְ
מֵעֵמֶד, וְאֵינוֹ נִשְׁכָּר מִשׁוּם דְּבָר.

עָקֵר הָעֲצָה לְבוֹא לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין, גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוֹטִי-
מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו): "לְהַשְׁכִּיל אַחֲרֵים"; וְעַל-כֵּן אִם עוֹבֵר עֲלֶיךָ
כָּל-כֶּף הֵרֵבָה צְרוֹת וַיִּסּוּרִים, עָקֵר הָעֲצָה רַק לְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵים, וּמָה
אֲנִי עוֹשֶׂה? גַּם-כֵּן מְחַזֵּק מְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אַחֲרֵים. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר
(לְקוֹטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד): "כְּשֵׁיִשׁ אֹרֵךְ יִשָּׂר נַעֲשֶׂה אֹרֵךְ חוֹנֵר",
וּבְזֵה שֶׁתְּחַזֵּק אֶת אַחֲרֵים, תִּהְיֶה גַם לְךָ הַתְּחַזְּקוֹת, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגָּיִם שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא
יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁשִּׂמְעַת הַיּוֹם אֶת הַדְּבָרִים שֶׁדִּבַּרְתִּי, וְהֵם גַּם-כֵּן
בְּשִׁבְלֶיךָ, וּמִי יִתֵּן, שֶׁגִּזְכָּה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמָנוּ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ, וְאֵז
טוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד לְעֲצָמְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵל

אָפּשׁר כּוּ קלד — כּוּ קלה בּנחל קכז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְלָחָה וְנִצְחִית, הַצְלָחָה כּוֹאֵת, שְׂאִין לְתֹאֵר
וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נח, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

אודות החלוקי דעות שיש לכם בין השכנים, כדאי לפשר
על-ידי שלישי, ואם יכול הרב ... לפשר ביניכם — מה טוב ומה
נעים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהכל יבוא על מקומו
בשלום, כי אם זה השטח שלכם, למה שיקחו לכם את זה, כי הרי
עוברים בלאו (דברים יט, יד) "לא תסיג גבול רעה", ודרשו חכמינו
הקדושים, שזה סובב על גבול הארץ, ועל-כן מה ששיף לכם אסור
לגע בזה, וזה פשוט. העקר ראוי לחזק אחד את השני, והקדוש-
ברוך-הוא יעזר, שיהיה לכם רב נחת מילדיכם, ואתם לא צריכים
להשבר משום דבר, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ובפרט
שהקדוש-ברוך-הוא עוזר לנו בצל העובר הזה, שאנו זוכים לחטף
הרבה טוב אמתי ונצחי, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו ואז טוב
לו כל הימים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נח, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

רְצִיתִי לְדַעַת, הָאֵם תִּקְנֶנָּה אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים שְׁשַׁלַּחְתִּי לָךְ, כִּי הִצְטַבְּרוּ אֶצְלִי הַמוֹן קוֹנְטְרָסִים שֶׁתִּקְנֶנָּה וְשַׁלַּחְתִּי, וְחָבַל שְׁיִוְנָחוּ סֶתֶם אֶצְלִי כִּכְה אַחַר הַגָּהָה, אִם אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁתִּקְנֶנָּה, אָנִי מִכְנִיס אֶת זֶה בַּגָּנִיזָה, לְזֹאת תּוֹדִיעֵי לִי אִם תִּקְנֶנָּה אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים שְׁשַׁלַּחְתִּי לָךְ.

אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ, עַל כָּל מֵה שָׁאֵת מִתְקַתֶּקֶת דְּבָרִים כְּאֵלֶּה הַמְּחִיִּים נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נֹחַ, ב' דְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֵד הִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ, שֶׁהֵיִתְ בְּבֵית-חֹלִים, וְאֵף אֶחָד לֹא בָּא לְבַקֵּר אוֹתְךָ וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְלֹא תִצְטַרֵּף לְהִיּוֹת בְּבֵית-חֹלִים כְּמוֹ שֶׁכִּתְבְּתָהּ, וְאִם יִסְבֵּב הַמְּסַבֵּב שֶׁכֵּן תִּהְיֶה, אֲזִי אֶדְאָג שֶׁלֹּא תִהְיֶה לְבַד, אֶלָּא יָבוֹאוּ לְבַקֵּר אוֹתְךָ, כִּי זֶה מִצְוָה גְּדוּלָּה מְאֹד — מִצְוֹת בְּקוֹר חֹלִים, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְהַעֲקֵר שֶׁתִּהְיֶה בְּרִיא.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, וְעַל-כָּל-פָּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינִי מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הַעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קלז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אַל ידידי הַיָּקָר לי מאד ... גרו יאיר.

אין מלים בפּי להודות לך על כל החסד אשר אָתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי,
ישלם לך הקדוש-ברוך-הוא חזרה אֶלֶף פְּעָמִים כָּכָה.

הִנֵּה בְּיוֹם ראשון בקשו שְׁר' ... גרו יאיר, יבוא עם עוד
חֲמִשָּׁה-עָשָׂר או עֶשְׂרִים אַבְרָכִים לחיפּה, מה טוב ומה נעים, אם
תוכל לארגן את האברכים הצעירים שִׁיסְעוּ, וְשֵׁם בְּחִיפָה יְכוּלִים
לְעֲשׂוֹת בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף הַפָּצָה, וְתֵצֵא גַם טוֹבָה בְּעִבּוּרָם בְּגִשְׁמִיּוֹת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה אַל ידידי ... גרו יאיר.

הִנֵּה הַיּוֹם צָרִיךְ ... גרו יאיר, לשלח מכתב כללי, וְזֶה מְאֹד נְחוּץ
שִׁיְהִיָּה תְלוּי בְלוּח מוֹדְעוֹת כָּבֵר קִדְּם שֶׁבַת, וְלִכְּן תִּתְּלֶה אֶת זֶה,
וְעַכְשָׁו הֵבִיא לִי ... גרו יאיר, אֶת "תּוֹף הַנַּחַל" מִפְּרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית,
וְהִיא טוֹב גַּם אֶת זֶה לְתֵלוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שֶׁתְּהִיָּה
אַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֵר, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבָּשֵׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד, וְיִפְּלוּ שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְיִתְגַּלֶּה
כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קלט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

הנה כבר לא שמעתי ממך יומים, מה חדשות? אני מקנה שהכל הולך כסדר, אף שיש בלבולים וצמצומים וכו', עם כל זאת סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ויקים אצלנו (תהלים צ, טו): "שמחנו כימות עניתנו" וגו'.

האם יצאו היום להפצה מרפזת? אני עוררתי אתמול, שעכשוי יעזבו את הכל, ויקחו רק הגרלות, כי לדעתי זה יותר בטוח שיתנו את החצי מאשר מדברים אחרים, ואף שבתחלה לא רצה וכו', כי יותר משתלים לו רק קסטות, אבל דחקתי על זה מאד, ואני מקנה שפך יהיה.

המצפה לשמע ממך...

נא למסר את המכתב הרצוף פה ... דיקא.

כז קמ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח, ב' חשון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אַל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, אף מחמת טרדוטי המרבות, לא היה הפנאי להשיבך.

מה אמר לך! בזה העולם צריכין המון התחזקות, ואת זה מקבלים, תהלה לאל, בשפע, אם מתמידים בספרי רבנו ז"ל,

אֲשֶׁר כּוּ קמא בְּנַחַל קלא

ובפּרטיִות בְּ"לקוּטֵי־הַלְכוֹת", יעזר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, שְׁנוּכָה לְנַצֵּל
אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר וּלְהַתְמִיד בָּהֶם.

בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּשָׁבוּעַ הַבָּא אָנִי מְגִיעַ לִיבְנֵאל, אִם אֶפְשָׁר
לְהִכִּין לִי סְפָרִים חֲדָשִׁים, אֲהִיָּה לָךְ אֲסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

... בְּקִשׁ מִמֶּנִּי לְשַׁלַּח לָךְ אֶת "תּוֹךְ הַנַּחַל", כְּדֵי לְמַסֵּר אֶת זֶה
לְבֵית־הַמְדָּרֶשׁ שְׁלָכֶם בְּאֶשְׁדוֹד.

כּוּ קמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֶדֶשׁ לְסֵדֶר נח, ד' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, תּוֹדָה צְרִיכִים תְּמִיד לְתַת לְכָל אָדָם שְׁעוֹשֶׂה טוֹבָה,
כִּי עֲנִין הַפֶּרֶת הַטּוֹב, זֶה הַדְּבָר הַכִּי יָפֵה אֲצֶל כָּל אָדָם, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי
מִי שְׁנוֹתֵן תּוֹדָה.

בְּעֲנִין שְׂאֵת רוּצָה לְאַרְגֵּן אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הִנֵּה טוֹב
מְאֹד לֹא לְחַלֵּק לויחות, וְכֵן מֵה שְׁפָתוֹב עַל זֶה "עִיר בְּרֶסֶלֶב", כְּדֵי
לֹא לְעַצְבֵּן אוֹתָם, בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּלִילָה מְגִיעַ "בְּרֶפֶת־הַבֵּית", כִּמְה
סוּגִים מְאֹד מְאֹד יָפִים, עִם תְּמוּנֹת שֶׁל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל וּבְרַכְתֶּם, וְזֶה
יְהִיָּה הַכִּי טוֹב לְחַלֵּק בְּבֵתִים, וּמְאֹד אָנִי רוּצָה, שְׁתַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי
מֵאַמְצִים וּפְעֻלוֹת לְחַלֵּק אֶת זֶה בֵּין נְשׁוֹת הַמְּקוֹם.

אוֹדוֹת הַבֵּן שְׁלֶךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר, אֵל תְּדַאֲגִי, הַכֵּל יִסְתַּדֵּר, וְאַצְלִי
הוא יְהִיָּה שְׁמַח, וְלֹא יִחְסֵר לוֹ שׁוֹם דְּבָר.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קמב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קַדְשׁ לְסֵדֶר נח, ד' חֶשׂוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם רב וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָנִי מִתְפַּלֵּל, שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְאַבְיָךְ, גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנַּפֶּשׁ רְפוּאַת הַגּוּף, וְשִׁיְהִיָּה נַחַת בְּבֵיתְכֶם.

אוֹדוֹת הַבְּנִיָּה וְכו', יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יחד.

מָאד מָאד אָנִי מוֹדֶה לָךְ עַל זֶה שֶׁתְּרַמֶּת עָרַב לְשִׂמְחַ יחד עִם יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יוֹם שְׁלִישִׁי בְּלִילָה, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה לָךְ שִׂמְחַ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קמג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קַדְשׁ פְּרִשַׁת נח, ד' חֶשׂוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה אֵתִי, שְׂנוֹדְכָךְ אֶת עֲצֻמְךָ לְנַגֵּן בְּעָרַב יוֹם שְׁלִישִׁי, לְכַבוֹד הַהִלּוּלָא שֶׁל אִמִּי, עֲלֶיךָ הַשְּׁלוֹם, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שֶׁתְּמִיד תִּהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וּתְשִׂמְחַ וּתְנַגֵּן לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת שְׁמַחַת, וְתַעֲבֹד מְאֹד עַל הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת שֶׁל שְׁמֵחָה, וּבִזְכוּת זֶה יִהְיֶה לָּךְ טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאחֵל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז קִמְד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְפַּרֵּד, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָּךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַנְּסִיעוֹת הָאֵלוּ הוֹרְגוֹת אוֹתְךָ וְכוּ', וּבְצִדְקָךְ וְכוּ', לְזֹאת אֲנִי הֵייתִי אוֹמֵר לָּךְ, תִּמְסַר אֶת הַהֲסָעוֹת הַמְאָרְגָנוֹת לְאַחֲרִים, וְכִּי תִהְיֶה מְשַׁחֲרֵר מְזֵה, אֲנִי אֶעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁבְּעֵקֶר יִקְחוּ הַגְּרָלוֹת, וּבְזֶה יִהְיֶה לָּךְ חֲשָׁבוֹן בְּדִיוֹק כַּמָּה לְקַחוּ וְכַמָּה הֵבִיאוּ, חֲכַל לָּךְ לְשַׁבֵּר אֶת הַכַּחוֹת וְכוּ', וְאֵת הַמַּח, בְּשִׁבִיל מְרִיבוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, כָּל אֶחָד צְרִיף לְתַפֵּס אֶת הָעֲמֻדָה שְׁלוֹ וְכוּ'.

דְּבַרְתִּי עִם אֲשֶׁתְּךָ בְּאַרְיִכוֹת, וְהִסְבַּרְתִּי שֶׁהָאוֹלָם יִתְנַהֵג רַק כְּמוֹ שְׂדֵבְרָנוּ, וְאַתָּם אַחֲרָאִים, וְכָל אֶחָד יִשְׁלַם דּוֹלָר לְמִנְהָה! וְאֵין עַל זֶה מָה לְהִתְנַפֵּחַ, וּמִי שֶׁלֹּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת שָׁם שְׁמֵחָה — שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה, יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּתְמַקֵּד בְּעִבוּר הָאוֹלָם, וְהַנְּסִיעוֹת אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת נְסִיעָה מְרַכְּזוֹת, שִׁיְהִיָּה אֶחָד אַחַר מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, לְמָה אֶתָּה צְרִיף אֶת הַכָּאָב רֵאשׁ הַזֶּה?! כְּכֹר מְגֻזָּם. רְצִיתִי שֶׁתִּבְרַר לִי כַּמָּה עוֹלָה מִיִּנְיָבוֹס עַל יוֹם רְבִיעִי בְּבִקְרָה בְּשָׁעָה עֶשֶׂר וְחָצִי, לִירוּשָׁלַיִם וְחֹזֵר, כִּי אֲנִי צְרִיף לְקַחַת אֶתִּי שְׁנֵי מְנִיגִים לִירוּשָׁלַיִם לְהֵר הַזֵּיתִים, וְאוֹלֵי הֵם יִרְצוּ לְהִשָּׂאָר בִּירוּשָׁלַיִם לְהַפְצָה.

הַמֵּאחֵל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ קמָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי לֵךְ-לֵךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְאַחַל לֵךְ בְּרֶפֶת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְדַת בְּנֵךְ בְּכוֹרֶךָ. יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ בְּעֵתוֹ וּבְזַמְנוֹ, וְתִרְוָה רַב גַּחַת מִמֶּנּוּ אֶתָּה וְאֶשְׁתֶּךָ, וְתִצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וּמִמָּשׁ שְׂמֵחָתֶם אוֹתִי עִם הַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׂמְחַת, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד אֲזַכֶּה לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹ קמוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי לֵךְ-לֵךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְאַחַל לֵךְ בְּרֶפֶת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדַת הָאֶחָד, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְשִׂמְחַת תַּמִּיד בְּשִׂמְחַתְכֶם, וְתַמְסֹר "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית לְאַבָּא וּלְאֵמָא, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיוּ תַמִּיד שְׂמֵחוֹת בְּבֵיתְכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְהִזְמִין אוֹתְךָ אִם תּוּכַל בְּיוֹם שְׁלִישִׁי בְּלִילָה לְבוֹא אֶתָּה וְאֶשְׁתֶּךָ, וְ... וְאֶשְׁתּוֹ, וְהָאֵבָא וְהָאֵמָא, לְכָבוֹד הַהַלּוּלָא שֶׁל אִמִּי בִּיבְנָאֵל — אֶשְׂמַח מְאֹד מְאֹד.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תַמִּיד.

הַמְּאַחַח לֵךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קִמּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר לַיִּלְדֵי, ה' חֲשׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נִרְוֵוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹנֵי אֶפְנֵי שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִהְיֶה רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנְיּוֹת, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י').

עֲלֵיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְלֹא צְרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצָּא מִכָּל צָרוֹתֶיךָ.

תִּהְיֶה סִבְלָן גָּדוֹל בְּבֵיתְךָ, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל מֵה שְׁמִבְזִים וּמְחַרְפִּים אוֹתְךָ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קִמַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר לַיִּלְדֵי, ה' חֲשׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹנֵי אֶפְנֵי שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּחְלֵשׁ דַּעַתְךָ כְּרַגְעַ, כִּי אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תִּרְאֵי הַרְבֵּה נִחַת מִהִבְנוֹת שְׁלָךְ, וְיִהְיֶוּ לָךְ חֲתָנִים צְדִיקִים.

עֲלֵיךָ לְזַכֵּר, שְׁבֻזָּה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוֹת וּמְרִירוֹת

ויסורים ועגמת נפש שונים וכו' וכו', ועקר מעלת בר ישראל —
שמתזיק מעמד, ואינו נשפר משום דבר, אשרי מי שאינו מתעה את
עצמו בזה העולם כָּלֵל.

נא ונא ראי להשתתף בשמחות של נשות אנשי שלומנו, ותלכי
לערב השמחה ותשמחי, ותצאי מעצמך, ותשמחי את אחרים, ויהיה
לך טוב בחיים. העקר תראי רק להיות בשמחה, כי השמחה מרחבת
את הדעת. ועקר השמחה לשמח בנקדת יהדותנו, שתהלה לאל,
זכינו להבראות מזרע ישראל, ולא עשנו גוי כגויי הארצות,
ובשמחה הזו יכולים לשמח כל החיים.

העקר הרגילי את עצמך במדת הסבלנות, והקדוש-ברוך-הוא
ימתיק ממך את כל הדינים, ותזכי לישועה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קמט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך-ה', ה' חשון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו, "חסידי ברסלב", הגרים בניבנאל, "עיר ברסלב", הונ"ה
עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! הנה עכשו הגיעו ימי הסתו, ואנחנו צריכים
לראות לא להיות בטלנים, ולקיים (משלי כא, לא): "סוס מוכן ליום
מלחמה ולהונ"ה התשועה", עלינו להשתדל לעשות עכשו כל מה
שבידנו למען הצבור, ובעזרתו יתברך, נעלה ונצליח. לזאת אני
מבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, תשתדלו לעזר
לחלק "ברכת הפית" בין תושבי המקום, וכן לעשות חוגי בית,
והעקר לדבר בשביל הילדים שלנו, ולהסביר לתושבי המקום,
שאנחנו לא רוצים שום דבר רק את טובת הילדים שלנו, שבהרף
צריכים לעלות בעליה בגשמים ובקר וכו' וכו', ובקיץ צריכים

לְעֹלוֹת בְּעֲלִיָּה בַחֵם וּבִשְׂרָב וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן הַפְּתוּת הֵן מִפְּחִים וְקִרְאוּנִים וְכוּ' וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְכָה וְנִצְלִיחַ וְלֹא יִחְסַר לָנוּ שׁוּם דְּבָר. הָעֵקֶר רָאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנִצְלִיחַ, אֲבָל זֶה תְּלוּי רַק כְּפִי הָאֲהָבָה וְהֶאֱחָדוּת שֵׁישׁ בִּינֵיכֶם.

אֲנִי רוֹאָה בְּחוּשׁ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה עֲכָשׁוּ לַעֲשׂוֹת פְּרוּד בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּיקָא מְכָל מִינֵי סְבוֹת קְטַנּוּנִיּוֹת, שֵׁישׁ לְאֶחָד טְעָנוֹת עַל הַשְּׁנֵי וְכוּ', שֶׁפְּתָאם נַעֲשִׂים בְּרוּגֹז אֶחָד עִם הַשְּׁנֵי וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ יְלָדִים קְטַנִּים, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְזַהֵיר וּמְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הָעֵקֶר שְׁנֵהִיָּה עֲכָשׁוּ בְּאֶחָדוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, כִּי אֵין חֲבִיב אֲצֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר מֵאֶחָדוֹת, וְתִדְעוּ לָכֶם, שֶׁהַשְּׁבוּעִים הָאֵלוּ הֵם הַשְּׁבוּעִים הַכִּי גּוֹרְלִיִּים בְּקַהֲלָתֵנוּ, וּבְזֶה תְּלוּי הָעֵתִיד שְׁלָנוּ, וּמִי לֹא רוֹצֵה שְׁיִכְנָסוּ פֹה לְגוּר לְכָל הַפְּחֹת עוֹד אֶלָּף מִשְׁפָּחוֹת?! וְזֶה בְּנִקְל לְהַשִּׁיג, אִם אַתֶּם רַק תִּתְאַמְצוּ לַעֲשׂוֹת פְּעִילוֹת נְכוּנָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שְׂאֵל תִּתְעַרְבוּ בְּעֵנֵן הָרְאוּת וְכוּ', זֶה תְּנִיחוּ לִי לַיּוֹם הָאֶחָדָרוֹן, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַפְּעַם נִצְלִיחַ וּבְגְדוּל.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַנ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר לְךָ-לְךָ, ה' הַשָּׁנָן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תִּתְחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂית אִתִּי בְּעֵנֵן הַהֲלוֹאָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד יִתְרַחֵב לָנוּ, וְנִשְׁלַם לְךָ חֲזָרָה אֶת הַכָּל, הָעֵקֶר שֶׁהַיְלָדִים שְׁלָךְ יִהְיוּ בְּרִיאִים,

קלח אשר כז קנא — כז קנב בנחל

וְשׁוֹשְׁמֵעַ וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלְכֶם בְּשׁוּרֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד, וְאֲנִי מִבְּקֶשׁ
וּמִתְפִּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִי רַק שְׁמֻחוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלָכֶם,
וְשִׁפֵּעַ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה תְּרוּץ אַחֲרֵיכֶם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לַךְ-לְךָ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַמְסִירוֹת גִּפְשׁ שְׁאַתָּ עוֹשָׂה
בְּשִׁבִיל אוֹלָם הַשְׁמֻחוֹת וּבְשִׁבִיל בְּנִין-בֵּית-הַמְדַרְשׁ, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, וַיְהִי לָךְ
הַרְבֵּה נַחַת מִיְלֻדֶיךָ, וְאַזְכָּה לְשִׁמְחַת בְּשִׁמְחַת הַיְלָדִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּעֵקֶשׁנוֹת וּבְסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, הַחַיִּים מְאֹד
אֶכְזָרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁבוֹרַח אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז הוּא אֵינוֹ
שֵׁם לֵב אֵל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי מִמִּילָא עוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים
מִפֶּה, וּמָה יִשְׁאָר מֵאַתְנוּ? רַק הַמְצוּוֹת וְהַמְעֻשִׁים טוֹבִים שְׁאַנּוּ זוֹכִים
לְעֲשׂוֹת בְּזֶה בְּעוֹלָם, זֶה מָה שִׁישְׁאָר מֵאַתְנוּ.

לְזֹאת אֲנִי מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתָךְ, תַּחֲזִיקִי מֵעַמֵּד, וְאַל תַּהֲיִי שְׂבוּרָה,
וְשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְדַבֵּר אִתְּךָ בְּלִיל הַהַלּוּלָא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לַךְ-לְךָ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אָשֶׁר כּוּ קִנְג — כּוּ קִנְד בְּנַחֵל קִלְט

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! הַזְכוּת שֶׁל הַצְדָקָה שְׂאֵת עוֹשֶׂה עִמָּנוּ, תַּעֲמֵד לְפָנֶיךָ, וְשִׂתְהִי בְרִיאָה בְרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתוֹכְלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד הַרְבֵּה צְדָקָה וְחֶסֶד עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֶךָ. הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קִנְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי לֶךְ-לָךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב כָּלְלִי מֵאֵד גַּחוּץ, לְתַלּוֹת אֶת זֶה עַל לִוּחַ הַמּוֹדְעוֹת, וְכֵן אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁל "תּוֹךְ הַנַּחֵל" פָּרַשַׁת הַשָּׁבוּעַ הַזֶּה.

אֲנִי מֵאֵד מְקַנֶּה, שֶׁהַדִּירָה תִּהְיֶה נִקְיָה, וְאוֹדָה לָךְ מֵאֵד עַל זֶה, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיתְרַחֵב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתַבְשִׂיר לִי תְמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּבִים גַּחוּצִים, וְתִמְסַר אֶת זֶה לְיַעֲדֵם עַל הַיָּקָר.

כּוּ קִנְד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי לֶךְ-לָךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רְאִי לְשִׁמְחַ מֵאֵד מֵאֵד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ,

שְׁבַתוֹךָ בֵּיתְךָ מְתַאֲסָפוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעוֹשׂוֹת שָׁם לֵיל שְׁמֵחָה, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶה שְׁמֵחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלָכֶם, וְשִׁנְשַׁמַּע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַחַיִּים הֵם קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְעוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם צְרוֹת וַיְסוּרִים שְׁקֵשָׁה לְסַבְּלָם וְכוּ', וְכוּ', וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שְׁיִכּוֹל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, וּבְזֶה נִמְדְּדַת גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי הֶעֱקַר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא סְבָלְנוֹת, וּמִי שֶׁסְּבָלָן יוֹתֵר — יַצְלִיחַ יוֹתֵר, הַחַיִּים הֵם אֲכֻזָּרִים מְאֹד, אֲבָל אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבוֹרַח רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַיּוֹם בְּלִיל שְׁמֵחָה שְׁיֵשׁ לָכֶם בַּבַּיִת, רְצִיתִי מְאֹד שֶׁר' ... נֵרוּ יֵאִיר, יְדַבֵּר לְפָנַי כְּלָן, וַיְסַבֵּיר בְּעֵגִין הֶרְאִישׁוֹת מָה לַעֲשׂוֹת, וְלִזְאוֹת רְצִיתִי מְאֹד שְׁתִּקְרָאֵי לְכַמָּה שְׁיוֹתֵר נָשִׁים, שְׁתִּבְאָנָה אֶל תוֹךְ בֵּיתְךָ, וְהוּא יְסַבֵּיר מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת, כִּי הַפַּעַם אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַצְלִיחַ בְּגִדּוֹל, כִּי אֲכַלְנוּ מְרוֹר חֲמֵשׁ שָׁנִים, וְהִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנֶּאֱכַל כָּבֵר מִצָּה...
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאַנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁיִהְיוּ לְךָ רַק שְׁמֻחוֹת בַּבַּיִת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...
 הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז קְנָה.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר לֶךְ-לֶךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

הִנֵּה בְּדַבַּר הַתְּפִלִּין בְּעֵבוֹר בְּנֶכֶם ... נֵרוּ יֵאִיר, ר' ... נֵרוּ יֵאִיר, יְכוֹל לְכַתֵּב אֵת זֶה, הוּא גִזְהַר מְאֹד בְּטְבִילַת מְקוּנָה, וְכֵן הָיָה אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֵין לְךָ לְדַאֵג כְּלָל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר

אָשֶׁר כּוּ קִנּוּ בְּנַחֵל קִמָּא

לָךְ, שְׁיִהְיֶה לָךְ נַחַת מִבְּנֵךְ וּמִכָּל יְלָדֶיךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי תִמְיֵד בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמָחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קִנּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לָךְ-לָךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֲנִי מִבֵּין אֶת כָּל הַלְחָצִים שְׁעוֹבְרִים
עֲלֶיךָ בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד,
וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף
הַכְּבוֹד לָבוֹא, וְתִזְכְּרוּ לְקַטֹּף פְּרוֹת מִהִיגִיעוֹת וְהִטְרָחוֹת שְׁיִגְעַתֶּם
וְיִטְרַחְתֶּם וְכוּ' וְכוּ'.

רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּסְבִּיר לְנוֹשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִיל שְׂמֵחָה שְׁלֶהֶן,
מָה עָלֶיְהֶן לַעֲשׂוֹת, וְתִרְחִיב לָהֶן אֶת הַדְּבִוּר, כִּי הַפֶּעַם, בְּעֶזְרַתוֹ
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, נַעֲלָה וְנִצְלִיחַ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלוֹתֵינוּ
שְׁאֵנוּ מִבְּקָשִׁים וּמִתְפִּלָּלִים לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ.

הֵייתִי אוֹמֵר לָךְ, שֶׁתִּמְסַר הֵן לְמַלְמָדִים וְהֵן לְמוֹרוֹת, שְׁיַעֲזְרוּ
בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּלַמִּידִים וְאֶת הַתְּלַמִּידוֹת, שְׁיִתְפַּלְלוּ חֻמֵּשׁ דְּקוֹת
בְּשִׁבִיל הַצֹּלְחָתִי וְהַצֹּלְחַת קְהֵלְתֵנוּ בְּכָל־לַיּוֹת, וְתְפִלוֹת שֶׁל תִּינּוֹקוֹת
שֶׁל בֵּית רַבֵּן, עוֹלוֹת וּמַגִּיעוֹת עַד כֶּסֶף הַכְּבוֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְךָ-לֵךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרֵב הַמְּפָאֵר, אִישׁ
חַי רַב פְּעָלִים, אֹר מְפָלָא, הָרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְהִזְמִין אוֹתְךָ וְאֶת כָּל תְּלַמִּידֵי הַיְשִׁיבָה לְיוֹם שְׁלִישִׁי
בְּלִילָה בְּשַׁעַת שְׁמוֹנָה וְחֻצִי, לְכַבוֹד יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל אֲמִי, עָלֶיךָ
הַשְׁלוֹם, שְׂיִהְיֶה בִּיבְנָאֵל בְּרַב עִם הַדְרַת מְלָךְ, וּבְנֹדָאֵי יִשְׁפַע עָלֶיךָ
וְעַל כָּל הַיְשִׁיבָה שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְאַתָּם יְכוּלִים לְאַרְגֵּן
אוֹטוֹבוּס, וְלִהְיוֹת בֵּין כֶּף גַּם בְּמֵרוֹן אֶצֶל הַתַּנָּא הַקְדוֹשׁ ר' שְׁמַעוֹן
בֶּר יוֹחָאֵי, וְאַחֲרֵי-כֵן לְבוֹא לְיִבְנָאֵל.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂאֲשַׁתְּךָ תַעֲבֹר אֶת הַהַרְיֹון בְּקָלוֹת,
וְתַבְשֹׁר לִי תְמִיד בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְשְׂיִהְיֶה תְמִיד שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
בְּבֵיתְךָ וּבִישִׁיבְתְךָ, וְיִרְבֶּה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְבוּלְךָ בְּתַלְמִידִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר לְךָ-לֵךְ, ה' חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עִם נְשׁוֹתֵיהֶם יְבוֹאוּ בְיוֹם
ג' בְּעָרֵב לְיִבְנָאֵל, אֶל הַהִלּוּלָא שֶׁל אֲמִי, עָלֶיךָ הַשְׁלוֹם, וְיִשְׁפַע עֲלֵיכֶם
שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

אִם אֶפְשָׁר לְאַרְגֵּן אוֹטוֹבוּס בְּיַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מֵעִיר
אֲשַׁקְלוֹן — מָה טוֹב וּמָה נְעִים.

אָשֶׁר כּוּ קִנֵּט — כּוּ קִס בְּנַחֵל קִמַּג

גַּם תִּזְמִין אֶת ... תַּחֲיָה עִם כָּל הַתְּלִמִּידוֹת שְׁלָה שְׁלוֹמֵדוֹת בְּ"נֵר מְלָכָה".

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

דְּבַרְתִּי עִם ... שְׁתַּאֲרוּ לִי קַפְסָאוֹת שֶׁל "קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל", וְכֵן "אָשֶׁר בְּנַחֵל" קִטְנִים, וְיוֹפֵץ פְּאֵן, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קִנֵּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר לְךָ-לֵךְ, ו' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. הִהְכַרְח לִי עֲכָשׁוּ לְקַצֵּר. מִהַשְׁדָּה תַעֲוֹפָה ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִקַּח אוֹתִי, וְלִמְחַרְתּוֹ לְהַר הַזִּיטִים בִּירוּשָׁלַיִם, אֲנִי אֶסַע אִתְּךָ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְדַבֵּר אִתְּךָ אִזּוֹ בְּעִנְיַן הַבֵּן שְׁלֵךְ.

בְּעִנְיַן הַיְבֵר-מִצְוָה, אֲנִי לֹא יְכוּל לְצֵאת כָּל הַזְּמַן הַזֶּה מִיְבִנְאֵל, וְלִכֵּן תַעֲשֶׂה כְּפִי רְצוֹנְךָ. הַנְּהַגַת הָאוֹלָם מְסַרְתִּי לְמִשְׁפַּחַת ... שְׂיַחֲיוֹ, וְהֵם אַחֲרָאִיִּים עַל הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קִס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר לְךָ-לֵךְ, ו' חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

אַבְקֵשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, אִם אֶפְשֶׁר לְשַׁחֲרֵר הַיּוֹם אֶת גְּבֻרַת ...

תְּחִיָּה, כִּי הִיא מְכַרְחָה לְגַמֵּר אֶת הַוִּילוֹן בְּשִׁלְחַן הַפְּכוּד, וְזֶה מְאֹד נַחוּץ, כִּי הָרֵב ... שְׁלִיט"א יוֹפִיעַ בַּיּוֹם רַבִּיעִי לַעֲת עָרֵב, וְאֵין לָנוּ לֹא וִילוֹנוֹת לְמַחְצוֹת וְכֵן לְשִׁלְחָן.

בַּתּוֹדָה מֵרֵאשׁ...

כז קסא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר לְדִלְךָ, וְ חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִינִי, שְׁתַּדְּרוּ לִי תַכְּף-וּמִיד דְּרָךְ פִּקֵּס מֵה קָרָה בְּעֵינֵי הַשְּׁלִטִּים וְכו', הָאֵם הַחֲזִירוּ אֶת זֶה אוֹ הַתְּנַצְלוּ, תִּכְתֹּב לִי, כִּי אֲנִי אֶהְיֶה פֶּאֶן עוֹד כְּפֵמָה שְׁעוֹת. הַעֲקֵר תַּתְּחִזֵּק, וְאֲנִי אֲדַאֵג שִׁישְׁלָמוּ לָכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְעֲרִיף אֶת עֲבוֹדַתְךָ וְאֶת עֲבוֹדַת ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנַצְלִיחַ.

הַמְּחַכָּה לַתְּשׁוּבָה דְּרָךְ פִּקֵּס, כִּי בְּטֻלְפוֹן לֹא תִמְצָא אוֹתִי.

כז קסב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְר וַיֵּרָא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ" דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! יְדוּעַ, שְׁרַבְנוּ ז"ל מְאֹד הַפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַתְּמִימוֹת, עַד כְּדֵי כָף, שְׁאָמַר מוֹהֲרָנ"ת ז"ל, שֶׁהַכֹּל הוּא יְכוּל לְחַקוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן לְפָנֵי הַהִסְתַּלְקוֹת שָׁלוּ אָמַר — לוֹמַר לָכֶם שְׁלֹא הַתְּפַלְלָתִי מְסַפִּיק, שְׁלֹא לְמִדַּתִּי מְסַפִּיק, אוֹ לֹא חֲדָשְׁתִּי

חדושי תורה מספיק, איני יכול לומר, כי שמרתי על הזמן, אבל מי יודע אם יצאתי ידי חובת התמימות של רבנו ז"ל, כי התמימות של רבנו ז"ל זה עמק עמק מי ימצאנו. כל ענין רבנו ז"ל זהו תמימות עמקה מאד. אבל רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן נא): גם בתמימות אסור להיות שוטה. תמימות זהו דבר גדול מאד, ואי אפשר להתבודד להקדוש ברוך הוא אלא כשאיך הוא תמים, כי כשאיך בא להקדוש ברוך הוא ומספר לו כל העובר עליו — זו תמימות, כי עם חכמות אין יכולים להגיע לשום מקום. ולכן דוד המלך שזכה להגיע לכל המדרגות שיכולים להגיע, וממנו יצא משיח צדקנו, המזמור הארץ שתקן בתהלים הוא קאפיטל קי"ט, שחוזר על א"ב שמונה פעמים, וזו השגה הכי גדולה שלו, ואיך מתחיל בו? "אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'", רק בתמימות יכולים לילך בתורת ה'. וכן איך רבנו ז"ל מתחיל את ספרו, אשר אמר שהספר שלו הוא 'אתחלתא דגאולה', הינו שמשיח יפרש את דברי רבנו ז"ל, משיח יגלה את ה"לקוטי מוהר"ן", ויאמר תורה מה"לקוטי מוהר"ן", וכך מתחיל שם: "אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'", כי תמימות היא דבר גדול מאד, אבל גם בתמימות אסור להיות שוטה.

זה לא דבר פשוט מה שקורה עתה. רציתי לשתק, אך איני יכול, זה עובר כל גבול, היו דברים שלא יכולתי לומר כשהייתי בארץ, אבל עכשו זה מתפרץ ממני ואיני יכול להחזיקם: ר' ... בקשני, תעשו עמי חסד, תלכו לרב ... שיהיה בריא, ותאמרו לו שפר לי פה, אין לי עם מי לדבר, אין לי שום פרטיות, ותאריכו בדברים וכו' וכו'. והנה מה שאני ראיתי בפלא — אף שנסו להעלים ממני, ונתנו לי כבוד גדול שם, קצינים הריעו לפני וכו', אבל הבנתי שהכל אחיזת עינים, הלבשוהו בחליפה יפה, חלצה לבנה מגהצת וכו', כובע, ממש כבימים הטובים ושוחרנו. אבל דבר אחד ההכרח לומר לכם: זה יהודי המקרב לרבנו ז"ל, ואיך שדבר מרבנו ז"ל, אי אפשר לתאר ולשער כלל.

אחר בקשה כזו, עשיתי כל מיני מאמצים להפגס לרב ...

שְׁלִיט"א וְלֹא נִתְּנוּ לִי, בְּכָל מִינֵי תְרוּצִים: הָרַב יֵשֵׁן, הָרַב לּוֹמֵד וְכוּ', אַחֲרֵי מַעְרִיב חֲשַׁבְתִּי בְּיָדַי תִּהְיֶה לִי הַזְדַּמְנוּת לְכוּא. וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל שׁוּם כְּבוֹד עַצְמִי וְכוּ', כִּי אֵינְנִי מֵהֶסֶס כָּלֵל, שֶׁהֲלֹא פֹה זֶה עֲנִיָּן שֶׁל פְּקוּחַ גַּפְשׁ, וְלָכֵן אֵין גְּנוּנֵי כְבוֹד, אֲנִי אָבוּא קִדְם, אַתָּה קִדְם, פֹּה גִשְׁפָּךְ דִּם יְהוּדִי. תִּתְאַרוּ לְעֲצַמְכֶם יְהוּדֵי טוֹבַע בַּיָּם, וְרוֹאִים רַק יָד מוֹשֶׁטֶת, הֵייתֶם שׁוֹאֲלִים מִיִּשְׁהוּ? לֹא וְלֹא! אֶלֶּא תַכְף־וּמְיָד קוֹפְצִים לְהַצִּילוֹ. וְכֵן לְעֲנִינְנוּ, תַכְף־וּמְיָד נִסְעַתִּי לְבֵיתוֹ שֶׁל הָרַב ... שְׁלִיט"א אַחֲרַי מַעְרִיב וְכוּ'. וּמָה אָמַר לָכֶם?! לְמַדְתִּי לְמוֹד עֲמַק, מָה נִקְרָאת שְׁנֵאת חֲנָם.

[בְּרוּךְ הַשֵּׁם לְדַאֲבוּנֵי הָרַב, אֲנִי מִפִּיר דְּבָרִים פְּגוֹן דָּא, עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה אֲנִי לּוֹמֵד עַל בְּשָׂרֵי מָהִי שְׁנֵאת חֲנָם. וּבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עֲזָרְנִי, כְּשֶׁהֵייתִי בַּחֹר צָעִיר לֹא בְּלִיתִי זְמַנִּי, לְמַדְתִּי הַרְבֵּה "לְקוֹטִי־הַלְכוֹת", וְזֶה אֲשֶׁר מַחְזִיק אוֹתִי, וְזֶה יַחְזִיק אוֹתִי עַד הַסּוֹף, אֲזִי אֵינְנִי מִתְפַּעֵל כָּלֵל]. הַתַּחֲמָקוּ הַגְּבָאִים בְּכָל מִינֵי תְרוּצִים: "הָרַב הוֹלֵךְ לְשַׁעוֹר", "אֲזוֹ אַחְכָּה לְאַחַר הַשַּׁעוֹר" — אֲמַרְתִּי. "אֲבָל יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי בַר מְצוּוֹת" — עָנּוּ לִי. "אַחְכָּה אַחֲרַי הַבַּר מְצוּוֹת" — עָנִיתִי. וְאָמְרוּ: "הָרַב אוֹמֵר שֶׁתְּצַלְצְלוּ "בַּטְלָפוֹן", וְאֲמַרְתִּי: "לֹאוּ", כִּי רְצִיתִי לְדַבֵּר פְּנִים אֶל פְּנִים וְכוּ'. וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת דְּבַרְתִּי בְּרַבִּים, וְאֲמַרְתִּי פְתוּחַ, וּשְׁמַעְתֶּם כָּלְכֶם, שֶׁנַּעֲשֶׂה פֹה כָּף, שֶׁהַגְּבָאִים מְסַבְּבִים אוֹתוֹ, וְרוֹקֵד כְּפִי חֲלִילָם. וְכַנְרָאָה הִיָּה זֶה מְאֹד חָרִיף וְכוּ', וּמָה יִכְלַתִּי לַעֲשׂוֹת?! הֲלֹא דִם שֶׁל יְהוּדֵי גִשְׁפָּךְ, וְהַחֹב לְהַצִּילוֹ. כְּדָגְמַת אוֹתוֹ חֵיל שֶׁנִּפְצַע, וְאַרְבַּע שְׁעוֹת דִּמָּם וְלֹא בָּאוּ לְעִזְרָתוֹ, עַד, שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוֹצִיא גִשְׁמָתוֹ, וְכָל הַמְדִינָה רַעְשָׁה, אֵיךְ יִתְכַּן כְּדַבֵּר הִזְהָ?! לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, גַּם פֹּה, לְמָה אָנוּ מַחְכִּים?! שְׂאָדָם זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, יִשְׁבֵּר לְגַמְרִי?! אֲזִי אֲמַרְתִּי, אֵין לִי מָה לְהַפְסִיד בְּמִילָא, וְאֲמַרְתִּי, שְׂאֲנִי מוֹכֵן לְקַבֵּל אֶת כָּל הַחֲצִים, כִּי אֵין לִי פֹה בְּאַמַּת שׁוּם כְּוֹנָה, מַעוֹלָם לֹא קִבְּלְתִּי אֲגוּרָה מִמְּנוּ, מַעוֹלָם לֹא קִבְּלְתִּי מִמְּנוּ טוֹבַת הַנְּאָה, אֲבָל פֹּה מְדַבֵּר מִיְהוּדֵי שֶׁנִּמְק בְּכָלֵא.

יְהוּדֵי שְׁפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּפָרְסַמַת כּוּזוּ, שְׂאֲךָ אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא פָרְסָם. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, אֲנִי מִפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל כְּבָר

אַרבעים שָׁנָה בְּמִסְרֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, יוֹמָם וּלְיָלָה, לְיָלָה וַיּוֹם, וְאִף שֵׁישׁ הַרוּצִים לְהַכְחִישׁ אֶת זֹאת, אָבֵל אֶת הַמְצִיאוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְסַלֵּף, וְאִנִּי יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל דָּבָר בְּעֵינַי רַבְּנוּ ו"ל, צְרִיכִים לְסַבֵּל בּוֹ עַלבוֹנוֹת וּבִישׁוֹת, זֶה אֶחָד מֵהַתְּקוּנִים. הִנֵּה אֶת מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל הַכְּנִיסוּ בְּכֹלָא שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, רַק מִחַמַּת שְׁפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְמִי הַכְּנִיסוּ? צְדִיקִים וְכוּ', וּמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל הַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתוֹ עִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ. וְלִכֵּן רֵאִיתִי שְׂאִין לִי מָה לְהַפְסִיד, וְעַל־כֵּן הֵעֲקָר שְׂאֵמֶר אֶת הָאֱמֶת.

וְהִנֵּה הַצְּרַכְנוּ לְנִסְעַ בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּלִילָה לְאַרְצוֹת-הַיְבֵרִית, וְלִהְיוֹת בְּיוֹם שְׁנֵי בַבְּקָר בְּבִיתְנוּ בְּשָׂבִיל כַּמָּה עֲנִינִים דְּחוּפִים, שְׂאִינָם סוּבְלִים דְּחוּי, וְאַרְעַ מַה שְׂאַרְע, לִי הִיָּה מְקוֹם בְּמִטּוֹס וּלְזוּגְתִי לְאוּ, וְהִיתָה בְּצַעַר גְּדוֹל מְאֹד עַל דְּחִית הַטִּיסָה לְיוֹם שְׁנֵי, וְעִגְמַת הַנֶּפֶשׁ שָׁלָה הִיתָה גְּדוּלָה, שֶׁתַּחֲמִיץ עֲנִינִים נְחוּצִים מְאֹד. בְּכֵן נִסְעֵתִי בְּיוֹם רֵאשׁוֹן לְכַנִּי-בְּרַק, וְיִדְעֵתִי שֶׁהַהֲכָרַח כְּבָר לִישָׁן בִּירוּשָׁלַיִם, כִּי בְּיוֹם שְׁנֵי הַטִּיסָה הִיתָה בְּסִבִּיבוֹת אַחַת-עֶשְׂרֵה בַבְּקָר וְכוּ'.

וְתַכְּף כְּשֶׁנִּפְרַדְתִּי מִחֲמִי, הִגִּיעַ טֵלְפוֹן דְּחוּף מִבֵּית הָרַב ... שְׁלִיט"א, שֶׁמְכַרְח לְרֵאוֹתַי וְכוּ'. אָמַר לָכֵם אֶת הָאֱמֶת שֶׁהַתְּכַוֵּנְתִּי לָזֶה, שִׁישׁוּשְׁבִים שֵׁם מִי יוֹדֵעַ מִי, כְּדֵי לְדַבֵּר עִמִּי קִשׁוֹת עַל מַה שְׂאֵמַרְתִּי בְּרַבִּים בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, אָבֵל לֹא חֲשַׁשְׁתִּי כָּלֵל, וְגַמְלָה בְּלִבִּי הַחֲלָטָה — אֲמַשִּׁיךְ לֹמַר אֶת כָּל הָאֱמֶת מַה קוֹרָה פֹּה, כִּי אֵין לִי כְּבָר מַה לְהַפְסִיד! וְתַכְּף כְּשֶׁהִגַּעְתִּי אֵלָיו, הִמְתִּין לִי, וְאִף אֶחָד לֹא הָיָה בַחֲדָר רַק הַגַּבְּאִי. וְתַכְּף כְּשֶׁרְצִיתִי לְסַפֵּר לוֹ מֵר' ... וּמִצְבּוֹ הֵעֲגוּם וְכוּ', אָמַר לִי: יֵשֵׁב כְּבוֹדוֹ. וְהַחֵל לְבְרַכְנִי: הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְבָרֵךְ אֶתְכֶם, תִּתְבָּרְכוּ מִפִּי עֲלִיּוֹן וְכוּ', תִּמְשִׁיכוּ בְּמֵאֲבָק שֶׁל ר' ... מִי אָמַר לָכֵם שְׂאִנִּי שׁוֹנָא אֶתְכֶם וְכוּ'. וְאֵמַרְתִּי לוֹ, שֵׁישׁ לִי מְסַר מֵר' ... וְכוּ', וְהוּא מְבָרֵךְ וּמְבָרֵךְ וּמְבָרֵךְ — תִּמְשִׁיכוּ בְּמֵאֲבָק וְכוּ'. וְהִיִּיתִי הַמוּם — מַה קוֹרָה פֹּה?! וְהִנֵּה תַכְּף כְּשֶׁאֲנִי יוֹצֵא בַחוּץ, מְלִוָּה אוֹתִי הַגַּבְּאִי וְאוֹמֵר לִי, שְׁבִמוֹצָאֵי שַׁבַּת שְׁמַע הָרַב אֶת דְּבָרִי, וְשָׂאֵל: מִי מְדַבֵּר וְכוּ', וְאָמְרוּ לוֹ שְׂאִנִּי, וְאָמַר: טוֹב מְדַבֵּר, טוֹב מְדַבֵּר וְכוּ'. וְרֵאִיתִי שֶׁמְשַׁמִּים הִיָּה הַעֲפוּב הַזֶּה שֶׁל הַטִּיסָה. וְאַחֲר־כֵּף נִכְנָסָה אֲצִלִּי הַגַּבְּרִת ... וְכוּ', וַיִּשְׁבָּה כְּשַׁעֲתִים לְטַכֵּס עֲצָה מַה לַעֲשׂוֹת לְמַעַן

שְׁתּוּרור בְּעֵלָה. וְאָמַרְתִּי לָהּ אֶת תְּכֵנִיתִי, שְׁאֵנִי מוֹכֵן לְנִסְעַ מְעִיר לְעִיר לַעֲשׂוֹת כְּנִסִּים וְלִסְפֵר אֶת חֲפוּתוֹ וְכוּ', וּלְעוֹרֵר אֶת דַּעַת הַקֶּהֶל, וְהִיא עֲדִין מִתְבַּיֶּשֶׁת לְיֵשׁוּם אֶת הַתְּכֵנִית (וְאֵנִי מְקוּוֹה שְׁיֵצֵא עוֹד קֶדֶם לְכֵן וְכוּ').

וּלְמַחֲרַת בְּבִקְרוֹ שֶׁל יוֹם שְׁנֵי, מְצַלְצְלִים מְאֹל-עַל שְׁהִטְסָה הַתְּאֲחָרָה בְּשַׁעָה, וְשׁוֹב צִלְצְלוּ שְׁהַתְּאֲחָרָה בְּעוֹד שַׁעָה וְכוּ', וְהִנֵּה אֲנִי מְקַבֵּל טִלְפוֹן, שֶׁהָרַב כְּדוּרֵי מַחֲכָה לִפְגִּישָׁה עִמִּי. וְהַגְּבֵרַת ... נִסְתָּה כְּמָה פְּעָמִים לְלַכֵּת אֵלָיו, וְלֹא נִתְּנוּ לָהּ, וְתִכְךָ כְּשִׁשְׁמָעָה שְׁאֵנִי מְזֻמָּן, בָּאָה גַם-כֵּן, וּבְאֵתִי אֵלָיו, וְצַעֲקָתִי בְּאֻזְנָיו: מַה קוֹרָה לְר' ... וְדַבְּרָתִי עִם בְּנוֹ וְכוּ', וְלֹא יָכְלוּ לְהֶאֱמִין לְמִשְׁמַע אֻזְנֵיהֶם, כִּי חֲשָׁבוּ שְׁטוֹב לוֹ מְאֹד, כִּי יֵשׁ הַמְּעַנִּינִים לְפָרְסֵם, שְׁהָאֲדָם הַזֶּה נִמְצָא בְּכֹלָא כְּבַמְלוֹן חֲמִשָּׁה כּוֹכָבִים וְכוּ', וְאִם יִתְּנֶהֱג טוֹב, יִקְבֵּל שְׁנֵי שְׁלִישׁ וְכוּ'.

הַכֹּל שֶׁקָר וְכוּב! אֵינְנִי מְאֲחֵל לְשׁוּם יְהוּדֵי דְקָה אַחַת לְהִיּוֹת שָׁם בְּתַנְאִים שְׁיֵשׁ לוֹ. תְּתַאֲרוּ לְעֲצַמְכֶם, לְצֵאת לְשֵׁרוּתִים — אֵין דְּלֵת, יֵשׁ וִידִיאֹו, וְאֵין שׁוּם פְּרֻטִיּוֹת. וְזַעֲקָתִי מְכָאֵב אֲצֵל הָרַב כְּדוּרֵי, הֲלֹא כָּל חַיָּה בְּגֵן הַחַיּוֹת יֵשׁ לָהּ הַפְּרֻטִיּוֹת שְׁלָהּ, וּפְהָ בֶן-אָדָם מְשִׁפִּילִים אוֹתוֹ יוֹתֵר מִחַיּוֹת, וְזַעֲקָתִי, וְאוֹלֵי יְזוּז מְשִׁהוּ, וּפְעֵלָתִי שְׁחַתֵּם לְגִבְרַת ... עַל מְכַתֵּב, שֶׁהֵן הָרַב ... וְהֵן הָרַב כְּדוּרֵי מְבַקְשִׁים לְהַרְעִישׁ עוֹלָמוֹת עַל הָעוֹל שְׁנַעֲשֶׂה פֹה, כִּי הֲלֹא פֹה זֶהוּ לָאוּ שֶׁל (וַיִּקְרָא יֵט, טז): "לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רַעַף" כֹּל רַגַע.

וְכֵן בְּ... רְאִיתִי שְׁיֵשׁ לְאַחֲרִים כֹּל מִינֵי אֵינְטֵרְסִים וְכוּ', אֲפִלוּ אַח יָכוֹל לְרַקֵּד עַל דָּם אַחִיו, אֲבָל אֲנִי אֵין לִי שׁוּם כְּוֹנָה, רַק לְהוֹצִיאֹו מִהַפְּלֵא. וּמָה אֲנִי רוֹאֶה? שְׁאֵנִי הוֹלְכִים עַל דְּרָף הַנְּכֹוֹנָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְסַפֵּר בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, שְׁיֵשׁ שְׁנֵי אַרְמוֹנוֹת — שֶׁל מֶלֶךְ וְשֶׁל עֶבֶד, וְאֵין יוֹדְעִים הַהִפְרָשׁ בֵּינֵיהֶם, וְרַק עַל-יְדֵי מְצוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים יוֹדְעִים הֵיכֵן אַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ. אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה שְׁאֵנִי נִמְצָאִים עַל דְּרָף הָאֲמַת, כִּי אֲנוּ עוֹסְקִים בְּפְדִיוֹן שְׁבוּיִים.

וְאֲנִי רוֹאֶה שְׁהַסְמ"ך-מ"ם מְפַחֵד מִהַדְּבַר הַזֶּה, כִּי אִם הִיְהוּדִי הַזֶּה יֵצֵא לְחַפְשִׁי, יִתְּפָרְסֵם רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ! מַה אַתֶּם

רוֹצִים יוֹתֵר מִזֶּה, ... בְּעֵת נְאוּמוֹ הַזֶּכִּיר אֶת רַבְּנוּ וְ"ל וְאָמַר: "אִמְרָתוֹ שֶׁל רַבִּי נִחְמָן מִבְּרֶסְלֵב, שְׂאִין אָדָם שְׁלָם כְּאָדָם שְׂבוּר"; וּמִי עוֹד שְׂבוּר כִּרְ...!? אִזּוֹ רוֹאִים שְׂאוּר רַבְּנוּ וְ"ל יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם, זֶהוּ הַסּוּף שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי אוּר רַבְּנוּ וְ"ל הוֹלֵךְ לְהַתְּפַשֵּׁט מְאֹד, וְלֹא בַחֲנָם שְׂאָדָם זֶה נִכְנָס לְכֹלָא. אֲבָל נָא וְנָא אֵל תִּהְיוּ פּוֹיִזִּים, הַדָּם עוֹלָה לְרֹאשׁ, אֲבָל הַתְּאֻפְקוֹת, לֹא לְלַכֵּת נֶגֶד הַחֵק! אֵל תִּרְשְׁמוּ עַל בְּנֵינִים וְכוּ', אֵל תִּשְׁמִי שְׁלֹטִים בְּמִקּוּמוֹת צְבוּרִיִּים, אֲבָל עַל הַדִּינָה שְׁלִי, הֵיכֵן שְׂאֲנִי גֵר, כָּל אֶחָד מֵתָר לוֹ לְשִׁים שְׁלֹט, וְאִין זֶה נֶגֶד הַמְדִינָה וְכוּ', וְכֵן אֲסוּר לְכַתֵּב נֶגֶד אֶף אֶחָד, הֵם עוֹד יִחְזְרוּ בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֶף דָּא עָקָא שְׂיֵשׁ פִּיה חֲבוּרָה שְׁלֵמָה הַרוּצָה לְקַפֵּד רֹאשׁוֹ שֶׁל ר' ... דָּם אֲחִינוּ זוּעֵק, כְּמוֹ שְׂאָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקִין (בְּרֵאשִׁית ד, י): "קוֹל דְּמִי אֲחִיךָ צוֹעֵקִים אֵלַי מִן הָאָדָמָה".

מֵתָר לָנוּ לְשִׁים שְׁלֹט עַל כָּל בֵּית אֲצִלְנוּ, כִּי אָנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת לְמַעַן פְּדִיּוֹן שְׂבוּיִים. וְזֶה מָה שְׂאָנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְמַעַן יְהוּדֵי, שְׂדָמוֹ נִשְׁפָּךְ כַּמִּים, וּמִי שְׁלֹא יַעֲזֹר — לְבִסּוּף יִשְׁלַם מְחִיר כְּבֹד. כִּי אֵינְכֶם יְכוּלִים לְדַעַת הֵיכֵן הַפְּגוּעִים יְכוּלִים לְהִיּוֹת — בְּלֵב בְּנֵי-בְּרַק, בְּלֵב יְרוּשָׁלַיִם, בְּאֶשְׁדּוֹד וְכוּ', אֲבָל מִי שְׂיִתֵּן יָד וְשִׁכְם לַעֲזֹר לְפְדִיּוֹן שְׂבוּיִים, מִבְּטָח שְׂיֵצֵא לָלֵא פְּגַע. אֲבָל הַכֹּפֵל הַדְּבָר — אֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֵל תִּלְכוּ נֶגֶד הַחֵק! כִּי אֲנָשִׁים מִבְּפָנִים אֲשֵׁמִים. וְהַהֲכַרְח לֹמַר לְכֶם, שְׂנֵה כּוֹאֵב הַרְבֵּה יוֹתֵר. אֲבָל הַעֲקֹר לֹא לִילֵךְ בְּאֵלִימוֹת. אֶף אֶחָד לֹא יִהְיֶה לִילֵךְ בִּיָּד קֶשֶׁה! וְאֲנִי מִזְהִיר וְחוֹזֵר וּמִזְהִיר, אִם אֶחָד יֵלֵךְ בְּאֵלִימוֹת, הוּא לֹא יִהְיֶה בְּקֵהֶלְתָּנוּ!

מֵאֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אֵינְנוּ צְרִיכִים לַפְּחֹד, הֵם מְאִימִים שְׂשִׁי שְׂרָפוּ לָנוּ צְמִיגִים וְכוּ', יְדוּעַ הַסְּפוּר עַל מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל, כְּשֶׁהַמְּתַנַּגְדִּים שְׂבָרוּ חֲלוֹנוֹתָיו, הִגִּישׁ תְּלוּנָה בְּמִשְׁטָרָה, וְאִזּוֹ שְׁחָדוּ אֶת הַמִּשְׁטָרָה וְכוּ', וְעַדִּין לֹא הִגִּיבָה עַל הַמַּעֲשֵׂה הַחֲמוּר וְכוּ', וּבִינְתַיִם הַמְּשִׁיכוּ הַמְּתַנַּגְדִּים לְשִׁבֵר לוֹ עוֹד חֲלוֹנוֹת. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל: אֲנִי בְּטוּחַ שְׂיֵשׁ חֵק שְׂאָסוּר לְשִׁבֵר חֲלוֹנוֹת, וְאִם אֵין חֵק כְּזֶה — אִזּוֹ גַם לָהֶם יֵשׁ חֲלוֹנוֹת... וְזֶה לְגַבִּינוּ, אֲסוּר עַל-פִּי חֵק לְשׂוֹרֵף צְמִיגִים, וְאִם מֵתָר, אִזּוֹ גַם לָהֶם יֵשׁ צְמִיגִים... אָנוּ לֹא נִפְחָד מֵהֶם בְּשִׁבִיל רִשְׁעַ מְרֻשָּׁע

וכו'. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ קְהֵלָה קְדוֹשָׁה, שְׁלֹא נִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ בְּפָנֵי מְלֶךְ
הַמַּשְׁכִּיחַ, קְהֵלָה נִפְלְאָה, מְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ וְ"ל בְּאַמֶּת. אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ
מְפִיצִים בְּמֶרֶץ הַכִּי גְדוֹל אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, וּבְמַסִּירוֹת נִפְשׁ
עֲצוּמָה, בְּהִיוֹתָם עֲנִיִּים מְרוּדִים וְכוּ'. וְעַל־כֵּן הָבָה נִשְׁתַּתַּף יַחַד
לְהַצִּיל יְהוּדֵי יִקְר. וְאַנּוּ נוֹכַל לְהַרִּים יְדֵינוּ לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְנֹאמַר
(דְּבָרִים כ"א, ז): "יְדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה".

יֵשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה מֵה לְדַבֵּר עִמָּכֶם, כִּי גָלָה לִי דְבָרִים שֶׁשְׁעֵרוֹת
הָאָדָם סוֹמְרוֹת בְּשׁוֹמְעֵן אוֹתָם, אֲבָל אֵין כָּאֵן הַמְּקוֹם לְהַאֲרִיף. רַק
דְּבַר אֶחָד לְמִדְתֵּי עֵתָה יוֹתֵר מִתְּמִיד; יְדַעְתִּי מֵאֲז וּמִתְּמִיד, שֶׁאֶחָד
רוֹצֵה לְבַלַּע אֶת זוּלָתוֹ, וּכְמֵאמָרָם וְ"ל (אֲבוֹת ג, ב): אֲלֵמְלֵא מוֹרְאָה
שֶׁל מַלְכוּת אִישׁ אֶת רַעְהוּ חַיִּים בְּלַעו. תִּרְאוּ מֵה שְׁקוּרָה בְּאֶרֶץ, אִיזוֹ
בוֹשָׁה וְחִרְפָּה, קָם מִי שֶׁקָּם וְאוֹמֵר: הַסְּפָרְדִים יֵשׁ לָהֶם דָּם אַחֵר,
גִּיהֵנוּם אַחֵר, אֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהַכְּנִס בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת. וְאַנִּי אוֹמֵר לָכֶם:
מִי שֶׁאוֹמֵר כֵּן, בּוֹדְאֵי דַעַת חֲכָמִים אֵינוּ נוֹחָה הַיְמָנוּ, וְשֵׁם רַבְּנוּ וְ"ל
אֵינוּ נִמְצָא! רַבְּנוּ וְ"ל הוּא מִתְּנָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, אֵל תַּחֲיו
בְּאַשְׁלִיּוֹת, רַבְּנוּ וְ"ל נִשְׁלַח לְדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ לְהַצִּיל אֶת כָּל הָעוֹלָם
כְּלוּ, וְהִבְטִיחַ לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂיַחְזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל
בְּתִשׁוּבָה, וְעִבְדָּה, שְׂמִי שְׂחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה מִקֶּדֶם אוֹ אַחֲר־כֵּן מְכַרַח
לְהַכְּנִס בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל.

וּמָה אָמַר לָכֶם? הֲנֵה יְהוּדֵי מִסְכֵּן נִמְכַר בְּכֵלָא סְרוּחַ, יְהוּדֵי שְׂיֵשׁ
כְּכַחוּ לְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, אֲשֶׁר אֵין בְּכַח אַף אֶחָד. הֲרִי אָנִי, בְּרוּךְ
הַשֵּׁם, מִפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל אֲרַבְּעִים שָׁנָה, וְתִהְיֶה לָאֵל, זְכִיתִי לְגִלוֹת
אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּכָל הָעוֹלָם, וְאַנִּי מְקַבֵּל חֲצִים בְּזִיוּנוֹת וְעֵלְבוֹנוֹת
וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, הֲנֵה בְּשַׁבַּת פְּרִשְׁת נַח הַתְּאָרַח אֲצִלִּי בִּיבְנֵאל הַרְב
... וּמָה סֵפֵר לִי? כְּשֶׁהִיָּה עֲדִין עִם הַשְּׁעֵרוֹת הָאֲרָכִים, חִילוּנֵי לְגַמְרִי,
וְתַכְּף כְּשֶׁהִתְקַרַב לְבִרְסָלָב, עוֹד לֹא יָדַע מֵה זֶה א"ב, מֵה זֶה תְּפִלָּה,
חֲמֵשׁ, מִשְׁנִיּוֹת, אֲבָל מֵצָא אֶת הָאָמֶת דִּיקָא עַל־יְדֵי הַקּוֹנְטְרַסִּים
הַיְקָרִים מִפּוֹ וּמִפְּנִינִים! אֲזוֹ אָנִי אוֹמֵר לָכֶם, אִם אָדָם זֶה יֵצֵא לְחַפְּשִׁי,
אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל יִתְפָּרְסֵם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְלִכֵּן לֹא בְּחַנָּם שְׁתַּפְּסוּהוּ
וְהַכְּנִיסוּהוּ בְּבֵית־סֵהָר, כְּדִי שְׁלֹא יִתְפָּרְסֵם שֵׁם רַבְּנוּ וְ"ל. וְאִיזָה

אינטרס יש לי לשחררו? ! שום דבר! רק משום שיהודי חף מפשע, ולא משנה מיהו ומהו, הכניסוהו לפלא על לא עול בכפו, ויש פאן מצות פדיון שבויים. הלא בעבר פשהיתה עלילת דם, עשו כל מיני פעולות שבעולם להציל יהודי ולשחררו, וקבעו צום, אספו כספים לפדותו וכו', וכך ארע משך כל ההסטוריה וכו', והנה יהודי השלף לפלא, נקי כפים, ועוד הקים רשת חנוף לעדות המזרח, והוא גלה ופרסם את החכמים, אשר עד אז לא ידעו מהם, והוא נמק תחת סורג ובריח, ואין איש אכפת לו. כן, כן, קדם שנכנס לפלא, היה יפה מאד, מאה וחמשים אלף איש לוהוה בתפים ובמחולות ושרו לפניו, ההכרח לומר לכם: בוששה וחרפה! שכחו ממנו וסלחו לנעשה לו. וכל אחד חזר לשגרת חייו, ותו לא.

לכל הפחות הקדוש-ברוך-הוא זפני במצות פדיון שבויים, אני רוצה להמשיך בזה, ולא אכפת לי מה יהיה ואיך יהיה עד שיצא. אני רואה שאף אחד לא רוצה לעשות מאום בטענות שונות, והנה פה בברוקלין עשינו תעמולה, ברוך השם, אין לנו שום אינטרסים, אינטרס אחד יש לי: שיתגלה ויתפרסם שם רבנו ז"ל. ויהודי זה יש לו כח הזה לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם.

ושוב אבקש את אנשי שלומנו בכל מיני תחנה ובקשה — לא לילך בדרך אלימות בשום פנים ואפן, פי לזה מחפים, הם רוצים לתפור עלינו תיק, כאלו אנו אלימים וכו'. את הגנב והגזלן האמתי, שגונב ומוציץ מהמדינה כסף עשרים וחמש שנה בכל מיני תקציבים ותרגילים, את הרשע הזה מכסים, וכשאיזה יהודי גלה את כל השחיתות, וכמעט כמעט גלו את הגנב העולמי, לבסוף לקחו את אותו יהודי וסלקוהו מהשטח, והגנב נותר, והוא רוצה לתפסנו, ולטפל עלינו עלילות שפלות. ולכן היו פקחים, אל תלכו באלימות, אלא כל אחד יפעל ויטרח ויעשה תעמולה לפדיון שבויים, ומלבד זאת איננו נכנסים בפקחים עם אף אחד.

אבקש מאד את כל אנשי שלומנו, שכל אחד יתן חמשה או עשרה שקלים וכו', להציל את ... שיש עליו משפט וכו'. הנה מחר

זהו י"ז חֶשֶׁן, מי יודע מה ארע ביום זה? התחיל המבול. באו ונבנה תבת נח. כתוב בתקוני זהר (חלק ג' רנז), שספה מרמזת על תבת נח, אם יבואו בכח לפרק את הספה הגדולה, אז נבנה בכל חצר אצלנו ספה. ונרשם על זה אהל מחאה, ובחצר זכותו של כל אחד לבנות ספה.

והלקח הנלמד מכל זה — ראו מה שנאת חנם יכולה להביא, מה אינטרסים יכולים לגרם, בלי שמץ רחמנות, להכגיס יהודי בפלא, אב לילדים. בקשתי את אשתו, שאני מוכן לנסע מעיר לעיר לעורר דעת הקהל, ואם את רוצה, תביאי כמה ילדים, וישמעו בכל עיר ועיר את הנעשה לו, וזה יזעזע את העם, אבל היא מתביישת עדין. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהוא ישתחרר קדם. ואם לאו — אני מוכן לעשות את זה. אבל המסקנה העולה מאליה — תראו מה שנאת חנם יכולה להביא! בין יהודים שומרי תורה ומצוות, שהם הכניסוהו בפלא. ואחר-כך אנו רוצים עוד את הגאולה?! אנו רוצים עוד את משיח?! ולהנצל מחבלי משיח?! ואחר-כך אנו מתפלאים, למה דם ישראל נשפך במים?!

מי שיהיה לו יד וחלק בהצלת היהודי הזה, מבטח לו שינצל מחבלי משיח, כי מלאך המשחית אינו מבחין בין טוב לרע, בין חילוני לדתי, בין שנתנה רשות למשחית להשחית, אינו מבחין בין צדיק לרשע. אבל במקום שיתנו יד ושכם לעזר לפדיון שבויים, שם מלאך המוות לא יפגס. ואני את נפשי הצלתי, כי אני מגלה שזה לא מצדי, אין לי שום עסק עם הענין הזה. וארף לי חצי שעה עתה להסביר את הדברים וכו', אשר פה אין ענין של פוליטיקה, אלא יהודי נמק בפלא, ובקש והתחנן שאוציאו. וברוף השם אינני מחזק לשקרן. וכואב לי מאד הדבר, ויש לי עוד הרבה דברים לספר, ונשאירם לפעם הבאה.

ואני חוזר ומדגיש שוב ושוב — לא לילך נגד החוק, לא לילך

נִגְדַת הַחֶק! הֵם צוֹעֲקִים שֶׁזֶה מְדִינַת חֶק, שֶׁיְהִי בְרִיאִים, אֵינָנו הוֹלְכִים
 נִגְדַת הַחֶק. תֵּאֱמִינוּ לִי, שֶׁצָּרִיכִים לְחַשֵּׁשׁ מִשְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְאֵי
 אֹמֵר אֶת זֹאת פְּתוּחַ, כִּי לְמִדַּתִּי לְקַח עַל בְּשָׂרִי. מִי מִסַּר אוֹתִי? מִי
 הָעִיד עָלַי עֲדוּת שְׂקֵר? אֵלֹהֵי הָרַע-בְּנִים! הֲלֹא כְּתוּב: "שְׂמוֹעַ בֵּין
 אֲחֵיכֶם" — אֲזַהְרֶה לְדַבֵּר שְׂלֵא יִשְׁמַע אֶת אֶחָד מִבְּעָלֵי הַדִּין בְּלֹא
 לְשִׁמְעַת אֶת הַשְּׂנִי. וּבִפְרָשַׁת הַשְּׂבוּעַ מְצִינוּ דְּבַר מְדָהִים, אֲנָשֵׁי סְדוּם
 וְעַמּוֹרָה, שֶׁהָיוּ רָשָׁעִים עֲצוּמִים, "וַיֹּאמֶר ה', זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוֹרָה
 הִגִּיעָה אֵלַי, אֲרָדָה נָא וְאֲרָאָה", אוֹמֵר רַש"י: לְלַמֵּד לְדֹנִינִים, שְׂלֵא
 יִפְסְקוּ דִינֵי נַפְשׁוֹת אֵלֶּא בְרִאִיָּה. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁמַע שְׂאֲנָשֵׁי
 סְדוּם רָשָׁעִים, וְהֵלֵא הוּא יִתְבַּרְךָ יוֹדֵעַ הַכֹּל, אֲבָל אָמַר: אֲרָדָה נָא
 וְאֲרָאָה וְכוּ', לְלַמֵּד לְדַבֵּר וְכוּ'. וְהִנֵּה בְּלִי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה הַדִּינִים
 שֶׁנִּקְרְאוּ רַע-בְּנִים, שָׁמְעוּ אֶת בְּעַל דִּינֵי, אֶת עֲדוּת הַשְּׂקֵר שֶׁלוֹ בְּלִי
 לְשִׁמְעַת אוֹתִי כָּלֵל וְאֵת הַצַּד שְׂלִי — מִה יֵשׁ לִי לוֹמֵר, וְהֵאֱמִינוּ לוֹ.

שְׂמוּ שְׂמִים!!! הִנֵּה הַגְּבֻרַת ... שׂוֹאֵלֶת: הֵיכָן כָּל הַחֲבָרִים שֶׁל
 בְּעָלֵי, שֶׁעָשָׂה לָהֶם כָּל-כָּף הַרְבֵּה טוֹבוֹת? לְמָה אֵינָם פּוֹעֲלִים לְמַעַן
 שְׁחַרְרוּ? וּמִכָּל שְׂכָן עוֹד עוֹשִׂים לְהַפְךָ... רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְאֵינִי
 יָכוֹל לְהֵאָרִיךְ כְּרַגְעַת בְּדַבּוּרִים אֵלֶּוּ.

אֵינִי מְקַנָּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל הַסְּפּוּר הַזֶּה יִהְיֶה
 לְמוֹד עֲמַק מִה שֶׁנֵּאֵת חֲנֻם יְכוּלָה לְהִבְיָא, מִה פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׂקֵר
 יְכוּלָה לְהִבְיָא. כִּדִּי לְשִׁבְתַּת בְּרֹאשׁ — מוֹכְנִים לְהַכְנִים אֶת הַזּוּלַת
 בְּכֹלֵא סְרוּחַ, שֶׁיִּנְמַק שָׁם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד הֵיכָן הִנְעִנּוּ?!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע בְּתַפְלַתְנוּ,
 וּמִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית-אֲסוּרִים, הוּא יַעֲנֶה לְיַדִּדְנֹו הַיָּקָר, שֶׁיֵּצֵא מִה
 שִׁיתָר מֵהָר. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל יִתְגַּלֶּה
 וְיִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם וּבְרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשְּׂמַיִם...

כז קסג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חיי שרה, כ"ד חשוון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... ירו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אף שמצד אחד יש לי צער גדול וכו', אף מצד שני אני תמיד מוצא את הקדוש-ברוך-הוא בכל דבר, ואני יודע שבודאי הכל לטובה, ומאתו יתברך לא תצא הרעות, ובודאי גנוז טוב גם במצבים האלו.

אודות החובות וכו', אני מתחיל לעשות התעוררות בין אנשי שלומנו, שיצאו להפצה מרפזות, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהפעם נצליח ביתר שאת וביתר עז, ומה גם שביום ראשון בערב אני אמסר שעור לנשים ואעשה אצלן התעוררות, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיכנס שפע, ואזכה לשלם את כל החובות, הן אמת, שעכשו נדמה לך כאלו אבד מנוס ותקווה וכו' וכו', אבל כבר היו לנו ימים כאלו, והקדוש-ברוך-הוא הפך לנו הכל לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתחזיק מעמד, ולא תשבר משום דבר שבעולם.

המאחל לך שבת שלום...

כז קסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חיי שרה, כ"ד חשוון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל נשות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד.

מֵאַחַר שְׁזָכָה אוֹתִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּמַחְנִיכֵן בְּתַקּוּפָה
 סוֹעֶרֶת זֶה, וְרֵאִיתִי מֵה שֶׁהִשְׁקַעְתָּן כַּחוֹת עֲצוּמִים וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי זֶה
 עָשָׂה פְעֻלוֹת גְּדוּלוֹת, וְכֵן אֲנִי מְקַנֶּה, שְׁעוֹד תִּמְשִׁיכוּ בְּפַעֲלוֹתֶיכֶן,
 וַיַּעַן שְׁנֹכְסוֹ אֵלֵי הַרְבֵּה מְנֻשׁוֹת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהִבְנִיתִי שֵׁישׁ עוֹד
 הַרְבֵּה דְבָרִים מֵה לְתַקֵּן, כִּי הַרְבֵּה נָשִׁים פְּשוּט לֹא יוֹדְעוֹת הַלְכָה
 וְכוּ', לְזֹאת הִחְלַטְתִּי שְׁמִיּוֹם רֵאשׁוֹן הַזֶּה אֲמַסֵּר לְפָנֶיכֶן שְׁעוֹר מִשְׁעָה
 תִּשַׁע עַד שְׁעָה עֶשֶׂר בְּעָרֵב, בְּהַלְכָה וּבִפְרָשֶׁת הַשְּׁבוּעַ וּבִדְבָרִים
 הַעוֹמְדִים עַל הַפָּרֶק, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים נְחוּצִים לְדַבֵּר,
 לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת מִכֶּן, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלֶנָּה לְבֹא בְיוֹם בְּרֵאשׁוֹן
 פְּרִשַׁת תּוֹלְדוֹת בְּשַׁעַה תִּשַׁע בְּעָרֵב, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׁנוּכַל לְהַמְשִׁיךְ כֶּף כָּל הַחֶרֶף הַבֹּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא תִתְאַמְצְנָה לְבֹא כְּלָכֶן, כִּי יֵשׁ הַלְכוֹת נְחוּצוֹת לְלַמֵּד,
 וְכֵן יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר בְּפְרָשֶׁת הַשְּׁבוּעַ בְּכָל שְׁבוּעַ, וְסִפּוּרִים נִפְלְאִים
 וְדְבָרֵי הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹת לְאַמוּנָה וּלְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְזוֹ תִהְיֶה
 תּוֹעֵלֶת לְכָל נְשׁוֹת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כִּז קֶסֶה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שֶׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת חַיֵּי-שָׁרָה, כִּי"ד חֲשׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁישְׁלַח לְבִתְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן
 הַשָּׁמַיִם, וְתִהְיֶה בְּרִיאָה, וְצָרִיכִים מְאֹד לְשֹׁמֵר מְרוֹפְאֵי אֲלִיל, שְׁאִינָם
 יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׁמְאֵלָם, וְקָרוֹב יוֹתֵר לְקַלְקַל מֵאֲשֶׁר לְתַקֵּן,
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, בְּלִי רוּפֵא אֲלִיל.

תְּשׁוּאוֹת חֵן עַל שֶׁתִּקְנָתְךָ אֶת הַמְּדַרְגָּה. פֶּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב
 כְּלָלִי לְנָשִׁים, וְאֵם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מְזֵה צְלוּמִים וְלְמַסֵּר לָהֶם — מֵה

טוב ומה נעים, כי אני רוצה מיום ראשון הזה למסור להם שעור בהלכה ואגדה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוכח להתאחד ביתר שאת וביתר עז.

המאחל לה שבת שלום...

כז קסו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חיי-שרה, כ"ד חשוון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי תלמידי ...
נרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר את גדל השמחה שיש לי, שלקחת בידיך את הכתה הזו ללמד עמהם.

והיה טוב מאד שתלמד עמהם בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, שמיום ראשון עד יום ששי ערב-שבת-קדש תסימו את כל הפרשה, כי סוף כל סוף גם אתה צריכה ללמד, אז תלמד אתם בקברותא, ותסביר להם כמו שדברנו, וכן מה טוב ומה נעים, אם תלמד כף בכל יום פרק משניות, שכל אחד יאמר משנה, ותסביר להם את המשנה, וכן בלמוד גמרא, שתלמדו מסכת תענית, ורציתי מאד, שכל אחד תהיה לו מסכת מהוצאת שטינזלץ, כי אצלי הבחורים חוזרים על המסכת, והעקר תחזקם ותעודדם, כדי שיבואו לכאן מוכנים, ולא ישארו בעייתיים, כי אחרת לא יוכלו להחזיק אצלי מעמד פידוע לה.

רציתי מאד, שתקח בידיך את ההפצה המארגנת ביום שני וביום חמישי — לשכר אוטובוס, ובכל פעם לנסע לעיר אחרת כדי להפיץ, הן קונטרסים והן הגרלות, באפן שיפנס שפע לאנשי שלומנו, וכן לבנין בית-המדרש הגדול, ואם הולכים בהתמדה יכולים להצליח. ומאד מאד אני רוצה שאתה תהיה האחראי על זה, ואם תוכל לצרף גם את ... נרו יאיר, מה טוב ומה נעים.

מאד מאד נהניתי משגיכם בהיותי ביבנאל, פי אני רואה, שתהלה לאל, אתם מציתים אותי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוכח להצליח מאד מאד, ולא להתבלבל משום דבר שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קסז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר חיי שרה, כ"ד חשוון ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'יקר לי מאד ... גרו יאיר.

דברתי היום עם ר' ... גרו יאיר, והוא ספר לי שמסרת דו"ח לאנשים שרוצים לקחת בג"ץ וכו', אבל עצתי, מהיום והלאה אל תדבר אתם, ואל תתן להם שום נתונים מהקהלה שלנו, זה לא העסק שלנו, אנחנו צריכים רק לדבק את עצמנו בהקדוש-ברוך-הוא, ואתה צריך לדעת, שהכל בהשגחה פרטית, ואיך שזה יצא הכל לטובה, ולנו אסור להתבלבל משום דבר שבעולם, ואם תלך בדרך זו, תשכיל ותצליח עד מאד.

נא ונא ראה להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, העקר תתחזק.

מאד רציתי, שתעשה לי רשימה מסדרת עם כל השמות של אנשי שלומנו ונשותיהם הגרים ביבנאל, ותסדר את זה על-פי סדר האל"ף-בי"ת, וכן מי רשום במשרד הפנים ומי לא רשום, באפן שאוכל לעמד על זה חזק.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

כּוֹסָה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר חַיִּי־שָׁרָה, כ"ד חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה שְׁאֲתָה עוֹשָׂה, שְׁאֲתָה מְקַבֵּץ אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמְדַבֵּר אִתָּם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֲתָה מְלַמֵּד אוֹתָם הַלְכוּת, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה הוּא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, תִּרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְעַל־כָּל־פְּנִיִם פְּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ, וְתִחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן תִּלְמַד אִתָּם הַרְבֵּה הַלְכוּת, כִּי רְאִיתִי שֶׁהַנְּעָר בִּיבְנָאֵל נֶעַר מְצִיָּן, וַיְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מֵהֶם כָּלִים קְדוּשִׁים, אִם הִרְשָׁעִים לֹא יִפְרִיעוּ לָהֶם. וְעַל־כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּהַעֲלֵם וּבְהַסְתֵּר, וְדַבֵּר זֶה יִהְיֶה לוֹ קִיּוּם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרַע יָבֹוא הַטוֹב, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ דְּרַכָּךְ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְעַ, וְלֹא תִצְטָרַךְ לְגַסַּע לְמִרְחָקִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כּוֹסָה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר חַיִּי־שָׁרָה, כ"ד חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלִיּוֹת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תִּלְמִידֵי "הַיְכַל־הַקִּדְשׁ" דֵּי בְּכֹל אַתָּר וְאַתָּר, הַיְי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל

אָשֶׁר כּוּ קִסֵּט בְּנַחַל קִנֵּט
צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נִגְעַת וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחַהּ בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

קָשָׁה לִי מְאֹד לְדַבֵּר, כִּי נִתְקַיֵּם אֲצָלִי הַפְּסוּק (תהלים ט, ט): "נִחַר
גְּרוֹנֵי בְּקִרְאֵי אֱלֹהִים". יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ וְ"ל תַּמִּיד עוֹרֵר וְחִזַּק אֶת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו, שִׁיתְּבוֹדְדוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּפְעַם בָּא אֵלָיו מוֹהֲרֵי"ת
וְ"ל, וְרַבְנוּ וְ"ל חִזְקוּ, שִׁיתְּבוֹדְדוּ וַיִּצְעַק אֶל הַבּוֹרָא יִתְּבַרְךָ שְׁמוֹ. עָנָה
מוֹהֲרֵי"ת וְ"ל, נִתְקַיֵּם אֲצָלִי: "נִחַר גְּרוֹנֵי בְּקִרְאֵי אֱלֹהִים". עָנָה לוֹ רַבְנוּ
וְ"ל: מָה אַתָּה חוֹשֵׁב, דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר כֵּן, כִּי מִמֶּשׁ נִעֲשֶׂה צְרוּד
מֵרַב קוֹלוֹת וַיִּצְעַקוֹת, אֲבָל אַתָּה, אֲנִי שׁוֹמֵעַ שְׁעֵדִין הַנֶּהָר יָכוֹל לְדַבֵּר.
לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁכָל דְּבַר צְרִיף לְהִיּוֹת עִם אָמֵת. וְלָכֵן אִם אֲנִי אוֹמֵר
לָכֶם עֲתָה, שְׁנַחַר גְּרוֹנֵי בְּקִרְאֵי, אֲנִי בְּאֵמֶת צְרוּד מִכָּל הַצְּעַקוֹת
וְהַזְּעַקוֹת שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ וְצוֹעֵק מֵה שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ, וּבּוֹדָאֵי רוֹצִים לִידַע
מִהֵיכָן אֲנִי יוֹדֵעַ וּמֵאֵין יוֹדֵעַ לִי, אֲבָל עוֹד כִּמְה פְּגוּעִים צְרִיכִים
לְקָרוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תִקּוּם צָרָה פְּעַמִּים, עַד שִׁיתְּעוֹרְרוּ מִכָּל מָה
שְׁקוֹרָה פֹּה.

וּבְאֵמֶת כּוֹאֵב לִי מְאֹד, מִמָּה שְׁקוֹרָה בְּעוֹלָם, שְׁיִשְׁנוּ מִשְׁפָּט
מְעוֹת, אֲשֶׁר חָרַב בָּאָה לְעוֹלָם עַל עוֹוֹת הַדִּין (אבות ג, טו), חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים לֹא אָמְרוּ אֶת זֹאת עַל מִשְׁפָּט הַשׁוֹפְטִים, אֲלָא עַל הַדִּינִים,
כְּמֵאמָרָם וְ"ל (שְׁבַת קִלְט.): אִם רְאִיתָ דוֹר שֶׁצְּרוֹת רַבּוֹת בָּאוֹת עָלָיו,
צֵא וּבְדֹק בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל; וְלָכֵן אֵינֶנִּי מוֹכֵן לְהַפְּנִס בְּדִין וּדְבָרִים,
וּבִפְרָט עִם פְּלוֹנֵי ... שֶׁהוּא הִיָּה אֶחָד מִהַרְבָּנִים שֶׁיִּשְׁבּוּ שָׁם, וְלֹא
צָעַק — רַגַע, רַגַע, אִם דְּנִים אֶת פְּלוֹנֵי אֱלִמוֹנֵי, הֵיכָן הוּא?! הֲלֹא
כְּתוּב: "שְׁמוֹעַ בֵּין אַחֲיֵכֶם" — אֲזַהְרָה לְדִין לֹא לְשִׁמְעַ אֶת אֶחָד
מִבְּעֵלֵי הַדִּין, בְּלֹא שְׁבַעֵל דֵּינוֹ נִמְצָא שָׁם. וְלָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֵה לְהַפְּנִס
בּוֹכּוּחִים, אֲבָל הִיּוֹת שְׁיִצָּא כֵּן, אֵינֶנִּי מִתְּחַרֵּט.

אֲבָל מֵאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנו אֲבַקֵּשׁ דְּבַר אֶחָד — אֵל תְּהִיּוּ בְּטִלְגִּים!
עֲלֵינוּ לְהִתְאַחַד בִּיְתֵר שְׂאֵת וְעוֹ, וְזֶה הִיָּה רְצוֹן רַבְנוּ וְ"ל, שְׁנִגְהִיָּה
מֵאֲחָדִים יָחַד בְּאֲחָדוֹת אַחַת. וְאִם כְּתוּב בְּזִהַר (וְהוּר חֲדָשׁ, פְּרַשְׁתַּנַּח),

שְׂבוּכוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת אֶחָד תְּבוֹא הַגָּאֵלָה, הִבֵּה וְנִרְאָה שָׁזָה יְהִיָּה
 בֵּית-הַכְּנֶסֶת שְׁלֵנוּ בִּיבְנֵאֵל. בְּרוּךְ הַשֵּׁם רַב רַבִּים שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 שׁוֹמְעִים וּמְצִיִּתִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם בְּיַחַד. הִבֵּה נִמְשִׁיךְ בְּדֶרֶךְ זֶה,
 אָבֵל עָלֵינוּ לְרֵאוֹת, שְׁתוּשְׁבֵי הַמָּקוֹם לֹא יִרְמָסוּ אוֹתָנוּ עַד עָפָר,
 וַיַּעֲשׂוּ מֵאִתָּנוּ כְּכֹל הָעוֹלָה עַל רוּחָם, וְלֹא יִפְחִיד אוֹתָנוּ כָּל פְּרָחַח,
 נִגְמַר הָעֵידָן שְׂיֵאִים עָלֵינוּ כָּל רִיק וּפּוֹחֵז. הִנֵּה הֵרָאשׁ וְהַמּוֹשֵׁל זַעַק
 לְר' ... אֲנִי אוֹרִיד לָכֶם שְׁלֹטִים, אֲנִי אֶקְרַע אֶת הָאֵהָל וְכוּ', וְעָנָה לוֹ:
 אֲזוּ נָשִׁיב לָךְ מָנָה אַחַת אֲפִים וְכוּ', וְאָמַר: וּמָה תַעֲשֶׂה אִם אָבּוֹא עִם
 מֵאָה תוֹשְׁבִים? אֲזוּ עָנָה ר' ... בְּקוֹר רוּחַ: נְבוֹא בְּכַפֵּל כְּפָלִים; וְאֲנִי
 אוֹמֵר לָכֶם נְבוֹא בְּנַעֲרֵינוּ וּבִזְקֵינוּ. וְאֲנִי מְצַטְעֵר שְׁלֹא הֵייתִי בְּאֶרֶץ,
 וְלֹא רָאִיתִי מְקָרוֹב אֶת הַקּוֹרוֹת פֶּה. נִפְסַק הָעֵידָן שְׂיֵאִמוּ עָלֵינוּ
 בְּאִיּוֹמִים וְכוּ', בְּוֹדָאֵי עָלֵינוּ לְשֹׁמֵר אֶת הַחֹק וְכוּ', אֲנִי מִזְהִיר לֹא
 לְצַבֵּעַ פְּחִי זָבֵל, זֶה שְׂיָךְ לְמוֹעֵצָה, וְאֶסוּר לְהַשְׁחִיתָם, זֶהוּ גִזַּק הַרְבִּים,
 אֶסוּר לְשִׁים שְׁלֹטִים בְּמִקְוֹמוֹת צְבוּרִים, וְאִם אַחֲרִים עוֹשִׂים כֵּן,
 שְׂיִהְיוּ בְּרִיאִים, אָנוּ לֹא הוֹלְכִים נֶגֶד הַחֹק וְכוּ'. אֶסוּר לְצַבֵּעַ עַל
 שְׁלֹטִים שֶׁל מַעַצ, כִּי אֵין זֶה שְׁלֵנוּ אֶלָּא שֶׁל הַמְדִינָה. אָבֵל מָה
 שְׂשִׁיךְ לָנוּ — לֹא נִתֵּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, הַבֵּית שְׁלָכֶם הוּא הַשְּׁטַח
 הַפְּרָטִי שְׁלָכֶם, וְאֶף אֶחָד לֹא יוּכַל לְהַכְנִס לְשֵׁם בְּשׁוּם אֶפֶן, וְשֵׁם
 אַתֶּם יְכוּלִים לְתִלוֹת כְּאוֹת נַפְשְׁכֶם. וּבְוֹדָאֵי לֹא, חַס וְשְׁלוֹם, אִיּוֹמִים,
 כִּי כָּל הַהֲצַלְחָה שְׁלֵנוּ הִיא לִילָךְ עִם הַחֹק, וְאֶקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא שְׂאֲצָלִיחַ.

דַּעוּ לָכֶם, שְׁכַלְם יְהוּדִים טוֹבִים וְכוּ', אֲנִי נֶגֶד אֱלִימוֹת, וּבְדֶרֶךְ
 נַעַם אֲנִי יְכוּל לְהִרְאוֹתְכֶם, שְׂאֶפְלוּ שְׂרֵי הַמְּמַשְׁלָה יְבוֹאוּ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל. זֶה נִרְאָה כְּחִלוֹם, גַּם לְהַכְנִס לְבַקֵּר בְּכֹלָא אָמְרוּ לִי שְׁזָה חִלוֹם,
 וְלֹא תִכְנֶס אֶף פַּעַם, לֹא נִתְּנוּ ל... עִם שְׂבֻעָה-עֶשֶׂר חֲבָרֵי הַכְּנֶסֶת,
 וְהַמְתִּין אַרְבָּעָה שְׁבוּעוֹת עַד שֶׁקִּבֵּל הֵתֵר וְכוּ', וְאִיךְ אַתָּה תִכְנֶס —
 כֵּן אָמְרוּ לִי, וְכֵן רֵאשׁ יְשִׁיבַת פּוֹרַת יוֹסֵף, וְרֵאשׁ רַבְּנֵי הַתִּימָנִים,
 וְעוֹד חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל רַבָּנִים וְכוּ' לֹא יָכְלוּ לְהַכְנִס, וְאִיךְ אַתֶּם תִּכְנֶסוּ! ?
 וּבְרוּךְ הַשֵּׁם זְכִיתִי לָזֶה. וְאָמַר לָכֶם פְּתוּחַ, מֵאֲזוּ שְׁהַתְקַרְבְּתִי לְרַבְּנוּ
 ז"ל אֵינְנִי מִפִּיר אֶף אֶחָד, לֹא אֶת בְּרַל וְלֹא אֶת שְׁמַרְל וְכוּ', וּמִמִּילָא

אינני מפיר את כל הריקים ופוחזים למיניהם... ברוך השם, מאז שאני לומד ספרי רבנו ז"ל, אני יודע שהעקר אצל רבנו ז"ל היה תמימות, ובספורי-מעשיות מעשה א', מספר רבנו ז"ל מהבת מלך, שהשני למלך אמר לאביה המלך: אני מקבל על עצמי להוציא. והלך וראה מבצר עם כמה חילות, וגמר בדעתו לנסות ולהפנס לתוכו, והיו מניחים אותו ולא עכבוהו כלל וכו' והצליח להצילה. גם אני עשיתי כן, ובתמימות תמיד מצליחים. לכן הבה גלף בתמימות בלי שום חכמות, ואם אומרים לנו משהו, צריכים לקימו. והעקר — לא לגע בשטח צבורי. מה ששיך למועצה, לעירייה, למדינה, לצבור, אין לנו רשות לנגע בזה, אנו אנשי חק, ואיננו עוזבים את החק.

אבקש את אנשי שלומנו, החזיקו עצמכם ביחד, אנו צריכים להיות שמחים מאד, שברוך השם, באה לידינו מצות פדיון שבויים, אשר מצוה זו היא חשובה מאד. וסימן שאנו בפלטין של אמת. כי למעשה מה היה לנו מכל זה, ומה יהיה לנו מכל זה? כלום! רק להוציא יהודי מהפלא. לכן אנו עוסקים בזה. וזה סימן שאנו נמצאים בפלטין של אמת. אנו נמשיך במאבק, אבל הכל על-פי חק.

ואבקש את אנשי שלומנו היקרים, החזיקו עצמכם ביחד, ואם יאימו עליכם קלים וריקים מהמקום, תתאחדו יחד, ותפתחו פיהם להשיב להם, ואז יתפנסו ויברחו חזרה לחורים שלהם, הם אינם מבינים, לדאבוננו, את העובר עליכם, וחושבים שיכולים לרמס את הספרדים, ולכן אל תחששו מהם. יש חק, ובמקום פרטי שלנו, שם אף אחד בעולם אינו יכול להכנס בשום פנים ואופן, אל תיראו כלל! ואם אחד יפתח את הפה — אל תחששו ואל תתפחדו. הגיע הזמן שאנו נראה את הגאולה, ורק בזה תלויה הגאולה — פשיהודי זה יצא לחפשי, אשר הוא הגביה את עדות המזרח, פי עד זמנו היו הספרדים אזרחים שניים, לעגו להם, בזו אותם, הם מסרו נפשם למען הקדוש-ברוך-הוא אלפים שנה, אבל על-ידי תמימותם

הַעֲבִירוּם עַל הַדָּת, וְעַם הַתְּמִימוֹת שְׁלָהֶם רָמְסוּ אוֹתָם עַד עֶפֶר וְלֹא חָשׂוּ כָּלֵל, בָּא ר'... וְהִגְבִּיהֶם וְעוֹרְרָם: מַה קּוֹרֵה פֹה? וְכִי אֵינְכֶם בְּגִי-אָדָם, אַתֶּם סוּגֵי דָם אַחֲרַי! אֲזַי הַכְּנִיסוּהוּ לְפָלֵא שְׂיַחֲדֵל מִפְּנֵי.

וְהִנֵּה קוֹרֵה בֵּן בִּיבְנֵאֵל, שְׁכָל פּוֹחֵז עוֹשֶׂה פְּאוֹת רְצוֹנוֹ, וּמַצִּיק וּמַצֵּר לָנוּ. אִךְ נִפְסַק הָעֵידָן שֶׁל הָאִיוּמִים, וּמִכָּל שְׁפָן שְׁלֵא יִפְנְצְרוּ לָנוּ רִכְבִּים, גַּם לָהֶם יֵשׁ רִכְבִּים... הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִסְתִּימִים כָּל הָעֲנִין הַזֶּה, וַיַּחֲדְלוּ לְהַצִּיק לָנוּ. וְעַלִּיכֶם לְהִיּוֹת חֲזָקִים! וְלִצְעֲרָנוּ הָרַב, גַּם תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם הַסְּפָרְדִים, שֶׁהֵם עֲבָדִים לְסִמְ"ף-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, גַּם לָהֶם צְרִיכִים לְהַבְהִיר דְּבַר זֶה וְלוֹמַר: גַּם אָנוּ סְפָרְדִים, וּמַה שְׁעָשׂוּ לָכֶם בְּשָׁנוֹת הַחֲמִשִּׁים לֹא תַעֲשׂוּ לָנוּ בְּשָׁנוֹת הָאֲלָפִים, כִּי עֲכָשׁוּ הָעוֹלָם מִפְּתַח יוֹתֵר. אַתְּכֶם קָנוּ עִם בְּקַבּוּק אַרְק וַחֲתַמְתֶּם עַל שְׁמוֹנֵה דּוֹנָם, וְלֹא יִדְעַתֶּם עַל מַה חֲתַמְתֶּם, אוֹתָנוּ לֹא יָקְנוּ עִם כְּפֹה שְׂקִיּוֹת מְלַח וַתְּפוּחֵי אֲדָמָה, חֲטִים, שְׂמֹן וַיִּזֵּן, לֹא נִתַּן שְׂיִדְכָאוּ אוֹתָנוּ. מִסְּפִיק אָנוּ מְדַכָּאִים, שְׂיִלְדִינוּ צְרִיכִים לִילָךְ וְלִלְמַד בְּהַר, אֲשֶׁר כָּל רָגַע וְרָגַע יָכוֹל לְהִיּוֹת אֶסוֹן שָׁם, יְלָדִים קִטְנֻטָּנִים צְרִיכִים לְעֵלוֹת בְּקוֹר הָעֵז וּבְחַם הַקַּיִץ, מִסְּפִיק כְּבָר אָנוּ מִבְּלִיגִים עַל זֹאת, וּבְכַרְט שְׂיֵשׁ פֹּה מְבַנֶּה בֵּית-סֵפֶר הָעוֹמֵד רִיק, וְהַסִּמְ"ף-מ"ם עוֹמֵד כְּאֲבָן גֶּגֶף, לֹא לַתְּחוּ לָנוּ.

רַק אֲבַקֵּשׁ אֶת פְּלִכֶם שׁוֹב וְשׁוֹב: אֵל תַּעֲבְרוּ עַל הַחֶק, כָּל הַהֲצֻלְחָה שְׁלָנוּ הִיא בְּמִסְגֵּרַת הַחֶק, עַל כָּל דְּבַר קֶטֶן אָנוּ לוֹקְחִים עוֹרֵף-דִּין וְנִצְלִיחַ. אֲבָל נִפְסְקוּ הַזְּמַנִּים שְׁנַחֲשַׁשׁ מִהָאִיוּמִים מִצַּד תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, כְּבָר לֹא יַעֲזוּ לְאִים עֲלֵינוּ. וְאִם יַעֲשׂוּ כֵן נַעֲמִיד אוֹתָם עַל מְקוֹמָם. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׁנַמְשִׁיךְ כְּלָנוּ בְּמֵאֲבָק הַזֶּה לְמַעַן שְׁחַרְוֵרוֹ שֶׁל יְהוּדֵי יִקְר, וּבְזֶה נִקְרַב אֶת הַגְּאֻלָּה. לִצְעֲרָנוּ הָרַב יֵשׁ עוֹד פְּגוּעַ וְעוֹד פְּגוּעַ, וְאֲנִי צָרִיךְ לְהַתְּנַחֵחַ אַתֶּם וְלוֹזַעַק, מַה אָנוּ צְרִיכִים לְצַפּוֹת לַחֲדָשׁוֹת הַבָּאוֹת, שֶׁהַשֵּׁם יִשְׁמַר, זֶה יִתְקַים, וְאֲנִי יוֹדֵעַ מַה שְׂאֲנִי מְדַבֵּר, יִשְׁבַּחְתִּי וְשִׁמְעַתִּי וְאֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַכֹּל... וְכוֹאֵב לִי עַל דָּם יִשְׂרָאֵל שְׂיִשְׁפֹּף כַּמַּיִם, וְלִכֵּן אֲנִי מִתְרַיעַ. וּיְרַחֵם עָלֵינוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע רַק בְּשׁוֹרֵת מִשְׁמַחוֹת, וּכְבָר נִרְאָה אֶת הַגְּאֻלָּה

בְּמוֹ עֵינֵינוּ.

שוב אַבְקֶשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַגְּרִים בִּיבְנָאֵל, הַחֲזִיקוּ עִצְמְכֶם בַּיַּחַד, הוֹצִיאוּ מֵעִצְמְכֶם אֶת הַקְּנָאָה וְהַשְׂנָאָה, כִּי זֶה עוֹשֶׂה חוֹר בְּאֻנְיָה. מִילָא אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַגְּרִים מַחוּץ לְיִבְנָאֵל, אֵין לִי הַשְׁפָּעָה עֲלֵיהֶם, אֲבָל עֲלֵיכֶם, אָנוּ בְּרוּף הַשֵּׁם מְאַחֲדִים וְסוֹכְלִים יַחַד, וְתִרְאוּ לְמָה הִבְאַתִּי אֶתְכֶם! חַתַּנְתִּי אֶת יְלָדֵיכֶם, וְלִכְל הַפְּחוֹת תַּעֲשׂוּ מַה שְׂאֲבֶקֶשׁ מִכֶּם, שְׁתַּצִּיתוּ, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם, נִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרִדְפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי זוֹ מַעֲלַת בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂיִכּוּל לְהַתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצְבִּים שֶׁרַק עוֹבְרִים עָלָיו, וְאֵינוֹ נִשְׁפָּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְאֵינוֹ נִשְׁפָּר, כִּי זוֹ אֵינָה חֲכָמָה לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר.

הַרְגִּילוּ אֶת עִצְמְכֶם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי כָּל שֶׁהָאָדָם מִתְגַּבֵּר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מַצְלִיחַ בְּחַיִּים, וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הָיוּ מִתְחַזְּקִים בְּזֶה כָּל יְמֵיהֶם. וְלִכֵּן רְאוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן לְדַבֵּר עִם בְּגִי-אָדָם, וְלַחֲזֹק וְלַעוֹדֵד וְלִשְׂמַח אוֹתָם, כִּי אֵין לְמַעֲלָה מְזָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז קעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְהוֹבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מֵאֵד מֵאֵד אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּשְׁמְרִי מֵאֵד מֵאֵד לֹא לְשִׁמְעַ
תְּכַנִּיּוֹת בְּרִדּוֹ שֶׁל חִילוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן לֹא לְשִׁמְעַ שִׁירִים שֶׁל
חִילוּנִים, אֲשֶׁר זֶה מֵאֵד פּוֹגַע בְּנַפְשׁ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם
"יוֹם תְּהִלִּים", כִּי הַסֵּפֶר תְּהִלִּים מְחַלֵּק לְשִׁבְעָה חֻלְקִים כְּפִי שְׁבַעַת
יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לֹמֵר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהִלִּים",
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אָנִי מֵאֵד מֵאֵד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְרִאוֹת אֶצְלֶךָ נַחַת,
יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלֶךָ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּז קעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְהוֹבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו בְּחֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר

בְּרֶסֶלֶב, הַיְוֵי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיִּצְלִינָן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה יַדְיָהוּן, אָמֵן.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂאֲנֵי זוּכָה לְכַתֵּב לְכֵן דְּבוּרִים נִפְלְאִים, גְּלוּיֵי אֱלֻקוֹת, הַמְדַבְּרִים מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מֵהַתּוֹרָה וּמֵרַבְּנוּ ז"ל. וְאֲנִי מְאֹד מְקוּיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּכָל שָׁבוּעַ אֶכְתֵּב מֵעֲנִינִים אֵלָיו: הִלְכָה, פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וְעֲנִינִים הַתְּלוּיִים בְּקִהְלָה שְׁלֵנוּ, וְלִהְתְּבוּנָן מֵהַ יְכוּלִים לְתַקֵּן וּלְשַׁפֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

תְּהִלָּה לְאֵל, אֵין לָנוּ מֵהַ לְהַתְּבַיֵּשׁ מִשּׁוֹם קִהְלָה שֶׁבַּעוּלָם. כְּשֶׁאֶחָד נִמְצָא בְּטוֹב, בְּאוֹר, אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהַ זֶה חֲשֵׁף, רַע, בְּרָגַע שִׁיּוּצָא לַחוּץ, וְרוֹאֶה מֵהַ זֶה רַע וְחֲשֵׁף, אֹז יְכוּל לְהַעֲרִיף אֶת הַטוֹב וְהַאוֹר. וּכְדֹכְתִיב (קִהְלַת ב, יג): "יִתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֲשֵׁף" דִּיקָא; מִי שְׂרוּאָה מֵהַ קוֹרָה בַּחוּץ, אֵילוֹ בְּעִיּוֹת יִשְׁנֵן בְּקִהְלוֹת אַחֲרוֹת, אֵילוֹ בְּלְבוּלִים יִשְׁנֵם, אֵילוֹ שְׁקָרִים וְאֵיזוֹ פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקָר, וְאֶחָד רוֹצֵה לְבַלֵּעַ אֶת זוּלְתוֹ וְכוּ', כְּשִׁיחֲזֹר לְקִהְלָה שְׁלֵנוּ, יִרְאֶה, שֶׁקִּהְלַתְנוּ קִהְלָה קְדוּשָׁה, קִהְלָה גְּחֻמְדַּת, קִהְלָה הַבְּנוּיָה עַל אַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, קִהְלָה הַמְּשֻׁתָּתָת עַל מִדַּת הַחֲסֵד, קִהְלָה כְּזוֹ יִהְיֶה לָהּ קִיּוֹם. כִּי מֵהַ שְׁמַבְסָס עַל אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְעַל חֲסֵד, אֵין יְכוּלִים לְהִזִּיז וּלְבַטֵּל. מִתִּי יְכוּלִים לְהִזִּיז מִשֵּׁהוּ וּלְעַקְרוֹ? כְּשִׁישׁ חֲסֵרוֹן בְּאַמוּנָה וּבְחֲסֵד. עַל-כֵּן בְּרָגַע שְׁנֵהֵיָה חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא נִרְצָה שׁוֹם דְּכַר רַק אַמוּנָה בְּבוּרָא עוֹלָמִים, וְכָל חֲפֻצְנוּ וְחֲשָׁקְנוּ יִהְיֶה — לְגַמֵּל חֲסֵד עִם הַזּוּלָת, נִבְנָה חוּמָה בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לָנוּ. וּבְזֶה אֲנִי יְכוּל לְהִיּוֹת גְּאָה בְּקִהְלַתְנוּ, שֶׁבְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, כָּל הַיְסוּד שֶׁל הַקִּהְלָה שְׁלֵנוּ הוּא אַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, לְהַתְּקַרֵּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶל הַבוּרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ וְכוּ', וְכֵן לְגַמֵּל חֲסֵד זֶה לְזֶה. וּבְאִפְּן הַזֶּה נִצְלִיחַ מְאֹד — אִם נִמְשִׁיף הִלְאָה כְּזוֹ הַדְּרָף.

עֲבְרוּ עָלֵינוּ יָמִים לֹא קָלִים, עִם כָּל זֹאת, רַבְּנוּ ז"ל לָמַד אוֹתָנוּ, שֶׁתָּמִיד צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּמֵהַעֲבָר לָלַמַּד לְקַח לַעֲתִיד.

וְזֶה כָּל חַיֵּי הָאָדָם, שְׁתַּמִּיד יֵשׁ לוֹ מָה לְלַמֵּד, מִמָּה שֶׁעֵבֵר עָלֵינוּ וְאִיךָ שֶׁעֵבֵר, יֵשׁ לְהַסִּיק מִסְקָנוֹת מָה וְאִיךָ לְנַהֵג לְהַבְּא.

הַלְכָה

רֵאשִׁית, רְצִיטֵי לְלַמֵּד בְּמָה הַלְכוֹת נְחוּצוֹת מְאֹד. וְנַחֲחִיל בְּהַלְכוֹת טְהוֹרָה. הַלְכוֹת נְטִילַת יָדִים.

הִיסוּד בִּיְהוּדוֹת זֶהוּ טְהוֹרָה; שְׂאָדָם צְרִיךְ תַּמִּיד לְהִיּוֹת טְהוֹר. חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים הִקְפִּידוּ מְאֹד מְאֹד עַל נְטִילַת יָדִים, עַד שֶׁאָמְרוּ (סוֹטָה ד:): כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ נֹזֵהר בְּנְטִילַת יָדִים, נִעְקָר מִן הָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; עַד כְּדֵי כֶּף חֲמוֹר עָנְשׁוֹ שֶׁל מִי שֶׁאֵינוֹ נֹזֵהר בְּנְטִילַת יָדִים, שֶׁפָּלָה מִן הָעוֹלָם. אָנוּ רוֹאִים שֶׁעֲנִיּוֹת רַבָּה עוֹבְרַת עַל בְּנֵי-אָדָם, וְכָל אֶחָד שׁוֹאֵל עַל מָה וְלָמָּה, וְאִךָ אֶחָד אֵינְנוּ שֵׁם עַל לֵב, שֶׁהַכֵּל מִחֲמַת שֶׁאֵינוֹ נֹזֵהר בְּנְטִילַת יָדִים. בְּשֶׁבִיל זֶה דָּרְשׁוּ דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת "עַל נְטִילַת יָדִים — רֵאשִׁי תְבוֹת עָנִי"; הֵינּוּ שֵׁאֵם אֵין אָדָם נֹזֵהר בְּזֶה — נַעֲשֶׂה עָנִי, חַס וְשְׁלוֹם (עֲיֵן זִמְרָה לָךְ פּוֹד:). לְזֹאת, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁאֵנִי רוֹצֶה לְהַכְנִיס בְּכֵן, וּבְיַדֵּי אֵם יִכְנַס בְּכֵן, יִכְנַס גַּם בְּיַדֵּיכֵן וּבְבַעֲלִיכֵן — הָעֲנֵן שֶׁל נְטִילַת יָדִים.

חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אֹמְרִים (שַׁבָּת מ:): רוֹחֵץ אָדָם פְּנָיו, יָדָיו וְרַגְלָיו בְּכָל יוֹם בְּשֶׁבִיל קוֹנּוֹ. הָעֲנֵן שֶׁל נְקִיּוֹת זֶהוּ הִיסוּד; כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְטְהוֹרָה, זוֹכֵה שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ. לְזֹאת, יֵשׁ לָנוּ מִצְוָה מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים בְּבִקְרָה כְּשֶׁקָּמִים, צְרִיכִים לְטַל אֶת הַיָּדִים. וְהַזֶּהר מִחֲמִיר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֹמְרִ: מִי שֶׁאֵינוֹ נוֹטֵל יָדִים שְׁחָרִית — חַיֵּב מִיתָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; עַד כְּדֵי כֶּף מִחֲמִיר הַזֶּהר הִקְדוּשׁ בְּנְטִילַת יָדִים שְׁחָרִית. אֲסוּר לְלַכֵּת ד' אֲמוֹת בְּלֵי נְטִילַת יָדִים. הֵינּוּ צְרִיכִים לְהַרְגִּיל עֲצָמָם בִּיסוּד הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵין הוֹלְכִים לִישֵׁן בְּלִילָה, לִפְנֵי שְׂמִכְנִים עַל יַד הַמַּטָּה סֶפֶל וְנִטְלָה עִם מַיִם, שִׁיחָה מוֹכֵן לְנְטִילַת יָדִים בְּרַגַע שְׁקָמִים. וּבְזֶה צְרִיכִים לְהַזְהֵר — הֵן הַגְּבָרִים, הֵן הַנְּשִׁים, הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, וְזֶהוּ חוֹב גְּדוֹל, וְאֵין יְכוּלִים לְהִתְחַמֵּק מִזֶּה. וְהַזֶּהר מִקְפִּיד עַל כֶּף מְאֹד. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שֶׁהָעֲנֵן

הַזֶּה נַעֲשֶׂה זֹל וּמְזֻלָּל בְּבֵית, שְׁגָם הַגְּבָרִים מִתְרַשְׁלִים בְּזֶה, וּמִמִּילָא סוּבְלִים אַחֲר־כֶּף בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם סָבַל קָשָׁה מְאֹד מְעַנְיּוֹת, כִּי אֵינָם נִזְהָרִים בְּנִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית, וְהָאִשָּׁה מְקַלָּה לְגַמְרִי, הוֹלֶכֶת לַפְּיֹר וְשֵׁם נוֹטְלַת יָדַיִם, וְהֵלֵא אֶסוּר לְלַכֵּת ד' אֲמוֹת בְּלֹא נִטְיִלַת יָדַיִם. וְהֵילָדִים בְּכָלֵל אֵינָם נוֹטְלִים יָדֵיהֶם, וְאוֹכְלִים וּמִתְלַבְּשִׁים בְּלִי נִטְיִלַת יָדַיִם, וּבִטְרָם יוֹצְאִים מִהַבֵּית, אִזּוּ נִזְכָּרִים לְטַל יָדֵיהֶם. וְכֶף שׁוֹרָה עַל הָאָדָם טְמֵאָה גְדוֹלָה. עַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּזֶה מְאֹד, וְלִהְיֶה קָפִיד עַל נִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית, וְכֹאמֹר לֹא לְלַכֵּת לִישׁוֹן, קֹדֶם שְׂמֻכִּינִים סָפַל וְנִטְלָה עִם מַיִם עַל יַד הַמַּטָּה, וְלִכְּל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי הַמְּשַׁפָּחָה — הֵן הָאֵב וְהָאֵם, הֵן הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, יִהְיֶה לְכֻלָּם הַסָּפַל וְהַנִּטְלָה שְׁלֵהֶם. וְכֹדַאי לְהִשְׁקִיעַ בְּזֶה. כִּמָּה זֶה עוֹלָה? בְּסֹף הַכֹּל כִּמָּה שְׁקָלִים, אִף כִּפִּי חֹמֶר הָעֲנִיָּן שֶׁל נִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית, כֹּדַאי לְקַנּוּת לְכֹל אֶחָד סָפַל וְקַעֲרָה שִׁיחָא לוֹ בְּעַבּוּר נִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית, וְאִף רְאוּי לְכַתֵּב שְׁמוֹת, כִּדִּי שְׁלֹא יִרְיִבוּ הַיִּלָּדִים בִּינֵיהֶם — זֶה שְׁלִי, זֶה שְׁלֶךְ וְכוּ'. כִּי צְרִיכִים לְהִקְפִּיד עַל דְּבָר זֶה בְּמֵאֹד מְאֹד, לֹא לְצִאֵת מִהַמַּטָּה קֹדֶם נִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית. כְּמוֹ־כֵן יֵשׁ לְהִזָּהֵר אַחֲר־כֶּף לְהוֹצִיא אֶת הַמַּיִם וְלִשְׁפָּכֶם בְּשֵׁרוּתֵימ, וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר, כִּי הַמַּיִם הִלְלוּ טְמֵאִים. וְאִם תִּזְהָרוּ בְּנִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית, כֹּל הַיּוֹם יִתְנַהֵל לָכֶם בְּאַפָּן אַחֵר לְגַמְרִי.

עַל נִטְיִלַת יָדַיִם כְּתוּב (שְׁלַחן עָרוֹף, אֵרַח חַיִּים, סִימָן ד', סְעִיף ב'), שִׁידְקֶדֶק לְעֲרוֹת עֲלֵיהֶם מַיִם שְׁלֵשׁ פְּעָמִים, כִּדִּי לְהַעֲבִיר רוּחַ רָעָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם יִשָּׁן, שׁוֹרָה עָלָיו רוּחַ רָעָה, וְצְרִיכִים לְטַל לְסוּרְגִין שֵׁשׁ פְּעָמִים, לִוְקָחִים אֶת הַסָּפַל בְּיַד יְמִין, מְעַבְרִים לְשִׁמְאֵל וְנוֹטְלִים קֹדֶם יְמִין וְאַחֲר־כֶּף שְׁמֵאל, שְׁלֵשׁ פְּעָמִים עַל כָּל יָד. וְצְרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּזֶה מְאֹד וְלֹא לְהִקָּל; כִּי כָּל הַסָּבַל שְׁעוֹבְרִים בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם, זֶהוּ רַק מַחֲמַת שְׁאִין נִזְהָרִים בְּנִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחָרִית. וְאֶסוּר לְנַגֵּעַ בְּעֵינַיִם, בְּאֲזָנַיִם, בְּחֻטִּים וּבְפָה וּבִשְׂאָר מְקוֹמוֹת בְּגוּף קֹדֶם הַנִּטְיִלָּה, כִּי זֶה עֲלוּל לְהִבִּיא מַחֲלוֹת. אִשָּׁה שְׂמִינִיקָה וּמִתְעוֹרְרַת בְּאַמְצַע הַשְּׁנָה, רְאוּי מְאֹד שְׁגָם הִיא תִּטַּל אִזּוּ יָדַיִם, אִף שֶׁהִיא עֹדִין בְּשָׁנָה, וּבִדְעֻתָּהּ לְשׁוּב לִישׁוֹן, אִף צְרִיכָה לְהִזָּהֵר בְּזֶה מְאֹד וְלֹא לְהִקָּל כָּלֵל, כִּי אַחֲר־כֶּף סוּבְלִים סָבַל גְּדוֹל. כְּמוֹ־כֵן צְרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת הַיִּלָּדִים

בנטילת ידים שחרית, ולהקפיד עליהם מאד בדרך זה, ולהסבירם חמור הענין, ועד כמה צריכים להזהר במצוה זו. וכאשר תהיינה נזהרות בזה, אינכן יכולות לתאר איזו קדושה וטהרה תשפע עליכן — כל זה נכלל בנטילת ידים שחרית.

כמו־כן במשך היום כשיוצאים לשרותים, צריכים לטל ידים לאחר מכן שש פעמים לסרוגין, ולא להקל בזה, כי חמור הדבר מאד מאד, ומי שמקל בנטילת ידים אחר עשיית צרכיו — מקלים בחייו. עד כדי כך החמירו בזה חכמינו הקדושים. וגם אז יש לטל עם נטלה דיקא, ורק בדיעבד, אם נמצא באמצע הדרך ואין לו כלי, יכול בלעדיו, אבל כשנמצאים בבית, עקר המצוה לטל שש פעמים לסרוגין, עם כלי דיקא, כי רוח טמאה שורה בבית הכסא (הקדמת הוזהר י.).

כמו־כן יש נטילת ידים קדם האכילה. כשאוכלים פת לחם וכדומה, יש לטל ידים לפניו, ולהזהר מאד מאד לטל מתוך נטלה דיקא, אף אין צריכים לסרוגין, אלא שתיים על ימין ושתיים על שמאל. וצריכים להזהר בזה מאד, כי מי שאינו נזהר בנטילת ידים קדם אכילת הפת — באה לו עניות, ויהיה מהצועק ואינו נענה. רואים בני־אדם צועקים שאין להם למחיתם, אין להם פרנסה, הכל בא מחמת שאינם נזהרים בנטילת ידים קדם האכילה. וכשמסיימים לאכול, צריכים לטל 'מים אחרונים' קדם ברפת־המזון. הינו רק מעט מים על האצבעות, ואין צריכים כלי, ותכף־ומיד מברכים ברפת־המזון. ואסור להפסיק בין 'מים אחרונים' לברפת־המזון. והאר"י הקדוש אומר, שהכאבים שאדם סובל על הכתף, הם מפני שאינו נזהר ומדבר בין נטילת ידים לאכילה, ובין 'מים אחרונים' לברפת־המזון. כי תכף לנטילה — ברכה (ירושלמי ברכות, פ"ק א', הלכה א'). אומר האר"י הקדוש ת"כ"ף' — אותיות כ'ת"ף'.

כמו־כן ישנם עוד כמה ענינים שצריכים לטל בהם ידים; כשנוטל צפרניו, או נוגע בנעלים, או ברגלים, או חופף בראשו, צריכים לטל אחר־כך ידים, ואם אינו נוטל ידיו, נופל על האדם

פּחַד, שְׁאִינּוּ יוֹדֵעַ מִמָּה מִפְּחַד (פְּסָחִים קִיב:). לְזֹאת צְרִיכִים לְהִזָּהֵר
מְאֹד מְאֹד בְּנִטִּילַת יָדַיִם כָּל הַיּוֹם בְּכָל עֵגֶן וְעֵגֶן לְגוֹפּוֹ.

תְּמַצִּית הַדְּבָרִים: בְּבִקּוּר בְּשִׁקְמִים, אֵין לְצִאת מִהַמְטָה עַד
שְׁנוּטְלִים יָדַיִם בְּסִפֵּל לְסְרוּגִין שֵׁשׁ פְּעָמִים, וְאַחֲר־כֵּן מוֹצִיאִים אֶת
הַמַּיִם וְשׁוֹפְכִים אוֹתָם בַּשְּׂרוּתִים דִּיקָא וְלֹא בְּמִקּוֹם שְׁבִנֵי-אָדָם
הוֹלְכִים.

לְאַחַר עֲשִׂית צְרָכֶיךָ — נוֹטְלִים יָדַיִם לְסְרוּגִין שֵׁשׁ פְּעָמִים.

קָדָם אֲכִילַת פֶּת — נוֹטְלִים יָדַיִם פְּעָמִים עַל כָּל יָד לֹא לְסְרוּגִין.

קָדָם בְּרֶכֶת-הַמְּזוֹן — 'מַיִם אַחֲרוֹנִים'.

כְּשֶׁנוֹגְעִים בְּרַגְלִים אוֹ בְּנַעֲלִים אוֹ בְּשָׂר חֲלָקֵי הַגּוּף הַמְּכֻסִּים,
וְכִשְׁנוֹטְלִים צְפָרְנִים — נוֹטְלִים יָדַיִם לְסְרוּגִין שֵׁשׁ פְּעָמִים.

וְאִם אָדָם נִזְהָר בְּמִצְוֹת נְטִילַת יָדַיִם, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפֵּיעַ
עָלָיו שְׁפָע. וּמִסְפָּרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת סב:) עַל רֵב חֲסָדָא,
שְׁהִיָּה עֲשִׂיר גְּדוּל, וְאָמַר שְׁלֹא זָכָה לַעֲשִׂירוֹתוֹ, אֲלֹא בְּזִכּוֹת שְׁהִיָּה
נִזְהָר בְּנִטִּילַת יָדַיִם.

וּמִסְפָּר עַל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שְׁהִלֵּף לְהַתְּבוּדָה
בִּיעַר. וְתוֹף כְּדֵי הַתְּבוּדוֹתוֹ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תְּעָה בְּעֵבִי הִיעַר,
וְלֹא רָאָה אֶת הַדְּרֹךְ חֲזוּרָה. וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע לְמַדְנָה,
שְׁאִין דְּבַר כְּזֶה מְקַרְהָ, אֲלֹא הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִם תְּעָה פֹה
וְאִינְנוּ יוֹדֵעַ הִיאָף לְצִאתָ, בְּוֵדָאֵי יֵשׁ כָּאֵן בְּוִנְהָ עֲלִיוְנָה מֵאִתּוֹ יִתְּבַרְךָ,
שֶׁהוּא יִתְּבַרְךָ רוּצָה מִמְּנוֹ מְשִׁהוּ בְּמִקּוֹם זֶה דִּיקָא. וְעַל-כֵּן הַמְּשִׁיף
לְהַתְּבוּדָה וְלְשִׂיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְפָנֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא. וְתִכְף
כְּשֶׁהַמְּשִׁיף לְלַכְתָּ, שְׁמַע קוֹל קְרָקוֹר שֶׁל צְפָרְדַּע. הִלֵּךְ אַחַר הַקּוֹל,
וְהִגִּיעַ לְאַגַּם מַיִם, וְשָׂרְצָה שֵׁם צְפָרְדַּע עֲנֻקִית, וְקַרְקָרָה בְּלֵי הַרְף.
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע שְׁאֵלָה: "מָה אַתָּה עוֹשֶׂה פֹה?"
וְהַמְּשִׁיכָה לְקַרְקָר, וְאָמְרָה, שְׁהִיא נִשְׁמָה שֶׁל תְּלָמִיד חָכָם גְּדוּל,

שְׁלֹמֹד הִרְבֵּה תוֹרָה, וְקַיִם הִרְבֵּה מִצְוֹת, אָכַל לֹא הָיָה נֹזֵהר בְּנִטְיִלַת יָדַיִם, עַל־כֵּן הָיָה עֹנֵשׁוּ לְהִתְגַּלְגַּל בַּצְּפָרְדַּע, וְלִשְׁבֹּת פֹּה בַּמְדַּבֵּר שָׁמַם, שְׂאָף אֶחָד אֵינִי יָכוֹל לְתַקְנֹו. וְהוּא כָּבֵר מְאוֹת שָׁנִים מִצְטַעַר בַּצַּעַר בַּל יִתְאַר. שְׂאֵל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְדוֹשׁ זִי"ע: "הֲלֹא יָדוּעַ שְׁהָאֲרִי הַקְדוֹשׁ הָיָה מְתַקֵּן אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת, מִדּוּעַ לֹא בָּאת לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ תִקּוֹן?" וְעֲנֵתָהּ וְאָמַרְתָּ: "לֹא רַק שְׂלֹא הָיִיתִי נֹזֵהר בְּנִטְיִלַת יָדַיִם, אֲלֵא הָיִיתִי חוֹטֵא וּמַחְטִיא אֶת הַרְבִּים, שְׁדַרְשִׁיתִי בְּרַבִּים שְׂאִין צְרִיכִים לִטַל יָדַיִם, וְהָיָה אֲצִלִּי כָּל הָעֲנָנִין לְצַחוּק. וּמֵאַחַר שְׁהִחַטַּאתִי אֶת הַרְבִּים, נִגְזְרָה עָלַי גְזֵרָה זֹו, שְׂאֵהִיָּה פֹה בַּיַּעַר וְלֹא אוּכַל לְהִגִּיעַ לְאֲרִי הַקְדוֹשׁ. וְעַתָּה הִגִּיעַ זְמַן תִּקּוּנִי. אֲנִי מִתְחַנֵּן לַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זִי"ע שְׂיִתְקַנְנִי, דִּי לִי מְאוֹת שָׁנִים לְהִיּוֹת מְגַלְגַּל בַּצְּפָרְדַּע". אֲזִי לְקַח הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְדוֹשׁ זִי"ע כּוֹס מֵהַמַּיִם, וּבִרְךָ: "שְׁהַכֵּל נִהְיָה בְּדַבְרוֹ, וְשִׁתָּה קִצֵּת מַיִם, וּבִיְתֵר הַמַּיִם נִטַל יָדָיו עַל הַצְּפָרְדַּע, וְכוּן מֵה שְׁכּוֹן, וְהַצְּפָרְדַּע נִעְלָמָה. לְמַדִּים מִכָּאן אֶת חֲמַרְת הָעֲנָנִין כְּשֵׂאֲדָם אֵינֵנּוּ נֹזֵהר בְּנִטְיִלַת יָדַיִם, שְׂעַתִּיד לְהִתְגַּלְגַּל בַּצְּפָרְדַּע, וְכִמָּה עֲנוּיִים נִשְׁמָה כְּזוֹ צְרִיכָה לְעֵבֵר.

לְזֹאת, אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַנְּשִׁים הַשּׁוֹמְעוֹת אוֹתִי עַכְשָׁו, לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵן, שְׁהַלִּילָה לֹא תִלְכְּנָה לִישׁוֹן מִבְּלִי לְהִכִּין קַעֲרָה וְנִטְלָה עִם מַיִם לְעֲצָמֵן וְכֵן לִלְדִיָּהֶם, וְלִהְשַׁתְּדֵל לְקַנּוֹת לְכָל בֵּן אוֹ בַת קַעֲרָה וְסִפֵּל, כְּדִי שִׂיְהִיו נֹזֵהרִים בְּזֵה. וְזֵה יָבִיא בְּרָכָה גְדוֹלָה בְּבֵית. וְצְרִיכִים לְחֹזֵר עַל דְּבָר זֶה שׁוֹב וְשׁוֹב וְשׁוֹב, וְלֹא לְקַחַת אֶת זֶה בְּנִקְל, כִּי הִשְׁתַּהַרָה זֶהוּ הַיְסוּד אֲצִל עִם יִשְׂרָאֵל, וּבְזֵה אֲנַחְנוּ מְבַדְּלִים מְאֹמוֹת הָעוֹלָם. וְרוֹאִים בְּמִצִּיאוֹת אֶת זִהְמַת הַגּוֹיִים, שְׂאָף פַּעַם אֵינָם נוֹטְלִים יְדֵיָהֶם הֵן בְּקוּמָם בְּבִקְרָה, וּבְפִרְט לְאַחַר עֲשִׂית צְרִיכָהֶם, עַל־כֵּן רוּחַ הַטְּמָאָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, לֹא־כֵן גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִתֵן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, הַקְּפִידוּ עָלֵינוּ תְּכַמִּינוּ הַקְדוֹשִׁים בְּנִטְיִלַת יָדַיִם; אֲשֶׁרִי מִי שִׂיְהִיָּה נֹזֵהר מֵהַיּוֹם בְּנִטְיִלַת יָדַיִם, שְׂאֵזוּ יִשְׁפַּע עָלָיו פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְלֹא יִהְיֶוּ לוֹ שׁוֹם חוֹבוֹת.

פּרשת השבוע — פּרשת תולדות

הפּרשׁה מתחילה (בראשית כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק". אומר רש"י: לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה. מה עשה הקדוש-ברוך-הוא? צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם, והעידו הפל "אברהם הוליד את יצחק"; הינו, פלם העידו שיצחק בנו של אברהם. שהלא אברהם ושרה עקרים היו, ולא היו להם ילדים, אברהם היה בן מאה שנה, ושרה בת תשעים שנה כשנולד יצחק. אבל ליצני הדור אמרו: אברהם איננו יכול להוליד ילדים, ורחמנא לצלן, שרה נתעברה מאבימלך. ואם-כן אין הבן של אברהם, חס ושלום. עשה הקדוש-ברוך-הוא גס, שפניו של יצחק דומים היו לאברהם, עד שכלם העידו על כך. למדים מפאן למוד "עמק עמק מי ימצאנו"; אברהם אבינו היה היהודי הראשון שגלה ופרסם את הקדוש-ברוך-הוא בכל העולם פלו, מסר נפשו בשבילו יתברך. עד כדי כך, שחכמינו הקדושים אומרים (במדבר רבה, פרשה יד), שעד אברהם אבינו אף אחד לא הכיר את הבורא יתברך שמו, בא אברהם וגלה ופרסם אותו יתברך בכל העולם פלו. אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: אברהם, אתה הודעת שמי בעולם, חייך, שאני מקנה אותך את העליונים והתחתונים. וכן אומרים (ספרי האזינו): עד שלא בא אבינו אברהם לעולם, פכניכול, לא היה הקדוש-ברוך-הוא מלך אלא על השמים, אבינו אברהם המליכו על השמים והארץ; הינו אפלו אלו שכבר פן הפירו שיש בורא עולם, אמרו שמסתתר בשמים, ואברהם אבינו מלא את כל העולם עם אלקות, גלה ופרסם לכלם שידעו שיש הקדוש-ברוך-הוא. לכן נעשה שתף לבורא יתברך שמו בפריאה. פמו שכתוב (בראשית ב, ד): "בהבראם", אל תקרי "בהבראם" אלא "באברהם" (בראשית רבה, פרשה יב, סימן ט), שהקדוש-ברוך-הוא לקח את אברהם אבינו לשתף. היש מדרגה גבוהה מזו, שאברהם אבינו היהודי הראשון, הצדיק הראשון, שמסר נפשו בשבילו יתברך, גלה ופרסם אותו יתברך לכלם, ואין גדול ממנו, ואף-על-פי-כן היו ליצני הדור, שעשו ליצנות מאברהם,

וְלֹא לִיצְנוּת בְּעֵלְמָא, אֲלֵא נָבְלוּ פִּיהֶם עָלָיו, כַּאֲלוּ יִצְחָק אֵינְנוּ בְּנוֹ
אֲלֵא בְּנוֹ שֶׁל אַבִּימֶלֶךְ. הַיְכוּלִים לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֵיזוֹ בּוֹשֶׁה וְחֶרֶף
הִיא זו, אֵיזוֹ הַשְּׁפֵלָה הִיא זו?! אֲלֵא הַמְסַקְנָה הַנוֹבְעַת מֵאֲלֵיהָ,
שֶׁמֵּאֵז אֲבָרְהָם אָבִינוּ, הַצַּדִּיק הָרֵאשׁוֹן שָׁקֵם לַעַם יִשְׂרָאֵל, כִּכְּבָר הָיוּ
לִיצְנִים, וְהִתְלוֹצְצוּ מִמֶּנּוּ. וְזֶה סוֹכֵב בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁכָּל צַדִּיק
וְצַדִּיק הַדְּבּוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה לַעֲמַת זֶה עוֹמֵד כְּנִגְדּוֹ
הַסְּמ"ך-מ"ם וְגִנְדָא דִּילָהּ — וְחִבּוּרָתוֹ, וּמִתְלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ. וְעַל זֶה
עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָנוּ שׁוּם
שִׁיכוּת אֶל רְשָׁעִים אֲרוּרִים, הַמְּתְלוֹצְצִים מֵהַצַּדִּיק. וְכֵן שֶׁלֹּא תִהְיֶה
לָנוּ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כְּשֶׁאֲנַחֲנוּ רוֹאִים, שֶׁעֲדִין יֵשׁ רְשָׁעִים אֲרוּרִים,
הַמְזַלְזְלִים בְּצַדִּיק וְעוֹשִׂים מִמֶּנּוּ לִיצְנוּת, כִּי כִּף צָרִיךְ לְהִיּוֹת —
בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן. הִנֵּה יֵשׁ צַדִּיק הַמְּגַלֶּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, מְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהִנֵּה זֶה
לַעֲמַת זֶה יֵשׁ סְמ"ך-מ"ם וְחִבּוּרָת מְרַעֵיו, אֲנָשִׁים קָלִים, רִיקִים
וּפּוֹחֲזִים, וּמִתְלוֹצְצִים מֵהַצַּדִּיק, וְשׁוֹחֲקִים וְלוֹעֲגִים וְכוּ'. עַל-כֵּן עָלִינוּ
לְהִתְחַזֵּק בְּמָאֵד מְאֹד, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִכֶּף, וְלִבֵּל
תַּחֲלֵשׁ דַּעֲתָנוּ, כִּי הִתְחִיל הַדְּבָר מֵאֲבָרְהָם אָבִינוּ, שֶׁהָיָה הַצַּדִּיק
הָרֵאשׁוֹן, וְכֵן נִמְשָׁךְ עַל יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וּמֹשֶׁה, וְעַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁעָלָיו
הִתְלוֹצְצוּ יוֹתֵר מִכָּלֵם, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (יְרוּשְׁלַיִם שְׁקָלִים, פָּרָק ב'): אֵין לָךְ
דּוֹר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ לִיצְנִים, אֲבָל בְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד הָיוּ לִיצְנִים שֶׁלֹּא
הִרְפוּ בְּלִיצְנוּתָם מִמֶּנּוּ. וְכֵן סוֹכֵב בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁעַל כָּל צַדִּיק
וְצַדִּיק הַדְּבּוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁנֶה לִיצְנוּת גְּדוּלָה. עַל-כֵּן עָלִינוּ
לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּצַדִּיק, לְהֶאֱמִין בְּצַדִּיק, לְהִסְתַּוְּפֵף בְּצֵלוֹ שֶׁל
הַצַּדִּיק, וְלֹא לִשְׁמַעַע אֶל לִיצְנֵי הַדּוֹר. כִּי סוּפָם שֶׁל לִיצְנִים רַע וְמָר
מְאֹד. עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הָאֲדָם הַמִּתְחַזֵּק בְּאֱמוּנַת חַכְמִים וּמִתְחַזֵּק בְּצַדִּיק.
עֲנִין נוֹסֵף בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ: "רִבְקָה הִיְתָה בַת בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי
אֲחוֹת לִבְנֵי הָאֲרָמִי". אוֹמֵר עַל זֶה רַש"י: לָמָּה צָרִיכִים לוֹמַר מֵה
יְחוּסָה שֶׁל רִבְקָה, וּמֵהוּ מְקוּם מְגוּרֶיהָ — פֶּדֶן אָרָם? אֲלֵא לוֹמַר
שִׁבְחָהּ, שֶׁהִיְתָה בַת רַשָּׁע וְאֲחוֹת רַשָּׁע, וּמְקוּמָהּ — אֲנָשִׁי רַשָּׁע, וְלֹא
לְמִדָּה מִמַּעֲשֵׂיהֶם. מִזֶּה לְמִדִּים אֶת מַעֲלַת בְּעַלֵי הַתְּשׁוּבָה. כְּשֶׁעֲדִין
הַהוֹרִים מִחֲלָלֵי שַׁבָּת, אוֹכְלִים טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, וְחִמְנָא לְצִלָּן,

וְעוֹבְרִים עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְהֵם בְּכֻלָּל רְשָׁעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן הָאֲחִים וְהָאֲחִיוֹת עֲדִין מְחַלְלִים שֶׁבֶת וְעוֹשִׂים כָּל מִינֵי עֲבֵרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן שָׁבִים בַּתְּשׁוּבָה, וְאִין מִסְתַּפְּלִים עֲלֵיהֶם, אֲלֵא נִמְשָׁכִים אֶל הַקְּדוּשָׁה. וְכֵן כְּשֶׁגָּרִים בֵּין אֲנָשֵׁי רְשָׁע, וְאִין לּוֹמְדִים מִמַּעֲשֵׂיהֶם, אֲדַרְבָּה הוֹלְכִים בְּגֵאוֹן בַּחֲזָרָה בַּתְּשׁוּבָה אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא; אִין לּוֹמְדִים — לֹא מִהָאֵב וְהָאֵם, לֹא מֵאֲחִים וְאֲחִיוֹת וְלֹא מֵאֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם, זֶה שֶׁבַח בַּעַל הַתְּשׁוּבָה. וְזֶה הִיָּה שֶׁבַחָה שֶׁל רַבְקָה, שְׂאֵף שֶׁבָּאָה מִמַּשְׁפָּחָה שְׁהִיתָה מְאֹד מְאֹד רְחוּקָה מִהַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא, וְאֲחִיהָ הִיָּה רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמְקוֹם מְגוּרֶיהָ אֲנָשֵׁי בְּלִיעַל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן שָׁבָה בַּתְּשׁוּבָה. וְאֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ חָשׁוּב מְאֹד בַּעַל תְּשׁוּבָה. לְכֵן, מֵאַחַר שֶׁזְכִּיתָן לְשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה, עֲלֵיכֶן לְהַמְשִׁיךְ לְצַעַד פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה קְדִימָה, וְלִהְשָׁתַדֵּל מְאֹד לְהַחֲזִיר גַּם אֶת הַהוֹרִים בַּתְּשׁוּבָה, וְכֵן אֶת הָאֲחִים וְהָאֲחִיוֹת, וְכֵן אֶת אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם.

הַשְּׁקָפָה

עֲבָרָה עֲלֵינוּ תְּקוּפָה שֶׁל שְׁבוּעִים קָשִׁים עַד מְאֹד. נַחֲלֵנוּ אַכְזָבוֹת רַבּוֹת, אָבֵל אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁלְּמִדְּנוּ לְקַח רַב. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (גִּישׁוֹן מ.ג.): אִין אָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, אֲלֵא כְּשֶׁנֹּכַשׁ בָּהּ. מִתִּי יְכוּלִים לְלַמַּד תּוֹרָה? כְּשֵׁישׁ כְּשֶׁלוֹנוֹת רַבִּים, וְלוֹמְדִים מֵהֶם, זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת.

רֵאשִׁית, מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה עֲלֵינוּ לְזַכֵּר דְּבַר אֶחָד — אִין לָנוּ אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם אֲלֵא אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. תְּכַנִּסוּ אֶת זֹאת הַיֵּטֵב בַּתּוֹךְ לְבָכֶם, שְׂאִין לָנוּ אֶף אֶחָד, אֲלֵא הַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא; אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם אִינוּ רוֹצֵה לְעֶזֶר לָנוּ, וְאֶף אֶחָד בְּעוֹלָם אִינוּ יְכוּל לְעֶזֶר לָנוּ, אֲלֵא הַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא בְּלָבָד. וּכְדַכְתִּיב (תְּהִלִּים ס, יג): "וְשׂוֹא תְּשׁוּעַת אָדָם". הַדְּבַר הַכִּי מְגַנָּה — לְבַטֵּחַ בְּבֶן-אָדָם. נוֹכַחְנוּ לְרֵאוֹת אִיךְ רָמוּ אוֹתָנוּ. יָד זְדוּנִית הִיתָה פֹּה בְּאֲמִצָּע, וְלֹא אֲאָרִיךְ בָּזֶה, כִּי אִין כְּדָאֵי לְבַחַשׁ בְּלִכְלוּף, בְּזָבֵל וּבְצוֹאָה, אֲשֶׁר רַק יְנַדֵּף אַחֲרֵיכֶם רִיחַ רַע, אָבֵל יָד הַסְּמִי"ךְ-מ"ם הִיתָה בְּאֲמִצָּע, וְעַבְד' עֲלֵינוּ בְּצוּרָה מִתְּחַכְּמֵת מְאֹד, אָבֵל אֶסוּר לָנוּ לְהַתְּפַעֵל וְלִהְשָׁבֵר. אֲדַרְבָּה, אֲנִי מְאֹד

מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלֶכֶן: מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לֹא לְדַבֵּר יוֹתֵר מִהַנּוֹשֵׂא, נִסְתִּיִּם
הַעֲנִין, עֲשִׂינוּ כְּמִיטֵב יִכְלַתְנוּ, וּמֵה שֶׁהֶצְרַכְנוּ לַעֲשׂוֹת עֲשִׂינוּ, וְעַכְשָׁו
הַכֹּל מְסוּר בְּיַדִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

בְּיַדִּי יֵשׁ לָכֶם הַלְיוּחַ שֶׁל בְּרִסְלָב ה'תשנ"ט. תִּתְבוֹנְנוּ מֵה כְּתוּב
בְּעִמּוּד שֶׁל שְׁבוּעַ שְׁעֵבֶר: פְּרִשְׁת חַיִּי שָׂרָה, כ"א בְּחֻשׁוֹן, מוֹבֵא שָׁם
צְטוּט מִסְפֵּר הַמַּדּוֹת: "בְּרֵאאוֹתָךְ שְׁנוּי מַעֲשֵׂה, אֵל תֹּאמֶר מִקְרָה הוּא,
אֵלָא תֵאמִין שְׂזוּ הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ". פֶּלֶא עַל גְּבִי פֶּלֶא! אִם אַתֶּם
רוֹאִים מִשְׁהוּ מִשְׁנֵה אֵל תֹּאמְרוּ זֶהוּ מִקְרָה, אֵלָא זֹהִי הַשְּׁגָחָה. כָּל
הָאֲרוּעִים שְׁעֵבְרוּ הֵיוּ פֶּלֶא עַל גְּבִי פֶּלֶא, וְהִנֵּה קָרָה מֵה שְׁקָרָה,
וְעַל-כֵּן סִימָן שֶׁהַכֹּל מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עַל-כֵּן רְצִיתִי שְׁלֹא לְדַבֵּר
מִזֶּה, וּבִפְרָט עִם תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם. אֲנִי מַצִּיעַ, שְׁתַּמְשִׁיכוּ לְבַקֵּר אֶת
תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, לְדַבֵּר עִמָּהֶם מִשְׁבַּח הַצַּדִּיק, לְסַפֵּר לָהֶם סִפּוּרֵי
הַצַּדִּיק. כִּי כִּף אוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שְׁטוּב
הַכֹּל חִפְצִים לְשִׁמְעַ; כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת
וְכוֹי, וּמִחֲפֵשׁ אֵל מִי לְשִׁפְף לְבוֹ וּלְסַפֵּר צַעְרוֹ, וְאֵינְנוּ מוֹצֵא, כִּי אֵין
אֲנָשִׁים הַמוֹכְנִים לְשִׁמְעַ אֶת אֲשֶׁר קוֹרֵה אֲצֵל הַזּוֹלַת. לְזוֹאת אֲנִי אוֹמֵר,
שְׁנִשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מִפְּעַם לְפַעַם תִּתְאַרְגְּנָה צְוֹתִים צְוֹתִים וְתִלְכְּנָה
לְבַקֵּר אֶת תּוֹשְׁבוֹת הַמְּקוֹם, וְלְדַבֵּר רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְדַבֵּר
רַק מִשְׁבַּח הַצַּדִּיק, בְּאִפְסָן שֶׁהַדְּבוּרִים שֶׁתְּדַבְּרֵנָה אַתֶּם, יִתְקַבְּלוּ עַל
לְבָבֵם וְיַעֲשׂוּ אֲצֵלֶם רָשָׁם. תִּחְזַקְנָה וְתַעֲזוּדְדְנָה אוֹתָם עַל קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת,
עַל טְהוֹרַת הַמְּשַׁפְּחָה, עַל אֲכִילַת כָּשֶׁר, לְהִשְׁמַר מֵאֲכִילַת כָּשֶׁר וְחֶלֶב,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲבָל הַכֹּל בְּדַרְכֵי אַהֲבָה, וּשְׂכַרְכֵּן לֹא יִקְפַח מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיַדִּי יִשְׁלַם לָכֵן בְּחֻזְרָה בְּזִכּוֹת הַמְּצוּוֹה
הַזֶּה. אֲבָל אֵל תִּפְנֹסְנָה יוֹתֵר בְּפוֹלִיטִיקָה, אֲשֶׁר כָּל הַעֲנִין שֶׁל
פוֹלִיטִיקָה מְלַכְלֵךְ מָאֵד, וְשִׁקֵּר אֶחָד גְּדוֹל, וְאֵין בְּיַדִּי לְנוֹ לְהַתְעַסֵּק
בְּזֶה, יוֹתֵר טוֹב לְדַבֵּר רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִהַמְּצוּוֹת, וְעַל-יַדִּי-
זֶה נִצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ.

אֲנִי מִבְּקֵשׁ מָאֵד אֶת נְשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ: תִּצְאָנָה מִעֲצָמְכֵן,
תִּהְיֶינָה גְאוֹת בְּמוֹצָאֲכֵן, בְּיַהֲדוּתְכֵן, אַתֶּן יוֹתֵר מֵאַתֶּם! אֲנוּ מֵאַמִּינִים
בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׁוֹמְרִים שְׁבֵת, אוֹכְלִים כָּשֶׁר, הוֹלְכִים

בְּצִנִיעוֹת, עַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִיּוֹת גָּאִים עִם הַתּוֹרָה וְהַמְצׁוֹת, וְלֹא לְהַתְפַּעֵל מִכָּל רִיק וּפְחוּזוֹ. זֶה גְּדֻלַּתְנוּ, זֶה שְׂבַחְנוּ, שְׁאַנְחָנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינָנו זֹזִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמוֹסְרִים נִפְשָׁנוּ בְּשִׁבְלֵוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְגִדְּבַר תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְנִגְלָה לְכֻלָּם אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. אֵינָנו מִתְבַּיְשִׁים בַּתּוֹרָה וּבַמְצׁוֹת. מַה יֵּשׁ לָכֵן לְהַתְבַּיֵּשׁ מִתּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם?! מִי הֵם?! הֲלֹא מִי שְׁאֵינָנו שׁוֹמֵר שְׂפָתַי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי. מִי שְׁאֵינָנו הוֹלֵךְ בְּצִנִיעוֹת, דּוֹמֵה לַחֲיָה, לְכָלֵב, לְכָלֵבָה, לַחֲתוּל וְכוּ'. זֶה עֵקֶר הַגָּאוֹן שְׁלָנוּ, שְׁאַנוּ הוֹלְכִים בְּצִנִיעוֹת.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַחַת מִנְּשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְשׁוֹמֵר מְאֹד עַל מִדַּת הַצִּנִיעוֹת, שֶׁלֹּא תִהְיֶינָה בְּמַחְנָנוּ נְשִׁים הַהוֹלְכוֹת בְּגִלּוֹי שְׁעַר, וְכֵן מוֹבָא בַּזֵּהָר (נְשֵׂא קֶחֶה), אֲשֶׁר קָלְלָהּ תְּבֵא עַל אִשָּׁה שֶׁשְׁעֵרוֹתֶיהָ נִרְאוֹת לְבַחוּץ. וְלָכֵן כָּל אִשָּׁה תִקְפִּיד עַל כָּף מְאֹד מְאֹד. מִי שֶׁיִּכְוֶלָה לֵילֵךְ בְּמִטְפַּחַת — אֲשֶׁרֶיהָ וְאֲשֶׁרֶי חִלְקָהּ, אֲבָל שֶׁלֹּא תִרְאֶה שׁוֹם שְׁעָרָה מִשְׁעֵרוֹתֶיהָ לְבַחוּץ. מִי שֶׁהוֹלְכַת בְּפֶאֶה, גַּם-כֵּן הָעֵקֶר שֶׁלֹּא תִתְגַּלֶּינָה שְׁעֵרוֹתֶיהָ, כִּי חֲמוּר הַדְּבָר מְאֹד מְאֹד. וְלִגְבֵי פֶאֶה: מִדּוּעַ הִתִּירוּ פֶאֶה? כִּי הִרְבֵּה מֵהָאֲשֻׁכְנֵיּוֹת מְגַלְחוֹת שְׁעֵרוֹתֶיהָ, וְהִיּוֹת שְׁאִשָּׁה מִתְבַּיֵּשֶׁת בְּכַף שְׁאִין לָהּ שְׁעַר, עַל-כֵּן הוֹלְכַת בְּפֶאֶה. אֲבָל אִלּוּ שְׁאִינָן מְגַלְחוֹת שְׁעַר רֹאשָׁן, הָעֵקֶר לֵילֵךְ בְּמִטְפַּחַת, אֲבָל צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר שֶׁהַמִּטְפַּחַת לֹא תִחְלִיק, וְאִז תִּתְגַּלֶּינָה הַשְׁעֵרוֹת, כִּי עוֹן זֶה חֲמוּר מְאֹד. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הִקְפִּידוּ עַל כָּף יוֹתֵר מֵהַכָּל — שְׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרוּהָ (בְּרִכוֹת כד.). כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לֵילֵךְ בְּחִלְצוֹת וּבְחִצְצָאוֹת צְמוּדוֹת, אֲשֶׁר זֶה פְּרִיצוֹת גְּדוּלָה, וְכֵן לֹא לֵילֵךְ בְּחִצְצָאוֹת עִם שֶׁסַע וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה דְּבַר מְגִנָּה מְאֹד. וְאֵי מִבְּקֵשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שִׁיְהֶיָה מִחְנָנוּ קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, וְהַנְּשִׁים תִּלְכְּנָה בְּצִנִיעוֹת גְּדוּלָה, כְּדֵי שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשָּׁרָה בְּתוֹכְנוּ, כִּי בְּמָקוֹם שֵׁשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, פְּרִיצוֹת, הַשְּׂכִינָה בּוֹרַחַת מִשָּׁם. וְגַם אִלּוּ הַהוֹלְכוֹת בְּפֶאֶה, שֶׁלֹּא תִהְיֶינָה פֶּאוֹת גְּלוּזוֹת וּמוֹדְרָנִיּוֹת, אֲסוּר שֶׁהַפֶּאֶה תִּהְיֶה אֲרָפָה יוֹתֵר מִהַכֶּתֶף. וְלִהְזַהֵר לֹא לֵילֵךְ בְּאִפְנֵי הַגּוֹיִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֵינָנו צְרִיכִים לְלַמֵּד מֵהֶם. וְאִם תִּלְכְּנָה בְּצִנִיעוֹת,

תִּזְכִּינָה שְׂיִהְיוּ לְכֵן יְלָדִים בְּרִיאִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרִנָּסָה בְּשֹׁפֵעַ, וְלֹא יִחְסַר לְכֵן שׁוּם דְּבָר.

אַבְקֵשׁ מְאֹד אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, תִּשְׁתַּדְּלָנָה מְאֹד לַעֲבֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וּפְעַם בְּשָׁבוּעַ יִהְיֶה לְכֵן גַּם 'עָרֵב שְׂמֻחָה', תִּתְקַבְּצֶנָה יַחְדָּו, תִּדְבָּרְנָה בְּיַחַד, וְתִשְׁמַחְנָה פֶּלֶן. וְעַל כָּל־ — תִּשְׁתַּדְּלָנָה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד זֶה עִם זֶה, לְגַמֵּל חֶסֶד אַחַת עִם זֹולָתָהּ, לְהִשְׁתַּדֵּל לְבַקֵּר אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּבְיַחַד לִילֵךְ בְּצִנּוֹתִים לְבַקֵּר אֶת תּוֹשְׁבוֹת הַמְּקוֹם. אָבֵל הַעֲקָר תִּחְלָה שְׂתַּהֲיֶה בֵּין נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה. וּבְזִכּוֹת זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׂיֵאִיר לָנוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִמִּיד נִהְיֶה שְׂמַחִים וְעֵלְיָזִים, וְיִהְיוּ לָנוּ יְלָדִים בְּרִיאִים בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְיִהְיוּ מְחַסְּנִים, וְלֹא יִקְבְּלוּ הַשְּׁפָעָה מִבְּחוּץ.

וְכֵאֵן הַמְּקוֹם לְהַעִיר. הִזְהָרוּ וְהִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְשִׁמְעַע נְגוּנִים מְזַמְּרִים פּוֹרְקֵי עַל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ג'): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ נְגוּן מִמְּנַגֵּן רָשָׁע, קָשָׁה לוֹ מְאֹד לַעֲבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַנְּגוּן שֶׁל רָשָׁע וְשֶׁל נוֹאֵף מוֹרִידוֹ לְשִׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, כִּי זֶה מְזִיק מְאֹד לְנִשְׁמָה. עַל-כֵּן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד, שְׁבִיחַתְכֶם לֹא יִשְׁמְעוּ זְמֵר חִילוּנֵי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵל תִּשְׁמְעוּ בְּבֵית הַרְצָאוֹת אוֹ תְּכִנּוּיּוֹת מִכָּל מִינֵי פּוֹרְקֵי עַל, הַמְּדַבְּרִים נְבוּל פֶּה וְכוּ', כִּי כַּאֲשֶׁר מְשִׁמְעִים בְּבֵית קוֹל שֶׁל רֵיק וּפּוֹחַז, הַמְּסַתִּיר עֲצָמוֹ תַּחַת שֵׁם פְּרוֹפֶסוֹר, רוֹפֵא, פְּסִיכּוֹלוֹג, זֶהוּ שֶׁקֶר וְכֹזֵב, וּמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי נְאוּף, וְהַבְּנוֹת אַחֲר־כֵּף צְרִיכוֹת לְשִׁמְעַע דְּבָר זֶה, הַשֵּׁם יִרְחַם, וּמְדַבְּרוֹת מִכֵּף, הַשֵּׁם יִשְׁמַד וְיִצִּיל, לְזֹאת, תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל הַיְלָדִים, שְׂלֵא יִשְׁמְעוּ בְּבֵיתְכֶם קוֹלוֹת שֶׁל פּוֹרְקֵי עַל וְזַמְּרִים רָשָׁעִים.

וּלְבִסוּף אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לִידַע שְׁכָל מַה שְׁעֵבֵר עָלֵינוּ וְעוֹבֵר עָלֵינוּ וְיַעֲבֹר עָלֵינוּ, זֶהוּ רַק מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַחֲרֹב שֶׁלָּנוּ זֹהוּי רַק תְּפִלָּה. אֲנַחְנוּ זְקוּקִים לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת. מְחַפְּסִים לָנוּ נְסִיווֹת קָשִׁים, דְּבָרִים קָשִׁים, אָבֵל אִם אַתֶּם תִּבְקָשׁוּ בְּכָל יוֹם אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַצְּלִיחַ לְהַמְשִׁיף

אָשֶׁר כּוּ קַעַג — כּוּ קַעַד בְּנַחַל קַעַז

לְבָנוֹת אֶת אוֹלָם הַשְּׁמָחוֹת וְאֶת בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ הַגָּדוֹל, תִּרְאוּ גִסִּים
וְנִפְלְאוֹת שִׁיעֶשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִין זֶה תְּלוּי בְּכֶשֶׁר וְדָם,
אֲלֵא כְּפִי הַתְּפִלוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ נִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶן, שִׁיְהִיָּה לְכֶן בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדִיכֶן, וְכָל אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי, יִחַקֵּק בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, וְתִזְכְּרֶנָּה אֶת זֹאת
הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב וְלִישָׁם לְמַעֲשֵׂה.

הַמְּאַחַל לְכֶן בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַעַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לֹא לְהַתְעַסֵּק יוֹתֵר עִם אֱלוֹי הַשִּׁיכִים אֶל
ה... וְאֵל תְּמַסֵּר שׁוֹם רְשִׁימוֹת, וְשׁוֹם מִידַע מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַתְרַחֵק וּלְהַתְנַתֵּק מֵהֶם בְּחֻכְמָה, וְשִׁלָּא יִהְיֶה לָנוּ
שׁוֹם עֶסֶק אִתָּם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָנוּ, וְיִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתָנוּ, הָעֶקֶר חֲזוֹק וְאַמֵּץ, וְתִרְאֶה גִסִּים גְּלוּיִים
שִׁיעֶשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קַעַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, זו עצה נפלאה מאד, שהבחורים יישנו בתלמוד תורה, וכך יש שמירה בתלמוד תורה, וילמדו בבית-הכנסת של התימנים, של ... גרו יאיר, וכך הם לא יפריעו לאף אחד.

רצוני מאד שיתחילו ללמד מסכת תענית, ויקנו הוצאת שטיינזלץ, כי הוא מפרש טוב את הגמרא בטוב טעם ודעת, באפן שאפלו אלו שעדין אין להם משג בלמוד גמרא, גם-כן יבינו את הלמוד.

הסבה שאני מעורר ומעודד ללמד מסכת תענית, כי באמת כשאדם חוטא, עליו להתענות הרבה תעניות, ומי יש לו כחות להתענות, לכן טוב ללמד במסכת תענית, ולהיות בקי בזה, ומי יתן, שזוכה לסיים מאה פעמים ואחת מסכת תענית.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שנוכל לסדר ישיבה ביבנאל לבחורים, ואזכה לחתן אותם בגיל צעיר.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם ואל תהיה שבור, ואף שאני יודע, שעובר עליך הרבה צרות ועגמת נפש, עם כל זאת אין זו עצה להשבר, אדרבה צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להחזיק מעמד, ולא להשבר, כי זו גדלת בר ישראל, שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר מכל דבר.

הרגל את עצמך במדת הסבלנות, כי בזה העולם צריכים להיות סבלן גדול, כפי רבוי הצרות והיסורים שעוברים על בני-אדם, אי אפשר לעבר את זה העולם בלי מדת הסבלנות, כי כל אחד סובל הן מעצמו, הן מבני ביתו וילדיו וכו' וכו'. ועקר השלמות, שאדם יהיה סבלן, שלא ישבר אותו שום דבר, אשרי מי שזוכה להגיע אל מדרגה זו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

היום אמר לי אחיך ... גרו יאיר, שתושבי המקום מלחיצים אותך שתתני רשימה לתושבים, לזאת איצחק, שתעשי כל מיני מאמצים להתחמק מהם, ואת לא מחיבת להם שום דבר, ובכלל עדיף שלא לדבר יותר דבורים מיתרים, רק לדבר דבורי אמונה ואחדות, ותראי נסים נגלים, שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, בודאי כל מה שעבר עלינו בימים האחרונים, זה נפלאות תמים דעים, ואנחנו לא מבינים את דרכו יתברך, ואנחנו צריכים לחזק את עצמנו בכל מיני אפנים שבעולם, ובודאי לא יעזב אותנו הקדוש-ברוך-הוא, כי ראינו עד עכשו נסי נסים, ועוד נראה נסים נגלים.

לזאת לא כדאי לך להכנס בדין ודברים עם תושבי המקום, תשתדלי לחיך אליהם, ולדבר עמהם דבורי אמונה מהקדוש-ברוך-הוא, כי כשמדברים עם האדם אמונה, על-ידי-זה מתבטלות הקלפות והסטרא אחרא לגמרי, וזה צריך להיות עקר עבודתנו — לדבר רק אמונה. ואם נהיה חזקים בזה, נצליח דרכנו תמיד.

הכפל הדבר, אל תתני ואל תמסרי שום מידע לתושבי המקום, תגידי להם שאת עובדת בדרך, ואסור לך למסר שום דבר לאחרים, ואל תפחדי משום בריה שבעולם, אף אחד אינו יכול לעשות לך שום דבר, ותשמרי שלא יפילו אותך בפת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי דרכך תמיד, ותבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קעו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות, כ"ו חשון ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נֵרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד אָנִי מְצִטְעֵר שֶׁהֵיְלֵד ...
הוֹרֵס לְךָ אֶת כָּל הַכֶּתֶה, לְזֹאת אֵינְעָצָךְ, שְׁלֹא תִכְנִיסוּהוּ יוֹתֵר בַּכֶּתֶה
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, שֶׁהָאָבָא שְׁלוֹ יִטְפֵּל בּוֹ, כִּי אִם אָבִיו אֵינוֹ רוֹצֵה
לְשַׁתֵּף פְּעֵלָה, אַתָּה לֹא מַחְיֵב לְהֵרֵס אֶת כָּל הַכֶּתֶה בְּשִׁבִיל הֵיְלֵד הַזֶּה,
וּכְדָאֵי לְהַכְנִיס בְּהֵם רְצִינּוֹת, וְתִגִּיד לָהֶם, שֶׁבְּרַגַע שֶׁהֵם יִתְחִילוּ
לַעֲשׂוֹת לִיצְנּוֹת, הֵם אִף פְּעַם לֹא יָבוֹאוּ אֶצְלִי לְלַמֵּד, וְאָנִי מְקַוֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזֶה יִפְחִיד אוֹתָם.

נָא וְנָא הַחֲזֵק מַעֲמָד, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁפְּעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ,
כִּי סוּף כָּל סוּף אַתָּה עוֹסֵק בְּעִבּוּדֵי הַקְדוּשָׁה לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, רַק אֵל תִּשְׁבֵּר
מִשׁוּם דְּבָר, וְאֵז תְּצַלִּיחַ דְּרַבְרָךְ תְּמִיד.

תְּמַשִּׁיף לְדַבֵּר אַתָּם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּבּוֹדָאֵי
תְּפַעֵל, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים, פּוֹעֵל לְטוֹב וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַבֵּה לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּעִבּוּדֵי ה' יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן שְׁלֹא תִכְנִיס אֶת הֵיְלֵד שֶׁהוֹרֵס
לְךָ אֶת הַכֶּתֶה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קעז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בּוֹדְאֵי תְּרַאֲי לְטַפֵּל עִם הַשָּׁנִים וְכו', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַהֲי בְּרִיאָה, וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְלֹא תִדְעֵי מִשּׁוֹם צְרוּת וְיִסוּרִים, אֶלֹא הַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. אִינן אֶת יְכוּלָה לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, בְּזָה שְׁעִזְרָתְךָ לִי עַד כּוּה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תַּעֲזָרוּ לִי בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲזֹר לְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם בָּנִים צַדִּיקִים וְצַדִּיקָנִיּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תַּפְּלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְּלִל, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קעח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יֹאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַמִּשְׁפָּחָה וְכו', אַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְהַתְיַחַס אֲלֵיהֶם כָּלֵל, וְלֹא לְשִׁים עֵינן אֲלֵיהֶם, וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחוּ, וְאִם מְחַקִּים אַתְּכֶם, סִימֵן שֵׁישׁ מַה לְחַקוֹת...

אוֹדוֹת הַיְלָדִים, תֵּאֱמִין לִי, שֵׁישׁ לִי צַעַר וְעִגְמַת נַפֶּשׁ גְּדוּלָה מְאֹד, וְכַמָּה שְׂאֲנִי מִשְׂתַּדֵּל לְהַחֲדִיר בְּהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם וְדֶרֶךְ אֶרֶץ.

מאד מאד קשה, ועקר החיבים בדבר זה — ההורים, כי הם כל-כף אדישים בדבר, ולא אכפת להם מהילדים, ולכן אני עובד מאד קשה עם ההורים שישנו את הגישה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שישמע רק בשורות משמחות.

בענין הקול שלך וכו', הנה טוב שתשטה ביצים רפות, וזו סגלה לקול וכו'. רק תתחזק ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה גזחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו של שיחה בינו לבין קונו, שאז סוף כל סוף יזכה להכלל באין סוף ברוך הוא. אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד, ויהיה לך רק טוב כל ימי חייך.

העקר רק ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קעט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשוון ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני שמח, שאת תומכת כל-כף הרבה בשביל בנין בית-המדרש, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות זה השכינה תשרה בך, כי את משמחת את גשמות ישראל, והקדוש-ברוך-הוא ישמח אותך כמו שאת משמחת את כלל גשמות ישראל.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּנֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְתִהְיֶי הַכִּי מְאֹשֶׁרֶת בַּחַיִּים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז קפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחְיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֵלֶּךָ.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּכֹל יוֹם רִאשׁוֹן בְּעָרֶב
מִשְׁעָה תִשַׁע עַד עֶשֶׂר, אֲלַמֵּד אֶת כָּל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו "הַלְכָה",
"פְּרֻשֶׁת הַשְּׁבוּעַ", "הַשְּׂקָפָה", וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה מִתְקַתֵּק בְּצוּרַת
מִכְתָּב כָּלְלִי לְנָשִׁים, וְיַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַדְּבָרִים יַעֲשׂוּ פְעֻלָּה
אֶצְלֵ כָּל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו.

הַעֲקֹר שְׁצָרִיכִים לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, וְזֶה עֲקֹר הַצְּלָחָתָנוּ.
אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה — שְׂתַחֲזִיקִי אֶת ... תַּחְיָה בְּיַדְךָ, וְדַבְּרָתִי
קִדְּם עִם הָאָבָא, שֶׁלֹּא יִפְרִיעַ לָהּ לְלַכֵּת אֵלֶיךָ, וְאֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל
מִלְחָזֵק וּלְעוֹרֵד וּלְשַׁמַּח אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַחֲזִיקִי
לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְגִּי תִשְׁכִּילִי וְתַצְלִיחִי.

נָא וְנָא הִרְגִילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלַי יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבַר
וְדַבּוּר שְׂמֵדְבָרִים עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית,
הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂחֹזֵק בָּזֶה,
וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קפּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

אֶתְמוּל שְׁלַחְתִּי לָךְ כַּמָּה מִכְתָּבִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה שְׁמַסְרֶת אוֹתָם לִיעָדָם, פֶּה תִקְבַּל גַּם "תּוֹךְ הַנַּחַל" מִמָּה שְׁדַבְּרָנוּ הַשַּׁבָּת, וְתַתְּלֶה אֶת זֶה עַל לוּחַ הַמוֹדְעוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁבִתְךָ מְרַגֵּשָׁה יוֹתֵר טוֹב, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָּהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַפְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קפּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

מָאד מָאד אֲנִי מִצְטַעֵר וְכוּאֵב לִי מְאֹד מֵה שֶׁקָּרָה הַיּוֹם, לְזֹאת אֲנִי מִכְרִיז וּמוֹדִיעַ לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְאוֹר מֵה שֶׁקָּרָה הַיּוֹם בְּתֵאֵנַת הַדְּרָכִים הַמְחַרְיָדָה, אֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִזְהִיר שְׂאֵף אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים לֹא יִתֵּן לְאַבְרָכִים הַצְּעִירִים רֶכֶב לְנֶהֱג, אֵין צְרֹךְ לוֹמֵר מִי שְׁלֹא הִגִּיעַ לְגִיל וְכוּ', וּבִפְרָט בַּחוּרִים וְנָקִים, וּמִי שְׂאֵין לוֹ רִשְׁיוֹן וְכוּ', שְׁבוּדָאֵי אֲסוּר לְתַת לוֹ רֶכֶב לְנִסְעַ, שְׁוֵה בְּכָלֵל רְצִיחָה, אֲלֹא אֲפִלוּ אֵלוּ הַאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים, שְׁפָכֵר יֵשׁ לָהֶם רִשְׁיוֹן נִהִיגָה, עֲלֵיהֶם

לדעת, אֲשֶׁר יֵשׁ מִצְנוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּנְשַׁמְרֶתֶם מְאֹד לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם", אֲסוּר לְנַהֵג בַּפְּרָאוֹת, וְזוֹ מִמֶּשׁ רְצִיחָה שְׁאִין כְּמוֹהַ, וְכֵן אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶת שְׂאֵר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיּים, בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָאֲחֻזָּה שֶׁל תְּאֵנוֹת הַדְּרָכִים הוּא הֵכִי גְבוּהַ בְּעוֹלָם, לְזֹאת תִּזְכְּרוּ מֵאַמְרָם ו' (ירושלמי ברכות, פֶּרֶק ד', הֵלְכָה ד'): "כָּל הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה", וּמִי שְׁנוֹהֵג רָכַב צְרִיף לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד אֵיף הוּא נוֹהֵג, כִּי רָכַב מִצַּד אֶחָד זֶה דְּבַר טוֹב, אֲכַל מִצַּד שְׁנֵי זֶה כְּלִי מִשְׁחִית, וְצְרִיכִים לְשׁוֹר מְאֹד מְאֹד.

הַכֹּפֵל הַדְּבַר, כָּל אֱלוֹ הָאֲבֻרִים הַצְּעִירִים, שֵׁשׁ לָהֶם כְּבֹר רִשְׁיוֹן נְהִיגָה, שִׁינְהִיגוּ בְּזִהְרֹת הֵכִי גְדוּלָה, וְלֹא יַעֲשׂוּ מְרוֹץ וְתַחְרוֹת בְּכַבִּישׁ, כִּי הַדְּבַר גּוֹבֵל עִם רְצִיחָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְכָל אֱלוֹ שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְגִיל, וּבְפֶרֶט בַּחֲוָרִים רְוָקִים, וְאִין לָהֶם רִשְׁיוֹן, אֲסוּר לָהֶם בְּהַחֲלִט לְנַהֵג בְּרָכַב, וּבְעֵנִין זֶה צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשׁוֹר עַל הַחֹק, וְלֹא לְהִיֹּת חֹכֵם בְּעֵינָיו, וּמִי שֶׁהוּא מִפְקֵר, יִדַּע נְאֻמָּה שִׁישְׁלָלוּ לוֹ אֶת הַרִשְׁיוֹן, וְלֹא יוֹכֵל יוֹתֵר לְנַהֵג, וּמָה גַם שְׁאֲנִי אוֹצִיאֻ מִהַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, כִּי אֲנִי לֹא מְעַנִּין, שִׁיְהִיו אֲצִלִּי פְּרָאֵי אָדָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵר אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַר אֶת קְהֵלָתָנוּ, שֶׁלֹּא תִאָּרַע עוֹד רִשְׁלוֹנוֹת וְרְצִיחָה כְּמוֹ שֶׁקְּרָה הַיּוֹם, וּמִמֶּשׁ חֹסֵד מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִילֵד נִשְׂאָר בְּחַיִּים, יִתֵּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף מִה שִׁיּוֹתֵר מִהַר.

הַכּוֹתֵב וְחֹתֵם בְּצַעַר גְּדוֹל...

כּוּ קפג.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, כ"ז חֶשֶׁן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מה אמר לך! איני יודע מהיכן לוקחים את השמועות האלה, כאלו אמרתי במכלת זו פן לקנות או במכלת זו לא לקנות, אף פעם לא התערבתי בדברים כאלה, אלא במכלת שמחללים שבת, שם אני אומר בפרוש שלא יקנו.

הן אמת, שהסמ"ך-מ"ם הרשע הסית המון תושבים נגדנו, והיתה לי אכזבה גדולה מאנשים שהיו צריכים להיות לצדנו ופנו ערף וכו', הכל ממנו יתברך, ובודאי הכל לטובה, כי באמת אנחנו תלויים ועומדים בידי הקדוש-ברוך-הוא, ואף אחד אינו יכול לעשות לנו שום דבר בלעדי רצונו יתברך.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא ירחם עלינו, שנוזכה כבר להתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות, כ"ז חשון ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי, כמה שאני מזהיר את בני הנעורים, שישמרו על עצמם ועל אחרים וכו' וכו', לא מועיל וכו' וכו', וכן בענין המריבות והקטטות בתלמוד תורה, לדעתי רק ההורים חייבים, כי הם כל-כף אדישים, כמה שרק לא מדברים אתם, לא אכפת להם מילדיהם, עוד לא ראיתי אנשים אדישים כאלה, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעכשו אחר שקרה לנו מקרה מוזעזע כזה, ממש היה גס בתוך גס, שהילד נשאר בחיים, ישתנה המצב, ויתחילו יותר לשמר.

אָשֶׁר כּוּ קֵפֶה בְּנַחַל קִפּוּז

מָה אָמַר לָךְ! עֲדִינְךָ הַכָּאב אֶצְלִי מְאֹד גָּדוֹל, אֵיךְ שֶׁתּוֹשָׁבִי
הַמְּקוֹם הָעָרִימוּ עָלֵינוּ, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף
לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן; כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵין שׁוֹם דְּבַר נַעֲשֶׂה
מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל, וּבִוְדָאֵי בְּכֹל רַע גָּנוּז שָׁם טוֹב,
וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַלֵּף אֶת הָרַע, וְנִגְרָאָה אֶת הַטוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַפְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קֵפֶה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּהִיָּה בְּזִמְנֵי הַתְּפִלָּה בְּבִקְרָע עִם
הַתְּלַמִּידִים, כִּי חֲבַל שָׁלֵא יִתְפַּלְלוּ בְּמִנְיָן, צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר עָלֵיהֶם מְאֹד
מְאֹד, וְכֵן תִּמְסֹר לָהֶם בְּשִׁמִּי — מִי שְׂאִינוּ יִתְנַהֵג יָפֶה, הוּא בְּשׁוֹם
פְּנִים וְאִפֵּן לֹא יָבוֹא לְלַמֵּד אֶצְלִי.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְיךָ, וְתִתְחַיֵּל
לְהִיּוֹת רְצִינִי, וּבְנֵה תְּצַלִּיחַ דְרַפְךָ. עוֹד מְעַט תְּהִיָּה אֲבֵא וְכו', וּבְאֵילוּ
פְּנִים תִּרְאֶה וְכו'. לְזֹאת רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְיךָ. הִנֵּה נִתְתִּי לָךְ
כֶּתֶה לְלַמֵּד אוֹתָם, וּלְדַעֲתִי, אֵתָּה יָכוֹל מְאֹד מְאֹד לְהַצְּלִיחַ עִמָּהֶם,
וּמִלְבַּד זֹאת אֵתָּה גַם-כֵּן צְרִיף לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם
הַתְּרַגּוּם, וְכֵן מְשֻׁנְיּוֹת וּגְמָרָא, וְעַכְשָׁו יֵשׁ לָךְ אִפְשָׁרוּת לְהַגִּיעַ אֵל זֶה.

אֲנִי מִקְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּעֲשֶׂה רְצוֹנִי וְתַצְּלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצֶּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ
שִׁישׁ לִי מִמָּה שֶׁקָּרָה לְבַנְכֶם, נְרוּ יְאִיר, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיו, שְׂיִעֲזֹר לוֹ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִהְיֶה לוֹ רְפוּאָת הַנַּפְשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, וְתִרְוֹ
מִמֶּנּוּ רַב נַחַת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאוּ לְשַׁמֵּר עַל הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְכֶם, וְאֶף שְׂכּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד הַמְקָרָה
הַמְזַעֶזַע שֶׁקָּרָה לְבַנְכֶם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אַתֶּם צָרִיכִים לְמַצֵּא אֶת
הַטּוֹב, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֹשֶׂה אֶתְכֶם נְסִי נְסִים,
שֶׁהִילָד נִשְׁאָר חַי, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתִהְיֶה לוֹ אֲרִיכוֹת יָמִים
וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתִרְוֹ רַב נַחַת מִכָּל יְלִדֵיכֶם, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרֻנְסָה
בְּשִׂפְעוֹ.

הַמְאֻחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֶשְׁוֹן ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַחֶתָּן ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׂתַקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתִתְחַיֵּל
לְהִיּוֹת רְצִינִי, זְכוֹר גַּם תִּזְכֹּר אִיזוֹ מְסִירוֹת נַפְשׁ הִיְתָה לִי עַד שְׂזַכִּיתִי
לְאָרֶס אוֹתָךְ בְּשִׂדוּף טוֹב מְאֹד, רְאֵה לְשַׁלֵּם לִי חֲזָרָה לְכָל הַפְּחוֹת,

שְׁתַּבּוּא לְהַתְפַּלֵּל עָרַב וּבִקְרָ וְצַהֲרִים בְּמַגֵּן דִּיקָא, וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְסָן שְׁתַּזְכֶּה לְסִיּים בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁתַּ הַשְּׁבוּעַ, וְתִזְכֹּר, אֲשֶׁר שְׁבוּעַ אֶחָד שְׁלֹא גּוֹמְרִים אֶת פְּרִשְׁתַּ הַשְּׁבוּעַ, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה וְנִאָרַע צָרָה לְאָדָם, לְזֹאת תִּשְׁמַר כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְסִיּים אֶת פְּרִשְׁתַּ הַשְּׁבוּעַ שְׁנִיּים מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם — עִם פְּרוּשׁ רִשׁ"י, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה גְּדוּלָה בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם עִם ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, הַלְכוֹת נְדָה, שֶׁהֵן הַלְכוֹת חֲמוּרוֹת מְאֹד מְאֹד, וְזֶה בְּכַרִּיתוֹת, וְצַרִּיכִים לְדַעַת אֶת הַהַלְכוֹת עַל בּוּרִינְ, וְכָל שְׁאֵלָה שְׁתִּהְיֶה לְךָ — תִּשְׁאַל רַק אוֹתוֹ, וְאַגִּב מְתִי שְׁתּוּכַל לְהַגִּיב אוֹתוֹ, תִּשְׁתַּדַּל לְתַת לוֹ צְדָקָה בְּכַבוֹד, כִּי הוּא עֲנִי גְּדוּל מְאֹד.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְאַל תִּסְתַּוְּבַב בְּלֹא כְּלוּם, כִּי חֲכַל שְׁתִּאֲבֹד אֶת הַשֵּׁם טוֹב שְׁלֶךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קפּח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְר תּוֹלְדוֹת, כ"ט חֲשׁוֹן ה'תּשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַחַתָּן ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּהְיֶה רַק שְׂמֵחַ, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, שְׂדַכְתִּי לְךָ שְׂדוּךְ גַּפְלָא מְאֹד, וּבּוֹדָאי תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ. הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדַּל לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוּ יִהְיֶה לְךָ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד לְבוֹא לְהַתְפַּלֵּל עָרַב וּבִקְרָ וְצַהֲרִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא וּבְמַגֵּן, וְזוֹ סִגְלָה לְפִרְנֶסָה, כִּי מִי שֶׁמְתַפַּלֵּל בְּמַגֵּן — יֵשׁ לוֹ דְּבַר שְׁבַמְגִינְ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁתִּלְמַד הַלְכוֹת נְדָה אֲצֶל יְדִידֵנוּ ר' ... גֵּרוּ

יאיר, כי הן הלכות חמורות מאד מאד, וזה גובל עם אסורי כריתות, רחמנא לצלן, ועל-פן צריכים להיות בקי בהלכות אלו.

אגב מדי פעם ראה לתמוך בו, ותתן לו איזו צדקה בכבוד, כי הוא עני גדול, ומצוה לעזור לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז קפט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תולדות, א' דראש-החדש פסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידיו בְּרִסְלָב", הגרים ביבנאל "עיר בְּרִסְלָב", הני"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

באתי לבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים בקשה אישית, יען שמסתובבים אחד או שנים בין אנשי שלומנו שמכפישים את שמו של ידידנו ר' ... גרו יאיר, שהוא מנפ"ל של המוסדות שלנו, הריני להודיע את צערי ברבים, שלא את שמו מכפישים אלא מכפישים את שמי, כי אף אחד מאנשי שלומנו לא מוכן לקבל על עצמו את המשרה הזו, פשוטו כמשמעו, הוא רץ ומתרוצץ יומם ולילה ממשרדים למשרדים, כדי לקבל עזר ועזרה בעבור המלמדים והמורות, וגם זה בקשי גדול מאד, מלבד זה הוא צריך לספג עלבונות מהורים אדישים שלא אכפת להם מהילדים שלהם, ובפרט אלו שמדברים וחותרים תחתיו הם אינם שומרים על ילדיהם, ולא יכולים להשתלט על ילדיהם, ובמקום שיפירו את מקומם, שילדיהם הורסים לנו את כל מערכת החנוך וכו', על-ידי התנהגותם, שמתחברים עם חלוניים וכו', וכן מדברים נבול פה וכו', עוד זאת הם מדברים ומסיתים נגד ר' ... גרו יאיר, כאלו אינו ראוי למשרה זו, לזאת אני מבקש מאד מאד מכל אנשי שלומנו

הַיְקָרִים, תִּפְקְחוּ עֵינֵיכֶם מֵהַ קוֹרָה פֹּה, הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים שֶׁהָאָדָם
 הַזֶּה עוֹבֵד בְּמִסְרֵי נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, שְׂאֵחֵר הִיָּה זוֹרֵק אֶת כָּל הַנְּהוּל
 שֶׁל הַמוֹסְדוֹת אַחֵר שְׁעָה אַחַת?! עַל-פֶּן אֵינִי מִבִּין לְמָה צְרִיכִים
 לְשַׁפֵּף אֶת דְּמוֹ בְּחֻנָּם עַל לֹא דָבָר, הַהִכְרַח לומר לָכֶם בְּזֶה שְׂאֵתֶם
 שׁוֹפְכִים אֶת דְּמוֹ וּמְחַלְשִׁים אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה אַתֶּם נוֹתְנִים כַּח
 לְמַתְנַגְדֵינוּ, הַרוֹצִים לְרֹאוֹת, שְׂתִהְיֶה לָנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם
 מִפְּלֵה, וּמַעֲרַכַת הַחֲנוּף שֶׁלָנוּ תִתְפָּרֵק (הִיָּה לֹא תִהְיֶה), אֲזִי בְּמִקוֹם
 לְעוֹר לוֹ לְהִתְמוֹדֵד עִם הַמוֹסְדוֹת, צְרִיכִים עוֹד לְשֹׁבֵר אוֹתוֹ?! לְזֹאת
 אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, רְאוּ לְעֵמֵד עַל
 יְמֵינוּ, לְחַזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ לְשִׂמְחוֹ וּלְדַבֵּר עַל לְבוֹ.

וְכֵן בְּעֵנֵי ר' ... גְרוֹ יֵאִיר, שְׁגַם-בֶּן מִתְלַבְּשִׁים עָלָיו וְשׁוֹפְכִים
 אֶת דְּמוֹ, בְּשְׁעָה שֶׁהוּא הַיְחִידִי שְׁעוֹסֵק בְּגִבֵּית הַפְּסָפִים בְּעֵבֹר בְּנֵי
 הָאוֹלָם שְׂמֵחוֹת וּבְנֵי בֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ טְעָנוֹת, כְּאֵלוֹ
 מִי יוֹדֵעַ מֵהַ הָאָדָם הַזֶּה רוֹצֶה, סוֹף כָּל סוֹף הוּא הַיְחִידִי שְׁעוֹזֵר לִי
 לְכַסּוֹת אֶת הַחֻבוֹת הַכְּבִידִים הַרוֹבְצִים עַל רֵאשִׁי, הוּא הַיְחִידִי
 שְׁמוֹסֵר אֶת נֶפְשׁוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַפַּח יְקוֹשׁ
 שְׁנַפְלֵתִי, עַל-יְדֵי הָעֲרָבִי שְׂחִיק טְמִיא, שְׁפֶשֶׁט אֶת הַרְגֵל וּבְרַח עִם
 כָּל הַפְּסָף וְכוּ', הוּא הַיְחִידִי שְׁסוֹבֵל בְּזִיוּנוֹת חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים
 מִהַקְּבָלָנִים אוֹ מִשְׂאֵר בְּעֵלֵי מְלֹאכָה, שֶׁהִטְשִׁעְקִים חוֹזְרִים אֶחָד אַחֲרֵי
 הַשְּׁנִי, וְאֵין לוֹ אֵיךְ לְשַׁלֵּם אֶת זֶה, לְזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת
 כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, נָא וְנָא תִחַזְקוּ וּתְעוֹדְדוּ וּתְשִׂמְחוּ אוֹתוֹ,
 וּבְמִקוֹם לְשַׁפֵּף אֶת דְּמוֹ, וְלְעֵשׂוֹת עָלָיו בְּקִרְתָּ, רְאוּ לְעוֹר לוֹ, כִּי סוֹף
 כָּל סוֹף בְּזֶה שְׂאֵתֶם עוֹזְרִים לוֹ — אַתֶּם עוֹזְרִים לִי. אֲנִי מְאֹד מְאֹד
 מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹאוּ וְנִתְאַחַד יַחַד, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 נְצַלִיחַ דְּרַכְנוּ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ קצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ פְּסָלו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקוֹר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הַתְּחַזְקוֹת, וְצָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם מִחֹדֶשׁ, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְהַתְּחַזְקוֹת, אֲלֵא עַל-יְדֵי
שְׂמַחְזִיקִים אֶת אֲחֵרִים. וְעַל-כֵּן רָאָה לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים עֲבוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי בְּטוֹחַ, שְׁבֻזְכוֹת זֶה יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂיִתְרַחֵב לְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

בְּוִדְאֵי אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל הַדְּבָרִים שְׂדַבְּרָנוּ בְּהִיוֹתְךָ פֹּה, וְכֵן
בְּהִיוֹתִי בְּמַחְנִיכֶם, כִּי מְנַסִּים אֶת כָּל הָאָדָם עִם כָּל מִינֵי נְסִיווֹת
קָשִׁים וּמְרִים, פֶּעַם בְּעֲנִיּוֹת, וּפֶעַם בְּעֲשִׁירוֹת, וּפֶעַם בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין,
וּפֶעַם בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין. וְלִכֵּן רָאָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

אֲנִי מָאֵד מָאֵד מְקוּוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲבֹר עַל הַכֹּל,
וְעוֹד יִגִּיעוּפּוֹךְ יָמִים טוֹבִים, וְתוֹכָה לְחַזוֹת בְּנַעֲם הַיְיָ וְלִבְקָר בְּהִיכְלוֹ
(תְּהִלִּים כו, ד).

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים דְּבִוְרֵי אֲמוּנָה
וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַּם לְךָ תִּהְיֶה הַתְּחַזְקוֹת, כְּמוֹ שְׂאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד) בְּעֲנִיָּן אֹר יֵשֶׁר וְאֹר תּוֹזֵר
וְכוּ, וְעִיֵּן שָׁם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז קצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ כִּסְלוֹ
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

אֲשַׁתְּךָ תַּחֲיָה הַתְּקַשְׁרָה אֵלַי, וְסַפְּרָה לִי שֵׁישׁ לְךָ צוּ פְּנוּי בְּעוֹד
שֹׁשֶׁה שְׁבוּעוֹת, לְדַעְתִּי, אֵינְךָ שְׁפוּי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי אַתָּה צָרִיף לְצֵאת
תְּכַף-וּמְיָד עִם הַטִּיסָה הָרֵאשׁוֹנָה לְחוּ"ל, וְאֶפְלוּ לְלוֹת כֶּסֶף בְּמָה
שָׁרַק אַתָּה צָרִיף, כְּדִי לְשַׁלֵּם אֶת הַחֹב, כִּי זֶה לֹא מִשְׁחָק יִלְדִים, אִם
יֵשׁ לְךָ כֶּבֶד צוּ פְּנוּי, אֵל תַּחֲיָה בְּאֲשֻׁלְיוֹת כְּאֵלוּ תּוֹכֵל לְדַחוֹת אֶת זֶה,
כִּי רָאָה מַה שֶּׁקְּרָה עִם מִשְׁפַּחַת ... שֵׁיחִיו, שֶׁהוֹצִיאוּ אוֹתָם מִהַבֵּית,
וְעַל-כֵּן אֵינִי מִבִּין אוֹתְךָ, אֵיךְ יֵשׁ לְךָ זְמַן לְחַשֵּׁב וְכוּ' וְכוּ', כֵּן... לֹא...
בְּשַׁעַה שְׁבוּעָת אֵשׁ תַּחֲתֶךָ וְכוּ'. תְּכַף-וּמְיָד רָאָה לְסֵדֶר לְגַיֵּס אֶת כָּל
הַכֶּסֶף וּלְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֹבוֹת, חָבֵל שֶׁבְּשִׁבִיל רְשָׁלוֹת תֵּאָבֵד בְּלִי
רַחֲמָנוּת בְּנִין יְפֵה כְּזֶה, לְדַעְתִּי אַתָּה סֵתָם מִפְּקָר, אִם אַתָּה כֶּבֶד לֹא
יוֹצֵא לְהַשִּׁיג אֶת כָּל הַכֶּסֶף אַתָּה חַיֵּב בְּנַפְשֶׁךָ.

הַהֶכְרַח לִי לְכַתֵּב לְךָ בְּצוּרָה כְּזוֹ, כִּי אֶפְלוּ אַחַר שְׁאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ
כֶּכָּה, סַפֵּק סַפִּיקָא אִם תְּצִיֵת אוֹתִי. תַּחֲזוֹר וְתַגִּיד לִי כֵּן... לֹא... בְּשַׁעַה
שֶׁתֵּאָבֵד אֶת הַבֵּית שְׁלֶךָ, תִּזְכֹּר שֶׁהִזְהַרְתִּיךָ.

אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מֵהֵיכָן לְקַחְתָּם דְּרַךְ כְּזוֹ לְהִיּוֹת מִפְּקָרִים כְּאֵלוּ,
הֲלֹא אֲנִי נִזְהָר מְאֹד מְאֹד בַּחֹבוֹת, וְתֹאמִין לִי, שֵׁישׁ לִי יוֹתֵר חֹבוֹת
מִשְׁעָרוֹת רֵאשִׁי, אֶף-עַל-פִּי-כֵּן אֲנִי מְשַׁלֵּם בְּכָל פַּעַם וּפַעַם, וְאֵין לִי

מי שַׁיְעֵזֹר לי, אֲדַרְבֶּה יֵשׁ לי רק מִפְרִיעִים, וְאִף שְׂמֵחוּץ גְדֻמָּה שְׂזוּרְקִים עָלַי כֶּסֶף, זֶה אֶחָד מִיְנֵי אֶלֶף מִמָּה שְׂאֲנִי צָרִיךְ, וְעַם כָּל זֹאת אֲנִי בְּעַל אַחֲרִיּוֹת, אֶת כָּל הַחֻבּוֹת לְמִי שְׂאֲנִי חַיֵּב אֲנִי מְשַׁלֵּם לְאֵט לְאֵט, וְכֵמָּה וְכֵמָּה פְּעָמִים דִּבְרַתִּי בְּרַבִּים, שְׂאֵם חַיִּבִּים כֶּסֶף צָרִיכִים לְשַׁלֵּם, וְאֵם לֹא יִכּוֹלִים בְּפַעַם אַחַת, צָרִיכִים לְשַׁלֵּם בְּכָל יוֹם, וְכֵן אֲנִי עֲשִׂיתִי, וּבְמִילָא אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מֵאִיפֹה לְמַדְתֶּם לְמוֹד כְּזֶה. עַל-כָּל-פְּנִים עֲכָשׁוּ זֶה כְּכֹר מֵאַחֵר, אִם אַתָּה לֹא תִגְיֵס אֶת הַכֶּסֶף, אֲנִי אוֹמֵר לְךָ, שְׂפִשׁוּט בְּלִי רַחֲמֹנוֹת יוֹצִיאוּ אוֹתְךָ מִהַדִּירָה שְׁלֶךְ, וְזֶה יִמְכַר לְמִישֵׁהוּ אַחֵר. וְעַל-כֵּן רֵאָה לְרַחֵם עָלֶיךָ וְעַל אֲשֶׁתְּךָ וְעַל יְלָדֶיךָ. אֲנִי מְקַנְהָ שְׂתַכְנִיס אֶת דְּבָרֵי אֱלֹה בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, וּתְקַיְמֵם בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְלֹא תֹאמַר כֵּן... לֹא...

הַמֵּאֲחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז קצב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, א' דְּרֵאשִׁיחֵדָּשׁ כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂגַם אַתָּה תִשְׁמַר עַל הַחֻבּוֹת לְשַׁלֵּם אֶת זֶה בְּעֵתוֹ, כִּי לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְבֹא לְאִי נְעִימוֹת וְכוּ', וְזֶה בָּא רַק מִרְשָׁלְנוֹת, הַיּוֹם קִבְלַתִּי פִקֵּס מִיְדִידְנוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׂכּוֹתֵב לִי, שֶׁהוּא חָתֵם לְךָ עֲרֻבוֹת, וְתוֹבְעִים אוֹתוֹ כְּכֹר עַל הוֹצָאָה לַפְּעַל, וְלִכֵּן אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תְּסַבֵּךְ אֶת אִף אֶחָד, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה אַתֶּם צָרִיכִים לְהִיּוֹת אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ מִפְקָרִים, תְּסַלַח לִי, שְׂאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ דְּבַר כְּזֶה, אֲבָל כּוֹאֵב לִי מֵאֵד לְמָה אַתֶּם לֹא לוֹמְדִים מִמֶּנִּי אֵיךְ לְהִתְנַהֵג וְכוּ' וְכוּ', צְרוּת לֹא חִסֵּר לִי פִי אֶלֶף מִכָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלֶיכֶם, שְׂלֹא תִדְעוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַם כָּל זֹאת אֲנִי עוֹשֶׂה כָּל מִיְנֵי פְּעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לֹא לְהַפְּוֹת וְכוּ'.

אָשֶׁר כּוּ קַצַּג בְּנַחֵל קַצָּה

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּדְבֵּר עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי הוּא טוֹעֵן
שֶׁהַעֲרָבִי רָמָה אוֹתוֹ בַּעֲשֵׁרֶת אֲלָפִים שֶׁקֵּל, וְאַחֲר־כֵּן בּוֹכָה לִי,
וְתֹאמִין לִי שְׂאִין לִי כַחוֹת לְכָל אֵלוֹ הַשְּׁטִיּוֹת וְכוּ', כִּי סוֹף כָּל סוֹף
הוּא הַיְחִידִי שְׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בַּעֲבוּרִי, הוּא לֶקַח עַל עֲצָמוֹ לְשֵׁלֶם
אֶת כָּל הַחֹבוֹת שָׁלִי, וְהוּא הוֹרִיד מִמֶּנִּי אֶת כָּל הָעֵל וְהַמַּשָּׂא, וְלִכְן
לָמָּה צְרִיכִים לְצַעַר אוֹתוֹ.

אֲנִי מָאד מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כּוּ קַצַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי תּוֹלְדוֹת, ב' רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ כֶּסֶלּוֹ
הַתְּשַׁנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. וְתַכְּף-וּמְיָד שְׁלַחְתִּי מִכְתָּב אֵל ... גֵּרוֹ
יְאִיר, שְׂיִסְדֵּר אֶת הַחוּב.

מָה אִמַּר לָךְ! כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים אִמְרָתִי לָכֶם, שְׂאָסוּר לְהִיּוֹת
עָרֵב בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּמּוֹ שְׂאָמַר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם, "בְּנִי, אִם
עָרַבְתָּ לְרַעַף תִּקְעֶתָ לְזֶר כַּפִּיד" (מְשָׁלִי ו, א).

גַּא וְגַא רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלִם, וְתִרְאָה לְהִיּוֹת
תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְתִדְבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אִין לְנוּ בְּזֵה
הָעוֹלָם אִף אֶחָד רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכַפִּי שֶׁהָאָדָם מְכַנִּים
בַּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, עוֹבֵר אֶת הַחַיִּים בְּקִלּוֹת, וְחֵי חַיִּים גְּעִימִים
עָרְבִים וּמְתוּקִים.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדַבּוּר
שְׂמִדְבָרִים עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,

שָׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל
בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כּוּ קַצַּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, ב' דְּרָא־שֶׁחֶדֶשׁ כְּסֹלוֹ
ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת, שֶׁהַבְּנוֹת הֵן רְצִינִיּוֹת וְרוֹצוֹת לְלַמֵּד, וְהַעֲקָר שֶׁתִּכְנֹס בָּהֶן
יִרְאֵת שָׁמַיִם, שְׁזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי הַחַיִּים כָּל־כָּךְ קָצָרִים, וּמָה
נִשְׁאָר מִהָאָדָם? רַק זֶה שְׂזוּכָה לַעֲשׂוֹת מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי
יְמֵי חַיֵּינוּ הֵבֵל, הִנֵּה אֲנִיחָנוּ כָּאֵן, וְהִנֵּה אֲנִיחָנוּ יוֹצְאִים מִכָּאֵן, וּמָה
יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ? רַק זֶה שְׁנֹדֵבֵר עִם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי בְּכֹל רָגַע
שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הוּא מְקַיֵּם מְצֻוֹת עֲשֵׂה
תְּדַיְרָה, שֶׁהוּא יַחֲדוּ הַנְּיִ"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי
שֶׁתְּמִיד מְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְכֵן
מְדַבֵּר מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עִם כָּל מִיִּדְעִיו, כִּי צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּפִי כָּל הַבְּרִיּוֹת, תְּמִיד רַק לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם,
וּכְשֶׁהָאָדָם חֹזֵק בְּזֶה, הוּא מַצְלִיחַ בַּחַיִּים, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁתְּמִיד מְדַבֵּר
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁמְשׁוֹחַח עִם אַחֲרִים, יַרְגִּיל
אֶת עַצְמוֹ שֶׁשֵּׁם שָׁמַיִם יִהְיֶה שְׁגוּר בְּפִיו.

רְאֵי לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְרְצִינִי
מְאֹד מְאֹד, שֶׁתְּלַמְּדִי עִם שְׂתֵי הַכְּלוֹת הַלְכָה וְגַם הַשְּׂקָפָה בַּחַיִּים,
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבָּשֵׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז קצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב' דראש חֲדָשׁ כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד אֲנִי שֹׂמֵחַ שְׂאִתָּה מִמְּשִׁיךְ
לְהַדְפִּיס, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכֶּה לְהַדְפִּיס כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְגַם
יִלְדֶיךָ יִמְשִׁיכוּ לְהַדְפִּיס דוֹר אַחַר דוֹר, עַד שְׂיִתְקַיֵּם "וּמְלֶאכֶה הָאָרֶץ
דַּעָה אֶת הַיְוָי"ה" (וַיִּקְרָא יֵט, כט).

אוֹדוֹת שְׂאִתָּה שׁוֹאֵל מְדוּעַ אֵין יְשׁוּעָה לְאַמֶּךָ וְכו', כָּל הַסְּפּוּר
נִדְמָה כְּמוֹ שְׁשֵׁנֵי אַחִים גִּבְנָסִים לְחֲנוּת שֶׁל כָּל בּו, וְרוֹאִים שֶׁם כָּל
מִינֵי מַאֲכָלִים מִשְׁקָאוֹת וּמַעֲדָנִים וּבְגָדִים יָפִים מְשִׁהוּ נִפְלָא מָאד,
וְהֵם בְּטוּחִים שְׂאֵם יִכְנָסוּ לְחֲנוּת הַזֶּה וַיִּכְלוּ לְקַנּוֹת אֶת כָּל מֵה
שְׁלַפְנִיָּהֶם, וְהִנֵּה פִתְאֵם הָאָבָא וְהָאֲחִים הִלְכוּ לְאִיזוֹ חֲנוּת קִטְנָה,
שְׂאֵין שֶׁם כְּלוּם, וְשֵׁם הַפְּקִידוֹ אֶת כָּל הַכֶּסֶף, וּבּוֹטְחִים בְּחֲנוּת
הַרִיקָה, שְׁבּוֹדָאֵי יִהְיֶה לָהֶם שֶׁם מַאֲכָלִים וּמִשְׁקָאוֹת וּבְגָדִים וְכָל מִינֵי
מְטַעְמִים, וְעַכְשָׁו שׁוֹאֲלִים שְׁנֵי הָאֲחִים — מְדוּעַ הָאָבָא וְהָאֲחִים
וְהָאֲחִיוֹת אֵין לָהֶם אֶת הַסְּחֹרָה בִּיד? ... אֲנִי מְקַנְהָ, שְׂתִבִּין דְּבָר
מִתּוֹךְ דְּבָר. יֵשׁ פִּתְגָם עֲמָמִי: "יְכוּלִים לְהִבְיָא אֶת הַסּוּס עַד הַמַּיִם,
אֶף אֵי אֶפְשֶׁר לְהַכְרִיחוֹ לְשִׁתוֹת" ... וְעַל-כֵּן אֲסוּר שְׂתִהְיִינָה טְעֻנוֹת,
בְּוֹדָאֵי אֲצֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכָּל יְכוּל לְהִיּוֹת, וְהַרְבֵּה שְׂלִיחִים לוֹ
לְמָקוֹם, אֲבָל לֹא לְבּוֹא בְּטְעֻנוֹת כְּאֵלוֹ הַבְּטִיחוֹ, הַבְּטָחָה הִיא רַק
שְׂבָאִים לְקַנּוֹת בְּחֲנוּת, אֲבָל אִם הוֹלְכִים לְחֲנוּת אַחֲרָת, וְשֵׁם אֵין אֶת
הַמוּצָר שְׂרָצוּ, אֲזַ לְמָה צְרִיכִים לְהִתְלוֹנֵן עַל הַחֲנוּת שְׂכֵן יֵשׁ בָּהּ
הַמוּצָר, וְהִבֵּן לְמַעֲשֶׂה.

תְּמַשִּׁיךְ לְהַדְפִּיס, וְתִזְכֶּיר אֶת הַשֵּׁם, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּדוֹל
מָאד, אֲבָל לֹא לְבּוֹא בְּטְעֻנוֹת.

מה אמר לך! הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שִׁיְהִיָּה לך גַּחַת מִלְדִּיף, וַיִּמְשִׁיכוּ בְצוּרָה כְּזוֹ שֶׁהֵם מִמְשִׁיכִים, וַיְהִיו תַּלְמִידֵי חַכְמִים צַדִּיקִים וְלַמְדָּנִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֲצִלְכֶם תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

מה אמר לך! אם הִיָּה לי פֶּה עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים סְפָרֵי "קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל" הַכֹּל הִיָּה הוֹלֵךְ, כִּי זֶה פְּשׁוּט הַצֵּלֶת נַפְשׁוֹת, אָבֵל מֶה לַעֲשׂוֹת, מִי יִתֵּן שִׁיְהִיָּה לי שְׁפַע, שְׁאוּכַל לְהַדְפִּים וּלְהַדְפִּים וּלְהַפְיִץ. כָּל הַעֲגוּנֵי שָׁל הַ.. שְׁעָבַר בִּיבְנָאֵל סְבִלְתִּי מִזֶּה יִסּוּרִים וְעִגְמַת נַפֶּשׁ גְּדוּל, וְעַקֵּר הַתְּחִזְקוֹתַי בְּרוּךְ ה', שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵרַבִּי כִּזֶּה וּמַעֲצוֹת כְּאֵלֶּה, וּמִסְפָּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלֶּה, מִי יִתֵּן, שְׁנֹזְכָה לְהַגּוֹת בְּהֵם כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כז קצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדֵּר תּוֹלְדוֹת, ב' רֵאש־הַדָּשׁ כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לי מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וּצְעָקוֹת מֵהֵלֶב וְכוּ', מֶה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל הַחַיִּים הֵם נִסְיוֹן אֶחָד קֶשֶׁה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְּחִזֵּק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר, אִף שֶׁנִּדְמָה לְךָ שֶׁזֶה קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, עִם כָּל זֹאת כְּפִי הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵין יַעֲזֶה אַחֲרַת רַק לְהִתְחַזֵּק, כִּי כָּל הַחַיִּים נִדְמִים בְּדִיוֹק כְּמוֹ שֶׁאֶחָד הוֹלֵךְ עַל חֶבֶל דַּק מְאֹד מְאֹד, וְכֹל רָגַע וְשִׁנְיָה יְכוּל לִפְלֹל לְתַהוֹם, אִז מֶה עוֹשֶׂה אָדָם כִּזֶּה? מִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְגָּנִים שְׁבַעֲוֹלָם לֹא לִפְחָד כָּלָל, כִּי זֶה בְּכֻלָּל הַדְּבֹר שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן מח): "הָאָדָם צָרִיף לַעֲבֹר עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד, וְהַכָּלֵל וְהַעֲקָר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלָל", יְמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן וְהִנֵּה עוֹד מְעֻט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמֶה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת? רַק לְדַבֵּר אֵל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְפָרֶסֶם לְכֻלָּם אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה גְּצִחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כְּלָל, כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה וּמַגְלֶה וּמְפָרֶסֶם לְכֻלָּם אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא מְקַיֵּם בְּכָל רִגַע וְרִגַע מִצְוַת עֵשָׂה שֶׁל יְחִיד הַיְיָ"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְזוֹ מִצְוָה כְּזוֹ, שְׁלֹא צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בָּזֶה כְּלוּם, רַק לְדַבֵּר לְכֻלָּם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, לְחֻזֵק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲחֵרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יִתְחַזֵּק, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, א): "וְאֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁמְכַנֵּים שְׂכָל בְּדָל, וְעֵצָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמוֹ הוּא לְחֻזֵק אֲחֵרִים. וְעַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיְיָקָר! אֲנִי מִבֵּין הַיֵּטִב מֵהַ שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְיֹתֵר מִמֶּךָ, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה הַכֹּל גִּסְיוֹן מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת מִמֶּךָ אֵיזֶה חֲדוּשׁ נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, אֲבָל אַתָּה צְרִיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, כִּי לְפַעֲמִים כְּשֶׁכָּבַר עוֹמְדִים בַּפֶּתַח וְכוּ' וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מח) ; עַל-כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּלֶם רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ וְהֵן עִם יְלָדֶיךָ, וְהֵן עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוּשִׁים, וְהֵן עִם הַקְרוֹבִים וְהַרְחֻקִים, הַשְּׂכֵנִים וְהַיְדִידִים וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּלֶם רַק לְדַבֵּר מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז תִּרְאֶה גִסְיִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמֶּךָ הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ.

מֵאֵד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּכַנִּים אֶת עֲצָמְךָ בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, שֶׁבְּפִרוּשׁ גְּלֵה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה הֵם תְּקוּן לְמַחֲשָׁבָה, וְכֵן מוּבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה) : כְּשֶׁאָדָם בָּא לְכָלֶל בְּטוֹל לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּכְשֶׁחֲזוֹר מִתְלוּיִם אֵלָיו הַיִּסּוּרִים יוֹתֵר וְיֹתֵר. וְעַקֵּר הָעֵצָה אִז לְבָרַח אֶל תּוֹף הַתּוֹרָה, וּלְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, וְזֶה סִימָן שֶׁאָדָם הֵיזָה בְּטוֹל וּמְבַטֵּל לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא — כְּשֶׁחֲזוֹר עִם תּוֹרָה. וְלָכֵן אֵי עֲצָף וַיְהִי אֱלֹקִים עִמֶּךָ, שֶׁתְּסַדֵּר הַלְכוֹת וְדַרְךָ שׁוֹתִי"ם מֵהַ שְׁהָרְאִיתָ לִי, זֶה עֵצָה מְאֹד מְאֹד יָפָה, וּבְזֶה תִּקְרַר אֶת עֲצָבֶיךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא שֶׁתְּצַלִּיחַ, וּפְתָאֵם תִּהְיֶה לָךְ יְשׁוּעָה כְּזוֹ, שְׁלֹא תֵאָרֵת וְלֹא שַׁעֲרֵת

בְּתַיִךְ, וְכֵן תִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּשָּׁבֵר,
וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּוּ קִצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, ב' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

דְּבַרְתִּי קִדְשׁ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא צָרִיךְ אֶת הַתְּכַנִּיּוֹת שֶׁל
הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית וְכַדוּמָה, זֶה נִמְצָא אֲצֵל אַרְוֹן הַסְּפָרִים שְׁלִי, וְלִכְּנֹן
רְאֵה לְהַפְגִּס אֶתוֹ לְבִדּוּק הַיְכָן זֶה, כִּי הוּא צָרִיךְ אֶת זֶה נְחוּץ עַל
הַבְּקָר.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁאֲצַלֶּךְ הַכָּל עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, חָבֵל שְׂאֵתָה לֹא יָכוֹל
לְשַׁלַּח לִי מִכְתָּב בְּכָל פֶּעַם, אֲנִי מְקַוֶּה, שְׂאֵתָה מְקַבֵּל אֶת הַמְּכַתְּבִים,
וּמוֹסֵר אוֹתָם לִיעָדָם.

בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, לוֹמֵד טוֹב וּמִתְנַהֵג טוֹב, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהוּא
יִצְלִיחַ מְאֹד, אִם הוּא יִמְשִׁיךְ כָּךְ.

הַעֲקָר תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין
לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֵף אֶחָד רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס
אֶת זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּרֵאשׁ, שְׂאֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֵף אֶחָד שְׂיַעֲזֹר
לָנוּ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבּוּעַ טוֹב...

כּוּ קִצַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, ב' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לך! אתה כותב לי מכתב ארוך מלא מרירות וכו', ושופך את כל לבך וכו', ולבסוף אתה מסיים שלא כתבת אלי, אלא התבודדת להקדוש-ברוך-הוא, אז יש לי ספור לספר לך, שבשנים הקודמות לפני מאה שנה היתה המתזורים גדולים מאד, והיה כבוד להחזיק את המתזור, ובבית-הפנסת צמדו שורות שורות של בני אדם, והנה אדם התכופף, ודפק על חזהו "על חטא" וכו', וזה שעמד מאחוריו החזיק את המתזור, והיה לו קשה להחזיק את המתזור ביד, וראה שאחד מתכופף, אז הוא שם את זה על גבו, וגם הוא דפק על חזהו "על חטא" וכו', אז האדם קם ואומר לו: "אם אתה חטאת, מה אתה רוצה מהגב שלי" וכו'... אותו דבר: אם אתה מתבודד במכתבך, מה אתה רוצה ממני... וכל זה אני כותב לך בבדיחותא, כדי לשמח אותך. אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שנעבר את השלב הקשה הזה, כי תפלתי עכשו היא רק שהרשע הזה לא יסגר לנו את האולם, לזאת אני שולח היום את ידידי ... גרו יאיר, שיבקש שמוש חריג, באפן שהרשע לא יוכל לסגר את האולם.

ראה לכתב לי האם יש התקדמות וכו', בענין המראות וכו', או מה בענין החובות שצריכים עכשו לצאת.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנזכה להתפטר פעם אחת ולתמיד מכל החובות האלה, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך שבוע טוב...

כז קצט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תולדות, ב' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ... תחיה.

הנה קבלתי ממך פמה מכתבים, אבל כפי הנראה משהו מקלקל

בְּמִכּוֹנֵת הַפֶּקֶס שְׁלֶךְ, פִּי יוֹצֵא שְׁחוֹר, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְקַרְא כָּלֵל אֶת
הַכֶּתֶב, וְגַם מִקֶּדֶם קִבַּלְתִּי מִכֶּתֶב, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְקַרְא בּוֹ. אֶקְוֶה שֶׁהַכֵּל
מִסְתַּדֵּר אֶצְלָכֶם, נָא לְשַׁלַּח לִי אֶת הַמִּכְתָּב דְּרַךְ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
שֵׁישׁ לוֹ פֶּקֶס, אוֹ דְּרַךְ הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ. רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּאֻמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי אֻמוּנָה יְכוּלִים לְעִבֹר עַל הַכֵּל.

הַמֵּאחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

כז ר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וַיֵּצֵא, ג' פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... תְּחִיָּה.

הִנֵּה שְׁמַעְתִּי מ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂאֵת רוּצָה לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵךְ ... לְפָה,
הַהֶכְרַח לֹדֵם לָךְ, שְׂאֵנִי סוּבֵל פֶּה יְסוּרִים רַבִּים מֵאֵלּוֹ הַבְּחוּרִים
הַנִּמְצָאִים פֶּה, כָּלֵם מִתְחַצְּפִים, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם יְרֵאת הַכְּבוֹד וְכוּ',
דְּבַר שֶׁלֹּא הָיָה אֶצְלִי, וַיַּעַן שְׁשִׁמְעֵתִי ש... גֵּרוֹ יְאִיר, הַבֵּן שְׁלֶךְ הוּא
שׁוֹכֵב גְּדוֹל מְאֹד, אֲנִי לֹא יְכוּל לְקַחַת אוֹתוֹ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאִם
יָבוֹא לְכֹאן, וְלֹא יִתְנַהֵג כְּמוֹ שְׁצִרִיךְ, תּוֹךְ יוֹם אֲנִי שׁוֹלַח אוֹתוֹ חֲזָרָה,
אֲנִי מְנַסֶּה לְהִתְקַשֵּׁר אֵלֶיךָ כָּל הַלֵּילָה וְהַטֵּלְפוֹן תְּפוּס.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁתַּבִּינִי גַם אוֹתִי, כִּי קָשָׁה לִי מְאֹד מְאֹד עִם
הַבְּחוּרִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרְכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וַיֵּצֵא, ג' פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד מְאֹד וּמְקֶדֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואינך יכול לתאר ולשער את גדל שמחתי, שאתה מדבר ומפרסם את דעת רבנו ז"ל, כפי שקבלת ב"היכל-הקדש" ולמדת בספרנו, וזה חלקי מכל עמלי, ותמיד אני מבקש את כל אנשי שלומנו, אגא רחמו על כלל נשמות ישראל, שהם כל-כף צמאים לדבר ה', ראו לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, ותסעו נסיעות, וראו לדרש ברבים, אבל מעטים הם שעוזרים לי בזה, ותהלה לאל, אתה עוסק בעסק זה, מה אמר לך! זו כל שמחתי, וראה להמשיך בזה, ותבוא עליך ברכה, ותתברך מפי אל עליון.

בענין היחודים, יש לי ספר "יחוד השם", כל היחודים של האריו"ל מפרשים על-פי דרכי רבנו ז"ל, מי יתן שאזכה פעם להדפיסו.

אודות מה שכתבת, שיש אחד שמסית וכו', האמת אגיד לך, מאז שתורתי מארץ ישראל אני רואה שנוי רע מאד בין הבחורים, והתחלתי לחקר, ואיני תופס מי הם, וכמעט כלם מתחצפים באפן נורא, ולצערי הרב גם בנגד ... גרו יאיר, וזה מאד מצער אותי, כי אחרי היגיעות והטרחות שהשקעתי בכל התלמידים שיהיו עצמאיים, ואני בעצמי למדתי עמהם שמונה שעורים ביום, והנה שיקרה דבר כזה, זה מאד מאד מצער אותי, עד כדי כף שיש לי בכונה לסגר את הישיבה הזאת, כי מה לי ולצרה הזאת, גם בקהלה ביבנאל הכנסתי כל-כף הרבה פחות, וכל אחד יש לו רק טענות עלי וכו', ושופך לבבו עלי וכו', אז אני חושב לעצמי מי היה צריך את כל זה?! לא תארת שתעמד נגדי טמאה כזו, סמ"ד-מ"ם כזה, מה שלא עשיתי בעבור אנשים — חתנתי את ילדיהם, אשר בעיר הגדולה אף פעם לא היו מגיעים אל זה, ולבסוף כותבים לי מכתבים מלאים טענות, כאלו מי יודע מה עשיתי?! ובאמת אין לי איפה לברח — רק אליו יתברך. אני מקווה, שלבסוף הכל יתהפך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ג' בְּכֶסֶל ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵי יוֹם נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֹנִיָּה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּעֲזִילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

לא פעם קורה שאני מתאחר לכתב את המכתב בעבורכן, לא
חס ושלום, שאני מתעצל, אלא יש שיחה מרבנו ז"ל שאמר, שבדרך
כלל אמן, יש לו כלי אמנות אתו; נגר — יש לו את המסור,
הפטיש, המסמרים והקנשים, ורק צריך לעבד ולבנות את השלחן
והפסאות. כן צבע — יש לו המברשת, הצבעים וכל הכלים
הנחוצים, וכבר מוכן ומזמן לצבע, וכן כל אמן ואמן יש לו כלי
אמנותו. אמר רבנו ז"ל, מה אעשה? שאני צריך ליצר בעצמי את
כלי האמנות, לעשות קדם פטיש, מסור ומסמרים, אחר-כך לחתוך
עצים ולישורם, ואחר-כך ללקת ולבנות את הרהיטים (חיי-מוהר"ן, סימן
שיא). לצערי הרב, אני יכול לומר אותה שיחה, כל העל עלי בלבד,
וכל דבר בא לי ממש במסירות נפש הכי גדולה, לא אמן כי יספר.
אם הייתם יודעים איזה סבל אני סובל, אילו צרות ויסורים עוברים
עלי. הייתי צריך לשפך לבי, שתתפללו בעדי. האמת אמר לכם —
לא אכלתי היום עדין פת שחרית, וכבר סמוך לשקיעת החמה, יש
לי רק כוס מים עכשו לפני, ואני שותה, כי אני טרוד כל היום בעסק
הרבים.

הַלְכָה

נלמד הלכה מראש-חדש. ראש-חדש זו מצנה הבאה פעם

בַּחֲדָשׁ, וְכָל עֲנִינָה וְחֻגָה זֶהוּ הָעֶקֶר לְנָשִׁים. לָכֵן בְּיוֹתֵר שְׂיָכוֹת כָּל אֵלוֹ הַלְכוֹת רֵאשׁ-חֲדָשׁ לְאִשָּׁה יוֹתֵר מִגֵּבֵר. בְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ צְרִיכִים לוֹמַר 'יַעֲלֶה וְיָבֵא', כִּי זֶהוּ חֹג, וְאָנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ בְּכָל חֹג: "יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצָה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד" וְגו'. כִּי בְיָמִים טוֹבִים, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), אִזּוּ יֵשׁ הָאֵרֶת הַרְצוֹן, שְׂמֵאִיר רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ הוּא הַזְּמַן שְׂיָכוּלִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל אֲשֶׁר רוֹצִים, מִבְּקָשִׁים אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ, שְׂיַעֲלֶה וְיָבֵא וְגו' זְכוּרֵנוּ וּפְקוּדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְגו', וְתַהֲיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, וּבְנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפִלִּיטָה, לְטוֹבָה וְכו'. וּמִזְפִּירִים אֶת הַיּוֹם הַחֹג הַזֶּה — בְּיוֹם חֹג הַסְּפּוֹת, אוֹ חֹג הַמִּצּוֹת וְכו', אוֹ בְּיוֹם רֵאשׁ הַחֲדָשׁ הַזֶּה; וְאִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן, וִיכוּלִים לְפַעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל אֲשֶׁר רוֹצִים. וְצְרִיכִים לְהַזְהֵר מְאֹד לוֹמַר בְּשֵׁלֶשׁ הַתְּפִלוֹת: עֲרֻבִית, שְׁחֲרִית וּמִנְחָה 'יַעֲלֶה וְיָבֵא'. אִם שׁוֹכְחִים בְּלִילָה בְּשִׁמוּנָה-עֶשְׂרֶה לוֹמַר 'יַעֲלֶה וְיָבֵא', אֵין צְרִיכִים לַחֲזוֹר, כִּי קְדוֹשׁ הַחֲדָשׁ הִיָּה רַק בְּיוֹם וְלֹא בְּלִילָה; הֵינּוּ בְּזְמַן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ צְרִיכִים לְהִבְיֵא שְׁנֵי עֲדִים שְׂבָאוּ וְאָמְרוּ שְׂרָאוּ אֶת הַלְּבָנָה בְּחִדּוּשָׁהּ, וּמִצּוֹת קְדוֹשׁ הַחֲדָשׁ הִיָּתָה בְּיוֹם. [עֲפָתָה יֵשׁ לָנוּ אֶת הַלּוּיִם שְׂתַקֵּן רַבֵּי הַלֵּל הַנְּשִׂיא, וְהוּא הַחֶכֶם שְׂתַקֵּן לָנוּ חֲשֻׁבוֹן הָעֵבוֹר, וְזֶהוּ עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת]. עַל-כֵּן בְּלִילָה אִם שׁוֹכְחִים, אֵין צְרִיכִים לַחֲזוֹר, אֲבָל בְּשְׁחֲרִית וּבְמִנְחָה אִם שׁוֹכְחִים 'יַעֲלֶה וְיָבֵא', צְרִיכִים לַחֲזוֹר. וְכֵן בְּכַרְפֶּת-הַמְּזוֹן צְרִיכִים לוֹמַר 'יַעֲלֶה וְיָבֵא'. הַגְּבָרִים — לָהֶם מִתֵּר לְעַבֵּד בְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ, אֲבָל הַנְּשִׁים נוֹהֲגוֹת שְׁלֵא לְעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה. וּמוֹבָא בְּאַרְבַּח-חַיִּים (סִימָן תִּיז, סַעֲיָ א'), וְהוּא מְנַהֵג טוֹב; כִּי רֵאשׁ-חֲדָשׁ נִתְּנוּ מִתְּנָה בְּשִׁבִיל הַנְּשִׁים, לְמָה? יִשְׁנֵם בְּזֶה הַרְבֵּה טְעָמִים. בְּפָרְקֵי דְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר (פָּרָק מֵה) אוֹמֵר, שֶׁהַנְּשִׁים לֹא רְצוּ לְתַתּוֹת תְּכַשִּׁיטֵיהֶן לַחֲטָא הָעֵגֶל, לָכֵן נָתַן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂכָרָן בְּעוֹלָם הַזֶּה — שְׂרֵאשׁ-חֲדָשׁ הוּא חֹג בְּעִבוּרָן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה בּוֹ מְלָאכָה, וְלְעוֹלָם הָבֵא — שְׁעֵתִידוֹת לְהַתְּחַדֵּשׁ כְּרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים; כִּי כְּשִׁמְשָׁה רַבְּנוּ עָלָה לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, וְאָמַר, שְׂאֲחֵר אֲרַבְּעִים יוֹם יִרְדּוּ, "וְיִרְאֵה הָעָם כִּי בּוֹשֵׁשׁ מִשֶּׁה לְבָא, וַיִּקָּם הָעָם וַיִּקְהַל עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ: קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים, כִּי זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֵעֲלָנוּ מִמִּצְרַיִם, לֹא יָדַעְנוּ

מֶה הָיָה לוֹ". הָעֶרְב־רַב רָאוּ שְׁמֵשָׁה רַבְּנֵי בּוֹשֵׁשׁ לְחֹזֵר, עַל־כֵּן אָמְרוּ לְאַהֲרֹן לַעֲשׂוֹת אֱלֹהִים אַחֲרַיִם וְכוּ'. בַּתְּקוּנַי־זֶהָר מוּבָא (שְׁבַת פּט.) מֵהוּ בּוֹשֵׁשׁ — בָּא שֵׁשׁ, שְׂאֲחֵר בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת, וְזוֹ הָיְתָה טְעוּתָם; כִּי אִם הָיוּ מִמְּתִינִים עוֹד מְעַט, כְּבָר הָיָה מְגִיעַ; כִּי הָיוּ צָרִיכִים לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִידַע שְׂאֵם מְאַחֵר, מִסְתַּמָּא יֵשׁ לוֹ סִבָּה, אֲבָל תְּכַף־וּמְיָד מִחֲסָרוֹן הַסְּבָלָנוֹת, הִגִּיעוּ לְחֻטָּא הָעֶגְל; לְמִדִּים מְכָאן לְמַה הָעֵדָר הַסְּבָלָנוֹת עָלוּלָה לְהִבְיָא אֶת הָאָדָם. אוּמְרִים לָךְ: הִמְתָּן מְעַט, וְהָאָדָם דוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְזֶה מְבִיאוֹ לְכָל הָרְעוֹת שְׁבַעוּלָם. אִם מִשָּׁה רַבְּנֵי אָמַר שְׂיָשׁוּב — תִּאֲמִינוּ לוֹ, מִשָּׁה רַבְּנֵי עָשָׂה לָכֶם כֹּל־כֶּף הַרְבֵּה טוֹבוֹת: הוֹצִיאָכֶם מִמִּצְרַיִם, הוֹלִיךְ לְהִבְיָאָכֶם אֶת הַתּוֹרָה, וְהִנֵּה אֵין לָכֶם סְבָלָנוֹת, וְכִבֵּר עָשׂוּ עֵגֶל. וְאַהֲרֹן הִכְהֵן לֹא רָצָה לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֶגֶל, כִּי יָדַע שְׁמֵשָׁה רַבְּנֵי כְּבָר יָבּוּא, וְאָמַר לָהֶם (שְׁמוֹת לֵב, ב): "פָּרְקוּ אֶת גְּזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשִׁיכֶם וְכוּ', וְהִבְיָאוּ אֵלַי". וְכּוֹנְתוֹ הָיְתָה, הַיּוֹת שְׂיָדַע שְׁהַנְּשִׁים לֹא תִרְצִינָה לְחַת אֶת זֶהָבֵן וְתִכְשִׁיטֶיהֶם, וּבִין כֶּף וּבִין כֶּף יָבּוּא מִשָּׁה. וְכֵן הָיָה, שְׁהַגְּבָרִים בָּאוּ אֶל הַנְּשִׁים וּבִקְשׂוּ זֶהָבֵן, שְׂאֵלוֹ הַנְּשִׁים: לָשֵׁם מֶה? אָמְרוּ: כְּדִי לַעֲשׂוֹת עֵגֶל, וְלֹא גֵאוּתוֹ הַנְּשִׁים. וְכֶךָ הִחֲלוּ מְרִיבוֹת בְּבֵית. וְתִכְף כְּשִׂישְׁנָן מְרִיבוֹת, הַגְּבָרִים הִתְפָּרְצוּ, וְכִדְכָתִיב (שֵׁם לֵב, ג): "וַיִּתְּפָרְקוּ כָּל הָעָם אֶת גְּזָמֵי הַנְּשִׁים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶן" וְכוּ'; הִינֵנו שְׂלַקְחוּ אֶת הַתְּכִישִׁיטִים בְּיַד חֲזָקָה, הִלְכוּ בְּכַח הַזְּרוּעַ עִם נְשׂוֹתֵיהֶם, וְכֶךָ הִסִּירוּ מִהֵן אֶת הַזֶּהָב, וּמִזֶּה עָשׂוּ אֶת הָעֶגֶל, שְׂרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, הָיָה כְּלוּל מִשְׁלֹשׁ הָעֲבָרוֹת הַחֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר: עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים. וְהַיּוֹת שְׁהַנְּשִׁים לֹא רָצוּ בְּשׂוּם פָּנִים וְאִפְּן שְׂיִהְיָה לָהֶן חֵלֶק בְּזֶה, לְזֹאת שְׁלָם לָהֶן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בַּחֲזָרָה מִתְּנָה, שְׂרַאשׁ־חֲדָשׁ זֶהוּ יוֹם טוֹב שֶׁל הַנְּשִׁים, וְאָסוּר לְאִשָּׁה לְתַפֵּר, וְכֵן לֹא לְאָרְגַּ שׂוּם אַרְיָגָה, וְרָצוּ לוֹמַר גַּם שְׂלֵא תִכְבֵּס, אֲבָל הָאֲחֲרוֹנִים הִתִּירוּ, מִחֲמַת שְׁהַכְּבִיסָה הַיּוֹם גַּעֲשִׂית בְּמִכּוֹנֵת כְּבִיסָה וְלֹא כְּבַעֲבָר, שְׁהַצְּרִיכוּ לִילֵךְ לְיַד הַנְּהָר, וְלִכְבֵּס שֵׁם, אֲשֶׁר זֶה עֲבוּדָה קָשָׁה. אִם הָיוּ עוֹשִׂים כֶּךָ גַּם הַיּוֹם — אֲזִי הָיוּ אוּסְרִים לַעֲשׂוֹתָהּ בְּרַאשׁ־חֲדָשׁ, אֲבָל מִחֲמַת שְׁפִיוּם אֵין צָרִיכִים לְטַרַח בְּזֶה הַרְבֵּה, עַל־כֵּן מְקַלִּים. אֲבָל תְּפִירָה וְאַרְיָגָה אֵין לְנְשִׁים לַעֲשׂוֹת בְּרַאשׁ חֲדָשׁ, וְזוֹ מִצְוָה שְׁנִתְּנָה לְנְשִׁים. רַאשׁ־חֲדָשׁ

זהו עת רצון גדול ובפרט לאשה, שיכולה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא כל אשר צריכה.

מהו ענין ראש-חדש? הקדוש-ברוך-הוא ברא את השמש והלבנה שיהיו גדולים, כמו שכתוב (בראשית א, יד): "והיו למאורות ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי כן". הקדוש-ברוך-הוא עשה את המאורות הגדולים — שמש ולבנה. באה הלבנה וקטרגה ואמרה: אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. אמר הקדוש-ברוך-הוא: "לכי ומעטי עצמך". מחמת זאת נעשתה הלבנה קטנה. "את המאור הגדול לממשלת היום, והמאור הקטן לממשלת הלילה" (בראשית א, טז). בכל ראש-חדש הלבנה מתחילה להתחדש, זה מרמז על האשה.

אנו מוצאים אצל חנה, כשהקדוש-ברוך-הוא ברא את האדם, הנה לבד, אמר הקדוש-ברוך-הוא (בראשית ב, יח): "לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו", וברא את חנה. ושם אותם בגן-עדן, והזהירם, אשר מפל אילנות הגן יכולים לאכל, ורק מעץ הדעת טוב ורע לא יאכלו. בא הנחש אל חנה, ואמרה: "אף כי אמר אלקים לא תאכלו מפל עץ הגן" (שם ג, א), אני אומר לך שאפשר לאכל וכו'. אמרה חנה: הקדוש-ברוך-הוא אמר "ומפרי העץ אשר בתוך הגן לא תגעו ולא תאכלו מפניו כי מות תמותון. ויאמר הנחש: לא מות תמותון" וגו'. מה הפשט בזה? אלא הקדוש-ברוך-הוא אמר לא לאכל מעץ הדעת טוב ורע. מה אמרה חנה? הקדוש-ברוך-הוא הוא צנה גם לא לגע. מה עשה הנחש? דחף את חנה, והראה לה: כשם שלא ארע לך דבר בנגיעה, פן לא יארע לך דבר באכילה. ופתה אותה ואכלה, והיא פתתה את האדם ואכל, ועל-ידי-זה נגזרה עליהם מיתה, ונגרמו להם קללות רבות, שהבעל צריך לעבד קשה לפרנסה, כדכתיב (בראשית ג, יט): "בזעת אפך תאכל לחם". והאשה צריכה לסבל, שבכל חדש צריכה לראות וכו' ולסבל פאבים קשים מזה וכו', וכן עוברים עליה עצבים ומרירות ויסורים בעבור, "ובעצב תלדי בנים" (שם, פסוק טז). מאין בא דבר זה? אלא מחמת שנתנה פתח לנחש, שיפתה אותה. וכיצד? על-ידי שהוסיפה על

הצווי, ואמרה יותר ממה שנגצטותה. וברגע שהוסיפה — כבר נתפסה בפתוי הנחש. ומזה נגרם מה שנגרם, ומזה נובע שהבעל חזק והאשה חלשה, הכל מחמת חטא הנחש. ויש בזה קשר ללבנה, שקטרגה על השמש ואמרה (חלין ס): אי אפשר לשני מלכים לכהן בכתר אחד. פן הדבר, כשברא הקדוש-ברוך-הוא את אדם ותנה — היו בקומה אחת, היו אחד, מדוע נתמעטה חנה? פי עברה על צווי יתברך, וכיצד? מחמת שהוסיפה על הצווי, ומזה נגרם שכל חדש וחדש צריכה להיות טמאה וכו', וכן עד שמטהרת, ועוברים עליה הרבה יסורים ומכאובים. אנו למדים מכאן מוסר השכל; מצד אחד — תוכחה, ומצד שני — התחזקות. אין צריכים להוסיף יותר ממה שבקש הקדוש-ברוך-הוא. אין צריכים להוסיף יותר ממה שצותה התורה הקדושה. ברגע שמוסיפים — גורעים. ישנם אנשים ובפרט אלו החוזרים בתשובה, שרוצים להיות דתיים יותר מצווי התורה הקדושה, רוצים להחמיר בחמרות יתרות שאינן כתובות בתורה, וחמרות אלו מביאות אחר-כך קולות גדולות. ובפרט אשה, אסור לה לצאת מדרך השלחן ערוף. וזהו שאומרים חכמינו הקדושים (שבת לג:): נשים דעתן קלה; שמאד מאד בנגל יכולים לפתותן. לכן עליהן להשמר מאד יותר מן הגברים. ומה שצווי לאשה, את זאת עליה לקיים בשלמות, ומה שלא צויה — אינה צריכה להחמיר, פי יכולה לבוא מזה לקולא. אזי יש לנו כאן תוכחה גדולה, שהאשה נתפתתה מהנחש, ובזה הביאה לצרות גדולות, והיא סובלת מהן עד היום, שהבעל משתלט עליה, וכן כל הצרות בבית — יש לה חלק בזה. אבל יש גם התחזקות, אשר כשם שקלקלה יכולה לתקן. כמו שרואים את הלבנה, שבכל חדש מתחדשת, מכאן — שיש תקנה לאשה. ולכן ראש-חדש נתנו לאשה מתנה, שזהו החג שלה, ועליה למלא את אשר החסירה. היא נתפתתה מהנחש, עליה לתקן את החטא הזה.

על-פן דבר גדול מאד אם נשים עושות סעדת ראש-חדש, מתקבצות יחד, מדברות דבורי יראת שמים, דבורי אמונה, מתפללות להקדוש-ברוך-הוא, שזהו, אגב, גם סגלה לילדים,

התפלות שמתפללים בראש-חדש ובפרט האשה, הן סגולה לילדים. וכן רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנא), שסגולה לזרע של קימא, שיאמרו האיש והאשה פְּרַשְׁתָּ: "ובראשי חדשיכם", וכן, חס ושלוש, אם הילדים חולים, צריכים לומר פְּרַשְׁתָּ "ובראשי חדשיכם", שזו סגולה להוליד ילדים ושיהיו בריאים. ובמה שהאשה קלקלה — יכולה לתקן. השמש מאירה ביום, הלכנה בלילה. הבעל הוא סמל לשמש, האשה סמל ללכנה. שניהם צריכים להיות באותה קומה, באותה מדרגה, בשויון. אבל כיון שהאשה נתפתחה מהנחש, מזה נגרם שהיא סובלת סבל רב כל-כף. אך כבר גלה לנו רבנו ז"ל, שיש תקון לכל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב), אם אפה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן. לזאת ראש-חדש זהו התקון של האשה, שיכולה לתקן הכל.

כל אשה עליה לדעת, אשר היא יכולה לתקן את הבית, פי יש לה כחות הנפש בלתי מגבלים, ואם אין שלום-בית, האשה אשמה יותר מהאיש. פי עליה להיות פקחית, אם בעלה מתפרץ — אינה צריכה לענות לו, פי על-ידי שעונים המלחמה מתעצמת, ונעשה מזה העגל, שבאו בכח (שמות לב, ג): "ויתפרקו כל העם את נזמי הנשים אשר באזניהם", שהסירו את הנזמים בכח, ועל-ידי כח אין מגיעים לשום דבר. על האשה להיות פקחית מאד, ולדעת איך ללכת עם הבעל. לזאת אומרים חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'): איזוהי אשה כשרה — כל שעושה רצון בעלה. נשאלת השאלה: האשה יכולה לומר: וכי עלי להיות פחותה יותר מבעלי? הלא אני יותר ממנו, הוא 'שלימזלניק', בטלן, איננו מביא פרנסה וכו'. אך אם תדבר כך, לא תגיע לשלום-בית, אדרבה זה יביא חרבן והרס. עליה להיות פקחית, ולתת לבעלה את הכבוד הראוי לו; פי, כידוע, טבע של גבר שהוא גאותן, וצריך לחוש שהוא שולט וכו', רוצה שהאשה תשרתהו וכו'. ואם האשה איננה משתפת פעלה, אזי נולדים ופוחים ופוחים, קטטות ומריבות. אך אם חכמה היא — אזי תותר ותכבד את בעלה, תנוט את הבית על מי מנוחות. בודאי שלמות האשר ושלום-בית, שהבעל רואה עצמו שוה לאשתו,

ושגיהם מכבדים זה את זה, ותיים באהבה אמתית ובהבנה הדרדית, וזו שלמות השלום והאמת, כשמש והירח שהיו בתחלה בגדל זהה. אבל אם אין זה כך, אזי האשה צריכה להיות חכמה, ולדעת את הפלל הזה: 'אל תהיה צודק, תהיה חכם'; לא תמיד צריכות להיות צודקות, אלא אף שיודעות את האמת, ועם מי הצדק, תתנה את הצדק לבעליהן, ולא יארוך זמן רב, ויגלה הבעל שהוא טעה. ועל-כן על-ידי שהאשה תתן כבוד לבעלה, ותמחל על כבודה היא וכו', היא מרחיבה דעתו של הבעל, וכרגע שהוא מגיע לגדלות המחזין, לא יעשה שטיות, וינהג בישוב הדעת מלא.

ועל כלם — צריכים המון המון תפלה להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיזכו לדעת איך לבנות בית. ובפרט כשהתחתנו ולא קבלו את ההקדמות הנכונות, אזי יש בבית, רחמנא לצלן, כל מיני מריבות ואי הבנות, וסובלים מזה סבל גדול. ומי סובל ביותר? הילדים. אשר בראותם את ההורים רבים, הם נשברים ונעשית צלקת בלבם; על-כן חוב על כל אשה לראות שמצדה יהיה שלום, ואף פעם אל תלך כנגד בעלה, ולא תפגע בו, אף שכוואב לה מאד, בראותה את בעלה רשע מרשע וכו' וגאותן, וחושב שהכל מגיע לו, אבל אם כבר נשאו ויש ילדים, אין כדאי לריב, אלא לוותר. הפח שיש לאשה אין לגבר. ומה פחה? היא יותר קרובה לבורא ותברך שמו מהגבר. כי כך אומרים חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אשה — דמעוטיה מצויות. האשה רגישה מאד, ותכף-ומיד בוכה לפניו ותברך. על-כן סגלה לשלום-בית — שהאשה תבקש תמיד את הקדוש-ברוך-הוא על בעלה, על הילדים, על הבית, ובזה ממלאת את פגימת הלבנה, ובזה מתקנת את מה שחנה קלקלה, ובזה מביאה ברכה לבית. ותשתדל תמיד להיות ותרנית, ואף שאני יודע שזה קשה מאד, כי הבעל אכזרי, מנבל פיו, מגביה ידים, אף אין זו עצה להתגרש. גרושין — זו עצת הנחש, כי מה עשה? גרם שהקדוש-ברוך-הוא לקח את אדם וחוה, כמו שפיתוב (בראשית ט, כד): "ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן-עדן את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת"; כי הקדוש-ברוך-הוא ברא את אדם וחוה שיהיה ביתם

כַּגִּן-עֵדֶן, אֶלֶּא אִם אֵין הַקְּדָמוֹת הַנְּכֹנֹנוֹת, אֲזִי מִתְהַפֵּךְ הַבַּיִת לְגִיּהוֹנוֹם.

לְזֹאת רֵאשׁ-חֹדֶשׁ זֶה הַמִּתְנָה שְׁנִתְּנוּ לְאִשָּׁה, שְׁתַּדַּע — כָּשֶׁם שֶׁהִלְבְּנָה מִתְחַדָּשֶׁת בְּכָל חֹדֶשׁ, בֶּן אִשָּׁה צְרִיכָה לְהִתְחַדָּשׁ בְּכָל חֹדֶשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמָה מִחֹדֶשׁ, לְשֹׁמֵר עַל טְהָרֵת הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִדְעַת שֶׁהַלְכוֹת אֵלֶיךָ הֵן בְּכָרִיתוּת, וְלֹא לְקַחַת אוֹתָן בְּנִקְלָה, אֶלֶּא הַעוֹבְרֵת עֲלֵיהֶן חִיבֵת כֶּרֶת, וְזוֹ הַמְצוּוֹה לְאִשָּׁה, שְׁפִתוֹב (וַיִּקְרָא טו, כח): "וְסִפְרָה לָּהּ", הִיא צְרִיכָה לְסַפֵּר וְלֹא הָאִישׁ, וְהִיא יְכוּלָה לְהַכְשִׁילוֹ בְּנִקְלָה. עַל-כֵּן עָלֶיךָ לִדְעַת, כָּשֶׁם שֶׁבְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ, נִתְמַלֵּאת פְּגִימַת הַלְבָּנָה, גַּם הִיא צְרִיכָה לְשֹׁמֵר טְהָרֵת הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִהְיוֹת בְּזָה מְאֹד. וְכֵן חֲטָא הָעַגֵל הִיָּה כְּלוּל מִשְׁלֵשׁ עֲבֻרוֹת: גְּלוּי עֲרִיּוֹת — עַל-יְדֵי שְׂאִין שׁוֹמְרִים טְהָרֵת הַמִּשְׁפָּחָה, מְגִיעִים לְחֲטָא חֲמוּר זֶה, עַל-כֵּן עַל הָאִשָּׁה לְשֹׁמֵר עַל זֶה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, מִחֲמַת שֶׁזֶה הַמְצוּוֹה שְׁלָהּ. וְכַתוּב בְּזֵהָר (חֶלֶק ב' כח), שֶׁמְצוּוֹה הַבָּאָה עִם תְּשׁוּבָה, זֶה מְצוּוֹה שְׁלָמָה, עַל-כֵּן עַל הָאִשָּׁה לִדְעַת, שֶׁצְרִיכָה לְשֹׁלֵם עַל מְצוּוֹתָהּ וְלֹא לְקַחְתָּהּ בְּנִקְלָה, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשֹׁלֵם דִּיקָא לְמַקְוֶה בְּכֶסֶף מְלֵא, כִּי טְהָרֵת הַמִּשְׁפָּחָה זֶה הַמְצוּוֹה שְׁנִתְּנָה לְאִשָּׁה. וּבְגֵדֵי גְלוּי עֲרִיּוֹת נִכְנָס גַּם הָעֵנִין שֶׁל צְנִיעוּת. עַל הָאִשָּׁה לְהִשְׁמֵר לִילָף בְּצְנִיעוּת וּבְגֵדִים צְנוּעִים, וְלֹא לְהִסְתַּוֵּב בְּבִגְדֵי שַׁחַץ חֲצוּפִים, חֵס וְשָׁלוֹם, וְלֹא בְּחֻצְאִיוֹת עִם פֶּתַח וְכוּ'. וְכֵן עָלֶיךָ לְשֹׁמֵר עַל שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה שְׁלֵא תִתְגַּלֵּינָה לְבַחוּץ, אֲשֶׁר הִזְהַר מִחֲמִיר עַל זֶה מְאֹד וְאוֹמֵר, שֶׁקִּלְלָה תְּבוֹא עַל אִשָּׁה שְׂרוּאִים שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה. וַיִּשְׁנֶן נָשִׁים הַמְּסַפְּרוֹת וּמְגַלְחוֹת שְׁעֵרוֹתֵיהֶן לְגִמְרֵי, כִּי יוֹדְעוֹת אֵת חֲמַרְת גְּלוּי שְׁעֵרוֹת, וּמִזֶּה הִתִּירוּ אֵת הָעֵנִין שֶׁל פֶּאָה, כִּי הָאִשָּׁה מִתְבַּיֶּשֶׁת שֶׁהוֹלְכַת מְגַלְחַת. עַל-כֵּן הַטוֹב בְּיוֹתֵר — לְגַלַּח אֵת הַשְּׁעֵרוֹת, אֲבָל זֹאת לֹא אוֹכַל לְבַקֵּשׁ מִפְּלֶן, כִּי בְּקֶרֶב הָאֲשֻׁכְנִיּוֹת קִבְּלוּ עַל עֲצָמֵן חֶלֶק נֶפֶר לְגַלַּח אֵת הַשְּׁעֵרוֹת, אֲבָל בְּקֶרֶב עֲדוֹת הַמִּזְרַח שְׂאִינֵן נוֹהֲגוֹת כֶּן, עָלֶיךָ לְהִזְהַר מְאֹד שְׁלֵא תִתְגַּלֵּינָה הַשְּׁעֵרוֹת בַּחוּץ, עַל-כֵּן אִם הוֹלְכוֹת בְּפֶאָה — תִּקְצָצְנָה אֵת הַשְּׁעֵרוֹת. וְאִם הוֹלְכוֹת בְּמִטְפַּחַת מְשִׁי, תִּזְהַרְנָה שְׁלֵא תִחַלֵּיק וְכוּ'. עַבּוּדָה זֶרָה — זֶהוּ פְּגָם אֲמוּנָה, לְאִשָּׁה יֵשׁ אֲמוּנָה יוֹתֵר מֵהָאִישׁ. כְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן,

סימן לג): אצל העולם אמונה זהו דבר קטן, אבל אצלי אמונה זה דבר גדול, ועקר האמונה — כדרך הנשים, בלי שום חכמות. על-פן הנשים צריכות להאמין יותר ויותר באמונה הקדושה, שאנו תלויים רק בידי יתברך, ולבקש מאתו כל אשר אנו צריכים. וכאשר זקוקים למשהו, הפתכת הראשונה והאחרונה רק הקדוש-ברוך-הוא, ובזה גם-כן מתקנים את חטא העגל, שהיה כלול מעבודה זרה. שפיכות דמים — על האשה להשמר מאד מאד יותר מגבר, לא לשפך דם חברתה. וכיצד שופכת דם הזולת? על-ידי לשון-הרע, רכילות וליצנות. גבר עסוק בפרנסה, מתרוצץ, קם בבקר מקדם לעבודתו, או מי שזוכה לומד כל היום תורה בבית-הכנסת, מתפלל, אזי עסוק רב היום, לאשה אין דברים אלו, אזי טבעה שמרכלת, ומדברת על רעותה, ומזה יכולה לבוא לשפיכות דם חברתה על לא דבר. על-פן העגל כלול משלש עברות אלו, ועל האשה לתקן את הכל. ועל-פן נתנו לאשה מתנה לתקן את חטא העגל בראש-חדש. באבודיהם (ספר הלכה) מביא, שבעת שבנו את המשכן, הנשים היו הראשונות שהביאו תרומה למשכן, כדכתיב (שמות לה): "ויבאו האנשים על הנשים". הן נדבו על המשכן יותר מהגברים. למדים מכאן מעלתן של הנשים יותר מהגברים. כי לבני המשכן נתנו הן בחפץ לב יותר. בעבור זה מסרו להן את ראש-חדש.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרַשְׁת וַיֵּצֵא

"ויצא יעקב מבאר שבע, וילך חרנה" (בראשית כח, י). יעקב אבינו עוד לא התחתן. ואמו רבקה התעקשה ואמרה (שם כז, מו): "קצתי בחיי מבנות חת", היא רצתה שבנה יעקב יקח בת זוג ממשפחה מיחסת. מה הפשט בזה, הלא לבן ובתואל לא היו מיחסים? אבל רבקה ידעה ברוח-הקדש, שאצל אחיה לבן נמצאות שתי בנות, אשר הן שתי צדקניות, ועל-פן רצתה שהן תהיינה זוג לבנה. למדים מכאן בענין הזווגים, שצריכים לבדק שני דברים: א. שהבן יקח אשה יראת שמים כרחל וכלאה, ששתייהן היו צדקניות. אבל באפן שתהיינה לי פלות כרחל ולאה, אני צריך לדאג, שבנותי

תהייתה כרחל ולאה; הינו מצד אחד — כל אם מבקשת שבנה יקבל את הבת זוג הטובה ביותר, ומצד שני אומרת: הלואי שלבתי יהיה החתן הטוב ביותר. ולכל אחת יש בנים ובנות, וצריכים את שניהם, אי אפשר לעולם בלא בנים ובלא בנות. [הקדוש-ברוך-הוא יעזר שכל אלו שאין להם עדין בנים ובנות, בזכות הדבורים האלו יזכו לישועה, וכלנו נתפלל בעדם שיזכו לבנים ובנות]. אבל כדי שבנינו יקחו בנות יראות שמים, צריכים להשקיע בבנות. באפן שהבנות תקחנה בנים יראי שמים — צריכים להשקיע בבנים. ואין זה צומח על העץ. הנה אחד מאנשי שלומנו, שזכה לילדים טובים. [ואגב תדעו לכם, שזה לא כל-כך פשוט, שלאדם יהיו ילדים טובים, כי הרבה צדיקים קדושים לא זכו שילדיהם ילכו בדרך הישר, ועל זה צריכים זכות גדולה מאד, והמון דמעות לשפוף, והמון המון השקעה]. שאלוהו פעם, כיצד זכית לזה? ענה ואמר: אתם חושבים שצמחו על האילן? אלא כל יום ויום מלאתי את הכפה שלי בדמעות, ורחצתי פני בדמעות. ובאמת פתוב בתנא דבי אליהו (פרק יח), על יהודי שהיו לו עשרה ילדים — חמשה בנים וחמש בנות, ובכל יום זרק עצמו על הארץ ובכה להקדוש-ברוך-הוא, ולחף בלשונו עפר, ובקש מהקדוש-ברוך-הוא שיהיו ילדיו טובים. וכן זכה, שחמשת בניו היו כהנים גדולים וחמש בנותיו נשאו לכהנים גדולים, שנקנסו לפני ולפנים. למדים מכאן, שאין זה בא קל, שיהיו הילדים מצלחים, אלא צריכים להשקיע ולהתפלל עליהם, ולתתם חנוף טוב וטהור. מספר על אשה אחת, שבאה ל"חפץ-חיים" ובקשה: רבי, תן לי ברכה, שילדי יהיה תלמיד-חכם. הקפיד עליה ה"חפץ-חיים" ואמר: עם ברכה את רוצה בן תלמיד-חכם? צריכים להתנגע הרבה שהילד יהיה תלמיד-חכם, אין זה בא בנקל. בן הדבר, יעקב הולך למצא לו אשה, כי לא רצתה רבקה שיקח מבנות חת, ונדעה ברוח קדשה, שאצל אחיה יש שתי בנות, אשר הן צדקניות וכו'.

והמסקנה העולה מאליה לגבינו, אשר כדי שזוכה לילדים טובים, צריכים להשקיע בחנוף, ולא יועיל אם יעשו אספת הורים

כָּל לַיְלָה וַיִּשְׁמְעוּ דְרָשׁוֹת מֵהַמְּנַהֵל, כִּי אִם הַהוֹרִים אֲדִישִׁים לַיְלָדִים — לֹא יוֹעִיל מְאוּמָה, וְהַשֵּׁם יִשְׁמַר, אֵילוּ יִלְדִים יִצְמָחוּ? ! אֵין דְּבַר כְּזֶה לְהַגְבִּיחַ יָדַים וְלוֹמַר: "אֵינְנִי יָכוֹל!" אִם הַתַּחֲתָנָה וְהַבָּאָה יִלְדִים, אַתָּה מְחַיֵּב לְחַנּוּכָם. וְכִמוּ שְׂאֵתָה יָכוֹל לְאַכֵּל, כֵּן אַתָּה יָכוֹל לְחַנּוּךָ. תֹּאמַר: "אֵינְנִי רוֹצֵה", אָבֵל לֹא: "אֵינְנִי יָכוֹל". כַּמֵּאֲמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ ז"ע. אִם יֶלֶד קָטָן יָכוֹל לֹמַר לְמְנַהֵל: "אֵנִי אֶתֵּן לְךָ שְׂתֵי סְטִירוֹת". אֵנִי חוֹשֵׁב שְׂזֵהוּ נוֹרָא, וְצָרִיךְ לְעוֹרֵר אֶת בְּלָכֶם, כִּי מִשְׁהוּ רְקוּב בַּחֲנוּךְ, לֹא בְּבֵית-סֵפֶר וְלֹא בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, אֲלֹא בְּבֵית. כִּי כֵּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּסוּף סֵפֶה (מֵה:): שׁוֹתָא דִּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוּ דְאַבוּה אוּ דְאַמִּיָּה; הַיְלָדִים מְסַפְּרִים בַּחוּץ מֵה שְׁקוּרָה בְּבֵית, מֵה שְׁשִׁמְעוּ מֵהוֹרֵיהֶם. אִם הָאֵב וְהָאִם מְזוֹלְזָלִים בְּבֵית, בְּקַהֲלָה, בְּמִלְמַד וְכוּ', הַיְלָדִים מוֹצִיאִים אֶת זֹאת בְּפִיהֶם וּמְגַלִּים בַּחוּץ וְכוּ', וְלֹא יוֹעִיל כְּלוּם, אֲפֹלוּ נָבִיא אֶת הַמְּלַמְדִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר וּנְשַׁלֵּם לָהֶם הוֹן תּוֹעֲפוֹת, וְכֵן נָבִיא אֶת הַמּוֹרֹת הַטּוֹבוֹת בְּיוֹתֵר, לֹא יוֹעִיל כְּלוּם לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים, כִּי אִם הַבֵּית רְקוּב, לֹא יוֹעִילוּ הַמְּחַנְכִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים. כִּי חֲנוּךְ מִתְּחִיל בְּבֵית, נְבוּל פֶּה הַיְלָדִים שׁוֹמְעִים בְּבֵית. אִם שׁוֹמְעִים בְּבֵית רָדִיו וְנִגּוֹנִים שֶׁל חִילוּנִים, הַשֵּׁם יִשְׁמַר וַיִּצִּיל, וְכָל מֵינִי נְבוּל פֶּה, כָּל מֵינִי תְּכַנִּיּוֹת גִּסּוֹת, מֵה אַתָּם רוֹצִים אַחֲרֵי-כֵּךְ מֵהַיְלָדִים? ! שְׁלֹא יִשִּׁירוּ שִׁירֵי גֵאוּף, וְלֹא יִסְתַּכְּכוּ בְּמַעֲשִׂים מְגַנְיִים? ! לֹא הַמְּלַמְדִים וְלֹא הַמּוֹרֹת אֲשֶׁמִים כְּזֶה, וּמִכָּל שְׂכָן לֹא הַמְּנַהֵל. אִם יֶלֶד פְּעוּט יָכוֹל לֹמַר דְּבוּרִים אֵלוּ לְמְנַהֵל, זֶה צָרִיךְ לְהַדְּלִיק לָנוּ אוֹר אַדָּם, וּבְסִימָן שְׁהַחֲנוּךְ בְּבֵית פֶּשֶׁט אֶת הַרְגֵּל.

הַשְּׂקָפָה

כָּל הַשְּׁבוּעָה אֵין לִי מְנוּחָה. כִּי אִם קָרָה דְּבַר כְּזֶה, שְׂיִלַּד גְּדָרְס, אֵין לִי מְנוּחָה. כִּי אֵין טְבַע כָּלָל, הַכֹּל בְּהַשְּׁגָחָה, וְאִם אַרְע אָסוֹן כְּזֶה בְּקַהֲלָתְנוּ, אֲזִי מְכַרַח לְהִיוֹת שְׂצָרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַקַּהֲלָה, הַיְלָד הַזֶּה הוּא יֶלֶד גִּסִּי, כִּי הִנֵּה תַחַת הַגְּלָגָלִים, וּבְדַרְךְ הַטְּבַע הַיְלָד הִנֵּה צָרִיךְ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֵינְנִי רוֹצֵה לְהוֹצִיא מֵהַפֶּה, וְאִם הַיְלָד חִי, זֶהוּ יֶלֶד

נְסִי, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַחַם עָלֵינוּ. לָמָּה קָרָה לָנוּ דְבַר כְּזֶה?
מִשְׁהוּ רָקוּב אֲצֻלָּנוּ. כָּל הַשְּׂבוּעַ אָנִי בּוֹכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַחַר
כָּל הַיְגִיעוֹת, אַחַר כָּל הַטְּרָחוֹת שֵׁישׁ לִי, אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר
וּלְשַׁעַר, בְּנִיכֶם נִמְצְאִים אֲצָלִי, הֵם יוֹשְׁבִים מוּלִי, אֵינְכֶם יְכוּלִים
לְשַׁעַר אֵיזָה צַעַר וְעִגְמַת נַפְשׁ יֵשׁ לִי מֵהֶם! אֵיזָה בְּטוֹל תּוֹרָה יֵשׁ לִי
מֵהֶם! וְאֲנִי חוֹשֵׁב, לָמָּה אָנִי צָרִיךְ אֶת כָּל זֶה?! לָמָּה אָנִי צָרִיךְ אֶת
הָעַל הַכָּבֵד עָלַי?! וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינִי מוֹתֵר וְכוּ', וְכוּ', הֵם נוֹטְלִים
לִי אֶת הַזְּמַן, אָנִי רוֹצֶה לְלַמֵּד וְכוּ', וְכָל הַיּוֹם אָנִי צָרִיךְ לְשִׁמְעַ צְרוֹת
יִשְׂרָאֵל, מִכְּרַח לְהִיּוֹת שְׂאֵנִי הַחוּטָא הַכִּי גָדוֹל, אַחֲרַת לֹא הָיוּ בָּאִים
אֵלַי, עַל כָּל מִינֵי מַחֲלוֹת וְחֻלָּאִים רָעִים בָּאִים שְׂאֵנִי אֶתְפַּלֵּל, מִכְּרַח
לְהִיּוֹת שְׂאֵנִי חַיֵּב בְּזֶה, אַחֲרַת לֹא הָיוּ מִבְּקָשִׁים מִמֶּנִּי. אֵיזוֹ מְסִירוֹת
נַפְשׁ אָנִי מִשְׁקִיעַ בִּילְדִים. וְהַהוֹרִים כָּל-כָּף אֲדִישִׁים, וְחוֹשְׁבִים: "בְּנִי,
הוּא הַמְצִיץ בְּיוֹתֵר, הוּא אוֹכֵל טוֹב" וְכוּ' וְכוּ', או "בְּתִי הִיא נִפְלְאָה
בְּיוֹתֵר" וְכוּ'. אַךְ עֲלִיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר 'עֲזוֹת' לּוֹמְדִים בְּבֵית, וְאֶסוּר
לְהִיּוֹת אֲדִישִׁים. בְּשִׁבִיל מָה עֲשִׂיתִי קֶהְלָה? רְצִיתִי לְהַתְּפַאֵר
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לִי קֶהְלָה קְדוּשָׁה, יְלָדִים
קְדוּשִׁים וְטְהוֹרִים, שְׁלֹא יוֹדְעִים טַעַם חֻטָּא, וְלִכֵּן אֵל תְּהִיוּ אֲדִישִׁים,
הַחֲנוּךְ מִתְחִיל בְּבֵית, וְאַתֶּם הַהוֹרִים צְרִיכִים לְהִרְאוֹת דְּגָמָא אִישִׁית
חַיּוּבִית לְיְלָדִים, וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן — אֲזַי כִּיצַד אַתֶּם רוֹצִים
שִׁיגְדְלוּ?!

לְמִדִּים מִפְּרֻשַׁת הַשְּׂבוּעַ: יַעֲקֹב אָבִינוּ יוֹצֵא לְחַפְּשׁ אִשָּׁה, וּמְצָא
אֶת רַחֵל וְלָאָה. וּכְתִיב עַל רַחֵל (בְּרֵאשִׁית כט, יז): "יָפַת תֹּאֵר וַיִּפַּת
מִרְאָה", וְעַל לָאָה: "וְעֵינֵי לָאָה רַכּוֹת". אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים,
לָמָּה הָיָה כֵּן, שֶׁעֵינֵיהָ לָאָה רַכּוֹת, וְרַחֵל יָפַת תֹּאֵר? אֲלֵא כָּלֵם אָמְרוּ,
לְרַבָּקָה יֵשׁ שְׁנֵי בָנִים — עֲשׂוּ וַיַּעֲקֹב, וְלָאָחִיָּה יֵשׁ שְׁתֵּי בָנוֹת: לָאָה
וְרַחֵל, הַגְּדוּלָה תִּתְחַתֵּן עִם הַגְּדוֹל — עֲשׂוּ, וְהַקְטָנָה תִּתְחַתֵּן עִם
הַקְטָן — יַעֲקֹב. אֲזַי רַחֵל הֵיטָה מְרַצָּה, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, יִהְיֶה לָּהּ חֵתָן
תְּלָמִיד-חֶכֶם, יוֹשֵׁב אֶהְלִים, וְלָאָה בְּכַתְּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁאֵינְנָה רוֹצֶה לְפַל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ הַרְשָׁע. וּמִחֲמַת שְׂבֻכְתָּה תְּמִיד,
הָיוּ עֵינֵיהָ רַכּוֹת.

מה המוסר ההשכל לגבינו? גדל כחות הנפש שיש לאשה, שיכולה לבכות להקדוש-ברוך-הוא, שבעלה לא יהיה כעשו. שבניה לא יהיו כעשו, חס ושלום, שבנותיה לא תפלנה בידי עשו, חס ושלום. מה אנו רואים היום? עולם הפקר, בבתים החרדיים ביותר קורים, רחמנא לצלן, מקרים כאלו שלא יקרו, שהבנות או הבנים מתקלקלים, על-פן אין להיות אדישים, אלא צריכים להשקיע בילדים. האשה צריכה לעשות מה שביכלתה. לשמר על פיה לא לנבלו, לא לצעק על הבעל בקללות וכו', אזי גם הילדים לא ינבלו פיהם.

האשה צריכה לדאג שהילד יאכל רק מאכלים כשרים, אסור להכניס לבית כל מיני טנפת של הכשרים למיניהם של כל מיני 'רע-בנים' כמו הסמ"ך-מ"ם שלנו, שנותן הכשרים על כל זבל וטמאה. אסור לאכל כל מה שהעין רואה. רחמנא לצלן, אוכלים בבתים דברים שאין עליהם הכשר, ואחר-כך נעשה מח הילדים מטמטם. על-פן על האשה לדאג מאד, שתהיה רק פשרות בבית, ולהשמר מאד מבשר וחלב, להפרידם בהפרדה מחלטת ולא לערבם, חס ושלום; כי ברגע שנכשלים בבשר וחלב, נכשלים בטרפות ונבלות, וזה מטמטם את הדעת, רחמנא לישזבן. וכן על האשה לדאג, שהילדים יטלו ידיהם קדם האכילה, ויאמרו ברכות כדבעי. וזו עבודת האשה. ובפרט שתהיה דגמא אישית לבנותיה בענין הצניעות. ואם היא תלך בצניעות, גם הן תלכנה בצניעות. על האב מנח החוב לקחת את הבנים לבית-הפנסת, ולדאג שהם ישבו על ידו, ולא לומר: "אינני יכול", אלא תדע שאינך רוצה. ישנם הרבה אפנים לישם שהילדים ישבו ליד האב — או בטוב או ברע, אבל אסור להורים להיות אדישים, כי אחר-כך יקצרו את הפרות שזרעו, ויצאו הילדים, השם ישמר וכו'. ואל יבואו בטענות על אף אחד, כי הקולר תלוי בצוארם.

היוצא מכל דברינו — לא באתי, חס ושלום, להתקיף אתכן, אלא לעוררכן. יצאנו פה למדבר, ויש לנו פאן צרות רבות. והצרה הגדולה ביותר — שאין דירות. פי אם היו דירות, היו לנו פה מאות

וְאֶלְפֵי מִשְׁפְּחוֹת בְּלִי גְזֻמָּא. וְאֲנִי מִבְּטִיחְכֶם, שְׁעוֹד יִהְיֶה פֹה מְאוֹת
 וְאֶלְפֵי דִירוֹת, אִף שְׁזָה נִרְאָה כְּחֵלוֹם, אֲבָל הִרְבָּה דְּבָרִים הִתְגַּשְׁמוּ.
 וְאֵת זֹאת אֲנִי יָכוֹל לְהִבְטִיחְכֶם בְּהִבְטָחָה מְלֵאָה, יִלְדִים שְׂיִהְיוּ לָכֶם
 בְּיַבְנָאֵל, לֹא יִהְיוּ לָכֶם — לֹא בְּאֲשֻׁדוֹד, לֹא בִירוּשָׁלַיִם, לֹא
 בְּבִנְיָ-בְרַק וְלֹא בְּשָׂאֵר עָרֵי הָאָרֶץ, וְלֹא בְּבְרוּקְלִין. בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
 יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ לְעַד וְלִנְצַח נְצָחִים, חֲתַנּוּ אֶת הַיְלָדִים שְׁלָנוּ — שְׁלִי,
 כְּמֵאֲמָרָם וְ"ל (סְנֵהֲדִין יט): כֹּל הַמְלַמֵּד בֶּן חֲבֵרוֹ תוֹרָה, מַעֲלָה עָלָיו
 הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ יִלְדוּ; עַל-כֵּן יִלְדִיכֶם הֵם יִלְדֵי. וְכָל אֵלוֹ שְׁלַמְדוֹ אֲצִלִי,
 הַבְּטַחְתִּי שְׂאֲחַתָּן אוֹתָם, וּמִי שְׁלֵא לָמַד אֲצִלִי — לֹא הַבְּטַחְתִּיו, כִּי
 אֵינְנִי הַשְׂדֵּכָן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְכוּ', בְּוֹדָאִי אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם כָּל
 יְהוּדִי, וְחֲתַנְתִּי מְאוֹת זֹגוֹת שְׁלֵא לָמַדוֹ אֲצִלִי, וְאֲנִי מוֹכֵן לַעֲשׂוֹת זֹאת
 כֹּל יְמֵי חַיֵּי, וְאֲנִי עוֹשֶׂה זֹאת בְּחַפְזָא לָב, אֲבָל כָּל אֵלוֹ שְׁלַמְדוֹ
 בְּמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, אֲנִי מַחְיֵב לְחַתְּנָם, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לְחַתְּנָם בְּצִוְרָה
 הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, אֲבָל אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם: תַּעֲזְרוּ לִי, אֵל תִּכְתְּבוּ לִי פְקָסִים
 כָּל הַיּוֹם כַּמָּה מֵר וּמְרוּר, כֹּל מֵינֵי טַעֲנוֹת כְּאֵלוֹ בְּבִנְיָ-בְרַק, בְּאֲשֻׁדוֹד
 וּבִירוּשָׁלַיִם לֹא הִזָּה לָכֶם סָבָל. אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם, כְּפִי הַיְלָדִים
 הַשׁוֹכְבִים הָאֵלוֹ, וּכְפִי הַהוֹרִים הָאֲדִישִׁים, בְּוֹדָאִי בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת
 הִיוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רַעְיָה. עַל-כֵּן כְּדָאִי לְנִשְׁק אֶת עַפְר
 יַבְנָאֵל, וְלִדְעַת שְׂדִיקָא פֹה בְּיַבְנָאֵל יֵשׁ לָכֶם יִלְדִים טוֹבִים, וְיִתְחַתְּנוּ
 בְּשֵׁם טוֹב וְכוּ', וּבְוֹדָאִי בְּעִיר גְּדוֹלָה לֹא הֵינְנוּ יְכוֹלִים לְהִרְאוֹת דְּבָר
 כְּזֶה, וְלִזְכוֹת לָזֶה בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן. עַל-כֵּן נָא וְנָא לֹא לְבוֹא בְּטַעֲנוֹת.
 אֲבָל יֵשׁ לָנוּ בְּעִיָה רְצִינִית, אֵין לָנוּ דִירוֹת, הִרְאִשׁוֹת הַקְּצִיעָה שְׁטַח
 לְמַעֲלָה בְּהָר — מְאוֹת יְחִידוֹת דִּירוֹ, אֲזִי הֵלֶךְ הַסְּמ"ך-מ"ם, יִמַּח
 שְׁמוֹ וְזָכְרוּ [שְׂאִין עֲצָה אַחֲרָת, רַק לוֹמַר עָלָיו בְּכָל יוֹם אֶת מְזִמּוֹר
 ק"ט, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֵינוּ, וְיִבְטַל אוֹתוֹ כְּכָר, וְאֲנִי אוֹמֵר
 אֶת זֶה בְּרַבִּים, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִדְפֵס, אִף אֲנִי אוֹמֵר אֶת זֶה בְּפֶה מְלֵא,
 כִּי זֶהוּ רִשְׁע מְרִשְׁע, מִסִּית וּמְדִיחַ נִגְדָנוּ יוֹמָם וְלַיְלָה], הוּא אֲשֶׁר
 קִלְקַל אֲצִל וְכוּ', שְׁלֵא יִבְנֶה לָנוּ. אֲבָל תִּדְעוּ לָכֶם, שְׁעַבְרְתִּי בַחַיִּים
 שְׁלַבִּים יוֹתֵר קָשִׁים, וְחֲצוּפִים יוֹתֵר וְכוּ' מֵהַסְּמ"ך-מ"ם הִיוּ לִי.
 וְעָלֵינוּ לִידַע, אֲשֶׁר הַכֹּל בְּיַדִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִרְחִיב לָנוּ, וְיִהְיֶה לָנוּ דִירוֹת, וְתִהְיֶה לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ דִּירָה מְשָׁלוּ. כִּי אִם אֵין דִּירָה, אָזִי נֹבְעוֹת מִזֶּה כָּל הַצָּרוֹת, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, וּבְרָגַע שְׁתֵּהֵינָה דִּירוֹת, הַכֹּל יִשְׁתַּנָּה. אָבֵל עַל זֶה צָרִיכִים תְּפִלוֹת רַבּוֹת וְכוּ', אָבֵל לֹא כָּל יוֹם צָרִיכִים לְשַׁלַּח לִי פְּקָסִים, וּלְסַפֵּר אֶת כָּל הַצָּרוֹת. הִנֵּה יְהוּדֵי שְׁלַח פְּקָס, וּבוֹ שְׁפָךְ וּפְרַט אֶת כָּל צָרוֹתָיו וְכוּ', וּשְׁאַלְתִּיו: מָה רוֹצֶה אֶתָּה מִמֶּנִּי? וְעָנָה לִי: לֹא, זֹאת הִיְתָה הַהִתְבוּדוֹת שְׁלִי... אִמְרָתִי לוֹ: בְּעֹבֹר הַתְּבוּדוֹת, לָךְ אֶל הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי, אוֹ בְּאִיזָה מְקוֹם מְבֻדָּד, וְתִשְׁפָּךְ אֶת לִבְךָ לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ כָּל לִבְךָ וְכָל הָעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה מַה שְׁלַמְד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל.

לְפָנֵי מֵאָה שָׁנָה, הַמַּחְזוּרִים הָיוּ גְדוֹלִים מְאֹד, כַּגְּמָרָא שֶׁל ש"ס, וְהָיָה קָשָׁה לְהַחְזִיקָם בְּעַת הַתְּפִלָּה, וּבִיָּמֵים דְּאָז לֹא הָיוּ סְטֻנְדָּרִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, אֶלָּא סְפָסְלִים. בָּא יוֹם כְּפוּר, וּמְכִים עַל חֲטָא, וְכָל אֶחָד מִתְּכוּפֵף וְדוֹפֵק עַל חֲזוֹהוּ: "עַל חֲטָא שְׁחָטָאֲתִי לְפָנֶיךָ בְּכַבוּד הַוָּרִים וּמוֹרִים" וְכוּ' וְכוּ'. וְהִנֵּה פְּלוֹנֵי עוֹמֵד עִם מַחְזוֹר גְּדוֹל וּמְכָה עַל חֲטָא, וּלְפָנָיו גַּם-כֵּן מִתְּכוּפֵף יְהוּדֵי וּמְכָה עַל חֲטָא, וּפְלוֹנֵי זֶה שְׁעוֹמֵד מֵאַחֲרָיו מִחֲמַת שְׁרוּאָה יְהוּדֵי לְפָנָיו כְּפוּף, חוֹשֵׁב: זֶה סְטֻנְדָּר טוֹב, וְשֵׁם אֶת הַמַּחְזוֹר עַל גַּב זוּלְתוֹ, וּמִמְשִׁיף לְהַכּוֹת עַל חֲטָא, וְהָיָה עוֹנָה לוֹ: "יְהוּדֵי, תִּסְלַח לִי, אִם אֶתָּה חָטָאתָ, מָה אֶתָּה רוֹצֶה מִהַגֵּב שְׁלִי?! " כֵּן עֲנִיתִי לְזֶה שֶׁכָּתַב לִי מִגְּלַה אֲרָכָה שֶׁל מִסְכַּת חֲזָיו: "יֵשׁ לָךְ הַתְּבוּדוֹת, תְּתַבּוּד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא!"

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, יֵשׁ לָנוּ קִהְלָה יְפָה מְאֹד, שְׁאַנְחָנוּ יְכוּלִים לְהַתְּגַאוֹת בְּכָל הָעוֹלָם עִם קִהְלָתָנוּ. אָבֵל אִם קָרָה מְקָרָה כְּזֶה שְׁיִלֵּד כְּמַעַט נְדָרִס לְמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עֲלִינוּ לְפִשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂינוּ, סִימָן שֶׁהַחַנוּף אֶצְלָנוּ חָסֵר הַרְבֵּה, וְלֹא מִפְּנֵי הַמְּלַמְדִים וְהַמּוֹרֹת, וְלֹא מִפְּנֵי הַמְּנַהֵל, אֶלָּא הַהוֹרִים אֲדִישִׁים, לֹא אִכְפַּת לָהֶם שׁוֹם דְּבָר. אֵין חַנוּף בְּבֵית. אִז מָה אֶתָּם רוֹצִים?! לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד, בְּאוֹ נִתְאַחַד יְחַד, וְנַעֲזוֹר אֶחָד לְשָׁנִי, וְנִשְׁמַר מְאֹד לֹא לְהַצִּיק זֶה לְזֶה, בְּאוֹ נַעֲשֶׂה חֶסֶד זֶה עִם זֶה, כִּי אֶצְלוֹ יְתִבְרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב חֶסֶד. וְלִהְפֹּךְ אִם מְצַעְרִים אֶת הַזּוּלָּת, תִּדְעוּ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם אַחֲרֵיכֶם חֲזָרָה כְּפָל כְּפָלִים.

ה"תּפֿיץ-חיים" ספּר, כְּשֶׁהוּא הָיָה בְּחֹר, רָאָה מִחֻזָּה נוֹרָא מְאֹד, שְׂזַעְזַע אוֹתוֹ שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים; הָיָה זֶה אֲמַצֵּעַ הַחֲרָף, גְּרָה אֶלְמָנָה עִם יְלָדִים בְּאֵיזָה בַּיִת עֲלוּב, אֶף לֹא הָיָה לָהּ לְשֵׁלֶם שְׂכָר דִּירָה, וּבֹא בַעַל-הַבַּיִת בְּעֻזּוֹת, וְאַמְרָה: תִּצְאִי. אֲנִי בִקְשָׁה: עֲשֵׂה עִמָּדִי חֶסֶד, אֲשֶׁלֶם לָךְ, רַק הַמֶּתֵן עַד שְׂיָבֹא פֶסַח, וְיִתְחַמֵּם מְעַט, כִּי קוֹר עֹז בַּחוּץ, שְׁלֵג מִשְׁתּוֹלֵל. אֲנִי אֲשִׁיג אֶת הַכֶּסֶף עַד בּוֹא אָבִיב, וְסָמוּךְ לְפֶסַח אִם לֹא אֲשִׁיג — אֲצֵא, אָבָל לֹא בְּשֵׂיֵא הַקּוֹר. אָבָל הֵהוּא הָיָה אַכְזָרִי מְאֹד, לֹא רָצָה לְשָׁמֵעַ, וְהֵלֵךְ וְהִסִּיר אֶת גַּג הַבַּיִת. וְנִכְנַס גָּשֶׁם וְשֵׁלֵג לְבֵית הָאֶלְמָנָה, וּמִסְכָּנִים וְאֶמְלָלִים נוֹתְרוּ לֹא קוֹרֵת גַּג, וְהִצְרָכוּ לְצֵאת בְּעַל כְּרָחֶם. אָמַר ה"תּפֿיץ-חיים", נִכְנַסָּה בִּי קִשְׁיָה, הֲלֹא הַתּוֹרָה אוֹמְרָת: "אֶלְמָנָה וְיָתוּם לֹא תַעֲנֹוּן", אִיךְ יִתְכַּן שְׂרָשַׁע מְרָשַׁע יוֹרִיד אֶת הַגַּג בְּאַכְזָרִיּוֹת כְּזוֹ, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם הַיֵּכָן לְגוֹר?! וְהִיָּתָה קִשְׁיָה לוֹ קִשְׁיָה שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים; הִנֵּה אָדָם זֶה נַעֲשֵׂה עֲשִׂיר וְחֻצוֹף יוֹתֵר, וְנַעֲשֵׂה רֹאשׁ קַהֲלָה וְכוּ' וְכוּ'. וְחָלְפוּ עֲבָרוּ שָׁנִים רַבּוֹת, כָּלֶם שְׂכַחוּ מִהַסְּפּוֹר, וְה"תּפֿיץ-חיים" הִתְחַתֵּן וְהִיָּתָה לוֹ יִשְׁיָבָה וְכוּ', וְהַקִּשְׁיָה הִתְחַזְּקָה מְאֹד — אִיךְ יִתְכַּן שְׂרָשַׁע עֲשֵׂה דָבָר כְּזֶה, הוֹרִיד גַּג מִהַזְּוִילָת, מֵאֶלְמָנָה וְיָתוּמִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַדִּין מִתְהַלֵּךְ וּמְצַלִּיחַ וְכוּ'?! וַיְהִי הַיּוֹם, רֹאשׁ הַקַּהֲלָה הִזָּה הֵלֵךְ בְּרַחֲבוֹב, וְהָיָה לוֹ דִּין וּדְבָרִים עִם אֵיזָה גּוֹי, וְהַגּוֹי הוֹצִיא גְרֹוֹן, וְהוֹרִיד אֶת רֹאשׁוֹ, וְנִהְרַג בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה, וּבְלֹוֹתוֹ כָּל מִינֵי רַבָּנִים בָּאוּ וּבְכוּ: אֵיזָה צְדִיק הָיָה רֹאשׁ הַקַּהֲלָה, שְׁעֲשֵׂה צְדָקוֹת, וְהַרְבָּה בַּחֲסָדִים הוֹדוֹת לְתַקְצִיבּוֹ וְכוּ', וְדָרְשׁוּ דְרָשׁוֹת, וְאֶף אֶחָד לֹא יָדַע מֶה עֲשֵׂה. וְהָיוּ לְכַנִּי-אָדָם קִשְׁיּוֹת — הִיָּתְכַן שְׂאָדָם יָמוֹת בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה כְּזוֹ?! אָבָל ה"תּפֿיץ-חיים" אָמַר: עֲתָה נִתְרַץ לוֹ הַתְּרוּץ. אֶף שְׂאָרְכוּ שָׁנִים רַבּוֹת, עַד שֶׁתְּקַדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָקַם אֶת גַּמְתַּת הָאֶלְמָנָה וְהַיָּתוּמִים, אֶף לְבִסוּף קָבַל מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה — הוּא הוֹרִיד לָהֶם אֶת הַגַּג מֵעַל רֹאשָׁם, בָּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהִסִּיר רֹאשׁוֹ מֵעַל גּוֹפּוֹ. אֶף שְׂאָף אֶחָד לֹא זָכַר אֶת הַסְּפּוֹר.

לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂמִי שְׁעוֹשֵׂה רְשָׁעוֹת לְזוּלָתוֹ, יִשְׁלַם עַל כֶּף מְחִיר

כְּבֹד בְּמִקְדָּם אוּ בְּמֵאָחֶר. הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְסֻתוֹבֵב פֶּה בְּיַבְנָאֵל כְּאֵלוֹ
 כֹּל יַבְנָאֵל שְׁלוֹ, וְהוּא נִצַּח וְנִצַּח וְשָׁמַח שֶׁהַבְּרִסְלָבִים נִחְלוּ מִפְּלֵה.
 אִךְ עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֵין לַבְּרִסְלָבִים שׁוּם מִפְּלֵה, אֲדַרְבֵּה, הֵם
 הַמְצַלִּיחִים הַכִּי גְדוֹלִים, שִׁיכּוֹלִים לְהַפְרִיחַ שְׁמָמָה, וּבְמִדְבָר שְׁמֵם
 יְכוּלִים לְגַדֵּל יְלָדִים עִם יְרֵאת שְׁמִים, בְּמִדְבָר שְׁמֵם יְכוּלִים שְׁיִהְיוּ
 לָהֶם יְלָדִים עִם פְּאוֹת, בְּנוֹת עִם צְנִיעוֹת, אֲזִי הֵם הַנְּשֻׁפְרִים הַכִּי
 גְדוֹלִים, הֵם הַמְּרִוּיחִים וְהַמְצַלִּיחִים הַכִּי גְדוֹלִים. אֲבָל עֲלֵינוּ לְלַמֵּד
 מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל, שְׁלֹא נִלְךְ זֶה עִם זֶה בְּגִבּוֹרוֹת וּבְדִינִים, בְּאוֹ נַעֲשֶׂה חֻסֵּד
 זֶה עִם זֶה, אֲשֶׁר עַל-כֵּן אָנוּ בְּנֵי אֲבָרְהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְכֻמוֹת עֵט), סִימָן שְׁאָנוּ בְּנֵי הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים —
 אִם אָנוּ רַחֲמָנִים, בִּישָׁנִים וְגוֹמְלֵי חֻסְדִּים.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, בְּאוֹ נִקְנֶה לְעַצְמָנוּ מִדָּה יִקְרָה זֹה:
 רַחֲמָנוּת — לְרַחֵם זֶה עַל זֶה, בִּישָׁנוֹת — לֹא לְהִצִּיק לְשָׁנִי, אֲלֹא
 לְהַתְּבִישׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, גְּמִילוֹת חֻסֵּד — לַעֲשׂוֹת חֻסֵּד זֶה עִם
 זֶה, וְאִנִּי חוֹשֵׁב שְׂאֵם אָנוּ נִרְאֶה דְּגָמָא לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹבֵנוּ.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַנְּשִׁים, תִּשְׁתַּדְּלֶנָּה בְּכֹל רֵאשׁ-חֲדָשׁ לַעֲשׂוֹת
 סַעֲדַת רֵאשׁ-חֲדָשׁ, וְלֹא תַחֲסֹר אִף אִשָּׁה, וּבְכֹל שְׁבוּעַת תְּעֻשִׁינָה עִרְב
 אֶחָד — עִרְבֵי שְׂמִחָה, וְנִשְׂיִם שְׂאִין לָהֶן רִכָּב, תִּלְכְּנָה וְתוֹצֵאנָה אוֹתָן
 מִבֵּיתָן, שְׂגֵם הֵן תִּשְׁתַּתְּפְּנָה, וְתִתְאַרְגְּנָה שֶׁהַבְּנוֹת תִּהְיֶינָה שְׁמֵרֵטפִיּוֹת,
 וְיִהְיֶה לָּהֶן תְּמִיד שְׂמִחָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת
 תְּמִיד, וְאֲזָפָה לְרֵאוֹת נַחַת אֲצִלְכֶן, וְאֲזָפָה לְהִיּוֹת בְּשֻׁמְחוֹת שְׁלָכֶן,
 וְיֵאִיר לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַעֵינַיִם, שֶׁנִּזְכָּה לְרֵאוֹת שְׂכִינַת עֲזוֹ
 יִתְבָּרַךְ, שִׁיתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ד' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם לְחַתָּן ... גֵּרוֹ יְאִיר.

דִּבְרַתִּי עֲכָשׁוּ עִם הַגְּבֵרֶת ... תַּחֲיָהּ, וְהִיא אוֹמֶרֶת שְׁזֶה מְקַבֵּל
עָלֶיהָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲתָנָה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וְעַל-כֵּן שֵׁישָׁאָר כָּךְ, שְׁבִיוֹם
שְׁלִישִׁי בְּעָרֵב מוֹצְאֵי עֶשְׂרָה בְּטִבַּת תְּהִיָּה הַחֲתָנָה שְׁלֵף לְמִזְל טוֹב.

רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ, וְאֵל תַּחֲשֹׁב הַרְבֵּה, כִּי מִמִּילָא לֹא יַעֲזוֹר לָךְ כָּל
אֵלוֹ הַמַּחֲשָׁבוֹת, וְלִכְּן מַה וְלָמָּה כְּדֹאֵי לְהַתְּבַלְּבֵל, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ד' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

נְסִיתִי לְהַתְּקַשֵּׁר אֵלֶיךָ כָּל הַיּוֹם, וְלֹא עָבַר, וְהַכֵּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתְּדַוַּח לִי הָאֵם נִפְגַּשְׁתָּ עִם ... וּמָה הָיָה
הַתּוֹצְאוֹת!?

רְאֵה רַק לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁכֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי הַנְּסִיווֹנוֹת בְּזֶה
הָעוֹלָם מְאֹד קָשִׁים, וְעַקֵּר הַנְּסִיווֹן — שְׁנַעֲלַמְתָּ וְנִסְתַּרְתָּ מִהָאָדָם
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִדְמָה כְּאֵלוֹ יֵשׁ כְּאֵן טָבַע, מִזְל וּמְקָרָה,
וְהַסְמָ"ךְ-מ"ם שׁוֹלֵט וְכוּ', אֲבָל בְּאַמַּת "בְּכָל צְרַתָּם לוֹ צָר" (וישעיה

סג, ט), כְּבִיכּוֹל הוּא יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת שְׁלָנוּ, וּבְנֵדָאֵי לֹא יַעֲזֹבֵנוּ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כז רה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר וַיֵּצֵא, ה' כְּסֻלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד שֶׁלֹּא תֵצֵא מִחֻלְקָת, וְעַל זֶה צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזָּהֵר, כִּי אִם תֵּצֵא, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחֻלְקָת לֹא כְּדָאֵי כָּל הָעִנְיָן, לְכֵן תַּעֲשׂוּ כְּמִיטֵב יְכַלְתְּכֶם הָעֵקֶר שֶׁלֹּא תַהֲיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחֻלְקָת בֵּין נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

לְעֵשׂוֹת עָרֵב שְׂמֻחָה — אֵין לְמַעֲלָה מְזוּהָ, כִּי אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד שֶׁתַּהֲיֶה שְׂמֻחָה בֵּין נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּמִּיד תַּהֲיֶה בֵּינֵיכֶם שְׂמֻחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֹשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר וַיֵּצֵא, ה' כְּסֻלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, בְּעִנְיָן סְעֵדַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּ' בְּרַב עֵם

הַדָּרַת מְלֶךְ (מְשַׁלֵּי יָד, כח), וּבִדְאֵי טוֹב שְׁתַּעֲשִׂי אֶת זֶה בְּ"הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ", כֶּף תּוֹכְלֵי לְאַרְח אֶת כָּל הַנְּשִׁים, וְזוּ מְצֹנָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְרַק
בְּזָכוֹת זֶה תִּזְכִּי לְפָרִי בְטָן, כִּי אָסוּר לְהִתְאַשׁ בְּשׁוּם אִפְּן, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, יַעֲזֹר הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד נִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. תְּרַגְּלֵי עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְכֹל מֵה שְׁאַתָּ
צְרִיכָה תִּבְקָשִׁי רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, וְעַל-יָדֶי-זֶה תִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה גְדוֹלָה
בְּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ה' בְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. לִילְדִים אָסוּר לְהִרְבִּיץ, וּבִדְאֵי רַק
לְהַסְבִּיר, וְאֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָךְ רַק נִחַת
מִילְדִיךָ, רַק סְבָלְנוֹת, כִּי זֶה הִיסוּד בְּחִנּוּף — סְבָלְנוֹת, וְעוֹד פְּעַם
סְבָלְנוֹת, וְעוֹד פְּעַם סְבָלְנוֹת וְכוּ', וְכוּ', וְאִף שֶׁהַעֲצָבִים מִתְּפוּצָצִים
כְּבָר וְכוּ', וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָקֵר הַמַּעֲלָה בְּחִנּוּף הוּא סְבָלְנוֹת; אֲשֶׁרִי
מִי שִׁישׁ לוֹ סְבָלְנוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוֹז רח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ז' בְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יְדוּעַ מַה שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן פה): כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל
רוֹאֶה נְסִיעָה לְפָנָיו, שָׂאֵל יִתְעַקֵּשׁ אֲלֵא יִסַּע, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹאֶה
נְסִיעָה לְפָנֶיךָ תִּסַּע וְכוּ'.

ואודות לצאת לחוץ לארץ — זה כבר תלוי ביניכם, אם נסכם
אצלכם לנסע לחוץ לארץ, שיהיה בהצלחה גדולה מאד.

העקר שהקדוש-ברוך-הוא יתן לכם כחות הנפש, ואין מלים
בפי יהודות לך על כל חסד חנם שעשיתם עמי במשך כל הזמן,
יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמשיכו לעשות עמי חסד, ובזכות זה
הקדוש-ברוך-הוא יעשה עמכם חסד, ותתברכו מפי אל עליון.

נא ונא ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו
ורב להושיע.

אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה לצאת מכל
הצרות והחובות, ונוזקה להתחיל לבנות את בית-המדרש, כי הכל
תלוי בידו יתברך, ואצלו יתברך הכל יכול להיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא, ז' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי הַיָּקָר! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה
בכל יום, ועקר ההתחזקות להיות תמיד בשמחה, כי הבעל-דבר

עוֹבֵד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְשֹׁכֵר אוֹתוֹ, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמִחִיזִיק מֵעַמָּד, וְאִינּוֹ נִשְׁכָּר מִשׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבַּר הַרְבֵּה מֵרַבְּנוּ ו"ל עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, אֲלֵא תִקְיָם מֵה שְׂאֵמֵר דְּוֹד הַמְּלִיךְ (תְּהִלִּים קיט, מו): "וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ"; וּבִקְאֻמַּת כְּבָר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (תִּיִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן רטו) מֵה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הוּא גְלוּי אֲלֻקוֹת בְּתַכְלִית מִדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לְדַבַּר תָּמִיד רַק מֵרַבְּנוּ ו"ל, שְׁעַל־יְדֵי שְׂתִתְגַּלֶּה אֹר רַבְּנוּ ו"ל, מִמִּילָא יִתְגַּלֶּה אֹרּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּעוֹלָם, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שְׂשֵׁמוֹ יִתְבַּרְךָ מִשְׁתָּף לְשֵׁם הַצַּדִּיק, וּכְשֶׁמִּתְגַּלֶּה וּמִתְפָּרֵס שֵׁם הַצַּדִּיק בְּעוֹלָם, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה וְנִתְפָּרֵס שְׂמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַסֵּמ"ךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת אֹרּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִחִיזִיק מֵעַמָּד, וְאִינּוֹ נִשְׁכָּר מִכָּל מֵה שְׂעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשֶׁתְּךָ, שְׂתַעֲזָרוּ לִי לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוֹדַת הַקָּדָשׁ.

אוֹדוֹת שֶׁהִזְכַּרְתָּ בְּעִנְיַן הַחֲתָנִים וְהַכְּלוֹת וְכוּ', וְכוּ', אֲנִי תָּמִיד מְעוֹרָר אוֹתָם שִׂישְׁלָמוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַצַּא מִזֶּה אִיזוֹ הַכְּנָסָה.

אוֹדוֹת הַבְּחוּרִים, מִסְתַּמָּא עוֹד מְעַט אֲנִי אֶקַח אוֹתָם לְכָאֵן.

הַרְגַּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבַּר אֲלֵיךָ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, לְדַבַּר אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אֲבִיו, אֲשֶׁרִי מִי שְׂחִזֵק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רי.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא, ז' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות תמיד שמחה ועליזה, ותתחזקי באמונה, וכן תחדירי בנשות אנשי שלומנו אמונה ובפרט בתלמידות, פי העקר בזה העולם הוא אמונה פשוטה בו יתברך.

נא ונא תחדירי בעצמך שמחה, וזה יועיל לך בגשמיות וברוחניות, ולא תשברי משום דבר שבעולם, ותמשיכי למסור את המסר לבנות, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שתצליחי.

נא תשתדלי שלא תבאנה יותר הבנות ביום ראשון לשעור, כי אני רוצה לדבר יותר דברים אישיים, שזה לא שיהן שהבנות הרוקות תהיינה שמה, ודי לחכימא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל, שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז ריא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא, ז' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קור לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השדוף וכו', אתה יודע שבענין של שדוכים פתוב

(בראשית כד, נ): "מִהַרְיָה יֵצֵא הַדָּבָר לֹא נוֹכַל דַּבֵּר אֵלָיְךָ רַע אוֹ טוֹב" וְגו', כִּי אִם זֶה מִהַשְּׁמַיִם — זֶה יִגְמַר בְּכִי טוֹב. רְצִיתִי שֶׁתְּעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֵת קַבְּלַת שַׁבָּת, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יֵלֶךְ אֶל הַמִּתְנַסֵּם אֵל... אֲשֶׁר שֵׁם יִשְׁתַּתֵּף הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִהְיֶה, אֲסוּר לָנוּ לְהִיּוֹת שָׁמָּה, כִּי זֶה רָשָׁע מְרַשָּׁע שֶׁחִיק טְמֵיא. ר' ... נְרוּ יְאִיר מְצִיעַ, אִם יְכוּלִים לִשְׁכַּר אֶצְלָךָ אֶת הַחֹדֵר הַשְּׁנַי לְהַרְחִיב אֶת הַמְּעוֹן.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחֻבוֹתֶיךָ, וְיִתְרַחֵב לְךָ כָּבֶד בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְנִזְכֶּה כְּבֹד לְרֵאוֹת אֶת מַפְלַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שֶׁהוּא הֵבִיא אוֹתְךָ אֵל כָּל אֱלוֹ הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כּוּ רבּי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסִדְר וַיֵּצֵא, ח' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל דִּידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... שְׂיִתְיָה נְצַח.

לְנִכוּן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל זְכוּתְכֶם בַּשְּׁמַיִם, שְׂאֵתֶם מְדַפְּסִים דְּבָרִים כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר הָיוּ נִעְלָמִים בְּמִשְׁךָ כָּל הַדּוֹרוֹת וְכוּ', דְּבָרִים כְּאֵלֶּה שֶׁהִתְגַּלוּ לָנוּ עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר יְכוּלִים לְהַחֲיוֹת נַפְשׁ כָּל חַי, לְהַגְבִּיחַ וּלְנַשְׂאוֹת אֶת כָּל הַרְחוּקִים, וּלְהַחֲזִירֵם וּלְהַשִּׁיבֵם בְּצֵל כְּנַפְיוֹ יִתְבַּרַךְ, דְּבַר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, שֶׁחֻבְרַת

קִטְנָה עִם כַּמָּה דְּפִים, שְׂיֻכְלוּ בָּהּ לְעוֹרֵד לְחֻזַּק וּלְשִׁמְח אֶת הַנְּפֹשׁ
הַכִּי רְחוּקָה, זֶה פְּלֵאֵי פְּלֵאִים מְגַפְּלָאוֹת תְּמִים דְּעִים, וְרַק לָכֶם נִמְסְרָה
הַזְּכוּת הַזֹּה. לְזֹאת רָאוּ מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְח, וּבִנְדָאֵי בְּזָכוּת זֶה יִהְיוּ לָכֶם
יְלָדִים טוֹבִים יִרְאֵי הַשָּׁם, וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, לוֹמְדֵי תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה,
וְדַבְּקִים בּוֹ יִתְפַּרְדּוּ, בְּגִין רַבְּנָן וְחִתְּנוֹתָא רַבְּנָן.

רְאוּ אֶת הָעֵמֶל שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, אֵיךְ
שָׁבְנֵי אָדָם מִסְּתַבְּכִים בְּצָרוֹת, יְסוּרִים וְחֻבוֹת וְכוּ', וְאֵין מִי שְׂיֻשִׁיעַ
לָהֶם, אָדָם חֵי אֶת הַחַיִּים בְּדַמְיוֹנוֹת, מִתְּלוֹצֵץ מְזֵה וּמְזֵה, וְהִנֵּה בָּא
יוֹם חֲשָׁף, שְׁלֵא תֵאָר וְלֹא מִיחַל לְעַצְמוֹ, וּבִיוֹם עֲבָרָה וְצָרָה, כָּבֵר לֹא
מוֹעִיל שׁוֹם כֶּסֶף בְּעוֹלָם, כִּי לְהַפְּךָ כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל זֹכָה לְגַלוֹת אֶת
אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְפַּרְדּוּ, מִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן שְׂזוּכָה לְהַדְפִּיס דְּבָרִים
כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁרֵי אָדָם שְׁמַתְעַסֵּק בְּקַדְשִׁים, בְּדַבְּרִים כְּאֵלֶּה, אֵיזָה
נַחַת-רוּחַ יֵשׁ לְנִשְׁמָה בְּשָׂמִים בְּשַׁעַה שְׁחוֹזְרַת אֱלֹוֵי יִתְפַּרְדּוּ,
כְּשֶׁהֲשֵׁאִירָה בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי דְּבָרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים
כְּאֵלֶּה וְכוּ', אֵיזָה נַחַת-רוּחַ לְגוֹף לְשֹׁכֵב בְּקֶבֶר בְּמִנוּחָה נְכוֹנָה, כְּשֶׁכָּל
יָמָיו עָסַק רַק בְּהַפְּצַת מַעְיֵנוֹת הַחֲכָמָה, גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּעוֹלָם וְכוּ'.
לְזֹאת רָאוּ לְהִתְחַזֵּק שְׁנִיכָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם אֲרִיכוֹת
יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתִרְאוּ רַב נַחַת מִיְלִדְיָכֶם, וְלִדְעָתִי, תִּקְחוּ מוֹסֵר
הַשֶּׁכֶל מֵה שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם, כְּדֵי שְׁתַּתְּאָזְרוּ בְּעַסֵּק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמִּיד נִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כז ריג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרְדּוּ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיֵּצֵא, ח' כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הֶעֱקַר צְרִיכִים לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ
 לְגַמְרֵי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין לְאָדָם כְּלוּם בְּזֶה הָעוֹלָם
 רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְכֹל שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ
 לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בֶּן נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים וְהַיְסוּרִים
 וְהַמְכַאוֹבִים רָעִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי בַּאֲמַת מַה הַצְרוֹת שֶׁל הָאָדָם?
 כִּשֶׁהוּא רוֹצֵה מִשְׁהוּ, וְכִשְׁלֹא מְקַבֵּל אֶת זֶה הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, מַה
 שְׂאִין בֶּן כִּשֶׁהָאָדָם זוֹכֶה, וּבָא לִידֵי בְטוּל אֲמַתִּי, שְׂאִינוּ רוֹצֵה שׁוּם
 דְּבָר וְכֵן אֵין לוֹ כְּלוּם, הָאָדָם הַזֶּה לֹא יְכוּלִים לְקַחַת מִמֶּנּוּ כְּלוּם, כִּי
 אִם אֵין לִי כְּלוּם, וְאֵנִי לֹא רוֹצֵה כְּלוּם וְאֵנִי לֹא צָרִיךְ כְּלוּם, מַה אַתָּה
 יְכוּל לְקַחַת כְּבָר מִמֶּנּוּ?... וּבַאֲמַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן
 עֲלֵינוּ, אָמַר, אֲשֶׁר כָּל אֱלוֹ שֶׁנִּשְׁתַּגְּעוּ וְנִטְרָפָה וְנִתְבַּלְבְּלָה דַעְתָּם, הִיָּה
 רַק מַחְמַת שְׂרוּצִים אֵיזָה דְּבָר, כִּי כָּל אֱלוֹ הַמְּשַׁגְּעִים, זֶה מַגִּיעַ רַק
 מַחְמַת יְשׁוּת וְגֵאוּת, שְׂרוּצִים לְמַלְךְ וְלִשְׁלֵט. וְרַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ
 תּוֹרוֹת נִפְלְאוֹת (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב), שְׁלֵמָה הוֹלֵךְ לְאָדָם
 שְׁלֹא כְּסֹדֵר? רַק מִפְּנֵי שֵׁשׁ לוֹ גֵאוּת וְגִדְלוּת 'אֲנֵא אֲמַלְךְ', אָבֵל
 כִּשֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִזּוֹ
 הוֹלֵךְ לוֹ הַכֵּל כְּסֹדֵר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח שֵׁשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה,
 רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ וּמְשַׁמַּח אוֹתָנוּ, וְמָה הֵיִינוּ
 עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל?! זֶוּ כָּל חַיּוּתָנוּ וְתִקְוַתָּנוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים
 לְמוֹדִים עֲמָקִים כְּאֵלוּ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּחְזִיק מֵעַמֵּד בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר,
 וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבֵּה מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלָיו, הוּא בּוֹרַח
 אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׁמַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם,
 וְתַחֲדִיר בְּעֲצֻמְךָ אֲמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, וְדַבָּר גְּדוֹל וְדַבָּר
 קָטָן אֵינוּ נַעֲשֶׂה מֵעֲצֻמוֹ, אֵלֹא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, אֲשֶׁרִי מִי
 שֶׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמַּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כז ריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיְגִיֵּק וְחַפִּים ...
נרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי שְׂמַח, שְׂאִתָּה מִתְמִיד
בְּלַמּוּדֶךָ.

מָה אָמַר לְךָ! עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן לְהִתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, כִּי כֹל מָה שְׁלּוּמָדִים בְּגִיל צָעִיר — זֶה נִקְלָט בְּמַח, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ, אֲלָא בְּגִיל צָעִיר מִתְמִיד בְּלַמּוּדִים, וְקוֹנָה
לְעֲצָמוֹ מֵדוֹת טוֹבוֹת וַיִּרְאֵת שְׂמִים, שְׁוָה יִשְׂאֵר אֶתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו.

אוֹדוֹת שְׂאִתָּה מְבַקֵּשׁ תְּמִיד הַתְּחִזְקוֹת, הֲלֹא כֹל סִפְרֵי "אֲשֶׁר
בְּנַחַל" בְּיַדֶּיךָ, כֹּדָאֵי לְךָ לְעֵבֵר עַל כֹּל הַפְּרָכִים, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע
לְנַפְשְׁךָ, כִּי כֹל הַמִּכְתָּבִים הֵם רַק בְּשִׁבְלֶךָ, וְלִכֵּן תִּתְמִיד בָּהֶם, וְשֵׁם
תִּמְצָא הַרְבֵּה עֲצוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיְגִיֵּק וְחַפִּים ...
נרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי שְׂמַח, שְׂאִתָּה מִתְמִיד
בְּלַמּוּדִים, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַעֲלֶה תְּמִיד מְעֻלָּה מְעֻלָּה,
וְתִלְמַד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה עוֹד, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּגִרְסָא

בְּשׁ"ס, בְּאִפְנֵי שְׁתּוֹזֶפֶה עַד יוֹם הַבְּרִי-מִצּוּהָ לְסִיִּים אֶת כָּל הַשׁ"ס בְּגִרְסָא,
כִּי כֶּף מְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ז"ל, שְׁמִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּים שׁ"ס, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצוּמוֹ
צֶלֶם אֱלֹהִים. אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רֵאָה לְהַתְּמִיד בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", עַד שְׁיִהְיֶה שְׁגוּר עַל לְשׁוֹנְךָ.

הַמֶּאֱחָל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כז רטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיֵּצֵא, ח' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... יָרוּ יֵאִיר.

שְׁמַעְתִּי מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ הַיּוֹם וְכוּ' וְכוּ'. מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי
הַיָּקָר! אִם לְנַחֲמֶךָ — אֵין מְלִים בְּפִי, כִּי כְּפִי רַבּוּי הַבְּזִיוּנוֹת
וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁעָבְרָתָ, אֵין מְלִים לְנַחֵם אוֹתְךָ, אֶלָּא לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל
לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, וְאִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ לְאִיזוֹ מַדְרָגָה הוּא זוֹכֶה, עַל-יְדֵי
חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים וּבְזִיוּנוֹת, הָיָה שָׁשׁ וְשִׂמְחָה עַל נַעַם
חֶלְקוֹ, אֲךָ קָשָׁה מְאֹד לְהַגִּיד לְאָדָם — תִּהְיֶה שְׂמַחַת, בְּשִׁעָה
שְׁשׁוּפְכִים אֶת דְּמֵיו וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֲנִי לְמִדְתִּי אֶת זֶה עַל בְּשָׂרִי זֶה
אֲרַבְּעִים שָׁנָה, וְגַם עֲדִין אֲנִי סוֹבֵל חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, שְׁשׁוּפְכִים אֶת
דְּמֵי בְּרַבִּים, וְעַם כָּל זֹאת אֲנִי בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִרְבַּ הַשְּׁפִיכוֹת
דְּמִים וְהַבְּזִיוּנוֹת שֶׁהֵם מְנַת חֶלְקִי — נִתְבַּטְּלָתִי לְגַמְרִי, עַד שֶׁאֵין לִי
שׁוֹם חִיּוֹת רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי לֹא רוֹאֶה וְלֹא שׁוֹמֵעַ וְלֹא מִרְגִּישׁ
רַק אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל כָּל זֶה זְכִיתִי לְבוֹא, אֶלָּא עַל-יְדֵי
הַבְּזִיוּנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים, שְׁמַחְרָפִים וּמְגַדְּפִים אוֹתִי כָּל מִינֵי טְפוּסֵי
אֲנָשִׁים, נוֹשְׁכִים אוֹתִי בְּאָרֶס לְשׁוֹנוֹתֵיהֶם, וְאֵין לִי אֵל מִי לְבָרַח רַק

אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְאֵת זֶה קִבַּלְתִּי מֵרַבְּנוּ ז"ל, וּבִשְׂבִיל זֶה אֲנִי חַיֵּב אֶת כָּל חַיֵּי לְרַבְּנוּ ז"ל, וְכָל עוֹד נִפְשֵׁי בְּאִפִּי אֲשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶגְלֶה וְאֶפְרָסֵם אֶת לַמּוֹדוֹ הַטּוֹב בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה.

לְזֹאת בָּאתִי לְנַחֲמָךְ וּלְחַזְקָךְ וּלְעוֹדְדָךְ וּלְשַׂמְחָךְ, הַחֲזֵק מְעַמָּד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵר אוֹתְךָ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂעִיעֶשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. נָא וְנָא אַל תַּעֲזֹב אֶת עֲצֻמָּךְ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִזְכֹּר אֲשֶׁר אֵין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאִף שְׁלֵהֲגִיעַ לְדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה וְכוּ' וְכוּ', כִּי זוֹ הַמְדֻרְגָה הַכִּי עֲלִיוְנָה שְׂאָדָם הוּא בְּטַל וּמְבַטֵּל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזֹכָה שְׂמְאִירָה בּוֹ יַחֲיֶדָה שְׂבַנְפֶּשׁ, אֲבָל עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְזֶה אֶלָּא עַל-יְדֵי חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, בְּזִיוּנוֹת וְשְׂפִיכוֹת דְּמִים, וּמֵאַחֵר שְׂעוֹבֵר עֲלֶיךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, הַהֲכַרַח לָךְ לְבַרַח רַק אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי לְמָה לָךְ לְהִשְׁבֵּר, כִּי הִנֵּה עוֹמֵד לְהַפְתִּיחַ לָךְ מַחֲךָ, שְׁגָם לָךְ יָאִיר אוֹר כְּזֶה, שְׂתַרְגִּישׁ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְאִז תַּעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְהִנַּחֵשׁ שְׂהַסְמִ"ךְ-מ"ם רוֹכֵב עָלָיו, לֹא יַעֲשֶׂה אֶצְלָךְ שׁוּם רָשָׁם, כִּי מֵאַחֵר שְׂתַרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת חַיּוֹת הַבוֹרָא יִתְבַרֵךְ שְׂמוֹ, אִז כָּל הַרְשָׁעִים כְּלֹא הִיוּ. אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתַהֲיֶה דְּבוּק בְּחַיֵּי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתַהֲיֶה הַכִּי מְצַלַח בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כז ריז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדוש לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַהוּבֵי, יְדִידֵי וְתִלְמִידֵי ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כִּבְר כַּמָּה פְּעָמִים, וְאִם מִצַּד אֶחָד אֲנִי מִצְטָעֵר לְשִׁמְעַע בְּשׁוּרוֹת לֹא כָל־כֶּף נְעִימוֹת, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ לְרֵאוֹת אֶת כְּתָב יָדְךָ, אֲשֶׁר אֲנִי מְאֹד מְשׁוֹקֵק לְהִגִּיעַ אֵל זֶה, שֶׁתִּכְתֵּב לִי עַל־כָּל־פְּנִים פְּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ, וְתִסְפָּר לִי מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי בְּנַפְשִׁי חֲקוּקָה נִפְשָׁךְ, וְאִין אֲנִי יְכוֹל לְשַׁכַּח אוֹתְךָ.

אוֹדוֹת הַכֶּסֶף מִהִבְחוֹר ... גֵּרוֹ יָאִיר, אֵף פְּעַם לֹא קִבְלָתִי, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁהוּא מְדַבֵּר, וְלִכֵּן כְּדֹאֵי שֶׁתִּבְרַר אֶצְלוֹ עוֹד פְּעַם, כִּי לְצַעֲרֵי הוּא אֵינוֹ חָשׁ בְּטוֹב, וְנִכְנַס בְּדַכְאוֹן, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְחָבַל עַל הַכֶּסֶף שִׁילָךְ לְאִבוֹד. לְזֹאת מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אִם לֹא תַעֲזֹב אוֹתוֹ, וְתִכְתֵּב לוֹ פְּעַם אַחֵר פְּעַם, כִּי חָבַל עַל הַכֶּסֶף שִׁילָךְ לְאִבוֹד.

גַּא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לְתוֹרָה, וְאִזּוֹ תִרְאֶה לְאִיזָה אוֹר וְזוּי וְחַיּוֹת וְדִבְקוֹת תּוֹזָפָה. רַק בְּשִׁבִיל זֶה הִתְחַתַּנְתָּ, כְּדֵי שֶׁתּוֹזָפָה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּטְהָרָה, וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ עֵתִים לְתוֹרָה בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ, אֲשֶׁר הִד' לְמוֹדִים הָאֵלוֹ הֵם כְּנֶגֶד ד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה.

מַה אִמַּר לָךְ! אַתָּה חָסֵר לִי מְאֹד, וְהֵן לְתַקְתוּק הַסְּפָרִים, אֲבָל אֲנִי מַחְיָה אֶת עֲצָמֵי, שְׂזוּכִיתִי אוֹתְךָ לְהִתְחַתֵּן, וְכֶף תּוֹכֵל לְהִיּוֹת נְקִי מַחְטָא. אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שְׂאִם תִּהְיֶה לָךְ אִיזוֹ שְׂאֵלָה, שֶׁתִּשְׂאֵל אֶת ר' ... גֵּרוֹ יָאִיר, כִּי אֲסוּר לְשִׁים דְּבָרִים אֵלָה עַל דְּעֵתוֹ, כִּי הִדְבָּרִים הָאֵלוֹ הֵם בְּכַרִּיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וְתִדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ

רלד אָשֶׁר כּז ריח — כּז ריט בּנחל

כּדבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְתִגְנֹב עֵתִים לְשִׁיחָה בֵּין קוֹנֵה, וְאִזּוּ הַפֶּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּז ריח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ט' פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲתֶיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות הַקְּלָלוֹת שֶׁהֵיא מְקַלֵּלֶת וְכוּ', אֵל תְּשִׁימֵי לֵב, כִּי כִּף אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלֵי כו, ב): "קְלָלֶת חֲנָם לֹא תְבוֹא", וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת קְלָלָה, סִימָן ו'): קְלָלֶת חֲנָם תְּשׁוּב עַל הַמְּקַלֵּל; לְכֵן אֵין לָךְ מָה לְפַחֵד, אַדְרַבָּא תַתְּבַרְכֵי מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן, וְאֵין לָךְ מָה לִירָא.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עִם הַשְּׂכָנִים בְּעִזְרַת הַגָּדֵר, וְיִהְיֶה אַף טוֹב וְחֹסֵד בְּמַחְנֵנוּ.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיזֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַחֵי אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, לְשִׂמַּח בְּעֲצָמוֹ וּלְשִׂמַּח אַחֲרֵים, וְכֵן לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּז ריט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ט' פֶּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי

אֲשֶׁר כּוּ רַב בְּנַחַל רַלֵּה
שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, רְאוּ לְהַחְזִיק
אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד, וְאַל תִּתְּנוּ שְׂתֵהִיָּה הַסֵּתָה מִבְּפָנִים, כִּי זֶה הִכִּי
גְרוּעַ בְּקֵהֳלָה — אִם יֵשׁ הַסֵּתָה מִבְּפָנִים, שְׂזָה הַתְּחַלַּת הָרֶסֶס שֶׁל
קֵהֳלָה, וְלָכֵן אִם יֵשׁ לְמִישֶׁהוּ טַעֲנָה וּמַעֲנָה, תִּהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ עִם מִי
לְדַבֵּר, וְאֲנִי מוֹכֵן לְשִׁמְעַ אֶת כָּלֶם, אֲבָל לֹא לְהַסִּית, שְׂזוֹ דְרָכּוֹ שֶׁל
הַסָּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, וְלֹא לְקַחַת אֶת הַמְשָׁפֵט בְּיַדִּים, לְחַרֵּף
וּלְבַזּוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי חֲמַר הָעוֹן שֶׁל הַלְּבַנַּת פָּנִים, זֶה מָאד מָאד
חֲמוּר, וְהַמְּלַבִּין פְּנֵי חֲבָרֵי בְּרַבִּים, אֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן.

מָאד מָאד אֲנִי מְבַקֵּשׁ, שְׂתַעוֹרְרוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם בְּלִי יוֹצֵא
מִן הַכֶּלֶל, וְתֹאמְרוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם, שְׂתַבְּאֵנָה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּעָרֵב בְּשַׁעַה
תְּשַׁע בְּדִיוֹק, שְׂאֲזוֹ אֲנִי לוֹמֵד אֶתְּן הַלְּכוֹת וְכֵן פְּרִשַׁת הַשְּׂבוּעַ וְכֵן
הַשְּׂקִפָּה, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂהַשְּׂבוּעַ תִּבְאֵנָה כְּלָן, בְּלִי
יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר לְפָנֶיהֶן כַּמָּה דְבָרִים נְחוּצִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רַב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסַדֵּר וּיִצְא, ט' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! יֵשׁ לִי צַעַר גְּדוֹל מָאד, שְׂבָכָל פֶּעַם נִתְעוֹרַרַת
מִחֲלַקַּת חֲדָשָׁה, וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂהַסָּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתָנוּ כְּרַגְעַ

מִבֵּית וּמְחוּץ, וְלִכְּנֵן צָרִיף לְרֵאוֹת לְכַבוֹת אֶת הָאֵשׁ וְלֹא לְלַבּוֹתָהּ וְכוּ',
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְנֶכָה לְטַהֵר אֶת הַד' אֲמוֹת שְׁלֵנוּ, שְׁלֹא
תִּהְיֶה יוֹתֵר מִחֻלְקֵת וּמְרִיבוֹת.

פֶּה תִקְבֵּל כַּמָּה מִכְתָּבִים לְמִסֹּר אֶת זֶה לְיַעֲדֵם, וְתִשְׁאַל אֶת ...
גְּרוֹ יְאִיר, אִם מְכוֹנֵת הַפֶּקֶס שְׁלוֹ עוֹבְדָת, וְאִם הוּא מִקְבֵּל אֶת
הַמְּכַתָּבִים, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לִי לְדַעַת.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּכַּף-וּמְיָד יוּכַל הַבַּעַל
מְלֶאכָה לְהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּרָאוֹת, וְזֶה יוֹצֵא מְאֹד מְאֹד יָפֵה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רכא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדְר וַיֵּצֵא, ט' כְּסֻלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַנְּחֻת-רוּחַ שְׁאַתֶּם
עוֹזְרִים לִי בְּעִנְיַן פְּרִיעַת הַחֻבוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד
תַּעֲמִדוּ לִימִינִי, וּבִזְכוּת זֶה תַּעֲשׂוּ שְׂדוּכִים טוֹבִים לְיַלְדֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר
עֲשִׂיתֶם עַד עַכְשָׁו, וְיִהְיֶה לָכֶם רַב נַחַת מִבְּנֵיכֶם וּמִבְּנוֹתֵיכֶם, וּבִיתְכֶם
יִהְיֶה בֵּית שֶׁל תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחָת אֶת עֲצֻמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם עַל
גְּדֵל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָכֶם, וּבּוֹדְאֵי בְּזָכוּת זֶה יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁתַּצְּלִיחוּ וְתַעֲלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה.

הַמְּאַחַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רכב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר ויצא, ט' פסלו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יָאִיר.

תְּהִלָּה לְאֵל, בְּנֶגֶד ... גֵּרוּ יָאִיר, מְצַלִּיחַ מָאד, וַיִּשְׁתַּלַּב יִפָּה מָאד,
יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ רֵב נַחַת מִמְּנוּ.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ אִם אַתָּה יָכוֹל לְסַדֵּר פְּגִישָׁה עִם ... גֵּרוּ יָאִיר, כִּי
זֶה מָאד מָאד נַחוּץ לִי לְגַמֵּר עִם הַבְּנִיָּה מֵה שְׂיִוְתָר מֵהָר, לְפָנַי
שְׁהַרְשֵׁע ... וְהַנְּחָשׁ שְׁרוּכֵב עָלָיו הַסֶּמ"ך־מ"ם יתְּפָסוּ, וְאֲנִי מְקַוֶּה
לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁנַצְלִיחַ. הַחַיִּים שֶׁל אָדָם מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים
וּמְרִים, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיֵּשׁ לֹאמֹר (בְּרֵאשִׁית כח, יב):
"וַיִּחַלֵּם וְהִנֵּה סֵלָם מְצַב אַרְצָה, וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׂמִימָה, וְהִנֵּה מְלֵאכֵי
אֱלֹקִים עוֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ", שְׂאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְקַשֵּׁר רוּחַנִּיּוֹת
לְגִשְׂמִיּוֹת וְגִשְׂמִיּוֹת לְרוּחַנִּיּוֹת, וְעַל־יְדִי־זֶה הוּא בּוֹרָא מְלֵאכִים, וְזוֹ
הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה שֶׁל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא יֵאבֹד אֶת עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו
וְכוּ', וְלֹא יִשְׁכַּח מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲלֵא אֶפְלוּ בְּתַכְלִית הַגִּשְׂמִיּוֹת, גַּם אֲז
יִזְכִּיר עֲצָמוֹ מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדִי־זֶה יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי כָּל
דְּבוּר שְׂמֻדְבָּרִים עִם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה
כּוֹז שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאֲז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ט' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד ביהדות, ובלי שמחה, אי אפשר להחזיק מעמד אפלו כרגע, ולכן תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ותחזקו ותעודדו אחד את השני, ומכל שכן ומכל שכן שתשתדלו לחזק ולעודד את כל אנשי שלומנו היקרים, וזו המצוה הכי גדולה לשמח תמיד, וכן לשמח את אחרים.

ויש לומר: "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" (בראשית כח, י), כשבר ישראל יוצא מספירת המלכות הנקראת שבע, שהיא אמונה, אז כבר בא בחרון אף, ולכן צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם רק להיות בשמחה, ולהמשיך אל עצמו אמונה פשוטה בו יתברך, כי אי אפשר להיות בשמחה, אלא על ידי תקף אמונה, שאדם מאמין בהקדוש-ברוך-הוא בלי שום חכמות והשכלות כלל, ואז מצליח דרכו בזה ובכא תמיד, אשרי מי שתמיד מתחזק, ואינו נותן לעצמו לפל, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ט' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

שְׁמַעְתִּי מִיִּדְדֵנוּ ... נְרוֹ יֵאִיר, שֵׁשׁ בִּיכְלִתְךָ לְהַלוֹת לִי עוֹד

אַשֶׁר כּוּ רַכָּה — כּוּ רַכּוּ בְּנַחֵל רַלֵט

עֲשִׂים אֶלֶף ש"ח, בְּאֵמֶת עֲדִין אֲנִי חַיֵּב לְקַבֵּלְךָ שְׁשִׁים אֶלֶף ש"ח,
וְאִם תּוּכַל לְהַלוֹת לִי אֶת הַסְּכּוּם, זֶה יַעֲזֹר לִי מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לְךָ בְּפִרְנֶסֶתְךָ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְלוֹת,
אֲלֹא יִהְיֶה לְךָ תְּמִיד שְׁפַע דִּקְדֻשָּׁה דִּיקָא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רַכָּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ט' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אוֹדוֹת מַה שְּׁקָרָה וְכוּ', לְדַעַתִּי, רֵאוי לְכֶם לְהַדְפִּים אֲצֵל ...
תִּכְף-וּמִיד אֵיזָה קוֹנְטֵרְס עַל שְׁבֶת, כְּמוֹ קוֹנְטֵרְס: "שְׁבֶת שְׁלוֹם", או
"אוֹר הַשְּׁבֶת", "בְּרַכַּת הַשְּׁבֶת", גְּדֵלַת הַשְּׁבֶת", או "נְרוֹת שְׁבֶת", כִּי
אֵלּוּ הַקּוֹנְטֵרְסִים הַמְדַּבְּרִים מִיְקָרַת שְׁמִירַת שְׁבֶת, וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים
לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וַיַּחֲזִירוּ בְּנֵי-אָדָם בְּתֻשׁוּבָה לְשֹׁמֵר שְׁבֶת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רַכּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֵסֶלֶב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֵסֶלֶב", הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

הַלְכָה

נַעֲלָה הַיּוֹם עַל הַכְּתוּבִים הַלְכָה שֶׁל מִצְוַה הַמְצוּיָה אֲצִלְנוּ פַעַם
בְּשָׁבוּעַ, וּבְגֵי-אָדָם אֵינָם נִזְהָרִים בָּהּ. לֹא מִבְּעֵינֵי נָשִׁים, אֲלָא אֶפְלוּ
גְּבָרִים אֵינָם נִזְהָרִים בָּהּ. כְּתוּב בַּשְּׁלַחַן עֲרוּף (ארח חיים, סימן ש'):
לְעוֹלָם יִסְדֵּר אָדָם שְׁלַחְנוּ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, כְּדֵי לְלוֹוֹת אֶת הַשַּׁבָּת,
אֶפְלוּ אֵינּוּ צָרִיךְ אֲלֵא כְּזוּת; הֵינּוּ בִּיצִיאַת הַשַּׁבָּת יֵשׁ לָנוּ סֵעָדָה
רְבִיעִית לְאָכֹל, וְהִיא מְלוּוָה-מְלֻפָּה, וְאָדָם צָרִיךְ לְהִזְהָר מְאֹד לְקַיֵּם
מִצְוָה זוֹ, אֶפְלוּ שְׂאֵינָנוּ רָעֵב, עִם כָּל זֹאת יִרְאֶה לְטַל יָדַיִם וְלֶאֱכֹל
אֶפְלוּ כְּזוּת בְּלִבָּד. הַטּוֹר וְהַבֵּית-יוֹסֵף כּוֹתְבִים, שֵׁשׁ עֶצֶם בְּאָדָם,
שְׂאֵינָה נִהְיִית רַק מִסֵּעָדָה זוֹ, וְהַעֲצֵם הַזֶּה נִקְרָאת לוֹז, וְהִיא נִשְׁאָרַת
עִם הָאָדָם לְעַד. לְאָדָם יֵשׁ רַמ"ח אֵיבָרִים וְשִׁס"ה גִּידִים הַמְּחַבְּרִים
יַחַד, אוֹי לוֹ לְאָדָם שֶׁחָסַר לוֹ אֵיבָר אֶחָד, אֲשֶׁר אִזּוֹ כָּל הַגּוּף מְרַגֵּשׁ
אֶת הַכָּאֵב שֶׁל חֵלֶק הַגּוּף הַזֶּה, אוֹ אִם אֵיבָר אֶחָד אֲצִל הָאָדָם חוּלָה,
כָּל הָאֵיבָרִים חָשִׁים בְּזֹאת, וְהָאָדָם מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל לְגַמְרֵי. אֲשֶׁר
לְכַאוֹרָה, מָה אִם הָאֲצָבַע הַקָּטָנָה בְּאִיזוֹ רָגַל כּוֹאֶבֶת, מָה הַשְּׂיִכוּת
לְרֹאשׁ, לְמָה יֵשׁ הַפְּרָעָה בְּרַכּוֹז? אֲלֵא כֵּן בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
הָאָדָם: אֵיבָרִים וְגִידִים, וְאֶחָד קָשׁוּר וְתִלּוּי בְּזוּלָתוֹ, וְצָרִיכִים אֶת
כָּלֵם, שִׁיְהִי בְּרִיאִים וּשְׁלֵמִים, וְאִם, חָס וְשָׁלוֹם, אֶחָד הָאֵיבָרִים
כּוֹאֵב, אוֹ שְׂאֵין הָאָדָם חָשׁ בְּאִיזָה גִיד, כְּבָר כָּל הַגּוּף מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל,
וְקָשָׁה לְאָדָם לְתַפְקֵד. וְהֵנָּה יֵשׁ לָנוּ מִצְוָה אַחַת: מְלוּוָה-מְלֻפָּה —
לְטַל יָדַיִם עַל הַפֶּת, וְלֶאֱכֹל כְּזוּת לְפָחוֹת, וּבְגֵי-אָדָם מְזוּלְזָלִים בָּהּ
מְאֹד. וְכָאֵמֹר לְעֵיל, יִשְׁנֶה עֶצֶם אַחַת הַנִּקְרָאת לוֹז, וְהִיא נִהְיִית רַק
מְמְלוּוָה מְלֻפָּה. וְכִידוּעַ מִחֻלָּה מִתְחִילָה בְּאָדָם מְאֵיבָר אֶחָד בְּלִבָּד,
וְאִט אִט מִמְשִׁיכָה לְהַתְפַּשֵּׁט בַּגּוּף. מִי יוֹדֵעַ אִם הַמְּחִלוֹת אֵינָן
מִתְחִילוֹת מִהַעֲצֵם הַזֶּה הַנִּקְרָאת לוֹז, וְכִשְׂאָדָם אֵינּוּ נִזְהָר בְּמִצְוֹת
מְלוּוָה-מְלֻפָּה, אִזּוֹ סוֹבֵל חֲלָאִים רַבִּים.

לְזֹאת צָרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּסֵעָדָה זוֹ, וְדַבֵּר זֶה שִׁיְךָ גַם
לְנָשִׁים. וְאֵינָן יְכוּלוֹת לְפַטֵּר עֲצָמָן מִמְּנָה. מוֹכָא בְּשֵׁם צְדִיקִים,
תְּלַמִּידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, שְׂאֵשָׁה הָרָה, אִם תִּזְהָר וְתֵאֱכֹל
סֵעָדַת מְלוּוָה-מְלֻפָּה, תוֹלִיד בְּנִקָּל, כָּל-כֵּף חֲשׁוּבָה מִצְוָה זוֹ. וְמָה

הַמְצִיאוֹת מוֹכִיחָהּ? שְׁבִנֵי־אָדָם מוֹלִזְזִים בְּזֶה מְאֹד, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא בְשִׁבִיל זְלוּל בְּסַעֲדַת מְלוּה־מַלְכָּה, בְּאִים לְאָדָם כָּל מִינֵי מַחְלוֹת, הַמַּתְחִילוֹת מַעֲצָם לִזֵּז, וְאַחֲר־כֵּן סוֹבֵל מֵה שְׁסוֹבֵל, וְאֵינָנו יוֹדֵעַ. וְכֵן אֲשֶׁה, קָשָׁה לֵה מְאֹד בְּזִמְנ הָעֵבוֹר, הַכֹּל מִחֲמַת שְׂאִינָה נִזְהָרַת בְּמִצְוֶה זֶה. לְזֹאת צְרִיכִים לִהְיֶהר מְאֹד מְאֹד מֵהֵיוֹם וְהִלְאָה לְאָכֵל סַעֲדַת מְלוּה־מַלְכָּה. וְאִף שֶׁזֶה נִרְאִית מִצְוֶה קִטְנָה, אָבֵל הִיא גְדוּלָה מְאֹד, וְאִסוּר לְהַקֵּל בָּהּ, כִּי כָּל הַמְקַל בְּסַעֲדַת מְלוּה־מַלְכָּה — מְקַלֵּין בְּחֵיוֹ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים, שְׁמִצְוֶה לְאָכֵל בְּשֶׁבֶת שֶׁלֶשׁ סַעֲדוֹת, וְלוֹמְדִים אֵת זֹאת מִן הַפְּסוּק (שְׁמוֹת טו, כה): "אֲכָלוּ הַיּוֹם כִּי שֶׁבֶת הַיּוֹם, הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ בַשָּׂדֶה", בְּפְסוּק אַחַד כְּתוּב שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים 'הַיּוֹם', מִכָּאֵן לְמִדִּים, שְׁצְרִיכִים לְאָכֵל בְּשֶׁבֶת שֶׁלֶשׁ סַעֲדוֹת. אֲכָלוּ 'הַיּוֹם' — סַעֲדָה אַחַת, כִּי שֶׁבֶת 'הַיּוֹם' — סַעֲדָה שְׁנַיָּה, 'הַיּוֹם' לֹא תִמְצָאֶהוּ בַשָּׂדֶה — סַעֲדָה שְׁלִישִׁית. הַזֶּהר אוֹמֵר (חֵלֵק ב' פח:), אֲשֶׁר מִי שְׂאִינֵו אוֹכֵל סַעֲדָה אַחַת בְּשֶׁבֶת, סִימָן שְׁנֹפְגָמָה אֲצִלוּ הָאָמוּנָה. כָּל־כֵּן הַחֲמִירוֹ בַזֶּהר לְאָכֵל בְּשֶׁבֶת שֶׁלֶשׁ סַעֲדוֹת. וְשֶׁלֶשׁ הַסַּעֲדוֹת הֵן כְּנֶגֶד אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב. סַעֲדַת מְלוּה־מַלְכָּה הִיא כְּנֶגֶד דָּוִד הַמֶּלֶךְ. וְאִלוּ הָאֲרָבָעָה הֵן רַגְלֵי הַמְּרַפְּכָה, כְּכִיכּוֹל, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשָּׁפִין שְׂכִינָתוֹ בְּעוֹלָם בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְדָוִד הַמֶּלֶךְ. וְכִשְׂאָדָם נִזְהָר לְאָכֵל בְּשֶׁבֶת שֶׁלֶשׁ סַעֲדוֹת, נִבְנִית אֲצִלוּ הָאָמוּנָה. וְצְרִיכִים לְטַל יָדַים לִפְת דִּיקָא, וְאֲפִלוּ כְּזִית בִּלְבָד. סַעֲדַת לַיִל שֶׁבֶת נִקְרָאת חֵקֵל תְּפוּזִין — סַעֲדַת הַמְּלָכוֹת, סַעֲדַת שֶׁבֶת בְּבִקְר נִקְרָאת עֵתִיקָא קְדִישָׁא — סַעֲדַת הַכֶּתֶר, וְסַעֲדָה שְׁלִישִׁית לְאַחַר הַמִּנְחָה נִקְרָאת — סַעֲדַת זְעִיר אֲנָפִין. וְשֶׁלֶשׁ סַעֲדוֹת אֵלוּ מִצְוֶה גְדוּלָה לִהְיֶהר בָּהֶן. וְאֹמֵר פְּעַם רַבְּנוּ ז"ל: תְּרָאוּ יְהוּדִים, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אוֹמֵר לָנוּ: אֲכָלוּ! וְגַם אֵת זֹאת קָשָׁה לָנוּ לְקַיֵּם. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן נו), שְׂאֲכִילַת שֶׁבֶת כְּלָה אֶלְקוֹת, כְּלָה קִדְשׁ, וּמִי שְׂאוּכֵל בְּשֶׁבֶת שֶׁלֶשׁ סַעֲדוֹת, אֵינָנו צְרִיךְ לְהַתְעַנּוֹת יוֹתֵר שׁוּם תְּעִנּוֹת עַל כָּל עֲבוּרוֹתָיו. וּבְמִדְרָשׁ תְּנַחוּמָא פְּרַשַׁת בְּרֵאשִׁית מוֹבָא, שְׁמִי שְׁנוּזָהר בְּעִנְג שֶׁבֶת, הִרִי זֶה כְּאֶלֶף תְּעִנּוֹת. עַל־כֵּן אִם אָדָם יוֹדֵעַ

שחטא וצריך להחננות, ילך ויאכל שלש סעדות בשבת, והרי נחשב לו כאלף תעניות. ואנחנו רואים, שאף שישנם בני-אדם שנוהרים בשלש הסעדות, עם כל זאת בסעדת-מלוה מלכה מתרשלים הרבה, ואינם נוהרים בה.

לזאת עלינו לקבל על עצמנו להזהר מאד לטל ידים בשבת שלש פעמים בשלש הסעדות, ומי שיהא זהיר בזה, מובא בזהר, יוצאת בת קול ואומרת (מנחות צו): "זה השלחן אשר לפני הוי"ה"; אשרי האדם המקיים את צווי הבורא יתברך שמו ברוך הוא וברוך שמו, ישתבח שמו לעד ולנצח נצחים, שאנחנו יהודים מאמינים בהקדוש-ברוך-הוא, ומוכנים למסור נפשנו אליו יתברך, ועלינו לאכל שלש סעדות בשבת. וכשיוצאת שבת, לאחר הבדלה, יש לנו עוד סעדה אחת — סעדה רביעית, סעדת דוד המלך, סעדת מלוה-מלכה, וצריכים להזהר בה במאד מאד.

כתוב בספר "מנחת שבת", שסעדת מלוה-מלכה, סגלה לאדם שנכנסה בו כפירה, רחמנא לישזבן. ולפי זה מובן, אם-כן, למה עומד הסמ"ך-מ"ם על האדם שלא יאכל סעדת מלוה-מלכה, אשר כידוע אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימנים לה, רכ), שקדם ביאת משיח, כל העולם כלו יהיה מלא כפירות ואפיקורסות, ומלמעלה יפתחו ארבות השמים, וימטרו כפירות ואפיקורסות לנסות את האדם, אם מאמין בהקדוש-ברוך-הוא אם לאו. לזאת סעדת מלוה-מלכה מאד קשה לקיים, כי הסמ"ך-מ"ם מונע את האדם בתרוצים מתרוצים שונים, כאשר כל אחד יודע בנפשו; אשרי מי שנוהר בסעדה זו, אזי נצל מכפירות ואפיקורסות.

ישנו ספור נורא ואים מתלמיד הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אשר געשה רב באיזו עירה. וכדרך של רב ירא שמים, שדואג בעבור כשרות המקוה בעירה, שיהיה טהרת המשפחה פראוי, אשר זה מיסודות הקהלה, והכל יתנהל שם כדבעי, ביראת שמים משלמת ומדקדקת וכו'. אחר-כך מתחיל הרב לדאג על עניני החנוף, שיהיה לבנים ולבנות חנוף ראוי, קדוש וטהור, כי אנו יהודים, ועלינו לחנך

את הילדים לאמונה, לקיום מצוות, אחר-כך קובע שעורים לתורה, כי קהלה זקוקה לשעורי תורה; אדם עובד כל היום, וכששב לביתו, לכל הפחות 'יגנב' איזו עת ללמד תורה. או בבקר קדם יציאתו — ילמד, או אלו שזוכים ללמד כל היום — אשריהם! על-כן בודאי צריכים לדאג לכוללים ולמוסדות חנוך פשרים וכו'.

וכך עשה אותו רב, תלמיד הפעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. ומה גם שפתח חברת צדקה לעניים, שיהיה גבאי צדקה, וידאג שיקבצו כל שבוע צדקה, ומי שעני — יתמכו בו, וחלקו לכל עני בכל ערב שבת, שיהיה לו בעבור הוצאות שבת וכו' וכו', וכך הנהיג הרב בעירו, והתנהלה הקהלה בפקוחו. כל אנשי העיר היו שמחים ועליזים, שזכו לרב ירא שמים, הדואג לכל צרכיהם הגשמיים והרוחניים. בין אנשי העיר היה יהודי אחד ירא שמים, תלמיד חכם גדול, וישב כל היום לרבות הלילה בבית-הכנסת ובבית-המדרש והתפלל ולמד תורה. בני-אדם התבוננו בו, וראו שהוא עני גדול, חסר כל, משפחתו מרבה בילדים, ואין מי שיתמך בו, אזי החלו לתן צדקה בעבורו, ולקצץ בצדקה שנתנו לשאר עניי הקהלה. הגבאי שקבץ כל שבוע צדקה, הביא לרב את הסכום. הרב התבונן בקפה, וראה שבכל שבוע פוחתת והולכת קפת הצדקה. אזי החל לחקר בענין, מדוע אין נותנים כפי שנתנו פעם, ונתגלה לו, שאנשי העיר תומכים באותו עני תלמיד חכם גדול שיושב ולומד וכו', על-כן אינם נותנים את כל הצדקה לקפת הצדקה, ונחסר בה. ותכף-וימיד נתרגז הרב ואמר: אין אצלי הפרש, צריכים לתן לכלם הינוקה. ובזה גרם, שאנשי העיר לא יתמכו יותר בתלמיד חכם.

אחר-כך ארע איזה דין תורה אצל הרב. שנים באו להתדין אצלו. היות שיהודי אחד חכר ריחים אצל הפריץ הגוי, ועבד בזה שנים על גבי שנים, ומשם ינק פרנסתו. ויהי היום וכא יהודי אחר, ונטל את פרנסתו, באשר שלם לגוי סכום רב יותר. ועל-כן באו לפני הרב שיוציא דינם לאור. ובמקום שיעזר הרב לנרדף — לזה שקפחו פרנסתו, עזר לזולתו, שהלך בדרך אלימות, והתנפל על הנרדף. מכל זה עלה קטרוג גדול בשמים על הרב הזה. כי עשה

שְׁתֵּי עוֹלוֹת: לֹא נָתַן שְׁתֵּינֹו צְדָקָה לְתַלְמִיד חֶכֶם, וְכֵן לֹא פָסַק דִּין תּוֹרָה כְּפִי הַהֲלָכָה, שְׂכַאֲשֶׁר הָאֶחָד מִקִּפְתֵּי אֶת זוּלָתוֹ, צְרִיכִים לְהִטְיֵף לוֹ מוֹסֵר וְלִהְשִׁיבוֹ לְדַרְכּוֹ. עַל-כֵּן יֵצֵא עָלָיו קְטְרוּג לְעֲנֹשׁוֹ.

אָבֵל לְרַב זֶה הִיְתָה מִצְוָה אַחַת, שְׁמִסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָהּ, וּבְשׁוּם כֶּסֶף שְׂבַע־עוֹלָם לֹא בְטָלָהּ, וְהִיא: מִצְוֹת מְלוּוֶה-מְלָכָה. כָּל שְׂבֻעֵי הָיָה נִזְקָר מְאֹד לְטַל יָדָיו וְלֵאכֹל סְעֵדָה רְבִיעִית. וְהָיָה בְּאֵמַת אִישׁ כְּשֶׁר כְּפִי שֶׁדִּבְרָנוּ עַל הַנְּהַגַת קַהֲלָתוֹ, אָבֵל יֵצֵא עָלָיו קְטְרוּג גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם מִחַמַּת שְׁתֵּי הָעוֹלוֹת שֶׁעָשָׂה. וְעַל-כֵּן נָתַנוּ רְשׁוּת לְשִׁטָּן שִׁילָף וַיַּעֲשֶׂה כְּרִצוֹנוֹ. חֲשַׁב הַשִּׁטָּן — אִם אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּצַעַר וַיְסוּרִים — מֵהָיְתָה, מֵהָ אַרְוִיחַ?! אֵלֶּא אֵלֶּךָ וְאֲעֲנִישֶׁהוּ בְּעֲנֹשׁ כְּזֶה, שִׁיְהִיָּה לְחֶרֶף וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם, עַל-יְדֵי שְׂאֲכָנִיס בּוֹ מִחֲשָׁבוֹת כְּפִירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, עַד שִׁיִּכְנָסוּ בּוֹ מִחֲשָׁבוֹת שְׂמֵד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְכֵן בָּא אֵלָיו בְּשַׁבַּת בְּבִקְרָה, בְּשַׁעֲהַ שֶׁהִתְעַטֵּף עִם הַטְּלִית, נִכְנָסָה בּוֹ מִחֲשָׁבָה, לְשֵׁם מֵהָ אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַטְּלִית, אֵלֶּךָ אֵל הַכֹּמֵר וְאֲשַׁתְּמֵד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְנִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, וַיֵּצֵא מִבֵּית-הַכְּנָסֶת, וַרְץ עַד סוּף הָעֵרְוָה, לְמִקּוּם הַכְּנָסִיָּה, וְנִגַּשׁ אֶל הַכֹּמֵר. וְלִשְׂאֵלֵת הַכֹּמֵר מֵהָ מַעֲשֵׂיו פֵּה בְיוֹם הַשַּׁבָּת, עָנָה וְאָמַר לוֹ: יֵשׁ לִי מֵהָ לֹמֵר לָךְ. וְהַכְּנִיסוֹ לְחֶדְרָה, וְאָמְרוּ, שְׂרוּצָה לְהַמִּיר דָּתוֹ. הַכֹּמֵר הָיָה מְלֵא שְׂמֻחָה, מְצִיָּאָה כְּזֶה, שֶׁהֵרַב הוֹלֵךְ לְהַשְׁתַּמֵּד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְנָתַן לוֹ כּוֹס יִי"ש לְשִׁתּוֹת וְשִׁתָּה, וְגַם הַכֹּמֵר שִׁתָּה, וְנָתַן לוֹ עוֹד כּוֹס וְעוֹד כּוֹס, וְהֵרַב לְגַם עוֹד וְעוֹד, עַד שֶׁהָיָה שְׂכוֹר לְגַמְרִי, וְנָפַל עִם הַטְּלִית עַל הָרִצְפָּה מִתְּבוּסָס בְּקֵאוֹ. וְהַכֹּמֵר חֲשַׁב הִנֵּה הוּא לְכוֹד בְּמִצְוֹדָתִי, אֲמַתִּין לְיוֹם רֵאשׁוֹן, יְבוֹאוּ כָּל הַגּוֹיִים, אֲעַרְךָ אֲסִפָּה פּוּמְבִית, וְשֵׁם יִשְׁתַּמֵּד לְעֵינַי כָּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

בֵּין כֶּף הַגִּיעָה סְעֵדָה שְׁלִישִׁית, וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, עֲצֵם עֵינָיו, וּבְחָן כָּל תַּלְמִיד מִתַּלְמִידוֹ בְּאִיזוֹ מְדֻרְגָּה נִמְצָא, וּמַעֲלָה אוֹתוֹ מְדֻרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָהּ. וְהִנֵּה בָּא בְּמִחְשַׁבְתּוֹ אֶל הַתַּלְמִיד הַזֶּה, וּפְתָאֵם רָאָה שְׂמֻנָּה עָלָיו חֲשָׁף גְּדוֹל, וְלֹא יָדַע מֵהָ זֶה, אָבֵל הַבֵּין שֵׁשׁ פֵּה אַחֲזִית הַקְּלָפוֹת שֶׁהִתְאַחֲזוּ בּוֹ, וְהַחֲלֵל לְשִׁיר אֶת הַפִּיּוּט שֶׁל הָאֶרֶץ הַקְּדוּשׁ: "בְּנֵי הַיְכָלָא דְכְּסִיפִין" וְכוּ' וְכוּ', עַד

שֶׁהֵגִיעַ לַפְסָקָה: "רָעוּ דִּילָה דְגִלִּי לִיָּה לְבַטְלָא בְּכָל קְלַפִּין", וְכֵאֵן הַתְּלָהּב מְאֹד וּבְכָה הִרְבָּה "לְבַטְלָא בְּכָל קְלַפִּין" — שִׁיתְבַּטְלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, אִי "לְבַטְלָא בְּכָל קְלַפִּין"... וְהֶאָרִיף מְאֹד בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית עַד מְאַחַר בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת. וְתַכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁפָּקַח עֵינָיו, נָטַל חֲתִיכַת חֵלָה, וּנְתַנָּה לְתַלְמִידוֹ וְאָמַר: קַח וְהַצְלַח בְּרַכְּךָ, וְלֶךְ מֵה שְׁיֹתֵר מֵהַר, וְאַל תִּתֵּן לְשׁוּם אָדָם לְעַצֵּר אוֹתָךְ.

[וְכִידוּעַ, תַּלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ זי"ע, צִיתוּ דְבָרָיו בְּשִׁלְמוֹת גְּמוּרָה, וְאִם הִרְבִּי אוֹמֵר מִשְׁהוּ, אֵין לְשֶׁאֵל לְמָה, מִי הֵיכֵן וְכוּ', כִּי הָיוּ בְּטִלִּים וּמְבַטְלִים לְגַמְרֵי לְרַבָּם, וְאָף שֶׁלֹּא יָדַע הַתַּלְמִיד לְהֵיכֵן לְלַכֵּת וּלְמִי לְתַת אֶת הַחֵלָה, אָבַל הִרְבִּי אָמַר, אֵין שׁוֹאֲלִים שְׁאֵלוֹת, אֵין כְּבָר בְּחִירָה, הוֹלְכִים וְעוֹשִׂים! כִּי הֵיטָה לָהֶם אֲמוּנַת חַכְמִים חֲזָקָה בְּרַבָּם].

וְהַחַל הַתַּלְמִיד לְלַכֵּת, וְהֵלֶךְ וְהֵלֶךְ וְלֹא רָאָה סוּף, אָבַל הַמְּשִׁיף בְּפִקְדַת הִרְבִּי, שֶׁאָמַר: קַח אֶת הַחֵלָה, וְתַדַּע כְּבָר מֵה לְעֲשׂוֹת וְתַצְלִיחַ! בֵּינן כְּף פְּגַשׁ בַּעֲגָלָה וְסוּסִים, שֶׁאֵלוּ הָעֲגָלוֹן: לְהֵיכֵן אַתָּה צָרִיף? בֵּא עֲלֵה עַל עֲגָלָתִי. וְעֲלֵה עַל הָעֲגָלָה. וְלֹא עָלוּ בְּלָבוּ קִשְׁיוֹת לְהֵיכֵן אֵלָיךְ? לְמִי? וְכוּ' — זֹו אֲמוּנַת חַכְמִים אֲמַתִּית. בְּכֵן הֵגִיעַ הָעֲגָלוֹן לְעִירָה זֹו, שֶׁהִרְבַּ בָּהּ הַחֲלִיט לְהַשְׁתַּמֵּד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. לֹא יָדַע הַתַּלְמִיד כְּלוּם. נִכְנַס לְעִירָה, הָיָה כְּבָר לִילָה, וְשָׁמַע קוֹלוֹת הַבְּרִיּוֹת מְלַחֲשָׁשִׁים, שֶׁהִרְבַּ נִּעְלַם מִבְּקָרוֹ שֶׁל יוֹם הַשַּׁבָּת וְכוּ', אָזִי הַחַל לְהִרְגִישׁ שֶׁהֵנָּה הֵגִיעַ לְמָקוֹם הַנִּכְוֵן לְהוֹצִיא שְׁלִיחוֹתוֹ לַפְּעַל. וּבִקְשׁ הַתַּלְמִיד מִהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם! רַבִּי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ, נִתְנַנֵּי חֲתִיכַת חֵלָה, וְאָמַר לִי, שֶׁאֲסַע וְאֵגִיעַ לְמָקוֹם שֶׁאֲנִי צָרִיף לְהֵגִיעַ, אֲנִי תַצְלִיחַ בְּרַכְּךָ. וְהֵלֶךְ לְסוּף הָעִיר, עַד שֶׁהֵגִיעַ לַמְּנֹזֵר, וְרָאָה שֵׁם אוֹר, וְהִדְלַת פְּתוּחָה, נִכְנַס לְתוֹכוֹ.

תַּכְףּ כְּשֶׁנִּכְנַס, רָאָה יְהוּדֵי שׁוֹכְבֵי עַל הָאָרֶץ עִם טְלִית וּבִגְדֵי שַׁבָּת, מְלֹא קִיא וְצוֹאָה. וּכְשֶׁהִתְכַּוְּפָה לְהַבִּיט בּוֹ, רָאָה שֶׁזָּהוּ חֲבָרוֹ תַלְמִיד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, אָזִי הַחַל לְעוֹרְרוֹ מִשְׁכְּרוֹתוֹ. וְתַכְףּ כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר הִרְבַּ, וְרָאָה עַל הַשְּׁלֵחָן יַיִן שְׂרָף, רָצָה לְשַׁתּוֹת עוֹד. תַּפְּסוּ

התלמיד ואמר: אל תשטה, תטל ידים ואחר-כך תשטה. והרב התעקש שאינו רוצה, והתלמיד התעקש גם-כן וכו', עד שהרב גאות ונטל ידיו, והתלמיד נתנו את החלה של הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. ותכף כשטעם את החלה, נתעורר משכרונו והחל לבכות: שמו שמים! להיכן הגעתי, עד שנפלתי למצב כזה שרציתי להשתמד, רחמנא לצלן. ואמר לידידו: בא עמי לרבנו הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אני מכרח שייעשה לי תקון, והסכים. והסיר ממנו את הטלית. ותכף כשיצאו, עבר שם עגלון ושאל: יהודים, להיכן? ואמרו, שרוצים לנסע למען'בוז, ואמר שפניו מועדות לשם. וכעבר שעות ספורות הגיעו לרבם. והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע החל בתקונו, ואמרו: תדע לך, היו עליך שני ענשים גדולים בשמים על קטרוג שנגרם עליך: פה מנעת מעני שלא יהיה לו לצרכי שבת, וכאן השית את הדין, והסמ"ך-מ"ם תפס אותך בדין, והביא אותך עד שמד, ולולי שהיית נזהר בסעדת מלוה-מלכה, היית נאבד לנצח, רחמנא לצלן. והקדוש-ברוך-הוא עזרו ששב בתשובה.

למדים מהספור הנורא והנפלא הזה, מהי מעלת מצות אכילת סעדת מלוה-מלכה, כשיהודי נזהר ואוכל סעדה זו, אזי נצל משמד, רחמנא לצלן, מכפירות ואפיקורסות. לזאת, עלינו להזהר בה מאד, וללמד את הלקח בעבורינו.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרִשְׁת וַיִּשְׁלַח

"וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר" (בראשית לב, ג); שואלים חכמינו הקדושים: אילו מלאכים יעקב שלח אל עשו? מלאכים ממש; כי כשיהודי מקים את מצוותיו יתברך, לומד תורה, עושה חסד עם זולתו וכו', בורא מלאכים, את המלאכים הללו שלח אל עשו. ועוד אומרים חכמינו הקדושים, שיעקב טעה בשלחו מלאכים, כי כֵּלֵב ישן, אין צריך להעירו, כי כשיתעורר — ינשף אותך. על-כן למה היה צריך לשלח שליחים אל עשו, שעשו ישב במקומו, למה לעורר עליו את הדב? ! ומספיקת התורה, שיעקב אבינו צום לאמר: "עם לבן גרתי ואחר עד עתה"

(שם פסוק ג), זמן רב שהיתי פה, ולא נתראינו. ואומר רש"י שם: עם לְבַן גֵרְתִי — ואף-על-פי-כן תרני"ג מצוות שמרתי. גֵרְתִי — אותיות תרני"ג. נשאלת השאלה, מילא שלח לעשו מלאכים, אשר חכמינו הקדושים אומרים, שלא הָיָה צְרִיף לעשות זאת, אבל מה הפשט בזה שאומר לו: עם לְבַן גֵרְתִי ותרני"ג מצוות שמרתי? אלא למדים מכאן למוד עמק עמק ונחויץ לנו מאד לדעת דבר זה, אשר אסור לאדם להתערב עם רשעים, בשום פנים ואופן, יהיה איף שיהיה, וצריכים לידע שתי ידיעות נחוצות עד מאד: א. רשע — שילף למקומו, אין ללכת ולעוררו, יש לתת לו לישן, ולא כדאי להתחיל עמו. ב. להזהר לא להתערב בינות רשעים. הנה גרים, בעוונותינו הרבים, בארץ ישראל בין רשעים המחללים שבת, אוכלים טרפות ונבלות, בשר החמור, הגמל, השפן, החזיר, אסור לנו ללכת ולהתגרות בהם, לא כדאי לעורר את הפלב והדב, כי ברגע שכבר נתעוררו הם מסכנים ועלולים לנשף, וצריכים רחמים רבים להנצל מהם. וזהו שפתוב (שם פסוקים ו, ז): "וישב המלאכים אל יעקב לאמר, באנו אל אחיך אל עשו, וגם הלך לקראתך, וארבע מאות איש עמו, ויירא יעקב מאד ויצר לו". יעקב חשש מאד, והכין עצמו לשלשה דברים: לדורון, לתפלה, למלחמה. כי אם פבר נתעוררו הדב והפלב, צריכים הרבה תפלות, לבקשו יתברך בתחנונים וברחמים רבים, שלא יגעו בו לרעה. וכן צריכים לעשות מלחמה, שהפלב והדב לא יפנסו במחננו, כי עלולים לנשף אותנו. וכן אחר-כך צריכים לתת להם מתנות, שישבו בשקט. פי מעשה אבות סימן לבנים; מה שקרה ליעקב, זהו סימן לכל הדורות. אם גרים בין רשעים, אסור לעוררם ולהתגרות בהם בשום פנים ואופן. וכן צריכים להיות חזקים בתפלה, להתפלל לפניו יתברך, שרשעת הרשעים לא תשפיע עלינו. וכן להתכונן למלחמה, לידע שלא נעזב את התורה והמצוות בשום פנים ואופן, לא ננטש את הקדוש-ברוך-הוא, אפלו כל הרשעים יעמדו נגדנו. ולדורון — לתת להם מתנות ולהשתיקם.

וכן יש כאן מוסר השכל נפלא: "עם לְבַן גֵרְתִי" — ותרני"ג

מְצוֹת שְׁמֵרָתִי; אֵין תְּרוּץ לומר, מַחְמַת שְׁאֲנִי גָר בֵּין רְשָׁעִים אֲרוּרִים, בֵּין מַחְלָלֵי שֶׁבֶת וְאוֹכְלֵי טְרֵפוֹת, גַּם אֶעֱשֶׂה כְּמוֹתֶם. אֲלֹא לֹאוּ! כִּי עִם לֶבֶן גִּרְתִּי — עִם אָבִי הַרְמָאִים הַתְּגוּרְרָתִי, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן שְׁמֵרָתִי תִרְיִג מְצוֹת. זֶהוּ לְמוֹד עֲמַק עֲמַק, אִיךְ אָנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִתְפַּשְׁטוּ הַעֲרֵב-רֶב, הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחְרָא, מַחְלָלֵי שֶׁבֶת בְּרִישׁ גְּלִי, מוֹכְרִים בְּשֵׁר הַחֲזִיר בְּפוּמְבִי, בְּשֵׁר גְּמָלִים, חֲמוּרִים וְשִׁפְנִים לֹלֵא בּוֹשָׁה, עוֹבְרִים רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַל כָּל הַעֲבֻרוֹת שְׁבָעוֹלָם, הַתִּירוּ עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹן, אֲשֶׁת אִישׁ, הַפֵּל אֶצְלָם הַפְּקָר, חַיִּים בְּלִי נְשׂוּאִין, עוֹבְרִים עַל אִסוּר נְדָה וְשֶׁאֵר עֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹן, זֶה בְּכָל־לַיּוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְכָרְטִיּוֹת פֹּה בִּיבְנָאֵל.

אֲבָל בַּחוּץ לְאֶרֶץ קַל יוֹתֵר מִהִבְחִינָה הַזֹּאת, כִּי יוֹדְעִים שְׂזָהוּ גוֹי, יִלְד הַרְוָאָה רֶכֶב נוֹסֵעַ בְּשֶׁבֶת, יוֹדֵעַ שְׂזָהוּ גוֹי. אוֹ כְּשֵׁרוּאָה חֲנִיּוֹת שֶׁל בְּשֵׁר חֲזִיר, יוֹדֵעַ שְׂאֵלוֹ חֲנִיּוֹת שֶׁל גּוֹיִים, וְאִסוּר לְהַכְנִס לְשֵׁם. אֲבָל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִי אֶפְשָׁר לומר לִילְדִים שְׂזָהוּ גוֹי, כִּי אֵלוֹ עֲרֵב-רֶב, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְדַבְּרִים פְּתוּחַ נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, רַק תִּפְתָּחוּ אֶת הַעֲתוּנוֹת, רַק תִּקְשִׁיבוּ לְכָלִי הַתְּקַשְׁרָת, אִיזָה לְכַלּוֹף וְנִבּוּל פֹּה שׁוֹמְעִים וְכוּ', וְכָל רָגַע וְרָגַע הַסְּתוֹת — הַחֲרָדִים עָשׂוּ כָּךְ וְכָךְ וְכָךְ וְכָךְ.

עַם כָּל זֹאת מְלַמֶּדֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: "עִם לֶבֶן גִּרְתִּי" וְתִרְיִג מְצוֹת שְׁמֵרָתִי, אֶף שְׁאֲנִי גָר עִם צְבוּעִים וְרְמָאִים, חוֹטְאִים וּמַחְטִיאִים אֶת הַרְבִּים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלִי לְשֹׁמֵר מְצוֹת. וְזוֹ חֲשִׁיבוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינִם מִתְעַרְבִים עִם הַרְשָׁעִים וְאִינִם לּוֹמְדִים מֵהֶם, וְיוֹדְעִים, שֶׁהֵם רְחוּקִים מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עָלֵינוּ לְהִתְאַזֵּר וּלְהִתְחַזֵּק בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים: תְּפִלָּה — לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל עַם יִשְׂרָאֵל יִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה, סוּף כָּל סוּף אֵלוֹ אַחֲיֵינוּ וְאַחֲיוֹתֵינוּ, וּלְפַעֲמִים גַּם הוֹרִינוּ, עָלֵינוּ אִם-כֵּן לְהִתְחַזֵּק בְּתְפִלָּה, שִׁשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה. לְמַלְחָמָה — אָנוּ יוֹצְאִים לְמַלְחַמַת הַשֵּׁם, שְׂאוֹתָנוּ לֹא יוֹכְלוּ לְעַקֵּר מִהֶאֱמוּנָה, מִהַמְצוֹת, נִהְיָה חֲזָקִים מְאֹד, נַעֲמַד עַל זְכוּיֹתֵינוּ, שְׂלֵא יוֹכְלוּ לְעַקְּרֵנוּ.

לדורון: נתן מתנות, כי עם 'טוב' תמיד פועלים. וכמאמר רבנו ז"ל, שאין פדאי לילך בחזק ובתקיפות, אשר אין פועלים בכף כלום, ואם פן פועלים כף, תדעו שאם הייתם פועלים בנחת, הייתם פועלים הרבה יותר. לזאת, לא אחז רבנו ז"ל מלהכות ילדים, כי אין משיגים בזה כלום, רק ממרידים את הילדים יותר ויותר.

עוד יש לנו בפרשת השבוע, שיעקב אבינו — בא כנגדו שרו של עשו, והחל להאבק עמו. (בראשית לב, כד): "ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו עד עלות השחר". הסמ"ך-מ"ם נאבק עמו. "וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו" וגו'. ראה הסמ"ך-מ"ם, שלא יצליח להתגבר על יעקב, על-פן נתן לו מפה בכף ירכו, ויעקב החל לצלע. כתוב בזהר (חלק א' קעא), שהסמ"ך-מ"ם ראה שאיננו יכול לתפס את יעקב אבינו, אזי מה עשה? הבהו בדרך ושם תפסו. מהו הדרך? אומר הזהר — אלו ילדיו. אפלו כשאדם חזק באמונה פשוטה בהקדוש-ברוך-הוא, והוא בטוח שלא ישוב להכליו, ויחזיק מעמד ביהדות ויקים את המצוות, אבל על הילדים לא בטוחים אף פעם. ולצערנו הרב, אנו עדים, אשר מהביתם הטובים ביותר, יהודים חרדים, חסידים וליטאים, ילדיהם יצאו לתרבות רעה, השם ישמר, וירדו מדרך האמת. אשר את זאת פעל הסמ"ך-מ"ם, שיוכלו לקלקל את הילדים, השם ישמר.

השקפה

נשים יקרות! והאמת, אני יכול לקרא לכלכן: בנותי היקרות, כי חכמינו הקדושים אומרים (סנהדרין יט): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הפתוב פאלו ילדו. יצאתן פה לגור ביבנאל, מפני שרציתי לבנות פאן קהלה גדולה. מגיע לכן התודה הגדולה ביותר, אתן הקרבתי יותר מבעליכן, כי האשה היא עקר הבית. ובפרט אלו הנשים שאין להן דירה, וקשה להן המגורים פאן. אני מעריך את זאת עד מאד, שקימתן את הפסוק (ירמיה ב, ב): "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה". מה היתה פונתי פה ביבנאל? להקים קהלה קדושה, שנוכל לחנך את בנינו ובנותינו בקדשה ובטהרה על טהרת

הַקִּדְשׁ, שְׁלֹא יִדְעוּ וְלֹא יֵרְאוּ וְלֹא יִשְׁמְעוּ מֵהַלְכָלוֹךְ שְׁשׁוֹמְעִים
בִּירוּשָׁלַיִם, בְּבִגְי־בְרֶק, בְּאִשְׁדּוֹד, וּבִשְׂאֵר עִירוֹת.

אָנִי מְכַרַח לֹדְמֵר לְכֵן, וְאִמְרָתִי אֶת זֹאת כְּבָר כְּמֵה פְעָמִים, וְאִמְרֵ
אֶת זֹאת עוֹד וְעוֹד, בְּשַׁעַה שְׁיִצְאֵתִי לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְטוֹיֵתִי אֶת תְּכֻנֵּיתִי,
לֹא חָלַמְתִּי בַחֲלוֹם הַשְּׁחוֹר בְּיוֹתֵר, שְׁפֵה בִיבְנָאֵל אֶפְגַּשׁ פְּנִים אֶל
פְּנִים עִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אָנִי מְכַרַח לֹדְמֵר, שְׂאֵם הֵייתִי יוֹדֵעַ, לֹא הֵייתִי
נִכְנָס. כִּי פִגְשֵׁתִי אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעִצְמוֹ, אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
הַרְשַׁע מְרַשַׁע הַזֶּה, בַּהֲתַגְלֵמוֹת הַזֶּה שְׂאֵתֵן רוֹאוֹת; אֵינְךָ קִדְשָׁה, אֵינְךָ
טְהֵרָה, אֵינְךָ מְקֻנָּה, אֵינְךָ חַנוּף, אֵינְךָ כְּלוּם. תִּרְאוּ דְגָמָא חֲזֵה, הַמְקֻנָּה
אֵינְנוּ מְקֻנָּה, מְכַשִּׁיל אֶת כְּלָם, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, בְּאִסּוּר כְּרִיתוֹת, חַנוּף
— גִּזְלֵ אֶת הַמְבָנָה לִילְדִים תְּמִימִים מֵהַמְקוֹם, אֲשֶׁר הֵם מְכַרְחִים
לְנִסְעַ עִתָּה מִיבְנָאֵל אֶל כְּדוּרֵי, וְלִלְמַד מְעַרְבַ עִם עַרְבִים, וְיִשְׁנֵם כְּמֵה
מְסִינְרִים בִּיבְנָאֵל, וְאוֹי לְנוּ אִם רַק נִפְתַּח אֶת הַפֶּה, כִּי כָל בְּתִי
הַדִּינִים אוֹחֲזִים אֶתוֹ — זֶה עֲבָדָה! כְּשֶׁהֵייתִי שָׂם, נִכְנָסוּ אֵלַי נְעַר
בְּנֵי אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה מִתּוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם, בְּנִים וּבְנוֹת וּבְכוֹ, שְׂמְכַרְחִים
לְלַמַּד בֵּין עַרְבִים. וּמַה יִּכְלָתִי לַעֲשׂוֹת?! אוֹי לִי אִם אֶעֱזֵ לֹדְמֵר
מִשְׁהוּ, אוֹ אֶז הַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִקִּים אֶת כָּל הַבְּתִי דִינִים וְיִפְסְקוּ נְגִדְנוּ,
וּכְבָר הָיָה לְעוֹלָמִים. וְאִם-כֵּן, זֹאת לֹא תֵאֲרָתִי — שְׂאֶפְגַּשׁ אֶת
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעִצְמוֹ. אֲבָל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹר לִי וְעוֹר לְנוּ,
שֶׁהַחֲזוֹקְנוּ מִעַמָּד, בְּנִינוּ מְקֻנָּה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, אֵף אֶחָד
בְּעוֹלָם לֹא יֵאֱמִין, שְׁבִשְׁנַיִם אֱלֹהִים, בְּעֵידֵן שֶׁל הַיּוֹם, יִתְכַן דְּבַר כְּזֶה,
שְׂבַמְחַתְרַת נִבְגִית מְקֻנָּה. לְפָנַי שְׂבָעִים שָׁנָה בְּרוּסִיָּה הָיָה דְּבַר כְּזֶה,
שְׂמַחֲמַת שְׂפַחְדוֹ מֵהַקוֹמוֹנִיסְטִים וּמֵהַבּוֹלְשֵׁבִיקִים, יִמַּח שְׂמֵם וְזִכְרָם,
כֵּן מְקֻנָּה בְּמַחְתְּרַת, אֲבָל פֵּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיָּה דְּבַר כְּזֶה,
שְׂנִצְטְרֵךְ לְכַנּוֹת מְקֻנָּה בְּמַחְתְּרַת?! אֵף רַב בְּעוֹלָם אֵינּוּ רוֹצֵה
לְהֵאֱמִין, אֵף בֵּית-דִין אֵינּוּ רוֹצֵה לְהֵאֱמִין לְמִשְׁמַע אֲזַנָּיו. אֲבָל זֶה
עֲבָדָה! וְאַתֶּם עֲדִים לָהּ, שְׂפָנִינוּ אֶת הַמְקֻנָּה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
גְדוּלָה.

כּוֹדָאֵי צְרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים, שְׂנוֹכַל לְהַחֲזִיק אֶת הַמְקֻנָּה, כִּי אָנוּ
בְּמַצָּב כְּסָפִי קָשָׁה מְאֹד, אֵף גּוֹף אֵינּוּ רוֹצֵה לְעַזְרָנוּ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִין

כּי יִסְפֵּר. יְהוּדִים רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים, נוֹתְנִים צְדָקוֹת לְכֻלָּם, אֶף אוֹתָנוּ אֶף אֶחָד אֵינוּ רוֹצֵה לְהַפִּיר וּלְהַתְעַנֵּן, עֲלֵינוּ אֶף אֶחָד אֵינוּ רוֹצֵה לְרַחֵם. הֵיכֵן כָּל הַבְּתִי דֵינִים? ! אֵיךְ כָּל הַרְבָּנִים? ! אֵין רוֹצִים לְהֶאֱמִין שִׁישׁ דְּבַר כְּזֶה, אֲבָל זֹו עֲבָדָה וּמְצִיאוֹת! לְזוֹאת, אִם לֹא נִקַּח בְּיַדְנוּ אֶת הַמְקָוָה, וְאֶת הַכֹּפֶה שְׁקָלִים שְׁעוּלָה לְהַחְזִיקוּ בְּחֹדֶשׁ — לֹא נִתֵּן, לְבִסּוּף נִפְסִיד גַּם אֶת הַמְקָוָה, וְאוֹי וְאֹבּוֹי אִם הַמְקָוָה לֹא יִהְיֶה כְּרְאוֹי, רַק מִפְּנֵי עֲשָׂרִים וּכְמָה שְׁקָלִים שְׁצָרִיכִים לְשֵׁלֶם בְּכָל חֹדֶשׁ, כִּי אִזּוּ גַם טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה לֹא יִהְיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם. כִּי הִרְשַׁע הַזֶּה, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, יִמְסַנְנוּ וְכוּ', כְּאֵלוּ מִי יוֹדֵעַ מָה אָנוּ עוֹשִׂים וְכוּ', עַל-כֵּן אִם אָנוּ לֹא נִשְׁלֵם פַּעַם בְּחֹדֶשׁ אֶת הַעֲלוֹת הַמְזַעְרִית לַמְקָוָה, גַּם זֶה לֹא יִהְיֶה, וְאוֹי לָנוּ אִם הַיְסוּד הַזֶּה יִתְעַרְעֵר.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַחְזוֹקָנוּ מֵעַמֵּד עַד עֵתָה, וְאֵינְכֵן יְכוּלוֹת לְתַאֵר אֶת גְּדֹל הַזְכוּת וְהַשְׁעָשׂוּעַ בְּשָׁמַיִם, שְׁרוּאִים קַהֲלָה שְׁלֵמָה מִחְזִיקָה בְּטְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה. וְאֶף אֶחָד בְּעוֹלָם — לֹא הַחֲסִידִים וְלֹא הַלִּיטְאִים וְלֹא הַחִילוּנִים יְכוּלִים לְהֶאֱמִין, שְׂאִין מִי שְׁרוֹצֵה לְעֲזֹרָה, וְלֹא זֹו בְּלִבָּד, אֲלֹא עוֹמְדִים לָנוּ מִנְּגֵד. אֲבָל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ מְקָוָה. וְאֵנִי מְקָוָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתֵּרְאוּ לְשֵׁלֶם אֶת כָּל הַחֻבוֹת שֶׁל הַמְקָוָה עַל הַצַּד הַטוֹב בְּיוֹתֵר, וְתִהְיֶה לָנוּ קַהֲלָה קְדוּשָׁה, וּמְקָוָה טְהוֹרָה עִם כָּל הַהַדוּרִים בְּפִקּוּחַ יְרֵאֵי שָׁמַיִם, אִזּוּ לְפָחוֹת לְהַשְׁתַּתֵּף בְּמִינִימוּם הַהוֹצָאוֹת; עוֹלָה חֲשַׁמֶּל, גִּזּוּ מִיָּם וְכוּ', לְפָחוֹת אֶתֵּן תַּתְּנָה אֶת הַמְזַעְרֵר. וְהִנֵּה עַמְדָנוּ בְּנִסְיוֹן, בְּנִינוּ מְקָוָה בְּמַחְתָּרַת.

כְּמוֹ-כֵן הַקְּמָנוּ בְּתֵי חֲנוּף; פְּעוּטוֹן, שְׁנֵי גִנִּים, תְּלִמּוֹד תּוֹרָה לְבָנִים, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, בְּאִיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יֶאֱמִין, שְׂאֵינְנוּ מְקַבְּלִים כְּלוּם, אֲפֵלוּ אֵלוּ הַפְּרוּרִים וְהַעֲצָמוֹת שְׁמִשְׁלִיכִים לָנוּ תַחַת הַשְּׁלֶחֶן, אֵין זֶה מְסַפִּיק לְחֻצֵי מִשְׁכַּרְת הַמְלָמְדִים וְהַמּוֹרוֹת, אֲשֶׁר מְלָמְדִים מִמֶּשׁ בְּהַתְנַדְּכוּת בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ, אֲשֶׁר דְּבַר כְּזֶה אֵינוּ בְּנִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם, וְאֶף אֶחָד אֵינוּ חֹפֵץ לְהֶאֱמִין לְזוֹאת, "לֹא יְכוּל לְהִיּוֹת" — אוֹמְרִים, וּמְמַשִּׁיכִים: "יֵשׁ לָכֶם רַבִּי עֲשִׂיר גְּדוֹל בְּאַמְרִיקָה, שְׁמִשְׁלֵם אֶת כָּל הַכֶּסֶף". לָכוֹ תְּסַפְּרוּ לָהֶם, שְׁגַם הַרְבֵּי צָרִיף רַחֲמִים גְּדוֹלִים, רַחֲמִים רַבִּים, שְׂיִזְכֶּה לְשֵׁלֶם

חובותיו. אבל זו עבדה! הנה על כל מיני רמאים וצבועים שופכים כסף וכסף, ולנו אין כלום, אין מי שיעזור לנו. אבל ברוך השם, החנוף מתקיים כל השנים.

הרשע מרשע, ימח שמו וזכרו, בראשית דרכנו, לא הניח שנפתח גן, אלא רצה שנלמד עם החילונים בצותא. "ואני בטוח שלא יקרה שום דבר" — כך אמר ביהירות. ואני התעקשתי, ומאז החל הקרע בינינו. ראיתי איזה טמא מטמא נמצא בינינו, הרוצה שנלמד עם חילונים, עד שנתודע לי, שהמקנה שתחת פקוחו איננה כשרה, והכשילנו בכריתות, השם ישמר. אל תחשבו שיש כאן איזו הסתה, או יש כאן איזו קנאה או שנאה או אי הבנות, אלא זהו חוטא ומחטיא הרבים, ואם הכשיל אותנו באסור פרייתות החמור, אסור לילך בד' אמותיו, ולא לפחד מהרשע הזה. וברוך השם, החזקנו מעמד, ובנינו מערכת חנוף שלמה. אצלנו נתקיים הפסוק של פרשת השבוע: "וירא פי לא יכול לו, ויגע בכף ירכו", הסמ"ך-מ"ם ראה שאינו יכול לנו, שלא יצליח לנו, כי אנו עקשנים גדולים, אזי נגע בכף ירכנו — אלו הילדים שלנו.

נשים יקרות, בנותי היקרות! אני מכרח לומר לכן, הגענו למצב כזה, שאני מאד מאד מפחד על כל מערכת החנוף שלנו, צר לי לומר לכן דבר זה. מיום ששי הזה עד עתה אני בוכה ומבקש את הקדוש-ברוך-הוא: "רבנו של עולם, ראה את כל גיעי וטרחי עולה בעשן, הולך עם הרוח, מסיתים ומדיחים נגד המנהל ונגד המנהלת עם כל מיני לשונות ותחבולות". עליכן לדעת, שפך לא נחזיק מעמד. צר לי לאמרו, אני רואה שקהלתנו תתפורר לגמרי — אם לא תשמענה בקולי. מן השמים נגזר עלי, שאני צריך להיות ביבנאל, שם צריכות להיות ד' אמות שלי, והקבר שלי. רציתי לכל הפחות להקים קהלה קדושה, שאוכל להתפאר בה: "רבנו של עולם! תראה איזו קהלה יפה הקמתי!" ואני מכרח לומר: "אני גאה עם הזוגות הצעירים". בודאי יש עליהם טענות, אבל אף אחד אינו רוצה לשים לב, שהבנות הללו שנשאו, למדו בזמנו בתנאים לא תנאים, כמו אלו שבקיאים בהסטוריה של הימים ההם. וכן

הַבְּנִים לְמַדּוֹ בְּתַת תְּנָאִים, וְזֶהוּ הַמַּחְזוֹר הָרִאשׁוֹן שְׁלֵנוּ. אַזִּי מִמִּילָא, אַף שְׂיֵשׁ עֲלֵיהֶם בִּקְרַת רַבָּה, אֲבָל אֵל גַּא נִשְׁכַּח, שְׁלֹכַל הַפְּחוֹת, נִשְׂאָרוֹ בַּמִּסְגֶּרֶת שֶׁל הַיְהוּדוֹת, וְהֵם בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַקִּימוּ מִשְׁפָּחוֹת לְתַפְאָרָה, וְהוֹלִידוּ בְּנִים וּבָנוֹת קְדוּשִׁים. וְהַזְּוֹגוֹת הַתְּדֻשִׁים, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, עוֹד מְעַט יִהְיוּ הוֹרִים עַל טְהַרַת הַקְּדוּשָׁה, אַף עָבְרוּ מִשְׁבָּרִים, וְעַל-כֵּן אֵל תְּדוּנוֹ אוֹתָם לְכַף חוֹב. תִּנְבְּרוּ בְּעֵבֶר הַלֵּא-רְחוּק, וְתוֹכְחוּ בְּאֵילוֹ תְּנָאִים גְּדֻלְנוֹ וְחֻנְכְּנוֹ אוֹתָם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, עַל אַף הַקְּשִׁיִּים, קִצְרָנוּ פְּרוֹת עֲרֻכִים לַחֵף.

אֲנִי מִכְרַח לְהַזְכִּיר סִפּוֹר אֶחָד. פֶּעַם בָּאָה גְּבֵרַת אַחַת מִבְּחוּץ לְהַתְּלוֹנָן עַל הַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ וְכוּ', וְאַמְרַתִּי לָהּ: גְּבֵרַת ... בּוֹאִי רְאִי בְּאֵילוֹ תְּנָאִים לוֹמְדוֹת בְּנוֹתֵינוּ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְתָּחִי פִּיךָ עַל הַחֲנוּף וְכוּ'. רְאִי אֶת הַתְּנָאִים, לְבְּנוֹת הַיָּהּ שְׂרוּתִים אֶחָד בְּלִבָּד וְכוּ'. בְּשִׁעָה שֶׁהַבְּנִינִים בַּמַּמ"ד הָיוּ רִיקִים כְּמַעַט לְגַמְרִי, וְאַף הִרְבַּע שְׁכָן מְלֵא, הֵם רַק מִבְּחוּץ. וְאַף בְּנִפְתָּלִי חֲצִי רִיק הַמְּבִנָּה, וְאוֹתָנוּ זָרְקוּ לְכָלְבִּים. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן אֵל תִּשְׁכַּחוּ מֶה עָבַר עֲלֵינוּ, וּמַגִּיעָה לָנוּ תַעֲדַת הוֹקְרָה עַל שֶׁהֲצַלַּחְנוּ בַּתְּנָאִים לֹא תְּנָאִים לְגַדֵּל פְּרוֹת נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ! וְאִם אַתָּן רוּצוֹת לְדַעַת פְּרָטִים נוֹסְפִים, יֵשׁ כְּאֵלוֹ שְׂיִכּוּלוֹת לְכַתֵּב סֵפֶר שְׁלָם עַל כָּךְ. וְהִיָּה כְּדָאִי לְהַתְּחִיל לְכַתֵּב סֵפֶר שְׁלָם עַל אוֹתָם תְּנָאִים בְּהֵם חֲיִינוּ. כִּי הִלֵּא הַקַּמְתִּי קְהֵלָה בְּדָם וּבְיָזַע, אִבְדַּתִּי אֶת שְׁמִי, כִּי הִסַּמְ"ךְ-מ"ם הִרְשַׁע לְכַלֵּף אֶת שְׁמִי בְּכָל הָעוֹלָם. וְעָבַר עֲלֵינוּ מֶה שֶׁעָבַר — מִשְׁבָּרִים וּגְלִים, אֵילוֹ יְסוּרִים וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים הָיוּ מִנֵּת חֲלָקָנוּ — הֵן לְמִזְרוֹת וְהֵן לְמַלְמָדִים. וְלִבְסוּף יֵשׁ לָנוּ מְנַהֵל, שְׂאִין חֲסֻרוֹת לוֹ צְרוּת. מְנַהֵל — שְׁלֵא פֶּעַם אַחַת מִשְׁלִיךְ לִי אֶת הַמִּפְתָּחוֹת בַּחֲזָרָה וּבְצָדֵק, כִּי אֵיךְ יָכוֹל לְסַבֵּל לַחֵץ כֶּזֶה?! כְּמַעַט שְׁלֵשׁ מְאוֹת וַחֲמִשִּׁים יְלָדִים, וְהַכֵּל עַל רִאשׁוֹ, וְהוּא מְרִים יְדָיִם וְאוֹמֵר: פֶּה עָלִי לְהִיּוֹת מְנַהֵל, פֶּה עָלִי לְדָאֵג לְמִשְׁכוּרוֹת, פֶּה לְדָאֵג לְמַבְנִים וְכוּ', וְלִכֵּן רְאוּ לְשַׁתֵּף פְּעֵלָה וּלְהַקֵּל מַעֲלִיו.

אֲנִי לוֹחֵם עִם הַסַּמְ"ךְ-מ"ם, וְאֲנִי אֲמַשִּׁיף עַד הַרְגַע הָאֲחֵרוֹן, וְאֲגַלֶּה וְאֲפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל. לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת פְּלִכְכֶם, בְּאוֹ עֲזָרוֹ לִי! זֶה לֹא 'קוּנִיץ' לְעַרְףְּ בִּקְרַת, 'קוּנִיץ' לְבְּנוֹת; זֶה לֹא 'קוּנִיץ' לְהַתְּרִיב

וְלִהְרֵס בְּגִן עֲנָקִי, שְׁנֹבְנָה בְּמִשְׁךָ שָׁנִים בְּעַמְל רב, כִּי מָה שְׁבִגְנוּנוּ
 בִּיגַע וּבִיזָע, בְּדָם וּבְדַמְעוֹת, בְּגִפְרוּר קָטָן יְכוּלִים לְשַׂרְף. חֲנוּף
 מִתְחִיל בַּבַּיִת, אִם אֵין חֲנוּף בַּבַּיִת, מָה אַתֶּם רוֹצִים?! וְכִי מָה אַתֶּם
 מְשַׁקִּיעִים בְּבָנֵיכֶם וּבְכַנּוּתֵיכֶם?! מְתִי דְאַגְתֶּם בְּעִבוּרָם?! מְשַׁלְיִכֶם
 אוֹתָם לְחֹדֶר וּלְבֵית-הַסֵּפֶר, וְרוֹצִים שֶׁהִמְלִמְדִים וְהַמּוֹרוֹת יִשְׁבְּרוּ אֶת
 הָרֹאשׁ, וְהִמְלִמְדִים וְהַמּוֹרוֹת מְשַׁלְיִכֶם אֶת זֹאת עַל רֹאשׁ הַמְּנַהֵל
 וְהַמְּנַהֵלֶת. הִנֵּה יֵשׁ אֲצִלִי חֲמֻשָׁה-עֶשֶׂר יְלָדֵיכֶם, וְאֵינֶם קָלִים כָּלֵל
 וּכְלָל... וְאֵנִי חוֹשֵׁשׁ שְׁאֵנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עוֹד יְלָדִים. אֲבֵא שׁוֹלַח לִי
 פֶּאֶקֶס וְכוּתֵב לִי: "אַתֶּם מְכַרְחִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוּ, כִּי בְנֵי מִתְחִיל
 לְהִתְקַלְקֵל". יֵשׁ לוֹ בֶן אֶחָד אֲצִלִי. לְכוּ תִסְפְּרוּ לוֹ, שְׁבִנוּ עוֹשֶׂה לִי
 אֶת הַמּוֹת וְכוּ'. מָה קוֹרָה לָכֶם?! מַדּוּעַ תִּהְיוּ אֲדִישִׁים?! שְׁמוּ
 שְׁמֵיכֶם! עַד הֵיכָן תִּתְגַּלְגְּלוּ?! רְאוּ לְנִשְׁק אֶת עֶפֶר יְבִנְאֵל, כִּי אִם לֹא
 הֵייתֶם כְּאֵן, אֲלֵא בְּבִנְי-בְּרַק, בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ בְּאַשְׁדּוֹד וְכוּ', מִזְמַן
 בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם הָיוּ יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רְעָה, הַשֵּׁם יִשְׁמַר. הַאֵינְכֶם
 רוֹאִים מָה קוֹרָה בְּדוֹר הַזֶּה?! מְסִתּוֹבְבִים מְשַׁחֲתִים, נוֹאֲפִים,
 מְכַשְׁלִים אֶת הַיְלָדִים בְּכָל מִינֵי פְגָם הַבְּרִית, גְּבוּל פֶּה. וְלִכֵּן רְאוּ
 לְהַפִּיר טוֹבָה עַל כָּל הַהִשְׁקָעָה שְׁאֵנוּ מְשַׁקִּיעִים בְּחֲנוּף, וְתִרְאוּ לְשַׁתֵּף
 פְּעֻלָּה, אֲךָ זֹאת אֵינְכֶם רוֹצִים, אַתֶּם רוֹצִים רַק לְהִבְיֵא יְלָדִים,
 וְשִׁיגְדְלוּ בַשְּׂדֵה לְבַד, וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לָכֶם טְעָנוֹת עַל הַחֲנוּף. הַיְלָד
 שׁוֹמֵעַ גְּבוּל פֶּה בְּרַחוּב, וְאַחֲר־כֵּן מְבִיא אֶת זֹאת לְחֹדֶר וְכוּ'. עֲלִיכֶם
 לְדַעַת, אֲשֶׁר זְמַן זֶה זְמַן! סֵדֶר זֶה סֵדֶר! מָה זֹאת אוֹמְרַת, שְׁאֵין בָּאִים
 לְבֵית-סֵפֶר וְלְחֹדֶר בְּזְמַן, אוֹ שְׁאֵין בָּאִים בְּכָלֵל?!

אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, תִּדְעוּ לָכֶם, שֶׁבְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ יֵשׁ לָנוּ סִפּוּר
 מְאֹד לֹא נָעִים, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהַכֹּל הַתְּחִיל מִדְּבַר
 אֶחָד (בְּרֵאשִׁית לֵד, א): "וַתֵּצֵא דִינָה בַת לָאָה לְרֵאוֹת בְּכַנּוּת הָאָרֶץ".
 דִּינָה יֵצְאָה בְּחוּץ, וּכְבָר "וַיִּרְא אוֹתָהּ שָׂכֶם בֶּן חַמּוֹר" וְקָרָה מָה
 שְׁקָרָה; אִם לֹא תִשְׁמְרוּ עַל בְּנוֹתֵיכֶם, אֲנִי מְבַטֵּיחַ לָכֶם, הַשֵּׁם יִשְׁמַר
 מָה שְׁיִקְרָה, אִם לֹא תִשְׁמְרוּ עַל בְּנֵיכֶם, אוֹי מָה יְהֵא עֲלֵינוּ. הַהוֹרִים
 הוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת, אֲזַי מָנַח עֲלֵיהֶם חוּב קְדוֹשׁ לְשִׁמּוֹר עֲלֵיהֶם מְכָל
 מְשִׁמְר. בְּנוֹדָי הַמְּלַמֵּד וְהַמּוֹרָה יַעֲשׂוּ גַם-כֵּן כָּלֵל יְכַלְתֶּם, אֲבֵל

ההורים חייבים לשתף פעולה, ואינם יכולים לשבת בחבוק ידים.

הבה נתאחד יחד! בנינו קהלה יפה, מסרנו נפשנו בעבודה, סימנו את בנית אולם השמחות, שאגב נתתי פקדה חזקה למשפחת ... תחיה, שאף אחד לא יתערב בעניניהם, ואז יצליחו, ואכן צייתו, והרי הם מצליחים מאד. וכן רצייתי בענין החנוכה, שאף אחד לא יתערב, וראו לשתף פעולה ולעמד על המשמר. איני מרגיש טוב. אני צריך רחמים רבים, ועל-כן עשו אתי חסד, ותתפללו בעדי, יש לי עגמת גפוש, שאין בפי מלים להסבירה, על-כן אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתתפללו לבריאותי. ואם אתם רוצים לעזור לי, ראו להתאחד ולחשב איך בונים קהלה, איך בונים חנוכה, לא לקטל כל אחד: "זה איננו שוה" וכו' וכו', כי אם כך יש להקדוש-ברוך-הוא לסגר עולמו, ואם העולם עדין פתוח, יש פה מה לעשות. לזאת אבקשכם מאד, שתחזיקו מעמד! אנו במצבים מאד קשים, עלינו להתאחד הרבה יותר מאשר קדם לכן, ואני בטוח שאם תכניסו בעצמכם דבורים אלו, תצליחו מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש על כלכם, שכל אשר פתבתי לכם — יכנס היטב בלבכם, ואם אתם רוצים לראות נחת מילדיכם, אבקשכם מאד, שתתחזקו באמונת חכמים, שהיא תביאכם לאמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ואמונה בהקדוש-ברוך-הוא תביאכם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ולבקשו כל אשר אתם צריכים. וזכרו היטב, שאין לכם אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא. והקדוש-ברוך-הוא ישפיע עלינו שפע ברכה והצלחה, ונזכה לראות במו עינינו, איך שפאן ביבנאל נבנית "עיר ברסלב" על אפם ועל חמתם של שונאינו ומתנגדנו, על אפו ועל חמתו של הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, ועל אפם וחמתם של כל שונאי ישראל. ואנו נביא את הגאולה על-ידי שנמלא את כל ארץ ישראל עם אמונה, ונזכה כבר לקבל פני השכינה.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כז רכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה, בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת גַּם יַחַד.

הַחֲלֻטִּי שְׁאֵתָה תִּהְיֶה הָרַב שֶׁל הַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר,
וּמְדֵי פַעַם תִּתֵּן דְּרָשׁוֹת הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת, דְּבָרֵי מוֹסֵר וְהַתְּחַזְּקוֹת,
וְכֵן בְּיוֹם חֲמִישִׁי וּבְיוֹם שֵׁשִׁי תִּבְחֹן אֶת הַיְלָדִים לְדַעַת מָה הֵם
לוֹמְדִים, וְכֵן רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתִּקַּח אֶת הַכֶּתֶף הַגְּדוֹלָה, שֶׁהֵם סֵף הַכָּל
כְּמָה יְלָדִים בְּנֵי בֵר-מְצוּהָ, עַד שֶׁהֵם יָבוֹאוּ אֵלַי.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַעֶסֶק הַזֶּה יַעֲסִיק אוֹתְךָ, וְתִהְיֶה
בְּרִיא בְרוּחְךָ וּבְנִפְשְׁךָ, וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא
יֻכַּל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, נוֹזוּ גְדֻלַּת בֵּר
יִשְׂרָאֵל — שֶׁמְחַזֵּיק מְעַמָּד וְאִינוּ נִשְׁבָּר מִשׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבָּה, הוּא
בוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִּי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלָדוֹת, י"ב כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! אני מאד מבקש אתכם, שתעזרו לי, שגזפה
להתגבר על המשבר שקרה עכשו בקהלתנו, שרק רוצים לחקק
ולשרש ולעקר את הכל וכו', זה לי שלש-עשרה שנה, שאני מוסר
את נפשי, פשוטו כמשמעו, בעבור התלמוד-תורה והבית-ספר
והגנים, במסירות נפש של ממש, דמעות ויבכי של ימים ושנים,
שפיכות דמים, עלבונות וחרופים וגדופים, ורכבות רכבות שקלים
כבר הכנסנו, ואין לנו אף אחד בעולם שרוצה לעזר לנו!
והסמ"ך-מ"ם אורב עלי כל הימים והשנים רק לעקר אותי, והוא
אינו מצליח, ונתקיים, לצערי הרב, מה שכתוב בפרשת השבוע
(וישלח לב, כו): "וירא כי לא יכול לו ויצע בכף ירכו, ותקע כף ירך
יעקב בהאבקו עמו", ומוכא בזהר (חלק א' קעא.), שהסמ"ך-מ"ם
רָאָה, שהוא אינו יכול להפיל את יעקב, לזאת לקח את עצמו על
יוצאי ירכו שהם הילדים, אותו הדבר אצלי, הסמ"ך-מ"ם הרשע,
ימח שמו וזכרו, רצה מה שרצה, להפיל את הקהלה שלנו לא פעם
אחת, במלשינות וכו', ובכל מיני תרגילים וכו' ואינו מצליח, רצה
להפיל את המוסדות שלנו ואינו מצליח, וכן לא יצליח בשום פנים
ואפן על אפו וחתו ימח שמו, על זה אני כבר לא יכול לעצר רוחי,
ואני צריך לצעק צעקה גדולה ומרה, אגא אנשי שלומנו היקרים!
אל תניחו שהדבר הזה יעבר בשקט, מילא לוקחים את המנהל,
ושופכים את דמיו, זו לא הפעם הראשונה שעשו את זה, וגם את
המנהלת הקודמת הגברת ... תחיה, שפכו את דמיה, עד שהכרחה
לעזב, ובזה כבר רגילים אנשי בליעל בכל מקום בכל קהלה —
לקחת קרבן את המנהל או את המנהלת, אבל עכשו התחילו לשפוף
דם של מלמדים בשעה שכלם יודעים שהמלמד הכי מצליח
במוסדותינו הוא ר' ... גרו יאיר, ולהגיד על הפתה שלו, שהיא פתה
לא מצלחת וכו', על זה אני כבר לא יכול למחל, אם אנחנו לא
נעמד חזק, ונשמר על כבוד המלמדים והמורות שלנו, נהרס את כל
הקהלה, ונטביע את כל הספינה, והיא תטבע יחד עמנו בלי

רחמנות, לזאת אני מאד מבקש את כל אנשי שלומנו היקרים, ראוי מאד שלא יוכלו להסית אתכם נגד המוסדות, ואפלו אם לא אשארו רק עם חצי הקהלה, אני לא אותר בשום פנים ואופן על החנוף שהחזרתי בפנים ובבנות, אשר, לדעתי, הוא מהבתי חנוף הטובים ביותר, לעמת מה שאני יודע שקורה במקומות אחרים, בוודאי צריכים עוד הרבה לתקן, ויש מה לתקן, אבל עקר התקון צריכים אצל ההורים, שהם כל-כף אדישים, לא אכפת להם מהילדים שלהם, לא באים לאספת הורים, לא מתעניינים בשלום ילדיהם, רק כשיש בעיות, יש להם טענות ומענות על המלמדים ועל המורות, ומכל שכן על המנהל. אני רוצה לראות אם אחד מכם מוכן לקחת את העבודה הזו, אחר שעה הייתם בורחים... איפה הרחמנות, איפה ההתחשבות במחנכים של ילדיכם.

גא ונא תעשו כל מיני פעולות שבעולם להתאחד יחד, ובודאי לא יעזב אתכם הקדוש-ברוך-הוא.

מה אמר לכם! כל משפריך וגליך עלי עברו פבר בהנהגת הקהלה, ואני בטוח בפשמש בצהרים, אשר פתאם יתחילו לבנות בתים לרב, ויכנסו לגור פה אלפי משפחות, אף שזה נראה עכשו כחלום, הלא גם כשעשרה ראשונים נכנסו לגור, לא חלמו על קרוב למאה משפחות וכו'.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז רכט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח, י"ב כסלו ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות לצאת לשבת עם הכפה שלך וכו', אם את לוקחת אחריות על הבנות, שאת תשמרי עליהן מהתחלה ועד הסוף, ושלא

אָשֶׁר כּוּ רַל בְּנַחַל רַנֵּט
תִּצְאָנָה בְּלִי רְשׁוּתָךְ, אֲזִי אֲנִי מְסַכֵּים רַק לִכְתֹּתָ שְׁלֹךְ, וְאֲנִי מְקַוָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחוּ.

נָא וְנָא תַעֲשִׂי כָּל מִינֵי מְאַמְצִים לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל
הַעֲלֻבוֹנוֹת וּבְזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁהֵם מִנֵּת חֲלֻקְנוּ, וְאֲנִי מְקַוָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַעֲבֹר גַּם אֶת הַרוּחַ סַעְרָה הַזֶּה.

נָא וְנָא רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּכֵל שְׂאֵדָם
מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, עוֹבֵר עַל הַכֹּל, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר
לְעֹבֵר בְּשָׁלוֹם רַק מִי שֶׁחֻזַּק בְּאַמוּנָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֻזַּק בְּזֵה, וְאִז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאִי לְהַחֲדִיר בְּבָנוֹת הַרְבֵּה אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי בְּלִי אֲמוּנַת
חֲכָמִים אֵין כְּלוּם, אֵין עֲצָה וְאֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רַל

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ב כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.
יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַזְכֶּה לְפָאֵר אֶת אוֹלָם הַשְּׂמָחוֹת.

רְאֵה לְהִתְנוּדַע בְּעֵינַי ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִם קִבַּל אֶת הַמְּכַתֵּב כָּלְלִי
בְּעֵינַי הַתְּלֻמוֹד תּוֹרָה, כִּי אִם לֹא, אֲנִי אֲשַׁלַּח אֶת זֶה דְרַכְךָ, כִּי זֶה
מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, שְׂיִהְיֶה תְּלוּי בְּלוּיַת הַמוֹדְעוֹת.

תִּזְכִּיר לִי ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִם יִהְיֶה בְּיוֹם רְבִיעִי בִּירוּשָׁלַיִם, שְׂיִקַּח

אֵת הַמִּכְתָּב כָּלְלִי, וְלַעֲשׂוֹת הַעֲתָקִים וְלַחֲלֹק לְנָשִׁים, כִּי זֶה הָיָה
הַשְּׁעוֹר שֶׁל יוֹם רֵאשׁוֹן, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, שְׂיִהְיֶה מְצוּי בְיַדִּי כָּל
אַחַת.

גַּם תַּעֲמֹד חֲזֵק עַל ... בְּעֵנֵן הַתְּכָנִית שֶׁל שְׁמוּשׁ חָרִיג מֵהַ
שְׁבָקָשׁוֹ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכָל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

רְאֵה לְהִזְהַר לְהַתְפַּלֵּל כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּמַגִּין, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחֲזַק בָּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז רֵלָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ב כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרֵי יֵאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל מִכְתָּב כָּלְלִי, מְאֹד מְאֹד נְחוּץ שְׂתִשִּׁים אֵת זֶה עַל לִוְחַת
הַמוֹדְעוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה כָּבֵד לַעֲבֹר עַל כָּל הַמְשַׁבְּרִים
וְגִלְיָם, שֶׁהֵם מְנַת חֲלָקְנוּ, וְנִזְכֶּה כָּבֵד לְרְאוֹת אוֹר בְּקִהְלָתְנוּ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּשַׁעֲהַ שְׁמֵר וְחֲשֹף וְכוּ', וְאִז לִילָה כִּיּוֹם
יֵאִיר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּז רֵלָב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ג כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

מֵה אִמַּר לְךָ! כָּל זְמַן שְׁאֵדָם חוֹשֵׁב מְזוּלָתוֹ, יֵשׁ לוֹ בְּעִיּוֹת
 בְּחַיָּיו, אֲבָל תִּכְנֶף-וּמְיָד כְּשֵׁאִין אָדָם חֲפֵץ בְּשׁוֹם בְּרִיָּה רַק אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבַדּוֹ, אֲזִי אֵין לוֹ שׁוֹם בְּעִיּוֹת, וְהַכֵּל יֵשֶׁר אֶצְלוֹ,
 אִם תִּתְחִיל לְחַפֵּשׁ חֲסְרוֹנוֹת וּמוּמִים בְּבִגְי-אָדָם לֹא תִגְמַר, וְעַל-כֵּן
 מֵה עֲלִיד לְחַפֵּשׁ אַחַר הַזָּבֵל וְהַצּוֹאָה וְכוּ', שְׁמַדִּיף רִיחַ רַע וְכוּ', טוֹב
 לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ רַק אֶת הַטּוֹב שְׁבָכָל אֶחָד, וְאִז תְּרִיחַ רִיחַ גַּן-עֵדֶן.

תְּשׁוּאוֹת חֵן עַל גְּמִילוֹת חֶסֶד, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד חָשׁוּב בְּעִינָיו
 יִתְבָּרֵךְ, חֶסֶד שְׁאֶחָד גּוֹמֵל עִם זוּלָתוֹ, וּמְכַל שְׁכֵן עִם רַבִּים עֲנִיִּים
 וְעֲשִׂירִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רֵלֵג.

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
 נִצַּח.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים שְׁפַתְכֶם לִי.

אַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת שְׁבַקְרַת תְּמִיד תִּהְיֶה, וְאַתֶּם לֹא צְרִיכִים
 לְהַתְּפַעֵל מִבְּקִרַת, אֲדַרְבָּה, עֲלֵיכֶם לְהַתְּחַזֵּק יוֹתֵר, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזוֹב אֶתְכֶם, הַעֲקֹר תִּתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְתִמְשִׁיכוּ לְעֲשׂוֹת, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, הַצְּלַחְתֶּם עַד עַכְשָׁו, וְהַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יַצְּלִיחַ דְּרַפְּכֶם תְּמִיד.

קְרָאתִי אֶת הַתְּקִנוֹן שְׁפַתְכֶם, וְרַק בְּמִסְפָּר אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה כְּתַבְתִּי
 הָעֵרָה, שְׁלֹדְעָתִי, זֶה לֹא שִׁיף, אֲבָל אֲנִי מְנִיחַ אֶת זֶה בְּשִׁבְלִיכֶם.

עוֹד פְּעַם, אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְזַהֵיר אֶתְכֶם, שְׂאֵל תִּתְבַּלְּבוּ מִשׁוֹם
 בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, אִם יִחְזִיקוּ בְּתִקְנוֹן שֶׁל אַרְבַּעַה-עֶשֶׂר סְעִיפִים שֶׁתִּקְנֶתֶם,
 זֶה דְּבַר הַגּוֹן מְאֹד, וְאַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְהַתְּבַלְּבַל מֵאַף אֶחָד.

דְּבַרְתִּי עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא אָמַר לִי, שְׁקִנָּה כְּמַעַט אֶת כָּל
הַפְּלִים, וְזוֹ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי כִּף יִהְיֶה לָנוּ גַם כְּלֵי חֲרִסִינָה,
וְתִהְיֶה הַשְּׂמֵחָה בְּשִׁלְמוֹת.

הַעֲקָר מֵה שְׁצָרִיכִים לְעֲמֹד עֲכָשׁוּ חֲזַק מְאֹד — שְׁלֹא לִפְל לִידֵי
... וְלִזְאוֹת צָרִיכִים לְתַקֵּן תְּכֵף-וּיִמְדֵּד לְעֲשׂוֹת אֶת זֶה שְׂמוּשׁ חֲרִיג, וְאִם
נִצְלִיחַ בְּזֶה, אֲזִי אֵין לָנוּ מַה לְּפַחֵד מִמֶּנּוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלֵתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שְׂתִצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׂאִתָּה
מִקְבֵּל עַל עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת הָרֵב שֶׁל הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ — הֵן שֶׁל
הַתְּלֻמוֹד-תּוֹרָה וְהֵן שֶׁל הַבֵּית-סֵפֶר, וּלְדַעְתִּי, לְעַת עֵתָה, אֵל תִּקַּח עַל
עֲצֻמְךָ עַל שֶׁל הַכוֹלָל גַּם-כֵּן, כִּי זֶה יִהְיֶה בְּשִׁלְבַּ רֵאשׁוֹן הַרְבֵּה יוֹתֵר
מִכְתָּבְךָ.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּתְפַּס אֶת הַכֶּתֶה הַגְּדוֹלָה, שְׂמַתְחַנְכִּים
עֲכָשׁוּ אֲצִל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִהְיֶה לִי טוֹב מְאֹד, כִּי סֵךְ הַכֵּל בְּעוֹד
כְּפֵה חֲדָשִׁים אֲנִי לוֹקַח אֶת כְּלָם, כִּי עֲכָשׁוּ אֵין לִי פֶּשׁוּט מְקוֹם
לְהַכְנִיס אוֹתָם, וְאֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבַעְתִּיד הַקְּרוֹב
מְאֹד אוֹכַל לְהַכְנִיסָם.

הַעֲקָר רְאֵה לְחֲזוֹק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא

רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחַנֵי, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֶה
אֶת עֲצָמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רְלֵה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַצְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְפִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. אֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ,
שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֶיךָ, וַיִּמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וַיַּעֲזֹבוּ אוֹתְךָ כְּכֹר מִס
הַכְּנֶסֶה, וְתִהְיֶה בֶּן חוּרִין אֲמַתִּי. וּבְאֵמַת רְאוּי לָךְ לְקַחַת עַל עֲצָמְךָ
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אִיזָה לַמוּד, חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וּלְפִי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, הִיָּה
טוֹב שְׁתִּלְמַד שְׁלַחַן עֲרוּךְ כְּסֵדֶרֶן מְחַבֵּר רַמ"א מִתְחַלַּת אֲרַח חַיִּים,
וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לְסִים אֶת כָּל הָאֲרַח חַיִּים, תִּתְחִיל יוֹרָה דַּעַה, וּכְשֶׁתִּסְסִים
יוֹרָה דַּעַה, תִּתְחִיל אֲבָן הַעֲזוֹר, וּכְשֶׁתִּסְסִים אֶת אֲבָן הַעֲזוֹר, תִּתְחִיל חֲשׁוֹן
מִשְׁפָּט, וְכָךְ תִּתְחִיל אַחֲר־כֶּךָ עוֹד פַּעַם, כִּי לַמוּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ מְחַבֵּר
רַמ"א, מְאֹד מְסֻגֵּל לְבָרֵר הַטוֹב מִהֲרַע, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
(אֲבוֹת ג, ו): 'כָּל הַמְּקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמְּנוּ עַל
מַלְכוּת וְעַל דֶּרֶךְ אֲרָץ', וַיַּעַן שְׁהַמְּלֻכוֹת הַרְשָׁעָה הַתְּגַבְּרָה עָלֶיךָ,
וְרוּצִים מִמֶּךָ כֶּסֶף שְׁלֹא בְּצֶדֶק וְלֹא בְּדִין, לְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
מְחַבֵּר רַמ"א כְּסֵדֶרֶן, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל
הַדֵּינִים, וְתִהְיֶה בֶּן חוּרִין אֲמַתִּי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שֵׁם ו, ב): 'אִין לָךְ בֶּן
חוּרִין, אֲלֹא מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה'.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שָׂמַח, שְׁהַשְׁכַּנְתָּ שְׁלוֹם בְּמַחְנֵנוּ, וּבְפָרַט שְׂאֵתָה
מִחוּזֵק וּמְעוֹדָד אֶת הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי עוֹבְרִים עָלָיו עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה
מִשְׁבָּרִים, וְצָרִיכִים לְחֻזְקוֹ וְלַעֲזוּדוֹ וְלַשְׂמָחוֹ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

ואודות האשה וכו', בנודאי גם היא צריכה לבקש סליחה לעיני כל, כי היא בזתה את מוסדותינו לעיני כל הילדים, ולכל הפחות שתתקן מה ששקלקלה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל עליך ועל בני ביתך, שיהיה לכם הרבה נחת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"ד בסלו ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שאת לוקחת את עצמך בידיים, ואת נעשית רצינית, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתעלי מעלה מעלה בקנית מדות טובות, אשר אין ערך אליהם.

בזה העולם עובר על כל אחד כל מיני משברים וגלים, ועוד מגיל צעיר צריכים להחדיר בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, וכשיש לאדם אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, הוא יכול לעבור על הכל, וזה עקר ההצלחה שלנו, שאנחנו מחנכים את בני ובנות ישראל, בצורה כזו, שתהיה להם אמונה פשוטה בו יתברך, ועל-ידי-זה יצליחו בכל אשר יפנו. לזאת ראי להמשיך, והקדוש-ברוך-הוא, יעזר לך, שתמיד תצליחי, ואבקש אותך מאד, שתמיד תבשרי לי בשורות משמחות, כי ממש חיים חדשים את נופחת בי, כשאני שומע שאת משתנה לטובה, כי כך את מקבלת שם טוב, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שלא יקח הרבה זמן, ואוכל לחתן אותך, העקר ראי רק לשמח תמיד, ולהשתדל לשפר את המדות, ומה טוב ומה נעים, אם תהיי רגילה ללמד "ספר-המדות", אשר רבנו ז"ל הזהיר

מָאד לְלַמּוּד סִפְרֵי זֶה, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵם תְּתַמִּידִי בְּנֵה, תִּקְנִי לְעֲצֻמְךָ מִדּוֹת טוֹבוֹת, אֶשֶׁר אֵין עֲרֵךְ אֲלֵיהֶן.

גַּם טוֹב מְאֹד, שְׂתֵאמְרֵי בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, כִּי הַתְּהִלִּים נִחְלָקִים לְשִׁבְעָה חֻלְקִים — כְּמִנְיַן יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֶשְׂרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְסִיּים בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, וְאִזּוּ מִמְּשִׁיף עַל עֲצֻמוֹ הַרְבֵּה יִשְׁוּעוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְאֲנִי מִצְפָּה וּמְקַנְהָ עַל יוֹם הַיִּשְׁוּעָה שְׁלֶךְ, שְׂאֲזוֹכָה לְשִׁמְחַ בְּשִׂמְחַתְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רְלוּ

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי וַיִּשְׁלַח, י"ד כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שִׂמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אַתָּה חַקּוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים. וְאֲנִי מְקַנְהָ וּמִצְפָּה, שְׂעוּד יָבֹא יוֹם מִן הַיָּמִים, שְׂתַעֲבֹר לְגוֹר בְּיִבְנָאֵל פִּימִי קָדֵם, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת אֶת יִבְנָאֵל לְעִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל, וְאִף שְׂזָה גִרָאָה כְּמוֹ חֵלוֹם, אֲכַל כְּמוֹ שְׁכַל הַחֵלוֹמוֹת שְׁלִי נִתְגַּשְׁמוּ עַד עַכְשָׁו, גַּם הַחֵלוֹם הַזֶּה יִתְגַּשֵּׁם, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

בְּאֵתִי לְבָרְךָ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל אַרוּסֵי בְתֶךָ, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאַתָּה וְאַשְׁתְּךָ תִּזְכּוּ לְחַתֵּן אֶת כָּל הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, וַיְהִיּוּ שְׂמוּרִים מִהַחֲטָא, וְתִרְוָה רַב גַּחַת מֵהֶם גַּחַת דְּקַדְשָׁה, גַּחַת רוּחִנִּי וְגַשְׁמִי גַם יַחַד.

אוֹדוֹת הַבְּרִ-מִצְוָה שֶׁל בְּנֵךְ, אֲנִי אֶהְיֶה בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה אַרְבָּעָה

ימים, בעזרתו יתברך שמו, כי יש לי שלש חתנות, וכן אני רוצה לעשות את ההולא של מוהרנ"ת ו"ל ביבנאל לכלל אנשי שלומנו בכל ארץ ישראל, ולכן אם לא קשה לכם, הייתי מאד שמח, שתעשו את הבר-מצוה של בנה הנקרא על שמי ביבנאל, ביחד עם הולא דמוהרנ"ת ו"ל, וזה לא יעלה לכם פלוג, כי אני מכין סעדה שלמה פיז המלה, ותהיה לי שמחה גדולה מאד, כי בנה הנקרא על שמי הוא הראשון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיעלה ויצליח פגן רטב, ויפיע עליו רוח קדשה וטהרה.

נא ונא ראה לחזק את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואדם צריך להיות מאד מאד חזק בזה, ולהיות עקשן גדול — לא להתפעל משום בריה שבעולם, ועל-ידי שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה ממשיכים על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבתך תעבר את ההריון בקלות, ותוליד בנקל, ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּוּ רלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"ד בסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד שמחתי לשמע, שאתה הולך להתארגן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה בסימן טוב ובמזל טוב.

אודות החתנה, אני אהיה, בעזרתו יתברך שמו, בארצנו

הַקְדוּשָׁה אַרְבָּעָה יָמִים, שְׁבֹכֵל לַיְלָה יֵשׁ חַתְנָה, יוֹם רֵאשׁוֹן: ח' טַבַּת, יוֹם שְׁנִי: ט' טַבַּת — שְׁנֵה הַהֲלוּלָא שֶׁל מוֹהַר־נֶ"ת ו"ל, יוֹם שְׁלִישִׁי יֵשׁ חַתְנָה וַיּוֹם רְבִיעִי יֵשׁ חַתְנָה בְּאֶשְׁדּוֹד, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה תַעֲשֶׂה אֶת הַחַתְנָה בְּיוֹם רְבִיעִי בְּלִילָה בִּיבְנָאֵל, אוֹכֵל עוֹד לֵהיוֹת בַּחַתְנָה.

הַעֲקָר אֵל תִּהְיֶה בְטָלָן וְאֵל תִּדְבַר הַרְבֵּה, כִּי "בְּרַב דְּבָרִים לֹא יִחַדֵּל פֶּשַׁע" (מְשָׁלִי י, י"ט) וְכוּ' וְכוּ', וְאַתָּה לֹא צָרִיךְ לְסַפֵּר אֶת הַעֲבֹר שְׁלָךְ לְאַף אֶחָד, תִּתְחִיל הַתְחִלָּה חֲדָשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

נָא וְנָא רְאֵה לֵהיוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל —
 בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, כִּי כֹף אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר־נֶ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׁחַכְמֵי הַרְפוּאָה אוֹמְרִים, שְׁכָל הַמַּחְלוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל זֶה רַק מִחַמַּת הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁתּוֹפְסוֹת אֶת הָאָדָם. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר־נֶ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), שֶׁהַדְּמִיוֹנוֹת הַזֵּרָסִים אֶת הָאָדָם, וְצָרִיךְ לְצַאת מִכַּח הַמְדָּמָה, וְלִבֵּא אֶל הַשְּׂכָל, וַיֵּמָה הוּא הַשְּׂכָל? אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר־נֶ"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שִׁיסְתַּכַּל בְּרוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׁבֹכֵל דְּבַר, שְׁנֵה הַשְּׂכָל שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רלט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כְּסֵלוֹ הַתְּשַׁנִּי"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
 גְּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוֹף פְּמָה מְכַתְּבִים נְחוּצִים לְמָסֵר אֶת זֶה לְיַעֲדֵם, וְכֵן "תּוֹף הַנְּחַל" מְשֻׁבָּע שְׁעֵבֵר, יַעֲזֹר הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּתַלֵּה

את זה בלוח המודעות, וכן את המכתב כללי שישלח לך ... גרו יאיר, תתלה את זה עוד לפני השבת בלוח המודעות.

בגך ... גרו יאיר, מתמיד בלמוד ומתנהג טוב, פה ושם אני צריך לעורר אותו, אבל הוא, ברוך השם, מצליח מאד, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך הרבה נחת ממנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רמ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראי להתחזק להיות בשמחה, וכשהאשה תמיד שמחה ועליזה, גם הבעל שמח ועליו, לא-כן אם האשה במרירות ובדכאון, גם הבעל בדכאון. ובאמת אפלו אם הבעל במרירות ובדכאון, האשה צריכה תמיד לשמח ולהראות לו פנים שוחקות, ובזה היא גותנת לו כח להמשיך. לכן ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואנחנו צריכים מאד להיות חזקים, כדי שהקהילה שלנו תצליח מאד, ולא להבהל ולהתפעל משום בריה שבעולם, אשרי מי ששמח בעתים הללו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראי לשמח את נשות אנשי שלומנו, ותמיד תסתכלי איזו אשה מאנשי שלומנו בודה וכו', תשתדלי שהנשים תלכנה לבקר אותה ולשמחה, שזה היסוד בקהלתנו — שנתחזק את עצמנו ביחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רמא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי תלמידי ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל
לשבר אותך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הנחת-רוח שאתה גורם
לי, שאתה מחנך את הילדים מהפכה הגדולה, ומחדיר בהם אמונה
פשוטה בו יתברך, פי באמת מה נשאר מהאדם — אם לא אלו
הדבורים שמדברים עם התלמידים, ומחדירים בהם אמונה פשוטה
בו יתברך. וחקמינו הקדושים אמרו (סנהדרין יט): 'כל המלמד בן
חברו תורה, מעלה עליו כאלו ילדו'; ועל-כן ראה להתחזק בכל
מיני אפנים שבעולם, ותמשיך לחנך אותם, ואל תסתכל על שום
בריה שבעולם, פי גדול אדוננו ורב להושיע ובוראי תראה נסים
נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא בזה ובכא לנצח נצחים.

נא ונא ראה רק להיות שמח, ולא להתבלבל משום בריה
שבעולם, ואם אחד מתחצף אליך, אל תענה לו, אלא תמשיך
לעשות עבודתך עבודת הקדש.

ואם היית יודע מעלת המלמד בשמים, היית שש ושמח, וכך
מוכא בזהר הקדוש (זהר חדש לך-לך יב.), שרבי שמעון בר יוחאי,
כשנכנס לעיר, אמר לתלמידיו: אני רוצה קדם לבקר את השכינה,
וכששאלו אותו: איפה המקום? אמר: אצל תינוקות של בית רבן.
ולכן מקום שלומדים עם ילדים תורה ואמונה ויראת שמים — שם
משכן השכינה; ולכן ראה לשמח מאד, והקדוש-ברוך-הוא ירחיב

לך בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד, וְתָמִיד תִּבְשֵׁר לִי בְשׂוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּבָר כְּמָה פְּעָמִים, אֵךְ מְרֻב טְרוֹדוֹתִי
הִיָּה לִי מָאֵד קָשָׁה לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מָאֵד! אַתָּה חָקוּק בְּתוֹךְ לְבֵי מִמָּשׁ,
כִּי עֲזַרְתָּ לִי מָאֵד מָאֵד בְּאַסְפַּת סְפָרִים, שָׂזוּ כָּל חֵיּוֹתִי, וּמִי יִתֵּן,
שְׂאֻזְכָּה לְהַגּוֹת בָּהֶם כָּל יְמֵי חַיִּי, וְכֵן אַתָּה תַעֲזֹר לִי לְמִצָּא עוֹד
סְפָרִים יִשְׁנִים גַּם חֲדָשִׁים, כִּי זוֹ כָּל חֵיּוֹתִי.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא
רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), שְׁכָל הַמַּחְלֹת בְּאוֹת לְאָדָם רַק מִחֲמַת
חֶסֶד הַשְׂמָחָה, וְאִם הָאָדָם הִיָּה תָמִיד שְׂמֵחַ, אֵךְ פְּעַם לֹא הָיוּ בְּאוֹת
עָלָיו מַחְלֹת, אֵךְ עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵהַ שְׂעוֹבֵר — כָּל־כֶּךָ הַרְבֵּה
צָרוֹת וַיִּסּוּרִים, שְׂשׂוֹכַח מֵהַשְׂמָחָה, וְלִכֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנִי
אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וּבִנְדָאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר
וְדִבּוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצֹּלְחָה וְנִצְחִית, הַצֹּלְחָה כְּזוֹ,
אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. אֲשֶׁרִי מִי שְׂחֻזָּק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כְּסֻלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי
... נרו יאיר.

נְסִיתִי לְהִתְקַשֵּׁר אֵלֶיךָ, וְלֹא יִכְלַתִּי לְתַפֵּס אוֹתְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֲנִי
לֹא יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהַכְנִיס בְּעֶצְמְךָ מַחְשָׁבוֹת כְּאִלוֹ אֲנִי בְּכַעַס
עֲלֶיךָ וְכוּ', כְּאִלוֹ עָשִׂיתָ אֵיזָה דְּבַר רָע וְכוּ', הֲרִי סוּף פֶּל סוּף זֶה הִיָּתָה
תְּאֵנָה וְכוּ', וְזֶה יָכוֹל לְקֵרוֹת, חֵס וְחֵלִילָהּ, אֲצֵל פֶּל אַחַד, וְעַל-פֶּן אֲנִי
לֹא יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף שְׁבוּר, עַד שֶׁתִּתְיַאֵשׁ לְגַמְרֵי
מַחֲיִיךָ, וְתִבְרַח מִיִּבְנָאֵל וְכוּ', אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתִּחַזֵּר אֶל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, וְתִהְיֶה מֵיִשָּׁב. מָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִסְתוֹבֵב
בְּרַחוּבוֹת וְלִגְבוֹת כְּסָפִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מָה יָכוֹל
לְצֵאת מִזֶּה, כִּי כָּל הָעוֹנֵן לֹא כָּל-כֶּף כָּשֶׁר וְכוּ', וְדִי לְחַפְיָמָא.

וְלִכֵּן אֵיֶעֱצֶךָ וִיהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שֶׁתִּקַּח אֶת עֶצְמְךָ בְּיַדֶּיךָ,
וְתִתְחִיל לְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָה כְּמוֹ שֶׁהִתְמַדְתָּ אֲצִלִּי, זְכוּר גַּם זְכוּר אֵיךְ הָיָה
לְךָ חֲשֶׁק וְרִצּוֹן לְקִנּוּת לְעֶצְמְךָ סְפָרְיָה כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ לִי, זְכוּר גַּם זְכוּר
אֵיךְ סִדַּרְתָּ אֲצִלִּי אֶת הַסְּפָרִים, וְזָכִיתָ לְקִנּוּת הַרְבֵּה סְפָרִים, אֲבָל
צָרִיכִים גַּם לְלַמֵּד בְּסְפָרִים, לֹא שֶׁיִּשְׁאַרוּ בְּאֵרוֹן הַסְּפָרִים. וְלִכֵּן רְאֵה
לְקַבֵּעַ לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם בְּמַקְרָא — חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם
בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן תִּגְרַס פֶּרֶק אַחַד מִשְׁנֵיּוֹת, וְדַף אַחַד גְּמָרָא,
וְסִימָן אַחַד שֶׁלֶחֶן עֲרוּף, וּמִמֶּשׁ תִּרְגִּישׁ עוֹלָמְךָ בְּחִיָּיךָ, כִּי אֵין עוֹד
טוֹב מִתּוֹרָה, כִּי סוּף פֶּל סוּף מָה נִשְׁאַר מִהָאָדָם? רַק אֶת הַתּוֹרָה
שְׂזוּכָה לְלַמֵּד. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פֶּרֶשָׁה נב, סִימָן

ג) על הפסוק (משלי לא, כה): "עז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון", אימתי התורה שוחקת? הוי אומר: ליום אחרון; מה נשאר מהאדם? רק מה שזכה ללמד בכל יום ויום, וחבל על כל יום שעובר מבלי למוד התורה. וכן מה טוב ומה נעים, אם תתפלל בכל יום במונן ערב ובקר וצהרים, ודבר זה תזכר טוב מאד — מי שמתפלל במונן, יש לו דבר שבמונן, הינו פרנסה בשפע. ורואים שבגיא-אדם אינם נוהרים בתפלה: שחרית, מנחה ומעריב בצבור, ועל-ידי-זה רחמנא לישזבן, הם סובלים עניות גדולה מאד מאד, ולכן ראה להזהר להתפלל במונן דיקא, והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך.

נא ונא תהיה שמח, כי עוד מעט תהיה אבא, בכך עליך להיות מאד מאד שמח על נעם חלקך, וזכור את כל החסד שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שהתחנת בגיל צעיר, ועל-ידי-זה אתה נצל מכל מיני דברים רעים ובלתי רצויים, ולכן אל תשכח מהקדוש-ברוך-הוא כרגע, ובנדאי לא יעזב אותך השם יתברך.

נא ונא אל תחיה בחלישות הדעת, קנה מה שקנה וכו', תקבל את הכל לכפרת עוונות, את החרופים והגדופים שהיו מנת חלקך, אבל אתה צריך לזכור, שלא אתה חייב בדבר זה, כי זו הייתה תאנת דרכים, וזה היה יכול לקרות אצל כל אחד, שהקדוש-ברוך-הוא יעזר, שלא יקרה אצל שום בר ישראל, אבל לא להשבר משום דבר, מה יהיה לך אם תסתובב שבור ורצוץ, הלא לא תגיע לשום מקום, וכן ראה לקחת את עצמך בידיך, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך.

בעוד פחות משלשה שבועות, אני אהיה בארצנו הקדושה, ואז נתראה ונתחזק יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רמד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו
נִצַּח.

פה תקבלו את הפתגמים שבקשתם, ומי יתן, שיִדְפֵס עוד חֶלֶק,
כי זו זכות הרבים גדולה מאד. וכן תקבלו את המכתב כְּלָלִי לְתַקְנֹנוּ
וְלִשְׁלַח לְיִבְנָאֵל, רק תגדילו את זה. ועוד מכתב להכניסו ב"אַשֶׁר
בנחל", האם תקמתקם את המכתבים כתב יד ששלחתי לכם?

הקדוש־ברוך־הוא יֵעֹזֵר, שְׁתַּמִּיד תַּעֲסִקוּ בַעֲסַק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא
הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ לְגִדּוֹל הַמַּצְוָה, וּבְזָכוֹת זֶה יִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים
טוֹבִים, קְדוֹשִׁים וְטַהוֹרִים.

המאחל לכם שבת שלום...

כז רמה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות יום ההלדת שלך וכו', ראה לעשות ביום זה כמה מצוות
מִיְחֻדוֹת, וַיַּעַן שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּצַרְכֵי הַרְבִּים, בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה
חוֹצָה, מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לְדַעֲמֵי, זֶה עוֹלָה
עַל הַכֹּל, כִּי זְכוּת הַרְבִּים גְּדוּלָה וְנוֹרָא מֵאֵד, לְזָכוֹת אֵת עִם יִשְׂרָאֵל

עם דברי אמונה, ובפרט בדור הזה, אשר הערב-רב כל-כף התפשטו בזהמת נאוף, שקוץ, תעוב, עלינו למסר את נפשנו לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ולא להתפעל מאף אחד בעולם, ולכן תפיץ ביתר שאת וביתר עז.

מאד מאד אבקש אותך, שתודיע לכל אנשי שלומנו באשדוד ובאשקלון וכו' וכו', שפעדת ההלוא של מוהרנ"ת ז"ל תהיה לכלל אנשי שלומנו בכל ארץ ישראל ביבנאל.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה, ויהיה לך הרבה נחת מילדיך, פי בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, פי עוברים על כל אחד משברים כאלו, שלא תלם, כשאדם מתחתן הוא אינו חולם מה מחכה עליו, פי אם אדם היה יודע מה מחכה עליו, היה משתגע מרב צרות ויסורים, אבל הכל נעלם ונסתר מבני-אדם, ומפני זה הוא מחזיק מעמד, ובשביל זה אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו), שאצל העולם השכחה היא חסרון, ואצלו השכחה מעלה מאד, פי אם לא היה אדם שוכח את העבר שלו, היה משתגע מרב צרות ויסורים. לזאת ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשכח את העבר שלך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכה תמיד להתעלות מעלה מעלה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.

הקדוש-ברוך-הוא, השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

כז רמו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'הקדוש לי מאד ... גרו יאיר.

לְנִכּוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֵקֶר רָאָה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חיי-מוהר"ן, סימן רצד): אֲנִי אוֹצֵר שֶׁל יְרֵאת שְׁמַיִם, וְלָמָּה אַתָּם לֹא חוֹפְרִים אַחַר הָאוֹצֵר?! וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁפַּעַם אַחַת שָׁאַל אֶחָד אֶת הַרֵב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻנוֹנֶער ז"ל, שֶׁהִיָּה מִחֲשׁוֹבֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו — לָמָּה עוֹבְרִים עָלַי כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת וְיִסּוּרִים, וְעָלִיכֶם לֹא עוֹבֵר? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ: תֵּאֱמִין לִי, יְדִידִי, שֶׁעָלִי עוֹבֵר הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמֶּךָ, אֲלֹא שֶׁאֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם אַתָּה תִּשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, גַּם תִּזְכֶּה לָזֶה... רוֹאִים מִכָּאֵן, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וּמִכְאוּבִים, וּמִי מַחְזִיק יוֹתֵר מִעֲמֵד? מִי שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ יוֹתֵר עִם הָאוֹצְרוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר. וְלָכֵן רָאָה גַם אַתָּה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שֶׁבִּסְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, הַמְּלֵאִים הַתְּחִזְקוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׂרוֹת, וּדְרָכִים וּנְתִיבוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק מִעֲמֵד, וְאֵיךְ לְעִבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים בְּסוֹף הַפִּרְשָׁה אֱלוֹפֵי עֵשׂוֹ, וְעַל כָּל אֱלוֹפֵי אוֹמֵר הַתְּרַגּוּם: רַבְּרֵבֵי עֵשׂוֹ, הִינּוּ שְׁגַם לְעֵשׂוֹ הָיוּ רַבָּנִים גְּדוֹלִים, וּפְרַשׁ רַש"י ז"ל, שֶׁהָיוּ כָּלֵם מִמְּזוֹרִים וּפְסוּלִים, וְלִצְעָרְנוּ הַרֵב, גַּם בְּדוֹר הַזֶּה יֵשׁ שְׁתּוּלִים, יְרַע-בְּנִים בְּרַב הַעֲצִירוֹת, אֲשֶׁר הֵם מֵאלוֹ הָאֱלוֹפֵי עֵשׂוֹ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן, שֶׁמִּעֲבִירִים עַל הַדָּת, כִּי לֹא הַקְּלִים וְהַרִיקִים הָאֵלוֹ, מִזְּמַן הָיוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, אִךְ אֵלוֹ הַרְשָׁעִים אַרְוִרִים עִם הַהַתְּרִים שֶׁלָּהֶם וְעִם הַקְּלוֹת שֶׁלָּהֶם וְכו' וְכו', הֵם מוֹלִיכִים שׁוֹלֵל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְצִילֵנוּ מֵהֶם וּמִהַמוֹנֵם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר כְּכֹר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

זֶה שֶׁשָּׁאַל אוֹתִי שְׁאֵלָה וְכו', הוּא הָיָה אֲשֶׁכְּנֹזִי, וְחָקָה זְקַן תִּימָנִי... אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָּהֶם מִפְּלֵה מֵהַשִּׁיּוֹתֵר מֵהַר.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבַר

וְדַבּוֹר שְׁמוֹדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נְצִיחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כְּלָל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רמז.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָה וְיִשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶל ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

הַיּוֹם סִפֵּר לִי הַמְּנַהֵל מַה קָרָה בְּבֵית-סֵפֶר, וּמַה הִחְלִטְתָּ, לְדַעֲתִי, אֶת צְרִיכָה לְהַמְשִׁיךְ וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, אִם הֵייתָ שׁוֹאֵלֶת אוֹתִי קִדְּם, הֵייתִי אוֹמֵר לָךְ מַה לַעֲשׂוֹת, לְגַבְרַת ... תְּחִיָּה אֲמַרְתִּי, שֶׁהִיא לֹא תִקַּח רַק אֶת הַפֶּתַח שְׁלֵה, וְהִיא תִשְׁמֹר עֲלֵיָהֶן, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמַה הַתְּקוּמָמוֹ הַתְּלִמִּידוֹת בַּפֶּתַח שְׁלָךְ. עִם כָּל זֹאת הֵייתִי אוֹמֵר לָךְ, שְׁלֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל, זוֹ דְרָכָם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁמִּתְקוּמָמִים, וְצְרִיכִים הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת, וְאֶצְלֵי אוֹתוֹ הַדְּבַר, לֹא פִעַם אַחַת הֵם יוֹצְאִים מִהַגְדָּרִים וּמִתְפָּרְעִים וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים סְבָלָנוֹת שֶׁל בְּרוּזֵל אֲתָם, וְזֶה מֵעֲבוּדַת הַחַנוּךְ.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק, וּמִי יוֹדֵעַ אִם זֶה לֹא הַתְּקוּן שְׁלָךְ — לְלַמֵּד אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה, כִּי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָךְ שְׁפָה מְשִׁתְּפַת אֲתָם, וְאִין אֶת יְכוּלָה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת בְּשָׁמַיִם, כְּשִׁזּוּכִים לְחַנּוּךְ אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמַדַּת הָאֲמוּנָה וּבְמַדַּת הַצְּנִיעוּת, וּבְמַדַּת יְרֵאת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר אִין עֲרוּךְ אֲלֵיָהֶן, וְלָכֵן רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וּבְנוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

תְּקַרְבֵי אֶת הַבְּנוֹת בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כז רמח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ט.

שלום ובִּרְכָה אֵל ... וְ... שִׁיחִיו נִצַּח.

אף שְׁכָבֶר דְּבַרְתִּי אִתְּכֶם בְּטֹלְפוֹן, עִם כָּל זֹאת אִמְרָתִי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלוּ לְפָנֵיכֶם וְכו' וְכו'.

תהלה לאל, לְבַנְכֶם ... גֵּרוֹ יֶאִיר, לֹא חָסֵר שׁוֹם דְּבַר, וְאֲנִי דְּבַרְתִּי אִתּוֹ, שְׁבִפְסֹח הוּא נוֹסֵעַ הַבֵּיתָה לְבַקּוֹר הַזֵּרִים, אֲבָל לְדַעְתִּי, אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲמֹד חֲזָק עַל זֶה, שְׁלֹא יִבְלַבֵּל לְכֶם אֶת הַמִּסַּח וְהַדַּעַת, כִּי אִם הוּא בּוֹרֵחַ לִי בְּאַמְצַע הַזְּמַן, אֲנִי מִבְּטִיחַ לְכֶם, שְׁלֹא אֶקַּח אוֹתוֹ חֲנוּנָה בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן, וְזֶה אֶצְלִי חֶק מִהַרְבֵּה שָׁנִים, אִם תִּלְמִיד בּוֹרֵחַ, וְאַחַר-כֵּן הוּא נִכְוֶה בִּישִׁיבוֹת אַחֲרוֹת וְרוֹצֵה לְחַזֵּר, אֲנִי לֹא מְקַבֵּל אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲמֹד חֲזָק אִתּוֹ, וְלִהְיֶינָה לוֹ וְלִהְסָבִיר לוֹ, שְׁאִין לוֹ מֵהַ לַעֲשׂוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא תִהְיֶה לוֹ יִשִּׁיבָה — וְזוֹ הָאִמְתָּה, כִּי הוּא לֹא יִסְתַּדֵּר וְלֹא יִשְׁתַּלַּב בְּשׁוֹם יִשִּׁיבָה, וּפְזֵה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ הוּא מְצַלִּיחַ בְּלַמוּדִים וּבְמַדּוֹת וּבְדַרְךָ אֶרֶץ, צְרִיכִים רַק שְׁתוּף פְּעֻלָּה עִם הַהוֹרִים, שֶׁהַהוֹרִים יִגִּידוּ לוֹ בְּעֵדִינּוֹת, וְיִסְבִּירוּ לוֹ שְׁזֵה טוֹב בְּשִׁבִּילוֹ.

וְעַל כָּלֵם — רָאוּ לְהַתְפַּלֵּל הַרְבֵּה עַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם, שִׁיחִיו מְצַלְחִים בְּתוֹרָה וּבִירְאָת שָׁמַיִם, כִּי אֶת הַנַּחַת תִּרְאוּ בְּעוֹד כַּמָּה שָׁנִים, כְּשֶׁכָּבֶר יַעֲמְדוּ תַּחַת הַחֶפֶה, זֶה יִהְיֶה הַנַּחַת הַכִּי גְדוֹל שְׁלָכֶם, אֲבָל אַתֶּם צְרִיכִים גַּם-כֵּן לַעֲזֹר לִי לְהַשְׁקִיעַ בְּיְלָדִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כז רמט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל תלמידות בית-ספר
"בית פיגא", שלומדות בפתה של המורה ... תחיה.

מאד מאד הצטערתי לשמע, שהיום התפרעתן מפני שרציתן
לנסע לטיול, הן אמת אני מבין אתכן מפל מה שעובר עליכן וכו'
וכו', ושאתן גם-כן רוצות לנסע לטיול, אבל אין זו דרך להתפרע
כל-כף, כי אני רוצה לראות אצלכן נחת, שאתן מישבות כבר עם
מדות טובות. לזאת אני מאד מבקש אתכן, שתתמדנה ב"ספר-
המדות", אשר זה היסוד, כי בלי מדות אין לאדם כלום, ואשרי מי
שמתמיד ב"ספר-המדות", ואז יקנה לעצמו תמיד מדות טובות.

נא ונא ראינה לשפר את מדותיכן, ותבקשנה סליחה מהמורה,
ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבשבוע הבא תסענה, בעזרתו
יתברך שמו, לטיול יפה מאד, וישלים את מה שלא נסעתן לשבת
זו.

מאד מאד רציתי, שכל אחת מכן תכתב לי מכתב התנצלות
וכו', ואני מקנה שהכל יתהפך לטובה, בערך בעוד שבועים וחצי
אהיה בארצנו הקדושה, ואז אדבר אתכן פנים אל פנים, ועד אז אני
מאד מבקש אתכן, שתעשינה כל מיני מאמצים להתנהג בדרך ארץ,
והקדוש-ברוך-הוא יצליח דרככן תמיד.

המאחל לכן שבת שלום...

כז רנ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו ואיר.

קבלתי את התקנון, וזה מאד מאד טוב, ובפרט אחרי שדברתי עם אשתך, והיא הסבירה לי, אז אין מה להוסיף ואין מה לגרע. והקדוש-ברוך-הוא יעזר שנצליח, ולא צריכים בשום פנים ואופן להתבלבל מאף אחד.

שלחתי לך אתמול את "תוף הנחל", האם מסרת את זה ל... לתלות את זה על לוח המודעות?! וכן את המכתבים, אם מסרת לייעדם; מאד רציתי, שתראשם לי בכל פעם שאתה מקבל מכתבים — אם קבלת אותם, ומסרתם לייעדם, ואף שאני יודע שקשה לך, עם כל זאת אתה עושה פשוט חסד אתי וחסד עם אנשי שלומנו, שעובר על כל אחד ואחד מאתנו משברים וגלים.

פה תקבל מכתב לתלמידות של הגברת ... תחיה, ראה למסר לה את זה, כי מה לעשות? צריכים לעמד על המשמר, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנצליח דרכנו בחנוך בנינו ובנותינו.

המאחל לך שבת שלום...

כז רנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ז כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הווי"ה עליהן ישרה שכונתו תמיד, וישמרן ויגילן מפל צרה וצוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

חסדי השם יתברך, שאני זוכה שוב לכתב לכן מהלכה ואגדה והשקפה, הפעם נלמד מהלכות חנכה.

הַלְכָה

בתקופת בית שני גזרו מלכי יון גזרות על ישראל, והלחיצו אותם בלחץ גדול מאד בגזרותיהם הרעות, שלא ישמרו שבת, ולא יקימו מצות מילה, ולא מצות קדוש החדש. וטמאו את כל השמנים שהיו בבית המקדש. ועם ישראל היו בצרה גדולה מאד מאד. והקדוש־ברוך־הוא רחם על עם ישראל, ושלח קמץ קטן של יהודים, אשר במסירות נפשם לחמו עם היגונים והכניעו אותם, אלו היו בני החשמונאים. ולא רק שגברו והכניעו את היגונים, אלא עוד הדליקו בחזרה את האור בבית־המקדש, האירו את הנרות. וכשגברו ישראל על אויביהם ושונאיהם, היתה זה ביום כ"ה בכסלו, שבו ביום נכנסו להיכל בית־המקדש, שבו פרצו היגונים פרצות, ורצו להדליק את המנורה, אבל לא היתה שמן, והלכו וחפשו עד שמצאו פח שמן חתום בחותמו של הפהן גדול, ולא הספיק להם אלא ליום אחד, והקדוש־ברוך־הוא עשה גם והספיק לשמונה ימים. ישנם טעמים רבים, למה דוקא שמונה ימים? אף לא נאריך בכל הטעמים. ובספר "נר למאה" מביא מאה טעמים, מדוע הצרכו לעשות את גס חנכה שמונה ימים. ואנו נפרט רק טעם אחד; היות שהצרכו להביא שמן מחלקו של אשר, פמובא (במנחות פה:), ומירושלים עד חלקו של אשר אורך ארבעה ימים, ובחזרה — עוד ארבעה ימים, הרי זה שמונה ימים. ומאז קבעו חכמינו הקדושים, שמצוה להדליק נר חנכה שמונה ימים.

המצוה היא — שהאב מדליק את הנרות ומוציא ידי חובת כלם. אבל המהדרין מן המהדרין, שכל אחד מאנשי הבית מדליק — הינו הבנים הזכרים מדליקים גם־כן. וכדי לחנך את הילדים, נוהגים אצלנו, שהילדים כשהם עדין קטני קטנים, פכר קונים בעבורם חנפיה, שגם הם ידליקו את הנרות. וזה נוהגים — הן עם הבנים והן עם הפנות. אבל הפנות רק עד גיל שמונה. כי מצות חנוכה מתחילה בגיל תשע, אבל אנו מכניסים את הילדים הקטנטנים פכר במצות הדלקת גרות, על־פן הן הבנים והן הפנות יכולים

לְהַדְלִיק בְּחִנְכֵּיהָ נִפְרָדֶת, הַבְּנוֹת עַד גֵּיל שְׁמוֹנֶה, כִּי שְׁמוֹנֶה יוֹם אַחַד נִכְנָסִים לְגִיל חֲנוּךְ, וְנָשִׁים הֲלֵא פְטוּרוֹת, אֲבָל צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, אִף אֵינָן צְרִיכוֹת לְהַדְלִיק בְּעֶצְמוֹן, רַק אִם אֵין הָאָב בַּבַּיִת, אִז הָאִשָּׁה מְדַלֶּקֶה.

כֵּן אֲנִי רוֹצֶה לְעוֹרֵר, שְׂאִין שׁוּם סִבֵּה שֶׁהַבַּעַל לֹא יִהְיֶה בַּבַּיִת בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, אֲלֵא הוּא מְחַיֵּב לְהִתְאַמֵּץ וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי הַשְׁתַּדְּלוּת וּמְאַמְצִים לְהִיּוֹת כָּל יְמֵי הַחֲנֻכָּה בַּבַּיִת בְּעַת הַהַדְּלָקָה, וַיִּקְיֶם אֶת הַמְּצוּהָ בְּשִׁלְמוֹת וּבְהִדּוּר, שְׂאִשְׁתּוֹ תַעֲמֹד לְצִדּוֹ וְכֵן בְּנוֹתָיו, וְכֵן הַבָּנִים יְדַלִּיקוּ. וְהוּא יִסּוֹד גְּדוֹל בְּחֲנוּךְ, שֶׁהֵילָדִים רוֹאִים הַתְּהַנְּחוֹת הָאָבִא בְּעַת שֶׁמְדַלִּיק אֶת הַנְּרוֹת וְשָׂרִים בְּיַחַד וְכוּ'.

סֵדֵר הַהַדְּלָקָה: בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן מְדַלִּיקִים גַּר אַחַד, בְּלִילָה הַשְּׁנִי שְׁנַיִם, בְּלִילָה הַשְּׁלִישִׁי שְׁלֹשָׁה, וְכֵן הֲלָאָה, עַד אֲשֶׁר בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי — שְׁמוֹנֶה נְרוֹת. בְּעַל־הַבַּיִת מְנִיחַ חֲנֻכֵּיתוֹ בְּטַפַּח סְמוּךְ לַפֶּתַח. הַיְנוּ מְצַד יָמִין שֶׁל הַמִּשְׁקוּף — הַמְּזוּזָה, וּמְצַד שְׂמָאל — הַחֲנֻכֵּיהָ, וּמְדַלִּיק בְּלִיל רִאשׁוֹן אֶת הַנֵּר הַסְּמוּךְ לַפֶּתַח, בְּלִיל שְׁנֵי מְדַלִּיק תְּחִלָּה אֶת הַנֵּר הַשְּׁנִי וְחוֹזֵר לְרִאשׁוֹן, בְּלִיל שְׁלִישִׁי מְדַלִּיק תְּחִלָּה אֶת הַשְּׁלִישִׁי וְאַחֲרֵי־כֵן שְׁנֵי וְאַחֲרֵי־כֵן רִאשׁוֹן, וְכֵן הֲלָאָה, תְּמִיד מְדַלִּיקִים אַחֲרֵי־כֵן, כְּדֶרֶךְ כְּתִיבָה בְּלוֹעֲזִית, מִשְׂמָאל לְיָמִין. עַד אֲשֶׁר בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִתְחִילִים מֵהַשְּׁמִינִי וְחוֹזְרִים לְרִאשׁוֹן.

בְּמָה מְדַלִּיקִים: מְצוּהָ מִן הַמִּבְחָר שֶׁיְדַלִּיק בְּשֶׁמֶן זַיִת. וְאֵין לְהַקְלֵ בְּזֶה בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן. עַל־כָּל־פָּנִים הַבַּעַל צָרִיךְ לְרְאוֹת שֶׁחֲנֻכֵּיתוֹ תִּהְיֶה עִם שְׁמֵן זַיִת וּבְפִתְלוֹת. יְלָדִים עַד גֵּיל בֶּר מְצוּהָ יְכוּלִים לְהַדְלִיק עִם נְרוֹת. אִף מְגִיל בֶּר־מְצוּהָ מְחַיֵּבִים לְהַדְלִיק חֲנֻכֵּיהָ עִם שְׁמֵן זַיִת, כְּמוֹ הָאָב, כִּי הֵם חַיִּבִים בְּמְצוּוֹת. רַק הָאָבִא צָרִיךְ לְהַדְלִיק סְמוּךְ לַפֶּתַח מִמּוֹל הַמְּזוּזָה, אֲבָל הֵילָדִים מְדַלִּיקִים לְיַד הַחֲלוֹן.

מְצוּוֹת הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה הִיא מְצוּהָ חֲשׂוּבָה בְּמָאֵד מְאֵד. וְצְרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד וְלֹא לְהַקְלֵ בָּהּ. לְכֵן הַנָּשִׁים — בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, אֲסוּר לָהֶן לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה, וְכָל זְמַן שֶׁהַנְּרוֹת דּוֹלְקִים — לְכָל

הפחות חצי שעה מעת הדלקתם אסורות במלאכה; לא כביסה, לא בשול, לא תפירה וכו'. ובעת ההדלקה צריכים האם, הבנים והבנות לצאת ידי חובת הברכה. בלילה הראשון מברכים שלש ברכות: "להדליק נר חנכה". "שעשה נסים", "שהחיינו". מליל שני ואילך מברכים רק שתי ברכות: "להדליק נר חנכה", "שעשה נסים", וכך ממשיכים כל ימי החנכה.

ימי החנכה קבעו להודות ולהלל ולשבח את הבורא יתברך שמו על הנסים שעשה לנו. שהיונים רצו לעקר את נשמות ישראל לגמרי מהקדוש-ברוך-הוא, ועם ישראל התגברו עליהם, והכניעו אותם. ויצן שבבית-המקדש היתה המנוחה, ושם הדליקוה, אזי זכר למנוחת בית-המקדש, אנחנו מדליקים נרות. ובאמת הרמז לזה (משלי ו, כג): "נר מצוה ותורה אור". אף שאין לנו עתה בית-המקדש, אף עלינו לבקש את הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ובכל לילה שירחם עלינו, ויחזיר לנו את בית-המקדש, וישיב את עבודת הכהנים לדביר ביתו. אבל לזכר הנס ולזכר המנוחה שדלקה בבית-המקדש, מדליקים נרות בחנכה. להורות את הנפלאות, שנשמות ישראל — קמץ קטן, החזיקו ביהדותם ובאמונתם, וגברו על היונים, אשר כפרו לגמרי בהקדוש-ברוך-הוא, והחשיכו עיניהם של עם ישראל, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה ב): "וחשך על פני תהום" (בראשית א, ב) — זו מלכות יון, שהחשיכו עיניהם של ישראל, וגזרו גזרה: פתבו לכם על קרן השור, שאין לכם חלק באלקי ישראל. ושמעתי פעם טעם, למה גזרו שיחרטו על קרן השור דיקא, שאין לכם חלק וכו'? אלא אומרת הגמרא (שבת לב): מה יכולים לעשות עם קרן? שופר. שופר בשבת — המתר לטלטלו אם לאו? אומרת הגמרא: מתר, מחמת שראוי לעשות ממנו בקבוק חלב. שופכים את החלב דרך החלק הרחב של השופר, ומהחלק הצר התינוק שותה (פעם השתמשו בקרן השופר במקום בקבוק).

זו היתה רשעות היונים, שרצו שתינוק היונק עדין, ככר אז יסתכל על המלים: אין לכם חלק באלקי ישראל, כל-כך רצו לעקר

אֵת הָאֱמוּנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁאֵפְלוּ תִינּוֹק הַיּוֹנֵק וְשׁוֹתָהּ מִבְּקִבּוֹק
חֶלֶב, כְּכֹר יִרְאֶה אֵת הַמְּלִים הַלְלוּ.

עד שָׁבָאוּ הַחֲשֻׁמוֹנָאִים, וְהֵם נִצְחוּ אֶת הַיּוֹנִים. לָמָּה נִקְרָאִים
חֲשֻׁמוֹנָאִים? יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהֵם בָּאוּ מֵעִיר חֲשֻׁמוֹנָה, אֲשֶׁר הִיא
מֵהַמַּ"ב מִסְעוֹת שֶׁיָּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְנִסְעוּ דְרָכָם, וְזֶה אֶחָד מֵהֶם,
וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁזוֹ עִיר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: חֲשֻׁמוֹן, וְעַל שֵׁם הָעִיר נִקְרָאִים
חֲשֻׁמוֹנָאִים. חֲשַׁבְתִּי רִמּוֹז מְדוּעַ נִקְרָאִים חֲשֻׁמוֹנָאִים? כִּי הַיּוֹנִים גָּזְרוּ
עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: חֲדָשׁ, שַׁבָּת, מִילָה, שְׁלֹשֶׁת הַיְסוּדוֹת שֶׁל עַם
יִשְׂרָאֵל רָצוּ לְשַׁרְשֵׁם. שְׁלֹא יִדְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַה זֶה שַׁבָּת, מַהִּי מִצְוֹת
מִילָה, וּמַהוּ קְדוּשַׁת הַחֲדָשׁ. וּמַה יִּהְיֶה אִם לֹא יִדְעוּ מִכֶּהָ? אֲלֵא
יִמְשִׁיכוּ עֲצָמָם רַק אֶל הַטְּבַע. כִּי מִצְוֹת מִילָה מוֹרָה שְׁאֵדָם מִנְהַג
בְּהַשְׁגָּחָה מִמְּנוּ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר צִוָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת מִילָה, שֶׁהַגּוֹף שֶׁלוֹ
מִשְׁעָבֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. שַׁבָּת גַּם-כֵּן מוֹרָה וּמִגְלָה שְׁאִין טַבַּע
וּמִקְרָה, אֲלֵא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים בָּרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵת הָעוֹלָם וּבִיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת וַיִּנְפֹשׁ. קְדוּשַׁת הַחֲדָשׁ גַּם-כֵּן מוֹרָה עַל אֱמוּנַת חֲכָמִים,
אֲשֶׁר בָּהֶם תְּלוּיָהּ כָּל הַתּוֹרָה, כִּי הֵם קוֹבְעִים מְתֵי רֹאשׁ חֲדָשׁ וּמְתֵי
הַחֲגִים, כְּפִי הַחֲדָשׁ כֵּן הַחֲגִים.

מַה הַהִפְרָשׁ בֵּין הַשְׁגָּחָה לְטַבַּע? כִּשְׁאֵדָם מְסַתְּפֵל רַק עַל
הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הוּא בְּטֵל וּמִבְטָל לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.
"אִין לִי כְלוּם". שֶׁזוֹ מִצְוֹת מִילָה, שְׁמוּסָר עֲצָמוֹ לְשִׁים אוֹת בְּעֲצָמוֹ,
שֶׁהוּא כָּל כְּלוֹ מְסוּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. שַׁבָּת — כָּל כְּלוֹ מְסוּר
לְבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, אֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלָאכָה גְשָׁמִית. חֲדָשׁ —
כָּל כְּלוֹ מְסוּר לְחֲכָמִים. זֶה נִקְרָאת הַשְׁגָּחָה, שְׁאִנִּי יוֹדַע שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁגִּיחַ. לְהַפְּךָ מִזֶּה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּשְׁמַחֲלָלִים שַׁבָּת,
כִּשְׁמִפְרִים מִצְוֹת מִילָה, וּכְשֶׁאִין אֱמוּנַת חֲכָמִים, זֶהוּ טַבַּע.

מַהִּי הַשְׁגָּחָה? עֲנוּה, שְׁאִנִּי יוֹדַע שְׁאִנִּי כְלוּם, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא פֹה, וְאִנִּי צָרִיךְ אוֹתוֹ, וְאִנִּי מְשַׁגַּח מִמְּנוּ יִתְבַּרֵךְ. וְטַבַּע זֶה
אֲנוֹכִיּוֹת, תְּמִיד אֲנִי, וְרַק אֲנִי. אִם נִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב: חִ'שׁ'מִנִּיאִי
אוֹתִיּוֹת: ח'דָשׁ שַׁבָּת מִילָה אֲנִי, בְּרַגַּע שְׁמוֹצִיאִים מְאָדָם מִצְוֹת

שַׁבַּת מִיְלֵה חֲדָשׁ, נִשְׁאָר — אָנִי. וְזֹאת רְצוֹ הַיּוֹנִים — לַעֲקֹר אֶת
הָאֲמוֹנָה, אֶת הַהֲשַׁנְחָה, אֶת שַׁבַּת מִיְלֵה חֲדָשׁ, וְאֵז יִשְׁאָר אָנִי —
גְּאֹוָה, טֹבֵעַ וְכוּ'. וְאֵלֹו הַשְּׂמוֹנָאֵי בָאוּ לְהַשְׁרִישׁ וּלְהַחֲדִיר בַּחֲזָרָה אֶת
הָאֲמוֹנָה — שַׁבַּת, מִיְלֵה, חֲדָשׁ, וּלְשַׁרְשׁ וּלַעֲקֹר אֶת הָאָנִי — אֶת
הַגְּאֹוָה; וְזֶה יְהִיָּה בְּעֵת הַגְּאֹלָה, שְׁמַשִּׁיחַ יִגְלֶה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, שְׁכֻלָּם יִדְעוּ שֶׁהַכֹּל הַשְּׁנֹחָה, וְאִין טֹבֵעַ כְּלָל. בְּעַבּוּר
זֶה דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת דְּרִשׁוּ, שְׁתַּבַּת מ'שִׁי'ח' זֶהוּ רֵאשִׁי תְּבוֹת: מ'זוּזָה
יְמִין חֲנֻפָה שְׂמָאל, שְׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַמְּצוּה — שְׁהַמְזוּזָה בְּצַד יְמִין
שֶׁל הַדָּלֶת, וְנָר חֲנֻפָה בְּצַד שְׂמָאל, מְזָה יוֹצֵא תַבַּת מְשִׁיחַ.

בַּחֲנֻכָּה אוֹמְרִים 'עַל הַנְּסִים' בְּכָל תַּפְלָה וּתְפִלָּה וּבְכַרְפֶּת-הַמְּזוּן,
שְׁאֲנַחֲנוּ מוֹדִים וּמְהַלְלִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא 'עַל הַנְּסִים וְעַל
הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנְּפִלְאוֹת וְעַל הַנְּחֻמוֹת
וְעַל הַמְּלַחְמוֹת שְׁעֲשִׂיתָ לְאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הֵּם בְּזִמְן הַזֶּה".
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה נְסִים וְנְפִלְאוֹת עִם עַם יִשְׂרָאֵל, "כְּשֶׁעָמְדָה
מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחַם תּוֹרְתָךְ וּלְהַעֲבִירָם
מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם וְגו',
וּלְךָ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקְדוּשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה
גְּדוֹלָה וּפְרָקָן כִּהְיוּם הַזֶּה". בְּשִׁבִיל זֶה עָקֵר יְמֵי חֲנֻפָה הֵם יְמֵי
הַחֲנֻכָּה. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁיְמֵי הַחֲנֻכָּה
הֵם הָאָרֶת עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָדָם שְׂמוּדָה וּמְהַלֵּל וּמְשַׁבַּח אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, זֶה שְׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, כִּי אִין עוֹד דְּבָר
יּוֹתֵר יָפֵה כְּאָדָם הַנּוֹתֵן תּוֹדָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶהוּ יְמֵי חֲנֻפָה,
שְׁאֲנוּ נוֹתְנִים תּוֹדָה לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ, שִׁזוּ הָאָרֶת הָעוֹלָם הַבָּא
בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּדֶרֶךְ כָּל רֹאִים בְּנֵי-אָדָם שִׁישׁ לָהֶם טַעֲנוֹת עָלָיו
יִתְבָּרַךְ: לְמָה אָנִי סוֹבֵל?! לְמָה אִין לִי כֶסֶף?! לְמָה עוֹבְרִים עָלַי
יְסוּרִים וּמְרִירוֹת?! שׁוֹאֲלִים כָּל הַזִּמְן 'לְמָה'. תְּנוּ תּוֹדָה לְהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עַל הַטּוֹבוֹת שְׁעֲשָׂה לָכֶם, וְלֹא תִשְׁקַעוּ רַק בְּקִשְׁיוֹת. אוֹמֵר
דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים ע"ט, י'): 'לְמָה' — יֹאמְרוּ הַגּוֹיִים; גּוֹי שׁוֹאֵל לְמָה,
כִּי הוּא שְׁקוּעַ בְּטֹבֵעַ, וְעַל-כֵּן שׁוֹאֵל 'לְמָה', אָבֵל יְהוּדֵי אוֹמֵר: 'כְּכָה',
אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂכָכָה' לוֹ (שֵׁם קִמְד, טו); אִינְנִי יוֹדֵעַ, כִּךָ גְּזָרָה חֲכָמְתוֹ

יִתְבַּרֵךְ. עַל-כֵּן יְכוּלִים אוֹלֵי לֹמֵר שְׁאֵלוֹ אוֹתִיּוֹת חֲנֻכָּה, שְׁאוֹתִיּוֹת כ"ה יוֹצְאוֹת מ'כָּה', הֵינּוּ בַּחֲנֻכָּה אָנוּ מְבַטְלִים עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי אֵלֵינוּ יִתְבַּרֵךְ וְאוֹמְרִים: כָּהֵּן. כֹּה רָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. בְּכ"ה אִזְּ הַחֲנֻכָּה לְעַם יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שֹׁבֵר יִשְׂרָאֵל חֻנָּה, אֵינּוּ לוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְנוֹתֵן לוֹ תוֹדָה. וְלִכֵּן אוֹמְרִים הַלֵּל בִּימֵי הַחֲנֻכָּה.

יֵשׁ סִבְרָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, שֶׁהַסְּעֻדוֹת בַּחֲנֻכָּה הֵן רְשׁוֹת. כִּי עֲקָר הַמְּצוּהָ הִיא הַהֲדַלְקָה וּפְרָסוּם הַנֵּס, עַל-כֵּן אֵינּוּ לַעֲשׂוֹת סְעֻדוֹת, וַיֵּשׁ אוֹמְרִים כֵּן לַעֲשׂוֹת סְעֻדוֹת, אֲבָל מְרַבִּים בָּהֶם בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, בְּדַבְּרֵי סְפָרִים וְנִסִּים שֶׁקָּרוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִשֶּׁף כָּל הַדּוֹרוֹת, וּמִתְאַסְּפוֹת הַמְּשֻׁפָּחוֹת בְּצוֹתָא, וּמוֹדִים וּמְהַלְלִים וּמְשַׁבְּחִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַנִּסִּים שֶׁעָשָׂנוּ בְּמִשְׁפַּח הַדּוֹרוֹת. וְאִסּוּר לְלַעַג עַל מְנַהֲגֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְשַׁחֲקִים עִם סְבִיבוֹן, כִּי יֵשׁ בְּזוּהַ סוּדוֹת גְּדוּלִים מְאֹד, שֶׁכְּתוּב עָלֵינוּ אוֹתִיּוֹת: גִּיס, גְּדוּל הִיָּה שֵׁם, אֲשֶׁר זֶה הַרְמֹז גִּשְׁנָה — "וְאֵת יְהוּדָה שֶׁלַח גִּשְׁנָה", שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ כָּבַר חֲזָה בְּשִׁעָה שֶׁיְהִיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, שֶׁלֹּא יִתְאַשּׁוּ, כִּי לְבַסּוֹף יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְלִכֵּן קֹדֶם שֶׁיֵּרְדוּ מִצְרַיִמָּה כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מו, כח): "וְאֵת יְהוּדָה שֶׁלַח גִּשְׁנָה" — לְרַמֵּז גִּיס גְּדוּל הִיָּה שֵׁם — כִּי־צַד יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת? עַל-יְדֵי הַנִּסִּים. וְלִכֵּן אֵינּוּ לְלַעַג עַל מְנַהֲגֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּתְאַסְּפִים יַחַד וּמְסַפְּרִים סְפָרֵי צְדִיקִים, וּמְהַלְלִים וּמְשַׁבְּחִים אֶת הַבוֹרֵא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ.

גַּם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת מְצוּהָ לְהַדְּלִיק נֵר חֲנֻכָּה, וְהַמְּנַהֵג בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַדְּלִיק בֵּין מְנַחֵה לְעַרְבִית, שְׁאֵז נִמְצְאִים כָּלֵם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, בְּאִפְּן שֶׁיִּתְרַבּוּ הַנִּסִּים, שֶׁכָּלֵם יִרְאוּ אֶת גְּדֻלַּת הַנֵּס, אֲבָל תַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁמְסִימִים עַרְבִית, צְרִיכִים לְלַכֵּת הַבֵּיתָה, וְלִרְאוֹת שֶׁהָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים יְהִיוּ בְּבֵיתָה, וַיִּדְּלִיקוּ נֵר חֲנֻכָּה. אִסּוּר אִזְּ לְלַמֵּד וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלָאכָה אַחֲרָתָה, אֲלֵא רַק לְקַיֵּם אֶת מְצוֹת הַדְּלֻקַּת גְּרוֹת, וְאִסּוּר לְהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמְצוֹת כְּאֵלוֹ יֵשׁ מְצוּהָ גְּדוּלָּה מְזוּ, כִּי זֶה בְּעֲצָמוֹ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַמְּלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמְצוֹת, וְצְרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּזוּהָ.

בְּעֶרְבַּ שַׁבַּת מְדַלְּקִים תְּחַלֶּה גַר חֲנֻכָּה, וְאַחֲר־כֵּן גַר שַׁבַּת,
בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת עוֹשִׂים קֹדֶם הַבְּדֵלָה וְאַחֲר־כֵּן גַר חֲנֻכָּה, וַיֵּשׁ לְהַזְהִיר
בְּזֶה בְּמָאד מָאד.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר: לָמָּה מְדַלְּקִים גַר חֲנֻכָּה קֹדֶם אֶחָד
וְאַחֲר־כֵּן שְׁנַיִם אֶחָד, וְאַחֲר־כֵּן שְׁלֹשָׁה שְׁנַיִם אֶחָד וְכוּ', תְּמִיד
חוֹזְרִים לְרֹאשׁוֹן? אֲלֹא לְהוֹרוֹת לְאָדָם, שֶׁכֵּן דַּרְךְ הַחֲנוּכָּה, מִלְּמַדִּים
אִיזָה דָבָר, בַּיּוֹם הַשְּׁנִי לּוֹמְדִים דָּבָר חֲדָשׁ, אֲבָל חוֹזְרִים גַּם עַל
הָרִאשׁוֹן, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לּוֹמְדִים דָּבָר חֲדָשׁ, אֲבָל חוֹזְרִים עַל הַשְּׁנִי
וְהָרִאשׁוֹן, וְכֵן בַּיּוֹם הָרְבִיעִי וְכֵן הֵלְאָה, בְּכָל יוֹם עוֹשִׂים הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה, אֲבָל מְשֻׁנָּגִים גַּם אֶת הַגִּלְמָד. כִּי כֵּן כָּתוּב בְּסִפְרֵי מוֹסֵר: אֵין
חִזְק הַחֲסִידוֹת כְּהַתְּחִלָּתָהּ. כְּשֶׁאָדָם מֵתְחִיל לְהַתְּחַסֵּד עִם הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, בְּהַתְּחִלָּה יֵשׁ לוֹ הַתְּחַדְּשוֹת חֲדָשָׁה, חֲשֵׁק חֲדָשׁ. וְעַל זֹאת
מְרַמֵּז חַג הַחֲנֻכָּה, שְׁאֵנו צְרִיכִים לְחַנּוּךְ עֲצֻמְנו תְּמִיד מִחֲדָשׁ, אֲסוּר
לֹאמַר: "אֲנִי כִּבְרָה בְּעַל תְּשׁוּבָה" וְכוּ', אֲלֹא בְּכָל יוֹם לְהַתְּחִיל לְחִזּוֹר
בְּתְשׁוּבָה מִחֲדָשׁ, וּבְזֶה מְאִירִים אֶת הָאוֹר עַל עִם יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לַיְלֹת
וְעַל בֵּיתוֹ בְּפִרְטִיּוֹת, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת. לְהֵאִיר אֶת
אוּרוֹ יְתִבְרֵךְ, וְלִידַע שֶׁהוּא יְתִבְרֵךְ נִמְצָא אֶתְנוּ בְּתוֹךְ הַבֵּית. וְאֶת הָאוֹר
הַזֶּה צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אַחֲר־כֵּן עַל כָּל הַשָּׁנָה. עַל-כֵּן גַר חֲנֻכָּה הִיא
מְצֻנָּה חֲשׁוּבָה מָאד מָאד, וְדָבָר גָּדוֹל מָאד, וְאֲסוּר לְהַקְל בְּזֶה, חֵס
וְשָׁלוֹם.

הַמְּנַהֵג אֶצְלָנוּ, שְׂאוֹמְרִים קֹדֶם הַשְּׁלֹשׁ בְּרֻכּוֹת אֶת ה"לְשִׁים
יְחוּד", אַחֲר־כֵּן אוֹמְרִים אֶת הַשְּׁלֹשׁ בְּרֻכּוֹת, אַחֲר־כֵּן שְׁרִים "מְעוֹז
צוּר", אַחֲר־כֵּן אוֹמְרִים מְזֻמּוֹר (מְזֻמּוֹר צֵא): "יּוֹשֵׁב בְּסִתְר", שְׁזֶה תִקֵּן
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וְאַחֲר־כֵּן (תְּהִלִּים טו): "לְמַנְצַח
בְּנִגִּינוֹת" שְׁזֶה צוּרַת הַמְּנוּרָה, וְאַחֲר־כֵּן (תְּהִלִּים ל): "מְזֻמּוֹר שִׁיר
חֲנֻכַּת הַבֵּית", שְׁזֶה בְּנִין-בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אַחֲר־כֵּן (תְּהִלִּים לג): "רַנְּנוּ
צְדִיקִים", שְׁתִּקֵּן הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ שְׂיוּצָא מִזֶּה אוֹתִיּוֹת ג'ח'ל' —
לְהַדְּלִיק גַּר חֲנֻכָּה, אַחֲר־כֵּן אוֹמְרִים (תְּהִלִּים קיא): "הַלְלוּנָה אוֹדָה
ה' בְּכָל לַבָּב", וְ"אַשְׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת ה'" (שֵׁם קיב), שְׁשֵׁם מְרַמֵּז עַל

ההודאה ועל צדקה, ואחר-כך מזמור (תהלים קלג): "שיר המעלות הנה מה טוב ומה נעים", שמרמו על השמן — "כשמן הטוב על הראש", ואחר-כך (תהלים ק): "מזמור לתודה", ו"שיר המעלות לְדוד לולא ה'" (תהלים קכד), שצנה רבנו ז"ל לאנשי שלומנו לאמרו, מחמת שיש לאדם הרבה שונאים, בפרט רבנו ז"ל, שהיו עליו הרבה שונאים, וכן היום. ועל-בן "לולא ה' שהיה לנו [אזי] חיים בלעונו", ומסימים (תהלים קנ) "הללו אל בקדשו", וזה מדפס בספר "נר לצדיק".

ועת הדלקת הנרות היא עת רצון גדולה, ומה שמבקשים — מתקבל, לכן צריכים להזהר בהדלקה מאד, שזהו יסוד גדול ביהדות. בעזרתו יתברך שמו, יתן הקדוש-ברוך-הוא את החיים, ביום ראשון בלילה יהיה נר חנכה הראשון, אזי צריכים כבר השבוע לדאג להכין כל הנצרך בעבור חנכה, ולא להמתין לרגע האחרון, כי בכל מצוה ומצוה צריך להכין עצמו קדם ולא לחכות לרגע האחרון. כי ראוי שאדם ימתין למצוה, ולא שהמצוה תחפה לו. וכן צריך להיות בערב שבת, הבית צריך להיות מסדר בערב-שבת, ואנחנו נחפה להדלקת הנרות, הכל מוכן בבית, הכל רחוק וכו', הנרות מוכנים, רק מחכים שיגיע הזמן וכבר מדליקים את הנרות, ולא להזכר ברגע האחרון שיש לנקות ולשטף ולהתרחץ וכו' וכו', עד שעלולים לבוא לידי חלול שבת, וכזה מראים שמוזלזלים במצוות, כי — הלא היה זמן כל היום?! וכן הדבר לגבי כל מצוה ומצוה, צריכים לחכות ולהמתין בעבודה, בפרט מצות תפלה, אדם צריך לקום קדם אור היום להמתין לשחרית, שיצפה וישתוקק מתי כבר יוכל להתפלל, ולא שיישן עד שלש שעות ביום ויקום ברגע האחרון. וכן לגבי מנחה וערבית, צריך להיות מוכן לרגע שיוכל להתפלל — וכבר יעמיד עצמו לתפלה. וכן בכל מצוה — יש להכין עצמו מקדם.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב

יכולים ללמד מן הפרשה דברים רבים, אבל נתפס מספר ענינים.

"אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה, היה רעה את אחיו בצאן, והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה" וגו'; וישאל אהב את יוסף מכל בניו, כי בן זקנים הוא לו, ועשה לו כתנת פסים: "ויראו אחיו כי אתו אהב אביהם, וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם" (בראשית לו, כג-ד). למדים מכאן כמה דברים שהם יסודות בחינוך הילדים. ראשית, אומרים חכמינו הקדושים (שבת י:): אל ישנה אדם בנו בין הבנים; אסור להורים לשנות בן אחד מן השאר, לא יתכן שבן אחד יהיה מיוחד יותר, וזהו עון גדול, שבשכיל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו, נתקנאו בו אחיו, ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים; הינו כל הסבה שירדו ישראל למצרים, היתה רק מחמת זאת, שיעקב אבינו יחס את יוסף יותר מכל אחיו, מזה נבעה שגאה כלפי יוסף, שלא יכלו לסבלו, עד שמכרוהו לעבד וכו', עד שכלל ישראל ירדו למצרים. למדים מכאן, שאסור לעשות הפרש בין בן או בת יותר משאר הילדים.

הנה אנו רואים, שבכל בית יש כבשה שחורה, לוקחים ילד אחד והוא נעשה קרוב, או השעיר לעזאזל, ודבר זה קיים בכל בית; נשבר משהו — מי עשה את זאת? הבן הזה. נעשה איזה גזק — מי גרם לזה? הבן הזה. הלא יש עוד ילדים, אבל נטפלים דיקא לבן או לבת הזו. אשר זהו הדבר המגנה ביותר, וכלנו איננו נקיים מזה. כי בכל משפחה ומשפחה היינו אנו או אחינו או אחותנו הכבשה השחורה, וקבלנו על עצמנו שאנו עם ילדינו נשמר בזה מאד, והנה המציאות טופחת על פנינו, שמה שחוינו על בשרנו — אנו עושים לילדינו.

וכן בפתה יש תמיד קרוב וכו'; הן אמת, שיכול להיות, שילד אחד שונה מן השאר, קשה יותר, ועושה בעיות יותר מכל הילדים,

אַבֵּל אֵין זֶה מְצַדִּיק לַעֲשׂוֹת לוֹ סְקִילָה, כְּאוֹתוֹ שְׁעִיר לַעֲזָאוֹל, שְׁזַרְקוּהוּ מֵרֹאשׁ הַצּוּק עַד לַמָּטָה, שְׁיַעֲשֶׂה אִיבָרִים אִיבָרִים. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הָעֲנִיֵק לָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּנִים וּבָנוֹת, עָלֵינוּ לְנַהֵג עִמָּהֶם בְּיָאוֹת וְלֹא לְזַרְקֵם, צְרִיכִים לְשִׁית עֲצָה טוֹבָה כְּלַפֵּיהֶם. כֵּן בִּפְתָה תְּמִיד יֵשׁ אִיזָה יֶלֶד אוֹ יֶלְדָה שֶׁהֵם בְּעִיֲתֵיִם יוֹתֵר, אַבֵּל אֵין זֹאת אוֹמֶרֶת שְׁצְרִיכִים לְקַחְתָּם וְלִתְלוֹתָם, אֶלֶּא צְרִיכִים לִידַע אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם הַבְּעִיָּה. וּבִאֲמַת אֲמַרְתִּי וְאָמַר שׁוּב, אֵין כְּדָבָר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת 'אִיקֶס' עַל יֶלֶד, אֶלֶּא הַהִפְרָשׁ הוּא כֶּף — בְּבֵית יֵשׁ לִי חֲמֹשֶׁה יֶלְדִים אוֹ עֲשָׂרָה שְׁיִהְיוּ בְרִיאִים, כֹּל אֶחָד כְּפִי מִסְפֵּר יֶלְדָיו, וַיֵּשׁ בֶּן שְׁמֹמֶרֶר אֶת חַיִּי, עַקֵּר הַתְּפַקִּיד שְׁלָנוּ לְהִתְמוֹדֵד אִתּוֹ. זֶה חֵלֶק מֵהַחַיִּים; כְּמוֹ שְׁיֵשׁ לְאָדָם חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת בְּיַד אַחַת, וְחֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת בְּיַד שְׁנֵיָה, אֲצַבֵּעַ אַחַת כּוֹאֶבֶת מְאֹד, וְכִי נִקַּח סִפִּין וְנִחַתְהָ אֶת הָאֲצַבֵּעַ? יֵשׁ לִי פְצַע זָב דָּם, מְלֵא מַגְלָה וְכוּ', בּוֹדָאִי לֹא נִכְרוֹת אֶת הָאֲצַבֵּעַ! כֵּן הַדְּבָר יֵשׁ לִי חֲמֹשֶׁה אוֹ עֲשָׂרָה יֶלְדִים, שְׁיִהְיוּ בְרִיאִים, יִתְכַּן שְׁבֵן אוֹ בַת אַחַת בְּעִיֲתֵיִם בְּמִשְׁמַעְתָּם יוֹתֵר מֵאַחֲרִים, אֵיךְ אֵין דְּבָר כְּזֶה לְסַלְקֵם מֵהַבֵּית, אֶלֶּא אֲטַפֵּל בְּבִעִיָּה.

אַבֵּל בְּבֵית-סֵפֶר וּבִתְלִמוּד תּוֹרָה הָעֲנִיֵן שׁוֹנָה. הֵן אֲמַת שְׁמַלְמֵד טוֹב וּמוֹרָה טוֹבָה יוֹדְעִים לְהִתְמוֹדֵד עִם הַתְּלִמִּיד הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, אֵיךְ בְּבֵית אֲנִי צְרִיף לְהִתְמוֹדֵד עִם הַבְּעִיָּה הָאִישִׁית שְׁלִי, וְאֵין לִי עֲצָה, זֶהוּ חֵלֶק מֵהַחַיִּים, בִּתְלִמוּד תּוֹרָה וּבְבֵית-סֵפֶר, הַבְּעִיָּה יוֹתֵר שֶׁל הַהוֹרִים מֵאֲשֶׁר שֶׁל הַמְּלַמֵּד, אוֹ הַמוֹרָה, אוֹ הַמְּנַהֵל, הֵלֵא יְכוּלִים לְהוֹצִיא לְבַחוּץ וְכוּ' [אַשֶׁר בּוֹדָאִי אֵין זֶה פִּתְרוֹן, כִּי מְנַהֵל טוֹב אוֹ מְחַנֵּף טוֹב יוֹדְעִים לְהִתְמוֹדֵד עִם הַבְּעִיָּה, עִם תְּלִמִּיד אוֹ תְּלִמִּידָה בְּעִיֲתֵיִם], אַבֵּל צְרִיף לְהִיּוֹת שְׂתוּף פְּעֻלָּה עִם הַהוֹרִים, עַל הַהוֹרִים לַעֲזוֹר לְמַלְמֵד וְלַמוֹרָה, וְאִם הֵם אֲדִישִׁים, הֵם רְשָׁעִים וְרוֹצְחִים. אוֹלֵי זֶה נִשְׁמַע חֲרִיף מְאֹד, אַבֵּל זֹו עֲבָדָה, הַהוֹרִים הָאֲדִישִׁים וְאִי אֲכַפְתִּיִם, שְׂאִינָם רוֹצִים לְשַׂתֵּף פְּעֻלָּה, הֵם רָעֵי לֵב. כִּי חֲנוּף הוּא עֲבוּדַת הַקֶּדֶשׁ, וְצְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְחַנֵּף אֶת הַיֶּלְדִים. יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁהַמְּלַמֵּד אוֹ הַמוֹרָה אֵינָם צוֹדְקִים, אַבֵּל אֵיךְ פְּעַם אֵין אוֹמְרִים זֹאת בְּנוֹכַחַת הַיֶּלְדִים, כִּי בְּזֶה נוֹחֲגִים עֲזוֹת לַיֶּלְדִים, שְׁיַעֲזוּ פְּנֵיהֶם נֶגֶד

מחנכיהם, ואם תתנו גבוי לילדים, אף שזה נראה לכם מתוך רחמים, אבל אז הילדים יגדלו סוברים ומורים.

הייתי בארץ ישראל כמעט שלשה שבועות, וכששכתי לא הכרתי את הילדים, ברוך הוא וברוך שמו, אינכם יודעים אילו יהלומים יש לכם כאן, השארתי פה תלמידים טובים, התנהגו טוב, התפללו פיאות, לא דברו באמצע התפלה, נהגו בדרך ארץ רבה, ילדים בני שלש-עשרה ארבע-עשרה חמש-עשרה, היו בעלי שכל של בני תשע-עשרה עשרים וכו', והתפעלו מהם מאד. פי באמת הכל תלוי במחנך. אף בודאי צריכים שתוף פעלה עם ההורים. יתכן שילד מתגעגע לביתו, ילד רוצה לראות את משפחתו, אבל עליו לדעת שסדר זהו סדר, יעזר הקדוש ברוך הוא יגיע החג, ויוכל כל ילד לשוב להוריו. אני מקנה להקדוש ברוך הוא שיתן לנו את החיים, שנזכה להגיע לזה, ובשנה הבאה בעזרתו יתברך שמו, כשנסע לאומן, נסע כל הישיבה מאומן לארץ ישראל, ונשאה עמכם כל החגים.

השקפה

אסור ליחס ילד אחד יותר מאחרים, פי מזה נעשית קנאה, ואחר-כך נעשית שנאה, ומזה נובעות כל המריבות.

יש הרבה מה לדבר, אבל נביא את התמצית, וכדאי לשגן ולחזר, פי סוף כל סוף אנו בני-אדם, ואנו בזה העולם ויכולים לעשות טעות, מלאך אינו יכול לעשות טעות, פי הוא נשמה בלא גוף, לא-כן בן אדם הוא נשמה מלבשת בגוף, וגופו מושך אל התמריות, אל התאוות והמדות רעות, הוא יכול לעשות טעות בחיים. ואם בא אחד ואומר לכם, שאיננו טועה, אלא צודק תמיד, סימן ששוטה הוא, פי לא יתכן שאדם לא ישגה. ועל-כן קורה לעתים שאדם בעצמו עושה טעות, קורה לעתים שבמשפחה נעשית טעות, קורה לפעמים שבקהלה נעשית טעות, אבל טעות לעולם חוזרת; הינו יכולים תמיד לתקנה, ואם שגה אדם — אין מגיע לו

תּלִיָּה, וְאֵל לוֹ לְהִתְאַשׁ. קָרְתָּה טְעוֹת בַּמְשַׁפָּחָה — הַבְּעַל טְעָה, עַל
הָאִשָּׁה לְמַחֵל לוֹ, וְלֹא תֹאמֶר: אֲבָל הוּא בָּזָה אוֹתִי בְּנוֹכְחוֹת כָּלֶם
וְכוּ' וְכוּ', תִּמְחֲלִי לוֹ, כִּי גַם הָאִשָּׁה שׁוֹגָה וְהַבְּעַל מוֹחֵל לָהּ, וְאִם
אֵינוּ מוֹחֵל, עָלְיוֹ לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְמַחֵל עַל עֲלֻבוֹנוֹ וְכוּ'. וְכֵן עַל
הַהוֹרִים לִידַע, שָׂאֵם עָשׂוּ הַיְלָדִים טְעוֹת — יִמְחָלוּ לָהֶם, כִּי טְעוֹת
לְעוֹלָם חוֹזְרֹת. יֵשׁ דְּרוֹךְ חֲזָרָה בְּתַשׁוּבָה מִן הַטְּעוֹת שֶׁנַּעֲשִׂיתָהּ. וְכֵן
הַדְּבָר, אִם קָרְתָּה טְעוֹת בְּקַהֲלָה — יְכוּלִים לְתַקְנָהּ.

אֲמַרְתִּי פַעַם, מַה הַלְשׁוֹן: טְעוֹת לְעוֹלָם חוֹזְרֹת? אֲלֹא בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה אָנוּ שָׂרִים בְּעֵת פְּתִיחַת הָאָרוֹן: "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נֶצֶב
בְּשָׁמַיִם" (תהלים קיט, פט), שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה פְּעָמִים שָׂרִים. מַהוּ פְּסוּק זֶה?
אֲלֹא הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אוֹמֵר, בְּעֵת שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אֹמֵר עֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת (בְּרֹאשִׁית א, ג): "וַיֹּאמֶר ה' יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר",
"וַיֹּאמֶר ה' תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דִּשָּׂא וְתִדְשָׂא הָאָרֶץ" וְכוּ' (שם א, יא-יב), וְכֵן
לְגַבִּי כָּל עֶשְׂרֵת מְאֻמְרוֹת הַבְּרִיאָה, אֲזִי מֵאֲזוֹ שֶׁאֲמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא 'וַיֹּאמֶר', עֲדִין דְּבַר ה' מְחִיָּה אֶת הַבְּרִיאָה, אֵין זֶה טְבַע, אֲלֹא
בְּכָל רָגַע וְרָגַע הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאִיר אֶת הָאוֹר וּמְחַשֵּׂף אֶת
הַלְּלָהּ, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֶשֶׁךְ, וְכֵן כָּל חֵלֶק מְחַלְקֵי הַבְּרִיאָה. הַדְּבָר
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה וּמְחִיָּה אוֹתוֹ חֵלֶק. וְזֶהוּ
"לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נֶצֶב בְּשָׁמַיִם", צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁהַכֹּל מֵאֵת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ.

וְזֶהוּ הַפְּרוּשׁ: טְעוֹת 'לְעוֹלָם' חוֹזְרֹת. אִם עֲשִׂיתִי טְעוֹת, תִּחְזֹר
אֵל הַלְּעוֹלָם, אֵיזָה? "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נֶצֶב בְּשָׁמַיִם"; הֵינּוּ תַשׁוּב
אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּמִדּוּעַ אוֹמְרִים שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה פְּעָמִים? כִּי יֵשׁ
שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵה שְׁבָטִים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לוֹמַר שְׁתִּים עֶשְׂרֵה פְּעָמִים
לְעוֹלָם ה' וְכוּ', לְרַמֵּז שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵה יְלָדִים יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת טְעוֹת, אֵין
צְרִיכִים לְקַחַת קַרְבָּן יָלֵד אֶחָד אוֹ יְלָדָה אַחַת מִכָּל הַמְשַׁפָּחָה, אֲלֹא
כָּל אֶחָד יְכוּל לְשַׁגּוֹת, וְצְרִיכִים תָּמִיד לְסַלַּח זֶה לָזֶה. כִּי אֵיזוֹ אַתְּבָה
צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּבֵית?! "אֲבָל בְּעָלִי הוּא הַרְשָׁע וְהַרוּצַח הַגְּדוֹל
בְּיוֹתֵר" — אוֹמֶרֶת הָאִשָּׁה. וְהַבְּעַל אוֹמֵר: "אֲבָל אֲשֶׁתִּי הַמְרַשַּׁעַת
הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר" וְכוּ', וּשְׁנֵיהֶם אוֹמְרִים: "אֲבָל הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ

הַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר, הַיְלָדִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר", וְהַהוֹרִים בּוֹכִים וּמְבַכִּים וּמוֹרְטִים שְׁעָרוֹת רֹאשָׁם, וְצוֹעְקִים: "רַק לָנוּ יֵשׁ יְלָדִים קָשִׁים, רַק לָנוּ אֵין נַחַת מֵהַיְלָדִים". מִדּוּעַ תֹּאמְרוּ כֵּן.

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (מְשָׁלִי יז, א): "טוֹב פֶּת חֲרָבָה וְשִׁלּוּהַ בָּהּ, מִבַּיִת מְלֵא זִבְחֵי רִיב"; טוֹב יוֹתֵר לֶאֱכֹל פֶּת לֶחֶם יִבְשָׁה, כְּשֵׁישׁ שִׁלּוּהַ בַּבַּיִת, מֵאֲשֶׁר בַּיִת מְלֵא בָשָׂר וּמְרִיבוֹת רַבּוֹת תְּדִיר בּוֹ. מִי צָרִיךְ אֶת כָּל הַטּוֹב וְהַשְּׁפָע, אִם הַמְרִיבוֹת שׁוֹכְנוֹת בַּבַּיִת?! אוֹמֵר שְׁלֹמֹה (מְשָׁלִי טז, לב): "טוֹב אָרֶךְ אַפִּים מְגִבּוֹר, וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מְלִכָּד עִיר"; אָדָם שֶׁהוּא אָרֶךְ אַפִּים, הוּא הַגִּבּוֹר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, וּכְדַבְּרֵי הַתַּנָּא (אֲבוֹת ד, א): "אֵיזְהוּ גִבּוֹר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ"; אֵיזְהוּ יְצָר הָרַע? יְצָר וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מְלִכָּד עִיר". הִנֵּה אָדָם כּוֹבֵשׁ עִיר גְּדוֹלָה: אֵיזְהוּ גִבּוֹר הוּא? לֹא וְלֹא! אֵינְנוּ נִקְרָא גִבּוֹר. אֲבָל אָדָם שֶׁטָּבְעוּ כְּעֶסֶן, אֲשֶׁה בְּטַבְעָה עֲצָבָנִית, וְהִנֵּה כּוֹבֵשִׁים כְּעֶסֶם, מִתְאַזְרִים בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, הֵם גִּבּוֹרִים יוֹתֵר מֵאָדָם הַלוֹכֵד עִיר וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנִי בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, שֶׁבְּשִׁנַּת תשל"ה חִבְּרָתִי סִפֵּר: "אָרֶךְ אַפִּים", אֲשֶׁר בּוֹ כְּלוּלִים כָּל עֲנִינֵי הַסְּבָלָנוֹת לְפָרְטִיָּה; הֵן בַּבַּיִת, הֵן עִם הַיְלָדִים, הֵן עִם עֲצָמוֹ, הֵן עִם הַבְּרִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'. סִפֵּר זֶה כְּתַבְתִּי לִילָה וְיוֹם וְלִילָה בְּלֹא הַפְּסֵק כָּלֵל. הַפְּסִקְתִּי רַק כְּדִי לְהַתְּפִלֵּל שְׁחִרִית, מִנְחָה, עֲרֻבִית וְחֻצוֹת, וְטַעַמְתִּי אֵיזְהוּ דָּבָר מֵאֲכָל. וְכִיצַד נַעֲשֶׂה הַסִּפֵּר "אָרֶךְ אַפִּים"? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זְכָנִי לְכַתֵּב סִפֵּר "שְׁמִירַת הַזְּמַן", אֶת הַסִּפֵּר הַזֶּה כְּתַבְתִּי בְּרַכְבָּת, מִמָּשׁ לֹא יֵאָמֵן.

[מֵאַחַר שֶׁהֲצַרְכְּתִי לְגַסֵּעַ כָּל יוֹם כְּפָה שְׁעוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנִי שֶׁמֵּאֵז שֶׁהִתְקַרְבְּתִי לְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמִּרְתִּי מְאֹד עַל הַזְּמַן, וְאֶף בְּשַׁעַה שֶׁהֲצַרְכְּתִי לְהִיּוֹת בְּדֶרֶךְ בְּעִבּוֹר צְדָקָה וְכֵן לְשֹׂאֵר סְבוֹת, עַל-כֵּן הִיְתָה עִמִּי חֲבִילַת סְפָרִים וְלִמְדוֹתַי וְכַתְּבֹתַי, וְהַרְגַּלְתִּי עֲצָמֵי שְׁעַל הַדֶּרֶךְ אוֹכֵל לְכַתֵּב, אֲזִי כָּל הַסִּפֵּר "שְׁמִירַת הַזְּמַן", עַל כָּל פְּרָקָיו כְּתַבְתִּים בְּדֶרֶךְ].

וְרִצִּיתִי לְכַתֵּב פָּרֵק עַל כֵּן, שֶׁחֶלֶק מִשְׁמִירַת הַזְּמַן צָרִיךְ לְהִיּוֹת

סבלנות ואריכות אפים, וכששכתי לביתי ואכלתי, והיתה אז שעת ערב מאחרת, והחילותי לכתב את הפרק הזה, וכתבתי עוד ועוד וראיתי שנעשה אור יום, אזי הלכתי להתפלל שחרית, אכלתי משהו, והמשכתי לכתב, והנה ראיתי שהגיע זמן מנחה, הפסקתי והלכתי להתפלל וכו', ואחר-כך המשכתי, וראיתי שזהו זמן ערבית, התפללתי ערבית, וכן המשכתי וכתבתי, וראיתי שהגיע עלות השחר וכו', וסימתי את הפרק.

בתחלה תכננתי, שכל זה יהיה פרק בספר "שמירת הזמן", והנה גליתי שהפרק הזה נעשה ספר בפני עצמו, אזי הדפסתיו בנפרד.

[ידוע שאחד מהתקונים שנתן רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל, שיהיה ער יום ושני לילות, ונכספתי שנים על גבי שנים לקיים זאת ולא הצלחתי, (הנה אנו ערים בליל שבועות כל הלילה, ובבקר לאחר התפלה נעשים ממש שכורים, ובקשי אנו מחזיקים מעמד), היו לי רצונות לקיים את זאת, ופה מאת ה' יצא לי, שמרב תשוקה וחסק לגמור את הספר, קימתי את דבור רבנו ז"ל].

ומאז שיצא הספר הזה בשנת תשל"ה, התחילה עלי מחלקת — אין מלים בפני. כל אחד חלק על הספר הזה, והיה דבר פלא. אף פבר אמר רבנו ז"ל, שהיה פעם מלך, ששלח את בנו ללמד חכמה — איך עושים נברשת, ובה מנורות רבים וצבעים מרהיבים. והבן הלך ולמד את החכמה הזו, וחזר ואמר לאביו: אני יכול לעשות נברשת יפה להפליא, שאף אחד אינו יכול להראות. המלך ערך סעדה גדולה, והזמין אליה את כל אמני הנברשות שיבואו להתבונן ולחזות בנברשת של בן המלך. והגיע היום המיוחד, ובאו כלם, וישבו סביב והתבוננו פיצד בן המלך מוציא את הנברשת ומדליקה וכו'. והנה המלך שם לב, שכל אמן ואמן מושך באפו, ומוציא איזה חסרון בנברשת באיזה פרט אחד ממנה. ונצטער המלך מאד. ואמר: בני, שלחתיך לעשות נברשת מיוחדת, והנה כל אמן מוציא בה חסרון אחר וכו', איזה פרט שאינו מוצא חן בעיניו. ענה

הבן: לַקַּחְתִּי אֶת כָּל הַחֲסוּרוֹת שֶׁל כָּל עוֹשֵׂי הַנְּבֻרֹת, וּמִזֶּה עֲשִׂיתִי אֶת הַנְּבֻרֹת, אֲזִי כָּל אֶמֶן רוֹאֵה אֶת חֲסוּרוֹ בְּנְבֻרֹת שְׁלִי, וְכֹאֲשֶׁר רוֹאֵה אֶת טְעוֹתוֹ וּמְגַרְעֵתוֹ הוּא מוֹשֵׁךְ בְּאִפּוֹ וְכוּ'. וְזֶה סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפּוּר שֶׁל 'מְנוּרָה שֶׁל חֲסוּרוֹת', וּמְדַפֵּס בְּסוּף סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיֹת.

מָה אָמַר לָכֵס, בֶּן קָרָה אֶצְלִי, הַסֵּפֶר "אֶרְךָ אִפְּיִם", כָּל אֶחָד מֵהַזְּקֵנִים נִתְּפֵס עַל דְּבַר אַחֵר, "לָמָּה כָּתַבְתָּ פֶה כֵּךְ?" אָמַר אֶחָד. וְהַשְּׂנִי שָׁאַל: "מִדּוּעַ הִזְכַּרְתָּ דְּבַר זֶה?" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד בִּקֵּר בְּמָקוֹם אַחֵר, וּמֵאֵז הַחֲלָה הַמַּחְלֶקֶת עָלָי. וְכִשְׁהַחִילוֹתִי לְבַחֵן — רֵאִיתִי, שְׁפָל אֶחָד שֶׁמִּתַּח בִּקְרַת עַל אֵיזָה פֶּרֶט, וְהִבִּיעַ חֲסָרוֹן כְּלִשְׁהוּ, הוּא נִתְּפֵס בַּמִּדָּה הָרְעָה אוֹ בַּעֲבֵרָה הָרְעָה שְׁמוּבָאֵת שָׁם. אֵין מִתְּאִים לִי לְדַבֵּר בְּרַבִּים עַל כֵּךְ, אָבֵל מִי שֶׁהִסְתַּפֵּל בְּכָל הַסֵּפֶר מִתְחַלְתּוֹ עַד סוּפוֹ, יִבִּין אֲשֶׁר כָּל אֶחָד שֶׁחֶלַק עָלָי, וְהָיָה לוֹ טְעֻנוֹת עַל עֲוֹן אַחֵר שֶׁפִּתְּבִיתִי, וְכֵךְ אָמְרוּ: "כָּל הַסֵּפֶר יִפֶּה, רַק זֹאת לֹא הֵייתָם צְרִיכִים לְכַתֵּב". וְאַחֵר אָמַר: "הַכֹּל יִפֶּה רַק פֶּרֶט זֶה לֹא הָיָה כִּדְּרֵי לְכַתֵּב" וְכוּ', אֲזִי נּוֹכַחְתִּי לְרֵאוֹת, שְׁפָל אֶחָד הִבִּיעַ אֶת הַחֲסָרוֹן שֶׁבּוֹ הוּא פְּגוּם, וְעַל זֹאת עָרַךְ בִּקְרַת, בְּאִמְרוֹ שֶׁאֵינוֹ נוֹשֵׂא חֵן בְּעֵינָיו. וְאַתָּן דְּגַמָּא אַחַת בְּלִבְד; הִנֵּה אֲנִי מְדַבֵּר בְּמָקוֹם מְסִים בְּסִפּוּר, שֶׁצָּרִיךְ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית, וְלֹא לְהַשְׁלִיךְ חֲפָצִים זֶה עַל זֶה, וְלֹא לְשַׁבֵּר כְּלִים וְכוּ' וְכוּ'. וְכֹא אֵלֵי אָדָם מְכַבֵּד וְצָעֵק עָלָי: "דְּבַר כְּזֶה פּוֹתְבִים בְּסִפּוּר, אֵינְכֶם מִתְּבִישִׁים?! וְשִׁתְּקִיתִי. וְלֹא אוֹרֵךְ זְמַן רַב, וְלִמַּד בְּרַבִּים שְׁעוֹר, וְאַשְׁתּוֹ הַתְּפָרְצָה לְתוֹךְ בֵּית-הַכְּנֶסֶת וְאַמְרָה: "אוֹתוֹ אַתֶּם שׁוֹמְעִים? הוּא הַשְׁלִיךְ עָלָי אֶתְמוֹל צִלְחַת" וְכוּ' וְכוּ'. וְכֵן כָּל מִי שֶׁחֶלַק עָלָי, עָבַר עַל אוֹתָהּ עֲבֵרָה שְׁבָה חֶלֶק מֵהַסֵּפֶר. סֵפֶר "אֶרְךָ אִפְּיִם" מְדַבֵּר מִסְּבָלְנוֹת, וְכִדְּרֵי מְאֹד שֶׁתְּלַמְדוּ בּוֹ. כִּי מְדַבֵּר מִכָּל פֶּרֶטִי הַסְּבָלְנוֹת שֶׁצְרִיכִים לָהֶם בְּחַיִּים, בְּעוֹלָם. וְאִם-כֵּן מֵאֵז שֶׁיֵּצֵא הַסֵּפֶר לְאוֹר, הַחֲלָה עָלָי מִחֲלֶקֶת גְּדוּלָה מְאֹד.

וּבְפֶרֶט מֵאֵז שֶׁבֵּאתִי לְיִבְנָאֵל, בָּא עָלָי הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּהַתְּגַלְמוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁאַתֶּם רוֹאִים אוֹתוֹ עֲכָשׁוּ, פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, זֶהוּ שָׂרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ וְכוּ', שְׁבָא כְּבִיכּוֹל, בְּאַהֲבָה וּבְשְׁלוֹם, שֶׁצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אַחֲדוֹת וְכוּ', אֵךְ מִמֶּנּוּ צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד, זֶהוּ 'מוֹסֵר',

שְׁקַפַּח פְּרַנְסוֹת שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רָשַׁע מְרָשָׁע, שֶׁהִכְשִׁיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹנוֹת הַכִּי חֲמוּרִים; הַמְקוּוֹה לֹא הָיָה כְּשֶׁר, לֹא הָיָה מִמִּי גִשְׁמִים, וְכֵן לֹא הָיָה עָרוֹב, וְנִכְשְׁלוּ כָּלֶם בְּהוֹצָאָה מֵרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת, וְאוֹי לָנוּ אִם הָיִינוּ מִתְקַנְיִם אֶת זֹאת, רְצִינוּ לְתַקְּנוּ, וְכִבֵּר פִּתַח לָנוּ תִּיק בְּמִשְׁטָרָה, שְׁאֲנוּ קָרַעְנוּ אֶת הָעָרוֹב... וּמָה שֶׁמְכַשִּׁיל עֲכָשׁוּ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, שְׁיִלְדִים חִילוּנִים בָּאוּ לְבָכוֹת לְפָנַי, שְׁאִין לָהֶם בֵּית-סֵפֶר, וְהֵם צְרִיכִים לְלַמֵּד עִם עַרְבִים בְּכַדוּרֵי. עַל מִי מִנַּח הַחוּב, אִם לֹא עֲלֵיו! זֶהוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ. אֵל כְּמָה בְּתֵי דִין סָחַב אוֹתִי, וּמָה שֶׁעֲבַר עָלַי, מִמֶּשׁ קָרַע אֶת כָּל הַפְּנִימִיּוֹת שְׁלִי, נוֹסֵף לְכָל צְרוּתִי שֶׁעָבְרוּ עָלַי, מֵאֲזֻ שֶׁעָבְרָה עָלַי הַמַּחְלָקֶת. אֲזִי אָפְלוּ שְׁאֲרָצָה שֶׁתְּהִיָּה לִי קִצֵּת גְּאוֹת וְיִשׁוֹת, כְּפִי שֵׁישׁ לְכָל אָדָם יֵצֵר הָרַע שֶׁל גְּאוֹת — אֵינְנִי יָכוֹל; כִּי כָּל לְבַי נִקְרַע לְגַמְרֵי, שְׁאִין שִׁיךְ שְׁאֲתֵאֵנָה לְיִשׁוֹת וְגְאוֹת, אֲבָל בְּזֹאת אֲנִי יָכוֹל לְהַתְּגַאוֹת לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְפָנַי בְּשֶׁר וְדָם, אֲשֶׁר אֵינְנוּ יָכוֹל לְהַבִּין אֶת זֹאת.

אֲבָל מָה שֶׁעֲבַר עָלַי מִשְׁנַת תְּשִׁל"ה; בְּתִשְׁל"ו הָיוּ בְּעוֹלָם מוֹכְנִים לְגֵאֲלָה, וְכֵן כְּתוּב בְּסֵפֶר: "הֵיכַל הַבְּרָכָה" מֵהַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ מִקְּאֲמֻרְנָא זִי"ע, שֵׁישׁ לוֹ קִבְּלָה אִישׁ מִפִּי אִישׁ, שֶׁבְּשִׁנַּת תְּשִׁל"ו תְּהִיָּה הַגֵּאֲלָה, וּבְשִׁנַּת תְּש"ס יִהְיֶה כְּכֹר אַחַר תְּחִילַת הַמַּתִּים, וְזֶה מִדְּפַס בְּסֵפֶרוֹ "הֵיכַל הַבְּרָכָה". וּבְעָרַב רֵאשׁ חֹדֶשׁ תַּמּוּז תְּשִׁל"ו, הִתְאַסְּפוּ זְקֵנִים עִם נְעָרִים קְלִים וְרִיקִים וּפְחוּזִים, נוֹאֲפִים וְצָבוּעִים, וְחִתְּמוּ עָלַי שְׁשִׁים וְשִׁלֵּשׁ חֲתִימוֹת, וְנָדְחוּ אֶת הַגֵּאֲלָה. וּמֵאֲזֻ שֶׁכְּרוּ אוֹתִי לְגַמְרֵי — מִצַּד אֶחָד, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי נִסְכּוֹ בֵּי כַחוֹת בְּלַתִּי רְגִילִים בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, עַד שֶׁלֹּא רַק שֶׁלֹּא עֲזַבְתִּי אֶת רַבְּנוּ וְ"ל — פְּרָצוּנָם הַטְּמֵא, אֲלֵא הַדְּפַסְתִּי אֶת כָּל סֵפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וּמֵאֲזֻ אֲנִי מִפִּיץ אֶת סֵפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

וְאֶחָד מִן הַזְּקֵנִים אָמַר לִי אֲזִ: לְמָה אַתֶּם מְפִיצִים אֶת סֵפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְעוֹשִׂים אֶת זֹאת כָּל-כָּף זוֹל? וְאִם אֵין זֶה מִסְפִּיק, שְׁאֲלֵנִי: אֵיפֹה אֲלִפִי אֲלִפִים חֲסִידִים שְׁלָכֶם וְכוּ' וְכוּ'?! לְפָנַי שְׁנַתִּים הָיִיתִי בְּאוּמָן, אֲזֻ נִפְתַּח כְּכֹר הַצִּיּוֹן, וְרוֹאִים, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הֵיכֵן אֲלִפִי הַחֲסִידִים, כִּי מִי מִבִּיא אֶת כָּלֶם אִם לֹא אֲלִפִי הַסֵּפְרִים שֶׁהַדְּפַסְתִּי

והפצתי? ! ואותו זקן שצצעק עלי איפה החסידים שלך, הובילו אותו סעודית. ורציתי לגשת אליו, ולומר לו: הנה אתה רואה את אלפי החסידים! והוא נפטר אחר-כך, במיתה משנה. כל אלו שחתמו עלי — שני-שליש מתו במיתה חטופה, עוד השבוע נפטר אברך צעיר, והשאיר שלשה-עשר יתומים, ואחד קבל התקפת לב ושוכב בבית-חולים, גם-כן חתם עלי. מה זאת אומרת לחתם על בן אדם? ! צריכים לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שלא לחתם על אף אדם, כי כל המגביה יד על חברו נקרא רשע, מהי הגבחה יד? שחותמים עליו — זו הרמת יד. אני מכרח לומר לכם, שלא פגעתי באף אחד, אם מישוהו אינו רוצה להסתפל בספר — שלא יקרא, אבל לחתם וכו'? ! וזהו דבר תמוה, אשר הנה יוצאים בכל יום כל מיני עתונים נגד התורה וכו', כל מיני זהום ותעוב, ואין על זה פוצה פה ומצפצף, ואני כתבתי ספר מלא אלקות, על זה אתם צריכים לצאת נגדי? ! פגעתי במישהו? ! אתם לא רוצים לקרא — אל תקראו, אבל למה הצרכתם להתקומם כנגדי ולהכפיש את שמי? ! ועברו מאז עשרים ושתים שנה. ואם אין זה מספיק, הגעתי ליבנאל, ופה פגשתי את הסמ"ך-מ"ם בכבודו ובעצמו!

לגבי מה אני מספר ספורים אלו: אלא יש לי ספר "אריך אפים", ששלמתי עליו את חיי; כי מאז התחילו עלי מריבות, אבל זכיתי לזכות כזו, שבכל ההסטוריה לא זכה אף אחד לזה. כי מי שבקי בספרים יודע, אשר בשבעל המחבר חי, לכל היותר מדפיסים ספרו בשלש ארבע חמש מהדורות וכו', אבל להדפיס יותר משבעים מהדורות בחיי המחבר — זה לא היה בהיסטוריה. ואל תחשבו שבמהדורה היו עשרה ספרים או מאה וכו', אלא חמשת אלפים, עשרת אלפים, ועשרים אלף וכו' וכו' עתקים. ופעם כשהדפסתי בעשרים אלף עתקים, אמר לי המדפיס שהנה חסיד חב"ד: איך אתם מכניסים עצמכם לחוב כזה? ! אתם תתקעו עם הספרים ויתרו במחסן וכו'; כי אדם מדפיס בדרך כלל במהדורה — אלף ספרים וכו', וגם זה אורך זמן עד שיפיצם. והנה שידפס ספר בעשרים אלף עתקים, וכבר הדפס במהדורה שבעים, ואזל הכל

— הרי זה דבר פלא, פלאי פלאות! ואם היו לי כאן עוד מאה אלה עתקים — היה אוזל. ולמה זכיתי לזה? מפני הבזיונות והשפיכות דמים שהיו מנת חלקי. ומפני מה אני מספר לכם כל זאת? משני טעמים: א. תראו למה זוכים על-ידי בזיונות, אם שופכים דמו של פלוני, תראו למה מופהו הקדוש-ברוך-הוא. ב. הספר "ארץ אפים" מדבר הרבה מסבלנות; כי בחיים צריכים סבלנות רבה, לא הולך תמיד כפי שרוצים, ואסור להשבר. הבעל צריך להיות סבלן לאשה והאשה לבעל, וכן להתאזר בסבלנות של ברזל לילדים, כי סוף כל סוף אלו ילדיכם, על-כן אין להתאכזר כלפיהם, הלא רק הם ישארו מכם. אני מכרח לומר לכם, אנשים מבחוץ מתחזים שהם ילדים שלכם, אבל הם יהיו ראשונים לקבר אתכם חיים. ותשננו את זאת היטב. אדם זר — היום הוא רעה, וכאשר יוציא ממך את כל הכסף, למחר יבעט בך ולא יפיר בך. אבל הילדים שלכם — הם יהיו נאמנים לכם, ולכן תרחמו עליהם.

בפרשת שבוע שעברה למדנו, שהסמ"ך-מ"ם בעט ביעקב, "וירא פי לא יכול לו", ראה שאינו יכול לנצח את יעקב, "ויגע בכף ירכו". אומר הזהר (חלק א' קעא), היות שראה שאיננו יכול להתגבר על יעקב, אזי נתן לו מכה בילדים. וזה מה שקורה היום; הילדים הם שלכם, תרחמו עליהם. אתם יודעים איזו מסירות נפש יש לי לילדיכם, ממש מסירות הנפש, ולמה אינני אומר מסירות הגוף, הלא עלי לדאג שילכו לישן, לאכל, יתלבשו כראוי, יהיו נקיים וכו', אשר כל אלו צרכי הגוף? אלא אני יכול בזמן הזה ללמד, לכתב עוד ספרים, ואינני עושה זאת, אלא דואג בעבורם, על-כן אני מוסר נפשי ורוחניותי ממש, העקר שיחזרו אליכם מצלחים בגשמיות וברוחניות. אני רוצה לראות את הנחת מהם. ואני רוצה שגם הבנות תזכינה לזה, אבל צריכים להתחיל עם החנוף בבית. תרחמו על הילדים, תתבוננו היטב מה קורה בעולם, אם אין מחנכים את הילדים, והם גדלים הפקר, סופם, שמסתובבים עם עגילים, רחמנא לצלן, משוטטים בקצוות תבל, וההורים יושבים ובוכים, והנה מודיעים להם מהשגרירות וכדומה, שבנם שב באלוהים וכו'. זהו

החנוף הפּפּרני, שֶׁהַחֲדִירוּ הָעַרְב־רַב, אָבֵל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֶצְלָנוּ זֶה אַחֲרָת; עַל-כֵּן עָזְרוּ לִי לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים. הִנֵּה מְשַׁפְּחָה אַחַת שֶׁהִיְתָה גְּרָה בִּיבְנָאֵל, וְשִׁמְחָנוּ שְׁנַפְטָרְנוּ מֵהֶם, יֵצְאוּ לְתַרְבוֹת רָעָה, שְׁנַיִם מִהַיְלָדִים לְמָדוּ אֶצְלִי בַּתְּחִלָּה, וְנִתְתִּי לְמִישָׁהוּ לְלַמֶּדֶם וְכוּ'. וְלֹא־אֶחָד מֵהֶם אָמַרְתִּי: תִּשְׁמַר, כִּי סוּפֵף רַע וְמָר יִהְיֶה, וְאֶחָד סִיִּים בְּבֵית-סִיְהָ, וְאֶחָד בְּבֵית-מִשְׁגָּעִים, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, וְשִׁנְיָהֶם לֹא הִגִּיעוּ עַד־כֵּן לְגִיל תִּשְׁעֵ עֶשְׂרֵה, וְכָל חֲכָרֵיהֶם הִתְחַתְּנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, וּבְחֻלְקָם כָּבֵר נַעֲשׂוּ אַבוֹת, וְחֻלְקָם מִמְתִּינִים, בְּרוּךְ הַשֵּׁם... לְמַדִּים מִכָּאן, שָׂאֵם לֹא תוֹפְסִים אֶת הַיְלָדִים בְּזַמָּן, אִם לֹא שׁוֹמְרִים עֲלֵיהֶם, תִּרְאוּ מַה יִּכּוֹל לְהִיּוֹת?! עַל-כֵּן עָזְרוּ נָא לִי, וְלֹא לַעֲשׂוֹת אַנְדְרָלְמוּסִיָּה מְכַל טַעוֹת, כִּי מְלַמֵּד יְכוֹל לְטַעוֹת, מוֹרֵה יְכוֹלֵה לְטַעוֹת, וְהוֹרֵה יְכוֹל לְטַעוֹת, וְיֵלֵד יְכוֹל לְשַׁגּוֹת, אָבֵל עֲלֵיכֶם לִידַע שִׁטְעוֹת לְעוֹלָם חוֹזְרֹת.

לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, תִּרְאוּ מַעֲתָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְכֶן, שֶׁתְּהִיָּה בִּינֵיכֶן אַהֲבָה גְּדוֹלָה, תַּעֲזְרוּ זֶה לְזֶה, אֲנִי רוֹצֵה מְאֹד שֶׁפַּעֵם בְּשָׁבוּעַ יִהְיֶה לְכֶן לֵיל שְׁמִחָה, אָבֵל עֲלֵיכֶן לְזַכֵּר הַיֵּטֵב, שְׁסוּף פֶּל סוּף אָנוּ גְרִים פַּה חוּץ לְיִשׁוּב, וְכָל פְּנוֹתְנוּ הֵיְתָה לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים, שְׁלֹא יִרְאוּ אֶת הַזָּבֵל שְׁקוֹרָה בַּעֲזֵרוֹת הַגְּדוֹלוֹת: בְּבִנְי-בְּרַק, בְּאַשְׁדוֹד, בִּירוּשָׁלַיִם, שֶׁהִבִּיאוּ גוֹיִים וְגוֹיּוֹת וְכוּ', וְלְכֶן הוֹלֵךְ לִי בְּחַיִּים לְחַתֵּן בְּגִיל צַעִיר, וְאֲנִי מְכַרַח לומר לְכֶם, שֶׁפֶל הַיְלָדִים שֶׁלְמָדוּ אֶצְלִי שְׁנַתִּים שְׁלֹשׁ, הֵם מְבַשְׁלִים לְהַתְחַתֵּן נַפְשִׁית וְגוֹפְנִית, וְהֵם מְפַתְּחִים בְּשִׁכְלָם וּבְנַפְשָׁם יוֹתֵר מִיְלָדִים בְּנֵי עֶשְׂרִים; עַל-כֵּן אֵל תִּפְרִיעוּ לִי, רַק הַשְׁתַּדְּלוּ לְעֹזֵר בַּחֲנוּף, וְיִהְיֶה לְכֶם נַחַת גְּדוֹל, מִי שְׁרוּצָה לְהַתְעַקֵּשׁ — זֹו בַּעֲזֵה שְׁלוֹ. אֲנִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלִי. תַּחֲזִיקוּ עֲצָמְכֶן בַּיַּחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲוָה, וְאַשָּׁה תַּעֲזֹר לְרַעוּתָהּ. פַּעַם בְּשָׁבוּעַ תַּעֲשׂוּ לֵיל שְׁמִחָה, וְלִסְפָּר סְפוּרִים מְצַדִּיקִים וְלִשְׂמַח אֶת כָּלֶךְ. וְהַדְּבַר הַחֲשׁוֹב בְּיוֹתֵר — שְׁשׁוּם אִשָּׁה לֹא תַחֲסֹר, אִם אֶתֶן רוֹאוֹת שְׁאִיזוּ אִשָּׁה נַעֲדַרְת, תַּבְדִּקוּ מַה וְלָמָּה, אוּלַי קָרָה מִשְׁהוּ, וְנִדְמָה לָהּ שְׁאִין רוֹצִים בָּהּ, וְהִיא מְנַדִּית וְכוּ'. עַל-כֵּן הַשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתַּצֵּא מַעֲצָמָה וְתִשְׁתַּתֵּף גַּם-כֵּן. אִם תִּלְכוּ בַּצּוּרָה כְּזוֹ, אִינְכֶן מְתַאֲרוֹת אִיזָה נַחַת רוּחַ תַּעֲשִׂינָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מוּבָא בַּזֵּהר (זֵהר חֲדָשׁ, פְּרֻשַׁת נַח):

על־יְדֵי בִי פְנִישָׁתָא חָדָא — אִם יֵשׁ בֵּית־הַכְּנֶסֶת אֶחָד, שִׁישׁ בּוֹ אַהֲבָה וְאַחֲדוּת, בְּזִכְוֹתוֹ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַבֵּית־הַכְּנֶסֶת הַזֶּה יִהְיֶה בְּיַבְנָאֵל. לְזֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֲתָכֶן, תִּרְאוּ לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, לְעֹזֵר לִי לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמְדָּרֶשׁ, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. אִם לֹא קָשָׁה לְכֵן אוֹ לְבַעֲלִיכֶן, לְכָל הַפְּחוֹת בְּשָׁנֵי וַחֲמִשֵּׁי לְצֵאת לְהַפְצָה מְרֻכָּזִת לְהַפְיִץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל צְמָאִים מְאֹד לָהֶם עֲכָשׁוּ, אוֹ לְלַכֵּת עִם הַגְּרָלוֹת, שְׁאֲמַרְתִּי לְכֵן, חֲצִי תִקְחוּ בְּשָׁבִיל פְּרֻנְסָה, וַחֲצִי תִתְּנוּ לְבֵית־הַמְדָּרֶשׁ, פִּי אֲנַחְנוּ מְכָרְחִים מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמְדָּרֶשׁ, שְׁבֻזָּה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה. הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֻכָּה לְהַגִּיעַ לְיוֹם הַמִּיחָל לְעַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ, שֶׁתַּצְלִיחוּ בַּחֲיִיכֶן, שִׁיְהִיָּה לְכֵן נַחַת מִכָּל יַלְדֵיכֶן.

הַמֵּאֲחִיל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רַנֵּב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, י"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל אֶהוּבֵי תַלְמִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד נִשְׁבְּרְתִי מִכָּל מֵה שְׁקוּרָה, וְלֹא נִחַתִּי עַד שְׁצַלְצַלְתִּי לְאַחֻוֹתַי שֶׁל ... תַּחֲיָה, וּפְשׁוּט הִיְתָה אִי הִבְנָה בֵּין פְּלֻכָם, וְנִתְתִּי לָהּ מְנָה אַחַת אֲפִים שְׁלֵא יִתְעַרְבוּ יוֹתֵר, פִּי אֲנִי לוֹקַח עַל עֲצָמֵי הַפֶּל, וְלִכֵּן אֵל תִּתְיָאֵשׁ כָּל־כָּף מֵהָר מִכָּל הָעֵסֶק וְכוּ', אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁהַכָּל יִחְזוֹר כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְעַל כַּגוֹן זֶה אֲמָרוּ (שְׁבַת קל): לִיכָא כְּתֻבָּה דְּלֹא רְמִיא בֵּיהּ תִּיגְרָא, וְגַם אֲצֵל ... אַחִיף הִיָּה יָכוֹל לְקָרוֹת פְּצוּץ בְּזָה, אִף ... גֵּרוֹ יְאִיר, הִיָּה לוֹ שְׁכָל, פִּי ... גֵּרוֹ יְאִיר בָּא, וְאָמַר שְׁאִינוּ רוֹצֵה קִיטְרִינְג בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאַחִיף הַתְּחִיל לְהַתְעַקֵּשׁ, וְאֲמַרְתִּי לוֹ: בְּשָׁבִיל כַּמָּה שְׁעוֹת לֹא כְּדָאי לְהַתְקוּטֵט, תִּהְיֶה וְתִרְנָן, וְכֵן עֲשֵׂה, וְהַכָּל

על גכון, חסדי ה' יתברך קנו כְּבֹר רְהִיטִים, יש לו דִּירָה, והפל מסדר, אל תהיה שבור. מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואי אפשר להנצל מזה, רק כשבורחים אליו יתברך. חסדי השם יתברך, שיש לנו למוידים כָּאֵלוּ, עצות והדרכות כָּאֵלוּ, העולות על הכל, אורייתא דעתיקא סתימאה. מה אפה חושב, אני מלקק דבש?! עוברים עלי כל מיני דינים קשים ומרים, אך אני יודע איך להסתדר, קמים עלי כל מיני ליצים ומדברים נגדי, באים ומתלוצצים ממני ושופכים את דמי וכו', מצערים אותי בלי סוף אפלו בתוף הדי' אמות שלי, עם כל זאת רק בהקדוש-ברוך-הוא בטחתי, כי עוד מעט אני כבר חוזר ואני מה, ולמה כדאי לעשות עסק מפל ספור, הן אמת שפה ושם אני נותן למתנגדי מה שמגיע להם, אבל זה רק כדי שלא יוכלו לתפס נשמות תמימות בקורי העפכיש שיורקים מפיהם השמא. ולכן עלי לצאת מפעם לפעם בכוחתב הגסה וכו', אבל אין לי עסק עם רשעים ארורים.

זכור תזכר כמה שמעת אצלי במשך הזמן שהיית אצלי, זכור תזכר כמה עזרת לי לתקתק מכתבים וספרים וכו', ולבסוף תשכח הכל?! זה עקר מעלת בר ישראל, שאינו שוכח ממנו יתברך.

מה אמר לך! אם היו לי התלמידים שלמדו אצלי לפני שנים, היו יכולים לרשם מפל שבת מה שמדברים אצלי בשלש הסעודות — בערב ובבקר ובמנחה — ממש ספר שלם, אבל כבר התחפתנו ואין לי מי שירשם, על כל זה נחמתי — מה שאני מדבר ברבים ועושים מזה קונטרסים, זה ישאר ממני, ותהלה לאל, אני משאיר לעולם ירשה נפלאה, אשרי מי שיהיה לו חלק בירשה הזו, אשרי מי שינדפס איזה חלק מספרי שו"ת "אשר בנחל", ואז בודאי יראה ישועה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

למען השלום ראה להגיע, והפל יסתדר על הצד הכי טוב.

כּוּ רִנַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּשָׁב, י"ז כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְדַעְתִּי, לֹא כְּדַאי לְרַשֵּׁם כְּלוּם, וְכֵן לֹא יִהְיֶה לְאַף אֶחָד מֵהַ
לְדַבֵּר וְכו', אֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ, שֶׁבְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שָׂמוּ תַעֲשׂוּ אֶת הַשְּׂבִת
לְפָנֵי הַבְּר־מְצוּנָה — שְׂבִת שִׁירָה בְּיַבְנָאֵל, וְכֵן אֶהְיֶה שְׂתַף
בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַיּוֹם בְּתַשַּׁע בְּעָרֵב יִהְיֶה הַשַּׁעוֹר לְנָשִׁים, וְרִצִּיתִי שֶׁתַּתְקַתְּקִי אֶת
הַשַּׁעוֹר, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנַצְּלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רִנַּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיִּשָׁב, י"ז כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי בְּמוֹצָאֵי-שְׂבִת אֶת מַכְתְּבְּךָ.

דְּבַרְתִּי עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאָמַר לִי, שָׂאֵם נִתֵּן אוֹ נִבְטִיחַ לְ...
הַעֲרָכִי אֵיזָה סְכוּם, הוּא יִזְדַּרְזֵר לַעֲשׂוֹת מֵהַ שֶׁבִקְשׁוּ, וּלְדַעְתִּי כְּדַאי,
כִּי בְּרַגַע שְׂיִישׁ לָנוּ הַתֵּר לָזֶה, רֵאשׁ הַמוֹעֵצָה אֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוּם
דְּבַר, כִּי אִם וַשְׂאִיר אֶת זֶה כֵּן, מִי יוֹדַע מֵהַ יֵלֵד יוֹם, וְאֲנִי לֹא מְאֲמִין
בְּהִבְטָחַת רֵאשׁ הַמוֹעֵצָה כְּרַגַע.

מֵה אִמַּר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁמִּחְזִיק מֵעַמֵּד. אֶתְמוּל שֶׁמַּעְתִּי כָּל-כֵּן הִרְבֵּה אֲסוּנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,
שֶׁהֵלֵב נִשְׁבֵּר מֵרַב צְרוּת יִשְׂרָאֵל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיֵאמַר
לְמַלְאָךְ הַמְּשַׁחִית הַרְף, וְשִׁילָךְ לַעֲבֹד אֶצֶל כָּל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל.

אָנִי מְקַוֶּה שֶׁהַנְּשִׁים קָבְלוּ אֶת הַמָּסֹר, כִּי הָאֲרֻכָּתִי בְּדַרְשָׁה, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיֶּה אֶהְבָּה וְאַחֲדוּת בִּינֵיהֶן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רְנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ז כֶּסֶלֹו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיו נְצַח.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עֲלֵיכֶם, אֵיךְ אַתֶּם לוֹקְחִים עַל עֲצַמְכֶם
אַחֲרֵיכֶם כָּל-כֶּף גְּדוּלָה לְשֹׁבֵר שְׂדוּף? הֲאִם אֵינְכֶם יוֹדְעִים שֶׁעַל דְּבַר
זֶה יֵשׁ עֲנֹשׁ בַּשָּׁמַיִם? אַחַר שְׂמֻקְבָּלִים קִנְיָן בֵּין בַּחוּר וּבַחוּרָה
וּמִתְאַרְסִים לְמִזְל טוֹב, אֵיךְ יְכוּלִים לְשֹׁבֵר אֶת הַשְּׂדוּף?! וּבַפְּרָטִיּוֹת
כְּשֵׁיִשׁ אֵי הַבְּנוֹת, צְרִיכִים לְיִשָּׁר אֶת כָּל הַסְּפִקוֹת, וּבְשִׁבִיל זֶה אָנִי
פֹּה רַק לַעֲזֹר לְכֻלְכֶם, הֲאִם אַתְּ לֹא זוֹכֶרֶת, אֲשֶׁר גַּם עַל ... בְּעֵלְךָ
דְּבָרוֹ, וְרָצוּ לְשֹׁבֵר אֶת הַשְּׂדוּף, וְתַהַלָּה לְאֵל, הוּא בְּעַל מְצִיָּן וְלִמּוֹפֶת,
וְלִדְעָתִי, עֲשִׂיתֶם שְׁטוֹת גְּדוּלָה, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְתַקֵּן מַה שְּׁקִלְקַלְתֶּם,
אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָל הָאֵי הַבְּנוֹת יִסְתַּדְּרוּ, וְהַכֹּל
יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רְנֹו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ז כֶּסֶלֹו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׂתַכַּנְסִי בַתּוֹךְ עֲבוּדַת הַחַנוּף, כִּי כָּל הַהוֹרִים
רוֹצִים אוֹתָךְ דּוֹקָא, וְכֻלָּם מְפִלְיָגִים בְּעֲבוּדַת הַחַנוּף שְׁלָךְ, וְהַגִּישָׁה
שְׁלָךְ עִם הַכֶּתוֹת הַנְּמוּכּוֹת, וְלִכֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תַּכַּנְסִי
בְּעֲבוּדַת הַחַנוּף, וּבְזִכּוֹת זֶה תֵּרְאִי בְּרָכָה, זֶרַע שֶׁל קִימָא, כִּי

כְּשֶׁמַּחֲנִיכִים נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹרִיד נִשְׁמֹת
קְדוּשׁוֹת לְמַחֲנֶה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּחֲנוּךְ יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִתְבָּרַךְ מִפִּי
אֵל עֲלִיּוֹן.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רנז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדֵּר וַיֵּשֶׁב, י"ט כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדוּ"ח וְכו'.

נִסִּיתִי לְהַתְקַשֵּׁר אֵלֶיךָ כַּמָּה פְּעָמִים, וְאִף אֶחָד לֹא עָנָה.

בְּעֵינַי ... צְרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז מְאֹד מְאֹד, וְאֶסוּר לְחַכּוֹת כְּרָגַע מִמֶּשׁ,
וּלְדַעֲתִי צְרִיכִים לְשַׁלֵּם וְכו', כִּי עַדִּיף לְשַׁלֵּם מִשִּׁיִּסְגֹּר לָנוּ לְגַמְרֵי, כִּי
הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, וּבִכְפָּרֵט שֶׁהַסְמ"ך-מ"ם עוֹמֵד תַּחַת זֶה, לֹא כְּדַאי
בְּשׁוּם פְּנִים לְתַת אֶת הַהַזְדַּמְנוּת, לְכֵן צְרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז כְּבָר עֲכָשׁוּ
בְּעֵינַי ה'...

בְּעֵינַי הַשָּׂקִים שֶׁחֲזָרוּ וְכו', יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁאֲנִי לֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת
לָהֶם שׁוּם דְּבָר וְכו', אֲבָל ... לוֹ אֵין תְּרוּץ לְהַתְחַמֵּק, כִּי יֵשׁ אֲצִלִּי
הַבֵּן שְׁלוֹ, וְעוֹד מְעַט יְבוֹא גַם הַבֵּן הַשֵּׁנִי, לֹא נוֹרָא אִם הוּא יִשְׁלַם
אֶת הַכֶּסֶף, וּפְהָ תִקְבַּל מִכְתָּב בְּשִׁבְלִי.

אוֹדוֹת תִּקּוֹן אֲבָנִים מְשֻׁלְבוֹת וְכו', בְּנֻדַאי זֶה חֲצָפָה גְדוֹלָה
לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ כֶּסֶף וְכו', אֲנִי מִקְוֶה לְכַתֵּב לוֹ מִיָּד, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל
הַצַּד הַכִּי טוֹב, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲמֵד עַל זֶה שִׁיתִּקֵּן
אֶת הַדְּבָר, כִּי פְּשׁוּט תִּלְךָ לְאִבּוֹד כָּל הַהַשְׁקָעָה.

גַּם ... כָּא אֲלִי בְּטַעֲנוֹת עֲלֶיךָ, שְׁרוּצָה שֶׁתִּתֵּן אֶת אוֹלָם הַשְּׁמֵחוֹת
בְּעִבּוֹר הַתְּלָמוֹד תוֹרָה, אֲמַרְתִּי לוֹ שִׁיפְנָה אֵלֶיךָ, וְהוּא אוֹמֵר שֶׁאֵתָהּ

מְבַקֵּשׁ כֶּסֶף, אֲמַרְתִּי לוֹ כֹּף צָרִיף לְהִיּוֹת, וְאִם הוּא בְּדוֹקָא רוּצָה, שְׂיִגְבֶּה אֲצֵל כָּל הַהוֹרִים אֶת הַכֶּסֶף, וְכֹף יִהְיֶה כֶּסֶף לְשֵׁלֶם בְּעֵבֹוד הָאוֹלָם, כִּי כָּל דְּבַר צָרִיף לְהִיּוֹת עִם חֻשְׁבוֹן וְעִם סֵדֶר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְכָל הַכְּבוֹד לְךָ, שְׂאִתָּה עוֹמֵד חֲזָק, כִּי רַק כֹּף יִהְיֶה לָנוּ אוֹלָם שְׂמַחֹת, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הַכֶּפֶל הַדְּבַר, רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם, שְׂהַעֲרָבִי יַעֲבֹד עַל הָעֲנִיָּן הַנִּל, כִּי בְּלִי זֶה יְכוּלִים לְסַגֵּר לָנוּ בְּלִי רַחֲמָנוּת, לֹא כְּדָאֵי לְהִיּוֹת נְאִיבִי, אֲלֵא כְּדָאֵי לְהִזְדַּרֵּז בְּזֶה.

הַמְּאֵחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פַּה תִּקְבֵּל כְּפָה מְכַתְּבִים, וְתִמְסַר אוֹתָם לְיַעֲדָם, וְתִרְשֵׁם לִי אִם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה.

כּוֹז רֵנַח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הָאֲבָנִים מִשְׁתַּלְּבוֹת, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לְךָ כְּפָה שְׂמַגִּיעַ לְךָ, כִּי פֶשׁוּט אִם נִתָּן שְׂיִתְפָּרַק, אֲזוּ הַכֹּל יִתְפָּרַק, וְשִׁלְמַתִּי עַל זֶה הוּן תּוֹעֲפוֹת יוֹתֵר מִשְׂשִׁים אֲלֶיךָ דוֹלָר, לְכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתִשְׁתַּדֵּל לְתַקֵּן אֶת זֶה מֵה שְׂיִוֵּתֵר מֵהָר.

וּבְכֻלָּל רְצִינָתִי מְאֹד לְמַנּוֹת אוֹתְךָ, שְׂתִהְיֶה אַחֲרָאֵי עַל כָּל הַבְּנִיָּן, הֵן הַבֵּית־מִדְרָשׁ וְהֵן הָאוֹלָם בְּקוֹמָה שְׂלִישִׁית, וְתִמִּיד לְבִדֵּק מֵה

אֶשֶׁר כּוּ רֵנֵט בְּנַחַל שֶׁה
צָרִיכִים לְתַקֵּן אוֹ לְנַקּוֹת, וּתְקַבֵּל מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׁלֵמָה, בְּאִפְסָן שְׂיִהְיֶה לְךָ
גַּם פְּרִנְסָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּגִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וּבְקָרוֹב
מְאֹד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצֶל בְּנֵךְ וְכִלְתֶּךָ בְּשׂוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

בְּנֵךְ הַקָּטָן שְׂאֲצָלִי, צָרִיךְ הַרְבֵּה הִתְחַזְקוֹת שְׂרִיצָה לְלַמֵּד,
וּצָרִיכִים לְדַחֵף אוֹתוֹ וְכוּ', וְאִם דוֹחֲפִים אוֹתוֹ, הוּא לוֹמֵד טוֹב וְכוּ'.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רֵנֵט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֵה שְׁתַּעֲשֶׂה אֶת הַבְּרִי-מִצְוָה שֶׁל בְּנֵךְ בְּעֵת שְׂאֲנִי
עוֹשֶׂה אֶת סַעֲדַת הַהִלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בַּיּוֹם שְׁנִי בַּלִּילָה, וְאִז
יבואוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵאֲשֵׁדוֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּגִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וּתְמַשִּׁיךְ אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַחַיִּים כָּל-כָּף קֶצְרִים, שְׂאֵי אֲפֶשֶׁר
לְתַפֵּס אוֹתָם בְּשׂוֹם פָּנִים וְאִפְסָן, אֲלֹא עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ,
שְׂאֲדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׂמִדְבֵּר
בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְרָכְךָ, וְתָמִיד תִּבְשֹׂר לִי בְשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רַס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵי יוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַיּוֹת שֶׁנִּמְצָא בִּינֵינוּ אַבְרָהָם
יְקָר ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁעַל כָּל שְׂמֻחָה שֶׁהִיא בְּחַנֵּם מְנַצְלִים אוֹתוֹ
וְלוֹקָחִים אוֹתוֹ וְכו', וְכַשְּׁבָא אַרְוֵעַ רְצִינִי, אֲזִי מְזַנְיָחִים אוֹתוֹ וְלוֹקָחִים
כָּלֵי זָמַר מִבְּחוּץ, בְּשַׁעַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עֲבוֹדָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ תִּזְמֶרֶת
מִבְּחוּץ, וְעַל-כֵּן זֶה עוֹלָה גְדוֹלָה שְׁעוֹשִׂים לְאַבְרָהָם הַזֶּה, לְדַעֲתִי,
צְרִיכִים לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת (וַיִּקְרָא כה, לו): "וְחִי אַחֲדֶיךָ עִמָּךְ", וְאַנִּי לֹא
יודֵעַ לָמָּה צְרִיכִים לְהַבִּיא וּלְשַׁלֵּם לְבַעֲלֵי מְנַגְנִים מִבְּחוּץ הוּן
תּוֹעֲפוֹת? בְּשַׁעַה שֶׁהוּא לוֹקָח פְּחוֹת, וְגַם-כֵּן עוֹשֶׂה אוֹתָהּ מְלֵאכָה
נְהַדְרֶת, מְשֻׁמַּח אֱלֻקִּים וְאַנְשִׁים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׂרָה אֶת הָאֲחֵדוֹת וְהָאֲהָבָה בִּינֵינוּ.

הַמֵּאחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רַסֵּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲתֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, וּמֵאֵד מֵאֵד נִשְׁפָּר לְבִי בְּקַרְבִּי

מֵהִצְעֵר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ שְׁנֵגֶרֶם לָךְ, וְאֲנִי מֵאֵד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שֶׁהִפְלִ יִסְתַּדֵּר, כִּי בְּאֵמַת צְרִיכִים לְחִיּוֹת בְּיַחַד בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה, וְלֹא
 לְקַנָּא אֶחָד בְּשֵׁנִי, אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֵזֵר אֶחָד לְשֵׁנִי, וְזֶה מֵה
 שְׁאֲנִי לֹמֵד אֶתְכֶם כָּל הַזְּמַן, וּמִי יִתֵּן, שְׁנִזְכֶּה לְקַהֵּל קְדוּשָׁה כְּזוֹ,
 שְׁאֶחָד יַעֲזֹר לְשֵׁנִי, וְאֶחָד לֹא יִדְקֹר אֶת הַשֵּׁנִי, אֲשֶׁר זוֹ מִדָּה מֵאֵד
 מְגִנָּה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִפְלִ יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
 שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ מֵאֵד.

רְצִיּוֹתִי מֵאֵד, שְׁגַם בְּנֶךְ יִצְטָרֵף וְיִבֹּא לְלַמֵּד כָּכֵר עֲכָשׁוּ כְּשְׁאֲנִי
 בָּא לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה בְּעוֹד שְׁבוּעִים, שֶׁהוּא יִחַזֵּר אֵתִי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רֹסֵב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וַיִּשָּׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן שְׁמַעְתִּי מֵהַ שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שֶׁתַּהֲיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְשִׁתְּעַבְרִי
 אֶת הַהַרְיוֹן בְּקִלּוֹת וְתִלְדִי בְּנִקְלָה.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַפְגִּס בְּלַחְצִים, אֵף שְׁאֲנִי יוֹדַע
 שְׁזֶה מֵאֵד מֵאֵד פּוֹאֵב לָךְ, וְזֶה הוֹלֵךְ עַל הַעֲצָבִים כָּל מֵה שְׁאֵת
 סוּבְלָת, עִם כָּל זֹאת יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּעַבְרִי אֶת הַפֶּל
 בְּקִלּוֹת, וְתִבְשְׂרִי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּהֲיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
 בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת אֲצִלְכֶם.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כִּי פָסְלוּ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד נִשְׁבַּרְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת כָּל
מַה שְּׁעוֹבֵר עָלַיךָ וְכוּ' וְכוּ'. הִנֵּה שְׁלַחְתִּי מִכְתָּב חֲרִיף לְכָל אָנָשִׁי
שְׁלוֹמִנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַעֲשֶׂה פְעֻלָּה גְדוֹלָה,
כִּי בּוֹדְאֵי עוֹשִׂים לָךְ עוֹלָה גְדוֹלָה מְאֹד, שְׁלֹא לֹקָחִים אוֹתְךָ, וְאֲנִי
אֲשַׁתְּדֵל מְאֹד לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָה, כִּי פֶה מְדַבְּרִים מֵאֲחָדוֹת כָּל הַיּוֹם,
וּלְבָסוּף אַף אֶחָד אֵינִי מִקְיָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאִף
שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ שֶׁהַחַיִּים קָשִׁים וּמְרִים, אֲבָל זֶה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד, הָעֵקֶר
צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, כִּי זוֹ גְדֻלַּת
בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁמִחְזִיק מֵעַמָּד וְאֵינִי נִשְׁבַּר, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא
עַל-יְדֵי שְׂמִחָה, שְׂצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת
רַק בְּשְׂמִחָה, כִּי הַשְׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין
בְּרוּחָנִיּוֹת, וְכָל אֵלוֹ שְׂשִׂמְחִים תָּמִיד — הֵם מְצַלִּיחִים, וּכְמוֹ שְׂאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): "מִי שְׂשִׂמְחַת תָּמִיד,
עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ"; וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה הַצְּלָחָה בְּחַיִּים —
רְאֵה לְשִׂמְחָה, וְאִף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ שְׂבִשְׂבִילְךָ לְהַגִּיעַ לְשְׂמִחָה זוֹ מִמַּשׁ
מְסִירוֹת נִפְשׁ עַד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת כְּדָאֵי וּכְדָאֵי לְמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ
בְּעִבוּר מִדַּת הַשְׂמִחָה, כִּי חֲבַל מְאֹד לְחַיּוֹת אֶת הַחַיִּים כָּל-כְּפֹךְ
מְרוּרִים, וְלִהְיוֹת שְׂכּוֹר וְרָצוּץ וּלְהִסְתַּוְּבַב מִמְרָמֵר.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם
דְּבַר, וְאִזּוֹ דִּיקָא תַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

אָנִי מְקוּוֹה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב,
וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלָכֶם בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רִסְד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכוּן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וְאֵת גִּדְּל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַי אִיךְ שְׂאֲתֶם
מִסְתַּדְרִים — אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתֶּם שְׂגִיכֶם חֲקוּקִים
בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הִרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְחַיּוֹת כְּמוֹ זוּג יוֹנִים, שְׁלֵא יְהִיוּ
בִּינֵיכֶם שׁוּם פְּרוּדִים וְשׁוּם אֵי הַכְּנוּת, אֲדַרְבָּה תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׂבַעְעוֹלָם שְׂיִהְיֶה בִּינֵיכֶם רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא אֵל תְּרִיבוּ בִּינֵיכֶם, אֲדַרְבָּה, תִּרְאוּ לִיָּקָר וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת
הַשֵּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחוּ בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרִי בֶטֶן.

מָאֵד מָאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתִלְמְדוּ בְּיַחַד בְּכַרְךָ "אוֹצֵר-שְׁלוֹם-
בֵּית", וְזֶה יַעֲזֹר לָכֶם מָאֵד מָאֵד בְּעַנְיַן הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָכֶם, הַעֲקָר
תִּבְרָחוּ מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחְלָקוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחוּ דְרַפְכֶם.

נָא וְנָא ... נִרוּ יְאִיר, רְאֵה לְהִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם
אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר הִדְבּוּר שְׂמִדְבָּרִים אֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא
הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, יַעֲזֹר
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּהְיֶה חֹזֵק בְּעִבּוּדָה הַקְדוֹשָׁה הַזֹּאת.

מְלַבֵּד זֹאת רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד מִקְרָא חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י

עם התרגום ופרשת השבוע, באפן שבכל שבוע תזכה לסיים את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד התרגום עם פרוש רש"י ו"ל, אשר דבר זה הוא מאד מאד מסגל ליראת שמים ולפרנסה ברוח, ובני-אדם מזלזלים במצוה היקרה הזו.

ראה לגרס הרבה פרקים משניות בכל יום כסדרן, ועל-ידי-זה תצליח דרכך.

נא ונא החזק מעמד, ושום דבר שבעולם לא ישבר אותך. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא לראותכם בעוד כשבועים, ואז נדבר באריכות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז רסה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ' פסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת בנכם היקר, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לגדלו ולחנכו בקלות, ויהיה לכם הרבה נחת ממנו ומכל יוצאי חלציתכם.

העקר ראו לעשות התחלה חדשה, ולחיות ביחד בשלום ובאהבה, ואחד יעזר לשני, וזה היסוד בשלום-בית — לעזר אחד לשני ולא לריב, ושלא יהיו ביניכם אי הבנות, ואני מבקש להקדוש-ברוך-הוא, שתמיד יהיה לכם שלום ואחדות, ועל-ידי-זה תצליחו בין בגשמיות ובין ברוחניות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז רסו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו

נצח.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת
בנכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לגדלו ולחנכו בנקל עם שאר
הילדים, ותרוו רב נחת.

נא ונא ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה,
כי השמחה היא השראת השכינה, ובבית שהשכינה שורה — שם
הברכה מצויה, ולכן תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות רק
בשמחה ואהבה, ולעודד אחד את השני, ועל-ידי-זה תצליחו בחיי
נשואיכם.

נא ונא תעשו כל מה שאתם יכולים לעזר אחד לשני,
ועל-ידי-זה תראו ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז רסז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו

נצח.

באתי לבשר לכם בשורה משמחת, שבנכם ... גרו יאיר, מתמיד
בלמודים ומתעלה, פה ושם יש לי קצת בעיות, אבל אני מקוה

להקדוש-ברוך-הוא, שהוא יתבגר מאד, ויהיה לכם הרכה נחת ממנו.

נא ונא ראו להתחזק ביחד, כי עכשו הילדים מתחילים לגדל בלי עין הרע, ותהיה בר-מצוה אחר בר-מצוה, בעזרתו יתברך שמו, אזי יש עליכם אחריות יותר גדולה בענין החנוכה, כי סוף כל סוף הילדים הם העינים של האדם, ואתם צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לראות שיהיה ביניכם תמיד שלום ואהבה, ועל-ידי-זה הילדים יגדלו ויצליחו בחייהם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כז רסח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ' פסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

העקר ראה להיות בשמחה, כי השמחה היא הרפואה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ואם אדם תמיד שש ושמח, הוא לא בבחינת צמאון, והייתי מיעץ לה, שתלמד בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ו, את המאמר שגלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק: "ויהי אחר הדברים האלה", ותאמר את התפלה על התורה הזו, ואם תתנהג ככה בכל יום ללמד את התורה הזו, ולומר עליה את התפלה בלקויטי-תפלות, אז במשך הזמן תזכה לישועה גדולה מאד, כי שם מדבר רבנו ז"ל, שאסור להיות בבחינת צמאון, אלא אדם צריך תמיד לראות ולהרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, ואז יהיה בבחינת שבע, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר
אֶצְלָכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים שְׂיִהְיֶה
לְכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵייתִי הַשְּׂדֵכֵן אֶצְלָכֶם, וְעִשִּׂיתִי כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם שֶׁתַּחַתְּנֵנוּ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׂאֵל
תְּבִישׁוּ אוֹתִי, חֵס וְשְׁלוֹם, אִם לֹא יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם כְּבוֹד הַדָּדִי, מִכָּל
שָׁפָן, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁתִּגִּיעוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, לְגֵרוּשֵׁינִי,
יִשְׁמְרְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל מִינֵי צָרוֹת, לְזֹאת תִּנְסוּ לְעִשׂוֹת כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחֵי-חַיִּים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּכְבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי
כְּרִצוֹן רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, שיחה רסג, רסד): רְאוּי לְכֶם לְלַמֵּד אֶת
שְׂתֵי הַשִּׁיחוֹת הָאֵלוּ, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְאֵל יִטְעַה
אֶתְכֶם: יִצְרַכֶם, כְּאֵלוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, צְרִיכִים לְהַתְגַּרֵּשׁ וּלְהַפְרִיד, אֲדַרְבָּה,
רְאוּ לְהַחְזִיק בַּהֲלָכוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְהַכֹּל יָבוֹא עַל
נִכּוֹן.

נָא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר
יֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, שֶׁמְדַבְּרִים אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף
מֶה יֵשׁ לְאָדָם? כְּלוּם, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחָבַל עַל כָּל יוֹם

יּוֹם שְׁלֹא מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ, הַחַיִּים כָּל-כָּף קִצְרִים, וְחָבַל עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל שָׁעָה וְעַל כָּל רִגְעַ שְׁעוֹבֵר בְּלִי לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ, וְלִכְּנֹן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם שְׁנִיכֶם תָּמִיד לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ער.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ' כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ אִיךְ שְׂאֵת מִתְחַזְּקֵת בְּאַמוּנַת חֻכְמִים, וְאִין אֵת מִתְבַּיֶּשֶׁת לְהַגִּיד מַה שֵּׁישׁ לָךְ לְהַגִּיד, וְכֵן רְאוּי שִׁיְהִיָּה.

מַה אִמַּר לָךְ! צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, וּבִפְרָט בְּמַעוֹן, מַה לַּעֲשׂוֹת שְׁהַסְמִיךְ-מ"ם מִתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל מִינֵי מְסִירוֹת וְכוּ', וְכוּ', וְאִין עוֹד עֵצָה אַחֲרֵת — רַק לְבַקֵּשׁ מֵאַבִּינוּ שְׁבִשְׁמִים, שְׂיַחֲוֹס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְשִׁיתְּרַחֵב לָנוּ בְּגוֹשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְשִׁיְהִיָּה לָנוּ כְּבָר מִבְּנֵה קָבַע בְּעִבּוֹר הַמַּעוֹן.

תְּמַשִּׁיכִי לְהַתְּפַלֵּל בְּעִבּוֹר הַיְלָדִים, כִּי רַק זֶה הָעֵצָה בְּזֶה הָעוֹלָם, לְבַקֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְפָּרֵךְ, כִּי אִין לָנוּ עֵצָה אַחֲרֵת רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.

עִם בְּנֵךְ ... בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, הַכֹּל בְּסֵדֶר, אֲבָל עִם הַבֵּן הַשֵּׁנִי ... צְרִיךְ עוֹד הַרְבֵּה לְהַתִּישֵׁב וְכוּ', וְכוּ', עַד שְׂיֻוֹכַל לְהִיּוֹת פּוֹה, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הָעֵקֶר רְאוּי לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל, כִּי רַק זֶה הַחֻרֵב שֵׁישׁ בְּיַדֵּינוּ, לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מַה שְׂאַנְחֲנוּ צְרִיכִים.

אֲשֶׁר כִּז רַעָא בְּנַחֲל שְׁטוּ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי,
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כִּז רַעָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב, כ' כֶּסֶלּו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁנִכְנֹסְתָּ
לְלַמֵּד בִּישִׁיבְתַנּוּ הַחֲדָשָׁה בִּיבְנָאֵל, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְלִיחַ
פַּה מֵאֵד מֵאֵד, וְאַנִּי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְּחַתֵּן בְּעֶזְרָתוֹ
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

הַעֲקָר הוּא לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וַצְּרִיכִים לְרְאוֹת לֹא לְבָלוֹת
אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, כִּי חֲבָל עַל כָּל יוֹם וַיּוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלִי כְלוּם, כִּי כָּל
יוֹם וַיּוֹם הוּא יוֹם חֲדָשׁ, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂמֻנְצָל אֶת הַיָּמִים שְׁלוֹ, וְאַז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאַמְצִים לְהַתְמִיד בְּלַמּוֹד בְּקִיאוֹת
כְּסֻדְדוֹן, מְשַׁנְיּוֹת לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים, גְּמָרָא לְכֹל הַפְּחוֹת
שְׂבָעָה דְפִים, שְׁלַחֲן עֲרוּךְ מַחְבֵּר רַמ"א עַל-כָּל-פְּנִים חֲמִשָּׁה סִימְנִים,
וְאֶת הַלַּמּוֹד הַזֶּה תִּלְמַד הַרְבֵּה בְּגִרְסָא, כְּדֵי שְׂתַהֲיֶה לְךָ בְּקִיאוֹת
בַּתּוֹרָה, מְלַבֵּד זֶה רְאוּי לְךָ לְלַמֵּד מִסְכָּתָא אַחַת בְּעִיּוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תַּצְלִיחוּ.

רְאֵה לְנִכּוֹן, שְׂאֵל יְחֹסֵר לְךָ, יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְלַמֵּד פְּרִשְׁתָּ
הַשְּׂבוּעַ חֲמִשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, שְׂהִיא מְצוּה גְדוּלָה מֵאֵד. וְעַל

כֵּלָם — רֵאָה לְלַמַּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רֵאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּרִכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז ערב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, כ' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבַּחּוֹר ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׁנוֹכְנִסְתָּ לְלַמַּד בִּישִׁיבְתֵנוּ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִּצְלִיחַ אֲצִלְנוּ מֵאֵד, וְתִזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהַר.

הַעֲקֵר רֵאָה לְהִתְמִיד מֵאֵד לְלַמַּד בְּגִרְסַא מְקַרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חֶק בַּל יַעֲבֹר, וְחֻבְל עַל כָּל יוֹם וַיּוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלִי כְלוּם, כִּי בְּכָל יוֹם אֶפְשָׁר לְקַנּוֹת אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת, אִם לֹא מִטְעִים אֶת עֲצָמֵם, וּכְמֵאֵמֶר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): "הָעוֹלָם הַזֶּה מְטַעֵה אוֹתָנוּ מֵאֵד", הַעֲקֵר שְׂאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׁמֵּר מֵאֵד, שְׁלֹא יִטְעוּ אוֹתָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם.

רֵאָה לְהִתְפַּלֵּל בְּמַגִּיז בְּכָל יוֹם, כִּי אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִּצְלִיחַ בְּרִכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תתן שפגעי
ומקרי הזמן יפגעו בך, ישברו ויפילו אותך לנוקבא דתהומא רבה,
עליך לזכור, שהחיים לא קלים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד,
ואין זו עצה להשבר מפל דבר, אדרבה, עקר גדלת בר ישראל רק
להתחזק, ולא להשבר משום דבר שבעולם, ובזה נמדדת גדלת בר
ישראל, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

אם יצאו אילו ספרים חדשים — ראה לכתב לי, ואני מקוה
להקדוש-ברוך-הוא להיות פמה ימים בארצנו הקדושה, על סעדת
ההלולא של מוהרנ"ת ז"ל, ואז תביא לי את כל הספרים. אם היית
יודע את מעלת המדבר אליו יתברך, היית מתמיד בזה מאד מאד,
ולכן ראה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין לאדם אף אחד
בעולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב
לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז רעד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ' כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, פי השמחה היא רפואה לכל — הן ברוחניות והן בגשמיות, ואסור להיות עצלן, ואסור לעזוב את עצמו, אדרבה אדם צריך לקחת את עצמו תמיד בידיים, ולא לפחד משום בריה כלל, אלא להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר הוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי ומדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וככל שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, כן הוא מצליח בחיים. לזאת תקח את עצמך בידיך, ושום דבר שבעולם לו יוכל לשבר אותך.

נא ונא תתחיל התחלה חדשה, לגרס בכל יום הרבה פרקים משניות, וכן הרבה דפים גמרא, וזה מופך את הנפש מכל מיני חלדה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתעלות ברוחניות ובגשמיות גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כז ערה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וישב, כ"ג פסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו נצח.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל טוב" חמה ולבבית, על הולדת הבת תחיה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתגדלו אותה לתורה ולחפה ולמעשים טובים, ויהיה לכם גדול קל.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא קמא): בת תחלה סימן יפה לבנים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם באמת קל בגשמיות וברוחניות גם יחד, ותכבדו אחד את השני, וביתכם יהיה משפן

לְשִׁכְנֵינָת עֲזוּ יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וְתִכְבְּדוּ אֶת שְׁנֵי
הַהוֹרִים, וְיִהְיֶה לָכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רַעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, כ"ג כֶּסֶלּו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

בְּאִתִּי לְאַחַל לָכֶם בְּרַכַּת "מְזֹל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית, עַל הַלְדָּת
הַנִּכְדָּה לְבַתְּכֶם ... תַּחֲיָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתָּרוּ רַב נַחַת
דְּקִדְשָׁה מִמְּנָה וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

הַעֲקֹר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל,
כִּי גְדוּל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְדוּל,
שֶׁהוּא מִפְּנֵי אוֹתְנוּ רַק לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, בִּן יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שְׁנֹזְכָה לְחֹזֵר אֵלָיו תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ
יִשְׁמְרֵנוּ.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּוּ רַעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, כ"ג כֶּסֶלּו ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

בְּאִתִּי לְאַחַל לָכֶם בְּרַכַּת "מְזֹל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית, עַל הַלְדָּת
הַנִּכְדָּה אֶצְל בְּנֶכֶם ... גְּרוֹ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתָּרוּ רַב
נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמְּנָה וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

לְאַחֲרוֹנָה יֵשׁ לִי בְּעֵינָה עִם בְּנֶכֶם ... גְּרוֹ יְאִיר, וְהַבְּעֵינָה מִתְחִילָה

לְהִתְרַחֵב וְכוּ', וְאֲנִי מְאֹד חוֹשֵׁשׁ, שְׁאֶצְטָרֵךְ לְשַׁלַּח אוֹתוֹ הַבַּיְתָה, וְלִכְּנֹן
מֵה טוֹב שְׁאַתֶּם תִּדְבְּרוּ אִתּוֹ, וְלִהְכַנִּיִּס בּוֹ קֶצֶת יְרָאָה וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר מִקֵּץ כ"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵי יוֹם גְּשׁוּת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבֹנְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁאֲנִי זוֹכֵה שׁוֹב לְכַתֵּב לָכֶן דְּבוּרִים
הַכוֹלְלִים: הַלְכָה, פְּרִשְׁת שְׁבוּעַ וְהַשְׁקָפָה.

הַלְכָה

הַשְׁבוּעַ נִדְבָר מֵהַלְכוֹת גּוֹזֵז.

מְלֻאכַת גּוֹזֵז בְּשַׁבָּת זֶהוּ אָב מְלֻאכָה, אֲסוּר לְגֹזֵז שׁוֹם דְּבָר
בְּשַׁבָּת; כִּי בְזִמְן הַמְשָׁכָן, הִיָּה זֶה אָב מְלֻאכָה, שֶׁהַצָּרְכוֹ לְקַחַת צְמֹר
מִכֻּבָּשִׁים, וְלַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ אֶת יְרִיעוֹת הַמְשָׁכָן, עַל-כֵּן זֶהוּ אָב מְלֻאכָה
שְׁאֲסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּשַׁבָּת. וּבְזֶה נִכְלָלִים כָּל מִינֵי עֲנִינֵי גּוֹזֵז הַשְּׂיָכִים
לְעֲנִינָנוּ; אֲסוּר לְגֹזֵז שְׁעָרוֹת, וְאֶפְלוֹ לְתַלֵּשׁ שְׁעָרוֹת, אֲשֶׁר זֶה בְּכֹלֵל
גּוֹזֵז, וְזֶהוּ אֲסוּר חֲמוּר בְּשַׁבָּת. מִטַּעַם זֶה גַּם-כֵּן אֲסוּר לְהִסְתַּרֵּק
בְּמִסְרָק, שֶׁעָשׂוּי לְהִסִּיר אֶת הַשְּׁעָרוֹת בְּזִמְן סְרוּקוֹ, וְלִדְעַת הַרְבֵּה
פּוֹסְקִים, זֶהוּ אֲסוּר מִן הַתּוֹרָה. רַק בְּמִבְרַשְׁת רֶכֶה, שִׁיָּהָא בְּטוּחַ שְׁלֹא
עָשׂוּיָה לְהִסִּיר שְׁעַר, בְּהַ מְתָר לְהַבְרִישׁ הַשְּׁעָרוֹת, אֲבָל אִם הַמִּבְרַשְׁת
קָשָׁה וְעַלּוּלָה לְתַלֵּשׁ שְׁעָרוֹת — אֲסוּרָה. כְּמוֹ-כֵן אֲסוּר לְגֹזֵז צְפֻרְנִים,
וְאִם גּוֹזֵזִים אֶת הַצְּפֻרְנִים בְּכֹלֵי, חַיֵּב מִשׁוּם גּוֹזֵז. וְאֶפְלוֹ שְׁאִינוֹ צָרִיךְ

אֶת הַשְּׁעָרוֹת וְהַצְּפָרְנִים, עִם כָּל זֹאת חָיֵב מִן הַתּוֹרָה, כִּי עַל-יַדִּי
הַגְּזִיזָה מִתִּיפָה גּוֹפוֹ, וַנַּחֲשֶׁבֶת מְלֹאכָה הַצְּרִיכָה לְגוֹפוֹ. כְּמוֹ-כֵן אֲסוּר
לְהוֹרִיד יְבֻלַּת מִהַגּוֹף — הַכֹּל בְּכֹלל תּוֹלְדוֹת גּוֹזֵז.

בְּעֵינֵי הַצְּפָרְנִים יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם הַרְגִילִים לְכֹסֶס אוֹתָן, וַדָּבָר זֶה
אֲסוּר לַעֲשׂוֹת בְּשֶׁבֶת, אֲשֶׁר זֶהוּ אֲסוּר מְלֹאכָה מְדֹאוּרֵיתָא. וּבְנֵי-אָדָם
אֵינָם שָׁמִים עַל לֵב וְאֵינָם נֹזְהָרִים בְּזֶה, וּבִפְרָט מִי שֶׁרְגִיל לְכֹסֶס אֶת
צְפָרְנָיו, עָלָיו לִידַע שְׁגָם בְּשֶׁבֶת עָלוּל לַעֲשׂוֹת כָּךְ, כִּי לֹא יִמְלֹט
שִׁיפְסֹחַ עַל הַהֶרְגֵל הַזֶּה בְּשֶׁבֶת, וְעַל-כֵּן רָאוּי לוֹ לְהִמָּנַע וּלְהִגָּמַל מִן
הַהֶרְגֵל הַרַע הַזֶּה גַּם בְּשֶׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, כִּדְּרֵי שְׁלֵא יָבוֹא לִידֵי עֲבָרָה
בְּשֶׁבֶת.

מְסַפְּרִים בְּשֵׁם הַחֲזוֹן-אִישׁ, שֶׁרָאָה פַּעַם פְּלוּנֵי הַפּוֹסֶס צְפָרְנָיו
בְּשֶׁבֶת, וְתַכְף-וּמָיֵד צִוָּה לְהוֹרִיד אֶת הַיַּיִן מִהַשְּׁלֹחַן, כִּי אָמַר שֶׁזֶהוּ
מְחַלֵּל שֶׁבֶת, וְעַל-כֵּן גּוֹרֵם שְׁיִהְיֶה הַיַּיִן יַיִן גֶּסֶף, כֹּל-כֵּךְ חֲמוּר הָיָה
בְּעֵינָיו הַפּוֹסֶס צְפָרְנָיו בְּשֶׁבֶת. אִשָּׁה שֶׁצְרִיכָה לְטָבֵל בְּלֵיל-שֶׁבֶת,
עָלֶיהָ לְתַקֵּן אֶת הַצְּפָרְנִים קֹדֶם שֶׁבֶת, כִּי בְּשֶׁבֶת אֲסוּר לְקַצֵּץ בְּשׁוּם
פָּנִים וְאַפָּן, וְאִם שָׁכַחָה, עָלֶיהָ לְנַקוֹת מְאֹד מִתַּחַת לַצְּפָרְנִים, שְׁלֵא
יְהִיָּה שׁוּם חֲצִיצָה, כִּי הַלְּכַלּוֹף שֶׁתַּחַת הַצְּפָרְנִים הוּא חֲצִיצָה
בְּטְבִילָה. וְלָכֵן רָאוּי שְׁלֵא תִשְׁכַּח הָאִשָּׁה קֹדֶם הַשֶּׁבֶת לְקַצֵּץ צְפָרְנִים.

וְאִם כָּבֵר מְדַבְּרִים מִעֵינֵי הַצְּפָרְנִים, כִּדְּרֵי לְדַעַת, אֲשֶׁר כְּתוּב
בְּכַתְּבֵי הָאֲרָמִי ו'ל, אֲשֶׁר עַל הַצְּפָרְנִים מְנַחַת וְשׁוֹרָה טְמֵאָה גְדוֹלָה,
וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד תָּמִיד לְקַצֵּץ אֶת הַצְּפָרְנִים, שְׁלֵא יִהְיוּ לוֹ
צְפָרְנִים גְּדוֹלוֹת. וְאִשָּׁה יְהוּדִיָּה, עַקֵּר הַחֹן וְהַתְּפֹאֲרֵת שְׁלָה, כְּשֶׁהוֹלֶכֶת
בְּצַנִּיעוֹת, וְאַחַת מִמֵּדוֹת הַצְּנִיעוֹת — שְׁלֵא לִילֵךְ בְּצְפָרְנִים אֲרָכוֹת
בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפָּן, וּמְכַל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן שְׁלֵא תִצְבַּע אֶת צְפָרְנֶיהָ, כִּי
זוֹהִי פְרִיצוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּמָה גַּם שֶׁהִצְבַּע חֲצִיצָה בְּעַת הַטְּבִילָה,
וְאֵין מִי שִׁיתִיר אֶת זֹאת. וְזֶהוּ מְנַהֵג גּוֹיִים לְצַבֵּעַ אֶת הַצְּפָרְנִים, וְאֵינָנו
מִתְּאִים וְיָאָה לְבַת יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁרָה.

וְאִם כָּבֵר מְדַבְּרִים מִהַצְּנִיעוֹת בְּצְפָרְנִים, נֹזְכִיר, אֲשֶׁר כְּמוֹ-כֵן
צְרִיכִים לְשַׁמֵּר בְּעֵינֵי צְנִיעוֹת בְּכֹלל, וְלִהְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְחַקוֹת

שום אַפְנֵה שֶׁל הַגּוֹיִים, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, וְעוֹשִׂים בְּכָל יוֹם בְּרִכָּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "שְׁלֹא עָשִׂי גוֹי", כִּי בְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ אֲנַחְנוּ עִם יִשְׂרָאֵל נִבְדָּלִים מֵהַגּוֹיִים, וְאֵין לָנוּ מֵהַתְּבַיֵּשׁ בְּזֵה, אֲדַרְבֵּה! זֶה עָקֵר גְּדֻלַּתְנוּ וְהַתְּפָאֲרוֹתְנוּ! לְזֹאת צְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד בְּכָל דְּבַר הַשִּׁיף לְצַנִּיעוֹת, וְלֹא לְחַקוֹת אֶת אַמּוֹת הָעוֹלָם, כְּגוֹן: צַפְרָנִים אֲרָפוֹת וְצַבּוּעוֹת וְכוּ', כִּי מִלְּבַד זֹאת אֲשֶׁר זֶהוּ מְנַהֵג גּוֹיִים, וְאֲסוּר לָנוּ לְחַקוֹתָם, צְרִיכִים לְדַעַת אֲשֶׁר יֵשׁ בְּזֵה חֲצִיצָה בְּטִבְיֵלָה, וְאֵז, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כָּל הַטְּבִילָה אֵינָה שְׂוֵה כָּל וְכָל. כִּי כֹּאֲשֶׁר הַצַּפְרָנִים אֲרָפוֹת, קָשָׁה לְנַקוֹתָם, וְזוֹהִי חֲצִיצָה, וְלֹא עֲלָתָה לָּהּ טְבִילָה, וְעוֹבְרִים עַל אֲסוּר כְּרִיתוֹת הַחֲמוּר מְאֹד. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּדַבָּר זֶה מְאֹד.

וְאִם כָּבֵר מְדַבְּרִים מְצַנִּיעוֹת בְּכָלֵל, אֵזִי אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (שְׁבַח קמ): רַב חֲסֵדָא אָמַר לְבְנוֹתָיו: תְּמִיד תִּשְׁתַּדְּלָנָה לְנַהֵג בְּצַנִּיעוֹת לְפָנֶי בְּעַלְיָכֵן, כְּדֵי שְׁלֹא תִתְגַּנְּנָה בְּפָנֶיהֶם; יִשְׁנֵם הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׁהָאִשָּׁה צְרִיכָה לְהַצְנִיעַ מִבְּעַלָּהּ, כְּדֵי שְׁלֹא תִתְגַּנְּנָה עָלָיו. וְאֶחָד מֵהַדְּבָרִים אָמַר לָהֶם: כְּשֶׁגָּבֵר נוֹקֵשׁ עַל הַדְּלֵת, אֲסוּר לְשָׂאֵל: מִי זֶה? אֶלָּא: מִי זֹאת? כִּי אִשָּׁה צְרִיכָה לְהִרְגִיל עֲצָמָה, שְׂאֲסוּר לָּהּ לְדַבֵּר עִם גָּבֵר אַחֵר. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנוֹקְשִׁים עַל הַדְּלֵת, שְׁתִּשְׂאֵל: מִי זֹאת? וְכֵן יִהְיֶה מְרָגֵל בְּפִיָּה; כִּי זֶה דְּבַר מְגִנָּה מְאֹד, כְּשֶׁאִשָּׁה נִשְׂוֵאָה מִדְּבַר עִם גָּבֵר. זֶה פְּרִצָה הַקּוֹרֵאת לְגַנֵּב, וְצְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד בְּעַנְיָנִים אֵלּוּ. אִשָּׁת אִישׁ אֲסוּרָה לְדַבֵּר עִם גָּבֵר, וּלְגָבֵר אֲסוּר לְדַבֵּר עִם אִשָּׁת אִישׁ. וְיֵשׁ בְּזֵה אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד. מִכָּל שְׂכָן שֶׁלְּגָבֵר אֲסוּר לְקַרֵּא אֶת שֵׁם אִשָּׁת אִישׁ בְּשִׁמָּה. מִי הוּא שְׂיִקְרָא לְאִשָּׁת חֲבֵרוֹ בְּשִׁמָּה?! אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְבִיא אַחֲרֵי-כֵן לְקִלוּת-רֹאשׁ, וְהַקִּלוּת-רֹאשׁ מְבִיאָה אַחֲרֵי-כֵן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לְהַרְבֵּה קִלְקוּלִים. לְזֹאת צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַצְּנִיעוֹת בְּיָאָה לְבַת יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁרָה.

הַיּוֹצֵא מְדַבְּרֵינוּ, שְׁבַת יִשְׂרָאֵל צְרִיכָה לְהִיּוֹת צְנוּעָה — הֵן בְּלִבוֹשָׁה, הֵן בְּגוּפָה, הֵן בְּדַבְּרוּרָה וְהֵן בְּמַעֲשֵׂיהָ, וְזֶה הַחֲזוֹן וְהַיְפִי שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — פְּרִשְׁת מִקֵּץ
נְדָבָר מִשְׁלַשׁ נִקְדוּת שְׁנוּצִיא מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ:

א. חֲלוּם פְּרֻעָה (בְּרֵאשִׁית מֵא, ב): "וְהִנֵּה מִן הַיָּאָר עֵלֶת שְׁבַע פְּרוֹת יִפּוֹת מִרְאָה וּבְרִיאוֹת בְּשׁוֹר וְגו', וְהִנֵּה שְׁבַע פְּרוֹת אַחֲרוֹת עֵלֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיָּאָר רְעוֹת מִרְאָה וְדִקּוֹת בְּשׁוֹר וְגו', וְתֹאכְלֶנָּה הַפְּרוֹת רְעוֹת הַמִּרְאָה וְדִקּוֹת הַבְּשׁוֹר אֶת שְׁבַע הַפְּרוֹת יִפּוֹת הַמִּרְאָה וְהַבְּרִיאוֹת"; הַפְּרוֹת הָרְעוֹת בְּלָעוּ אֶת שְׁבַע הַפְּרוֹת הַבְּרִיאוֹת. וְהַחֲלוּם הַשְּׁנִי: "שְׁבַע שְׁבָלִים עֵלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטִבוֹת, וְהִנֵּה שְׁבַע שְׁבָלִים דִּקּוֹת וְשְׂדוּפּוֹת קָדִים צְמֻחוֹת אַחֲרֵיהֶן, וְתִבְלַעְנָה הַשְּׁבָלִים הַדִּקּוֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׁבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת" וְגו'. מָה אָנוּ לוֹמְדִים מִהַחֲלוּם הַזֶּה, וְאֵיךְ שִׁיף לְגִבֵּינוּ? אֵלָּא אִם נִתְבוֹנֵן הֵיטֵב, מָה שְׁעָבַר עַל יִשְׂרָאֵל אֲלֵפִים שְׁנוֹת גְּלוּת, נוֹכַל לְהַבִּין אֶת הַדְּבָרִים, וְיִתְבְּהָרוּ לָנוּ הֵיטֵב; נִתְחִיל מִהַיּוֹנִים שֶׁהָיוּ רַבִּים, וְרָצוּ לְעַקֵּר אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעָשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַע עוֹלָם לְהַשְׁפִּיחַ אֶת הַתּוֹרָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל. גָּזְרוּ עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי גְזוּרוֹת, שָׂאֵשָׁה לֹא תוֹכַל לְטַבֵּל, שְׂאִסּוּר לְהִתְחַתֵּן בְּטָרָם חַיִּים קָדָם לְכֵן עִם הַגּוֹיִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂלֵא יִשְׁמְרוּ שְׁבֵת, שְׂלֵא יִקְיָמוּ מְצוֹת מִלָּה, וְשְׂלֵא יִהְיֶה קְדוּשׁ הַחֹדֶשׁ. כָּל אֵלֹה הַגְּזוּרוֹת הֵן מִעֲקָרֵי הַיְהוּדוּת, וְרָצוּ לְשַׁרֵּשׁ יְסוּדוֹת אֵלֹה מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְהֵם הָיוּ הָרַב, בָּאוּ מֵאוֹת וְאֲלֵפֵי חִילִים, אֲשֶׁר הָיוּ פִּי-עֲשָׂרָה מְכַלֵּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁגָרוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה נֶס, שֶׁנִּפְּלוּ רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. שְׂזָה מְרָמוֹ עַל שְׁבַע הַפְּרוֹת הַבְּרִיאוֹת שֶׁנִּבְלָעוּ עַל-יְדֵי שְׁבַע הַפְּרוֹת הַדִּקּוֹת וְהַצְּנוּמוֹת. שְׁבַע הַשְּׁבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַטּוֹבוֹת נִבְלָעוּ עַל-יְדֵי שְׁבַע הַשְּׁבָלִים הַדִּקּוֹת וְשְׂדוּפּוֹת קָדִים. עִם יִשְׂרָאֵל, אוֹמְרִים תְּכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַחֲמָא עִקְב), הֵם הַמְּעַט, וּבְשִׁבִיל זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָם. "כִּי אַתֶּם הַמְּעַט" — שְׂמַמְעִיטִים עֲצַמְכֶם בְּפָנֵי אֱמוּנַת הָעוֹלָם. הַטְּבַע שֶׁל יְהוּדִי, שֶׁהוּא צָנוּעַ, אֵינוֹ דוֹחֵף עֲצָמוֹ, אֵינוֹ מְפָרְסֵם עֲצָמוֹ, חֵי בְּצַנִּיעוּת, בְּצַמְצוּם. אֵין לוֹ עֵינִים גְּדוֹלוֹת כְּגוֹי. אַף-עַל-פִּי-כֵן מְעַט הַיְהוּדִים, אִם הֵם מְחַזְּקִים בַּתּוֹרָה וּבַמְצוּוֹת וְאֵינָם מִתְּפַעְלִים מִהַרְבִּים, מֵאֱמוּנַת

הָעוֹלָם, לְבִסּוֹף אַמּוֹת הָעוֹלָם נוֹפְלִים בִּידֵיהֶם. וְכִף קָרָה בִּימֵי הַיּוֹנִים,
 שָׂרְצוּ רַק לְהַכְנִיעַ אֶת גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלַעֲקֹר אֶת הַיְהוּדוֹת, וְלְבִסּוֹף
 נָפְלוּ רַבִּים בְּיַד מַעֲשִׂים, טְמָאִים בְּיַד טְהוּרִים, וְכֵן נִמְשָׁךְ בְּמִשָּׁךְ כָּל
 שְׁנוֹת הַגְּלוּת, שְׁנֵשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אִף שֶׁהָיוּ מַעֲשִׂים וְהַגּוֹיִים הָיוּ רַבִּים,
 אִף-עַל-פִּי-כֵן עִם יִשְׂרָאֵל הַכְּנִיעוּ אוֹתָם. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִבְטִיחַ
 לָנוּ: לֹא תִירָא מֵהֶם! אֵל תִּפְחָדוּ מֵהֶם, כִּי אֲנִי אֶכְנִיעַ אוֹתָם בְּפָנֶיכֶם.
 אֲבָל עַל זֶה צְרִיכִים אֲמוּנָה חֲזָקָה בְּבוֹרָא עוֹלָמִים — לְהֶאֱמִין שֶׁהוּא
 יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא פֶה אֶתְנוּ וְאֶצְלָנוּ, וְאֵין לָנוּ מַה לִּפְחָד, כָּל זְמַן שֶׁאֲנַחְנוּ
 נִקְיִים אֶת מַצּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, נִלְמַד אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְנִחַנְנוּ אֶת
 יְלָדֵינוּ, שְׂגָם הֵם יִלְמְדוּ תּוֹרָה, שְׂגָם הֵם יִקְיְמוּ אֶת הַמַּצּוֹת, אֲזִי אֵין
 לָנוּ מַה לִּפְחָד מֵהַגּוֹיִים הָאֵלֶּה. אִף שֶׁהֵם רַבִּים וְאֲנַחְנוּ מַעֲט,
 אִף-עַל-פִּי-כֵן אֵין לָנוּ מַה לַּחֲשֹׁשׁ וְלִירָא. וְאִף שֶׁנִּרְאָה כְּגֹזְמָא —
 כִּיצַד נוּכַל פַּעַם לְהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם? אִף כְּכֹר כְּתוּב בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים ז,
 יז): "כִּי תֹאמַר בְּלִבְבְּךָ, רַבִּים הַגּוֹיִים הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי, אִיךָ אוּכַל
 לְהוֹרִישֵׁם, לֹא תִירָא מֵהֶם, זְכוֹר תִּזְכֹּר מֶה עָשָׂה הַיְיָ" אֱלֹקֵיכֶם
 בְּמִצְרַיִם וְגו'. וְעַל זֶה מְרַמֵּז חֲלוֹם פְּרַעֲה, שֶׁאִף שֶׁאֲנַחְנוּ בְּגִלוּת
 תַּחַת פְּרַעֲה — פֶּה רַע מְלֵךְ מִצְרַיִם, עִם כָּל זֹאת אֵין לָנוּ מַה לִּפְחָד,
 כִּי אִם נַחְזִיק בְּמַצּוֹת, בַּתּוֹרָה, אֲזִי נִזְכֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל הַרַבִּים. וְרֹאֵינוּ
 אֶת זֹאת בְּמִשָּׁךְ כָּל שְׁנוֹת הַגְּלוּת בְּרֹאֵי הַהִסְטוֹרִיָּה, שֶׁתָּמִיד קָמוּ
 אַמּוֹת הָעוֹלָם בְּכִלְלִיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת, וְרָשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל עָרַב-רַב בְּפָרְטֵי
 פְּרָטִיּוֹת, וְגִזְרוּ גְזֵרוֹת עַל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אִם הִחְזִיקוּ עִצְמָם בְּיַחַד
 וְלֹא הִתְפַּעְלוּ, לְבִסּוֹף הִתְגַּבְּרוּ עֲלֵיהֶם, וְהַכְּנִיעוּ אוֹתָם, אִף שֶׁהָיוּ
 מַעֲשִׂים, אֲבָל הַרַבִּים נָפְלוּ בְּיַד הַמַּעֲשִׂים.

אֲנַחְנוּ עֲדִים גַּם בְּיַבְנָאֵל, שֵׁישׁ לָנוּ עֶסֶק עִם יוֹן, טְמָא מְטָמָא;
 בַּתְּחִלָּה, גִּזְרָנוּ עֲלֵינוּ גְזֵרָה שֶׁל מִקְנָה, סָגַר אֶת הַמִּקְנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא עָשָׂה אֶתְנוּ נְסִי נְסִים, שֶׁזְּכִינוּ לִבְנוֹת מִקְנָה מִשְׁלָנוּ בְּמַחְתָּרַת.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נִדָּה לֵא): אֵין בַּעַל הַנֶּס מְפִיר בְּנֶסוֹ; וְזֶה
 הָיָה נֶס בַּתּוֹךְ נֶס, שֶׁבְּנֵינוּ מִקְנָה בְּמַחְתָּרַת, אֲשֶׁר דָּבַר כְּזֶה אֵין הַיּוֹם
 בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם. הָיוּ בְּרוּסְיָה מְקוֹאוֹת בְּמַחְתָּרַת, אֲבָל
 כִּיּוֹם — אֵין דָּבַר כְּזֶה. וְשִׁלְמָנוּ עַל זֶה בְּדָמִים — תַּרְתִּי מִשְׁמַע,

שְׁעָלָה לָנוּ הוּן תּוֹעֲפוֹת, וְגַם נִבְנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה. ר' ...
 נְרוּ יְאִיר, אֲבָד אֶת הַפְּרָנְסָה רַק בְּשִׁבִיל זֶה, כִּי הַיּוֹנִי, יִמַּח שְׁמוֹ, מִסֵּר
 אוֹתוֹ. אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּנִינוּ מִקְנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וּבְשִׁבִיל זֶה הַמִּקְנָה
 הִזָּה מְסֻגָּל, שְׁכַל אִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁתִּטְבַּל בּוֹ — תִּפְקַד בְּזֶרַע שֶׁל קַיִמָּא.
 וּבִפְרָט אִם תִּתְפַּלֵּל בְּעֵת הַטְּבִילָה. וְכֵן גָּזַר עָלֵינוּ לֹא לַחֲתֹן אֶת
 הַיְלָדִים סְמוּךְ לַפְּרָקִים, וּמִסֵּר אוֹתָנוּ בְּכַמָּה מִסִּירוֹת, אֲכַל, בְּרוּךְ הוּא
 וּבְרוּךְ שְׁמוֹ אֵינָנו שׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ, הוּא חָשַׁב שְׂיוֹכֵל לְהַכְשִׁיל אֶת
 בְּנוֹתֵינוּ, אֲכַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָנוּ, שְׂאִין הוֹלֵךְ לוֹ, יִמַּח שְׁמוֹ
 וְזָכְרוּ. כְּמוֹ-כֵן נִתַּק מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׁבֵת, לֹא הִזָּה עָרוּב, עַד שֶׁהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָנוּ, וְהַחֲלֵף הַמְּשָׁל, וּבַתּוֹף יוֹמִים הִזָּה עָרוּב, אַחַר
 שְׂיוֹתֵר מִשְׁנָה לֹא הִזָּה עָרוּב, שְׁזָה אֶסוּר שְׁבֵת הַחֲמוּר מְאֹד —
 לְהוֹצִיא וּלְטַלְטֵל לְרִשׁוֹת הַרְבִּים בְּלִי עָרוּב. וְהִרְשַׁע הִזָּה נִטַּל מֵאֲתָנוּ
 אֶת הָעָרוּב. וְכֵן לְגַבֵּי קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ — שְׁזָה עֲנִיָּן שֶׁל אֲמוּנַת חֲכָמִים,
 וְעִשָּׂה מִזָּה לִיצְנוּת, וּמִתְלוֹצֵץ מִצְדִּיקִים וּמְכַל הַקְדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל.
 וְאִם-כֵּן זֹהֵי דְגָמָא חַיָּה, שְׁגַם הַיּוֹם מִתְגַּבְּרִים יוֹנִים כְּאֵלֶּה, שֶׁהוּא
 הַיּוֹן שְׁלָנוּ בִּיבְנָאֵל, שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת הַרֵב הַמְקוּמִי, וְהוּא יוֹן בְּעֵלְמָא,
 אֲשֶׁר גָּזַר עָלֵינוּ אֶת הַגְּזֵרוֹת הַלָּלוּ. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזְרָנוּ וְנִצְחָנוּ
 וְנִנְצָח.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁכֵלְם יִנְצְחוּ אֶת הַיּוֹנִים הַלָּלוּ שֶׁבְכָל
 מְקוֹם, הָעוֹקְרִים אֶת הָאֲמוּנָה מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה מְרַמְזֵת
 פְּרִשְׁת׃ הַשְּׁבוּעַ, שְׂאֵף שְׂאֵלוֹ הִרְשָׁעִים עֲכָשׁוּ פְרוֹת שְׁמִנּוֹת, פְּרוֹת
 בְּרִיאוֹת, וְאֵלוֹ הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים וְעַמָּה יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת פְּרוֹת
 רְעוֹת מְרָאָה, דְּקוֹת בְּשָׂר, אֲכַל לְבַסּוֹף הֵם יֹאכְלוּ אוֹתָם וַיִּבְלָעוּם;
 הֵינוּ הִרַע יַפֵּל כְּנֶגְד׃ הַטּוֹב, וְלֹא יוֹעִיל לְרַע שׁוֹם דְּבַר.

ב. אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים בְּפְרִשְׁת׃ הַשְּׁבוּעַ עֲנִיָּן שֶׁל אֲמוּנַת חֲכָמִים.
 פְּרַעָה אָמַר לְיוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית מא, לט-מ): "אֲחֵרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹקִים אוֹתָךְ
 אֶת כָּל זֹאת, אֵינִי נִבּוֹן וְחָכָם כְּמוֹךְ, אַתָּה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי, וְעַל פִּיךָ
 יִשָּׁק כָּל עַמִּי" וְגו'. לְמִדִּים מְכָאֵן, אֲשֶׁר הִרְבָּה פְּעָמִים, אָדָם שׁוֹמֵעַ
 דְּבָרֵי תוֹרָה, חֲדוּשִׁין דְּאוֹרִינְתָא, דְּרִשׁוֹת מִחֲכָמִים, יַעֲזוֹת מֵהַצְּדִיק,
 אֲשֶׁר מִנְהִיג אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, בְּדֶרֶךְ קַל וְשִׁמְת, אַזִּי לְכָל הַפְּחוֹת

תּוֹדָה שְׁזָהוּ הַצַּדִּיק, הֲלֹא תִכַּחַח שָׂרַק מִמֶּנּוּ אֶתְּהָ שׁוֹמֵעַ דְּבוּרִים אֱלוֹ
וְלֹא מֵאַחֲרִים, אַחֲרַיִם אֵינִם מְחַזְּקִים אוֹתְךָ כִּי, וְאֵינִם מְלַמְּדִים אוֹתְךָ
כִּי, אִךְ יֵשׁ פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים. פְּרָעָה — אַחֲרַי שֶׁשָּׁמַע אֶת כָּל
הַחֲרָטוּמִּים שֶׁפָּתְרוּ אֶת חֲלוּמוֹ וְלֹא גִתְקַבַּל אֶצְלוֹ, עַד שֶׁבָּא יוֹסֵף
וּפָתַר אֶת חֲלוּמוֹ בְּאִפְסָן הַזֶּה שֶׁנִּתְקַבַּל עַל לְבוֹ, אֲזִי הוֹדָה — "הִנֵּמְצָא
כִּזֶּה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ", וּמְכַרַח לְהִיּוֹת שֶׁאַתָּה הוּא זֶה, כִּי
רַק אַתָּה גִלִּיתָ דְּבַר זֶה.

הִיזָה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשֵׁם ר' יִשְׂרָאֵל מְעִיר קֶאֱרֹדוֹן —
שֶׁהִיא עֲנִיָּה בְּגַאֲלִי צִיָּה, וְנִקְבַר בְּבֵית הָעֵלְמִין הַיֵּשֵׁן בְּטַבְּרִיָּה. כִּשְׁהוּא
נִתְקַרַב אֶל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, הִיזָה זֶה בְּדַרְךָ פְּלֵא גְדוֹל. הוּא מְצָא
בְּגִיזָה בֵּין הַשְּׂמוֹת כְּמָה דְּפִים מִסְפָּר "עֲלִים לְתַרְוּפָה", שֶׁהֵם
מְכַתְּבִים שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל. בְּאַחַד הַמְּכַתְּבִים כּוֹתֵב מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל
לְבִנּוֹ ר' יִצְחָק: תִּתְחַזֵּק, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אֲתָנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, וְאֵל
תִּפְחַד כִּי עִמָּנוּ אֱלֹקִים. אֲנִי מְכַרַח לְקַצֵּר, כִּי הַמְּשַׁטָּרָה מְחַפֵּה עָלַי
בְּחוּץ לְעֶצֶר אוֹתִי. זֶהוּ תִכְן הַמְּכַתְּבִי — מְכַתְּבִי קֶצֶר. וְהוּא רָאָה אֶת
הַמְּכַתְּבִי, אֲזִי הִתְפַּעַל מְאֹד — אִיךָ יָכוֹל לְהִיּוֹת, אָדָם שֶׁהַמְּשַׁטָּרָה
מְחַפֵּה מְחוּץ לְבֵיתוֹ לְעֶצְרוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ עֲדִין כַּח וּמַח וְסִבְלָנוּת לְחֻזַּק
אֶת בְּנוֹ? מְכַרַח לְהִיּוֹת שֶׁהוּא אֵיזָה חֲדוּשׁ! וְר' יִשְׂרָאֵל אִךְ פֶּעַם
לֹא שָׁמַע מִי זֶה בְּרֶסֶלֶב וּמָה זֶה וְכוּ', אֲזִי הִחַל לְחַקֵּר, עַד שֶׁגִּלּוֹ לוֹ
אֲנָשִׁים: יֵשׁ בְּאוּמַן הַצִּיּוֹן שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וַיֵּשׁ חֲסִידִים כְּאֵלוֹ שֶׁנוֹסְעִים
אֶל הַצִּיּוֹן, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ו"ל הִבְטִיחַ שְׁמִי שֶׁיָּבֹאוּ לָשֵׁם, וַיֹּאמֶר אֶת
הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תַהֲלִים, יַעֲשֶׂה לוֹ אֶת הַתְּקוּן הַנִּצְחִי. אֲזִי קִבַּל עַל
עֲצֻמוֹ לְנִסְעָה — וְנִסְעָה. וְכִי נִתְקַרַב לְדַעַת רַבֵּנוּ ו"ל. מִחֲמַת שְׁנֵתְעוֹרֵר
עַל-יְדֵי כְּמָה עֲמוּדִים מִהַסְפָּר "עֲלִים לְתַרְוּפָה" — מְכַתְּבִי מוֹהֲרַנְ"ת
ו"ל, וּבְכַרְט מִהַמְּכַתְּבִי הַזֶּה שֶׁחֻזַּק אוֹתוֹ בַּעַת שֶׁהַמְּשַׁטָּרָה
רָצְתָה לְעֶצְרוֹ. אֲזִי נִסְעָה אֶל הָרֵב מִטְּשֶׁהֲרִין, שֶׁהִיָּה אִישׁ מוֹרֵם מֵעַם,
חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב, תִּלְמִידוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְחִבֵּר סֵפֶר "פְּרַפְרָאוֹת
לְחֲכָמָה", וְהוּא פְּרוּשׁ עַל "לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן", וְהִחַל לְדַבֵּר עִמּוֹ מָה
זֶה חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב. הִיּוֹת שֶׁהָרֵב מִטְּשֶׁהֲרִין הִיזָה מִתְמִיד גְּדוֹל, אָמַר
לוֹ: אֵינִי יָכוֹל הֲרַבָּה לְדַבֵּר אֲתָךְ, אֲבָל מְחַתְּנִי גַם תִּלְמִיד שֶׁל

מוהרנ"ת ו"ל, ושמו ר' משה ברסלבר, אזי תלף אליו ותדבר אתו. הוא כבר יגלה לך מה זו חסידות ברסלב. וכן הנה. הלך אל ר' משה. ור' משה דבר אתו הרבה הרבה, פי הנה תלמיד מוהרנ"ת ו"ל, וגלה לו נפלאות מגדלת הצדיק, ומה אדם יכול לזכות כשזוכה להיות מקרב אל הצדיק. ותכף כשר' ישראל שמע גדלת הצדיק, קם ונסע למדינה אחרת לצדיק אחר מפרסם בעולם, ואצלם המנהג, שאין שומעים כלום ואין רואים כלום, אינם מדברים, ואינם אומרים תורה, ור' ישראל שנתלהב כל-כף לשמע גדלת הצדיק, הנה פאן אינו שומע כלום, אזי היתה לו חלישות הדעת גדולה, וחזר חזרה לרוסיה, ובא בטענה אל ר' משה ברסלבר, תלמידו של מוהרנ"ת ו"ל, ואמרו: שמעתי אצלכם כל-כף הרבה מגדלת הצדיק, ומה יכולים לזכות על-ידי הצדיק, ומה יכולים לשמע על ידו, ואיזו התחזקות הצדיק נותן לאנשיו, הנה הייתי אצל צדיק, ולא שמעתי ולא ראיתי כלום. ענה ואמר לו ר' משה ברסלבר: אתה גרוע מפרעה. שאלו: מדוע? ענה ואמר לו: כשפרעה שמע מיוסף פתרון לחלמו שהעיק לו מאד, והנה שבור ממנו, כמו שכתוב (בראשית מא, ח): "ותפעם ריחו", ואומר רש"י, שרוחו מקשקשת בתוכו כפעמון, שפחד מאד מן החלום. עד שבא אל יוסף, ויוסף גלה לו נפלאות, אז אמר לו (שם, פסוק ט): "אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת, אין חכם ונבון כמוך". אם אתה יכול לגלות דברים כאלו, מכרח להיות שאתה הוא זה הצדיק. מדוע, אם-כן, אתה בורח למקום אחר?! אם שמעת פה דבורים כאלו, מדוע אתה בורח למקומות אחרים?! למדים מכאן, מהי אמונת חכמים, אם אדם שומע פה דבורים כאלו, שאינו שומע בשום מקום בעולם, ומתחזק בתוך המערבלת שלו; פי כל אחד מאתנו חולם חלומות כאלו המבלבלים אותנו, השוברים אותנו, העוקרים אותנו מדעתנו, והנה נמצא הצדיק שיכול לפתור לנו את החלום, ופותר לנו את הבעיות בדרך לא דרך, מתלבש בכל מיני לבושים, כדי לעזור לנו, אזי אסור לנו לברח ממנו.

ג. אנו לומדים בפרשה זו, שאחרי שהשכטים ירדו למצרים,

ויוסף צער אותם מאד, כי פונתו של יוסף היתה שיחזרו בתשובה, וכתוב (שם מב, כא): "ויאמרו איש אל אחיו, אבל אשמים אנחנו, על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו, על-כן באה אלינו הצרה הזאת". למדים מפה, שבשעה שבאה על האדם איזו צרה, לא יאמר שזהו מקרה, כי אין טבע ואין מקרה ואין מזל, כל אשר קורה עם האדם, יש בזה חשבון צדק ממנו יתברר, הכל בחשבון צדק. אם קורה משהו, צריכים לפשפש תכף-ומיד במעשים, אם קורה משהו בבית, צריכים לפשפש — מדוע מגיע לי דבר כזה, אולי עשיתי משהו לא טוב, לא יתכן שבא לפתע פתאום. הגמרא מספרת (ברכות ה:), שרבי הונא היו לו ארבע-מאות חביות יין, שהיתה זו עשירות גדולה, וכל החביות נהפכו ונעשו לחמץ, ותכף-ומיד פשפש במעשיו, וחשב: כיצד יתכן שיעשה לי הקדוש-ברוך-הוא דבר כזה, מה עשיתי?! עד שנתגלה לו, שגורם שיהיה לו חלק באיזו גנבה. וחזר בתשובה, ונתהפך חזרה החמץ ונעשה יין. כך אנו צריכים לעשות תמיד כשקורה משהו, לא לזרק את האשמה זה על זה, אלא לומר כאחי יוסף: "אבל אשמים אנחנו"; אנו עשינו משהו לא טוב. אם קרה לנו מקרה כזה, משהו איננו בסדר, אם ילד נדרס אצלנו, משהו לא כשורה בקהלתנו, אם קרה שפעמים היתה התנגשות בין רכב למשאית בקהלתנו, ובגס בשני המקרים יצאו חיים, עלינו לומר: "אבל אשמים אנחנו". משהו איננו בסדר אצלנו, משהו אינו הולך כפי שצריך, משהו איננו כשורה, ועלינו להתחיל לפשפש במעשינו.

אנו רואים שאחר-כך צעקו האחים ביניהם: "אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו בצרת נפשו בהתחננו אלינו וגו', ויען ראובן אתם לאמר, הלוא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם, וגם דמו הנה נדרש". חטאנו עם הילד, משהו איננו בסדר עם הילדים שלנו, אם משהו קרה בינינו ונדרס ילד, והיו שתי תאנות מחרידות, שבשני המקרים היתה התנגשות בין רכב למשאית, ויצאו חיים, אזי עלינו לפשפש במעשינו, משהו לא בסדר, ועלינו לתקן את זאת מה שיותר מהר.

הדבר הראשון לראות, אולי מחמת שאין בינינו אהבה, והשנאה שוכנת תדיר בינינו, כמו שהאחים שנאו את יוסף, אזי עלינו לתקן דבר זה. ודבר שני: אל תחטאו בילד, משהו חסר בחנוף עם ילדינו, אין מחנכים את הילדים כפי שצריך. רבנו ו"ל אומר בספר המדות (אות בנים, סימן סד): צריך ללמד את התינוק דרך ארץ מנעוריו, צריכים ללמד דרך ארץ לתינוק כשהוא עדין קטן. ואומרים חכמינו הקדושים (ספה נו:): שותא דינוקא או דאבא או דאמא; מה שהילד מדבר, זהו מה ששמע בבית, אם הילד מדבר נגד הצדיק בתלמוד תורה, אם הבת מדברת נגד הצדיק בבית-ספר, סימן שהבן או הבת שמעו את זאת בבית, כי המלמדים והמורות מחנכים את הבנים והבנות באמונת חכמים, ואיך יתכן שכן או בת ידברו נגד הצדיק?! סימן ששמעו את זאת בבית, האב נכנס בעצבים, אזי דבר על הצדיק, ואל יבוא ויספר שיש לו אמונת חכמים. כשהאשה רוגזת ולפתע מדברת על הצדיק, ומוציאה לבחור עציב וכו'. ולכן אל תספרו שיש לכם אמונת חכמים, הילדים מגלים את פרצופכם האמתי — אם אמונת חכמים טבועה בלבכם, אם לאו. ולכן עלינו לומר: "אבל אשמים אנחנו", עלינו לתקן משהו, שאמונת חכמים שלנו תהיה בשלמות, ואם תהיה לנו אמונת חכמים, ממילא תהיה לנו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, אבל אם אין אמונת חכמים, אין אמונה בהקדוש-ברוך-הוא. כמו שכתוב (שמות יד, לא) "ויאמינו בה" ויבמשה עבדו", אם מאמינים במשה עבדו, אז "ויאמינו בה". על-כן צריכים לפשפש היטב במעשינו, מה קורה בתוך הקהלה שלנו — האם יש אהבה בינינו?! האם מחנכים את הילדים שלנו כפי שצריך?!

השקפה

עתה נדבר קצת מהשקפה בחנוף.

חנכה נקרא על שם חנוף. חנפה זהו חג של חנוף, שמחנכים את הילדים שיחזיקו בתורה ובמצוות, במדות טובות ובדרך ארץ. ועקר החנוף — להתחיל לחנף את עצמו; אי אפשר לבקש את הילדים שיהיו בסדר ויתנהגו כדבעי, בשעה שהאבא רחוק מלהיות

בסדר. האב מנבל את פיו, מקלל, מדבר על הקדוש-ברוך-הוא, מדבר על הצדיק, לא הולך להתפלל במנין, אוכל כל אשר בא לידו, אינו מסתפל על הכשר וכו'. מה אתם רוצים מהבן שלכם, שיהיה אחרת מהאבא?! זה מה שראה אצל אביו. כשהאמא מסתובבת בלי גרבים, ושערוטיה מגלות, מנבלת פיה, מקללת, מדברת דברים מגנים, מדברת נגד הקדוש-ברוך-הוא ונגד הצדיק, מה אתן רוצות, שבנותיכן תהיינה שונות מפן?! הן מחקות אתכן. ביצד הולך הפתגם: 'התפוח אינו נופל רחוק מהאילן!'

חנכה — זהו הזמן של חנוף. אנחנו מדליקים נר בבית, כמו שכתוב (משלי כ, כז): "נר הני"ה נשמת אדם"; אנחנו מדליקים את הנשמה שלנו עם האור של הקדוש-ברוך-הוא. אנחנו מדליקים את האור של נשמתנו באור אין סוף ברוך הוא וברוך שמו. מאירים את נשמתנו עם אמונה. והמצוה להדליק על פתח ביתו, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), שפתח ביתו של האדם זה פתח הפה שלו, שאדם צריך להדליק את הנר של חנכה, את האור אין סוף בפה שלו, שזהו פתח ביתו, שאנחנו צריכים מאד לשמר על דבורינו, לא לדבר כל העולה על רוחנו; לשמר מאד לא לדבר לשון-הרע, רכילות וליצנות; לשמר מאד לא לקלל ולנבל את פינו, שזהו יסוד החנוף, שגור חנכה צריך להיות על פתח ביתו, על פתח הפה שלנו. היכן פתח הבית? הפה. ואם אנו נקדש את פינו, שהילדים בבית ישמעו רק דבורי אמונה, דבורי השגחה פרטית, דבורי אהבה, דבורי שלום ואמונת חכמים, זה ישפיע גם על ילדינו.

אנו רואים, שבחנכה עם ישראל התגברו על היונים. מה היתה קלפת יון? כל בונתם היתה רק לעקר את עם ישראל מהאמונה. (בראשית רבה ב, ד): "וחשף על פני תהום" — זו מלכות יון, שהחשיכו עיניהם של ישראל. ואמרו: כתבו לכם על קרן השור, שאין לכם חלק באלקי ישראל. צוו לחקק על הקרן, שכל תינוק יראה מלים אלו: אין לכם באלקי ישראל, רחמנא לצלן. ולהחדיר בו כפירות ואפיקורסות. שפך אומרים חכמינו הקדושים (שבת לה:),

שְׁבִשׁוּפָר, בְּקֶרֶן, הָיוּ מְשַׁתְּמָשִׁים לְמֵלֵא בּוּ מִים, וְהִתְיַנּוּקוֹת הָיוּ שׁוֹתִים מִמֶּנּוּ בְּמִבְקָבוֹק. רָצוּ שֶׁפֶשֶׁה־הִתְיַנּוּק עֲדִין קָטָן וְעוֹדוֹ שׁוֹתָה מִבְּקָבוֹק, כִּבֵּר יִהְיֶה חֲקוֹק עָלָיו: אֵין לָכֶם חֵלֶק בְּאַלְקֵי יִשְׂרָאֵל; וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים, הַכֹּהֲנִים, שֶׁהָיוּ בְּדוֹר הַהוּא, הִכְנִיעוּ אֶת הַיְּוֹנִים הָאֵלוֹ. וְזֶה שִׁיךְ בְּכָל דוֹר וְדוֹר, שֶׁהַיְּוֹנִים וְהַמְתְּיָוִנִים רוֹצִים לַעֲקֹר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אֲבָל הַצְּדִיקִים בְּגִדְל כָּחֶם — לוֹחֲמִים נִגְדָם. וְלִזְאוֹת עֲלִינוּ מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וּלְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִים.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְאֵל תַּלְמִידָיו הַקְדוּשִׁים בְּכָל דוֹר וְדוֹר, וְהֵם מְכַנְּסִים בָּנוּ הִתְחַזְּקוֹת, אִיךְ לְהִתְחַזֵּק וּלְעַבֵּר אֶת הַחַיִּים. הֵם מוֹסְרִים נַפְשָׁם בְּשִׁבְלֵנוּ, שְׁנוֹזְכָה לְגִדְל דוֹר חֲדָשׁ, יְלָדִים נִקְיִים מִחַטָּאִים וְעוֹנוֹת, יְלָדִים שְׁמוּרִים מִכָּל רַע. עֲלִינוּ לְסַלֵּק דַּעַתְנוּ, וּלְהֶאֱמִין לָהֶם, שֶׁבּוֹדָאֵי יוֹדְעִים מַה שְׁעוֹשִׂים. וּמַה אָנוּ רוֹאִים? בְּדִיוֹק לְהַפֵּךְ, אָנוּ מְשַׁתְּמָשִׁים עִם הַחֲכָמוֹת שְׁלָנוּ, וְנִפְגַּמְתָּ לָנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים, וַיֵּשׁ לָנוּ קִשְׁיוֹת עַל הַחֲכָמִים. וְכֵן אָנוּ, רַחֲמָנָא לְצַל, מִתְּנַכְּיִם אֶת יְלָדֵינוּ, שִׁיְהִיוּ לָהֶם קִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיק, אֲזִי מַה אָנוּ רוֹצִים, כִּי־צַד יִגְדְּלוּ אַחֲרֵי-כֵן הַיְלָדִים! :

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, הִיֹּת שְׁעִתָּה יְמֵי חַנּוּכָה, אֲשֶׁר הֵם יְמֵי חַנּוּךְ, צְרִיכִים לְהַכְנִיס עֲצָמְנוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּחַנּוּךְ יְלָדֵינוּ — בְּגִינוּ וּבְנוֹתֵינוּ. וְתַכְף-וּמִיד כְּשֵׁי־אֵיזוֹ עוֹלָה, יֵשׁ לְתַקְנָה וְלֹא לְחַפּוֹת. זְכָרוּ הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר הַיְלָדִים שְׁלָנוּ הֵם הַעֵינָיִם שְׁלָנוּ, וְאֲסוּר לְהִתְרַשֵּׁל. צְרִיכִים לְחַקֵּר בְּשִׁבְעַת חֲקִירוֹת וּבְשִׁבְעַת דְּרִישׁוֹת עִם מֵי הַיְלָדִים מְשַׁחֲקִים. יֵצְאוּ לְמַדְבָּר, כְּדִי לֹא לְפַגֵּשׁ אֶת הָרַע וְהַזְּהֵמָה שֶׁבַּעֲבִירוֹת הַגְּדוּלוֹת. פַּעַם אַחַת בָּא אֵלַי אֶב שֶׁגָּר בְּבִנְי-בְּרַק, וְהִתְלוּנָן, אֲשֶׁר בָּנוּ תְּמִיד אֲמַר לוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת זֶה אוֹ אַחַר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בֶּן פּוֹרַת יוֹסֵף, יֵשׁ בְּכָל רְחוּב כְּמָה וְכְמָה בְּתֵי כְּנִסְיוֹת, וְהָאֵב הָאֵמִין לְבָן, וְעַתָּה תִּפְסֵס אֶת הַדְּבָר, שֶׁלֹּא הָלַךְ כָּלֵל לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, אֲבָל מֵאַחַר מַדִּי. הַיְלָד כִּבֵּר גָּזַז אֶת פְּאוֹתָיו, וְנוֹטֵל סְמִים, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, וְעוֹשֶׂה מַעֲשִׂים מְגִנִּים, לֹא עֲלִינוּ. וְכֵן יְדוּעַ עַל בְּנוֹת, שֶׁלְּמַדוּ

במוסדות חנוף חרדיים, ולא עלה על הדעת מה ומי ואימת, להיכן הן הולכות? עם הן מסתובבות, ואל מי מתחברות? ועתה נתברר שהבת ברחה עם ערבי, רחמנא לישזבן, והמשפחה באה לבכות אצלי: מה עושים. והנה במשפחה אחרת בת התקלקלה באפן הזה או אחר וכו' וכו', אשר כל המקרים הללו ידועים לי, מחמת שבאו אלי ההורים, ומי יודע כמה מאות כאלו יש, שאין לנו משג. אזי ברחנו למדבר כאן ליבנאל, פדי לגדל ילדינו, ובוודאי צריכים גם פה רחמים, כי צריכים רחמים בכל העולם כלו. אבל פה לכל הפחות יודעים ההפרש בין הדתיים והחילונים, ויודעים היכן יכולים הילדים להתחבר והיכן לאו. אבל הנה גם כאן אנו רואים, שישנם הורים אדישים כל-כף, ואין אכפת להם שילדיהם יתחברו לחילונים. על-כן אבקשכם ואזהיר חד משמעית אותם ההורים, אשר לא אכפת להם — אם לא יקחו את ילדיהם בידיהם, אין להם מה לעשות במוסדות שלנו. לא נתן שהילדים שלנו, שאנחנו מוסרים נפשנו פשוטו כמשמעו בעבורם, פדי שיהיו קדושים וטהורים מכל הבחינות, שיתחברו עם חילונים, בשום פנים ואפן. ואם אהר לא ישמר על בניו ובנותיו, אזי אין לו מה לעשות במוסדותינו.

ימי החנפה הם ימי חנוף, אזי עלינו לחנוף את הילדים, תמיד לחקר עם מי מתחברים ולמי הולכים, ולא להאמין להם, אלא להסתפל אחורי גבם, ואף שזה קשה, מוטב שקשה עתה מאשר אחר-כך יהיה מאחר מדי, ונשבר את הראש ונקרע לבבנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל, ישמע בתפלתי, שאני מבקש ומתפלל בעד פלכם, שתהיו בריאים ושלמים, ויהיה לכם נחת מהילדים, ותזכו לגדל אותם בקלות, ולחנכם באמונה פשוטה בו ותברך, בקיום המצוות, ועל-ידי-זה נצליח ונרפנו.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כז רעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ, כ"ד כסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא צעקות וכו'.

מה אמר לך! עכשו ערב חנכה נעשה ל"ד שנים מאז שהתחלתי לכתב את שו"ת "אשר בנחל", מערב חנכה ה'תשכ"ד עד עכשו ערב חנכה ה'תשנ"ט, ורבות עבר עלי בשנים אלו, אשר לא נתן לספר כלל, עם כל זאת זכני הקדוש-ברוך-הוא להתמיד הרבה בספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, וזה מה שעמד לי כל השנים עד עכשו, ולולא ספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, מי יודע מה היה לי. חסדי ה' יתברך, לא הטעיתי את עצמי אף שעברה עלי עניות ודחקות שנים על גבי שנים, והיו זמנים, שבקשי רב היה לי אכל לתת לילדי, עם כל זאת החזקתי מעמד, וברחתי אל תוך ספרי רבנו ז"ל, ולכן מאחר שגם עליך עובר מה שעובר — צרות ויסורים, מרירות ומכאובים, ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואתה צריך לזכור, שאת כל אחד מנסים בזה העולם בנסיונות קשים ומרים, ועל-פן אשרי מי שמחזיק מעמד.

מה אמר לך! את כל המכתבים שפכתתי מאז ערב חנכה ה'תשכ"ד עד היום הזה ערב חנכה ה'תשנ"ט, המכתבים נכתבו עם דם לבי ולא עם דיו, באשר יעיד עלי הקדוש-ברוך-הוא, ומרב הצער והיסורים והעגמת נפש והשברון לב והמרירות וההרפתקאות שעברו עלי ברוחניות ובגשמיות, שקמו עלי אנשי בליעל וכו' וכו', עם כל זאת אני מתחזק רק בהקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב אצל דוד המלך (שמואל-א' ל, ו): "וייתחזק דוד בהו"ה אלקיו", אחרי שעבר עליו מה שעבר, שקמו עליו כלל ישראל בציקלג וכו', הוא

לא נפל בדעתו, אלא התחזק בַּהַנִּי"ה אֶלְקִיו, וְזֶה לַמּוֹד לְכָל הַדּוֹרוֹת, שְׁפָשְׁעוּבָר עַל בְּנֵי־אָדָם צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים, עָקָר הַעֲצָה רַק לְבָרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְלִזְאת אֲנִי מְאֵד מְאֵד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ, וְכֵן תַּחֲזִק אֶת שְׂאֵר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּכְוֹדֵאֵי תְּבוֹא גַם יְשׁוּעָתְךָ — אִם לֹא תִפֵּל בְּדַעְתְּךָ, וּבִפְרִט עֲכָשׁוּ, שְׁנֹכְנָסִים יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם יְמֵי הַוְדָאָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁצַרִּיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יְתָבָרֵךְ שְׁמוֹ עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ וְכֵן יַעֲשֵׂה עִמָּנוּ גַם עֲכָשׁוּ.

וְלִזְאת רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ יְלָדִים בְּרִיאִים וְאִשָּׁה בְּרִיאָה, זֶה חֲסִדוֹ יְתָבָרֵךְ חֲסֵד חֲנֻם, וְאִם תִּלָּךְ בְּדַרְךָ זֶה תְּמִיד — לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל הַטּוֹב שֶׁנָּתַן לָךְ, אֲזוֹ תִרְאֶה אֶל אֵילוֹ טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת עוֹד תְּבוֹא בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁתַּחֲזִיק, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאֲזוֹ תִצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תְּמִיד.

גַּא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבָרֵךְ, כִּי רַק זֶה הַעֲצָה בַּעֲתִים הַלְלוּ — לְבָרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבָרֵךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רפ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרֵךְ, לֵיל א' דְּחֲנֻכָּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... וְ... שִׁיחִיו נִצַּח.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂאֵל תּוֹסִיפוּ שׁוּם שֵׁם שֶׁל הָעַרְב־רַב, כְּגוֹן: אוֹר לִי וְכוּ', וְכוּדְמָה כָּל מִינֵי שְׁמוֹת: טל, שַׁחַר, כּוֹכַב וְכוּ', כִּי כָּל הַסֵּבֶל שֶׁהַנְּשָׂמָה וְהַגּוֹף סוֹבְלִים, זֶה רַק מִפְּנֵי שְׁמוֹת בְּדוּיִים כְּאֵלוֹ,

ואם היו גְּזֵהִים לַתֵּן רק שְׁמוֹת אַחַר צְדִיקִים וְצַדִּיקָנִיּוֹת, הָיוּ הַנְּשָׁמוֹת
מְאֹד מְצַלִּיחוֹת, וְלָכֵן רָאוּ לְשָׁמֹר בְּדַבָּר זֶה, כִּי הוּא נַחוּץ מְאֹד.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תְּנוּ כְּבוֹד שֵׁם, וְהַתִּינַקְתָּ תְּכָרִיא, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

כּוּ רפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל א' דְּחֲנֻכַּה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֶת גִּדְּל הַצֵּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שְׁאֵנִי עוֹבֵר — זֶה
רק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, בְּכָל יוֹם צְרוֹת חֲדָשׁוֹת, אֲבָל חֲסָדֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, שֵׁשׁ לָנוּ רַבִּי נִפְלָא, שֶׁמְחַזֵּק אוֹתָנוּ וּמוֹלִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁרָה
הַמוֹלִיכָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אוֹדוֹת שֶׁפִּתְּבַתְּ מֵהַגַּמ"ח שֶׁל הַכָּלִים וְכוּ', טוֹב מְאֹד, שֶׁדְּבַרְתָּ
עִם בְּנֵי ... גְּרוֹ יָאִיר, בְּיָדָאֵי טוֹב אִמְרָתְךָ, אֵין שְׁנֵי טַבָּחִים בְּמִטְבַּח
אֶחָד, אוֹ שֶׁמְנַדֵּב הַכָּל לְאוּלָם אוֹ כְּלוּם, אֵין דְּבַר כְּזֶה כְּפִי שֶׁהוּא
מְצִיעַ, וְתַעֲמֵד עַל זֶה חֲזַק, אִתָּה לֹא צָרִיךְ שְׁתַּפְּסִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן.

וְשְׁלוֹם לְ... תַּחֲיָה, לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, לְדַעַתִּי כָּל מָה
שֶׁיְּכוֹלִים לְתַקֵּן בְּחַנוּךְ, אוֹ מָה שֶׁיְּכוֹלִים לְפָאֵר בְּחַנוּךְ הַיְלָדִים שְׁלָנוּ,
זֶה דְּבַר טוֹב וְנִפְלָא מְאֹד.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְתַלוֹת אֶת זֶה בְּלוּחַ הַמּוֹדְעוֹת, שִׁיתְּלָה זְמַן רַב, לְכָל הַפְּחוֹת
עַד שְׁאֵנִי בָּא בְּעוֹד עֲשָׂרָה יָמִים.

כז רפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ה כִּסְלוֹ, א' דִּתְנִיבָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֶזֶק וְאַמֵץ מְאֹד, כִּי זֶה שְׁאַתָּה לֹא מְרַגֵּישׁ טוֹב עֲכָשׁוּ, זֶה רַק מְשֻׁנֵּי עֵתִים וְכוּ', וּמְאֹד מְצוּי שְׁאָדָם יַחֲלֶה, וְגַם אֲנִי עֲכָשׁוּ מְאֹד מְצַנֵן, וְצָרִיךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, יִשְׁלַח הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁנְנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

אוֹדוֹת הַפְּלִים וְכוּ', טוֹב מְאֹד עָשִׂיתָ, כִּי מִי צָרִיךְ אֶת זֶה לְגַמְרֵי, אֵין שְׁתַּפּוֹת בְּצַבּוֹר.

וּבְעֵינַי הַחֲתָנָה בְּיוֹם רְבִיעֵי, הִהְכַרְתָּ לִּי לְלָכֵת אֶל הַחֲתָנָה שֶׁל ... כִּי הִבְטַחְתִּי לוֹ, וְעַל-כֵּן מַה טוֹב שֶׁ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַעֲשֶׂה אֶת חֲתָנָתוֹ בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, כִּי אַחֲרַת לֹא אוּכַל לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָתוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כז רפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ה כִּסְלוֹ, א' דִּתְנִיבָה ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי זְמַן הַחֲתָנָה שְׁלֶךְ, אִם תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, אוּכַל לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׁמְחָתְךָ, כִּי בְּיוֹם רְבִיעֵי הִבְטַחְתִּי כְּבָר מְזַמֵּן לְהַחֲתֵן ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְהוֹפִיעַ שָׁם, וְכֵן אֲנִי נוֹסֵעַ אַחֲרֶיךָ חֲזָרָה לְחוּ"ל, וְלִכֵּן

שלו

בנחל

כז רפג

אשר

איֶעֱצֶדָה, שְׁתַּחֲחַתְנָן בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וְלֹא פָדַאי לְהַתְּבַלְבֵּל מִכָּל זֶה, הַעֲקֹר
לְהַדְבִּיק מִחֲשַׁבְתְּךָ בּוֹ יְתִבְרֹךְ.

זְכוֹר כַּמָּה שָׂאֲנִי מְדַבֵּר אֶתְכֶם מִזֶּה שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְבָרַח תָּמִיד
אֵלָיו יְתִבְרֹךְ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְצִיחַ אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כָּרֹךְ
קט"ו יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יְתִבְרֹךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוֹ לְדָפוּס אֶת כָּרֹךְ קט"ז לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירווי רוב נחת

דקרושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות

ויהיה להם פרנסה בניקל ובהרחבה

ויזכו להדפיס את כל חלקי שו"ת אשר בנחל

אשר עדיין נמצאים בכתב יד

וכן את כל ספרי

הגה"צ מוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי

בעבור שהחפץ בעילום שמונדב סכום הגון להדפסת

הספר הקדוש הזה לזכותם.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

חֶלֶק קט"ו

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יא כֹּז יח
מִכְתָּב פְּלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּו יוֹדִיעֵן עַל קִיּוֹם מִנֵּן בְּ"הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ" בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁתּוֹכְלֵנָה לְשִׁמְעַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר גַּם-כֵּן, וַיַּחֲזֹק
לְנַצֵּל אֶת יְמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים לְתַפְלָה וּבִקְשָׁה, וְגָדַל זְכוּתוֹ
שֶׁמֶאֱפָשְׂרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן לִהְיוֹת אֶצֶל רַבְּנֵי ו"ל בְּאוֹמֵן.
- יב כֹּז יט
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַיִּתְּנֶה צַעֲרוֹ וְגָדַל
יִסּוּרָיו, אִךְ מִחֵה עֲצָמוֹ בְּזֶה שָׁיֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּכָל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁמִינִיעַ,
הוֹדוֹת לְקוֹנְטְרָסִים הַמוֹפְצִים בְּכָל קְצוֹת תְּבֵל. וַיִּקְנֶה לְרֵאוֹת נְסִים
וְנִפְלְאוֹת יוֹתֵר מִתְּמִיד, וְשֶׁהֵכֵל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.
- יג כֹּז כ
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַזִּזְכָּה לִהְיוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר שָׁם
מִקְבָּלִים אֶת הַתְּקוּן, וְכָל זְמַן שְׂאֲדָם מְלַבֵּשׁ בְּגוֹף גְּשָׁמִי, אֵינּוּ יֹכֵל לְתַאֵר
אֶת הַמַּעֲלָה הַזֹּה, וַיּוֹדֶה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתּוֹ בְּעִבּוֹר הָאוֹלָם שְׁמַחֲוֹת, וַיִּבְרָכוּ
וַיֵּאחֲלוּ.
- יד כֹּז כא
יַחֲזֹק עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה וְהַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.
- טו כֹּז כב
יּוֹרָה שְׁלֵא לְהַכְנִים לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ אֶת פְּלוֹנֵי הַמוֹצִיא שֵׁם רַע, עַד שְׁיַעֲשֶׂה
תְּשׁוּבָה. וַיַּחֲזֹק וַיַּעֲזוֹד לְקִרְאֵת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה לְהַתְּבַדֵּד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
וְלִקְבַע שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- טז כֹּז כג
יֵאחֲזֵל בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדַּת הַבַּת, וַיַּעֲזוֹר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהַבְּנָה
הַדְּדִית, וְקִבִּיעַת עֵתִים לְתוֹרָה.

- כז כד** יעורר לחטף בכל יום שעורים בתורה הקדושה, קצת מכל למוד, ולהרבות בשיחה והתבודדות.
- כז כה** יורה שלא לפחד מדברי הרופאים, אלא לידע כי גדול אדוננו ורב להושיע, והעקר להתחזק מאד, ויאחל רפואה שלמה.
- כז כו** יקנה להדפיס השנה הרבה ספרים חדשים, ויפליג במעלתם וביפי הדפסתם, ויחזק את המדפיס מאד, ויגלה רצונו שהספרים ידפסו פעם אחר פעם, עד שימלאו את כל העולם כלו.
- כז כז** יפליג במעלת הזוכה להיות על ציון רבנו ז"ל, וישבח הנמצען שזכה לזה עם ילדיו, ויאחלו, שימלאו משאלות לבו לטובה.
- כז כח** מכתב כללי לאנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יבאדם, גדל זכותם שזכו להיות בציון רבנו ז"ל בראש השנה, ויבקשם עתה קדם יום הכפורים לרצות את הזולת, ולמחל זה לזה, כי אחרת אין יום הכפורים מכפר, ויעורר על הפצת הקונטרסים, אשר מחיים נפשות ממש.
- כז כט** יאחל "מזל טוב" להלדת הנכדה, ויבקש את עזרת הנמצען ויאחלו.
- כז ל** יעורר על שלום-בית והבנה הדדית בין בני הזוג, וכשיש אהבה, יש אחדות הבורא יתברך שמו, והעקר להרבות בתפלה והתבודדות לפניו יתברך, אשר זו הצלחה נצחית.
- כז לא** יאחל על הצלחה בלמודים, והעקר להיות בשמחה ולברח מן הדאגות.
- כז לב** יורה לשמח ולהכניס עצמו בתוך השמחה, אשר זו עקר ההצלחה בחיים, ויחזק שלא תחלוש דעתו על שלא זכה להיות באומן לראש השנה, כי הכל מאתו יתברך, והעקר להרבות בתפלה והתבודדות לפניו יתברך.

- כז לג**
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֹת הַבֶּן, וַיִּנְעֵץ לְקִרְאוֹ עַל שֵׁם הַסַּבָּא, אֲשֶׁר זֶה
 בְּכָלֵל כְּבוֹד אָב, וַיַּעֲזֹר לִיָּקָר וּלְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, וּלְתֵן לָהּ הַרְבֵּה תְשׁוּמַת
 לֵב, אֲשֶׁר זֶה סוּד הַהֲצִלָּחָה.
- כז לד**
 מִכְּתָב הַמְּלָצָה לְהַכְנִסֵת חֻתָּן וְכֵלָה.
- כז לה**
 יוֹדָה לְנִמְעָן שֶׁנִּכְנַס בְּעֵבֵי הַקּוֹרָה לְעִזּוֹ, וַיְבָרְכוּ מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן.
- כז לו**
 יִקְוֶה לְקַחַת אֶת בֶּן הַנִּמְעָנָה לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, וַיּוֹרֶה שְׂלֵא לְדָאג.
- כז לז**
 יוֹרֶה לְסִים אֶת הַכְּנַת הַקּוֹנְטְרַסִים לְדַפּוּס, וְכֵן לְהַמְשִׁיף אֶת פְּרוּשׁ הַסְּדוּר.
- כז לח**
 יִבְקֹשׁ עֲזַרַת הַנִּמְעָן אוֹדוֹת הַלְוָאָה, וַיֵּאָחַל שָׁנָה טוֹבָה.
- כז לט**
 יוֹדָה לְהַשֵּׁם יְתֻבְרָף עַל פִּי "בְּצַר הִרְחִיב לְנוּ", וְאוֹלַם הַשְּׂמֻחּוֹת עוֹמֵד
 עַל תֵּלוּ, וּבּוֹדָאֵי יַעֲזוֹר הַשֵּׁם יְתֻבְרָף הַלְאָה.
- כז מ**
 יְבָאָר, אֲשֶׁר בְּזִכּוֹת הַבְּזִיוּנוֹת וְהַעֲלָבוֹנוֹת מִתְּכַפֵּר הַכֹּל, וַיֵּאָחַל נַחַת מִכָּל
 הַיְלָדִים.
- כז מא**
 יוֹרֶה לְהַתְחַזֵּק בְּמַדַּת הַשְּׂמֻחָה, אֲשֶׁר הִיא עֵקֶר הַהֲצִלָּחָה.
- כז מב**
 מִכְּתָב פְּלִלֵי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִחְזַקֵם לְקִרְאֵת יוֹם
 הַכַּפּוּרִים, עַל אֲהַבַת הַבְּרִיּוֹת, וְלְהַתְרַחֵק מִרִיב וּמִחֻלְקַת, וְלַעֲזוֹר זֶה לְזָה,
 וְלְהַתְפַּלֵּל בְּעֵדוֹ, שְׂיָבוֹא לְגוֹר עִמָּהֶם.
- כז מג**
 יוֹרֶה עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּלְדַבֵּר עִם הַזּוֹלַת
 מִהֲאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלְהַתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כז מד
 מכתב כללי לגשות אנשי שלומנו ביבנאל, בו יעוררן להתפייס זו עם זו,
 ולעזר זו לזו, אשר זה קרוב הגאלה.

כז מה
 יפליג במעלת המקום "יבנאל", אשר בו אפשר לגדל ילדים קדושים
 וטהורים, ולכן אשרי מי שגר שם, ולרב טוב יזכה.

כז מו
 יורה למדפיסים לשלח שוב את הקונטרס "יום הכפורים", כי לא יצא
 ברור.

כז מז
 יורה על משלוח האתרונים, ויאחל שנה טובה.

כז מח
 יפליג בהדפסת הספר "אשר בבחל", ויורה להודרו עם הוצאתו לאור,
 כי הוא מתנה שנתנו הבורא, ומי שינדפס אפלו כרך אחד — תהיה לו
 ישועה.

כז מט
 יורה על שלום-בית והקנה החדית, ויאחל שנה טובה ורבוי הפצת אור
 רבנו ז"ל.

כז נ
 ימסר דרישת שלום מהבן, אשר מצליח מאד, ויאחל רב גחת.

כז נא
 יעורר על שלום-בית, ולשמור על הזמן הנקר להתבודד לפניו יתברך.

כז נב
 יורה לא להתבלבל כלל בעניני הילדים, ולתן תודה והודאה לפניו
 יתברך, ובזכות זה יזפו לישועות.

כז נג
 יעורר לבקש ולהתחנן בכל יום מלפניו יתברך על הצלחת הילדים, כי
 תפלה זו מתקבלת בשמים.

כז נד
 יורה על שלום-בית, אשר זה סוד ההצלחה.

- כז נה** יְעוֹרֵר לַחַיּוֹת יַחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲוָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, אֲשֶׁר בְּנֵה מֵהוּיִם דְּגָמָא חַיִּיבִית לִילָדִים.
- כז נו** יְעוֹרֵר עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים פְּסָדְרָן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.
- כז נז** יוֹרָה לְקַבֵּעַ עַתִּים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר בּוֹכּוֹת זֶה יִשְׁפִיעַ עָלָיו הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעַ גְּדוּל.
- כז נח** יִחְזַק בְּעֵנָן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָרוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר גְּדַל הַהֲצִלָּחָה שֶׁל הַמְּשִׁיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.
- כז נט** יְעוֹרֵר עַל מְצוֹת כְּבוֹד אָב וָאִם וּקְבִיעַת עַתִּים לַתּוֹרָה.
- כז ס** יֵאָחַל בְּרַפְתַּת הַשָּׁנָה, שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה אוֹר וְשִׂמְחָה בְּבֵית, וְהַעֲקָר שִׁישְׁתַּדְּלוּ לֹא לְרִיב בֵּינֵיהֶם, וְלְהִרְבוֹת בְּהִבְנָה הַדְּדִית, אֲשֶׁר זֶה סוּד הַהֲצִלָּחָה.
- כז סא** יִחְזַק עַל מַדַּת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל.
- כז סב** יְעוֹרֵר לְדוֹן זֶה אֵת זֶה לְכַף זְכוּת, וְלְהַשְׁמֵר מֵעֲבֵרוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן. וְיוֹרָה עַל הַדְּבָקוּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר אֵין דְּבָר גְּדוּל מִזֶּה.
- כז סג** יִבְאָר, אֲשֶׁר אָנוּ תְלוּיִים רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רוּצָה, כִּף יִהְיֶה, וְעַלֵּינוּ לְבַטֵּל דַּעַתָּנוּ וְשַׁכְּלָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כז סד** יִבְקֹשׁ לְתַקֵּן אֵת הַחֲשָׁמַל בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וּבְפָרְט שְׁנֵה לְפָנֵי שַׁבָּת, וְאֵי אֲפֹשֶׁר בְּלֹא זֶה.

- כז סה** מח
 יבאר, אשר העקר צריכים לזכר ממנו יתברך כל רגע ולא להסיח דעת
 כְּרַגַע, ולהתמיד בתורה הקדושה.
- כז סו** מח
 יבאר גדל הערכתו למשפחת הנמצון, ורצונו שישובו ליבנאל, וכן רצונו
 ושאיתו בהצלחת בנם שלמד אצלו שנים.
- כז סז** נ
 מכתב פללי לאנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יבקשם לשמח כל חג
 הסכות, וכל לילה לעשות שמחת בית השואבה בסכה אחרת וכו', וכן
 לראות להפיץ בימי חל המועד, היות שעם ישראל נוהרים לבקורים
 באתרי הארץ, ואפשר לגלות ולפרסם להם את דעת רבנו ז"ל.
- כז סח** נא
 יורה לנמצון לקחת התחזקות מהספר "לקוטי-עצות" המשלש, אות
 סכות, ויספר אודות הספרים שעומד להוציא "חק נתן" על המועדים,
 ו"סכה שלמה" — מעניגי החג. ויעורר לנצל הזמן היקר בלמוד התורה
 הקדושה, ויתנצל שאינו יכול לקבלו ללמד אצלו עתה, כי אין מקום.
- כז סט** נב
 יורה על התמדת התורה הקדושה, אשר רק זה נשאר לאדם לנצח.
- כז ע** נג
 מכתב פללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבארם מעלת מצות סכה,
 שהקדוש-ברוך-הוא לנו לצל ומספך עלינו, ויעורר על קדשת שבעת
 הנרות: האזנים, העינים, החטם והפה, ושלוש-בית אמת, להיות
 ותרנים זה לזה, ולהסתפל בעין טובה זה על זה, וללמד ספרי רבנו ז"ל,
 אשר הם עמק עמק מי ימצאנו.
- כז עא** סו
 יורה לחוג את החג בשמחה עצומה, ובפרט מי שזכה להיות אצל ציון
 רבנו ז"ל בראש השנה, אין מעלה גדולה מזו, ויחזק על התבודדות
 ושיחה בינו לבין קונו.
- כז עב** סז
 יברך ויאחל ברכה והצלחה, בזכות הרמת קרן התורה דיקא אצל אחינו
 בני ישראל מעדות המזרח.

- כז עד** יוֹדָה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתּוֹ הַרְבֵּה, וַיִּאֲחֻלוּ וַיִּכְרְכוּ בְזָכוֹת זֶה.
- כח עד** יִבְקֹשׁ לְדוֹחַ מִי הָיָה בְּסַעֲדָה, וְהַעֲקָר שְׁלֵא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרֵים, וְלִידַע, שְׁפָל הֵהֱחִלּוֹת קָשׁוֹת.
- כט עד** חִזֹּק לְהֶאֱמִין בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וַיִּבְקֹשׁ לְדַעַת אֶת הַנֶּעֱשֶׂה.
- סט עד** יוֹדָה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתּוֹ, וַיִּבְיַע שְׂמִתְחַנּוּ שְׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מְרַבֵּי נִפְלָא כֵּן, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדֵיו.
- ע עד** יִאֲחַל לְנִמְעָן נַחַת הַרְבֵּה בְּזָכוֹת הָעֲזָרָה שְׁמִסִּיעַ בְּהַקְמַת אוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת.
- ע עד** יִבְרֹךְ אֶת הַמְדַפְּיִסִים, שְׂיִזְכּוּ הַשָּׁנָה לְהַדְפִּיס הַמוֹן סְפָרִים, וְהַזְכוֹת הַזֹּאת תֵּאִיר עֲלֵיהֶם תָּמִיד.
- כז עט** יַעֲזֹר עַל הַפְּצַת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא "קִרְשֵׁת יִשְׂרָאֵל", אֲשֶׁר הִיא זְכוֹת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד, לְהַצִּיל אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִכָּל מִינֵי רַע.
- כז פ** יַעֲזֹר מְאֹד עַל שְׁלוֹם־בֵּית וַיְכַבֹּד הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזָכוֹת זֶה הִבְרִיחַ מְצוּיָה בְּבֵית.
- כז פא** יִבְאֵר בְּעִנְיָן אוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת הַיָּאֵף לְנַהֲלוֹ וְכוּ', וַיִּוֹדָה מְאֹד עַל הָעֲזָרָה בְּעִנְיָן.
- כז פב** יוֹרָה בְּעִנְיָן הַמְשִׁיךְ בְּנֵית בֵּית־הַמְדַרְשׁ, וְלִהְעֲמִיד אֶת הָאֲדָרֵיכֵלִית עַל הַמָּקוֹם וְכוּ'.
- כז פג** יִבְקֹשׁ לִידַע אוֹדוֹת תְּקוּן הַרְצָפָה וְכוּ', וּמָה הֵיוּ תּוֹצְאוֹת הַשִּׁיחָה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.

כז פד **עד**

מכתב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְאָרֵם גְּדֻלַּת יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁהָיָה נוֹטֵר הַבְּרִית, וְזָכָה לְהַשְׁרוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּמִצְרַיִם, בְּכֵן זִיְהִירֵם לְשִׁמּוֹר עַל חַנוּפֵי הַיְלָדִים אֲשֶׁר הֵם בְּבֵת עֵינֵינוּ, וּלְקַיֵּם עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל — שִׁמְחָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְלִהְשֵׁתָדֵל מִשָּׁךְ כָּל הַיּוֹם לְעִסֵּק בְּהַתְּבוּדָּוֹת, וּבֵינן כֹּף לּוֹמְדִים תּוֹרָה וּמְקַיְמִים מִצְוֹת, וְאוֹכְלִים וְיֹשְׁנִים, כִּי מִהֲרַגַע שְׁקָמִים עַד שֶׁהוֹלְכִים לִישׁוֹן, כָּל הַזְּמַן לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, כְּדָגְמַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁשָּׁם הַשְּׂנָאָה וְהַקְּנָאָה, אֲשֶׁר תּוֹצְאוֹתֶיהֶן הָרוֹת אֶסּוֹן, וְהַעֲקָר לְהַתְּאַחַד בְּאַחֲדוֹת אַחַת בְּאַהֲבָה וּבְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה קָרוֹב הַגָּאֻלָּה.

כז פה **פה**

מכתב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִשְׁבַּח הַקְּהֵלָה הַנִּפְלְאָה שֶׁזָּכוּ לְהַקִּים, וּבָהּ אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה יּוֹצְאִים מִן הַכָּלֵל, וּמְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים לְאַמוּנָה וְיִרְאַת הַשֵּׁם, וּיְבַקְשׁוּ לְהַמְשִׁיךְ הַלְּאָה לְדָאָג לְשִׁגְשׁוּג הַקְּהֵלָה עַל טְהוֹרַת הַקִּדְשׁ, וְלַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת בְּרַחֲבַת "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ", וְלֹא לְהַתְּקַרֵּב וְלִהְתְּעַרֵּב עִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע וּמְקוֹם מוֹשְׁבוֹ וְכוּ', אָנוּ דְּבַקִּים בְּהַשֵּׁם וּבְתוֹרָתוֹ וּבְצַדִּיק הָאֲמֵת, וְכֹךְ נִצְלִיחַ דְּרַפְּנוּ.

כז פו **פז**

יְקַפִּיד עַל פְּלוּגִית שְׁנִטְלָה כְּסָף בְּעַבּוּר הָעִבּוּדָה, וְלֹא עֲשֵׂתָהּ מֵאוּם.

כז פז **פז**

יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְצָן וְאֲשֵׁתוֹ לְקַחַת אֶת נְהוּל אוֹלָם הַשְּׂמֻחֹת, אֲשֶׁר בְּזֻכוֹתָם הַכֹּל עוֹמֵד עַל מְקוֹמוֹ כְּרֵאוּי.

כז פח **פח**

יְפַלִּיג בְּמַעֲלַת הַיּוֹם הַקִּדּוּשׁ "הוֹשַׁעְנָא רַבָּא", וְיוֹדֶה לְנִמְצָן עַל עֲזָרָתוֹ בְּטַפּוֹל הַמְּקוּהָ, וּיְבַקְשׁוּ לְמַצָּא אִישׁ שִׁיְהִיָּה מְמַנֶּה עַל תְּחֻזוֹקַת "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ, וְלִתְקַן וּלְסַדֵּר כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ.

כז פט **פט**

זִיְהִיר הַנִּמְצָן לְעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁיַּעֲשׂוּ הַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת בְּרַחֲבַת "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ", וְלֹא יִגְשׂוּ אֶל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, חַס וְשָׁלוֹם, וְיִתְפַּלֵּל עַל גְּפִילַת הַטְּמֵאָה וְעַלִּית הַקִּדְשָׁה.

- כז צ** **כז צ**
 יַעֲזֹב אֹדוֹת עֲשִׂית אִיזוֹ תְמוֹנָה וְכוּ', וְכֵן בְּעֵינַי מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁבָּנָה מִזִּיק לְסָבִיבָה, הַכִּיצַד לְשָׂרֵשׁ אֶת הַקּוֹץ.
- כז צא** **כז צא**
 יִתְפַּלֵּא עַל הַנִּמְעָן שֶׁלֹּא רָאָה אוֹתוֹ זְמַן אָרֶךְ, וַיִּכְרְכוּ בְּרַב נַחַת, וַיּוֹרְהוּ לְשָׁמֹר עַל בְּנוֹ כְּבַבַּת עֵינַי.
- כז צב** **כז צב**
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבַּת, וַיּוֹרְהָ לְהַתְחַזֵּק בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה, וַלְקַרֵּב אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- כז צג** **כז צג**
 יַעֲזוֹרֵר עַל הַפְּצָה וַקְּבִיעֵת עֵתִים לַתּוֹרָה.
- כז צד** **כז צד**
 יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְקַבֵּל אֶת תַּחֲזוּקַת מִבְּנֵה "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", וַיּוֹדֶה לוֹ עַל עֲזָרְתּוֹ עַד כּהֵּן.
- כז צה** **כז צה**
 יַעֲזוֹרֵר עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִיחָה וַקְּבִיעֵת עֵתִים לַתּוֹרָה, וַדְּבַקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.
- כז צו** **כז צו**
 יִחַזֵּק עַל הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן, וַלְהַזְהִיר מְאֹד בְּכַבּוֹד הָאִשָּׁה.
- כז צז** **כז צז**
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדֵת הַבֶּן, וַיּוֹרְהָ עַל שְׁלוֹם־בֵּית, וְאִף פַּעַם לֹא לְרִיב בֵּינֵיהֶם, וּבִפְרֻט שֶׁהִילְדִים צְרִיכִים לְקַבֵּל דְּגָמָא אִישִׁית חַיִּיבִית מִן הַהוֹרִים.
- כז צח** **כז צח**
 יִבָּאֵר לְנִמְעָן שֶׁרַק הוּא וְאִשְׁתּוֹ אַחֲרָאִים עַל אוֹלָם הַשְּׂמִחוֹת וְכוּ', וְאִף אַחַד שֶׁלֹּא יִתְעַרֵּב בָּזֶה, וַיּוֹרְהָ לְתַמְּן אֶת הַנִּצְרָף, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִשּׁוּם דְּבָר.
- כז צט** **כז צט**
 יִחַזֵּק שֶׁלֹּא לִפְלֵ בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי עֲבוּדַת הַחַנוּף הַבְּנוֹת אֵינָן לְמַעְלָה

תִּכְן הַעֲנִינִים

הַיְמִנָה וְחֲשׂוּבָה הִיא אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ לְאֵין עָרֶף. וַיִּבְהִיר, כִּי יִדְבַר עִם הַכֹּהֵן
עַל גְּנוּת מִדַּת הַלִּיצְנוּת וּלְרַחֵק מִמֶּנָּה כַּמִּטְחָוִי קִשְׁתָּ.

כז ק צח

מִכְתָּב לְכָל הַמְּלַמְּדִים שֶׁל הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה, בּוֹ יִבְהִירָם, כִּי עַל הַמְּחַנֵּף
בְּעֲצָמוֹ לְהִיּוֹת מְחַנֵּף, וְאִזּוֹ יוּכַל לְהַשְׁפִּיעַ עַל הַיְלָדִים, הֵינּוּ הַמְּלַמֵּד צָרִיף
לְהִיּוֹת גָּדוֹשׁ בְּאַמוּנָה וּלְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר וּלְהַקְפִּיד עַל קִלְהָ כִּבְחַמּוּרָה, וְכֵן
יּוּכַל לְהַשְׁפִּיעַ עַל הַתְּלַמִּידִים.

כז קא צח

יִפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַקּוֹנְטְרַסִּים הַיְקָרִים מִפְּזוֹ וּמִפְּנִינִים, אֲשֶׁר מְקַרְבִּים אֶת
הַמּוֹנֵעִים לְצוּר מְחַצְבֹּתָם, וְעַל-כֵּן עַל הָעוֹסְקִים בְּמְלֶאכֶה לְהַעֲרִיף
עֲבוּדָתָם הַנּוֹשְׁגָבָה, וַיְבָרְכֶם בְּזִכּוֹת זֶה בָּרַב נַחַת מִפֶּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיהֶם.

כז קב צט

יְבָאָר מַעֲלַת הַסֶּפֶר "קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל" אֲשֶׁר הוּא מְצִיל נַפְשׁוֹת מִמָּוֶה,
וַיִּצְטַעַר שֶׁאֵין לוֹ עֲכָשׁוֹ כַּמּוֹת סִפְרִים, אֲשֶׁר יְכוּל הִיָּה לְהַפִּיצֵם בֵּין
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כז קג ק

יַחֲזֹק וַיֵּאמֶץ הַנּוֹמֵעַן, כִּי אִישׁ צַבּוּר צָרִיף הַתְּחַזְקוֹת עֲצוּמָה עַל כָּל צַעַד
וְשַׁעַל.

כז קד ק

יְבָרַךְ הַנּוֹמֵעַן שֶׁנִּכְנַס לְגוּר בְּכַבְּדָאֵל, וַיַּחֲזֹקוּ עַל שְׂמִיחָה וְהַפְּצָה וּקְבִיעַת
עֵתִים לְתוֹרָה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

כז קה קא

יַעֲוֹרֵר עַל הַדְּבָקוֹת בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע שֶׁהַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַיִּסּוּרִים שֶׁאֲדָם סוּבַל, הֵם מִחַמַּת חֶסֶד
אַמוּנָה, וְשֶׁאֵינוֹ מְכַנֵּס אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ, וְאֵל זֶה זוֹכִים
עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

כז קו קב

יִתְנָה צַעֲרוֹ, עַל שֶׁיִּשְׁנֶם הוֹרִים שֶׁאֵינָם מְשַׁתְּפִים פְּעֻלָּה עִם צְנוּת הַמְּחַנְכִּים
וְהַמְּנַהֵל, וּבִפְרָט שְׂדִיקָא יְלִדֵיהֶם הֵם בְּעִזְיָתִים וְגוֹרְמִים מִהַ שְׂגוֹרְמִים
בְּתִלְמוּד תּוֹרָה וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר עַל אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
וּלְרֵאוֹת לְעוֹר בְּכָל דְּבַר וְדְבַר.

- כז קז** יצפה לרחמי שמים, להנצל מן הרשעים המציקים ומצרים, ובצטטם ועקב מלשינותם נסגר לעת עתה אולם השמחות, ויתנה צערו הגדול.
- כז קח** מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יבארם מעלת רבנו ז"ל וחיבתו הדבור ממנו ומעצותיו הקדושות, ובה ממשכיכם את רבנו ז"ל אלינו. ויעורר עתה בראשית השנה, להקפיד על למוד שנים מקרא ואחד תרגום בכל יום, ולהתחזק מאד באמונה, ויבאר המלה: בראשית — ירא שבת, כי בשבת נופלת יראה על האדם, ולכן אומר רבנו ז"ל, אשר מי ששוכת עם הצדיק בשבת, כאלו התענה שבע פעמים משבת לשבת, ויורה על קדשת השבת ושמירתה ולשמח בה, ולהקפיד על שלש הסעודות, אשר בה מתפפרים כל העוונות וזוכים לעשירות, ויעורר על חנוף הילדים, ושמירה עליהם, כי הדור מספן מאד, ואשרי ההורים השומרים על ילדיהם לידע עם מי מתחברים וכו', כי ההפקרות גדולה, ויבקש להתאחד באחדות אחת, כי על ידי בית-הכנסת אחד שיתאחדו בו כל הנסחאות נזכה לגאולה, ואין זו מליצה כלל.
- כז קט** יבקש שלא לעשות שום שנויים עד בואו, כי זהו עתה ענין גורלי מאד.
- כז קי** יוכיח הנמצא, שאין ברצונו לעזר לגמר האולם-שמחות, ועוד מביש את המתרים, ובפרט שבנו גורם סבל גדול בשייבה, ואף פעם לא בקשו לו לשלם שכר למוד וכדומה.
- כז קיא** יחזק ויאמץ, כי גדול אדוננו ורב להושיע.
- כז קיב** יבקש לשמע חדשות בענין אולם השמחות, וללחץ על הצבע לסיים את צביעת העמודים.
- כז קיג** יורה למנהלת בית-הספר להתחזק באמונה, כי "איש אמונות רב ברכות", ובודאי לבסוף הכל ישתנה לטובה.

כז קיד **כז קיד**
 יאחל לזוגות הצעירים שהתחתנו פרנסה ברוח, והרחבה בגשמיות
 וברוחניות.

כז קטו **כז קטו**
 יבקש לסדר התקלה בדירתו, שנוטף שם מים, ויחיה עצמו עם דבור
 מוהרנ"ת ז"ל: "וירא את המקום מרחוק", הינו אף שעכשו רואים הכל
 מרחוק, אף לבסוף תהיה יבנאל עיר ואם בישראל.

כז קטז **כז קטז**
 יורה להתודע מהעורך-דין פדת מה לעשות, וכן להזהר מאד מן הנחש
 וכו', ויתנצל שהצרו לרוץ לתפלת מנחה, ולכן לא הספיק להתקשר.

כז קיז **כז קיז**
 יבקש לבדק התקלה בדירתו, שמטפטף שם מים ולתקן הנצרך, ויורה
 להשם יתברך שאנו זוכים לידע מרבי נורא ונפלא כזה.

כז קיח **כז קיח**
 יורה לחזק את אנשי שלומנו, כי הנה כבר קרובים לישועה, ולכן עתה
 צריך להתחזק ביתר שאת ולא לפל ברוחנו.

כז קיט **כז קיט**
 יורה לחזק את אנשי שלומנו היקרים, ובאמת על כל אחד עובר צרות
 ויסורים, אף החכמה לחפש את הטוב שבכל דבר, ולא להתלונן.

כז קכ **כז קכ**
 יעורר להחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו, ויברך את הנמצען שלא
 יצטרך להגיע לטובות בני-אדם, ויקים בו: "שמחנו כימות עניתנו",
 ויעוררו ללמד בכל יום קונטרס מ"אוצר-הקונטרסים", ומה טוב ללמד
 את זה ברבים, ולהחיות עוד אנשים, כי כל קונטרס נכתב בדם ולא
 בדיו, ולכן הדבורים בו מאלפים ומרתקים, ומחיים גפש עיפה.

כז קכא **כז קכא**
 יורה להמשיך ללמד עם התלמידים יראת שמים והתמדת התורה,
 ודבורי אמונה וספורי צדיקים, אשר זה מושף את לבם, ולהחדיר בהם
 חשק לסיים את הש"ס קדם הבר-מצוה, אשר אמר רבנו ז"ל שזה
 ממשיך צלם אלקים על האדם.

כז קכב קיט
 יוֹרָה לְהַקִּים בַּיִת נֶאֱמַן בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְהִנָּתֵר לְבַד, וַיֹּאחֵל וַיִּבְרָךְ.

כז קכג קיט
 יוֹדָה לְנִמְעָנִים שְׂמֵאֲרָחִים בְּבֵיתָם זֹגַג צָעִיר שְׂאִין לוֹ הֵיכָן לְהִיּוֹת, וַיּוֹרָה
 לְחִזְקָם וּלְעוֹדֵדָם, וּבְזֻכוֹת זֶה יִזְכּוּ לְכָל טוֹב כָּל הַיָּמִים.

כז קכד קב
 יוֹדָה לְנִמְעָנֶת שְׂמִסְיַעַת בְּבִשׁוּל סְעֵדַת הַהַלּוּלָא שֶׁל אִמּוֹ, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם,
 וַיּוֹרָה לְחִזְקָה וּלְשִׂמְחָה אֶת כָּל הַנָּשִׁים, וַיֹּאחֵל וַיִּבְרָךְ.

כז קכה קב
 יוֹרָה לְהִתְחַזֵּק וּלְחִזֵּק אֶת שְׂאֵר הַנָּשִׁים וּלְעוֹדֵדָן וּלְשִׂמְחָן.

כז קכו קכא
 יוֹדָה לְנִמְעָנֶת עַל עֲזָרְתָהּ בְּבִשׁוּל לְסְעֵדַת הַהַלּוּלָא שֶׁל אִמּוֹ, עָלֶיהָ
 הַשְּׁלוֹם, וַיִּבְרָכָהּ בְּכָל מְלֵי דְמִיטָב.

כז קכז קכב
 יוֹדָה לְנִמְעָנֶת עַל תְּרוּמָתָהּ לְמַעַן בְּנֵית הָאוּלָם, וַיּוֹרָה לְהַעֲבִיר אֶת הַכֶּסֶף
 לְגַבְאֵי הַצְּדָקָה שְׁלוֹ.

כז קכח קכב
 יִבְאָר אֲשֶׁר אַחֲרַי הִרְעָה יְבוּא הַטּוֹב, וְעַקְר הַטּוֹב הוּא נַחַת מֵהִלָּדִים,
 וַיֹּאחֵל וַיִּבְרָךְ.

כז קכט קכג
 נִרְגִיל לְדַבֵּר אֵלָיו וַתִּבְרָךְ, וּלְהִתְאַזֵּר בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת וּבַכְּרִיט בְּבֵית,
 וּלְרִאוֹת לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזֻכוֹתֶיהָ כָּל הָעֲשִׂירוֹת.

כז קל קכד
 יַעֲוֹרַר עַל שְׂמִחָה וּלְהִתְחַזֵּק בְּמַצָּבִים הַקָּשִׁים שְׂעוּבָרִים, כִּי זֶה מַעֲלַת בַּר
 יִשְׂרָאֵל — כְּשִׂמְחָתוֹיִק מֵעַמֵּד וְאִינוּ נִשְׁבָּר.

כז קלא קכד
 נִרְגִיל לְשִׂיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ, אֲשֶׁר הִיא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאִין לְתַאֵר כָּלֵל,
 וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, לֹא הָיוּ פּוֹסְקִים
 מִזֶּה לְרַגַע.

- כז קלב** יבָאָר לְנִמְעָנָת, שְׂאֵם תַּעֲשֶׂה אֶת הַבְּר־מִצְוָה בְּיַבְנָאֵל — יוּכַל לְהַשְׁתַּתֵּף, וְאוֹדוֹת הַחַנוּף הָעֶקֶר לְתַקֵּן וְלְנַהֵג בְּשִׂתּוּף פְּעֵלָה עִם הַהֲנָהֳלָה.
- כז קלג** יבָאָר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, נִכַח כָּל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׁעוֹבְרִים, וְהַעֲצָה לְבּוֹא לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין — לְהַשְׁכִּיל אֶת אַחֲרִים, לְחַזְקֵם וּלְשַׂמְחֵם.
- כז קלד** יִעֲזֵץ בְּעֵינָיו חֲלוּקֵי דַעוֹת עִם הַשְּׂכֵנִים, לְהַגִּיעַ לַפְּשָׁרָה אֶצֶל רַב, וְהַעֲקֵר לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל, כִּי אַחַר הַרְעָה יְבּוֹא לְבִסּוּף הַטּוֹב.
- כז קלה** יִבְקֹשׁ לְהוֹדִיעוֹ אִם תִּקְנֶה אֶת הַהֲגָהוֹת בְּקוֹנִטְרַסִּים שְׁשֻׁלַח, וְיוֹדֶה עַל כָּל הַעֲזָרָה בְּהַדְפַּסַּת סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים.
- כז קלו** יִצְטַעַר בְּצַעַר הַנִּמְעָן שְׁנִמְצָא בְּבֵית-חֹלִים, וְיִאֲחִלוּ רְפוּאָה שְׁלָמָה, וְיִרְגִּילוּ לְהַתְּבוֹדֵד אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲפֵלּוּ חֲמַשׁ דְּקוֹת, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאִין לְתֵאֵר כָּלֵל.
- כז קלז** יוֹדֶה לְנִמְעָן עַל הַחֲסֵד שְׁעוֹשֶׂה עִמוֹ, וְיִבְקֹשׁוּ לְאַרְגֵּן אַבְרָכִים שְׁיִסְעוּ לְחִיפָה, וְיִרְבוּ שָׁם בְּהַפְּצָה.
- כז קלח** יוֹרָה לְתֵלוֹת אֶת הַמִּכְתָּב כָּלְלִי וְ"תוֹף הַנִּחַל" בְּלוֹחַ הַמּוֹדְעוֹת, וְיִבְיַע שְׂאִיפָתוֹ עַל אֶהְבָּה וְאַחֲדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזוּרוּ.
- כז קלט** יִבְקֹשׁ לְשַׂמֵּעַ אֶת הַקּוֹרוֹת, וְאִם יֵצְאוּ לְהַפְצָה מְרַכְּזֵת וְכוּ'.
- כז קמ** יבָאָר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַמּוֹן הַתְּחִזְקוֹת, וְאִזּוּ מְקַבְּלִים עַל-יְדֵי הַתְּמִדָּה בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ף ז"ל.
- כז קמא** יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַכֶּרֶת הַטּוֹב, וְיוֹרָה לְחַלֵּק בְּבֵתִים "בְּכֶרֶת הַבֵּית" עִם תְּמוּנוֹת שֶׁל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

- כז קמב קלב
ימסר ופואה שלמה לאב, ויאחל הרחבה בגשמיות וברוחניות.
- כז קמג קלב
יודה לנמען שהתנדב לנגן בסעדת ההלווא של אמו, עליה השלום,
ויברכו בפרנסה בשפע, ושתמיד ישמח את נשמות ישראל.
- כז קמד קלג
ייעץ לנמען בענין ההסעות למסר את זה לאחר וכו', ושהוא יתמקד על
נהול אולם השמחות.
- כז קמה קלד
יאחל "מזל טוב" להלדת הבן הבכור, ויאחל רב נחת.
- כז קמו קלד
יזמין את הנמען ומשפחתו לסעדת ההלווא של אמו, עליה השלום.
- כז קמז קלה
יחזק מאד על מדת השמחה אשר מרחבת את הדעת, ויבאר, אשר
החיים מלאים נסיונות, והעקר להיות דבוקים בו? תברך, ולא להתבלבל
משום בריה כלל.
- כז קמח קלה
יחזק מאד שלא לפל בחלישות הדעת, ויאחל רב נחת מהבנות, ויורה
להשתתף בשמחות של נשות אנשי שלומנו וילשמח אחרים.
- כז קמט קלו
מכתב לכלליות אנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יעוררם לחלק
"ברפת-הבית" לתושבי המקום, ולעשות חוגי בית וכו', ולהשמר מאד
מפרודים ומפלוגים.
- כז קנ קלז
יודה על ההלואה, ויאחל ויברך הרחבה גדולה ובריאות.
- כז קנא קלח
יחזק על מדת הסבלנות, ואשרי מי שבורח אליו יתברך מכל הבלי
העולם הזה, ומה שישאר מאתנו לג'צח, זה רק מצוות ומעשים טובים.
- כז קנב קלח
יאחל בריאות השלמה בנכות הצדקה והחסד.

- כז קנג** קלט
 יורה לתלות המכתבים על לוח המודעות, ויודה על סדור הדיקה
 ונקיונה, ויאחל בעבור זה.
- כז קנד** קלט
 יבאר, אשר החיים קשים מאד, ועקר גדלת בר ישראל, שיכול להחזיק
 מעמד, ואינו נשבר כלל.
- כז קנה** קמ
 ייעץ לעשות תפלין אצל סופר ירא שמים הנוהר בטבילת מקוה, ושקיה
 אצל ציון רבנו ז"ל.
- כז קנו** קמא
 יבאר, אשר סוף הכבוד לבוא, ועל-ידי שמחזיקים מעמד בכל התלאות,
 זוכים לקטף פרות ערכים.
- כז קנז** קמב
 יזמין את הנמצען עם תלמידיו לסעדת יום ההלולא של אמו הצדקת,
 עליה השלום, ויאחל בשורות טובות.
- כז קנח** קמב
 יבקש לארגן אוטובוס מאשקלון על מנת להגיע לסעדת ההלולא של
 אמו הצדקת, עליה השלום.
- כז קנט** קמג
 יספר את סדר יומו, וייעץ בענין הבר-מצוה היכן לעשותה.
- כז קס** קמג
 יבקש לשחרר את הגברת ... כדי שתוכל לגמר את הכנת הוילון בשלחן
 הכבוד וכו'.
- כז קסא** קמד
 יבקש לדעת מה קרה בענין השלטים, ויבטיח שידאג לתשלום.
- כז קסב** קמד
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבאר מעלת התמימות שהפליג
 בה רבנו ז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל אמר, שהכל הוא יכול לחקות אצל רבנו
 ז"ל, אך מי יודע אם יצא ידי חובת התמימות. ויתנה מאד את השנאת
 חנם שישנה, אשר בעטיה משליכים אדם לכלא על לא עול בכפו, עד

שְׁמֹשִׁיחַ צְדָקָנוּ מִתְמַהֵמָה וְאִינוּ בָּא בְּעִבּוּר זֶה, וּבִאֲמַת כָּל זֶה מַעֲשֵׂה שְׁטָן, כִּי יְהוּדֵי זֶה יֵשׁ בְּכַחוֹ לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל־כֵּן הַסֵּמ"ךְ־מ"ם עֵינָיו לְטַשׁ וּפְיוֹ חָרַק לְבִטְלוֹ וּלְהַכְנִיעוֹ.

כז קסג קנד

יְבָאָר, אֲשֶׁר הִכַּל לְטוֹבָה, וּמֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵּךְ לֹא תֵצֵא הַרְעוֹת וְכוּ', וְאוֹדוֹת הַחֹחוֹבוֹת — עַל־יְדֵי הַפְּצָה מְרֻפָּזוֹת יוֹכְלוּ לְכַסּוֹתָם וְכוּ'.

כז קסד קנד

מִכְתָּב כְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יְבָאָרְןָ, שְׁמַעְתָּהּ וְאֵילָךְ כָּל יוֹם רִאשׁוֹן יִמְסַר לָהֶן שְׁעוֹר בְּהִלָּכָה וּבִפְרָשֵׁת הַשְּׁבוּעַ וּבְהַשְׁקָפָה וְכוּ', עַל מְנַת לְחֻזֵק אֶת יְהוּדוּתָן וּלְעוֹרָרָן בְּאַמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

כז קסה קנה

יִוָּדֶה לְהַשְׁמַר מִרוֹפְאֵי אֲלִיל, שְׁעֵלוּלִים לְקַלְקַל יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְתַקֵּן, וְיִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לַבַּת.

כז קסו קנו

יִשְׁבַּח הַנְּמַעֵן שְׁנֻטֵל עַל עֲצָמוֹ אֶת עֲבוֹדַת הַחַנוּפָה, וְיִוָּדֶה לְלַמַּד עִם הַתְּלִמִּידִים חֻמֵּשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתַּרְגוּמִים כָּל יוֹם, וְכֵן מְשַׁנְּיֹת וּגְמָרָא וְכוּ', וְיוֹדֶה לוֹ עַל שְׁמֻצִיתוֹ וְעוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ.

כז קסז קנז

יְבָאָר חוֹבְתָנוּ לְדַבֵּק עֲצָמֵנוּ בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְלִידַע שֶׁהִכַּל בְּהַשְׁגָּחָה וּלְטוֹבָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְהַעֲקֹר לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל.

כז קסח קנח

יִשְׁבַּח הַנְּמַעֵן שְׁמֻקְבֵּץ אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ וְהִלְכוֹת.

כז קסט קנח

מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְעוֹרָרֵם עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְאַחֲדוּת וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַחֵק, וְלְהַחֲזִיק עֲצָמָם בְּיַחַד, וְלִשְׁמַח עַל הַזְּכוֹת שְׁנִפְּלָה בְּחֻלָּקָם — מִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, אֲשֶׁר זֶה סִימָן שְׂאֵנוּ בְּפִלְטִין שֶׁל אָמַת.

כז קע קסג

יְרַגִּיל לְשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד הַצְּלַחַת הָאָדָם, וּכְכֹל שְׁמַתְגַּבֵּר לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כֵּן מַצְלִיחַ בְּחַיִּים.

כז קעא קסד
 זזהיר מאד לא לשמע תכניות של חילונים, רק להתחזק ביראת שמים,
 ולומר בכל יום, 'יום תהלים'.

כז קעב קסד
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבארן יסודות הקהלה, שהן:
 אמונה וחסד, וילמדן הלכות נטילת ידים שחרית, וקדם הסעדה, ואחר
 עשית צרכיו ונטילת צפוניו, אשר בזה זוכים להשפעת קדשה וטהרה,
 וכן יבאר כמה ענינים מפרשת השבוע — תולדות, מגדלת אברהם
 אבינו, שהיה היהודי הראשון, שגלה ופרסם את הבורא יתברך שמו
 בעולם, ומסר נפשו בעבורו יתברך, וכבר אז לצערנו, היו ליצני הדור
 שהתלוצצו ממנו, וכן סובב בכל דור ודור, שכל צדיק הדבוק בו יתברך,
 זה לעמת זה עומד כנגדו סמ"ך-מ"ם ויחבורתו ומתלוצצים ממנו. וכן
 ידבר מגדלת רבקה אמנו, שבאה ממשפחה של רשעים, ומקומה היה
 בין אנשי בליעל, ואף-על-פי-כן שבה בתשובה, ולא למדה ממעשיהם,
 הרי זה מוסר השכל חשוב בעבורנו. וכן יבאר באר היטב, אשר אין לנו
 בזה העולם אף אחד רק הבורא יתברך שמו! ורק ממנו נדבר ואותו
 יתברך נפרסם, ועלינו להיות גאים ביהדותנו ובצניעותנו, ולא להתפעל
 מאף אחד.

כז קעג קסז
 יורה שלא להתעסק עם אלו השייכים אל ... ולא למסר שום מידע,
 והשם יתברך בודאי לא יעזבנו וישמע תפלתנו.

כז קעד קסז
 יבאר רצונו, שהבחורים יתחילו ללמד מסכת תענית, פי באמת כשאדם
 חוטא, עליו להתענות הרבה תעניות, ואין לנו הפחות לזה, ולכן טוב
 ללמד המסכת להיות בקי בזה. וירגיל לקנות את מדת הסבלנות.

כז קעה קעט
 ייעץ שלא להכנס עם התושבים בדין ודברים, אלא לדבר עמהם רק
 דבורי אמונה, וכך יתבטלו הקלפות והמשחיתים.

כז קעו קפ
 ייעץ אודות אחד הילדים שמפריע לכל הפתה, שלא להכניסו, וחבל
 מאד שאביו אינו משתף פעלה, ומעמידו על הדבר.

כז קעז **קפא**
 ייעץ בענין טפול שנים, ויודה על העורה, ויאחל ויברך.

כז קעח **קפא**
 יתנה צערו, ששהורים אדישים לחנוף לדיהם, וייעץ לשותות ביצים
 רפות לרפוי הקול, והעקר לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור הוא
 הצלחה נצחית.

כז קעט **קפב**
 יברך את הנמנעת על שעוזרת לבנין בית המקדש, ויאחל לה אשר
 ושמחה.

כז קפ **קפג**
 יורה להמשיך לחזק את אחרים, ובפרט את הבנות הצעירות, שתדענה
 הדרך הנכונה, וירגיל לדבר אליו יתברך, אשר אין למעלה מזה.

כז קפא **קפד**
 יאחל רפואה שלמה לבת, ויבקש לתלות את המכתבים על לוח
 המודעות.

כז קפב **קפד**
 מכתב פללי לאנשי שלומנו היקרים הגרים ביבנאל, בו זיהרם על
 "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", שכל אלו האברכים הצעירים שיש להם
 רכב, שיזיהרו מאד בנהיגה, ואוי לו למי שנוהג שלא כחק, אשר עובר
 על "לא תרצח".

כז קפג **קפה**
 יתאכזב מאלו שהשיבו רעה פחת טובה, ויורה להתחזק באמונה
 פשוטה בו יתברך.

כז קפד **קפו**
 יתנה צערו, ששהורים אדישים לחנוף הילדים, אשר זה העקר ויסוד
 הכל.

כז קפה **קפז**
 יבקש למסור לתלמידים, שמי שלא יתנהג כראוי, לא יקחנו ללמד אצלו,
 ויורה למלמד לקבל על עצמו להתמיד במקרא ובמשנה ובגמרא.

כז קפו **קפח**
 יאחל רפואה שלמה לבן, ויורה להתחזק מאד, פי גדול אדוננו ורב
 להושיע.

- כז קפז** קפח
 יבקש להקפיד על תפלה במנין ולמוד חמש ורש"י עם התרגום בכל יום, ועל-ידי-זה זוכים להצלחה גדולה.
- כז קפח** קפט
 יורה להיות בשמחה ולהתפלל במנין, אשר זו סגולה לפרנסה, וללמוד הלכות נדה אצל ... אשר הן הלכות חמורות מאד וכו'.
- כז קפט** קצ
 מכתב פללי לאנשי שלומנו היקרים הגרים ביבנאל, בו יוכיחם על שמתנכלים למנכ"ל המוסדות, ואינם מעריכים עבודתו ומסירות נפשו, שאין לה מתחרה, ויבארם מאמציו וגדל היגיע והיזע שעמל וטורח בעבור נהול המוסדות ומערכת החנוך.
- כז קצ** קצב
 יבאר, אשר העקר בזה העולם הוא התחזקות, ואי אפשר להגיע לזה, אלא על-ידי שמחזקים אחרים. כי מנסים את כל אדם בזה העולם, והפלל והעקר להתחזק מעמד ולא להשבר, ובנדאי עוד גיענו ימים טובים, שנוזקה לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו.
- כז קצא** קצג
 יוכיח הנמען שיראה לשלם חובותיו, על מנת למנע את הצו פנוי, ואין זה משחק ילדים כלל.
- כז קצב** קצד
 יבקש את הנמען לשלם החובות בעתו, ולא להגיע לאי נעימות וכו'.
- כז קצג** קצה
 יוכיח הנמען על שנהיה ערב לפלוני, ויזהירו שלא לשנות כן להבא, ויתקו על שמחה והדבקות בו יתברך.
- כז קצד** קצו
 יבאר, אשר חיי האדם קצרים מאד, ומה שנושאר ממנו, זה רק מצוות ומעשים טובים, והדבור והשיחה שמדברים אליו יתברך, אשר אין למעלה מזה.
- כז קצה** קצז
 יודה לנמען שמדפיס את ספריו הקדושים, ויאחלו שגם ילדיו ימשיכו

לְהִדְפִּים דוֹר אַחַר דוֹר, וְיִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַסֵּפֶר "קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל", אֲשֶׁר
מִצִּיל נַפְשׁוֹת מִמָּוֶה.

כז קצו קצח

יְבָאָר, אֲשֶׁר כָּל הַחַיִּים הֵם נִסְיוֹן אֶחָד קָשָׁה, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד,
וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר כָּלֵל, וּבְנֵה הָעוֹלָם אִדָּם צְרִיף לַעֲבוֹר עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד,
וְהַכָּלֵל שְׁלֵא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל.

כז קצז ר

יִקְנֶה, שֶׁהַכֹּל אֵצֶל הַנִּמְעָן עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְיִמָּסֵר לוֹ דְרִישַׁת שְׁלוֹם מִן
הַבֵּן, שְׁלוֹמֵד וּמִתְנַהֵג טוֹב, וְיִרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה
הָעוֹלָם אֵף אֶחָד, רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כז קצח ר

יְבָאָר, שֶׁעַל הָאָדָם לְהִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִשְׁפֹּף לְפָנָיו שִׁיחוֹ, וְיִתֵּן
מִשָּׁל עַל כָּף.

כז קצט רא

יִבְקֹשׁ לְשַׁלֵּחַ שְׁנֵית אֶת הַמִּכְתָּב, הֵיחֵד שֶׁהַפֶּקֶס אֵינוֹ טוֹב, וְיִוָּרֵה לְהִתְחַזֵּק
בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה.

כז ר רב

יְבָאָר לְנִמְעָנַת הַחִפְצָה שֶׁבָּנָה יְבוֹא לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, שְׂאֵם הַבֵּן יִשְׁתּוֹלֵל וְלֹא
יִתְנַהֵג כְּרֹאֵי, יִשְׁלַחְנוּ בְּחִזְרָה.

כז רא רב

יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שֶׁעוֹסֵק בְּהַפְצַת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְיִתְנַהֵג צַעֲרוֹ שְׂרוּאָה שְׁנוּי
לְרַעָה בֵּין הַבְּחוּרִים, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מְדוּעַ.

כז רב רד

מִכְתָּב כָּלְלִי לְנִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוֹ לְמַדָּן מֵהַלְכוֹת רֵאשֵׁי-הַדָּשׁ, וְאֲשֶׁר
זֶהוּ הַחֵג שֶׁנִּתְּנָנוּ לְאִשָּׁה מִתְּנָה, וְעַלֶּיהָ לְמַלֵּא אֶת אֲשֶׁר הִחְסִירָה, וְחִשְׁבֵיבוֹת
עֲשִׂית סְעֵדָה בְּרֵאשֵׁי-חֹדֶשׁ, אֲשֶׁר זֶה סִגְלָה לְיִלְדִים וְלְהַצְלָחָה עִמָּהֶם,
וְיִפְלִיג בְּכַחוֹתֶיהָ שֶׁל הָאִשָּׁה, וְלִמָּה יְכוֹלָה לְהִגִּיעַ, וּבִפְרָט אִם הִיא חֲכָמָה
וְיִוֹדַעַת הַיָּאֵף לְנֵהֵג בְּכָל פְּרָט וּפְרָט, וּמָה לְהִגִּיב, וְיַעֲזֹרֵר עַל עֲגִינֵן
הַצְּנִיעוּת בְּאִשָּׁה, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד, וּמוֹסֵר הַשְּׂכָל מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, פְּרִשַׁת
וַיְצֵא, אֲשֶׁר רַבָּקָה רְצָתָה שֶׁבָּנָה יַעֲקֹב יָקַח אִשָּׁה מִיַּחֲסֵת וְצַדִּיקָה, וְיִרְאֵת
שְׂמִים, וּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה שֶׁבְּזִכְרֹתָהּ זָכָתָה לְאֵה לְהֵיחֵד בְּחֻלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב.

וְזֶה הַסּוּד בְּהַצְלַחַת הַחֲנוּף — לְהִרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וּבִקְשׁוֹת וּתְחִנּוּנִים
בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ עַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים.

כז רג רכא
יִוְרָה עַל הַתְּאֵרִיף לַחֲתָנָה, וְהַעֲקָר לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל כָּלֵל.

כז רד רכב
יִוְרָה לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְעַקָר הַנִּסְיוֹן — שְׁנַעְעֵלֶם וְנִסְתָּרוּ
מִן הָאָדָם אֲמַתַּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִף בְּאֲמַת כָּל צְרָתָם לוֹ צָר.

כז רה רכג
יִרְחִיק מִן הַמְּחֻלָּקֵת אֲשֶׁר הִיא כָּאֵשׁ שׁוֹרְפֶת, וְהַעֲקָר לְהִרְבוֹת בְּשִׂמְחָה
בֵּין גִּשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

כז רו רכד
יִוְרָה לַעֲשׂוֹת אֶת סְעֻדַת רֵאש־חֹדֶשׁ בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְלֶאֱרַח אֶת כָּל
הַנְּשִׁים, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה הַנִּמְעָנֵת לְפָרִי בֶטֶן.

כז רז רכה
יִבְאָר, אֲשֶׁר אֶסוּר לְהַכּוֹת יְלָדִים, אֲלֹא הַיְסוּד בְּחֲנוּף סְבֻלָּנוֹת, וְשׁוֹב
סְבֻלָּנוֹת, וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים.

כז רח רכז
יִוְרָה, שְׂאֵם גְּקָרִית לְפָנָיו נִסְיָעָה — שְׁיִסַּע, וַיֵּאחַל הַצְּלַחָה בְּנִסְיָעָה,
וְכַחוֹת הַנִּפְשׁ בְּלִמֵי רְגִילִים, וַיִּוְרָה עַל הַחֶסֶד שְׁעָשׂוּ עִמּוֹ.

כז רט רכח
יִחֻזַּק עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר עֵמֶל קָשָׁה לְשִׁבֵּר אֶת כָּל אָחָד,
וְאֲשֶׁרֵי הַמְּחֻזָּק מֵעַמֵּד.

כז רי רכט
יִוְרָה לְהַחְדִּיר בְּעַצְמָהּ וּבְאַחֲרִים אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר זֶה הַעֲקָר בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְכֵן לְהִרְבוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא תּוֹעֵלֶת בְּגִשְׁמֵי וּבְרוּחָנֵי.

כז ריא רכס
יִעֲצֵן אוֹדוֹת שְׂדוּף, וַיֵּאֶסֶר לִילֵךְ לְמָקוֹם הַשְּׂמֵתָפוֹתוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם,
אֲשֶׁר הוּא רָשַׁע מְרָשָׁע, וַיֵּאחַל יְצִיאָהּ מִן הַחוּבוֹת וְהִרְחָבָה בְּכָל.

כז רבי רכס
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהַדְפָּסָה וְגִדֵּל זְכוּת הַמְּדַפְּסִים, שְׂמוֹצִיאִים לְאוֹר סְפָרִים

הַמְּחִיִּים נִפְּשׁ כָּל חַי, וַיִּבְרַכְם בְּזִכּוֹת זֶה בְּרַב גַּחַת דְּקַדְשָׁה, יִלְדִים יִרְאֵי
הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, בְּנִין רַבָּנָן וְחַתְנוֹתָא רַבָּנָן.

כז ריג רל

הַעֲקָר לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלִיוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוּ גַמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים,
כִּי כָּל מַה שֶׁהוֹלֵךְ לְאָדָם שְׁלֹא כְסֻדְרָא, רַק מִפְּנֵי גְאוּת וְגַדְלוּת, אֲבָל
כְּשֶׁמִּבְטֵל עֲצָמוֹ אֱלִיוֹ יִתְבַּרְךָ, אִזּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֻדְרָא.

כז ריד רל

יִחֲזַק עַל הַתְּמִדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָט בְּגִיל צַעִיר, אֲשֶׁר הִלְמוּד
נִקְלַט הַיֵּטֵב, וַיִּשְׁאַר אִתּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו.

כז רטו רל

יִדְרָבֵן לְהַתְּמִיד בְּשׁ"ס עַד שְׁיִזְכֶּה לְסִימוֹ עַד הַבְּרִי-מִצְוָה, וּבְזוֹה מִמְּשִׁיף
עַל עֲצָמוֹ צָלָם אֱלֹקִים, וְכֵן יוֹרֵה עַל הַתְּמִדָּה בְּ"סִפְרָה-הַמַּדּוּת".

כז רטז רלא

יִנְחֵם הַנִּמְעָן שֶׁעָבְרוּ עָלָיו בְּזִיזוּנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, שֶׁהֵכֵל לְכַפֵּרֵת עֲוֹנוֹת,
וְאִם הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ לְאִיזוֹ מַדְרַגָּה זוֹכֵה עַל-יָדֵי כָּל הַגְּדוּפִים, הָיָה שֶׁשׁ
וְשִׁמַּח עַל נַעַם חֵלְקוֹ.

כז ריז רלג

יִבְאָר לְנִמְעָן, שְׁלֹא קִבֵּל כְּסָף מֵאִף אַחַד, וְשִׁירָאָה לְכַרֵּר אֶת הַדְּבָר, וַיּוֹרֵה
לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, וְלִשְׁאֵל כָּל שְׁאֵלָה בַּהֲלָכָה אֶת ר'... כִּי אֲסוּר לְסַמְּךָ
בְּזוֹה עַל עֲצָמוֹ, אֲשֶׁר הַדְּבָרִים הִלְלוּ הֵם בְּכִרְיָתוֹת. וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת
תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְלִהְרַבּוֹת בְּשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ.

כז ריח רלד

יִבְאָר, אֲשֶׁר קָלַת חֲנָם לֹא תְּבוֹא, וְאִין לְפַחַד מְזַה, וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְלִשְׁמַח אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְּדוּלָה מְזוֹ.

כז ריט רלד

מִכְּתָב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְּקָרִים, בּוֹ יִבְקָשׁם לְהִיּוֹת בְּאַחֲדוּת
וּבְאַהֲבָה, וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל כְּבוֹד הַזְּיוּלָת.

כז רכ רלה

יִתְנֶה צַעֲרוֹ עַל הַמַּחְלָקָת שֶׁיִּשְׁנֶה, שֶׁצְּרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנָּה כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים
מֵאֵשׁ.

- כז רכא** רלז
 יוֹדָה לְנִמְעָנִים עַל עֲזָרְתָם, וְיוֹרָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל גְּדֹל הַזְכוּת שְׁלָהֶם,
 וַיְבָרֵךְ וַיֹּאחֲל.
- כז רכב** רלז
 יְבָאָר אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווּנוֹת, וְעָקַר הַחֲכָמָה שְׁלֵא לְאָבֵד אֶת
 הַעֲשָׂתוֹנוֹת, וְלֹא לְשַׂכַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוֹ בַתְּכֵלִית הַגְּשָׁמִיּוֹת.
- כז רכג** רלח
 יַחֲזִק מְאֹד עַל מַדַּת הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר בַּלְעֲדֶיהָ אֵי אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק מֵעַמָּה,
 וְזוֹ הַמַּצְוָה הִכִּי גְדוֹלָה.
- כז רכד** רלט
 יְבַקֵּשׁ הַלְוָאֹת הַנִּמְעָן, וַיֹּאחֲל לוֹ הַרְחֵבָה בְּפִרְנֹסָה וְשִׁפְעַ דְּקַדְשָׁה.
- כז רכה** רלט
 יוֹרָה לְנִמְעָן לְמַמְן הַדְּפָסַת אֵיזָה קוֹנְטְרָס עַל שִׁבְתָּהּ, וְזוֹ זְכוּת הַרְבִּים
 לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.
- כז רכו** רלט
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יְבָאָרְן חֲשִׁיבוֹת סַעֲדַת "מְלֹוּהַ
 מְלִכָּה", וְאָסוּר לְהַקְל בָּהּ, וְהִיא מַצְלֵת אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת.
- כז רכז** רנו
 יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְשִׁמְשׁ כְּרַב שֶׁל מוֹסְדוֹת הַחֲנוּפָה, וּמַדְי פְּעַם לְתַן דְּרָשׁוֹת
 הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת, דְּכַרֵּי מוֹסֵר וְהַתְחַזְקוֹת, וַיֹּאחֲלוּ וַיְבָרְכוּ.
- כז רכח** רנו
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִתְנָה גְּדֹל צַעֲרוֹ
 מִרְשַׁעַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁהוּא טְמֵאָה גְדוֹלָה, אֲשֶׁר עֵינָיו לְטַשׁ וְשִׁנּוּי חֲרָק
 כְּנֶגֶד כָּל דְּבָר שֶׁבִקְדָשָׁה, וַיְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד
 בְּאַחֲדוֹת אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּוֹדָאֵי נִזְכָּה לְבָנוֹת בְּיַבְנָאֵל בְּתַיִם לְרַב.
- כז רכט** רנח
 יוֹרָה בְּעֵנִין לְצֵאת לְשִׁבְתָּהּ עִם בְּנוֹת הַכֶּתֶה, וַיַּחֲזִק שְׁלֵא לְפַל עַל אֶף
 הַעֲלָבוֹנוֹת וְהַשְׁפִּיכוֹת דְּמַיִם, וְלִהְתַּחֲזִק בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְלִהְתַּחֲדִיר בְּבָנוֹת הַרְבֵּה אִמּוּנַת חֲכָמִים, אֲשֶׁר הִיא הַיְסוּד בְּעַם יִשְׂרָאֵל.
- כז רל** רנט
 יוֹרָה כְּמָה הַנְּחִיּוֹת טְכְנִיּוֹת, וְלְבָרֵךְ אִם תְּלוֹ אֶת הַמְּכָתֵב הַכְּלָלִי בְּלוּחַ

הַמּוֹדְעוֹת, וְלַעֲשׂוֹת מְזֵה הַעֲתָקִים לְכָל הַנָּשִׁים וְכוּ', וַיִּזְהֵר עַל תְּפִלָּה
בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה.

כז רלא

יִקְנֶה לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְעִבְרָה עַל כָּל הַמְּשַׁבְּרִים וְהַגְּלִים, וְלִרְאוֹת כְּבוֹר
אוֹר בְּקִהְלָה.

כז רלב

יִבְאָר, אֲשֶׁר כָּל זְמַן שְׂאֵדָם אֵינוֹ חִפְזָן בְּשׁוּם בְּרִיָּה רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזְּ הַכֹּל
יִשָּׁר אֲצִלוֹ, וְטוֹב וְנָעִים לוֹ, וְלִכְּן הָעֵקֶר לִרְאוֹת הַטּוֹב אֲצִל כָּל אֶחָד, וְאִזְּ
נִדְרָף מִמֶּנּוּ רִיחַ גִּין־עֵדֶן.

כז רלג

יִוְרָה, שְׁלֵא לְהַתְּפַעֵל מִדְּבָרֵי בְּקִרְתָּה, כִּי אֵין מְנוּס מִמֶּנָּה, וְהָעֵקֶר לְהַתְּחַזֵּק
בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה וּלְהַמְּשִׁיף לַעֲשׂוֹת טוֹב, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ
דְּרַכּוּ.

כז רלד

יִוְרָה לְנִמְעָן שְׁנִטֵּל עַל עֲצָמוֹ מְשִׁימָה לְשִׁמְשׁ כְּרַב הַמוּסְדוֹת, וַיִּוְרָה לוֹ
לְטַל אֶת הַמוֹשְׁכוֹת וְכוּ', וְלִחְזֹק עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה.

כז רלה

יִבְרַךְ אֶת הַנִּמְעָן שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּמְתִּיק מִמֶּנּוּ כָּל
הַדֵּינִים, וַיְהִיָּה בֶן חוֹרִין, וַיִּוְרָהוּ לְהַתְּמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי
אֵין לָךְ בֶּן חוֹרִין, אֲלֵא מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה.

כז רלו

יִוְרָה לְנַעֲרָה צְעִירָה לְקַחַת עֲצָמָה בְּיָדִים בְּקִנְיַת מִדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ',
וַיִּחְזְקָה עַל אַמוּנָה פְּשוּטָה, שְׁבַעֲטִיָּה עוֹבְרִים עַל כָּל הַמְּשַׁבְּרִים בְּחַיִּים.

כז רלז

יֵאָחַל "מְזֵל טוֹב" לְאֶרֶוּסֵי הַבַּת, וַיִּבְרַךְ עַל רַב נַחַת מִשְׁאֵר הַיְלָדִים, וַיִּיעֵץ
אוֹדוֹת עֲשִׂית הַבְּרִיָּה־מְצוּנָה לְבִן בְּיִבְנָאֵל עִם הַחִלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
וְכוּ'.

כז רלח

יִבְרַךְ בְּחוֹר שְׁעוֹמֵד לְהַתְּאַרֵס, וַיִּיעֵץ אוֹדוֹת פְּאָרִיף לְחַתֵּנָה, וַיִּחְזֹק עַל
מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְהַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה בְּהַצְּלָחָה.

- כז רלט** רסז
יְמַסֵּר דְרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהֶבֶן הַלּוֹמֵד אֶצְלוֹ, וַיֹּאחֲזֵל רַב נַחַת.
- כז רמ** רסח
יִחְזַק עַל שְׂמִיחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת בְּנֵי הַמְּשַׁפְּחָה, אֲשֶׁר בְּזָה נֹתְנִים כַּח
לְהַמְשִׁיךְ, וְכֵן לִילֵךְ וּלְשִׂמְחָה אֶת הַבְּרִיּוֹת, אֲשֶׁר בְּזָה מַחֲיִים נַפְשׁוֹת.
- כז רמא** רסט
יִשְׂבַּח הַנִּמְעָן שְׁנֵטֵל עַל עֲצָמוֹ עֲבוֹדַת הַחַנוּפָה, וּמַחְדִּיר בְּתַלְמִידִים אֲמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּכְאַרְוֵ שְׁאִין לְהַתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, וְגִדּוּל
אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיְבַרְדֵּי יִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֶשֶׂה עִמּוֹ הַבּוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.
- כז רמב** רער
יִוֹדֶה לְנִמְעָן שְׁשׁוֹלַח לוֹ בְּכָל פַּעַם סְפָרִים חֲדָשִׁים שִׁיִּצְאוּ לְאוֹר, וַיִּחְזְקוּ
מְאֹד עַל מַדַּת הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.
- כז רמג** רעא
יִחְזַק הַנִּמְעָן שְׁלֹא יִרְגִישׁ רְגָשׁוֹת אֲשֶׁמָּה וְנִקְיֹפּוֹת מִצְפוֹן עֵקֶב הַתְּאֵנָה
שְׂקִרְתָּהּ, וַיִּקְוֶה שִׁיָּשׁוּב לְעֲצָמוֹ לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כז רמד** רעג
יִשְׁלַח לְמַדְפִּיסִים אֶת הַפַּתְגָּמִים, וַיִּבְקֶשׁ לִידַע אִם תִּקְתְּקוּ אֶת הַמַּכְתָּבִים
שִׁשְׁלַח.
- כז רמה** רעג
יַעֲזֹר אֶת הַנִּמְעָן בְּיוֹם הַלְדָתוֹ לְהַמְשִׁיךְ לְהַפְיֵץ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז,
אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹף לְזָכוֹת הַזֵּה, וַיִּכְרְכוּ בְרַב נַחַת וַיִּחְזְקוּ הַרְבֵּה מְאֹד.
- כז רמו** רעד
יַעֲזֹר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שֶׁנִּתְּן לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל — יִרְאֵת שְׂמִים
וְהַתְחַזְּקוֹת וְהַנְּהַגּוֹת יִשְׁרוֹת אִיךָ לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם.
- כז רמז** רעו
יִחְזַק מוֹרָה עַל הַתְּקוּמָמוֹת תַּלְמִידוּתִיהָ, וְהַעֲקֵר לִילֵךְ בְּדַרְךְ שֶׁל סִבְלָנוֹת,
וְלֹא לְאֲבֵד עֲשָׂתוֹנוֹת.
- כז רמח** רעז
יְמַסֵּר דְרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהֶבֶן הַלּוֹמֵד אֶצְלוֹ, וַיִּיעֵץ הַיֵּאֵף לְנַהֵג עִמּוֹ וְכוּ',

חָנַף לַנֶּעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ, וְהֶעֱקַר צָרִיף לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה עַל יְלָדִים שִׁיְהִיו
מִצְלָחִים בְּתוֹרָה וּיְרֵאת שָׁמַיִם.

כז רמט רעח

מִכְתָּב לְכָל תַּלְמִידוֹת בֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּינָא", בּוּ יוֹכִיחֵן עַל הַתְּנֵהְגוּתוֹן,
וְיוֹרָה לְהֵן לְהֵג בְּדַרְךְ אַרְץ וּבְמַדוֹת טוֹבוֹת.

כז רנ רעח

יִבְקֵשׁ לְתַלּוֹת אֶת "תוֹף הַנַּחַל" עַל לוּחַ הַמוֹדְעוֹת, וְכֵן לְשַׁלַּח הַמִּכְתָּבִים
לִיעָדָם.

כז רנא רעט

מִכְתָּב כְּלָלִי לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגְּרוֹת בְּיַבְנָאֵל, בּוּ יִבְאָרֵן הַלְכוֹת
חֲנֻפָה וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת, וְרִשְׁעַת הַיְיָנִים שֶׁכָּל מִגְמַתָּם הִיְתָה לְעַקֵּר אֶת
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן יִבִּיא מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — וַיֵּשֶׁב,
שָׂאֵל יִשְׁנֶה אָדָם בְּנוֹ בֵּין הַבָּנִים וְכוּ', אֲשֶׁר מִזֶּה נַעֲשִׂית קִנְאָה וְשִׁנְאָה
וּשְׂאָר מְרִיבוֹת, וַיִּפְלִיג בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוּת אֲשֶׁר הִיא הֶעֱקַר בַּחַיִּים, לְכַבֵּשׁ
כְּעֶסוֹ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַגְּבוּר הָאֱמֵתִי, וּבִסְפָר "אַרְךְ אֲפִים" כְּלוּלִים כָּל עֲנִינֵי
הַסְּבָלָנוֹת לַפְּרֻטִיָּה, וְאֲשֶׁרֵי הַלּוּמְדוֹ וּמְצִיְתוֹ לַפְּרֻטִיּוֹ, אֲשֶׁר כָּל חַיָּיו יִשְׁתַּנּוּ
לְטוֹבָה.

כז רנב רצט

יעוֹדֵד הַנִּמְעָן שְׂלֵא יִתְיַאֵשׁ מִכָּל הָעֲנִינֵן, אֲלֵא הַכֵּל יַחֲזוֹר לְקַדְמוֹתוֹ.

כז רנג שא

יִשְׁמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְעָן שִׁיעֲשׂוּ אֶת הַשְּׂבִת בְּרִ-מְצוּהַ בְּיַבְנָאֵל, וְיִהְיֶה שְׁתָּף
בְּשִׂמְחַתָּם.

כז רנד שא

יִבְאָר, אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי הַמַּחְזִיק
מִעַמֵּד.

כז רנה שב

יִוְכִיחַ הַנִּמְעָן, שֶׁהוֹלֵךְ לְשֹׁבֵר שְׂדוּף, אֲשֶׁר גְּדוֹל הָעֲנָשׁ עַל כָּף, וַיִּצִיעַ אֶת
עֲזָרְתוֹ לַפְּשָׁרָה בֵּין הַצְּדִדִים וַיֵּשֶׁב אֶת הָאֵי הַבְּנוֹת.

כז רנו שב

יִבְקֵשׁ אֶת הַנִּמְעָנַת לְשׁוֹב לְעִבּוּדַת הַחַנוּף, בְּאֲשֶׁר יֵשׁ לָהּ גִּישָׁה מִיְחַדַּת
לְתַלְמִידוֹת, וַיֵּאֱחָל לָהּ בְּזָכוֹת זֶה בְּרָכָה וְזֶה שֶׁל קִימָא.

- כז רנז שג
 יעוֹרֵר מֵאֵד לְהַזְדַּרֵּז בְּעִנְיָן, כְּדִי לְהַתְגַּבֵּר עַל מְנִיעוֹת הַסֵּם"ד"מ"ם, וַיַּעֲזֵץ
 בְּעִנְיָן הָאֲבָנִים הַמְשֻׁלְבוֹת.
- כז רנח דש
 יִמְנֶה אֶת הַנִּמְעָן לְהִיּוֹת אַחֲרָי עַל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְהָאוֹלָם לְבָדֵק מֶה
 צְרִיכִים לְתַקֵּן וּלְנַקּוֹת, וַיַּחֲזִקוּ וַיַּעֲוֹדְדוּ.
- כז רנט שה
 יַחֲזֵק עַל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, וְהַשְׂיִיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.
- כז רס שו
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יַעֲוֹרְרֵם לְקַחַת
 תְּזוּמָרֶת לְשִׂמְחוֹת אֶת אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעוֹשֶׂה עֲבוּדָה נִפְלְאָה.
- כז רסא שו
 יִבְקֹשׁ לְחִיּוֹת יַחַד בְּאַחֲוָה וּרְעוּת, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזֹרוּ וְכוּ'.
- כז רסב שז
 יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְהַרְיוֹן קָל, וְהַעֲקֵר לֹא לְהַכְנִס בְּלִחְצִים, וְהַכֵּל יַעֲבֹר
 בְּנֶקֶל.
- כז רסג שח
 יַחֲזֵק שְׂלֵא לְהַשְׁבֵּר כְּלָל, וְהַעֲקֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל
 וַיִּסּוֹד הַהַצְלָחָה.
- כז רסד שט
 יַעֲוֹרֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְלְחִיּוֹת כְּזוּג יוֹנִים מִמֶּשׁ, וַיּוֹרֶה עַל תְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדוּת וְהַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כז רסה שי
 יֵאָחַל בְּרַפֵּת "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבֵּן, וַיּוֹרֶה לְשְׁלוֹם-בֵּית.
- כז רסו שיא
 יַעֲוֹרֵר עַל שִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וּבְבֵית שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה
 — הַבְּרָכָה מְצוּיָה.
- כז רסז שיא
 יִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַצְּלַחַת הַבֵּן בְּלִמּוּדָיו, וַיִּבְאֵר, אֲשֶׁר הַיְלָדִים הֵם
 הָעֲנִינִים שֶׁל הָאָדָם, וְצָרִיף לְשֹׁמֵר עַל חַנוּכָּם כְּכַבַּת עֵין.

- כז רסח** **שיב**
 יוֹרָה לְלַמֵּד הַתּוֹרָה בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עו, שְׁשָׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ
 ז"ל, שְׁאָסוּר לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַת צְמָאוֹן, אֲלֵא תַמִּיד לְהַרְגִישׁ אֶת הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּף-הוּא וְכו'.
- כז רסט** **שיג**
 יוֹרָה לְכַבֵּד זֶה אֶת זֶה, כִּי שְׁלוֹם-בֵּית זֶה הַעֲקָר, וְזֶה יְסוּד הַהַצְלָחָה, וְכֵן
 לְהַרְבּוֹת בְּשִׂיחָה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.
- כז ער** **שיד**
 יָבֵאָר, אֲשֶׁר רַק זֶה הַעֲצָה לְהַצְלִיחַ עִם יְלָדִים — לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה
 עֲלֵיהֶם, וְאֵין עֲצָה אַחֶרֶת.
- כז רעא** **שטו**
 יֵאָחַל לְבַחֲרוֹ שְׁהַצְטַרֵּף לְיִשְׁיבָה — בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה, וְיוֹרָהוּ לְהַתְּמִיד
 בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְנַצֵּל הַזְּמַן הַיָּקָר.
- כז ערב** **שטז**
 יוֹרָה לְבַחֲרוֹ צַעִיר לְהַתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַקְפִּיד עַל תַּפְלָה בְּמַגֵּן.
- כז רעג** **שיז**
 יוֹרָה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, וְלֹא לְתַת לְפָגְעֵי הַזְּמַן לְפָגַע בּוֹ
 וּלְהַפִּילוֹ, כִּי אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַתְּחַזֵּק מֵעַמֵּד.
- כז רעד** **שיז**
 יַחְזֹק מְאֹד עַל גְּקֻדַּת הַשְּׂמִחָה וְהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְגַרֵס הַרְבֵּה מִשְׁנֵיּוֹת
 וּגְמָרָא, אֲשֶׁר מְזַכְּכִים אֶת הַנַּפְשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.
- כז ערה** **שיח**
 יֵאָחַל בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבַּת, וְיֵאָחַל וְיַכְרֵף, וְיוֹרָה עַל כְּבוֹד
 וְהַבְּנָה הַדְּרִיִּים, וּלְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים.
- כז רעו** **שיט**
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַנְּכֵדָה, וְיַחְזֹק שְׁלֵא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל בְּזֶה הָעוֹלָם,
 כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כז רעז** **שיט**
 יְדוּחַ לְהוֹרִים עַל מַצַּב בְּנֵים בְּרוּחַנִיּוֹת, וְשִׁישׁ מְקוֹם לְשִׁפּוֹר, כְּדֵי שְׂיֻכַּל
 לְהַמְשִׁיף לְהַתְּחַזֵּקוּ בְּיִשְׁיבָה, וְיַקְנֶה שְׂיַתְּהַפֵּף הַכֵּל לְטוֹבָה.

כז רעח שכ

מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו ידבר מאב מלאכה: הגוֹזוּ, האסור בשבת, וכן מפרשת השבוע פְּרַשַׁת מִקֵּץ, מענין חלום פרעה המרמז על הגויים הרבים כְּדִגְמַת פְּרוֹת שְׁמֹנוֹת וּבְרִיאֹת, המאימים על עם ישראל המעטים, שהם בחינת פְּרוֹת רְעוֹת וְדִקּוֹת בָּשׂוֹר, אף הקדוש-ברוך-הוא מצילנו מידם, ולבסוף הטוב מנצח את הרע, וכן יפליג במעלת אמונת חכמים, שאף פרעה הגיע למסקנה, אשר יוסף הוא איש אלקים, וזאת — לאחר שפטר לו יוסף את החלום, וכן למדים עוד מן הפרשה את הענין שאמרו האחים זה לזה: "אבל אשמים אנחנו", שבשעה שבאה על האדם צרה, לא יאמר שזהו מקרה, אלא הפל ממנו יתברך, וצריך לפשפש היטב במעשים. ויעורר עוד על ענין החנופה, אשר זה כל מהות חנפה, וכדי להגיע לשלמות החנופה, צריכים תחלה לחנף את עצמו, ולהיות דגמא אישית חיובית, שהילדים ילמדו מן ההורים היאך לנהג.

כז רעט שלג

יבאר אשר רק על-ידי התמדת ספרי רבנו ז"ל זה אשר עזרו כל השנים, ועל ידם החזיק מעמד בכל המצבים, והנה חלפנו עד כה שלשים וארבע שנים מאז שהחל לכתב שו"ת "אשר בנחל", אשר נכתב בדם לבו, בן יבקש מן הנמען, שיראה להתחזק בכל התלאות, כי גדול אדוננו ורב להושיע, וימי חנכה הם ימי הודאה, להודות ולהלל ולשבח את הבורא יתברך שמו על כל הנסים שעשה עמנו.

כז רפ שלד

ייעץ בענין נתינת שם לתינוק, להתרחק מכל מיני שמות בדיינים וכו'.

כז רפא שלה

יודה לפניו יתברך שיש לנו רבי נפלא כזה, המחזקנו ומוליכנו בדרך הישרה, וייעץ בענין הגמ"ח של הפלים וכו'.

כז רפב שלו

יאחל רפואה שלמה לנמען, וייעץ בענין מועד לחתונה.

כז רפג שלו

ייעץ בענין מועד לחתונה, ויבאר, אשר אדם צריך תמיד לברח אליו יתברך, ואז טוב לו לנצח.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואתו השלמה וחיזוק בריאותו המלאה
של כ"ק מורנו ורבנו מאיר דרכים ומורה נתיבות
לבן של ישראל עמוד צלותהון דעמא קדישא
עטרת תפארת ישראל

הגה"צ

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

שליט"א

יארִיךְ השי"ת ימיו בטוב ובנעימים בבריות גופא ונהורא
מעליא עד לביאת גוא"צ בב"א

המברכים ומאחלים

המתעסקים בקדשים בסידור והדפסת ספריו הקדושים

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

שפרה מרים בת בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג

ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים

ושנים טובות לעבודתו יתברך

ולהתקרב לרבנו הק' וירווי

מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג

ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים

ושנים טובות לעבודתו יתברך

ולהתקרב לרבנו הק' וירווי

מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג

ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים

ושנים טובות לעבודתו יתברך

ולהתקרב לרבנו הק' וירווי

מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג

ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים

ושנים טובות לעבודתו יתברך

ולהתקרב לרבנו הק' וירווי

מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

מינרל בת ריסא

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה פייגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם יהושע העשיל בן מרים

יפה שינרל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שמעון מאיר בן יעל

שיזכה להתחתן בקרוב
ולהקים בית נאמן ודורות
ישרים ומבורכים בחן ובחסד
וברחמים גמורים בלי שום
צער ויסורים בזכות וכח רבינו
נחמן בן פייגע

הספר הקדוש נדפס לזכות

פייגע בת יעל

שתושע ברחמים גמורים מידו
יתברך שמו בחן בחסד בזכות
וכח רבינו נחמן בן פייגע גיע"א

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

נפתלי בן יעל

שיושע בישועה שלימה בחן
ובחסד וברחמים גמורים בלי
שום צער ויסורים בזכות וכח
רבינו נחמן בן פיגע

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אהרון בן יעל

שיושע בישועה שלימה בחן
ובחסד וברחמים גמורים בלי
שום צער ויסורים בזכות וכח
רבינו נחמן בן פיגע

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

פנחס אליהו בן יעל

שיזכה להיות איש כשר באמת
דבוק ומקושר תמיד לרבינו
הקדוש רבינו נחמן בן פיגע
ושיזכה להיות כל ימי חייו
בר"ה באומן בקדושה ובטהרה
ושיהיה שמור תמיד מכל
מכשול ומכל חטא ועוון ומכל
השפעות רעות ברחמים
גמורים בזכות וכח רבינו נחמן
בן פיגע

הספר הקדוש נדפס לזכות

כל נשמות ישראל שיתבטלו
מהם כל גזירות קשות ורעות
ובפרט גזירת הגיוס על בני
הישיבות והכוללים הקדושים
שיכלה ויתבטל תיבך ומיד
ממש ברחמים גמורים בלי שום
דין כלל בזכות וכח רבינו נחמן
בן פיגע זיעועבי"א

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רחל בת שפרה מרים, משה בן שפרה מרים,
לאה בת שפרה מרים, אברהם בן שפרה
מרים, חנה בת שפרה מרים, יעקב בן חנה,
שלומית שלומצה בת חנה, נחום זאב בן
חנה, ישראל אריה בן חנה, רבקה בת חנה,
דבורה רייזל בת חיה גולדה, שלומית
שלומצה בת חיה גולדה,
מיכל גניה בת חיה גולדה, רבקה רייזל בת
חיה בינה, ישראל אריה בן חיה בינה, חיים
מאיר בן חיה בינה, שלומית שלומצה בת לאה,
אליהו יהושע בן לאה, רבקה דבורה בת לאה,
רחל פייגא בת לאה, חנה בת מנוחה נחמה,
משה בן יפה שיינדל, רעיה רחל בת יפה
שינדל, ברכה בת מינדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך ולהתקרב לרבנו הק' וירוו מהם הוריהם רוב נחת
דקדושה אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לכבודו של מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא

רבנו של עולם מלוך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על כל
הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזיך על כל יושבי תבל ארציך
יודע כל פעול כי אתה פעלת ויבין כל יצור כחי אתה יצרתו ויאמר
כל אשר נשמה באפו הוי"ה אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל
משלה

בזכות רבינו נחמן בן פייגא זיע"א במהרה בימנו וברחמים אמן
ואמן

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסוד, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בד':
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי בל-חפצי-
ד בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלוגי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לבן א שמת לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פָשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשֹׁאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפְּךָ
 לְשִׁדְי בְּחֶרְבְּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֵלֶיךָ לָעֵת מִצָּא רַק לְשִׁטְף מִיָּם רַבִּים
 אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֹתֵר לִי * מִצָּר תִּצְרֵנִי
 רַנִּי פִלַּט תִּסּוּבְּנִי סָלָה: ח אֲשַׁפִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדָרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲזִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּנֵו: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכָתָה
 בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לָרְאוֹת | שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

יִקְבֹּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֹר: ^ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: ^ט דְּבַר־בְּלִיעַל
 יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם־אִישׁ
 שְׁלוּמִי | אֲשֶׁר־בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחְמִי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְהַקִּימְנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בּוֹזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יִרְעֵ אִיבִי
 עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּת בִּי וְתַעֲיִבְנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמִנְעַח מִשְׁפִּיל לְבַנְי־קָרַח: ^ב כְּאִיל תִּעְרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג צְמָאָה נַפְשִׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתִי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִי־תֵהֱ־לִי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסֶּף
 אֲדַדִּים עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מֵה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְץ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מֵהַר מְצַעַר: ^ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךְ עָלַי עֲבָרוּ:
^ט יוֹמָם | יֵצֵוֶה יְהוָה | חֲסִדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עָמִי
 תִּפְלָה לְאֵל חַי: ^י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעִי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: * בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: י מה־תִּשְׁתַּחֲוֶה־י | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הַזְּחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצָה אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹר מִכַּתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מִמֵּת־קוֹמְמֵי תִשְׁגַּבְּנֵי: ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעֻלֵי אֶזְרָא וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתַי יְהוּה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוּה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגָדֵי אֶזְרָא סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוּה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עוֹז אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁגַּבֵּי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגִם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבְּנוֹ אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִפִּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיִּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיֵעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאַרְנֵן לְבַקֵּר חֶסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מְשֻׁנֵּבֵי אֱלֹהֵי חֶסֶדֶי:

עז * לְמַנְצַח עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַעֲעֶקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לֵילָה נִגְרָה
 וְלֹא תָפוּג מֵאַנְהָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטְפָה רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזֹת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלֵּילָה
 עַם-לִבְבִי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנִצַּח
 חֶסֶדְךָ גָּמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י הַשָּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קָפֵץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַי עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֶיךָ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָדָּךָ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכֶךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עוֹד: טז גְּאֻלְתָּ בְּזִרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תִּהְיוּמוֹת: יח זֶרְמוּ מִים | עֲבוֹת קוֹל נָתַנּוּ שְׁחָקִים
 אֶף־חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָה | בְּנִלְגַל הַאִירוּ
 בָּרְקִים תִּבֵּל רְגֹזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ פִּים דִּרְכָה
 וְשִׁבִילָהּ בְּמִים רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כְּצֹאן עִמָּה בִּיד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תִּפְלֶה לְמוֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מְעוֹן אֶתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדָר וְדָר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲזִל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמְעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תֵּשֵׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּבָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיהָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָהּ: ה זֶרְמָתָם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כְּחֹצִיר יַחֲלֶף: ו בַּבֶּקֶר יֵצִיץ וְחֲלֶף לְעָרֵב יְמוּלִל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאֶפֶס וּבַחֲמָתָהּ נִבְהַלְנוּ:
 ח שֶׁתָּה עֲזוֹנֵתִינוּ לְנִגְדָהּ עֲלֵמָנוּ לְמֵאוֹר פְּנֵיהָ: ט כִּי
 כָּל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתָהּ כָּלִינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָ:
 י יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֶת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֵהָבִם עָמַל וְאוֹן כִּי־גֹז חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עִז אֶפֶס וּכְיִרְאָתָהּ עִבְרָתָהּ: יב לְמִנּוֹת
 יְמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבָּב חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שְׁבַעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסֹדָהּ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאָה אֵל־
 עֲבֹדֶיךָ כְּעֹלָהּ וְהִדְרָהּ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נָעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבִּקְשֵׁי יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִקְשׁוֹ פָּנָיו
 תִּמְדוּ: ה זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתֵּי
 וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צוּה לְאֶלֶף
 דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בְּהִיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
 יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בַּמְשִׁיחִי וּלְנִבְיָאִי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהָה-לֶחֶם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
 בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרוֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא-דַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מַלְאָךְ
 וַיִּתִּירָהּ מִשַׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשַׁל בְּכָל-קִנְיָנוֹ: כב לְאִסָּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוּ יַחֲבִיבִים: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עֲמוּ מָאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
מִצְרַיִם: כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עֲמוּ לְהִתְנַגֵּל בְּעַבְדֵי-וֹ:
כו שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָו אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמַר-
בָּם דְּבַרֵי אֱתוֹתָיו וּמִפְתִּיּוֹת בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח
חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשֶׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דָּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
עֲפָרָדַעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב
כְּנִיּוֹת בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אֵשׁ
לְחַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גִּפְסָם וּתְאֵנָתָם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלֶּק וַאֲיִן מִסְּפָר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיִּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיִּצְיִאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשֹׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי-נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֹר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קֹדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָו: מג וַיּוֹצֵא עֲמוּ
בְּשֵׁשׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בְּעֵבֹר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלו * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | לחכי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפיץ את-
 עלליך אל-הפלע:

קנ * הללויה | הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בניבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: